

Ч'КАТО НОЖ

РАЗКАЗИ

„Н“ КАТО НОЖ

Превод: Борис Миндов

chitanka.info

АЛ РАЙТ

НЕИЗПЛАТЕНАТА СМЕТКА

Намерих Хенри Рали в клуб „Полумрак“. Нямахте нищо особено в това; той вечеряше винаги в клуб „Полумрак“. Там имаше достатъчно лентяи и изкуствен чер мрамор, за да накарат човек като Хенри Рали да си представи, че живее охолно, макар че най-скъпите трици в менюто струваха 4 долара и 75 цента. Той беше с момиче, и това също можеше да се очаква. Ала момичето беше нещо неочаквано. Приятелките на Хенри Рали обикновено имаха привлекателни, малко пълни фигури и лица като боксьорски ръкавици. Тази беше същинска хубавица. В лицето приличаше на ония гипсови куклички, които спечелва на стрелбището всеки, който събори бутилките, но все пак си беше хубавица.

— Здравей, Хенри! — казах аз, спирайки се пред сепарето му. — Какво ново при теб?

— О, здрасти, Лъки! — отвърна Хенри. Той трепна леко и разля малко от своя коктейл „Манхатън“. После ме представи на дамата. Много възпитан човек е тоя Хенри.

— Може ли да поговоря с теб за минутка? — попитах аз. — Само няколко думи.

Хенри се смути.

— Ама че си и ти, Лъки. Не можеш ли да почакаш? Не може ли аз...?

— Много е важно, Хенри.

Овчето лице на Хенри изглеждаше съвсем сконфузено, но той се извини на дамата и стана. Тъй като стърчеше с две глави над мен, чувах възмутеното му пъхтене някъде там горе. Поведох го към мъжките тоалетни.

— Какво, дявол да го...? — избухна Хенри. В този момент видях Анди и млъкна. Колкото и едър да беше, Хенри гледаше Анди отдолу нагоре, а с внушителната си женствена фигура той съвсем се

различаваше от Анди с неговото телосложение на варел за цимент. Освен това Анди явно бе ходил при по-добър шивач.

— Хенри — рекох, — ти ми дължиш петстотин и седемдесет долара.

— Знам това, Лъки — каза Хенри не на мен, а на Анди. — Нали ти казах, че веднага щом оправя някои неща...

— Анди — рекох, — колко, ще ми вземеш, за да счупиш носа на Хенри?

— Петдесет долара — отговори Анди.

— А да му насиниш очите?

— По десет долара на око.

— Ами ако поискам и няколко зъба?

— По седем долара и петдесет цента за всеки, без да се броят счупените.

— Виждаш ли, Хенри? — рекох. — За близо сто долара мога да ти дръпна един хубав бой. И пак ще ми останат четиристотин и седемдесет долара печалба.

— Но ти ме познаваш, Лъки...

— Хенри, аз съм записал в сметката ти облози за петстотин и седемдесет долара, за три месеца. А ти не можеш да измислиш дори свестен отговор. Тази сутрин се натъкнах на Мел Консидайн. Той казва, че е купил дела ти в „Уайлдуд“ за две хиляди долара. — Протегнах ръка.

— Всичко отиде, Лъки. Напоследък имах много разходи.

— Имаш ли нещо против да проверя?

Ръката на Хенри посегна машинално към портфейла, а Анди го фрасна машинално по рамото. Хенри изохка и разтри изтръпналата си ръка. Анди ми подаде портфейла. В него намерих трийсет и седем долара и чека на Мел Консидайн за две хиляди. Извадих чека и го сложих в моя портфейл.

— Хей, нямаш право — рече Хенри и изведнъж гласът му стана плачлив. — Трябват ми. Аз трябва... — Той млъкна. — Тези пари са вече похарчени.

— Хенри, утре сутринта ние с Анди ще се срещнем с теб в десет часа в заведението на Хармън на Тринайсета улица. Ще отидем заедно в банката и ти ще осребриш този чек. След това ще ми дадеш

петстотин и седемдесет долара, като задържиш за себе си хиляда четиристотин и трийсет. Тогава ще бъдем пак приятели.

Понечих да си тръгна.

— Почакай за минута — каза Хенри. — Слушай, Лъки, аз мога да ти намеря пари... до края на седмицата, разбира се. Но този чек ми трябва. Той е за нещо друго. Много ми трябва.

— Ще се видим утре, Хенри — рекох, без да спирам.

Анди тръгна след мен. Хенри остана в мъжките тоалетни, поне докато не изкачихме стълбището и не изчезнахме от очите му. Аз излязох навън и потърсих такси. Анди ме настигна и му дадох двайсет долара.

— Не — каза той, — аз нищо не съм направил.

— Ти ми помогна с внушителното си присъствие — рекох. — Нека бъдем делови. Само ела утре сутринта в десет в заведението на Хармън.

Едно такси спря.

— Къде отиваш? — попита Анди.

— Да поиграя бридж.

— Бридж — повтори Анди с отвращение.

Но ми се паднаха добри карти и спечелих петдесет и седем долара.

В 9 часа и 55 минути бях в заведението с бъркани яйца на масата и вестник „Инкуайрър“ в ръце. В 10 часа и 3 минути се появи Анди, изглеждаше махмурлия. Към десет и десет открих, че Хенри няма да се яви. Неговата история заемаше първата страница на последния раздел на вестника, колонката бе горе-долу осем сантиметра. Никой не бе видял колата, която го блъснала и изчезнала. Пишеше, че по професия е бояджия — нещо, което не знаех досега. Показах вестника на Анди. Той подсвирна.

— Какво, по дяволите, е правил Хенри Рали в Уейн? — запита той.

— Може би е търсил къщи, които имат нужда от боядисване.

— Подписан ли е чекът?

— Не.

— Какво ще правиш?

— Не знам — рекох, — но ще направя всичко възможно да сложа ръка на тези петстотин и седемдесет долара.

Анди попита може ли да помогне, отговорих „не“ и той си отиде — за да си легне отново, предполагам.

Влязох в една дрогерия и си намерих уютна уединена телефонна кабина. Обадих се в полицията и се свързах с Гари Хобс.

— Има ли нещо за мен? — Гари беше нетърпелив; той залага на конните състезания.

— Не, но те каня на обед. „При Жак“. По кое време ти е удобно?

— Ще бъда там. Около дванайсет?

— Отлично. Но при едно условие.

— Знам, Лъки. Какво е то?

— Един наш общ приятел нощес е отишъл на оня свят.

— Какво? Аха, имаш предвид Хенри Рали.

— Можеш ли да прегледаш медицинския протокол?

— Разбира се, сигурно ще мога.

— Прегледай го.

Гари ме беше изпреварил, когато пристигнах там, той вече бе преполовил чаша бърбън с газирана вода. Преместихме се в сепаре и заговорихме за коне. Лично аз не съм по конете и не обичам да залагам на тях, освен ако не съм научил за някой кон нещо, което другите коне не знаят.

— Какво стана с твоята връзка с Гардън Стейт? — попита ме той.

— Даде ми невярна информация и го отписах — отговорих. — Прегледа ли протокола за Хенри?

— Изглежда, блъснали са го изотзад. Единият крак и тазовата кост — на няколко места. Пукнат череп.

Гари ме погледна.

— Случва се. Блъснат някого отзад, той политне напред. До този момент шофьорът може да не е разбирал какво става. Докато, спре колата, вече е премазал човека.

— Често ли се случва?

— Не съм казал такова нещо. Случва се. Ти, Лъки, знаеш всичко, по-добре ти ми кажи.

— Зная, че ми дължеше петстотин и седемдесет долара — рекох аз.

— Предполагам, че и на други хора е имал да дава пари — рече Гари.

Свих рамене.

— Той беше решителен, всеотдаен, талантлив неудачник. Навярно е дължал пари на един от всеки трима души, които е познавал.

Келнерът дойде, дадохме поръчка и Гари заговори пак за коне. Останах с впечатлението, че полицията се отнася с равнодушие към кончината на Хенри Рали. Като си пиехме кафето. Гари отново се захвана с мен:

— Хайде, Лъки — рече той. — Все някой кон ще спечели състезанието, но момчетата му крият името. Каж ми го.

— Не днес — рекох.

Взех чека и се сбогувахме. Гари се върна да разпитва проститутки — той работи в нравствения отдел на полицията, а аз влязох в телефонната кабина.

Според мен в много работи е полезно да имаш добра памет; в моята работа такава памет е истинска опора. Да речем, че играем с теб на руми. Естествено аз ще запомня всяка карта, която си взел. Ако си добър играч, ще запомниш и моите. Но ще запомниш ли всички ония, за които съм се колебал? И ако знаеш, че съм предпазлив, ще помниш ли кога съм се преструвал, че се колебая? Ще запомниш ли средно колко дълго ще си задържа двата попа, преди да ги сваля? За колко време ще задържа повече от пет карти след шестата ръка? Ясно, нали? Аз може да играя малко по-глупаво от теб (макар че такова нещо не се случва), да поемам повече рискове (което пък се случва) и пак да завършим наравно.

Искам да кажа, че помнех името на момичето, с което Хенри Рали беше предната вечер. Имаше го в телефонния указател, както и адресът — жилищен блок, наблизно.

Отбих се в „Галещата ръка“ и купих две бутилки френско шампанско. Харли, барманът, се възмути.

— Ще ме вкараш в беля. Можеше да го вземеш и от магазина.

— Трябва ми изстудено, Харли. Бързам. — Дадох му бакшиш един долар, но той продължаваше да мрънка, докато си тръгнах.

Жилищният блок, в който живееше Синтия дел Меса, сякаш продължително, бавно правеше „салтомортале“. Още пет години и по стените на преддверието щяха да се появят мръсни думи. Засега все още изглеждаше луксозно запуснат.

Асансьорите бяха с автоматични врати, проверени преди два месеца от някой си Робърт Антонидис. Случайно познавам този дребничък грък и предполагам, че е бутнал два долара на някой къркач, за да се мерне за малко и да попълни документите, докато той, Робърт Антонидис, е играл бiliarд в заведението на Партърфийлд. Все пак това беше единственият път да стигна до деветия етаж; и аз поех нагоре.

Почуках и Синтия дойде на пръсти до вратата. Чувах как подът скърца. Почуках пак.

— Кой е? — попита Синтия като явно се обърна гърбом към вратата, за да си помисля, че се намира в кухнята и мели царевича за вечеря. Добре играеше ролята си.

— Аз съм Лъки Чарлс — рекох. — Може ли да ви видя за минута?

Настъпи пауза, докато тя измисляше някакъв ученически номер.

— Моля ви — казах. — Ще ви отнема само една минутка. Знам колко ужасно се чувствувате.

Това ѝ подсказа как да се държи и тя се окопоти.

— Почакайте малко — рече Синтия, отиде в кухнята и пак се върна. Отвори вратата и мога да се закълна, че бършеше очите си с кърпичка. Реших да бъда на ниво. Протегнах ръце и тя се хвърли в прегръдките ми, като зарови глава на рамото ми. Когато се дръпна да си поеме въздух, процеди няколко истински сълзи. Имайте предвид, че се бях запознал с тази дама преди около седемнайсет часа. Предполагах, че и с Хенри не се е запознала много по-отдавна. Заведох я внимателно до канапето. Седнахме заедно. Намерих пакет цигари на близката масичка, предложих ѝ една и я запалих.

— Откога се познавахте с Хенри? — попитах.

— От много години — отговори тя. — Още от деца.

Погледна ме и се усмихна тъжно. Носеше нещо коприно в прасковен цвят и несъмнено имаше великолепна фигура. И чисто, безизразно, красиво лице. Широката бяла кариока я подмладяваше още повече.

Огледах всекидневната — много спретната и добре поддържана. Дори мебелирана с доста вкус.

— Интересно е как се случват тия неща, нали? — рекох. — Представете си, едва снощи...

— Да, човек никога не знае — каза тя, споделяйки дълбокото ми философско примирение.

— Какво е търсел той в Уейн според вас? — попитах.

Не я гледах, но усещах погледа ѝ върху себе си.

— Не зная — отговори тя. — Предполагам, че може да е имал там някакви роднини... братовчеди или нещо такова.

Вдигнах найлоновата торбичка с шампанското.

— Вижте — казах. — Мъчно ми беше за добрия Хенри, та исках да споделя с някого мъката си. Затова донесох малко шампанско.

Тя само втренчи в мен големите си, сини като пластмаса очи.

— Зная, че ще ви изненадам — рекох, — но нали Хенри обичаше да се весели, та си помислих, че може да му бъде приятно да пийнем в негова чест малко хубаво вносно шампанско.

— Разбира се — каза тя. — Разбира се, това е добра идея. Много мило. Ще донеса чаши.

— Вече е изстудено — рекох, — но сложете едната бутилка в хладилника.

Същото можех да постигна и с бутилка шотландско уиски, но се съмнявам. Шампанското е истинско катализаторче, особено за жените. Дайте на някоя жена глътка уиски и тя веднага ще си въобрази, че започва нещо. Дайте и бутилка шампанско за четири долара — и ето ви на гости.

Когато се върна с две чаши за мартини, на лицето и дори се бе появило някакво изражение. Посветихме още около три изречения на добрия Хенри.

— Четохте ли тази сутрин „Инкуайрър“? — попитах я аз.

— Нямам го. Преди ми го носеха, но докато стана от леглото, остарява. Получавам следобеден вестник.

Запитах се дали е била в колата, когато са прегазили Хенри.

— Я ми кажете, Синтия, как научихте, че нашият мил Хенри е умрял?

Видях бялото на очите ѝ.

— Ами аз... От телевизията.

— След полунощ няма информационни програми.

— Исках да кажа — от радиото.

— Или пък сте го прочели във вестник „Инкуайрър“, който не получавате?

Тя се изправи; изглеждаше като най-възмутеното момиче на света.

— Вие не сте ченге — забеляза тя с укор. — Хенри каза, че сте...

— Какво е казал миличкият Хенри?

— Че сте нахакан комарджия — обяви тя тържествено.

— Хенри май е обичал каубойските филми.

— Я се махайте. — После тя изведнъж се приближи и докосна ръкава ми. — Слушайте — каза, — досега двамата си бяхме добре. Мислех да извадя от хладилника два бифтека, да вечеряме и да изпием по някоя чашка. Няма причина да се караме.

— Така е — рекох. — Но трябва да разберете, че единствената ни връзка беше Хенри Рали и се съмнявам дали някой от нас го е обичал особено.

— Можете да кажете това още веднъж — рече тя. — Е, как е?

— Да оставим за друг път, Синтия. — Целунах я и взех шапката си. — И не се безпокойте. Както е казал Хенри, аз съм само един нахакан комарджия.

Излязох и закрачих шумно по коридора. После тихо се върнах обратно. Тя говореше по телефона, разбира се, но не можех да чуя много през вратата. Във всеки случай това нямаше значение.

Беше привечер, но всъщност няхах нужда от такси. Клуб „Полумрак“ се намираше само през няколко пресечки и тръгнах пеш.

Точно пред бара имаше няколко клиенти, затова си намерих столче по-отзад. Стийв ми донесе уиски и вода, сервира на няколко души и се върна да побъбрим.

— Милият Хенри — каза той.

— Мислиш ли, че някога в живота си е боядисвал къщи? — попитах аз.

Стийв изсумтя.

Сложих на бара една петдоларова банкнота.

— Ще ти разкажа нещо, Стийв, и ако слушаш добре, ще заслужиш тези пет долара. Снощи, след като ние с Анди си поговорихме с Хенри, той се върна на масата си и седна пак, но беше неспокоен и попоглеждаше към вратата. Обзалагам се, че дори не проявяваше особен интерес към оная кукличка, която беше прекалено голям залък за устата на такъв левак като Хенри. Сигурно не му се и ядеше, а за шишко като Хенри това значи криза.

Стийв ме гледаше втренчено, без да помръдне.

— Тогава видях двама души, единият от тях влезе и ми заговори, навярно е седнал в сепарето, до кукличката. После си тръгнаха заедно. Ще назова три имена. Щом улуча, вземаш петачката.

Един от клиентите повика Стийв, но той не помръдна.

— Сал Скалди.

Стийв взе петачката. После протегна ръка.

— Дължиш ми още пет. С него беше Джони Дуайър. Това ли е другото име?

Дадох му още пет. Това улесняваше работата. Братът на Джони Дуайър има гараж.

Анди седеше в „Галетата ръка“ и се наливаше с бърбън. Той ги пие тройни. Казах му какво искам.

— Дадено — рече той. — Ако има неприятности, ще получа петдесетак. Ако няма, ще бъде гратис.

— Не — рекох, — ако няма неприятности, пак ще ми струва десетак. Аз съм много крехък.

Взехме такси, слязохме на ъгъла, на една пресечка от автомобилния сервиз на Дуайър.

В просторното помещение имаше десетина коли със свалени колела, отворени капаци на моторите, пръснати части. Когато влязохме, аз надникнах през един прозорец в канцеларията. Видях само нечии крака върху бюрото, крака с големи черни островърхи обувки. В този час имаше само един дежурен механик. А и от него не се виждаше много. По-голямата част от тялото му се намираше под една от колите. Той не излезе оттам, когато тръгнахме към дъното на помещението, ала щом разбра, че нямаме намерение да се въртим около него и да се покашляме, докато чакаме да ни каже, че колата ни не е готова, изпълзя оттам. Бяхме го отминали, но чух как се носи към нас на летните си кънки.

— Хей! — викна той. — Гласът му отекна силно. Ние не се спряхме и не се обърнахме. — Хей! — подвикна по-силно, а после се понесе с пълна скорост към нас.

Обърнахме се и Анди се закова на място.

Когато Анди се обърна, механикът позабави ход. Той беше висок човек, не много едър, но изглеждаше жилав. Носеше гаечен ключ. Зад него вратата на кантората се отвори и се показаха заострените обувки,

заедно с някакъв чешит в тесен тъмен костюм. Шапката беше килната на тила му. Имаше буйна черна къдрава коса. Някога някой трябва да го е цапардосал здравата — точно в носа. Той закрачи бавно към нас, потраквайки с токове.

— Търсите ли някого? — попита механикът.

— Колата е на ремонт — отвърнах аз. — Мисля, че е ей там отзад.

— Там отзад няма коли — каза той. — Каква беше колата ви?

— Лимузина — шейсет и четири — отговорих. — Май решетката беше смачкана. Май калник и фар.

— Тук няма такава кола.

Онзи чешит се приближи до нас. Беше само малко над средна категория, но под костюма имаше бая мускули. Сакото му бе закопчано. Стоеше и ни гледаше, присвивайки очи от дима, който се виеше от цигарата, стисната между устните му.

— Почти съм сигурен, че е там — казах аз. — Нали нямате нищо против да погледна?

— Там няма никакви коли — повтори механикът. — Никакви, ясно ли е!

— Чупете се — каза чешитът и дясната му ръка започна да се вдига към лявото му рамо. Тя бе изминала около пет сантиметра, когато Анди го пипна. Пестниците на Анди са големи колкото човешка глава. Той улови онзи чешит за реверите, но съм почти сигурен, че същевременно сграбчи и риза, и плът. Просто го вдигна на около един метър от пода и го раздруса, както куче тръска парцал. Чешитът не можеше да пхне ръка в джоба на сакото си, затова замахна. Успя да нанесе един удар отблизо, на който Анди не обърна внимание. След това чешитът започна да се разпада. Шапката му отхвъркна, а после и обувките; сакото му взе да се разцепва на гърба. Главата му се тресеше силно назад-напред; той като че се мъчеше да каже нещо. Дългата му грива се развяваше, сякаш бе пианист на рецитал. Анди се бе обърнал така, че да може да следи над рамото на чешита механика, който се приведе и вдигна гаечния ключ, но не направи нито крачка напред.

Не помръдна дори когато Анди пусна чешита, който се търкулна почти в краката на механика. Чешитът се претърколи още няколко пъти и почти се навря под една от повредените коли.

Анди погледна другия.

— С мен тоя номер няма да мине — каза оня, размахвайки гаечния ключ.

— Искаш ли да изгълташ тоя ключ — попита го Анди — или ще идем да видим какво има в задното помещение?

— То е изцяло на ваше разположение — отвърна механикът.

Анди рязко извърна глава назад, но към мен не погледна.

— Върви да провериш, Лъки! — каза той. — Аз ще те почакам.

Колата наистина беше там. Калникът бе изчукан и излъскан с шкурка, ала новата боя още не бе сложена. Фарът явно също е бил смачкан, защото беше свален.

Когато си тръгнахме, чешитът още лежеше под онази кола, а механикът го побутваше нерешително с крак в ребрата.

След две пресечки намерихме такси. Когато се качихме, извадих портфейла си и подадох на Анди петдесет долара.

— Ще те оставя пред „Галещата ръка“ — рекох.

— Къде отиваш?

— Да се видя с Джо Горгън.

— Защо?

— За да си взема петстотин и седемдесетте долара. А ти какво помисли?

— Искаш ли да дойда и аз?

— Анди, наистина ли си въобразяваш, че можеш да се справиш с всички, които работят за Джо Горгън, с pistolетите им и всичко останало? Не, ти ми направи голяма услуга, но сам ще съм по-спокоен. Никой не предполага, че ще пострада от моята ръка.

Обикновено се смята, че големия злодей можеш да намериш в разкошен кабинет в задната част на някой нощен клуб. Джо Горгън е собственик на няколко нощни клуба, но никога не съм чувал да ходи там. Той действа от кантората си за търговия с недвижими имоти и работи до късно. Много зает човек е. Всъщност не се познавах с него, но всеки знаеше къде е и колко е зает.

Сградата е доста хубава — комфортна, но не крещяща. На първия етаж беше тъмно, ала натиснах звънеца и след около една минута се показа Джони Дуайър.

— Кво търсиш тука бе, негоднико?

— Искам да се видя с Джо Горгън. Нося нещо за него.

Джони протегна ръка.

— Аз ще му го дам.

— Ти само му кажи, Джони.

Той помисли, но ме е виждал с Анди, та затова се отказа да ме напердаши. Отдалечи се и се върна само след две минути доста озадачен.

— Ще те приеме, негоднико.

Кабинетът, подобно на сградата, беше комфортен, но не натруфен. Джо Горгън бях виждал и преди, от разстояние. Изглеждаше като уморен порядъчен човек на средна възраст.

Джони Дуайър ме въведе и се тръшна на един стол. Джо Горгън стана и стисна ръката ми.

— Слушал съм за вас, Лъки Чарлс — каза той. — Чувам, че държите добри позиции.

— Понякога, мистър Горгън — отвърнах аз. Погледнах Джони. — Мистър Горгън, аз съм с повече от двайсет години по-възрастен от вас, но предполагам, че ще можете да ме понесете, без да ви се изпотят очилата. — Разтворих сакото си. — Нямам оръжие. Може ли да поговорим насаме?

Той се засмя и махна с ръка; Джони Дуайър излезе.

Джо Горгън приготви напитки — без да ме пита. Бутилка бърбън от бюрото, лед от хладилника, вода от чешмата. Докато вършеше това, говореше:

— Виждате, че в девет часа вечерта съм още тук и работя. Не вечерям. Не обядвам, ако не се смята някой скапан сандвич от магазина за деликатеси. Нищо чудно, че имам болен стомах. Наздраве, Лъки. Какво мога да направя за вас?

Извадих чека на Хенри Рали за две хиляди долара и разписката му за петстотин и седемдесетте долара, които ми дължеше, и ги сложих на бюрото. Джо Горгън ги погледна.

— И какво?

— Чекът не ми трябва. Няма подпис. Мислех, че може би вие знаете начин да бъде подписан — някак си чрез пълномощник. Сигурен съм, че Хенри е имал искрено намерение да ви се издължи.

— И както подразбирам, вие си искате вашите петстотин и седемдесет?

— Съгласен съм и на петстотин, просто ще закръглим сумата.

Той поседя малко, вторачил поглед в пространството, веейки си лениво с чека на миличкия Хенри. После изсумтя, извади от едно чекмедже на бюрото някаква зелена кутия и преброи пет стодоларови банкноти.

— Ще задържа седемдесетте за счетоводителя, той ще свърши работата — каза той.

Вече ви е ясно как е забогатял тоя Горгън.

— Благодаря ви, мистър Горгън. — Пресуших чашата си и станах. — Няма да ви отнемам времето. Зная, че сте зает.

— Седнете — рече той. — Сам ли се сетихме или някой е направил грешка?

— Имаше твърде много грешки.

— Щом вие можяхте да ги откриете, някое ченге също ще може.

— Умно ченге, да — рекох. — Но в съда тая работа няма да мине.

— Разкажете ми.

— Мадамата беше прекалено красива — не подходдаше за Хенри. Тя трябва да го е навивала. Когато момчетата го спипали, имало свидетели. И мисля, че професионалист като Джони няма да се излъже да използва собствената си кола.

— Този глупак... Аз му казах... — Джо Горгън внезапно млъкна и въздъхна. — Добре, Лъки Чарлс. Беше ми приятно да работя с вас.

Станах и тръгнах към вратата.

— Да поиграем покер някоя вечер, а, Лъки?

— Вие само ми се обадете, мистър Горгън, за да мога да се подготвя. Доколкото разбирам, вие играете много грубо.

— Да — рече той и веднага забрави за мен.

На другия ден се обадих на Синтия и ѝ казах да си затваря устата. Оказа се, че е сама вкъщи. Покани ме на ония бифтеци и тъй като не ми предстоеше нищо по-хубаво, отидох с две бутилки шампанско, този път родно производство. Чух, че онзи бил със счупена ръка и изкълчено рамо. Джони Дуайър се появи отново на сцената след около една седмица. Тук-там още имаше лейкопласт.

Трябва да ви призная, че не беше точно око за око, зъб за зъб, ала Хенри Рали беше мошеник, тъй че, откровено казано, не съм приритал за него. А кариерата на младия гангстер Джони Дуайър претърпя сериозен провал; той не успя да се отърве. А Джо Горгън? Е, не мога

да направя нищо особено за Джо Горгън. Цялата градска полиция не смее да го докосне — или пък не иска. И макар че федералните агенти продължават да се навъртат около него, явно не смеят да се приближат.

Ако искате, погрижете се вие за Джо Горгън. Спомнете си за него следващият път, когато заложите пет долара на футболния тотализатор или платите един долар за „членство“ в някой претенциозен нощен клуб, или помолите адвоката си да ви спаси от транспортната полиция. Джо Горгън е на ваше разположение, дечица.

ЛОРЪНС ТРИЙТ „Н“ КАТО НОЖ

Инспектор Мич Тейлър от отдел „Убийства“, седнал пред бюрото срещу лейтенанта в малкия му кабинет, погледна още веднъж жалбата, изпратена от Пети участък. Ставаше въпрос за влизане чрез взлом, адресът беше на Харт Терас, а останалото нямаше значение. Мич смяташе, че вероятно е имало опят за обир или пък някой пияница е объркал къщата, влязъл е там в три часа сутринта и се е блъснал в мебелите. Все пак, каквото и да се бе случило, според лейтенант Бил Декър, то страшно изплашило мистър и мисис Артър Пейс и те крещели до бога, че не им била осигурена полицейска закрила.

— Нашите хора не успяха да открият нищо — каза Декър, — тъй че е по-добре да отидем там и да покажем на тези хора на какво сме способни. Ние си служим с най-новите методи, с най-съвършената апаратура и всеки служител в отдел „Убийства“ е специалист. Инспектор Тейлър, имам ви пълно доверие. — И лейтенантът се облегна назад с явно самодоволен вид, сякаш очакваше Мич да преглътне тази глупост и да отдаде чест или нещо подобно.

— Аха — обади се Мич. — Да поддържаме реномето си пред обществото, а?

Той знаеше добре как става тази работа. Задаваш куп въпроси, споменаваш два-три пъти за дактилоскопични отпечатъци, отмъкваш някакъв боклук, който ще послужи за улика, и заявяваш, че ще го занесеш в лабораторията. Приключваш малко след четири и се връщаш в полицейското управление, където оставаш в стаята на дежурния до пет и после си отиваш вкъщи. Ти си полицай, правиш впечатление на гражданите и всички са доволни.

Ето защо Мич отиде там с колата си. Щом две деца го забелязаха, слезе, разтвори сакото си и се престори, че за по-удобно намества пистолета си в кобура. Така бързо щеше да се разчуе, че тук има граждански детектив, дошъл да разпитва.

След като заключи колата си, постоя там няколко секунди — широкоплещест мъж, среден на ръст, с тъмни очи, които виждаха всичко наоколо, а то не беше много. Само редица прилепени една до друга къщи навътре в улицата и деца, които играеха предимно на тротоара. Гаражите не се виждаха, тъй като входовете им бяха откъм задната уличка. Всеки би могъл да се промъкне на тази уличка, без да го забележат, стига да се движи близо до вратите — само че в такъв буржоазен квартал само някой глупак би си направил този труд.

Мич имаше адреса на семейство Пейс и щом влезе, дребничката, симпатична, вбесена хала на име Уини Пейс се развилня. Тя насоли полицейското управление, градската администрация и неколцина от съседите си, а после взе да учи Мич какво трябва да прави. Той просто я изчака — с надежда да се поуспокои, макар че не изглеждаше много вероятно да стане това. Кажички-речи, единственият начин да се отърве от нея беше, като ѝ отвлече вниманието — и той успя, защото подуши нещо изгоряло и ѝ каза:

— Кейкът ми! — изпищя тя и хукна към кухнята.

Върна се усмихната и се разсипа да му благодари. Изглежда, че специалитетът ѝ беше кейк с шоколадова глазура и малинова плънка — точно това правеше сега. Съжаляваше, че кейкът още не е готов, Мич също съжаляваше. Той ѝ даде един малък съвет за правене на кейк — бе го научил от жена си Ейми. След това заразправя за полицейската работа и колко трудна е тя и много скоро накара тази Уини да му се подчинява безпрекословно. Когато си тръгна, тя заяви, че иска непременно той да се заеме с разследването — имала му пълно доверие.

Мич сметна, че е изпълнил възложеното му от лейтенанта поръчение. Все пак беше малко рано да сложи точка; ако се явеше в управлението толкова скоро, можеше да получи нова задача, затова Мич реши да поговори с двама-трима от съседите. Което и стори, но не научи нищо особено, освен че Уини Пейс е ужасна драка. Още не беше измислено нещо, което тя да не може да направи, и на Мич му писнаха ушите да слуша. За да се посъвземе, той застана на тротоара и се заоглежда безцелно. Внезапно чу писък, Уини изхвъркна от къщата си и се втурна право към него.

— Мистър Тейлър! — крещеше тя, съвсем запъхтяна от пробяганите петдесет крачки. — Мистър Тейлър... убийство...

бързо... по-добре да влезете... той може да е още там!

— Успокойте се — рече Мич. — Само ми кажете кой и къде.

Тя посочи номер 18 от другата страна на улицата.

— Там... побързайте... вървете бързо... застреляйте го!

Мич се обърна кръгом. Видя номер 18 и забеляза няколко жени, които изскачаха от домовете си и тичаха към тях, сякаш Уини им бе дала сигнал за бунт. Той се обърна отново към нея и каза:

— Слушайте. Да бъдем наясно. Вие мислите, че убиват някого, така ли?

— Видях я... цялата окървавена.

— Коя видяхте и къде?

— Вървете — изпищя тя. — Направете нещо!

На Мич се стори, че когато Уини изскочи от къщи, целият квартал я последва. И ако не внимаваше, можеше да бъде нападнат от цяла тайфа жени, които вече се въртяха около него и питаха за какво е тази връва.

За да има време да помисли, той извади бележника и молива си и надраска нещо. Трябваше да каже на Уини да се обади в полицията и да им предаде да пратят радиофицирана кола, за да блокират задната уличка. После щеше да се заеме с входа и всеки, който бе вътре, щеше да попадне в капана.

От друга страна, направи му впечатление, че слънцето грее право във външния прозорец на номер 18, тъй че как би могла Уини да види каквото и да било, като само едно ъгълче оставаше в сянка? И дори да бе забелязала нещо, защо е толкова уверена, че става въпрос за убийство? Трябва да е имала телескоп или нещо подобно.

Разсъждавайки така, всичко му стана ясно. Това беше лъжлива тревога, ако изобщо някога му се бе случвало такова нещо, и сега му се удаваше възможност да постъпи като примерен полицай — да защити гражданите и да се справи с положението, както се полага. Но първо трябваше да прекрати връвата на тези възбудени жени, които му бръщолевеха на главата.

— Добре де, стига! — каза той и махна с ръка, за да ги накара да млъкнат. — Стойте тук, докато оправя работата. Не искам никой да пострада.

Това ги усмири и той изопна рамене, пресече улицата и тръгна към номер 18. Натисна звънеца, почака две-три секунди, после опита

бравата. Вратата не беше заключена и я отвори.

Направи две-три крачки вътре и се прозина. Нямахте с кого да говори и какво да върши, освен да огледа къщата, след това да излезе навън и да съобщи, че всичко е наред. Някак му беше жал за Уини и се питаше как ли ще се измъкне тя от това положение, без да я освиркат.

Само че освиркването не се състоя — защото когато стигна до средата на стаята, забеляза една жена, която лежеше на пода пред кушетката.

Беше блондинка, без дрехи — съвсем гола. Краката ѝ бяха позавити с измачкано одеяло, от гърдите ѝ стърчеше зелена дръжка на нож и бе цялата окървавена.

Мич стоеше като закован и оглеждаше стаята педя по педя, за да не пропусне нещо. Възглавниците на кушетката не бяха разместени и всичко си беше на мястото. Единственото необичайно нещо в стаята бе вторият нож. Той лежеше на една масичка до кушетката и приличаше на оня, с който вероятно е била убита тази жена. Но какво, по дяволите, търсеше тук кухненски нож? И защо два?

Имаше нещо нередно и Мич се намръщи, приближи се до трупа и едва не прихна да се смее. Защото блондинката беше пластмасов манекен в естествени размери; усети миризма на доматиен сок, а ножът се оказа само дървена дръжка, която някой бе прикрепил с лейкопласт.

— Излез! — подвикна той. Гласът му, тънък тенор, звучеше някак зловещо тук. Той повтори по-тихо: — Хайде! Зная, че си тук.

Това подействува. Чу шум, обърна се кръгом и видя висок младеж с кльоцави рамене и лице с изострени черти, който влезе, олюлявайки се, от задната част на къщата, където бе кухнята. Размахваше празна бутилка от уиски и дори не можеше да върви по права линия.

— Кой си ти? — попита Мич.

Младежът изхихика.

— Приятел на семейството. А ти кой си?

Мич показа значката си.

— Инспектор Тейлър — каза той. — А сега да се разберем. Кой си ти и какво е това?

— Глупава шега. Извинявам се.

Мич пристъпи към него и грабна бутилката от уиски. Младежът бе разлял съдържанието ѝ по целия си костюм и беше толкова

уплашен, че дишаше на пресекулки и вонеше на алкохол.

— Ти не си пиян — каза Мич. — Стига си разигравал комедия, ами дай да видим документите ти, пък после ще ми разкажеш какво е станало.

Човекът имаше шофьорска книжка на името на Норман Кадисън и служебна карта, на която се четеше: „Ателие Кадисън — дизайн и аранжиране на витрини“, тъй че дотук нямаше нищо нередно.

— Как се вмъкна вътре? — попита Мич.

— През гаража. Вкарах колата си и се изкачих по задната стълба. Задната врата беше отворена.

Както и входната врата, помисли си Мич и се запита защо хората имат ключалки на вратите си, като не ги използват.

— Кой живее тук? — запита той.

— Семейство Гроуган. Джулиъс е счетоводител. Жена му — тя се казва Айрийн — работи в магазин за дрехи.

Мич отиде до телефона, потърси името на Джулиъс Гроуган в указателя и установи, че живее на този адрес и има служебен телефон в центъра на града. Мич набра служебния номер и един глас му каза, че разговорът се записва и може да предаде съобщение.

С ръмжене Мич затвори телефона и се обади в магазина, където според Кадисън работеше Айрийн Гроуган. Наложиха се да чака две-три минути, преди един тънък весел глас да произнесе:

— Да? На телефона мисис Гроуган.

Мич погледна манекена и си каза, че може би същото лице се намира от другия край на жицата.

— Полиция — рече той. Окото ѝ не мигна, тъй като лицето беше от пластмаса. — Намираме се във вашата къща — продължи той — и открихме един човек, който твърди, че се казва Норман Кадисън. Познавате ли го?

Стори му се, че мисис Гроуган се поколеба, а когато отговори, гласът ѝ потреперваше:

— Да, разбира се. Той е приятел на съпруга ми и мой. Защо? Нещо лошо ли се е случило?

— Как изглежда?

— Висок и доста слаб. Има черна коса и кестеняви очи. Защо? Какво има?

— Просто проверка — отвърна Мич и затвори телефона.

Кадисън се хилеше.

— Доволен ли сте сега? — попита той.

— Ни най-малко — каза Мич.

Той погледна покрай Кадисън и видя половин дузина жени, залепили носове на външния прозорец. Те дишаха в стъклото, което вече бе запотено, и, разбира се, Уини беше в центъра на групата.

Мич им обърна гръб.

— Отде дойде това? — попита той, като кимна към голата фигура.

— Един от манекените, който направих за магазин за дамско облекло. Повреди се. — Той вдигна одеялото и го захвърли на кушетката. И двата крака на манекена бяха отчупени. — Затова го донесох тук.

— Защо?

— Прилича на Айрийн. Помислих, че ще ѝ хареса страхотно.

— Ъ-хъ — каза Мич. Сега се увери, че този манекен изглеждаше точно като нея. — Отде взе ножа? — попита той.

— От кухнята.

— А защо ти е другият нож?

— Опитах се да махна острието, но не можах да го отчупя, затова оставих ножа на масата и взех друг. Вторият ми свърши работа.

— Шегуваш ли се? — каза Мич. Цялата тази работа понамирисваше, а и приказките на Кадисън не обясняваха нищо. Ала Мич нямаше в какво да обвини Кадисън, тъй че какво би могъл да направи?

— Можеш да си вървиш — заяви Мич. — Вземи това нещо и се омитай от къщата.

— Ами ако не искам?

— Ще искаш — рече Мич.

Кадисън сви рамене, вдигна манекена и го помъкна към гаража долу. След като той замина с колата си, Мич заключи вратите, върна се в къщата и излезе през входната врата.

Уини и тайфата ѝ продължаваха да чакат. Все едно че Мич беше кинозвезда; всички тези жени се втурнаха към него, само че вместо да го молят за автограф, желаеха да научат кой е бил вътре, какво е казал и как Мич си обяснява донасянето на манекена. Той заяви, че има

някои хрумвания за случая, но всъщност нямаше такива, а после попита Уини как е открила станалото.

— Гледах от прозореца на горния си етаж — заяви тя предизвикателно. — С бинокъл.

— Защо?

— Защото на Айрийн Гроуган не ѝ е мястото тук, в този квартал. Искаме да се махне.

Уини смяташе, че жената на Гроуган е уличница и се развява с чужд мъж, та те всички искат да ѝ видят гърба. Това не засягаше Мич, само че останалите дами го притискаха от всички страни и се държаха така, сякаш се готвеха да линчуват него вместо жената на Гроуган, ако не оставеше на мира Уини. Той направи, както се казва, стратегическо отстъпление и бе доволен да се измъкне от квартала и да се върне в полицейското управление, където се почувствува в безопасност. Докладва на лейтенанта за случая.

— Смахната работа — завърши Мич. — Глупава женичка, а? Декър прихна да се смее.

— Драги! — възкликна той. — Ти наистина правиш голям въпрос от едно обикновено разследване! Но какво стана с доматения сок? Накара ли оня да почисти?

Мич си направи оглушки. Той не можеше да разбере дали лейтенантът се шегува, или пък това беше едно от поредни му избухвания, които никога не бяха без причина.

— А ти какво мислиш? — попита Мич.

— Глупаво — отговори Декър, — но не е шега. Първо бих искал да поговоря с Гроуган.

И набра номера му. Записващото устройство се включи и той предаде на Гроуган да се обади още на сутринта в полицията.

На вечеря Мич разказа на Ейми за случая с манекена и както ставаше понякога, тя вече знаеше всичко.

— Кадисън се е опитвал да я убие — каза тя. — Ясно е като бял ден.

— Да я убие ли? — учуди се Мич. — Как си го представяш?

— С карфици. Както се прави вуду^[1] — чела съм всичко за това. Измайсториш някакво изображение на врага си, набодеш го с карфици и той умира.

— Страхотен начин за извършване на убийство — каза Мич. — И то с карфици!

— Но дава резултат — рече Ейми весело. Мич я изгледа втренчено, а тя добави: — Е, така съм чела.

— Ъ-хъ — рече Мич. Безспорно той бе спечелил този рунд.

В същия момент телефонът иззвъня. Беше дежурният, който му съобщаваше, че на Харт Терас 18 има убийство. Една жена е намушкана с нож.

Мич затвори телефона и загледа тъпо Ейми.

— Май си права — рече той. — Дава резултат.

Пред къщата на Гроуганови имаше навалица и улицата беше блокирана от полицейски коли, както е обичайно. Един униформен полицай въведе Мич вътре и той завари Джъб Фрийман, най-способния лаборант, който вече работеше. Единствената разлика между онова, на което Мич се бе натъкнал следобед, и това, което виждаше сега, бе, че този път и трупът, и ножът бяха истински, че този път трябва да е имало борба.

Джъб, който претърсваше стаята и се хилеше така, като че имаше рожден ден, каза:

— Здравей, Мич. Шефът те търси. Той е там отзад, в кухнята.

Лейтенантът и Банкхарт стояха до печката и гърбовете им закриваха някой, който бе седнал до кухненската маса. Когато Мич влезе, Декър се отдръпна и ето ти го Кадисън — свил се на един стол и изглежда като болен.

Декър рязко запитва:

— Този ли си заварил тук днес следобед?

— Същия — отговори Мич.

Гласът на Декър прозвуча рязко:

— Кажи му, Кадисън. Разкажи му, каквото разправи и на нас.

— То е самата истина — рече Кадисън нервно, обръщайки се към Мич. — Отидох си направо вкъщи... знаете, че е така. Нали ме видяхте. Бях разстроен, та...

— Разкажи му точно — рече Декър.

Кадисън преглътна с усилие.

— Върнах се в ателието си и се опитах да поработя и тогава — трябва да е било към шест и половина — телефонът иззвъня. Беше Айрийн. Прошепна: „Ела бързо, трябваш ми.“ Разбрах, че е в опасност,

затова дойдох право тук и намерих... — Той поклати глава, като едва си поемаше дъх. — Беше ужасно. Веднага се обадох на полицията. Аз...

— Защо я уби? — попита Декър.

Това беше обичайният въпрос. Кадисън облещи очи и измънка:

— Не, не! Защо ще я убивам. Не нея!

Полицията си има установен ред за разследване на убийства и екипът на Декър го спазваше строго. Лейтенантът ръководи хората и решава кои какво да прави. Никой не се доближава до трупа, докато съдебният лекар не си свърши работата и не съобщи онова, което вече е много добре известно. Този път той съобщи, че смъртта на жената се дължи на рана с нож, който е пронизал сърцето, че тя е умряла около шест часа, плюс-минус един час.

Междувременно Арт Хандлър прави снимки на трупа, на помещението и на всичко друго, за което се сети. Джъб събира веществени улики и ръси прах, за да търси пръстови отпечатъци. Две-три момчета шетат из квартала и се мъчат да установят дали някой е бил видян да влиза или да излиза от къщата, по кое време, как е изглеждал той или тя и прочие. Прилича на риболов.

Освен това се нахвърляш върху този, който е съобщил за престъплението, и върху всеки друг, който е познавал покойната или е бил замесен в някакви по-раншни събития. А това вече включваше и Уини.

Мич я разпита, но тя не бе ходила на горния етаж да наблюдава къщата на Гроуганови. Не и тогава. А е могла да види едно истинско убийство и да улесни работата на полицията.

— Нямах време да разглеждам — заяви тя. Ядосваше се на себе си, че бе пропуснала случая. — Бях в кухнята. Късно следобед децата ми дойдоха с няколко приятелчета и изядоха шоколадовия кейк до трошица. Нищо не остана.

— Съпругът ви прибра ли се?

— Да. Закъсна малко, разказах му за кейка и се посмяхме. След това приготвих вечерята и тъкмо се хранехме, когато чух първата полицейска кола.

Съпругът потвърди думите ѝ, а Мич остави двамата и се върна в Гроугановата къща. Трупът бе изнесен, Кадисън бе тръгнал да погостува на градския затвор за една нощ, а Декър кипеше от яд,

защото Гроуган не се бе явил и никой не можеше да го открие. Не бе дал сведения за записващото устройство, никому не бе казал къде отива, а, изглежда, той бе ключът на цялата тази бъркотия.

Появи се около единайсет часа вечерта. Беше дребен блед човек с торбички под очите и прекалено голям нос. Навалицата навън вече му бе казала какво се е случило и той изглеждаше така, сякаш всеки миг ще припадне.

— Имам болно сърце — каза плахо. — Докторът ми даде някакви таблетки. Не е зле да ги взема.

Лейтенантът се съгласи.

Банкхарт — едър, грубоват здравеняк — кимна. Той знаеше какво иска лейтенантът: следи този и не го изпускай от очи.

Десет минути по-късно лейтенантът разпитваше Джулиъс Гроуган, а Мич и Банкхарт наблюдаваха. Полуизлегнал се на кушетката в кабинета на горния етаж, той говореше с тих, уморен глас.

— Бях в магазина на Норис — каза Гроуган. — На всеки три месеца преглеждам счетоводните им книги и изчислявам данъците им. Ходя там следобед, оставям колата си на паркинга зад магазина и работя в един малък кабинет с изглед към паркинга. Около седем часа едно момче ми донася кафе и сандвичи. Нахранвам се там и оставам, докато свърша работата си. Така беше и онази вечер, просто излязох и тръгнах с колата си към къщи. Това е всичко.

— Каква, застраховка за живот имате? — попита Декър.

— За петдесет хиляди — отвърна Гроуган.

Нещо проблесна в главата на Мич и отговорът на следобедната загадка излезе наяве. Кадисън е подготвял сцената на убийството за Гроуган. С това болно сърце било петдесет на сто сигурно, че когато си дойде вкъщи и види проснат там манекена, ще си помисли, че е жена му и ще припадне от шока. Оставало е само едно: да не му позволяват да се докосва до лекарството си.

Айрийн също трябва да е имала пръст в тази работа и когато Кадисън ѝ казал, че Мич е развалил плана им, тя решила все пак да го изпълни, като влезе в ролята на манекена, за да уплаши Гроуган до смърт. Но се получила засечка — някой влязъл и извършил истинско убийство.

Кой?

Може би Кадисън, макар че не е имал явна подбуда. Не е изключено да е била някоя от ревнивите съпруги, като Уини например, само че по това време тя тъпчела децата с шоколадов кейк, а после приготвяла вечеря. Може би Гроуган, ако успееш да направят на пух и прах алибито му. Или пък някой друг. Мич не знаеше.

Беше много късно и лейтенантът прекрати работата за тази нощ, тъй че Мич забрави за случая и се прибра вкъщи. Както винаги, спа отлично.

На сутринта Декър свика съвещание в стаята на оперативния състав. Той мислеше горе-долу като Мич и имаше същите причини. Екипът си чеса езиците известно време и някои от момчетата се обзаложиха кой я е убил. Банкхарт спомена, че Айрийн се е обадила шепнешком по телефона на Кадисън. Баленки заяви, че това хич не му се вижда убедително — Кадисън сигурно го е измислил. Мич каза, че му звучи като басня, но ако предположим, че е вярно? Тогава? Може наистина да се е обадила Айрийн, възможно е да е бил убиецът. Няма как да установиш самоличността на човека по шепота му, нали?

Известно време предъвкваха този въпрос, докато най-сетне лейтенантът закри съвещанието и разпредели задачите. На Мич се падна да провери алибито на Гроуган; това сигурно щеше да му отнеме цял ден, а и трябваше доста да се порови.

Той отиде с колата си в магазина на Норис и набързо разпита собственика, нощния пазач и момчето, което бе занесло сандвичи на Гроуган. Поначало всичко изглеждаше правдоподобно. Колата на Гроуган е била видяла на паркинга и стояла там от два часа следобед до десет и половина вечерта. Той бил в кантората, когато момчето му донесло вечерята, и нищо не доказваше, че е напуснал помещението. И все пак...

За да добие, така да се каже, непосредствена представа, Мич влезе в уютния малък кабинет, където Гроуган бе работил. Никой не бе прибрал кафеника, нито обвивките на сандвичите, а данъчните формуляри все още се търкаляха по цялото бюро. Загледан в тях, Мич се чудеше що за човек е бил тоя, който е преседявал на задника си по осем часа на ден и само е събирал, вадил и умножавал числа. Ужасен начин да прекараш живота си.

Мич взе един от формулярите. Той никога не е бил много силен по аритметика — Ейми държеше чековата книжка и въртеше целия

бюджет. Ала Мич се грижеше за изчисляването на подоходния данък и всяка година това за него бе голямо главоболие.

Погледът му попадна на колонка цифри и той се опита да ги събере, но отговорът не излизаше. После, тъй като не му беше приятна мисълта, че е чак толкова тъп, опита отново, но се получи пак същото. Изведнъж му дойде наум, че грешката може да е на самия Гроуган и Мич се залови да изучава цифрите, ала нищо не можеше да разбере.

Гроуган просто е записвал някакви си суми и някои неща бяха твърде объркани и неясни. Така би правил например човек, който токущо е убил жена си и не може да се съсредоточи, но все пак е трябвало да впише нещо, надявайки се то да мине, докато му се удаде възможност по-късно да оправи всичко.

Мич се облегна назад и се почувствува ободрен — бе открил нещо. Все пак това беше само начало. Следващата му работа беше да провери такситата и автобусите, а после да провери къща по къща. Хубавичко щеше да се поизпоти, докато направи на пух и прах алибито на Гроуган и не само докаже, че Гроуган е бил на Харт Терас по време на убийството, но и по какъв начин се е озовал там. А това нямаше да бъде лесно, тъй като по това време всички наоколо са вечеряли вкъщи и улицата е била почти пуста.

Мич взе книгата и ги събра на купчинка. Като размисли, реши да се обади на лейтенанта и да му докладва как стоят нещата. А лейтенантът просто щеше да побеснее! Всички се мотаят, всички са на погрешна следа, а Мич си седи тук и сам разплита загадката. Мич Тейлър, математик и данъчен експерт!

Но стана дори по-добре, защото вратата се отвори зад него и влезе Гроуган, придружен от униформен полицаи. Мич помисли, че полицаят придружава Гроуган до полицейското управление, а Гроуган се е отбил да събере фалшивите си книжа.

Той изглеждаше някак учуден, че заварва Мич тук, и малко се смути, като видя, че данъчните формуляри са в ръцете му.

— Какво правите с тях? — попита Гроуган. — Те са мои, дайте ми ги. — И като протегна ръце, опита се да ги грабне.

Той се оказа по-силен, отколкото очакваше Мич, ала Мич се сборичка с него и го блъсна в стената. В този момент Мич ся спомни за болното сърце на Гроуган и го прихвана да не падне. Гроуган изглеждаше уплашен — личеше, че желанието за борба го бе

напуснало. Просто стоеше там, пъхтеше и се мъчеше да си поеме дъх. Когато заговори, имаше вид на победен.

— Дайте ми ги — изхриптя той. — Дайте ги...

Мич поклати глава.

— Не пипайте — каза той. — Аз зная какво смятате да направите с тях. Вие сте фалшифицирали данъчните сведения и не искате никой да разбере това, защото тогава ще се заинтересуват какво всъщност сте вършили вчера следобед.

Гроуган нямаше какво да отговори, та Мич реши да блъфира и да види каква ще бъде реакцията.

— Ние знаем къде сте били — каза той. — Имам свидетели, които са ви видели да влизате в къщата си. Дори открихме шофьора на автобуса, той ви помни. Няма къде да мърдате, Гроуган.

Онзи се олюля и направи две крачки към един стол.

— Позволете ми да седна — каза той. — Аз съм болен човек.

— Разбира се — рече Мич. — Но ако ми кажете истината, ще ви стане много по-добре.

— Ще ви кажа — едва промълви Гроуган. — Когато дойдох тук вчера, аз се чувствувах зле. Не ми се работеше, затова взех такси до къщи и се качих на горния етаж да си почина. Малко по-късно чух Кадисън да влиза, чух, че се обади по телефона на Айрийн и ѝ обясни какво прави. Те са подготвяли това — жена ми и любовникът ѝ са искали да ме убият. Аз чух всичко. Чух дори, когато ви каза, че просто смятал да си направи груба шега с Айрийн.

— Защо не извикахте? — попита Мич.

— Бях много слаб и отчаян. Просто лежах там и трябва да съм заспал. Събудиха ме гласове, а после чух писък и стенания, след това вратата се затръшна. Подир малко слязох на долния етаж и намерих Айрийн просната на пода. Беше мъртва. Прободена с нож.

— И после? — попита Мич.

— Уплаших се, че ще ме обвинят в убийство. Но смятах, че никой не ме е забелязал да влизам в къщата и бях почти сигурен, че никой не ме е видял да напускам тази кантора. Ако можех да се измъкна незабелязано и да доведа Кадисън къщи, никой дори нямаше да ме заподозре. Затова му телефонирах, като приправих гласа си, и му прошепнах да дойде бързо. Това е всичко.

— Слушайте — каза Мич. — Опитали сте се да прехвърлите вината върху Кадисън, защото вие сте я убили. Вие сте убиецът. Вие сте извършили това.

Гроуган само поклати глава и продължи да я клати така, а Мич го улови за ръката и каза:

— Добре, Гроуган. Да вървим.

Той беше почти уверен, че може да направи показанията на Гроуган на решето и да изтръгне самопризнание, но това изискваше време. А според процедурата, ако заподозреният се опъва, трябва да го заведеш в полицейското управление и да го предадеш на лейтенанта, пък нека той се оправя, както си му е редът. Той ще разполага със стенограф и двама полицаи, готови да извършат бърза проверка на всеки факт.

Двайсет минути по-късно Мич настани Гроуган в приемната и влезе да докладва на лейтенанта. При него беше Джъб Фрийман, двамата обсъждаха нещо и вдигнаха глави, сякаш Мич беше човекът, когото най-много желаеха да видят на тоя свят.

Мич заговори бързо, преди да успеят да му попречат.

— Лейтенанте — каза той, — Гроуган е отвън и иска да ви каже нещо. С алибито му... край. Аз го направих на пух и прах.

Декър се престори на глух.

— Ти си бил в магазина на Норис — рече той. — Какво е ял Гроуган там миналата нощ?

— Сандвичи с шунка и кафе.

— А някакви бонбони?

— Няма следа от такова нещо. Защо?

Декър махна с ръка.

— Кажи му, Джъб.

— Става дума за дръжката на оръжието, с което е извършено убийството — заговори Джъб. — На нея нямаше никакви отпечатъци от пръсти — избърсани са. Но намерих по нея следи от шоколадова глазура, а между острието и дървената дръжка беше попаднала частичка от малинова семчица. Следователно, който е ял...

Мич подсвирна тихо.

— Уини! — възкликна той. — Доколкото разбрах, жената на Гроуган е въртяла любов с чужд мъж. Това е бил мъжът на Уини и тя е ревнувала и мразела Айрийн Гроуган — затова непрекъснато я е

следяла. А Уини всъщност няма алиби. Тя каза само, че била с децата си, когато се върнали от училище, а после мъжът ѝ се прибрал късно, следователно е имала предостатъчно време да прекоси улицата. А когато разрязваш кейк и раздаваш парчетата на цяла сюрсия дечурлига, не може да не изцапаш ръцете си. Не ще и дума. Уини е.

Мечтата му да разplete сам загадката май не се сбъдна. Все пак, ако действуваше тактично и оставеше у Гроуган впечатлението, че той, Мич, го е измъкнал от тази каша, тогава защо Гроуган да не пожелае да изкаже благодарността си, като изчисли подходящия данък на Тейлър, и то безплатно? Ето защо Мич Тейлър, човекът, който мислеше за всичко, излезе да поговори с Гроуган и да уреди тази работа.

[1] Магьосничество, прилагано главно от негрите в района на Карибско море. — Б.р. ↑

РОН ГУЛАРТ ПОДСЛУШВАЧЪТ

Много неподходящ ден да те ограбят — жълто, мъгливо трийсетградусово утро. Джон Ийзи метна спортното си сако върху стола до бюрото и почеса рамото си, където каишката на кобура жулеше кожата. Зад прозорците на кабинета се виждаха палми с провиснали клони, проблясваха спортни коли. Ийзи присви широките си плещи и запука с кокал четата на пръстите си.

— Какво става с Ейд? — попита той секретарката си. Минаваше десет часът, а съдружникът му още не се бе явил на работа.

— Предполагам, че е още в Сан Амаро — отвърна Нейда Сим, като си вееше с една празна папка. — Сигурно във връзка със случая Шубърт.

Ийзи се намръщи и свали кобура от рамото си.

— Проклето нещо! — каза той.

— Мислех, че с мистър Фейбър ще сложите сигнална инсталация.

— Вместо това нали ти купихме електрическата пишеща машина. — Той избърса потта от челото си и седна. По сивия килим бяха пръснати папки, писма, пликосе, магнетофонни касети. — Интересно какво ли са взели.

— Нещо много важно, предполагам — рече Нейда. Тя беше хубавичка блондинка, стройна и луничава. Косата ѝ днес не бе накъдрена.

Ийзи подуши.

— Каква е тази миризма?

— На изгоряло. В долината пак има пожар.

— Ех, защо напуснах полицията в Сан Франциско и дойдох тук, в Лос Анджелиес! — оплака се Ийзи.

— Според мен ви изхвърлиха оттам, защото предположиха, че вие сте взели оня подкуп — каза Нейда, като коленичи до него на килима.

Ийзи разкопча най-горното копче на ризата си и рече:

— Е, хайде да съберем тия неща и да се опитаме да разберем кой какво е задигнал.

Телефонът иззвъня и Нейда скочи на крака.

— Детективската кантора „Фейбър и Ийзи“. — Тя замига. — Май е тук. — На Ийзи каза: — Лейтенант Дисни от полицията в Сан Амаро.

Слушалката беше влажна.

— Да? — обади се Ийзи.

— Обажда се лейтенант Брайън Дисни. Открихме вашия съдружник тук.

— Как го открихте? — попита Ийзи, като рязко си пое дъх. — И къде?

— Мъртъв е. Май са стреляли в него два пъти с 38-калибров пистолет. На едно място до плажа, наречено Уединеното заливче.

— Какво е това Уединено заливче?

— Нов морски курорт за по-възрастни граждани; сега се строи. Още не е завършен и никой не живее там. Работник открил трупа преди около два часа на едно игрище за бадмингтон.

— По дяволите! — възкликна Ийзи и направи гримаса на секретарката.

— Върху какво работеше той?

— Нищо — отговори Ийзи. — Беше си взел няколко свободни дни. Отпуск. Обича да се търкаля по плажовете.

Край прозореца профуча някаква сребриста спортна кола, блясъкът ѝ накара Ийзи да се дръпне назад.

Нейда плачеше.

— Ейд може да е пострадал.

— Мъртъв е — каза Ийзи. — Трябвам ли ви за нещо, лейтенант Дисни?

— Да, по някое време може да дойдете да си поговорим — отвърна полицаят. — Да кажете нещо в момента? Врагове, връзки, нещо от този род?

— Ейд водеше безупречен живот — заяви Ийзи. — Но ще помисля по този въпрос.

— Кабинетът ми е от другата страна на улицата, срещу статуята на генерал Грант. До скоро виждане.

Ийзи остави слушалката и обърса длани в панталоните си. Изсумтя и седна на своя въртящ се стол.

— Защо не им казахте, че мистър Фейбър следеше мисис Шубърт от седмица и половина?

— Не зная — отвърна Ийзи. — Имам навика да не се доверявам на полицията. Все пак искам да проверя сам някои неща. — Той отново сложи кобура си.

— Може да е открил нещо важно — подхвърли момичето.

— Съмнявам се — каза Ийзи. — Почти през цялото време Ейд подслушваше разговори. Но дори и да е чул нещо важно, нямаше да разбере какво е то.

— Нали ви беше съдружник.

— Това не значи, че беше изключителен детектив. Всъщност след няколко месеца май щяхме да развалим съдружието.

Нейда изтри сълзите си.

— Ужасно е да убият човек, когото познаваш.

Ийзи гледаше покрай нея светлото утро зад прозореца.

— Ще замина веднага за Сан Амаро. Подреди тук и ми кажи какво е изчезнало.

— Дали това ровене тук няма нещо общо със смъртта на мистър Фейбър?

— Може би — каза Ийзи, като навлече сакото си. — Ако докладите на Ейд за случая Шубърт липсват, значи има нещо.

— Да затворя ли кантората?

— Защо?

— Помислих, че днес може да обявим траур.

— Не. Ейд нямаше семейство. Значи ние ще трябва да се погрижим за погребението му. Не можем да си позволим да загубим един ден. Всеки момент ще дойде някой клиент.

— Май не сте много сантиментален.

— Не съм — каза Ийзи и излезе навън в горещото утро.

Виличката гледаше към бялата ивица на плажа. Следобедът в Сан Амаро бе поносимо горещ. Ийзи опря ръка на полуотворената врата и подвикна:

— Мистър Мейджърс?

На близкото бюро седеше стара дебела секретарка с пурпурночервена коса, а на другото — слаб рус мъж на около четиридесет години.

— Да? — каза той, като се навдигна.

Един телефон иззвъня и секретарката се обади.

— Мистър Маккуори ви търси, мистър Мейджърс.

— Ще му се обадя по-късно — каза Мейджърс, като излезе; от полумрака и закрачи към изправения като стълб Ийзи. — При мен ли се канехте да влезете?

— Тук ще е по-добре — рече Ийзи. — Положението е деликатно, тъй да се каже.

Мейджърс беше със спортен пуловер и панталони от туид. Имаше хубав загар.

— Кой сте вие?

— Аз съм Джон Ийзи. До тази сутрин фирмата ми се наричаше „Фейбър и Ийзи“.

— Да не искате да ми продадете нещо, мистър Ийзи?

— Може би — каза Ийзи. — Закрила и сигурност. Зависи от много неща. В момента искам да разбера кой е убил съдружника ми.

Мейджърс се усмихна със свити устни.

— Много загадъчна сделка.

— Ще говоря направо — рече Ийзи. — Вие сте Нори, Мейджърс, нали?

— Разбира се. И какво от това?

— Доколкото разбрах от магнетофонните записи и докладите, представени от съдружника ми, през последните три месеца вие сте имали любовна връзка с някоя си мисис Нита Шубърт. Ние се занимаваме със случая от две седмици. По-точно Ейд Фейбър дойде тук по молба на нашия клиент мистър Шубърт. Ясно ли е?

Мейджърс отвори уста и се вторачи в Ийзи. Протегна ръка назад и напипа една ниска груба пейка пред вилчката.

— Не знаех — каза той, сядайки.

— Какво не знаете?

— Че сме били под наблюдение. — Той се изправи. — Значи магнетофонни записи, казахте? Но нали това е незаконно?

— Прелюбодеянието също е незаконно. Аз не съм дошъл да си бърбим за етика, Мейджърс. Исках да се видя с вас.

— Защо?

— За да ви запитам — отговори Ийзи — дали не сте убили Ейд Фейбър.

Мейджърс се изкашля.

— Не, Ийзи, не. Не. Не съм го убил.

— Виждали ли сте го някога? Познавате ли го?

— Казах ви, че не.

— Вчера вие сте били с мисис Шубърт.

— Не — отвърна Мейджърс. — Съвсем не вчера. Нита каза вчера, че не може да се освободи. — Той подпря буза с юмука си. — Почакайте. Съдружникът ви трябва да е оня човек, когото намериха в Уединеното заливче.

— Точно така — рече Ийзи. — Преди малко минах с колата си оттам. Не е много далеч от бунгалото, което мисис Шубърт е наела за вашите срещи.

Мейджърс стана.

— Шубърт знае ли за нас?

— От една седмица.

— Тогава за каква закрила става дума?

— Полицията още не знае за вас. Бихте могли да кажете на Нита Шубърт.

— Това прилича на изнудване — отвърна Мейджърс.

Ийзи сви рамене и тръгна обратно към колата си.

Той се свърза със секретарката си от телефонната кабина в една закусвалня близо до централния площад на Сан Амаро. Няколко секунди след като влезе в кабината група младежи се появи на площадката пред закусвалнята. Те пееха за сърфинг, докато заведението се пълнеше с почернели от слънцето ученици във ваканция.

— От бар ли се обаждате? — попита Нейда.

— От закусвалня. Какво става там?

— Видяхте ли се вече с лейтенант Дисни?

— На път съм.

На подиума скочи една блондинка с оранжева рокля. Голям плакат над автомата за газирана вода гласеше: ТЪРЖЕСТВЕНО

ОТКРИВАНЕ. Китарите бяха електрически.

— Абсолютно нищо — каза Нейда. — Проверих два пъти. Но слушайте...

— Нещо ново?

— Някакъв човек се обади два пъти, но не каза кой е. Но слушайте...

— Е, добре, какво?

— Получи се последният доклад на мистър Фейбър. Пратен е късно вчера от Сан Амаро.

— Е, кажи ми какво пише.

— Ще се постарая. Този път няма магнетофонен запис. Съобщава, че мисис Шубърт се срещнала вчера с някакъв друг човек. Подслушвал и му се сторило, че това е стар познат, с когото тя не се е виждала от известно време. Няма имена. Не можал да долови името на мъжа. Но онзи споменал за пари, за много пари. И искал мисис Шубърт да замине с него, но тя отказала.

— Да замине с него ли? — Струваше му се, че телефонната кабина леко се клати.

— За Мексико.

— Значи този нов човек дошъл в същото бунгало, където тя се среща с Мейджърс?

— Да — потвърди Нейда. — Да не би там, при теб, да има някакъв митинг?

— Музикална програма. Горещо ли е в Лос Анджелес?

— Сигурно около 34 градуса — отговори секретарката му. — Ще се срещнете ли с лейтенант Дисни?

— Скоро — отговори Ийзи и окачи слушалката. Проправи си път през гъстата тълпа младежи. Доскоро трийсет и четири години му се виждаха като младежка възраст.

Лейтенант Дисни бе може би доста нисък за полицаи. Той пушеше пури с размерите на цигари и вътре стоеше с шапка — карирана и с много малка периферия. Стените на влажния му кабинет бяха покрити със стари обяви за търсене на престъпници. Той не каза на Ийзи нищо особено, а и Ийзи не му каза нищо. Разговорът им трая двайсет и пет минути.

Кевин Шубърт, клиентът на Ийзи, изкарваше парите си по някакъв начин, който му позволяваше денем да си стои вкъщи.

Двамата разговаряха край един плувен басейн със стъклен купол. Пространството около голямата ниска къща в мавритански стил беше почти достатъчно, за да се нарече имение.

— Аз съм в отлично здраве — заяви Шубърт. Той беше висок, около петдесетгодишен, със започнала да оплешивява ниско подстригана коса. — Сигурно си мислите, че ще се разболея заради всички тези неприятности, които ми сервира Нита.

— Може неочаквано да припаднете — рече Ийзи.

— Свързано ли е убийството на вашия съдружник с Нита и нейния любовник? — попита Шубърт.

Ийзи седеше в неудобна поза на един раиран брезентов шезлонг.

— Вероятно.

— Знае ли полицията за нас?

— Аз нищо не съм им казвал. Но може да узнаят — каза Ийзи. — Откога сте женени.

— От близо две години. Това е вторият ми брак. Първи за Нита.

— Къде се запознахте с нея?

— В Сан Франциско — отговори клиентът му, разпервайки като криле мършавите си лакти. — Предишното ми убежище.

— Мъча се да разбере нещо. Свързано е със снимките на мисис Шубърт, които ми показахте. Как се казваше тя преди?

— Холпърн. Нита Холпърн.

— Имало е някакъв скандал, свързан с банка, нали?

Бледите устни на Шубърт бяха сухи. Той ги навлажни.

— Е, да. Тя беше секретарка на един банков служител, който изчезна. Името му е Робърт Бразил. С него изчезнаха триста хиляди долара. Може да сте виждали снимката на Нита във вестниците. Не можах да я обвиня в нищо. Това беше преди три години.

— Интересно — каза Ийзи. — Тук ли е жена ви?

— По изключение, да. В ателието си е. Нита се занимава по малко с рисуване.

— Бих искал да поговоря с нея.

— Слушайте, Ийзи — каза Шубърт, като стана. — Не искам да замесите жена ми в някой скандал. Признателен съм ви, че досега пазихте всичко в тайна. Колко ще ми струва, ако продължавате да мълчите?

— Вие вече ми платихте — рече Ийзи. — Аз искам да говоря с мисис Шубърт насаме — добави той твърдо.

— Така и предполагам.

На платното акуратно бе изрисувана голяма кутия с овесени ядки. Нита Шубърт беше стройна и мургава, малко кокалеста в жълтите си панталони и мъхестия пуловер. Ситните ветрилообразни бръчици около очите ѝ показваха, че е на около трийсет и пет години.

— Вие развалихте всичко, мистър Ийзи — каза тя, като остави настрана четчицата с бяла боя на върха. — Вие с вашият покоен съдружник. Мисля дори, че е незаконно да се подслушва, както, изглежда, сте правили.

— Кога за пръв път разбрахте, че ви следим? — попита я Ийзи.

— Кевин ми каза преди малко.

— Ейд — рече Ийзи, — Ейд Фейбър, моят съдружник, понякога действуваше малко непохватно. Мисля, че вчера той се е издал по някакъв начин; вчера, когато не сте били с Мейджърс в бунгалото.

Жената не отговори. Тя бавно изцеди малко сиво-кафява боя върху палитрата си.

— Ейд ви подслушваше — каза Ийзи. — Но понякога все пак схващаше това, което чуваше. Мисля, че вчера е чул нещо и най-послед се е сетил какво може да значи то.

— Вчера аз бях с Норм Мейджърс — заяви Нита Шубърт. — Каквото и да си мислите вие.

— Ейд трябва да се е върнал в бунгалото ви снощи, след като ми е изпратил последния си доклад. Някой го е забелязал и се е разтревожил.

— Да?

— Вероятно вашият бивш началник — рече Ийзи. — Робърт Бразил.

Тя тръсна отрицателно глава.

— Той изчезна преди три години.

— Искам да бъда наясно за едно нещо — каза Ийзи. — Аз нищо не съм съобщавал на полицията. Срещу заплащане никой няма да узнае за Бразил.

— Никой нищо няма да узнае — каза жената. — Той отдавна е изчезнал.

— Ако иска да си остане изчезнал — каза Ийзи, — би могъл да предложи поне двацет хиляди долара.

Нита Шубърт му обърна гръб.

— Близо до бунгалото ви забелязах един мотел, „Мърмейд Терас“. Ще отседна там тази нощ, ако потрябвам някому. — Той огледа картината. — Погрешно сте написали овесени ядки.

— Може пък да е нарочно — тросна се тя.

Ийзи кимна и излезе.

Повикаха го на телефона малко след девет. Един приглушен мъжки глас му каза да бъде след половин час на плажа, до спасителен пост номер три.

Нощта бе топла и облачна. Мястото бе на притихналия пуст плаж, близо до една затворена будка за безалкохолни напитки. Ийзи го намери бързо, но на стола на спасителя горе вече седеше някой.

Тъмната вода лъщеше слабо и тихо се плискаше.

— Бразил? — подвижна Ийзи към фигурата на стола. Сянката на плажния чадър закриваше горната половина от тялото на човека. Той носеше тъмно сако, ръцете му бяха в джобовете.

— Не знаех, че ни следят и подслушват — заговори онзи. Гласът му беше малко дрезгав като от простуда. — Лошо време избрах да изляза от бърлогата си.

— Съдружникът ми сигурно се е натъкнал на вас?

— Аз смятах да пренощувам в бунгалото. Той взе да се върти наоколо, не се прикриваше много, предложи ми да мълчи срещу възнаграждение. Смяташе, че не искам да ме открият тук, в Калифорния.

— И вие го застреляхте, а?

— Да — отговори Бразил.

— След това дойдохте с колата си в Лос Анджелес, за да проверите дали не е изпратил нещо в кантората ни.

— Аз съм предпазлив и не обичам да давам пари напразно, Ийзи.

— Аз пък предположих, че не ви харесва да давате откупи — каза Ийзи. Той се хвърли, улови човека за краката и го дръпна от седалката. При падането главата на Бразил се удари в долния край на стола.

Бразил се търкулна на пясъка и измъкна пистолет от джоба на самото си.

Ийзи отскочи настрана, извади своя 38-калибров пистолет.

Първият изстрел на Бразил улучи чадъра и го разкъса.

Ийзи стъпи здраво и стреля два пъти. Бразил се сви на две и падна. Умря с лице, заровено в пясъка.

Ийзи прибра пистолета си. Той все още не знаеше как изглежда този човек.

Секретарката каза: „Чай с лед“ и сложи една хартиена чаша на бюрото му.

Сега кантората беше почистена и навън слънцето не бе толкова ослепително. Ийзи отпи малко от чая и се облегна на стола си.

— Всъщност вие не сте възнамерявали да изнудвате никого, нали? — попита Нейда.

— Така ли мислите?

— Да, сигурно сте се показали за примамка, за да накарате някого да излезе на открито.

— Я притичай до гастронома да ми вземеш един сандвич. Но не искам с пилешко.

— Струва ми се, че вие наистина сте сантиментален — рече момичето. — Всъщност на вас ви е мъчно за мистър Фейбър и искахте да отмъстите за него. Права ли съм?

— И не вземай от оная безплатната туршия с копър.

— Мисля, че вие съвсем не сте лош човек — каза Нейда на излизане от стаята.

Ийзи въздъхна и затвори очи.

ФРЕДЪРИК НЕБЪЛ
СЪРБАЙ КАКВОТО СИ ДРОБИЛ

I

Кенеди стоеше на ъгъла на Халъм Стрийт и Джърман Стрийт, когато видя момичето. С подкосяващи се крака то минаваше под една улична лампа по средата на Джърман Стрийт. Някъде на априлското небе трябва да имаше луна, но светлината ѝ не достигаше до Джърман Стрийт. Това беше тясна улица с двуетажни тухлени или дървени къщи от двете страни, много от които бяха необитавани. Кенеди живееше на една пряка от това място, на Халъм Стрийт, в къща с мебелирани стаи под наем. Беше се преместил там от една седмица и само преди десет минути бе излязъл да потърси къде да хапне. Някой му бе казал, че в квартала има заведение с хубаво чили^[1], та сега се мъчеше да го намери.

Беше почти трезвен и когато се облегна лениво на стълба, набеляза силуета на момичето, което се връщаше обратно по улицата. По неравномерното тракане на токчетата позна, че ѝ има нещо, но това не го заинтересува особено. Походката ѝ беше на пиян човек, а Кенеди често казваше: който иска, нека се напива, негова си работа. Той остана на мястото си не защото момичето го интересуваше, а защото се чудеше как да стигне до онова заведение. Казваха, че виното там било превъзходно, а щом виното е превъзходно, храната няма толкова голямо значение.

Момичето идваше по отсрещния тротоар и Кенеди се надяваше то да си остане на отсрещния тротоар. Но след малко момичето прекоси улицата и се заклатушка към него. Той мислеше да продължи пътя си, но още не знаеше накъде да поеме, а пък не искаше много да се отклонява. Когато беше пиян, обикаляше Ричмънд Сити от край до край, но друго е да си почти трезвен.

Тя продължаваше да върви към него и сигурно го бе забелязала, защото на стълба, на който се бе облегал, имаше лампа; а под светлинния сноп се открояваше неговата дребна крехка фигура в омачкан сив костюм и сива мека шапка с прихлупена от всички страни периферия. В него имаше нещо безжизнено, съсипано, упадъчно.

Когато момичето се приближи с олюляваща се походка, кашляйки в тихата улица, той извърна глава.

Но то се блъсна в него. При блъсването се закашля, а когато той се обърна нехайно, видя, че тя залитна назад. Приведе се, краката ѝ се подгъваха и като че се олюляваше на цели стъпала. Дано да не падне, помисли си той, но не се помръдна да ѝ помогне.

Тя не падна.

— Аз... аз м-моля да ме извините — измънка тя дрезгаво.

— Няма за какво, момичето ми. Само че защо не вземете такси да се приберете у дома си? Да се шляете така по улиците...

— Не мога да се прибера вкъщи.

Сега тя се бе подпряла на стената на една сграда, притиснала ръце с разперени пръсти на грапавата ѝ повърхност. Шапката ѝ беше килната над едното око; килната над едното око не защото така бе модно, а защото вероятно така я бе сложила. Носеше тъмно палто, виждаше се тясна ивица от някаква тъмна лека кожа около яката.

— Както виждате — изшептя тя дрезгаво, като клатеше глава, — аз... аз просто не мога да се прибера вкъщи.

— Пиенето винаги е било проклетие за прибиращите се вкъщи — рече той. — Но какъв е смисълът да се шляете из улиците цяла нощ? Изберете си някой удобен вход, паркирайте се там и чакайте да ви мине.

— Моля ви — рече тя, — направете нещо.

— Съжалявам, мадам. Аз се мъча да намеря едно заведение за чили. Случайно да знаете тук наблизко някакво заведение с чили, където, казват, виното било екстра?

— Моля ви! — умоляваше гласът ѝ, идещ от сянката, в която се губеше лицето ѝ.

— За какво молите?

— Помогнете ми. С-само... е, нямате ли място, където да мога... ъ-ъ... да легна, да си почина?

Той запали цигара.

— Имате приятен глас.

— Благодаря ви.

Тя се отдръпна от сградата.

— Аз... аз не исках да ви безпокоя. Ще продължа нататък. — Тя се олюля, коленете ѝ се подкосиха, падна и поплака малко. Стоеше

коленичила, подпирайки се на ръцете си.

Кенеди прекоси тротоара, наведе се колкото е нужно и улови ръката на момичето.

— Стегнете се. Още две такива падания и ще се наложи да си направите козметична операция на лицето. Помъчете се да си помогнете сама. Хайде. Аз не съм тежка категория. Изправете се. Едно... две... три. Браво, момичето ми. А сега се дръжте. — Тя беше вече на крака.

Той не пусна ръката ѝ. Момичето не гледаше в него, а настрана, като че се срамуваше. Шапката ѝ беше много ниско прихлупена над едното око, изпод нея стърчаха безредно кичури коса, но външността ѝ не беше лоша. Дори си я биваше.

Кенеди въздъхна.

— Добре, елате. Нагоре по улицата имам стая, където ще можете да поспите, за да ви мине. Но не се надявайте да остана там с вас. Аз трябва да намеря онова заведение. Хайде.

Тя наведе глава, когато тръгнаха по Халъм Стрийт. Влачеше крака и все още дишаше запъхтяно, понякога леко изхлипваше. Кенеди ѝ помогна да изкачи четирите стъпала до външната дървена площадка, задържа я с една ръка, докато с другата извади ключовете. Отключи вратата на антрето и избута момичето в коридора. Стаята му беше на първия етаж, в дъното, и докато вървяха по коридора, момичето се препъна и внезапно се изкиска. Беше лудешки, кратък, истеричен кикот и Кенеди измърмори:

— Не крякай толкова, затвори си устата. Аз току-що се настаних тук.

Въведе я в стаята си. Стаята беше голяма, старомодна, с месингово легло до едната стена и старо бюро с ролетка до другата. В средата имаше маса, на която бяха сложени две бутилки, уиски и джин, а до нея имаше фотьойл с подвижно облегалo и люлеещ се стол.

Пусна я да легне, после улови краката ѝ, повдигна ги и я претърколи в средата на леглото. Тя пъшкаше и проплакваше, но и самият той бе изпадал понякога в пиянска истерия, та не обръщаше внимание на това. Разгъна едно одеяло и го метна върху нея.

— Недейте! Недейте! — викна тя и изрита одеялото.

— Креснеш ли още веднъж — каза той, — и ще те изхвърля.

Тя се разхълца силно. Кенеди нямаше никакво намерение да я придумва да не плаче; щеше да бъде безполезно. Затова седна, въздъхна, нарече се глупак и си наля половин водна чаша уиски. От време на време си попейваше, млясваше с наслада. Когато най-последно хлипането стана глухо, и далечно, той пресуши чашата и излезе с надеждата, че когато се върне, момичето ще си е отишло.

Отиде отново до Халъм Стрийт и Джърман Стрийт, облегна се на стълба и след няколко минути се приближи патрулиращ полицай. Полицаят беше млад, румен и въртеше палката си неловко, наперено.

— Имаш ли си дом? — попита той Кенеди.

— Разбира се — изрече Кенеди невъзмутимо.

— Тогава си върви там.

— Този стълб частна собственост ли е или какво?

— Перчиш се, а? Значи се перчиш?

— Да знаеш някъде наблизо да има заведение, където сервират чили?

— Аз не обичам чили.

— И аз. Но чух, че там сервирали и хубаво вино.

— И вино не обичам.

— А какво пиеш?

— Мляко! Три пъти дневно!

Кенеди се отдръпна от стълба.

— Ще ти дам един съвет, ченге. Зарежи млякото. Вероятно то вкисва в стомаха ти и те прави такъв.

Полицаят изръмжа застрашително:

— Драги...

— Сега пък какво има?

— Измитай се оттук!

Кенеди закрачи бавно напред, припявайки под нос:

— Ама голям мръсник си...

[1] Мексиканско ястие от люти червени пиперки и кълцано месо.
— Б.пр. ↑

II

Макбрайд работеше, извънредно, опитвайки се да навакса, натрупалата се през време на отпуската му работа. Той и жена му бяха обикаляли южните щати с новия форд. В Ричмънд, Вирджиния, мина на червен светофар, блъсна се в един камион, който отнесе дясната му броня, а във Филадельфия бе арестуван за неправилно каране по еднопосочна улица. Но, общо взето, бяха прекарали добре и капитанът изглеждаше освежен, загорял и се справяше с текущите въпроси един по един бързо, упорито, точно.

Той ревна по вътрешната уредба: „Да се яви Богардъс!“ и размаха ръка, прогони облак тютюнев дим от лула и на негово място издуха нови облачета дим от силен бърлейски тютюн.

Влезе сержант Богардъс, който държеше зад гърба си полуизяден сандвич с шунка.

— Няма да отменя това обвинение! — каза Макбрайд и мушна с пръст един доклад на бюрото си. — Тоя тип пресякъл на червен светофар, а червените светофари са сложени за спиране, а не за минаване. Ако поставим червени светофари и хората пресичат на червено, каква, по дяволите, е ползата от червените светофари?

— Да, сър, капитане.

— А ти, Боги... или глътни каквото ядеш, или го изплюй.

Богардъс преглътна и от усилие облещи очи.

— А каква е оная дандания горе? — попита Макбрайд.

— Мисля, че е Мориарти, изпробва нов заден скок.

— Кажи му да престане. Някои ще помисли, че тук е Дружеството на младите християни, а не полицейски участък. Отсъствувах за малко, връщам се и заварвам цяла тайфа палячовци... Добре, Боги. Свободен си. Как е детето?

— Отлично, капитане.

— Чудесно. Гледайте да яде много спанак. Анк Коън подаде глава да попита:

— Зает ли си, капитане?

— Аз винаги съм зает.

— Е, току-що се получи съобщение. Убийство или нещо друго в Ист Енд. Бетдекън тъкмо приема по радиото.

— Вземи... — Макбрайд се намръщи, като чу тежък тропот над главата си; вдигна очи към тавана и каза: — Вземи със себе си Мори. Оня чешит на горния етаж упражнява задни скокове. Вземи го, докато не се е изтърсил по задник и не си е счупил главата. Кажи на Гахейгън да изкара колата. Слезте с Мори в гаража. Аз ще изтичам да взема пълния текст от Бетдекън. Кой е?

— Кой какво?

— Кой е убит.

— Чух Бетдекън само да споменава нещо за някакво си момиче.

— Кой се обажда?

— Чатърсън. Нов полицаи на патрулна обиколка.

— Добре. Мори. Гахейгън. Колата. Аз ще сляза след малко.

— Окей.

Нощта не беше много хладна. Във въздуха се усещаше пролет, първият ѝ полъх, и макар че полицейската кола фучеше по сухия цимент, във въздуха някак се долавяше натрапчив мирис на тучна земя. Луната се виждаше от този широк булевард. Звездите трепкаха — един силно, други слабо. Капиталът извади лулата от устата си, за да напълни по-добре дробовете си с нощния въздух. Бузите му бяха обагрени в червено от светлината на таблото, челюстта му — кафява и твърда като орех, а очите му — две ярки светлинни под тънките вежди.

— Къде работи Кенеди? — попита Мориарти. — Този човек е нещо обичайно в квартала, като плювалник.

— Уволнен е — отговори Макбрайд.

— Знам, че е уволнен, но това не значи...

— Чул ли си защо? — попита Макбрайд, взирайки се през рамо в затъмнената задна част на колата.

Макбрайд се засмя кратко, гърлено.

— Ех, момче, голям чешит е този човек! Все търси на баницата мекото и на работата лекото. Ето какво се е случило. Тъкмо днес го чух. Обадох се на редактора Фланъри, опитах се да го убедя да вземе Кенеди отново на работа. И какво излезе? Слушай: възложил на

Кенеди за известно време театралната страница и представи си, една вечер този тъпанар се напил и отишъл да рецензира някаква пиеса в театър „Шанък“. През първия антракт излязъл и отишъл да пийне в един бар от другата страна на улицата. Но срещнал някакъв приятел. Разбира се, той винаги среща по някой приятел. Та обърнал шест уискита със сода и когато излязъл, бил пиан до козирката. Прекосил криво-ляво улицата и останал до края на представлението. На другия ден писал, че пиесата пет пари не струва, че не може нищо да се разбере; че през първото действие героинята била блондинка, а през последното — брюнетка; че през първото действие героят бил скандинавец, а през последното — южноевропеец. И какво, мислиш? Когато проверили, станало ясно, че Кенеди е бил толкова къркан, та отишъл в друг театър, в съседния, и гледал последното действие на съвсем друга пиеса, мислейки, че е същата. Можеш ли да си го представиш? Можеш ли?

— Леле-мале, леле-мале, леле-мале! — изрева Коън.

— Винаги съм смятал — заяви Мориарти, — че накрая този човек ще се окаже негодник.

— Х-ъ-м-м — изръмжа Макбрайд примирително. — Той не е негодник. Има в главата си повече мозък от вас, само че непрекъснато го раздава.

— Накрая ще иде да прави хартиени кукли, така ще свърши — настоя Мориарти.

— Във всеки случай — каза Макбрайд — той ще прави най-хубавите хартиени кукли.

— Това ли е улицата? — попита Гахейгън.

— Да, завий надясно — нареди Макбрайд.

Колата свърна надясно и пое по лек наклон. Забеляза червените фарове на линейката, а когато паркираха неправилно точно срещу блесналите фарове, видяха на тротоара навалица. Патрулният полицай Чатърсън стоеше на дървената входна площадка. Той беше млад, румен и се държеше неловко, наперено.

Макбрайд слезе от колата.

— Вие ли сте Чатърсън?

Полицаят докосна козирката си с палката.

— Да, сър, капитан Макбрайд.

— Кой е горе?

— Лекарят от линейката. Но няма полза.

До бордюра спря рязко открит спортен автомобил, от който скочи помощник-районният прокурор Руб Уилсън и затропа с лачени обувки по тротоара, като грубо разблъскваше с лакти хората от пътя си. Той беше дребен жилест млад човек със стисната челюст и килната над едното ухо черна велурена шапка. Носеше балтон върху смокинга си.

— Какво става, Макбрайд?

— Да влезем да видим. Ела и ти, Чатърсън. Мори, Айк, разпръснете тия хора.

Когато влязоха в стаята, лекарят и шофьорът от линейката поставяха момичето на носилка.

— Здравейте, блюстител на закона! — каза докторът. — Ще има опело. Хей, полицаю, защо не повика колата на моргата?

— На страница четирийсета в правилника пише...

— Е, смятайте, че нищо не съм казал. Кога ще се върнеш, Макбрайд?

— Коя е? — попита Руб Уилсън.

— Да не съм гадател?

— Пияна ли е? — запитва Макбрайд.

— Мирише на алкохол.

Макбрайд се обърна към Чатърсън:

— Кой те повика?

— Хазайката.

— Къде е тя?

— Точно преди да дойдете отиде в кухнята си, защото пече хляб. Аз се въртах наоколо и я видях да изскача на площадката, тя ме забеляза и ме повика. Тогавя притичах и ми рече: „Вътре има жена. Мисля, че е умряла или кой знае какво й има.“ Та се втурнах вътре с нея и, разбира се, онази изглеждаше умряла.

— Колко време е живяла тук? — подхвърли Руб Уилсън.

— Не е живяла. Тя...

В този момент собственичката на къщата се показа на вратата. Тя беше едра, дебела, с грижливо сплетена посивяла коса, червендалесто лице и големи червени ръце.

— Как се казвате? — попита Макбрайд.

— Хана Меклинборг. Слушайте, господин полицай, това е скандал!

— Никога ли не сте я виждали? — попита Макбрайд.

— Никога! Но... чух я да влиза. Във всеки случай мисля, че беше тя. Дойде с наемателя на тази стая. Изглеждаха пияни. Тя се кискаше и когато влязоха в стаята, сигурно са се сбили... Чух я да пищи: „Недейте! Недейте!“ Точно така. Аз... хм, по това време бях в коридора и мислех да почукам на вратата, ала после мирясаха, та продължих работата си. Но, разбирате ли, смятах утре хубавичко да скастрия тоя човек. След малко ми се счу, че излизат. Но след още малко пак бях в коридора и чух тропот в стаята. Не знам защо, ама се уплаших и похлопах, а като не ми отвориха, натиснах вратата. Отворих я и — е, тя лежеше там, на пода, до леглото.

— Облечена ли беше?

— Да, напълно облечена. Помислих, че навярно е успяла да се облече и после е припаднала. Тъй че онзи трябва да е излязъл сам.

Руб Уилсън се обърна към лекаря:

— Какво мислите за случая?

— Първо, тя е бита. По цялото й тяло има синини, а на главата — подутина. Според мен е умряла веднага от побоя. Вероятно от кръвоизлив в мозъка.

Макбрайд се обърна към Хана Меклипборг:

— По кое време дойдоха, казвате?

— В седем и половина. Знам, понеже слагах кейк във фурничката.

— А кога чухте мъжа да излиза?

— Сигурно около половин час по-късно.

— А кога отворихте тази врата и намерихте жената?

— Към девет.

— Как се казва човекът, който живее тук?

— Името му е Кенеди. Журналист, мисля.

Макбрайд трепна.

— Виждаш ли! — възкликна Руб Уилсън. — Аз винаги съм смятал, че този човек ще свърши така. А веднъж има дързостта да ми каже в лицето, че като районен прокурор съм бил мазол на петата на прогреса и ми пожела някой ден да пукна. Ех, това тук ми харесва. Ех, колко ми харесва!

Патрулният полицаи Чатърсън запита Хана Меклинборг:

— Как изглеждаше този човек?

Хазайката го описа.

Чатърсън изпъчи гърди, очите му светнаха.

— Аз видях този негодник! Видях го! Само няколко минути след като е извършил престъплението. — Той посочи с ръка. — На ъгъла на Джърман Стрийт и Халъм Стрийт. Присмиваше ми се! Казах му — щото кибичеше там, — казах му да си върви, а той ми се присмя! Същият е, готов съм да се обзаложа. Подхвърли нещо в смисъл, че съм бил кибритлия, щото съм пиел мляко и то вкисвало в стомаха ми.

Макбрайд изпусна дълбока печална въздишка.

— Той е бил.

III

В кабинета на Макбрайд стояха Мориарти, Коън и самият капитан. Току-що влезли, още с шапки на главите, тримата стаиха и гледаха лъскавата повърхност на бюрото на капитана. Явно нямаха какво особено да кажат. И тримата бяха полицаи; добри полицаи, с отлични характеристики; но бяха и хора. И Кенеди дълго време беше като тях. Много пъти на един или всички им се бе приисквало да напердашат този бивш вестникар, но нито тогава, нито сега имаха основание за такова нещо. В края на краищата всички те бяха прости, обикновени хора, с прости и обикновени чувства, а в последна сметка законът, дори в лицето на най-войнствените си служители, не с толкова силен, че да може да унищожи мигновено тези обикновени чувства.

Най-после Макбрайд заговори с тих, глух глас:

— Работата е... е ясна като бял ден.

— Ъ-хъ — кимна Коън.

— М-м-м — кимна Мориарти.

— Трябва да е бил страшно пиян — каза Макбрайд.

— Безумно пиян — рече Коън.

— Нафиркан — вметна Мориарти.

Помълчаха пак една минута, после Макбрайд с изкривени устни и свъсени вежди включи уредбата и обяви:

— Търси се Кенеди. Журналистът... Кенеди... Точно така. Ръст 170, тегло около 56. Светлокестенява коса. Сини очи. Заваян на вид. Носел е светлосив костюм и светлосива шапка. Повечето полицаи го познават. До всички полицейски участъци и патрулни коли.

Закачи шапката си, прокара длани от слепоочията назад покрай ушите си и заключи: „Е, това е.“ Тръшна се на стола си — тръшна се силно, тежко, както пада верига, като едва помръдваше с ъгълчетата на устата си:

— Винаги съм мислил, че Кенеди ще свърши по някакъв необикновен начин, но дявол да го вземе, никога не съм предполагал, че ще бъде точно така. — Изглеждаше безкрайно уморен. Махна с

ръка. — Добре, Мори, Айк. Идете да видите какво ще можете да направите. Знаете къде се навърта той. Не е нужно да ви казвам. И като си помисля, че без малко не убедих Фланъри да го вземе отново във „Фрий Прес“ — Отвори едно чекмедже, извади уиски „Канейдиан Клъб“ и отпи голяма глътка направо от бутилката. — Постарайте се да го пипнете, преди да го е пипнала прокуратурата. Тази драка Руб Уилсън... — Въздъхна, стана, махна с ръка. — Ей, хайде, тръгвайте.

Радиото предаде описание на мъртвото момиче и до единайсет същата вечер бе установена самоличността му. Брат и я разпозна в моргата и после припадна. Макбрайд се случи там в този момент (самият той също обикаляше да търси Кенеди) и подкрепи брата.

Момичето се казваше Наоми Пенфийлдс. Беше на двацет и една години. „Млада — помисли Макбрайд гласно, с огорчение. — Все са млади.“ Бяха Пенфийлдсови от Ливърмор Уок, в Уест Енд. Харод Пенфийлдс бе умрял от естествена смърт преди пет години. Той бе оставил значително състояние на жена си, дъщеря си и сина си. Домът на Пенфийлдсови беше една от забележителностите на Уест Енд. Алвина Пенфийлдс, майката бе саможива жена, която, разправяха, прекарвала цялото си време в писане на монографии за мъртвите езици. Братът, Бейкън Пенфийлдс, още не се бе свестил, когато Макбрайд напусна на моргата.

Гахейгън спеше на кормилото, но Макбрайд го разтърси здравата, а после се качи отзад. Пушейки лулата си, той се настани в края на седалката със скръстени на гърдите ръце. Каза на Гахейгън накъде да кара и докато колата бръмчене в пролетната нощ, капитанът дъвчеше изподраскания мундщук на лулата си и се чудеше какво ще прави, когато хване Кенеди. Не знаеше точно как да постъпи. Кенеди бе помогнал в разкриването на много престъпления; нещо повече, сам бе разкрил много престъпления, които бяха обърквали цялото полицейско управление.

Но всичко това щеше да отиде по дяволите. Полицай може да служи двацет години, но ако в края на службата си извърши някое гнусно престъпление, ще трябва да понесе наказанието. Макбрайд не се оплакваше от това правило. То беше неизбежно. И все пак... много пъти си бе имал главоболия с Кенеди; бе спасявал живота на Кенеди и Кенеди бе спасявал неговия. Ала знаеше, че ръцете му са вързани. Работата бе там, че този случай нямаше да бъде възложен на него.

— Там — каза той на Гахейгън. — На ъгъла. Със зелените и белите светлини.

Слезе от колата, отвори вратата на клуб „Тин Кен“, като я блъсна с рамо, и в преддверието се натъкна на Гюс Уинкълър.

— Идвал ли е тук Кенеди?

— Здравей, капитане. Кенеди ли?

— Кенеди.

— От два дена не е идвал. Искаш да го видиш ли?

— Много.

— Ако се отбие, ще му кажа.

Капитанът провери и на други места: в заведенията в долната част на Дожки Стрийт и в по-изисканите заведения в горната част на Дожки Стрийт; в баровете на Фламинго Стрийт — „Енрико“, „Пигс Нъкъл“, „Еди“, клуб „Соудъст“; в чисто италианските вертепи на Розарио Стрийт; в танцувалните салони на Екситър Скуеър и в бирариите на Щраус Стрийт; в турската баня, тъй като знаеше, че Кенеди често ходи там след препиване, и на игрището за кегли, където Кенедн обикновено правеше облози. Ала никой не бе виждал Кенеди през тази нощ.

На път към участъка Макбрайд се надяваше, че Кенеди може да е избягал в някое далечно кътче на света, където никога няма да го намерят. И щом го обзе тази мисъл, железният капитан изпъна гръб в мрака на задната седалка на колата.

Мориарти беше в канцеларията.

— Е? — изръмжа Макбрайд.

— Ето какво стана. — Мориарти седна на бюрото. — По щастлива случайност се отбих в заведението на Уили Мъри и се оказа, че Уили е видял Кенеди около десет без четвърт. Каза, че Кенеди влязъл в заведението, като се олюлявал, и носил цитра. „Отде, по дяволите, я е взел?“ — попитах Уили, а Уили отговори: „Ами каза, че я купил на безценица.“

— Че Кенеди не може да свири на цитра! — извика Макбрайд.

— Е, така ми каза Уили, Чакай да ти разправа. Каза, че Кенеди влязъл, пил нещо на бара и попитал има ли при тях човек, който да може да свири на цитра. Е, нямало такъв и тогава Кенеди попитал Уили познава ли изобщо някой, който да може да свири на цитра. Уили

отговорил, че не познава, а Кенеди рекъл, че май по-добре ще е да отиде в някое бюро за наемане на работна ръка.

Макбрайд закри очите си с ръце и изпъшка.

— Естествено — кимна Мориарти. — Кенеди казал на Уили, че е купил цитрата с надеждата да намери човек, който да свири на нея. Викам на Уили: „Дявол да го вземе, ако Кенеди чак толкова умира да слуша цитра, защо не постъпи като всеки разумен човек: да се опита първо да намери свирач на цитра? Той сигурно ще си има собствена цитра, тъй като цитрите...“

— Цитри, та цитри! — излая Макбрайд. — Млъкни, Мори.

Помощник-районният прокурор отвори рязко вратата, влезе и я затръшна.

— Няма ли още никаква вест за този хаймана? — тросна се той.

— Кой хаймана? — попита Макбрайд.

— Кенеди, разбира се!

— Наречеш ли го повторно хаймана, Руб — каза Макбрайд, — ще те прасна с радиатора.

Руб Уилсън кимна.

— Знам, знам — произнесе той иронично. — В сърцето си ти имаш слабост към този хулиган, но това няма да му помогне.

— Вярно, Руб, имам слабост към него, но кой, дявол да го вземе, е казал, че това ще му помогне? Аз съм пуснал по петите му, кажи-речи, цялото полицейско управление. Нищо повече не мога да направя. Но не го наричай хаймана.

— Виждал ли го е някой?

— Мори каза, че Уили Мъри го е видял към десет без четвърт.

Руб Уилсън се ухили.

— Няма да ми бъде приятно да дам под съд този тип за убийство. Да, няма да ми бъде приятно, няма!

— Криво ли ти е, Руб? — попита Макбрайд.

— Естествено.

— Добре. Значи се разбираме.

— Какво искаш да кажеш?

— Не знам. Потърси го.

Лицето на Руб Уилсън помръкна.

— Ако продължаваш да дрънкаш врели-некипели, капитане, току-виж, някой ден съм те дал под съд.

Макбрайд се изправи, потри длани.

— Виж какво, Руб. Ставаш противен. Ние търсим Кенеди и ще го намерим, но послушай един приятелски съвет: не си отваряй много устата. Ти си като толкова други помощник-районни прокурори, дето се смятат за умни: умират да пише за тях във вестниците...

— И за мен пише, нали?

— Ти само послушай съвета ми, драги. Ако плямпаш много, ще подшушна някоя и друга дума. Където трябва и щом тази работа стигне до съд, дивечът ще ти се изплъзне.

— Ще видиш тогава как ще се разприказвам пред вестникарите.

— Само да кажеш гък, пак ще цопнеш в калта, от дето си започнал — жалък, долнопробен адвокат, който се занимава само с дела за обезщетение.

— Хей ти, голямо...

— Млъкни. Лично ти имаш зъб на Кенеди. Искаш да се гърчи, да си играеш с него така, както котка си играе с мишка и котката знае, че мишката не може да се отърве. За теб това е личен въпрос, Руб. Ти го мразиш. Яд те е. Страшно те е яд. Не можеш да го понесеш. Ти си мръсна смрад в прокуратурата, защото си донесъл от калта отвратителна воня. Преди шест години натопи жена и мъж в хотел „Бедфорд“. Съпругът на тази жена ти бил клиент. Отде зная ли? Ами човекът, на когото си платил да натопи жената, беше и продължава да е мой информатор. Ние имаме споразумение: той ми носи сведения, а аз му осигурявам защита. Размисли, Руб. И стига си плещил. И се пръждосвай. Не мога да те търпя.

Когато Руб Уилсън изхвъркна навън, Мориарти каза:

— Така този гаден лешояд няма вече да шава много.

IV

Кенеди и някой си Игнацио Мирабели стояха на една улица в жилищния квартал Малка Италия. Игнацио свиреше на цитрата. Той беше много нисък, много дебел човек с розови бузи, розова брадичка и големи весели очи. Дрехите му сякаш бяха измъкнати от торба парцали, но свиреше добре, докато Кенеди, с шапка в ръка ловеше монетите, подхвърляни от прозорците наоколо. Очите на Игнацио може наистина да бяха весели, но бяха и зорки, и колкото по-голяма беше монетата, толкова повече старание влагаше в свирнята си.

— Игнацио — каза Кенеди, — вече имаме седем долара и четирийсет и три цента. А също и една китайска монета. Освен това и няколко оловни куршума. Не е зле да отделим малко време за пиячка.

— Нямам нищо против, синьоре.

Отидоха в бара на Енрико на Фламинго Стрийт. Зад бара стоеше Падеруфски, чието истинско име беше Бени Ямаранцио.

— Охо, я гледай! — възкликна Падеруфски.

— Синьор Ямаранцио, запознайте се с един ваш сънародник — рече Кенеди, — синьор Мирабели, известен по-накратко като Игнацио. Той свири на тиз... зиз... ситра... искам да кажа цитра... Ох, да му се не види, дай ми три уискита със сода. Две за мен и едно за Игнацио. Иги не пие.

— Ха-ха! — засмя се Игнацио.

— Исках да ви кажа, министър Кенеди — заговори Падеруфски, — че капитан Макбрайд беше тук, търсеше ви.

— Капитанът ли? Ах, този симпатяга Скипи Макбрайд!

— Я гледай!

Падеруфски проточи шия. Игнацио се извърна тежко като буре. Кенеди никога не се смущаваше от анонимни възклицания.

Руб Уилсън прекрачи прага, приближи се и улови Кенеди за ръката. Руб почти трепереше от вълнение. Той държеше ръката на Кенеди много внимателно, почти нежно, и на лицето му имаше усмивка, която също можеше да бъде нежна, ако в нея не се таеше

нещо явно сатанинско. Когато заговори, гласът му почти преливаше от нежност:

— Кенеди, да знаеш колко се радвам, че те виждам.

Игнацио засия от удоволствие.

Кенеди се обърна, олюлявайки се.

— Я виж, та това е Руб. Запознай се с приятеля ми синьор Мирабели.

Игнацио направи нисък поклон.

— Талантлив човек — продължи Кенеди, — но от истинските таланти. Пътуващ музикант, просто стар скитник, ама със златно сърце. Някоя вечер трябва да намина при теб, Руб, да хапнем пуйка.

Писклив тънък смях се процеди през зъбите на Руб Уилсън.

— Да, трябва, Кенеди...

— Ето на — обади се един висок човек с пъпчив нос, прекрачвайки прага, — нали ти казах, Руб, че може да е тук.

Кенеди плисна с ръце.

— Фланъри! Моят бивш редактор Фланъри! Боже мой, все стари познати срещам напоследък!

— Ха-ха-ха! — смееше се Игнацио и също пляскаше с ръце.

— Коя е тази маймуна? — озъби се Фланъри. А после вторачи суров, леден поглед в Руб Уилсън: — Не отвеждай Кенеди, докато не чуем... докато не чуя от него всичките подробности.

Руб Уилсън измърмори:

— Затвори си устата, Том. Само в кабинета ми...

— Когато там са се намърдали репортери от всички вестници в града? За вчерашен ли ме мислиш? — Фланъри отсече: — Вземи си стая тук! По-бързо!

— Том, слушай...

Фланъри плесна с ръце.

— Няма го майстора. Вземи си стая. Аз също ще наема стая... Хей, Енрико! Имаш ли стая?

Руб Уилсън прехапа ядно устна, а Кенеди захруска пържени картофи, сякаш цялата тази работа никак не го интересуваше. Но Енрико имаше стая и Фланъри натика Кенеди в нея; и сякаш чак сега се сетиха — вмъкнаха Игнацио и неговата цитра. Игнацио явно не разбираше за какво е всичко това, но този възпитан нисък дебел човек

продължаваше да се усмихва и да се кланя, докато Фланъри не рече троснато:

— Хей, макаронаджия такъв, стига си се кривил. — Той беше рязък в приказките си, а очите му ядно проблясваха.

До една стена имаше кушетка и Кенеди легна на нея, като подпря главата си толкова нависоко, че да може да пие, без да се движи много. Фланъри домъкна един стол от другия край на стаята и го намести до кушетката; седна, сложи ръце с разперени лакти на коленете си и загледа Кенеди. Руб Уилсън се настани на стола до него. Тясното мрачно лице на Уилсън изразяваше разочарование, но се долавяше и лъч на надежда.

— Много мило, приятели, че ми осигурявате самостоятелна стая — каза Кенеди.

— Да започваме — отсече Фланъри. — Хайде, излей си душата, разкажи всичко. — Той беше нетърпелив човек, свикнал да се налага. — За онази жена, дъщерята на семейство Пенфийлдс, изплюй камъчето, пък все ми е едно колко мръсно ще бъде това камъче.

— Пенфийлдс ли? — повтори Кенеди, като го погледна с едното си сънливо око. — А, да. Имаш предвид Пенфийлдсови. Пенфийлдсови от Уест Енд. Съжالياвам, но никога не сме се... ъ-ъ... запознавали официално.

— Стига с този превзет тон, палячо такъв! — срязва го Фланъри.

— Добре, Том. А ти стига си дрънкал глупости, тъпанар такъв. Знаеш ли, Том, защо никога не съм те обичал? Защото никога не различавах инфинитивите. Това показва селяшки ум. Старият Инфинитив Том Фланъри, големият фукльо.

Фланъри стисна устни.

— Не ми пука какво мислиш за мен. Аз не съм дошъл тук за това. Дъщерята на Пенфийлдсови е бита така, че е пукнала в твоята стая, тъпа главо, и аз искам да зная цялата истина. И Руб Уилсън иска да я знае, но и аз също. Хайде, не се втилявай, момчето ми.

Кенеди въздъхна.

— Ти ми досаждаш, Том. Махни се. Марш, паленце такова.

— Слушай, Кенеди — намеси се Руб Уилсън. — Ти си арестуван, разбираш ли. Арестувам те за убийството на Наоми Пенфийлдс. Ти си я примамил в стаята си и тогава си я нападнал. Ще те изгоря за това,

Кенеди, и то с огромно удоволствие. Казах ти, че някой ден ще загазиш и, бога ми, ето че загази! Загази!

Фланъри му даде знак с ръка да мълчи, после се обърна към Кенеди:

— Хайде, момче. Всичко е ясно, но все пак искам да ни го разкажеш от игла до конец. Заради това задържам вестниците. Кажи всичко, не се прави на ударен и не се дръж като палячо. Ти си я убил. Добре, да сложим пепел на това. Може би си имал причина. Кажи я, за да ти олекне.

Кенеди въздъхна. Излегна се, затвори очи и бледото му извито лице приличаше странно на смъртна маска. Косата му беше разчорлена, вратовръзката му — изкривена. Имаше такъв вид, като че всичките му жизнени сили са изтекли и от него не е останало нищо освен обвивка. И докато лежеше така, със затворени очи и отпусната уста на лицето му започна бавно да се появява трагично изражение.

Руб Уилсън облиза устни с надежда, а Фланъри придърпа стола си по-близо до кушетката.

Кенеди отворя очи.

— Значи искате да ви разкажа.

Те кимнаха.

Сух сатанински смях разтвори устните на Кенеди.

— Разбира се, аз я убих.

— Аха! — възкликна Руб Уилсън.

— Разказвай — заповяда Фланъри.

Лицето на Кенеди изглеждаше много изпито, устата му увиеше леко, очите му странно се изцъклиха.

— Да, аз я убих. Изглежда, че се побърках, Том, но нали знаеш как става, хубава мадама, малко пиячка. Разбираш ли, Том, мислех си, че ако ти не ме беше уволнил, положението щеше да бъде по-друго. Но аз бях без работа, може би и без разсъдък и като че ли ми беше безразлично какво ще ми се случи.

— Как я уби? — попита Руб Уилсън задъхано.

— Е, фраснах я два пъти по ченето, после я ритнах, а след това май я удрях с разни неща. Не си спомням с какво я удрях.

— Изпитваш ли някакви угризения? — попита Фланъри.

— Не. Не, Том, не изпитвам. Всичко ми се струва като сън. Просто я вмъкнах в стаята си, после излязох, а след това размислих,

върнах се и започнах да я бия. Предполагам, че я бих, защото беше дяволски хубава и се опитваше да ми прави фасони.

Фланъри се намръщи.

— Май си стигнал до дъното, а? Навремето ти беше голям журналист, Кенеди.

— Sic transit gloria mundi^[1]. Бях, Том. И още съм. Но съм забравил повече от това, което ти ще научиш някога. Още от малък научих инфинитивите.

— Не се отклонявай! — обади се Руб Уилсън.

— Каква беше всъщност причината да я убиеш? — попита Фланъри. — По-точно казано, какво те е подтикнало да извършиш убийство.

Кенеди въздъхна.

— Не знаеше как се приготвя „Мартини“.

— Дявол да го вземе, съвсем е откачил! — кипна Руб Уилсън.

— Убих я, защото беше прекалено хубава за този свят — кресна Кенеди. — Този свят е толкова тъп и подъл, толкова пълен с мръсотия и нещастие! Убих я, защото... е, защото беше цвете, прекрасно цвете.

Руб Уилсън изсъска:

— Абсолютно смахнат!

Кенеди зае седнало положение, улови главата си с ръце.

— Лашках я из стаята... лашках я, лашках я, ритях я, налагах я с юмруци и може да съм я удрял с мастилници и разни други неща, докато падна, и тогава пак я ритях, а после я тръшнах на леглото и излязох да пийна.

— Луд човек! — отсече Руб Уилсън. — Щом хубавите млади жени в нашия град...

— Остави тези глупости — каза Фланъри. — Това е цяла статия, сензация. От години не сме имали такова нещо. Читателите ще я излапат, а „Фрий Прес“ пръв ще я разпространи. — Той се нахвърли върху Уилсън. — Чу ли?

— Да... разбира се, Том.

— Е, запомни това.

Кенеди плачеше, скри лице в шепите си. Игнацио се приближи и сложи ръка на рамото му.

Фланъри грабна телефонната слушалка и се свърза със службата си.

— Джек, приемай. Нещо страхотно. — Той занарежда бързо-бързо съобщението си, облегат на стола, с ръка в джоба. Подбираше добре думите. Предаде стегнат, драматичен разказ за убийството, излагайки подробностите, дадени от Кенеди.

— Не забравяй и моето име — обади се Руб Уилсън.

И Фланъри занарежда по телефона:

— Помощник-районният прокурор Руб Уилсън лично арестува Кенеди. Сложете снимка на Руб, на Кенеди и на младата Пенфийлдс. Побързай, Джек. Това е сензацията на века.

Той остави слушалката, стана и запали цигара.

— Благодаря, Кенеди. Ще ти пратя цветя. — Обърна се към Руб Уилсън: — И запомни, драги, без шмекерии. Това е извънреден репортаж на „Фрий Прес“. Довиждане, Руб. Довиждане, Кенеди. Каж ми, ако те заболи.

Когато Фланъри излезе, Руб Уилсън каза:

— Хайде, Кенеди. Стани. Да вървим.

— Ох, не ми се ходи, Руб — въздъхна Кенеди. — Уморен съм. Нареди да ме потърсят сутринта.

— Ставай, негодник такъв!

Руб Уилсън не беше едър, но бе жилав, силен. Той вдигна Кенеди от кушетката и го изправи на крака.

— Тръгваме, синко. За теб — пандиз, а в съда аз ще те направя на пух и прах! Откога чакам това, Кенеди! Много време търпях подигравките ти. — Той помълча, ухили се с пламнали очи. — Сега не чувам да ми подхвърляш остроти. Защо мълчиш? Сигурно мислиш, че ще те оставя на спокойствие. Така ли е?

Очите на Кенеди бяха притворени и той се олюляваше напред-назад на крака.

— Спокойствие ли, Руб? Ами! Аз няма да те моля за спокойствие, Руб. Ти ми харесваш. Симпатичен си. Симпатичен като въшка. Руб, не ми се ходи никъде. Това е истината. Тук е приятно и уютно. Защо да вървя някъде си?

Руб Уилсън го дръпна за ръката.

— Ще тръгнеш, и то веднага! Приличам ли на хлапак?

— Откровено казано, да.

Руб Уилсън го повлече по пода към вратата. Кенеди се съпротивляваше вяло. Игнацио, който беше много притеснен и не

знаеше какво става, почесваше наболата си четина. Със зачервено лице Руб Уилсън се мъчеше да дотътри Кенеди до вратата, а Кенеди се клатушкаше напред-назад. Игнацио вдигна цитрата и я стовари върху главата на Руб Уилсън. Руб Уилсън изохка слабо, обели очи и се строполи на пода.

— Я виж, шефе! — ахна Игнацио, като го сочеше. — Аз цапна него. Глей!

Кенеди хлъцна с помътени очи.

— Игнацио, ти си истински приятел. Размислих. Това място не ми харесва. Хайде да се чупим.

Макбрайд ядеше късната си закуска в кабинета, когато вратата се отвори с трясък и влезе Руб Уилсън с пламнало лице, бесен от гняв и раздразнение.

— Моля те занаяпред да чукаш — каза Макбрайд.

— Да чукам ли! — озъби се Руб Уилсън. — Така ще чука аз кратуната на някого, че ще я откъсна!

— Моята ли?

Руб Уилсън пое дълбоко дъх, погледна го накриво с едно око.

— Не бих се учудил, капитане... ни най-малко не бих се учудил, ако ти имаш пръст в тая работа!

Макбрайд отпи голяма глътка горещо кафе от един термос, и чак тогава каза:

— Върви по дяволите, Руб! Щом се опитам да похапна тук, в кабинета си, все някой бунак ще влезе и ще ми разстрои храносмилането.

Руб Уилсън беше още запъхтян от бързане.

— До гуша ми дойде от теб и от твоето храносмилане! Знаеш ли какво? — Той удари с длани по бюрото. — Аз спипах Кенеди! Спипах го и го накарах да си признае! Фланъри беше свидетел. Този твой смахнат приятел е пребил момичето и дори и съжалява за това. Накарах го да си признае, ти казвам!... И какво стана тогава? Тогава ме нападнаха. Фрасна ме по главата някакъв италиански приятел на Кенеди и съм изпаднал в безсъзнание. Когато се свестих, научих, че Кенеди е офейкал. Офейкал преди повече от час! А ти си седиш тук и ми дрънкаш за твоето храносмилане.

Макбрайд се облегна назад. В очите му внезапно се появи тревога, ала когато заговори, гласът му беше тих, гърлен.

— Офейкал ли, казваш?

— Офейкал!

— И си призна, а?

— Напълно! И ето какво искам, и то веднага! Искам всеки скапан полицаи от подчинените ти да тръгне по петите му. Да, спипах го сам и понеже съм с много меко сърце, този мръсен тип се възползува от това. Даде знак на приятеля си и онзи ме цапардоса по главата. Бесен съм, Макбрайд. Така кипя, че... ще избухна! Казвам ти, Кенеди се е побъркал. Той е луд. Смахнат. Чалнат! Откачен! И бог знае колко хора още ще убие. Станал е кръвожаден. Станал е нов Дракула. Смееше се, когато разказваше как убил момичето. От алкохола е. От алкохола се е побъркал. Той... той...

Руб Уилсън се задъхваше. Едва се държеше на краката си, лицето му беше мораво, пот се стичаше по бузите му. А лицето на Макбрайд придоби мрачно изражение. Изражение на страх. Алкохолът бе довел много хора до полуда. Кенеди си беше, винаги е бил необуздан пияница. Макбрайд не се и опитваше да скрие страха си. Силното му тяло трепереше, гърлото му пресъхна, а в сърцето си усещаше дълбоки угризения. Но вече ясно виждаше дълга си. Окопити се.

Тонът му беше рязък:

— Руб, успокой се. Ако не се успокоиш, пак ще припаднеш. Аз ще се заема с това. Ще хвана Кенеди.

— Казвам ти, Макбрайд...

— Вече достатъчно ми каза. Всичко, което трябва да зная. Аз не си поплювам, Руб. Ще хвана Кенеди. Може да се наложи да го застрелям... но... хм... при тези обстоятелства. — Тази мисъл го задуши, но той стисна силно челюсти. — Остави на мен. Нали затова съм полицаи. Седни, Руб. Стегни се. Кой беше италианецът?

— Не помня. Едно смешно дебело човече. Приличаше на палачо. Носеше цитра. Цитрата служеше вероятно само за замазване на очите.

— Къде стана това?

— В една стая в „Енрико“. Бях довел Фланъри за свидетел.

— Значи „Фрий Прес“ ще поднесе тази новина като сензация, а?

— Сигурно. Трябваше да повикам някого. Чак след един час Енрико разбрал, че съм загубил съзнание. Каза, че Кенеди и смешното макаронджийче подскачали, уловени за ръце, сякаш нищо не е станало.

И двамата са вампири, ти казвам! — Той се тръшна задъхан на един стол.

Макбрайд свали кобура на пистолета си от закачалката в ъгъла. Препаса кобура, сложи си шапката. „Успокой се, Руб“ — каза мрачно и излезе. Токовете му затракаха по пода на дежурната, където Ото Бетдекън ядеше шунка с фасул.

Капитанът продължи към вратата. Нямаше точна представа къде отива. Но улицата щеше да е тъмна, тиха, а той умееше да крачи твърдо, бързо и да мисли. Всичките му хора все още бяха заети с търсенето на Кенеди, затова не можеше да стори нищо повече. Но можеше да ходи, да ходи, да обиколи отново местата, които бе обиколил по-рано през нощта, а не бе изключено и да намери Кенеди. Надяваше се, че ще го намери. Но ако се стигне до стрелба, дано някой друг пречука Кенеди.

— Ей, капитане! — извика Бетдекън.

Макбрайд се обърна, изгледа го навъсено, кисело.

Бетдекън махаше с дебелия си ръка.

— Елате тук. На телефона... тъкмо ми съобщават... — Той изрева в апарата: — Чакайте!... А?... Не, почакайте! Хей! Хей! — Тръшна слушалката.

— Какво има? — изръмжа Макбрайд, като стигна до него. — Беше Кенеди. Обади се да каже... каза: „Ото, предай на оня ваш принц, капитан Макбрайд, че Кенеди, световноизвестен журналист, ще бъде тази вечер у дома си на Фърнес Стрийт 201, апартамент двайсет и едно, ако способният капитан желае да го посети.“ Каза го точно така, както ви го предавам.

— Трябва да се е побъркал — произнесе Макбрайд замислено.

— А?

— До връщането ми пази това в тайна — промърмори Макбрайд.

Той се обърна кръгом, прекоси стаята и с мрачно лице излезе на улицата. Не си направи труд да вземе полицейската си кола. В следващата пресечка имаше такси; качи се на него и каза адреса на шофьора.

Мястото се оказа в другия край на града. Седнал в таксито, пъхнал ръце в джобовете на самото си, изпънал крака, капитанът

гледаше разсеяно брояча. Не забелязваше сменящите се цифри, защото погледът му бе замъглен. Седеше толкова отпуснато, че цялото му тяло се друсаше в таксито. Студен обръч стягаше сърцето му; усещаше, че губи представа за времето. Устата му беше стисната сурово, а лицето му бе застинало.

Най-после таксито спря, но Макбрайд не помръдна. Накрая шофьорът се огледа наоколо и попита:

— Този номер ли търсите?

Макбрайд измънка: „А?“ Вдигна глава, замига. „Аха“ — промърмори. Слезе от таксито бавно, като старец. Разсеяно плати. Колата си замина, а Макбрайд стоеше на бордюра и гледаше малкия кафяв жилищен блок. Прокара леко ръка по очите си. Чак тогава дойде на себе си. Прегърбен прекоси тротоара и влезе в тясното преддверие. Асансьор нямаше.

Чу гласове горе, и докато, се качваше, ушите му бучаха, усещаше стягане в гърлото. В коридора на втория етаж завари малка групичка — три жени и един мъж. Те извърнаха уплашени очи към него.

— Аз съм полицай — каза Макбрайд. — Какво става тук?

Една от жените посочи:

— Там, вътре. Вдигаше се страшен шум. Има някой...

Трясък от падане на някакъв предмет я накара да млъкне, после друга жена каза:

— Все това се чува... и крясъци, и викове. Не искат да отворят вратата. Май убиват някого.

— Пазете се — промърмори Макбрайд.

Той застана пред вратата. Чуваше тропот и удари. Счупи се стъкло. Силен стон.

Макбрайд задумка с юмрук по вратата и завика:

— Отворете! Полиция!

Но шумът продължаваше.

Обърна се към хората и каза:

— Дръпнете се.

Те се оттеглиха на няколко крачки в коридора, а Макбрайд извади пистолета си. Приблужи го до бравата и натисна спусъка три пъти. Гърмежите отекнаха в коридора. Жените си запушиха ушите. Макбрайд отстъпи, с рамо напред се засили към вратата. Вратата поддаде навътре и капитанът прекрачи прага с насочен пистолет.

— Спрете! — извика той.

Хората в коридора стояха сгушени един до друг, бледи, със затаен дъх.

На пода в стаята лежеше мъж. Той изглеждаше много едър, силен, млад, а лицето му бе окървавено. Върху него бе седнал Игнацио. Игнацио бе загубил оръфаното си сако, а също и ризата си. Носеше само панталони и неговото лице също беше окървавено.

— Станете — заповяда Макбрайд. — Аз съм представител на закона.

Игнацио стана. Много едрият млад мъж обаче не стана. Не беше в състояние да се изправи.

Кенеди лежеше на едно бюро и се мъчеше да набере някакъв телефонен номер.

— Хей, ти — подвижна Макбрайд, — остави слушалката.

Кенеди се обърна, продължавайки да държи апарата.

— Аха, значи дойдохте. Чудесно. Приятно ми е да ви видя, капитане. Само искам да кажете на Ото да изважда стъклените топчета от устата си, когато говори по телефона.

Единият му крачол липсваше. По лицето му имаше червени драскотини, сакото му беше раздрано по целия гръб, а едното му око — посиняло и затворено.

Макбрайд влезе в стаята.

— Кенеди...

— Шшт! Мисля, че ме свързват с номера, който ми трябва... Ало, „Таймс-Експрес“, Ричмънд Сити ли е там?... Аха, значи сте вие. Добре, искам да говоря с Ридли... Ридли ли е? Тук е Кенеди... Кенеди, драги... Да. Слушай, какво става с оная длъжност, дето ми предложи неотдавна?... Мислех, че ще... Е, аз размислих, реших да поискам двойно по-голяма заплата от оная, която ми предложи... Изкуфял съм, а? Слушайте, скъпи мистър Ридли, желаете ли пълни подробности на убийството на Пенфийлдс?... Значи желаете. Е, татко ги има. Татко има всичко в торбата си... Съгласни ли сте? Добре, значи двойно.

Слушайте. Аз намерих младата Пенфийлдс на ъгъла на Халъм Стрийт и Джърман Стрийт към седем и двайсет часа. Помислих, че е пияна. Страшно пияна. Дъхаше на алкохол и, изглежда, се страхуваше да се прибере вкъщи, затова бях деликатен, замъкнах я в стаята си, и я сложих на леглото. После излязох пак и след две пресечки изскочи

някакъв тип и ме спря. Беше едър мъжага, около метър и деветдесет, около дващсет и седем годишен. Името му е Уолъс Прингъл и живее на Фърнес Стрийт 201. Скулптор е. Да, скулптор.

И тъй, спря ме и каза с треперлив глас: „Добре ли е тя?“ Попитах за кого говори и, разбира се, ставаше дума за момичето, та рекох: Мисля, че е добре — като поспи, ще ѝ мине. Оня беше малко пиян. Попитах го знае ли наблизно някое заведение, в което сервират чили; отговори, че знае и ми посоча пътя. Влезе с мен, ядохме и пихме, накъркахме се и двамата. Само че той се беше понакъркал по-рано, а после съвсем се насвятка. И на всичкото отгоре плачеше. Призна ми, че бил лудо влюбен в малката Пенфийлдс и когато в ателието му заявила, че скъсва с него — заради пиянството му, — той се опитал да я задържи. Казал ѝ, че е винаги прекалено трезва, за да може да оцени хубавите неща в живота и, изглежда, след това се опитал да я накара да пие. Насила излял в гърлото ѝ малко алкохол, но повечето разлял по дрехите ѝ... Да, разправи ми това на чаша вино и чиния чили. И плачеше, докато го разправяше. Така че едното довело до другото. Предполагам, че го е вбесила. Каза, че се опитал да я задържи, но тя се дърпала, и я ударил; тогава съвсем побеснял и я смазал от бой. Накрая се препънал в нещо, паднал и момичето избягало.

Каза, че я следвал по улиците, но поизтрезнял и не посмял да каже дума, страхувал се от това, което тя би му отговорила. Тогава тя се натъкна на мен и нали ви казах какво направих. Човекът видял, че я водя в квартирата си, а когато излязох, ме проследил и както ви казах, ме заговори. След чилито беше така натряскан, че се наложи да го заведе в квартирата му. Вкарах го в ателието и после си тръгнах. Запомних как изглеждаше сградата и имах представа за квартала, но доста са мотях после, докато намеря отново мястото.

И тъй, както казах, оставих го. Чувствувах се екстра и обърнах още няколко чашки, после помогнах на някакъв беден тип, като купих цитрата му, а по-късно намерих един дребен сицилианец на име Игнацио Мирабели, който умее да свири на нея. Забавлявахме се много, като обикаляхме, свирехме и събирахме парсата, и едва тогава научих за смъртта на малката Пенфийлдс.

Един помощник-районен прокурор, който се смяташе за умник, и един известен редактор на вестник, който се смяташе за интеллигентен, искаха да ми лепнат убийството. Затова, след като ги поразиграх,

тръгнахме с Игнацио да търсим ателието. Накрая го намерихме. Е, седнах и заговорих простичко на Уолъс Прингъл, но за голяма моя изненада, той взе да налита на бой. Само че, както казах, той е бабанка и аз бях сам срещу него. Но Игнацио също беше там. Славно момче е Игнацио. Прингъл смаза и двамата ни от бой. Ех, само да ме видите, а и Игнацио не е красавец. Но за късмет Игнацио се подхлъзна. И къде, мислите, попадна кракът му? Прасна Уолъс Прингъл право в ченето и онзи падна. Тогава се хвърлихме отгоре му и заудряхме с каквото ни попадне. Мисля, че вече се свестява.

Но почакайте. Ние впрочем сме официално арестувани от капитан Стивън Макбрайд. Утре един известен помощник-районен прокурор ще се черви до ушите, а един известен и много енергичен редактор ще трябва да сърба каквото е надробил... Слушайте, ще бъдете ли тъй добър да ми изпратите един панталон? Моя го няма.

Кенеди сложи слушалката, легна по гръб на бюрото, протегна се и се прозина. По окървавеното му изпито лице се разля усмивка, дяволита и лукава. Засмя се подигравателно.

— Кенеди — рече тихо Макбрайд.

— Ето го твоя човек, капитане. На пода. Надявам се, че няма да ми се разсърдиш, ако не стана.

— Руб Уилсън ми каза...

— Зная какво ти е казал Руб. Руб и Фланъри се мислеха за гении. Фланъри ламти за сензации, а Руб — за голям „удар“. Е, не исках да ги оставя на сухо. Затова им дадох каквото им трябваше. Подхвърлих им една голяма мръвка, старче, и имам намерение да им сервирам малиновия десерт по-късно. Ще го получат за закуска.

— Благодарни на бога, Кенеди, момчето ми! — каза Макбрайд. — Благодарни на бога!

— На бога и на Игнацио — рече Кенеди. — Иги може не само да свири на цитра, но да върши и някои други неща. Попитай Руб.

Игнацио се поклони. Поклони се шест пъти.

Кенеди заспа на бюрото.

[1] Така преминава световната слава (лат.). — Б.пр. ↑

ЪРЛ СТЕНЛИ ГАРДНЪР РЕПОРТЕР

Мей Девърс влезе в кабинета ми с пощата в ръце. Застана за момент до моя стол, сложи пликите на бюрото, поспря се да поразмести мастилницата и преспапиетата, да поразтреби.

Носеше лачен колан, а по-надолу виждах потрепването на мускулите, когато гъвкавото ѝ тяло се движеше насам-натам. Обгърнах с ръка колана и започнах да я притеглям към себе си.

— Не се закачай! — сръза ме тя, опитвайки се да махне ръката ми, но не се стареше чак толкова. — Слушай, имам работа. Пусни ме, Пийт.

— Задържам те за откуп, засмянооко момиче — казах ѝ аз.

Изведнъж тя се наведе. Устните ѝ опариха моите... и Седрик Л. Бонифейс реши точно в този момент да нахълта в кабинета ми, без да чука.

Мей чу предупредителното изщракване на бравата и вдигна сноп книжа от бюрото. Аз пригладих с пръсти косата си, а Бонифейс се прокашля — най-изтънчен професионален жест.

Тъй като не бях сигурен дали не съм изцапан с червило, аз се облакътих на бюрото, закрих устата си с пръсти и се вторачих съсредоточено в една отворена юридическа книга.

Мей Девърс каза: „Добре, мистър Уеник, ще се погрижа да го пратя по пощата“ — и тръгна към вратата. Когато минаваше покрай Бонифейс, тя се обърна и ми хвърли дяволит поглед, сякаш искаше да каже: „Е, тарикат такъв, видя ли как се насади.“

Бонифейс се втренчи строго в мен. Жълтеникавите му очи със синкаво-белезникави очни ябълки ми напомняха за двете половинки на разрязано твърдо сварено яйце. Бонифейс бе в отвратително настроение.

— Каква беше тази суматоха? — попита той.

— Суматоха ли? — учудих се аз, като вдигнах очи, но продължавах да държа ръката си на устата. — Къде?

— Тук — рече той.

Мей Девърс тъкмо затваряше вратата.

— Вие да сте чули нещо, мис Девърс? — попитах колкото се може с по-голямо достойнство.

— Не, сър — отговори тя с престорена скромност и се измъкна в коридора.

Загледах се навъсено в отворената юридическа книга на бюрото си.

— Като че ли не мога да схвана разликата — освобождаване под гаранция първа и втора степен.

Това накара Бонифейс да омекне донякъде. Той обичаше да ораторствува по академични юридически въпроси, от които никой друг не се интересуваше:

— Разликата — каза той — е сравнително проста, ако не се объркаш в терминологията. Преди всичко трябва да знаеш кой е определящият фактор при класифицирането на всички видове освобождаване под гаранция.

— Да, сър — произнесох, притиснал с длан устата си.

Бонифейс ме изглежда.

— Уеник — рече той, — има нещо странно в отношението ти към нашата кантора. Ти трябва да учиш право. Да правиш разследвания. Ти си кръстоска между истински юрист и детектив. Когато проверявам обаче подходящия ни данък, излиза, че заедно с хонорарите, които си получавал през последните три месеца, заплатата ти възлиза някъде над петнайсет хиляди долара годишно.

Нищо не можех да отговоря, затова си замълчах.

Мей Девърс отвори вратата и събщи:

— Мистър Джонатан иска да ви види веднага, мистър Уеник.

Станах от стола така, като че беше посипан с кабарчета, и казах:

— Идвам веднага. Извинете ме, мистър Бонифейс.

Мей Девърс, която стоеше на вратата, водеща към началническите кабинети, се изсмя, когато извадих носна кърпичка и избърсах червилото от устните си.

— Така ти се пада, като не мируваш — каза ми тя.

Нямах време да ѝ отвърна. Когато старият Е. Б. Джонатан съобщеше, че иска да ме види, това значеше, че иска да ме види веднага. Седрик Л. Бонифейс вървя след мен до вратата на кабинета

ми и се загледа замислено по коридора, сякаш се двоумеше дали да наруши неприкосновеността на началническия кабинет, за да доразвие темата, на разговора ни. Аз се мушнах в личния кабинет на Джонатан като заек, който бърза да се пъхне в дупката си, изпреварил с два скока лисицата.

Тази сутрин старият Джонатан изглеждаше по-зле от всякога. Лицето му имаше цвят на бито мляко. Под уморените му очи се виждаха торбички, големи колкото юмука ми. Набръчканото му лице имаше киселото изражение на човек, който току-що е захапал лимон:

— Заклучете вратата, Уеник — каза той.

Заклучих вратата.

— Седнете.

Седнах.

— Уеник — подзе той, — страшна каша сме забъркали.

Седях и чаках да продължи.

— Имаше съмнения за някои удръжки в декларацията за подоходния ми данък — каза той. — Без да мисля, заръчах на мистър Бонифейс да направи справка. Така се наложи да провери декларацията за подоходния данък и видях колко много сме ви плащали през последните три месеца.

— Същото ми казваше и той — рекох.

— Само че — добави Джонатан — това ме затруднява. Бонифейс ми е нужен в работата. Той умее да декламира законите по-добре от някой професор, а е толкова тъп, та не се сеца, че го смятам за надут глупак. Никой не би предположил, че има пръст в... ъ-ъ, по-драстичните методи, с които си служите, за да разчиствате делата, върху които той работи.

— Да — признах аз, — този човек е истинска говореща юридическа енциклопедия.

— Ще трябва да уредим тази работа по някакъв начин — рече Джонатан. — Ако вземе да ви разпитва, кажете му, че според вас по-добре да обсъди този въпрос с мен. Уеник! Червило ли имате в ъгълчето на устата си?

Машинално измъкнах носна кърпичка от джоба и посегнах към ъгълчето на устата си.

— Не, сър — отвърнах, — само малко червен молив, с които правя отметки на онази декларация...

Млъкнах, като видях, че очите му са приковани в кърпичката. На нея имаше червено петно. Безполезно беше да лъжа повече стария лешояд. Пъхнах кърпичката в джоба си в казах.

— По дяволите, да, това е червило.

— Мис Девърс, предполагам — каза той студено.

Не отговорих нищо.

— Боя се — рече Джонатан, — че ще се заложи да я уволня. Навремето, когато я назначих, ми се стори малко прекалено... ъ-ъ, похотлива. Обаче бюрото за работна ръка даде толкова хубави препоръки за нея, че...

— Правилно — рекох. — Хайде, уволнете я.

— Няма ли да имате нищо против?

— Съвсем не — заявих му аз. — Мога да си намеря работа на друго място, както и за нея.

— Хей, чакайте, Уеник — каза той, — не ме разбирайте неправилно. Аз съм много доволен от вашата работа, само се откажете от жените.

Реших да му дам да се разбере.

— Слушайте — подхванах, — за вас жените са отрова. Аз пък мисля, че са страшно интересни. Единствената причина, поради която няма да ви запitam верни ли са слуховете, че плащате издръжка на две бивши съпруги, е схващането ми, че не е моя работа да се бъркам в частния ви живот, и единствената причина да откажа да говоря с вас за интимния си живот е дълбокото ми убеждение, че не е ваша работа да се месите в моя.

Дългите му костеливи пръсти се сплетоха неспокойно и той ги стисна здраво. После започна да пука с кокалчетата на пръстите си.

— Уеник — проговори най-после, — аз възлагам големи надежди на вашето бъдеще. Не искам да се поддадете на един мимолетен биологичен инстинкт.

— Добре — рекох, — няма да се поддам.

Като свършиха десетте салюта с кокалчетата на пръстите, той поклати печално глава и каза:

— Накрая някоя ще ви пипне, Уеник.

— Не ме интересува крайт — отвърнах му аз. — Обичам да спринтирам.

Той въздъхна, разплете пръсти и пристъпи към делови въпроси.

— Тревожа се толкова много, Уеник, защото работата, на която ви пращам, е свързана с жена, много привлекателна жена. Ако не греша много, тя е извънредно жизнена жена, много енергична, много... ъ-ъ, влюбчива.

— Коя е тя? — попитах.

— Името ѝ е Пембъртън, мисис Олив Пембъртън. Неин съпруг е Харви Пембъртън от посредническата фирма „Бас и Пембъртън“ в Кълвъртън.

— И какво иска тя? — полюбопитствувах.

— Мъжът ѝ се е хванал на въдицата.

— На каква въдица?

Той ме изгледа укорно със студените си очи.

— Съблазнителна въдица, Пийт.

— Коя е жената?

Старият Джонатан погледна в един бележник.

— Името ѝ е Даяна Лок... и е червенокоса.

— Какво трябва да направя?

— Да намерите начин да осуетите плановете ѝ. Очевидно тя държи Пембъртън в ръцете си. Ако възложат на Бонифейс да се занимае със случая, той ще измъдри някоя юридическа подробност, върху която ще изгради защитата. Но вие ще го изпреварите, като осуетите плановете ѝ.

— Завела ли е червенокосата дело?

— Не още — отговори Джонатан. — Засега се умилква. Но се готви да стегне примката и мисис Пембъртън ни нае да попречим на тази жена, която ще изпразни портфейла на мъжа ѝ, като го заплаши със съд. Междувременно вие ще се настаните в къщата на Пембъртънови и запомнете: мистър Пембъртън не знае, че жена му е разбрала цялата работа и се опитва да я осуети.

— Как точно ще обясня присъствието си на мистър Харви Пембъртън? — попитах аз.

— Ще бъдете брат на мисис Пембъртън.

— Как си представяте това?

— Мисис Пембъртън има брат, който живее в западните щати. Мъжът ѝ никога не го е виждал. За щастие и неговото име е Питър, тъй че тук няма да срещнете никаква трудност.

— Ами ако истинският брат се появи, докато съм там, в къщата?

— Няма да се появи — отвърна той. — Достатъчно е да бъдете пред вратата ѝ в седем и половина тази вечер. Тя ще чака да позвъните. Ще ви отвори и ще изиграе съответната сцена. А вие ще носите на левия ревер на самото си червен карамфил, за да не стане грешка. Впрочем моминското ѝ име е било Кроу. Вие ще бъдете Питър Кроу, нещо като брат скитник и безделник. Съпругът ѝ ви знае само по име.

— А не е ли виждал снимки или нещо друго? — попитах.

— Очевидно не — отговори Джонатан.

— Прилича ми на някаква измама — казах му недоверчиво.

— Напълно съм сигурен, че всичко е наред — увери ме той. — Взех значителен аванс.

— Добре — рекох, — тръгвам.

— Пийт — подвикна Джонатан, когато сложих ръка на дръжката на вратата.

— Какво има?

— Бъди дискретен — предупреди ме той.

Обърнах се за прощален изстрел.

— Истински се надявам да бъда дискретен — рекох, — но е малко съмнително. — И затворих вратата подире си.

* * *

Погледнах ръчния си часовник, видях, че ми остават три минути и сложих червения карамфил на левия ревер на самото си. Вече бях намерил къщата — голяма безформена постройка, от която лъхаше атмосфера на еснафско благополучие. Това показваше, че посредническата фирма „Бас и Пембъртън“ има значителни приходи.

Дръпнах надолу самото си, нагласих възела на вратовръзката, пригладих яката и точно в седем и половина изкачих входната стълба. Натиснах звънеца. Чух бавни, тържествени мъжки стъпки в коридора. Джонатан не бе ме предупредил за това. За миг се запитах дали не е станала някаква засечка в плановете и дали няма да бъда принуден да застана лице срещу лице със съпруга. Вратата се отвори. Хвърлих само един поглед върху киселата физиономия на застаналия до вратата човек и познах, че е икономът. Той ме гледеше, както съдия гледа убиец, когато чух женски писък и ми се мярна някаква жена със

смолисточерна коса, маслиненомургаво лице и фигура, който би се харесала на всекиго. С радостен писък тя обви с ръце шията ми и извика:

— Пийт! Ох, Пийт, миличкият ми. Скъпият ми! Знаех, че ще ми се обадиш, ако някога дойдеш насам.

Икономът отстъпи назад и се изкашля. Жената ме притискаше в прегръдките си, подскачаше от възторг, после каза: „Дай да те погледна.“ Отстъпи назад, ръцете ѝ бяха на раменете ми, очите ѝ ме изучаваха.

Дотук всичко беше подготвено, но останалото не беше. Долових в очите ѝ одобрение, сякаш ми казваше: „Покажи си козовете.“ Жената повдигна глава и ми поднесе устните си.

Не зная точно какво според Джонатан означава да бъда дискретен. Чух, че икономът се изкашля по-силно. Вероятно не знаеше, че тя има брат. Оставих я да води играта. Започна я с асо. Поех си дъх и в този момент видях някакъв недорасъл тип с тясна жилетка, който ме гледаше с малко учудени кестеняви очи. Зад него стоеше висок мъж, с петнайсет години по-възрастен, който имаше около ушите си кичурчета от някога рижа коса. Останалата част от главата му бе плешива. Имаше конско лице, върху което времето бе оставило своя отпечатък. Лице, което показваше характер.

Мисис Пембъртън каза:

— Пийт, не се познаваш със съпруга ми.

Ниският тип пристъпи напред и аз протегнах ръка.

— Охо, охо, охо — възкликнах, — значи това е Харви. Как си, Харви?

— И мистър Бас, съдружникът на моя мъж — добави жената.

Ръкувах се с високия.

— Пийт Кроу, моят брат-скитник — подчерта мисис Пембъртън.

— Къде е багажът ти, Пийт?

— Оставих го на гарата — отговорих ѝ аз.

Тя се засмя нервно:

— Такъв си ти, пристигащ, без да телеграфираш. Ще те закарам с колата да си прибереш багажа.

— Има ли място за мен тук? — попитах.

— Как да нямаме! — възкликна тя. — Аз просто умирах от желание да те видя. Харви е толкова зает с отвратителната си стара

ферма, че все не мога да го видя. Ти си дар божи.

Харви прегърна жена си през кръста.

— Хайде, хайде, малката — каза той, — още малко остава и ще идем на почивка. Ако искаш, ще направим морско пътешествие. Какво ще кажеш за Южните морета?

— Обещавах ли? — попита тя.

— Обещавам — увери я той толкова тържествено, че бях сигурен, че лъже.

— И по-рано си давал обещания — нацупи се тя, — но винаги изниква нещо ново в службата ти.

— Е, този път няма да изникне. По-скоро ще продам фирмата, отколкото да се заловя пак с подобна работа.

Забелязах, че той погледна многозначително съдружника си.

— Тъкмо се навечеряхме — обясни ми мисис Пембъртън — и мистър Бас и съпругът ми се връщат пак в душната си стара кантора. Ще отидем ли веднага да приберем багажа ти?

— Както кажеш — отвърнах, предоставяйки й инициативата.

— Ела тогава — подкани ме тя. — Колата на Харви е пред входа. Моята е в гаража. Ще идем да я изкараме оттам. Ох, миличкият ми, колко се радвам, че те виждам! — И пак ме притисна в обятията си.

Харви Пембъртън ме гледеше със снизходителна усмивка.

— Олив ми е разказвала много за теб, Пийт — рече той. — Чакам с нетърпение случай да поговорим.

Бас извади от джоба си пура.

— Пийт ли беше ходил на лов за едър дивеч в Мексико? — попита той.

— Именно — отговори му мисис Пембъртън.

— Някой път ще трябва да си поговорим надълго и нашироко, млади човече. Веднага щом завърших училище, аз станах горски пазач. Настаниха ме в района на Тъпър Сеспи и Боровата планина. Предполагам, че познавате този край.

— Ходил съм на лов из цялата област — отвърнах аз.

Той кимна.

— Три години бях там горски пазач. Е, хайде, Харви, да вървим да прегледаме ония сметки.

— Ще се измъкнем през задния вход — каза ми Олив Пембъртън, като ме улови за ръката и ме изведе бързо през една

странична врата. Тръгна пред мен към гаража. — Побързай. Имат съвещание в кантората си и искам да чуя за какво е то.

Мисис Пембъртън отвори рязко вратата на гаража. Аз и помогнах да се качи в колата и тя ми се усмихна признателно, когато се наместваше на седалката.

— Обичам краката ми да са свободни, докато шофирам — каза тя, като придръпна полата над коленете си.

Имаше хубави крака.

Седнах до нея и тя запали мотора. Изскочихме като с пожарна кола, носеща се по главната улица на провинциално градче. Когато поехме по надолнището, мъжът ѝ и Бас тъкмо се качваха на своя автомобил. Нашата кола се сниши, после подскочи във въздуха. Аз се държах здраво. Чух как гумите изсвистяха, когато мисис Пембъртън завъртя кормилото, махна с ръка на мъжа си и полетя по улицата.

— Винаги ли шофирате така? — попитах.

— Повечето време — отговори тя. — Понякога карам и още по-бързо.

— Нищо чудно, че искате краката ви да са свободни — рекох.

Олив Пембъртън погледна краката си, после очите ѝ се приковаха отново в пътя.

— Искам да пристигна там преди тях — обясни тя. — Подкупих портиера, а и имам кабинет до техния. — Натисна педала за газта още по-силно, яростно. — Надявам се, че не съм ви уплашила с посрещането си — каза тя, поглеждайки настрана. — Нали трябваше да се държа сърдечно.

— Обичам сърдечността — заявих ѝ аз. — И на вас ви подхожда.

Тя насочи вниманието си към шофирането. Такова шофиране изисква голямо внимание. Стигна до търговската част на града, понесе се безогледно през потока от коли, пренебрегвайки светофарите на кръстовищата, и бързо вкара колата в един паркинг. Каза: „Хайде, Пийт!“ — и ме поведе към седеметажно здание, очевидно най-хубавата административна сграда в града.

— Добре че името ви наистина е Пийт — забеляза тя, когато влязохме в сградата.

Кимнах, но нищо не казах. Изучавах я с крайчеца на околото си. Тя беше от ония гъвкави жени, които приличат почти на пантери. Трябва да имаше около трийсет и две-три години, ала фигура и походка като

нейната можеше да има само жена малко над двайсетте. В гласа ѝ звучеше своеобразна дрезгава нотка, а очите ѝ гледаха твърде предизвикателно.

Нощните асансьори работеха. Портиерът се показва в отговор на позвъняването ѝ. Когато я видя, лицето му светна като коледна елха. А мен огледа недоверчиво отгоре надолу.

— Той е мой човек, Олаф — каза тя. — Помага ми. Побързайте, защото мъжът ми пристига.

Влязохме в кабинета. Олаф затръшна вратата и асансьорът ни понесе със скърцане нагоре; очите му се наслаждаваха на профила на Олив. Виждаше със кучета да гледат хора със същото изражение — на безмълвна обич и тъпа, сляпа вярност.

Свали ни на шестия етаж. „Оттук“ — каза мисис Пембъртън и тръгна пред мен по коридора.

Докато вървеше, наблюдавах как поклащаше бедра. Струва ми се, че тя искаше да я наблюдавам — не защото ѝ пукаше за мен, а защото беше от ония жени, които обичат да дразнят животните — а може би просто разиграваше театър пред мен.

— Не се ли страхувате, че портиерът може да ви издаде? — попитах, когато тя пхнаше ключ в ключалката.

— Не — отговори тя.

— Изглежда, имате доверие на човешката природа — казах, когато езичето на бравата изцрака и тя запали лампите в кабинета.

— Имам доверие на мъжката природа — отвърна тя. — Мъжете винаги постъпват честно с мен. Жените ме мамят. Аз мразя жените.

Кабинетът не беше мебелиран, имаше само едно олющено стенографско писалище, два стола с прави облегалки, пепелник и кошче за отпадъци. От една дупка в мазилката излизаха жици, свързани с някакъв електрически апарат. Мисис Пембъртън отвори едно чекмедже на писалището, извади две слушалки и ми подаде едната.

— Когато чуете мъжа ми да влиза в съседния кабинет — каза тя, пхнете щепсела и запомнете това, което чувате. Мисля, че тази вечер ще се стигне до развързката.

Седнах срещу нея и допуших цигарата си.

— Налага ли се да направя нещо специално? — попитах.

— Разбира се — рече тя.

— Какво? — полюбопитствувах.

— Вие сам ще решите.

— Искате да изпочупя всичко с тояга ли? — попитах. Тя ме загледа с тъмните си привлекателни очи.

— Ще бъда откровена с вас — каза с плътния си гърлен глас. — Пет пари не давам за мъжа си. Мисля, че и той не дава пет пари за мен. Раздялата е неизбежна. Когато стане, искам си моя дял от имуществото.

— Какво е имуществото? — заинтересувах се аз.

— Главно дял от компанията — отговори тя. — Той харчи безразборно и живее на широка нога. А когато човек стане на четирийсет и три години и започне да живее нашироко, много пари са нужни. Досега той беше само безобиден донжуан в напреднала възраст. Това не ме интересуваше особено, докато имах достатъчно пари за харчене. Но сега здравата се е оплел. Тази Даяна Лок е хитруша. Дяволски хитра е тя, а може би и някой по-умен стои зад нея. Предполагам, че има някъде адвокат. Във всеки случай двамата са поставили Харви натясно. Той се нуждае от пари. Много пари. Единственият начин да се сдобие с тях е да продаде своя дял. Нали чухте, като подхвърли, че щял да го продаде, за да ме заведе на морско пътешествие.

Кимнах.

— Е — заяви тя, — ако има такова намерение, аз ще му попреча на всяка цена.

Позамислих се.

— Червенокосата — казах — може да отвори чантата си, да извади хубаво пистолетче със седефена дръжка и да започне: пат-пат-пат. Знаете, че често постъпват така.

Само опипвах почвата. Искях да видя какво ще каже. И тя го каза.

— Че какво от това. Нали той има голяма застраховка за живот. Но не искам да го ограбят... Той... ето, идат.

Чух как вратата на асансьора тракна. По коридора прозвучаха стъпки, после чух дрънчене на ключове, вратата на съседния кабинет се отвори със скърцане и щракна електрическият ключ. Мисис

Пембъртън ми кимна, аз пъгнах щепсела и сложих слушалките на главата си. Тя натисна едно копче и долових в слушалките си слабо бръмчене. После чух глас, който разпознах. Бас казваше:

— Но, Харви, защо ще продаваш, дявол да го вземе?

— Защото искам да се позабавлявам — отговори Харви Пембъртън. — Искам да изкарам с жена си един истински меден месец, докато не съм толкова остарял, че да не мога да му се насладя. Ние никога не сме пътували. Ожених се за нея преди четири години, когато сключвахме онази голяма сделка за строеж на хотел. И оттогава се съсипвам от работа. Изобщо не сме имали меден месец.

— Какво ще правиш, когато се върнеш?

— Не зная.

— Можеш да уредиш работите си така, че да прекараш един меден месец, без да продаваш дела си — каза Бас. — Не искам да те загубя като съдружник, Харви.

— Не, не бих оставил зад гърба си работа, в която съм вложил всичките си пари — отвърна Пембъртън. — Ще се тревожа за нея толкова много, че ще бъда лош съдружник. Искам да бъда свободен като птичка.

— Една от причините да не искам да го правиш точно сега — каза Бас — е, че самият аз съм доста закъсал с парите. Не мога да ти предложа дори приблизително толкова, колкото струва делът ти във фирмата.

— А какво би могъл да ми предложиш? — запита Пембъртън рязко.

— Не зная — обади се Бас.

— Ох, стига — тросна се Пембъртън. — Тоя номер няма да мине, Артър. Днес следобед ти заявих, че искам да направим сделка. Ти разполагаше с цял следобед за размишление.

За няколко секунди настъпи мълчание и помислих, че вас прави изчисления на някой лист. Чух Харви Пембъртън да казва:

— Ще взема счетоводител да направи сметките, за да видим какво е положението на фирмата и...

— Това няма нищо общо със случая — възрази Бас. — Не става въпрос за стойността на фирмата, въпросът е какво съм в състояние да платя, без да пострада оборотният ми капитал. Ще ти кажа откровенно, Харви: не искам да продаваш. Не искам да те загубя като съдружник,

пък и сега ти няма да получиш справедлива цена за дела си. Няма на кого друг да го продадеш. Според договора ни за съдружие единият съдружник трябва да уведоми другия шест месеца предварително, преди да...

— Разбирам всичко това — отвърна Пембъртън нетърпеливо — Колко предлагаш?

— Десет хиляди — рече Бас.

— Десет хиляди ли! — извика Пембъртън. — Боже мой, ти си луд! Та фирмата струва петдесет хиляди. Аз ще поискам финансова ревизия, за да се определи точната ѝ стойност. Но зная, че делът ми струва двайсет и пет хиляди. Ще приема двайсет хиляди, това е най-ниската цена, на която бих се съгласил.

В гласа на Бас се долавяше облекчение.

— Значи въпросът е решен. Радвам се! Знаеш ли, Пембъртън, опасявах се, че си закъсал с парите и може да приемеш десет хиляди долара. А това щеше да бъде страшна грешка. Аз не искам да продавам.

Пембъртън изруга. Бас каза:

— Е, радвам се, че се разбрахме по този въпрос, Харви. Естествено не бих се опитал да те задържа насила. В някои отношения ще ми бъде по-изгодно да откупя веднага твоя дял. Но не искам да направя това нито заради себе си, нито заради теб. Щях да ти платя до последния цент, който успея да намеря, но..., е, радвам се, че оставаш. Фирмата има нужда от теб, аз също имам нужда от теб, а и ти имаш нужда от фирмата. Е, ще тръгвам. Ще се видим по-късно. Лека нощ.

Чухме как вратата се затръшна. Пембъртън подвижна: „Върни се, Артър! Искам да ти поговоря“, ала нито звук повече. Спогледахме се с клиентката.

— Виждате ли — каза тя, — мъжът ми се опитва да продаде фирмата. Онази авантюристка ще грабне лъвския пай от парите. Той ще избяга с нея. Искам да осуетите това.

— Каква е програмата сега? — попитах.

— Мисля, че той си е уговорил среща с нея — отвърна тя. — Портиерът ми каза, че е наредил да пуснат и кабинета му някаква млада жена.

Много скоро чух как траква вратата на асансьора, после леки бързи стъпки по коридора покрай нашата врата, после леко почукване

на вратата на съседния кабинет. Сложих си отново слушалките и чух шум от отваряне и затваряне на врата.

— Донесе ли писмата? — запита Харви Пембъртън.

Женски глас отговори:

— Не бъди такава баба. Целуни ме и не се безпокой за писмата. Те са на сигурно място.

— Ти каза, че можеш да ги имаш подръка всеки момент — кипна Пембъртън — и ще ги донесеш тук, за да ми покажеш точно какво съм писал.

— Вместо тях ти донесох преписи — отвърна тя. — Адвокатът ми не позволи да взема оригиналите.

— Защо?

— Не знам. Предполагам, че ми няма доверие. Харви, не искам да ме смяташ за толкова користолюбива, но ти разби сърцето ми. Аз не ламтя за пари, мили, искам само теб. Но ти ме оскърби, тогава отидох при оня ужасен адвокат и той ме накара да подпиша някакви документи и ми се струва, че сега ще трябва да доведа всичко докрай, ако не дойдеш с мен. Ето това искам.

— Моят адвокат пък казва, че не можеш да съдиш женен мъж за нарушаване на обещание за женитба — прекъсна я Пембъртън. — Струва ми се, че твоят адвокат е мошеник, който се опитва да ми създаде неприятности и да те направи изнудвачка.

— Не, не е вярно, Харви. Има някаква тънкост на закона. Ако едно момиче не знае, че даден мъж е женен, и той крие това от нея, защо тогава да не може да бъде съден за нарушаване на обещание за женитба, все едно че не е женен. Ох, Харви, не искам да се разправам с всички тия адвокати! Аз искам теб. Не можеш ли да се разведеш с оная жена и да дойдеш с мен?

— Явно не мога — отговори Харви Пембъртън. — Щом си била такава глупачка и си се продала с един подпис на тоя адвокат, той няма да ме остави на мира. Ония писма са достатъчни, за да не получа развод от жена си, а и тя няма да се разведе, ако не ѝ припиша всичко, което имам на тоя свят. Тя иска да ме ограби до шушка. А и ти искаш горе-долу същото.

За момент настъпи тишина, после се чу женско хлипане.

Пембъртън заговори отново. Гласът му ту се извисяваше, ту затихваше на равни промеждутъци и разбрах, че се разхожда и говори

едновременно.

— Добре, плачи — каза той. — Седи си там и реви в кърпичката си! И ако искаш да знаеш, според мен тая работа е подозрителна. Когато се запознах с теб на парахода, ти нямаше навик да ревеш. Искаше да флиртуваш.

— Ти и-и-искаше да се о-о-ожениш за мен! — изхлипа тя.

— Вярно — призна той, — тогава имах сериозни намерения. Мислех, че жена ми иска да се разведе. Дявол да го вземе, не исках да те примамвам с женитба. Ти знаеш това. То стана по-късно. А после, когато не дойдох на оная среща с теб, защото бях служебно зает, ти си хукнала при адвокат.

— Отидох при него като приятел — изрече тя с плачлив, безпомощен глас. — Познавах го от години. Той ми каза, че си и-и-играеш с мен и че трябва да си о-отмъстя. В края на краищата аз искам само толкова, колкото да се изправя отново на к-к-крака.

— Прибави и това, което иска адвокатът ти, и ще видиш колко ще ми остане — отвърна Пембъртън. — Защо не пратиш по дяволите тоя адвокат?

— Не м-мога. Той ме накара да подпиша разни документи. Отново настъпи мълчание, после Пембъртън каза:

— Как ще разбера, че се държиш честно с мен? Цялата тая работа може ти да си я скроила.

— Ти знаеш, че не съм способна на такова нещо — изхълца тя.

— Не съм чак толкова уверен в това — заяви Пембъртън. — За мен ти си безволева и сега...

В този момент гласът ѝ прозвуча ясно и силно:

— Добре тогава, щом не искаш подсладен хап, ще го направим горчив. Омръзна ми да ти разигравам сантиментални сцени. В живота си не съм виждала такъв мухльо. Ти май си мислиш, че един женен мъж на средна възраст може да накара някое сладко невинно момиче да хлътне по него само защото е „сладур“. Ще има да вземаш! Ако умееше да харчиш, да задоволяваш желанията си и ми оставяше по някоя и друга джунджурийка, дума нямаше да обеля. Но ти си мислеше, че съм невинно момиченце, което ще се хване на изхабената ги въдица. Е, добре, ето ти истината: ти си натясно. И какво можеш да направиш? Аз разполагам с твоите писма. Там пише какъв номер си се опитвал да ми изиграеш. Затова престани да извърташ.

— Значи такава била работата, а? — каза той. — Ти си гадна измамница.

— Ха, аз ли съм измамница? Почакайте само за минутка, мистър Харви Пембъртън, ще прочета нещичко от вашите писма. Представете си как ще прозвучи то пред съдебните заседатели. Помни, мила, че ако пренебрегнем глупавите условности на цивилизацията, ние сме вече мъж и жена. Разбира се, трябва да има и сватбена церемония, но аз ще се погрижа и за това веднага щом успея да уредя някои служебни проблеми. Някои спешни служебни планове ще пострадат, ако оповестя точно сега, че ще сключвам брак с теб. Моля те да ми имаш доверие, мила, и да знаеш, че ти си ми много скъпа. Както не мога да смачкам една хубава роза, така не мога да причиня зло. Аз те обичам, мила моя... — Тя млъкна за малко и добави: — Бог знае колко още такива врели-некипели са написани тук.

— Мръсна, подла уличница — кресна той.

Гласът ѝ вече се чуваше по-слабо. Разбрах, че отива към вратата.

— Хайде, хайде — каза тя, — стига си го усуквал. Имаш на разположение двайсет и четири часа. Или приеми, или млъквай.

Чух затръшването на вратата, после потракване на токчета в коридора и след малко хлопна врата на асансьор.

В другия кабинет цареше пълна тишина.

Свалих слушалките.

— Е — каза мисис Пембъртън, — ясно като бял ден. Предполагам, че той ще продаде дела си на Бас горе-долу на половин цена и тази червенокоса хлапачка ще вземе всичко.

— Отде знаете, че е червенокоса? — попитах аз.

— Виждала съм я и пуснах по петите ѝ детективи да поразровят миналото ѝ. Обаче не мога да открия нищо за нея. Тя е подготвила декорите за тази комедия.

— Добре — казах ѝ аз, — нека съпругът ви започне борбата. Дори и да не може да докаже нищо, съдебните заседатели няма да ѝ дадат чак толкова голямо обезщетение.

— Не е само до това — възрази тя, — става въпрос за писмата. Той пише глупави писма. Като му завърти някоя главата и е способен на всичко. Не можа да се научи да държи писалката в джоба си. Не

забравяйте, че фирмата „Бас и Пембъртън“ има някои много влиятелни клиенти. Тя не може да си върши работата, ако тези клиенти нямат доверие на съдружниците.

— Такива неща се забравят — отвърнах аз. — Вашият съпруг може да замине за Европа.

— Не разбирате — рече тя. — Той и по-рано е вършил глупости. Затова Бас вмъкна една клауза в договора им. В началото всеки от тях внесе по две хиляди долара. Според договора никой от двамата не може да продаде дела си, без да уведоми съдружника си шест месеца предварително. Освен това там има клауза, според която ако Харви се забърка пак с жени, Бас може да откупи дела на Харви, като му върне двете хиляди долара. Не зная как точно е записано това. Но тая беля трябва да се унищожи в зародиш. Харви е в отчаяно положение. Най-много до двайсет и четири часа трябва да направим нещо.

— Добре — отвърнах, — ще видя какво мога да направя. Какъв е адресът на момичето?

— Даяна Лок, апартамент 3-А, Сентрал Стрийт № 42. И няма начин да я натопите, защото тя знае всички номера. Мисля, че е професионалистка, но я се опитайте да го докажете.

— Още нещо — вметнах аз. — Искам името на адвоката.

— Адвоката на Даяна Лок ли?

— Да.

— Не мога да ви го дам.

— Защо?

— Защото не го зная — отговори тя. — Той гледа да стои в сянка. Приятел е на момичето. Сигурно се страхува да не си загуби работата заради участие в изнудване.

— От колко време продължава тая история? — попитах.

— Историята с червенкосата ли? Тя започна...

— Не — прекъснах я аз, — говоря за това. — И посочих с широк жест кабинета.

— След като детективската агенция не стигна доникъде — отговори тя. — Олаф портиерът е електротехник. Той инсталира тия неща тук. Намери стари части...

— Мислите ли, че можете да му имате вяра?

— Главата си залагам — заяви тя.

Запалих цигара и попитах:

— Къде е тоалетната? Отключена ли е?

— Ще трябва да ви дам моя ключ — каза ми тя, отваряйки чантичката си. После се поколеба за секунда и добави: — Май е в друга чанта. Но ключалката е по-скоро за украса. Всякакъв ключ става. Или пък може да отворите вратата с помощта на джобно ножче.

Надзърнах в чантата ѝ.

— За какво ви е този пистолет?

— За защита — отговори тя, затваряйки чантичката.

— Хайде — казах, — дайте ми го. Сега аз съм ваша защита. Ще си навлечете беля с този пистолет.

Тя се поколеба за момент, докато стоях с протегнатата ръка, после неохотно извади пистолета от чантата си и се подвоуми, като го държеше в ръка.

— Представете си, че не сте с мен и се случи нещо! Че той открие жиците, проследи ги дотук и ме хване!

— Тогава през цялото време ще бъдем заедно — отговорих ѝ аз.

Дулото на пистолета описа полукръг.

— Искате ли да дойда с вас? — попита тя.

— Я не се занасяйте — рекох. — Аз отивам в тоалетната. Ще се върна веднага.

— И ако мъжът ми влезе в това време, ще трябва да му кажа, че работата е сериозна, защото сте отишли да купите куче, та той да не вземе да ме удуши, преди да се върнете.

Закрачих към вратата.

— Задръжте играчката си, докато се върна — казах. — А когато излезем, или се отървете от този пистолет, или се отървете от мен. Вие плащате, значи вие ще решавате.

Прекоших кабинета, стигнах до вратата, отворих я и нагласих езичето на ключалката така, че да мога да отворя отвън. Чудех се какво ли ще стане, ако Харви Пембъртън реши да влезе в тоалетната, докато съм там, или ме срещне в коридора. За да избегна това, трябваше да сляза на долния етаж. От дясната страна на асансьора видях стълба и се спуснах по нея.

Мъжката тоалетна беше в дъното на коридора. Още първият ключ от връзката ми свърши работа.

Пет минути по-късно, когато се върнах при мисис Пембъртън, забелязах, че тя е нервна и разтревожена.

— Какво има? — попитах. — Какво се е случило?

Тя отговори с нервен, напрегнат глас:

— Тъкмо си мислех какво ли ще стане, ако мъжът ми се сблъска с вас в коридора.

— Е, не се сблъскахме — отвърнах.

— Не биваше да се излагате на такъв риск.

Усмихнах се.

— Никакъв риск. Изтичах надолу по стълбите и използвах тоалетната на четвъртия етаж.

На лицето ѝ се изписа облекчение.

— Е, хайде — казах, — да вървим. Ще приберем багажа ми и после ще ви откарам вкъщи. А след това, ако нямате нищо против, ще използвам колата ви. Трябва да свърша една работа.

— Имате ли някакъв план? — попита тя.

— Аз действувам според обстоятелствата.

— Добре — съгласи се тя, — да вървим. Предлагам да слезем по стълбите и да повикаме асансьора до долния етаж.

Тръгнахме към вратата. Тя угаси осветлението.

— Момент — казах. — Забравяте нещо.

— Какво?

— Пистолета.

— Всичко е наред. Аз размислих. Реших, че сте прав, затова оставих пистолета.

— Къде?

— В чекмеджето на бюрото.

Запалих отново лампите и отидох да проверя.

— Горното дясно чекмедже — обясни тя с весела нотка в гласа.

Отворих чекмеджето. Пистолетът беше там. Взех го, понечих да го сложа в джоба си, после промених решението си и го пуснах обратно в чекмеджето. „Да вървим!“ — казах, затворих чекмеджето и угасих лампите.

Промъкнахме се тихомълком по коридора, после по стълбите слязохме на долния етаж. Натиснах копчето на асансьора. Олаф докара кабината и аз пак го огледах. Той беше висок мършав швед с костелив нос, увиснали руси мустаци и очи на куче, които нито за миг не се откъснаха от мисис Пембъртън.

Мисис Пембъртън бе извърнала глава настрани и гледаше към стената на асансьорната шахта, следеше как вратите минаваха една след друга пред очите ѝ. Когато слязохме на партера, тя се обърна и го погледна. Погледът ѝ беше особен. А неговите очи светеха като два въглена. Олаф отвори вратата, аз улових мисис Пембъртън за ръка и тръгнахме към паркинга.

— Аз ще шофирам — казах. — Искам да свикна с колата.

Стигнах до гарата, взех багажа си и откарах мисис Пембъртън обратно до дома ѝ. Икономът пренесе нещата ми на горния етаж и показа стаята ми.

След като си отиде, отворих куфара си. В него имаше два пистолета. Избрах пистолета с лъскав кожен кобур. Окачих го на рамото си и почуках на вратата на стаята ѝ.

Мисис Пембъртън отвори и заста на прага. Светлината зад нея открояваше съблазнителни извивки под меката ефирна коприна. Решително приковах поглед в лицето ѝ.

— Излизам — осведомих я аз. — Ще ме чуете ли, когато се прибера?

— Да — отговори тя. — Ще чакам.

— Ако се изкашлям, когато минавам покрай вашата врата, значи имам добри новини за вас. Ако не се изкашлям, значи нещата не вървят чак толкова добре.

Тя кимна, пристъпи към мен така, че стройното ѝ тяло бе вече много близо до моето. Улови ме за ръката и произнесе с особения си гърлен глас:

— Моля ви, пазете се.

Аз кимнах и се извърнах. Очите ми не бяха се отклонили нито за миг от лицето ѝ. Докато вървах по коридора и слизах на пръсти по стълбата, си мислех, че жена с такава особена дрезгава нотка в гласа непременно обича да дразни животните.

Номер четиридесет и втори на Централ Стрийт беше триетажен паянтов жилищен блок. На първия етаж имаше магазини. Входната врата водеше към стълбище. Не беше заключена.

Върнах се обратно, седнах в колата и се замислих. Чудно ми се струваше, че адвокатът се явяваше на сцената само като някаква

призрачна фигура. Никой не знаеше името му. Цитираха го често, ала той предоставяше на клиентката си правото да води всички преговори. Значи ако номерът успееше, клиентката щеше да прибере парите. След това от нея зависеше дали ще плати на адвоката. Това ми се виждаше странно. Все едно да умножиш две по две и да се получи пак две.

Огледах блока. На първия му етаж имаше малък бижутериен магазин. Сега беше затворен, на витрината имаше лампа, която осветяваше няколко евтини ръчни часовника и бижута с полускъпоценни камъни.

Завих с колата зад ъгъла и паркирах там. Една универсална дрогерия беше отворена. Влязох, купих лейкопласт, шишенце бензин, пакет памук, бележник и полицейска свирка.

— Имате ли някакви евтини изкуствени перли? — попитах продавача.

Имаше няколко наниза по четиридесет и девет цента. Взех един от тях. После отидох при колата, срязях наниза, взех четири перли, а останалите хвърлих. Извадих от кутийката малко памук, пъхнах четирите перли в памука и ги прибрах в джоба си. Откъснах задната корица на бележника, пробих в нея две дупки за очите, а също и за носа. Подлепих я с лейкопласт, като оставих краищата му свободни, за да мога да си я лепна веднага на лицето. После се изкачих по стълбите и намерих апартамент 3-А.

В апартамента светеше. Чувах радио и разбрах, че вратата не е много плътна. Извадих джобно свределче с дръжка. Сложих малко смазка, наведох се и пристъпих към работа.

Най-удобното място за пробиване на дупка в дървена врата е долният десен или ляв ъгъл. Дървото там е тънко почти като хартия и не е нужно да правиш голяма дупка, за да се вижда цялата стая. Детективите използват този трик от незапомнени времена, но той и до днес върши добра работа. След като пробиеш дупката, слагаш малко дъвка, та да не би светлината, която идва отвътре, да привлече вниманието на случаен минувач.

Като се уверих, че в коридора няма никого, аз коленичих и надникнах през направената от мен дупка. Момичето наистина беше червенокосо. То слушаше радиото и четеше вестник.

Като гледах през дупката, за да следя дали момичето няма да се стресне в случай че бургийката ми вдигне по-силен шум, аз пробих

още две. Така можех да виждам какво става в апартамента. Сложих на всяка от дупките тънък пласт дъвка, слязох долу и почаках малко, докато тротоарът опустее и по улицата престанат да се мяркат коли. Тогава извадих от джоба си полицейската свирка и я надух пронизително три пъти. Когато прозорците на апартаментите взеха да се отварят, шумгнах се във входа и поех нагоре по стълбите.

Държах картонената си маска в лявата ръка. Оставаше само да я вдигна до лицето си и лейкопластът щеше да я залепи на място. Опрях гръб на вратата на апартамент 3-А и почуках с кокалчетата на пръстите си. Когато чух приближаващи се стъпки, вдигнах лявата ръка до лицето си, наместих си маската и измъкнах пистолета от кобура. Червенокосата отвори вратата и аз влязох гърбом, със застрашително насочен към коридора пистолет. Щом се озовах вътре, извъртях се бързо, ритнах вратата, насочих пистолета си към момичето и казах:

— Нито гък!

Тя си навлече пеньоара и го притвори около шията си. Лицето ѝ беше бледо.

— А сега, миличка — рекох аз, — слушай внимателно. Ако из коридора вземе да се върти полицай, ще отидеш на вратата да видиш какво иска. Ако те запита дали има някой човек при теб или пък дали си видяла някого в коридора, отговори му „не“. Ще му кажеш „не“, защото аз ще стоя с този пистолет точно зад вратата. Няма да ме хванат жив. Предпочитам да се бия, отколкото да изкача ония тринайсет стъпала и да ме пуснат през някаква си дупка в пода. Разбрано ли е?

Чак устните ѝ побледняха, но тя кимна; очите ѝ бяха големи, кръгли и разширени от страх.

— Ограбих бижутерияния магазин долу — обясних аз — и пипнах малко плячка, дето струва пари. Сега ми трябва амбалажна хартия и връв. Ще пусна плячката в първата пощенска кутия и нека чичо Сам се погрижи за доставянето ѝ. Разбра ли ме?

Тя преглътна два пъти и промълви: „Д-а.“

— И още нещо ще ти кажа: не притискай тази ефирна дрешка толкова около себе си. Няма да те ухапя, ама ако някой полицай дойде до вратата и те види загърната така, ще се сети каква е работата. Почука ли се, искам само да открехнеш вратата и добре да разтвориш ей това нещо отпред. После, ако видиш на вратата мъж, може да се

загърнеш, да изпискаш и да кажеш: „Ох, помислих, че е Мейми!“ Ясно ли ти е?

— Вие искате много от мен — измънка тя.

Размахвах пистолета и казах:

— Ти имаш хубава фигура. Ще бъде жалко да я разцепя на две. Тези куршуми са с тъп връх. Ако натисна спусъка, парченца от гръбначния ти мозък ще се забият в бедрените ти кости. Следващият изстрел ще бъде за полицаия на вратата. После ще си опитам късмета по аварийната стълба.

Тя не каза нищо и аз я ръгнах с пистолета.

— Хайде, какво става с амбалажната хартия?

Момичето отвори вратата към малка кухня, изтегли едно чекмедже. В него имаше кафява хартия и канап.

— Дръпни се от прозореца, застани там в ъгъла — заповядах аз.

Приблжих се до малка масичка. Върху нея имаше пепелник, а в него — четири-пет угарки от цигари и няколко изгорели кибритени клечки. Забелязах, че две от клечките са счупени. Бутнах пепелника настрана и разстлах амбалажната хартия.

Когато извадих памука от джоба си, тя видя увитите в него четири големи перли и ахна леко. Тя стоеше на десетина крачки от мен, вторачила поглед в перлите върху памука, и явно вече ги виждаше в пари.

— Само това ли взехте? — попита червенокосата с глас, в който прозвучаваше нотка в смисъл „не може ли да бъдем приятели“.

— Само това ли? — повторих въпроса ѝ и се засмях злобно, жлъчно. — Повече от две години бижутерът се мъчеше да намери тези четири перли за една клиентка. Това са четири напълно еднакви перли от Южните морета и ако се интересувате, не е платено мито за тях. Зная аз какво да търся, когато ограбвам някоя бижутерска дупка.

Увих отново перлите с памука, опаковах ги в хартията, завързах хартията с канап и демонстративно сложих пистолета си на ъгъла на масичката, докато извадя от джоба си автоматична писалка, за да адресирам пратката. Написах с печатни букви първото име, което ми дойде наум, и адрес в Лос Анджелис. После бръкнах в джоба си, извадих портфейла си, а от него — пощенски марки.

— Колко... колко струват? — попита тя.

— Не повече от пет хиляди парчето, ама четирите заедно, така идеално еднакви и с такъв блясък, струват четирийсет хилядарки за всеки, който иска да ги купи. — Стрелнах я с поглед да видя дали не мисли, че съм сбъркал в оценката. Не, не мислеше така. Сега в главата ѝ се въртяха разни планове, очите ѝ взеха да се присвиват.

— Според мен — каза ми тя — ще ги продадете на дребно на някой пласьор на крадено и ще получите само около една десета от стойността им.

— Е, с една десета от четиридесет хилядарки човек може да си купи сума сандвичи — отговорих аз.

Тя се приближи до масичката, опря едното си бедро на нея така, че пеньоарът ѝ да се разтвори небрежно, явно толкова бе заинтересувана от перлите, та бе забравила, че не е облечена за излизане. Имаше какво да се гледа у това момиче.

— Вие ме шашвате; аз съм момиче, което работи — произнесе тя замечтано. — Представете си колко трябва да работя, за да изкарам четири хиляди долара.

— С тази фигура не е нужно да работите.

Тя се загърна възмутено с пеньоара си. После се наведе напред, коприната се изплъзна от пръстите ѝ и разкри гладката линия на крака.

— Може да ви направя лошо впечатление — заговори тя, — ама неволно си мисля колко жалко ще бъде, ако продадете толкова ценно нещо за частица от стойността му. Според мен трябва да си намерите някоя хубава съучастница, дето умее да се облича. Ще я премените като кукла и ще заминете с нея за Санта Барбара или Холивуд, а може и за Нови Орлеан. Тя ще се настани в първокласен хотел, ще си намери приятели и накрая ще сподели с някого от кавалерите си, че временно е в парично затруднение и иска да му остави някакъв залог срещу приличен заем. Ей богу, знаете ли, има толкова много начини да се изиграе тоя номер.

Намръщих се замислено.

— Донякъде имаш право, малката — рекох ѝ аз. — Но ми трябва някоя кукла, дето умее да се облича хубаво, дето умее да сваля разни типове, ама без да бе увлича; акълът ѝ да сече ѝ да ми бъде сто процента вярна. Къде ще намеря такава кукла?

Червенокосата се надигна от масичката, сви леко рамене и пеньоарът се свлече на пода. Завъртя се бавно, сякаш демонстрираше

като манекенка мораворозовото си бельо.

— Аз умея да се обличам — заяви тя.

Нарочно я изгледах недоверчиво.

— Да — рекох. — Ти наистина си имаш всичко необходимо за тая цел, ама отде да знам дали няма да ме предадеш, ако дойде някой и ти предложи награда?

Сега очите ѝ светнаха като звезди. Пристъпи към мен и каза:

— Аз не мамя хората, които ми харесват. Ти ми допадна още като те видях... нещо в гласа ти, нещо във външността ти. Не знам какво е. Когато се влюбя, аз се влюбвам бързо и обичам силно. И играя докрай. С теб бихме могли да ходим навсякъде. Мога да те подслоня тук, докато мине олелията. След това ще можем да ходим навсякъде и...

Подхвърлих подозрително:

— Искаш да се хвана на въдицата ли?

— Въдица ли? — изрече тя презрително. — Приличам ли на такова момиче? Аз не съм толкова глупава. Зная, че имам хубава фигура. Но можеш ли да си представиш, че ще живея в луксозен апартамент с някой тип, дето ще ми плаща сметките? Аз съм работещо момиче, което се труди упорито и се стареа да бъде честно. Не казвам, че това ми харесва. Не казвам дори, че не ми е омръзнало. Но ти заявявам, че с теб можем да ходим навсякъде. Ти би могъл да ме използваш и аз няма да ти изменя.

— Хей, почакай, малката. — Опитвах се да печеля време. — Искам да сложа марките на това колетче и да обмисля тази работа. Ти наистина ме нави. Ей, майка му стара! Аз непрекъснато съм в движение и от месеци не съм виждал такава кукла, а ето че сега изскачаш ти и ме шашваш с тая хубава фигура. Слушай, малката, аз...

Взех марките, близнах ги и понечих да ги сложа върху пакета. Натиснах с палец и марките се залепиха. Помъчих се да освободя палеца си, но марките се отлепиха и литнаха към пода. Втурнах се подир тях и усетих раздвижване от другата страна на масата.

Изправих се и видях пред себе си дулото на моя собствен пистолет, който момичето бе грабнало от масата.

— Хайде, глупчо — каза то, — вдигай ръцете.

Стоях прав, напрегнал мускули, и вдигах бавно ръце.

— Ей, внимавай, малката. Знам, че не искаш да ме застреляш.

— Въобразяваш си, че не искам — каза тя. — Само след минутка ще те застрелям. Ще кажа на полицаите, че си се вмъкнал насила тук след обира и аз съм отвличала вниманието ти, за да грабна пистолета, че ти си се нахвърлил върху мен и аз съм те застреляла при самоотбрана.

— Ама слушай, малката — заговорих ѝ аз, продължавайки да държа ръцете си вдигнати, — да бъдем благоразумни. Аз смятах, че заминаваме с теб. Щях да ти покажа Лондон и Париж и...

Тя се изсмя презрително и отвърна:

— Ще бъда последна глупачка, ако тръгна да пътувам с бунак като теб! Чифт хубави крака те накараха да забравиш пистолета си и да го оставиш на масата, докато гониш пощенски марки по пода.

— Ще повикаш ли полицаите? — попитах аз. Тя се засмя.

— Изглеждам ли глупава? Ще ти дам възможност да избягаш.

— Защо?

— Защото — отговори тя — не искам един симпатичен млад човек като теб да иде в затвора. Ще се обадя на полицаите и ще им кажа, че съм те видяла в коридора. Ще ти дам десет секунди преднина. За тези десет секунди ти трябва да се ометеш оттук, а щом повикам полицаите, ще бъда извън подозрение дори някой да те види.

— Аха, разбирам — казах жлъчно. — Значи смяташ да задигнеш плячката.

— Май кратуната ти не загрява много бързо, а? — попита тя.

Хвърлих се към пакета, който бях опаковал, но пистолетът се вдигна на височината на гърдите ми. Очите ѝ святкаха.

— Не ми се пречкай, глупчо! — крясна тя. — От всичките ти тъпи номера досега този е най-калпавият. Ще те пречукам и не мисли, че не знам как се стреля с пистолет, защото знам.

Бавно заотстъпвах назад.

— Ето я вратата — посочи тя. — Омитай се. — Тръгна към телефона и каза: — Ще повикам полицаите. Разполагаш само с десет секунди.

Избълвах цял куп ругатни, за да изглежда играта правдоподобна, отключих вратата, отворих я рязко и изскочих в коридора. Затропах с крака по посока на аварийната стълба, а после на пръсти се върнах обратно. Чух изщракване, когато момичето сложи райбера на вратата.

След като почаках две минути, коленичих и надникнах през дупката на вратата. Момичето стоеше до масата и късаше опаковките на пакетчето. Изправих се и почуках с кокалчетата на пръстите си по вратата.

— Полицейска проверка — произнесох с дебел, хриплив глас. — Отворете.

Гласът на момичето звучеше пресипнало като след сън:

— Какво има?

— Полиция — казах аз, коленичих пак и прилепих око до дупката във вратата.

Тя притича до единия ъгъл на килима, повдигна го, направи нещо на пода и после грабна едно кимоно.

Зачуках отново с кокалчетата на пръстите си.

— Идвам — изрече тя сънливо.

Свали райбера, открехна едва-едва вратата и попита:

— Какво искате?

Дръпнах се настрана, за да не може да ме види.

— Търсим един човек, който е обрал бижутерийния магазин на долния етаж — изръмжах гърлено. — Предполагаме, че е дошъл тук.

— Няма такова нещо.

— Ще имате ли добрината да ме пуснете вътре?

Тя се поколеба за момент, после отговори:

— Е, добре, щом трябва да влезете, влезте. Само за минута. Да си наметна нещо... Готово.

Тя отвори. Вмъкнах се в стаята и с ритник затворих вратата. Тя ме изгледа с ококорени от ужас очи, после отскочи назад и каза:

— Слушай, тоя номер няма да мине. Ще повикам полицията! Ще...

Насочих се право към онова ъгълче на килима. Тя се хвърли върху мен. Отблъснах я. Повдигнах ъгълчето на килима и видях само пода отдолу. Но знаех, че то е там, и продължих да търся, като натисках с пръсти. Изведнъж го открих — малък, хитро съединен сегмент в дървения под. Повдигнах го. Пакетчето ми беше пъхнато отдолу, а под него имаше снопче писма.

Наведох се така, че да закривам с тялото си това, което вършех, извадих перлите и писмата и ги напъхах във вътрешния джоб на сакото

си.

Когато се изправих, видях дулото на пистолета.

— Казах ти, че няма да се измъкнеш с това — предупреди ме тя. — Ще кажа, че си обрал бижутерийния магазин и после си ми разбил вратата. Какво ще правиш тогава?

— Нищо — усмихнах се аз. — Вече взех всичко, за което дойдох.

— Аз мога да те убия — рече тя — и полицията ще ми изкаже благодарност.

— Можеш — отвърнах, — само че хубавите момичета не се занимават с убийства. — Видях, че лицето ѝ се изкриви от спазъм на гняв.

— Ще видиш дали не убиват! — кресна тя и натисна спусъка.

Пистолетът щракна; пълнителят бе празен. Тя натисна спусъка и с показалеца на лявата си ръка. Очите ѝ пламтяха. Шест пъти щракна празният пистолет, после го запокити върху мен. Аз го улових за цевта и се дръпнах настрана, защото тя се хвърли напред. Препъна се в един стол и падна на кушетката.

— Спокойно — казах.

Тогава тя се развика, взе да ме нарича какъв ли не. След първите двайсет секунди стигнах до заключение, че знае всички думи, които и аз знам. Тръгнах към вратата. Тя се втурна към телефона и кресна в слушалката: „Полицейското управление!“, а аз затворих вратата и закрачих безшумно по коридора.

В преддверието свалих картонената маска, намокрих с бензин малко памук и свалих парченцата лейкопласт, полепили се по лицето и челото ми. Смачках маската на топка, качих се на колата си и потеглих.

След като изминах три преки, чух сирената на полицейска кола. Машината профуча край мен с шейсет мили в час.

Закрачих по коридора в къщата на Пембъртън и се изкашлях, когато минах покрай вратата на мисис Пембъртън. Влязох в спалнята си и зачаках. Нищо не се случи. Извадих писмата и ги прегледах. Те бяха страхотно пламенни. Някои мъже обичат да изливат чувствата си на хартия. В това отношение Харви Пембъртън бе стигнал до крайност.

Чух дращене по вратата, после тя бавно се отвори. С много подходяща за случая, явно предварително репетирана походка, мисис Пембъртън се появи в светлината на стаята и се загърна с дантелените си одежди.

— Съпругът ми още не се е прибрал — каза тя. — Но може да си дойде всяка минута.

Огледах я добре.

— Дори да предположим, че наистина съм ви брат — рекох, — не мислите ли, че ще му бъде много по-приятно, ако облечете нещо, което не е чак толкова ефирно?

— Аз нося каквото си искам — отвърна тя. — В края на краищата вие сте ми брат.

— Все пак вървете да си сложите отгоре някое халатче, за да не забравя, че съм ви брат.

Тя направи една-две крачки към вратата, после спря и каза:

— Не е нужно да се държите толкова благоприлично.

— Така ли мислите.

— Искам да зная какво сте открили.

— Вие сте извън всякаква опасност — осведомих я аз. — Сега трябва само... — Млъкнах, като чух бръмчене на автомобил отвън. Моторът ръмжеше някак деловито, което не ми харесваше, и някой си изтърка доста гумите, докато спре колата.

— Това вече е Харви — каза тя.

— Но Харви няма да паркира колата си до бордюра пред входа, нали? — попитах аз.

— Да — призна мисис Пембъртън.

— Върнете се в стаята си.

— Но не разбирам защо сте толкова...

— Тръгвайте! — заповядах.

— Слушам, сър Галахад^[1] — отвърна тя.

Тръгна по коридора към стаята си. Чух тропот на нозе — някой заобикаляше къщата и тичаше към задния вход. После чух стъпки по стълбата, някой прекоси площадката и на вратата се позвъни четирипет пъти — продължително и настойчиво.

Пъхнах няколко патрона в празния пълнител на пистолета си, угасих лампите, отворих вратата си, взех куфара си и зачаках.

Чух как мисис Пембъртън отиде до горната площадка на стълбището, застана там и се ослуша. След малко чух шумоленето на дрехите ѝ — слизаше. Излязох в коридора и се заковах на място.

Чух я да пита: „Кой е?“ и в отговор зад затворената врата гръмна нечий глас: „Полиция. Отворете.“

— Но аз... не разбирам.

— Отворете!

Тя отключи вратата. Чух хора да нахълтват в коридора, после мъжки глас произнесе:

— Аз съм лейтенант Силвестър. Искам да говоря с вас. Вие ли сте мисис Пембъртън?

— Да, но не мога да проумея какво ви води тук в този час. Все пак, лейтенанте, аз съм...

— Съжалявам — прекъсна я лейтенантът, — касае се за съпруга ви. Кога го видяхте за последен път?

— Ами точно тази вечер.

— По кое време тази вечер?

— Е, не знам точно.

— Къде го видяхте за последен път?

— Ще благоволите ли да ми кажете причината на този разпит?

— Къде — повтори той — видяхте съпруга си за последен път?

— Е, щом настоявате да знаете, той беше тук за вечеря, а после, около седем и половина, тръгна за кантората си.

— И не сте го виждали оттогава?

— Не.

— Съжалявам, мисис Пембъртън — каза офицерът, — но преди около половин час портиерът е намерил трупа на вашия съпруг на пода в кабинета му.

— Трупът на съпруга ми! — изпищя тя.

— Да, мадам — потвърди лейтенантът. — Убит е с два куршума, изстреляни от 32-калибров пистолет. Гилзите бяха на пода в кабинета му. В съседния кабинет, обзаведен само с едно разнебитено бюро и два стола, открихме скрито микрофонно устройство, което може да работи като диктограф. В чекмеджето на същото бюро намерихме пистолета, с който е извършено убийството. А сега, мисис Пембъртън, кажете ни какво знаете за всичко това?

Секунда-две цареше мълчание, после тя промълви със слаб, уплашен глас:

— Ама аз нищо не зная.

— А какво знаете за оня кабинет до този на съпруга ви!

— Нищо.

— Никога ли не сте били там?

Този път тя отговори без колебание:

— Не, никога. Не зная какво ви кара да мислите, че шпионирам съпруга си. Възможно е някой да е наел детективи. Аз обаче не знам нищо.

Върнах се на пръсти в стаята си, взех куфара и тръгнах безшумно по коридора към задната стълба. Чувах боботенето на мъжки глас и от време на време тънките, пискливи, полуистерични отговори на мисис Пембъртън.

Пипнешком заслизах по задната стълба. На задната врата имаше стъклено прозорче със спуснато перденце. Повдигнах ъгълчето на пердето и надзърнах през стъклото. Виждах едрата фигура на мъж, която се открояваше на светлината, процеждаща се от задния двор. Той държеше в ръцете си полицейски автомат с рязана цев.

Извадих от джоба си електрическо фенерче и заоглеждах кухнята. Намерих вратата за избата и се спуснах долу. От горния етаж се чуваше как някой размества столове, после тропот на сновящи из къщата нозе.

Избата имаше малко прозорче. Очистих паяжините и тръснах два паяка, като усетих, че пълзят по ръката ми. Дръпнах резето и отворих прозорчето. То се смъкна на пантите си и увисна навътре. Избутах куфара си навън, шепнешком отпратих молитва към Добрата фея и подскочих. Опрях лакти на циментовия перваз. Като се извивах, успях да се привдигна, но внимавах да не закача с коленете си рамката на прозорчето и да не я отнеса със себе си. Изпълзях на моравата.

Никой не наблюдаваше тази страна на къщата. Вдигнах куфара си, прекосих на пръсти моравата и се проврях през живия плет. В съседния двор залая куче. Върнах се на тротоара и закрачих бързо. Погледнах през рамо и видях, че на втория етаж в къщата на Пембъртън светнаха лампи.

Ускорих крачка.

От един телефонен автомат проведох междуградски разговор с Е. Б. Джонатан. Никак не му беше приятно, че го вдигам от сън, но не му дадох възможност да мрънка.

— Клиентката ти — казах му аз — си има неприятности.

— Хм — измънка той, — нека почака до сутринта.

— Не — възразих аз, — мисля, че не може да чака.

— Защо да не може?

— Тя отива в затвора.

— За какво отива в затвора?

— Гръмнала два пъти в съпруга си с 32-калибров пистолет.

— Улучила ли го е?

— Няма грешка.

— А твоето положение какво е? — попита Джонатан.

— Беглец, преследван от правосъдието, който разговаря от улична телефонна кабина — отговорих му аз. — Портиерът ще свидетелствува, че съм я придружил до мястото, където е станала стрелбата. Портиерът е нейно куче. Ляга и вдига лапи, щом тя щракне с пръсти. А пък тя смята, че не би било зле да ме превърне в изкупителната жертва.

— Като припише убийството на теб ли?

— Именно.

— Какво те кара да мислиш така?

— Аз вярвам на някои жени много повече от теб, а на други — далеч по-малко. На тази вярвам далеч по-малко, отколкото ти й вярваш.

— Тя ми е клиентка — тросна се Джонатан. — Не е способна на такова нещо.

— Знам, че е клиентка — казах. — Следователно за теб е чиста като ангел, но за мен не е. Накарах я да махне пистолета от чантата си, за да не се изкуши да го използва. При това оставих по пистолета отпечатъци от пръстите си. Като стане напечено, тя ще се сети за това, а портиерът ще се закълне във всичко, което говори тя.

Той зацъка с език:

— Ще наредя на Бонифейс веднага да дойде с колата си там — каза той. — Къде може да те намери?

— Никъде — отговорих аз и затворих телефона.

До гарата имаше закусвалня, отворена през цялата нощ. Поръчах си шест сандвича с кайма и много лук и помолих да ми ги сложат в кесия, за да ги взема със себе си.

Срещу апартамента, в който живееше Даяна Лок, бях забелязал къща с мебелирани стаи под наем. Отидох там.

Хазайката замърмори, че е много късно, но когато ѝ предплатих наема за два дена, ми показа една стая в предната част на къщата.

— Работя нощем и ще спя денем — предупредих я аз. — Моля не позволявайте да ме безпокоят.

Казах ѝ, че съм Питър Гибънс от Сиатъл. Тя прие това сънливо и бавно се отдалечи. В стаята намерих табелка „Не ме безпокойте“, която закачих на вратата. Заклучих и си легнах.

Около три часа следобед излязох тихомълком в коридора на разузнаване. На масичката имаше вестници. Взех един, оставих пет цента и се върнах в стаята си.

От първата страница ме гледаше собственият ми портрет. „Търси се Питър Уеник, свързан с известна адвокатска кантора в столицата, за да бъде разпитан от местната полиция във връзка с убийството на мистър Пембъртън.“ Беше написано с едър чер шрифт.

Просто смайваща история: мисис Пембъртън „разказала всичко“. Тя потърсила консултация в адвокатската кантора във връзка с някакви изнудвачески писма. Адвокатската кантора я осведомила, че аз съм „репортер и детектив“. Пратили ме да проуча положението и да докладвам фактите. Тя ме завела в кабинета, където с помощта на един приятел портиер инсталирала диктофон. Подслушвал съм един разговор между съпруга ѝ и „въпросната жена“.

Под претекст, че отивам в тоалетната, аз съм свалил райбера от вратата на кабинета, за да мога да се върна всеки момент.

Когато сме излизали, тя забравила да пусне райбера. Така съм си оставил възможност да се върна и да вляза в стаята.

Портиерът помнеше кога сме излезли. След около един час чул приглушени звуци — това вероятно били двата изстрела. Помислил, че идват от ауспуха на някой камион. Бил в приземния етаж и четял. Звуките очевидно били дошли откъм уличката, но може да са били гърмежи, отекнали между стените на съседни постройки. Според медицинските власти смъртта е настъпила от около половин час до час и половина след излизането ни от сградата.

Мисис Пембъртън твърдеше, че си отишла вкъщи и че аз веднага съм излязъл. Не знаеше къде съм отишъл. Върнал съм се да ѝ кажа, че имам добри новини за нея, но преди да успея да ѝ ги съобщя, полицията пристигнала в къщата да я разпита във връзка със смъртта на съпруга ѝ. Докато полицията претърсвала къщата, аз съм се измъкнал през едно избено прозорче.

Артър Х. Бас, съдружник на Пембъртън, заявил, че от няколко дена Пембъртън бил много разстроен, бил казал, че му се налага незабавно да намери пари и предложил да продаде дела си от фирмата на много ниска цена. Бас с неохота направил формално предложение, но посъветвал Пембъртън да не го приема, и когато Пембъртън не се съгласил на такава нищожна сума, Бас се зарадвал, защото не искал да загуби Пембъртън като съдружник. Срещнали се с Пембъртън по негова молба, за да обсъдят въпроса.

Районният прокурор съобщаваше, че е разпитвал „замесената жена“. Тъй като тя, изглежда, е била „оскърбена“ от Пембъртън, а и някакъв „зяпльо“, който я следял, се опитал да разбие вратата на апартамента ѝ и това я принудило да се обади в полицията приблизително по същото време, когато Пембъртън е бил убит, полицията я освобождавала от всякаква отговорност.

Изглежда, че този „зяпльо“, явно с цел да завърти любов, почукал на вратата ѝ и я осведомил, че е обрал бижутерийния магазин на долния етаж. Тя побързала да събщи на полицаите, които дошли в апартамента ѝ и я заварили много разсъблечена, много развълнувана и разстроена и очевидно искрена. Полицейските протоколи за посещението показваха, че полицаите действително са били в апартамента ѝ точно когато портиерът чул изстрелите, които несъмнено отнели живота на Пембъртън.

По-нататък се казваше, че мисис Пембъртън не можела с нищо да докаже своето алиби, но полицията била склонна да я признае за невинна, за да съсредоточи засега вниманието си върху издирването на Питър Уеник, репортера на адвокатската кантора.

Седрик Бонифейс, служител в адвокатската кантора, много потресен от събитията, побързал да пристигне в града и отседнал в хотел „Палас“. Досега властите не са му разрешили да говори с мисис Пембъртън, но вероятно ще му разрешат и това ще стане рано

следобед. Мистър Бонифейс изразил „надежда, че мистър Уеник ще съумее да се оправдае“.

Ето това беше положението.

Просто за развлечение обърнах на „Лични обявления“. Това ми е навик. Винаги ги чета в който и да е вестник. Под рубриката „С последната поща“ попаднах на нещо, което ме заинтересува. То бе просто: „П. У. Мога ли да помогна? Каквото и да е, обади ми се. М. Д.“

Ех, бива си го това момиче! Старият Джонатан с изопачената си, изкривена, предубедена представа за нежния пол подозираше всички жени, само не и клиентките. За него клиентките бяха светици. Аз приемах жените такива, каквито си бяха. Каквото и да се случеше, Мей Девърс нямаше да ме изостави.

Мисис Пембъртън се бе перчила с предизвикателните си прозрачни роби и ме бе нарекла сър Галахад, когато ѝ казах да отиде да си сложи халат. Станеше ли напечено, щеше да ме хвърли на зверовете. Въпросът беше дали е убила мъжа си, докато аз бях в тоалетната, или пък се е върнала и го е убила след това и умишлено ме е представила на полицията като изкупителна жертва. В такъв случай добре беше изпипала работата си.

Вечерята ми се състоеше от два студени сандвича с кайма. Към пет часа дръпнах един стол до прозореца и се залових да наблюдавам. Червенокосата ме бе обвинила, че съм „зяпльо“ и ето сега бях точно такъв.

Не видях Даяна Лок да влиза или да излиза, нито пък някой друг познат. Когато се мръкна, в апартамента на Даяна светна лампа. Аз седях на мястото си и чаках. Около девет часа изядох още един сандвич с кайма. Омръзна ми да чакам и реших. Да ускоря развитието на събитията. Потърсих телефонния номер на кантората на „Бас и Пембъртън“ и го запомних. Беше Темпъл 491. Избръснах се, сресах се, сложих си костюм, в който никой от новите ми партньори не бе ме виждал, прекосих улицата, изкачих се по стълбата на жилищния блок и почуках на вратата на апартамент 3-А.

Отначало нищо не се случи. Коленичих, отлепих засъхналата дъвка от дупчицата на вратата и надзърнах. Тя идеше към вратата. И беше облечена.

Изправих се, когато стигна до вратата. Отвори я и попита:

— Какво има?

— Аз съм от полицията — заговорих този път с тънък, писклив, гъгнлив глас. — Искам да направя проверка във връзка с обаждането ви в полицейското управление снощи.

— Да? — попита тя. Никога не бе ме виждала без маска. — Какво ви интересува?

— Проверка заради обаждането ви — отвърнах. — Ако не възразявате, ще вляза. — Влязох, преди тя да успее да възрази. Отидох до един стол и седнах. Тя седна на друг стол.

Столът, на който седях аз, беше топъл.

— Извинете ме — рекох, — на този стол ли седяхте?

— Не. Аз седях на тоя — отговори ми тя.

Погледна ме и каза:

— Като че ли съм ви виждала преди. В лицето ви има нещо смътно познато. И ми се струва, че някъде съм чувала гласа ви.

Ухилих ѝ се и отвърнах:

— Аз никога не възразявам на дама, но ако ви бях срещнал някога по-рано, щях да помня това до сто и десет годишната си възраст.

Думите ми я накараха да се усмихне и да кръстоса крака. Погледнах пепелника. В него имаше две цигарени угарки. И двете димяха. В пепелника имаше само една кибритена клечка. Тя беше пречупена на две.

Червенокосата проследи погледа ми, засмя се и смачка угарките.

— Аз винаги оставям неугасени угарки — каза тя. — Та какво искате?

Пъхнах ръка под ревера на самото си и приготвих пистолета.

— Мис Лок — рекох, — разберете, че факторът време тук е много важен. Въпросът е по кое време сте се обадили в полицията, а също и кога полицията е пристигнала тук. Искаме да проверим внимателно всички тези неща. За тази цел направих в телефонната компания справка за разговорите ви. Изглежда, че вие сте се свързали с Темпъл 491 много скоро след обаждането си в полицията. Можете ли да ми разкажете за този разговор?

Цяла минута тя оглеждаше лакираните си нокти, после вдигна очи и отвърна:

— Да, ще бъда откровена. Обадох се на мистър Пембъртън.

— Защо му се обадохте?

— Предполагам, ще разберете — отговори тя, — че в много отношения се чувствах твърде близка с мистър Пембъртън. Той беше... е, беше ме подмамил и излъгал, но все пак... Ох, просто не исках да му създавам неприятности. Обадох му се, за да му кажа, че се извинявам.

— Разговаряхте ли с него? — Гърлото вече ме заболяваше; толкова се напругах да си променям гласа.

Тя отново се поколеба, после каза:

— Не, той не се яви на телефона.

— В телефонната компания отчитат броя на разговорите ви — рекох. — Там ме осведомиха, че този разговор се е състоял.

Тя още веднъж огледа ноктите си и отвърна:

— Някой се обади на телефона, но каза, че е портиерът и чистел кабинетите. Затова затворих.

Така вече знаех всичко, което ми беше нужно. Сега заговорих с истинския си глас:

— Знаете ли, Даяна, изиграли са ви мръсен номер. Според мен на Бас му е било все едно, що се отнася до вас. Той искал дела на Пембъртън от фирмата. Всъщност трябвало непременно да го получи, защото злоупотребявал с пари. Той е бил въображаемият „адвокат“ зад гърба ви. Вие сте негова пионка, а Бас ви е карал да изнудвате Пембъртън. Надявал се Пембъртън толкова да се оплете, че той, Бас, да може да използва оная хитра точка от договора за съдружие и да откупи дела му за две хиляди долара. Когато Пембъртън казал, че ще повика финансов ревизор, за да извърши пълна проверка на счетоводните книги и да установи на колко възлиза половината дял, Бас се уплашил.

Чак устните ѝ преbledняха, но не каза нищо.

Аз продължих:

— Щом вашият „крадец“ си отишъл и сте открили, че писмата ги няма, вие сте се обадили на Бас и сте му разказали за случилото се. Той бил в частния си кабинет, чакал телефонен разговор, чакал също Пембъртън да се върне и да приеме предложението му като последна надежда. Но Бас излезе много хитър. Той сигурно е разбрал, че аз не съм брат на Олив Пембъртън. Сетил се е, че съм детектив. Това значело, че Олив е посветена в играта с Даяна, а той бил достатъчно умен да се сети, че в кабинета на Пембъртън може би работи

диктограф. Направил малко разследване. Вратата за съседния кабинет не била заключена и той влязъл, претърсил помещението и открил пистолета. Очевидно пистолетът е бил оставен там или от Олив, или от мен. Можело да се установи, че принадлежи на някого от нас двамата. Всичко изглеждало тип-топ. Бас взел пистолета, свършил работата си и го върнал на мястото му. Нямам друг изход, освен да убие Пембъртън. Без писмата планчето му за шантаж се проваляло. Нямало откъде да вземе пари, за да покрие липсата, която щяла да се установи при ревизията. Това значело да отиде в затвора. Е, той и без това ще отиде и ще остане там, докато дойде време да влезе в дървения сандък.

Разбира се, междувременно червенкосата ме бе познала.

— Ах, ти с твоите перли! — озъби се тя, ала това бе сама опит да прикрие растящия страх в очите си.

— Следователно — продължих аз — вие пречите на Бас. Бас не иска полицията да узнае, че той стои зад вашия изнудвачески номер, а вие можете да го докажете. Той ще се опита да се отърве и от двама ни.

— Артър не би постъпил така — извика тя.

Вратата на стенния шкаф беше пред мен, а вратата на банята — зад мен. Но благодарение на едно огледало на вратата на шкафа можех да виждам и вратата на банята. Не откъсвах очи от двете врати.

— Но ще го направи — уверих я аз, — и това ви е известно. Той вече е извършил едно убийство. Иначе защо е дошъл тук да ви предупреди при никакви обстоятелства да не признавате, че сте разговаряли по телефона с него?

Тя облиза устни и попита:

— Отде знаете всички тия неща?

— Зная ги — отговорих ѝ аз, — защото, доколкото ми е известно, хора, които са работили някога като горски стражари в суха местност, придобиват неизменния навик да чупят кибритените клечки на две, преди да ги хвърлят. Разбрах, че оная нощ той е бил тук, защото в пепелника ви имаше счупени клечки. Пратил ви е да повлияете на Харви Пембъртън. Зная, че е тук тази вечер. Зная също, че е бил в кабинета. Точно преди да дойдете е разговарял с Харви Пембъртън. Не го чух да взема асансьора, затова зная, че след като е завършил този разговор, е влязъл в кабинета си. И още е бил там, когато аз си отидох.

— Но той не би постъпил така — повтори тя. — Артър не е способен на такова нещо.

— Но вие сте му телефонирали веднага след открадването на ония писма и сте му съобщили за кражбата, нали?

— Да — отвърна тя, — аз...

Вратата зад мен се открихна с един сантиметър. Видях бавно да се подава дуло на пистолет, но едва когато пръстите ми бяха вече на дръжката на моя пистолет, разбрах, че цевта не беше насочена към мен, а към нея.

— Наведи се! — креснах.

Мисля, че именно внезапният ми крясък я накара от уплаха да загуби самообладание. Тя не се наведе, а се отдръпна от мен, сякаш към нея бе полетяла тухла. Пистолетът гръмна. Куршумът изсвири във въздуха точно там, където преди малко се намираще главата ѝ, и се заби в мазилката. Аз се извъртях и стрелях през вратата. Видях как цевта на пистолета трепна. Стрелях повторно и тогава се показа една ръка, която увисна към пода. Пистолетът падна от безжизнени пръсти и Артър Бас се просна с цял ръст в стаята.

Старият Джонатан ме гледаше убийствено с малките си зловни очички, които святкаха над синкаво-белезникавите торбички, издули се под очните ябълки.

— Уеник — каза той, — ти ми се виждаш като дявол!

— Съжалявам — казах аз.

— Имаш мърляв вид.

— Не съм се обръснал още.

— Ако се съди по всички сведения — рече той, — ти си разбулил убийството на Пембъртън и полицията в Кълвъртън те е пуснала с благодарности някъде преди десет часа снощи. Седрик Бонифейс беше в юридическия отдел на библиотеката, проучваше въпроса за предумишлените убийства. Той научил за станалото едва след като полицията получила показанията на умирация Бас и ти си заминал.

Кимнах.

— А сега ми кажи — рече Джонатан — защо не ми докладва нищо, дявол да го вземе?

— Извинявам се — отговорих му аз, — но си имах светски ангажименти.

— Светски ангажименти ли! — избухна той. — Ти си излизал с някаква жена!

Кимнах.

— Излязох с една млада дама — признах си аз, — отпразнувахме рождения ѝ ден.

Джонатан защрака с пръсти.

— Излизал си с млада дама ли! — изсумтя той. Аз бях поставил апартамента ти под наблюдение, щяха да ме уведомят веднага щом се прибереш. Ти не си се прибирал до шест часа тази сутрин.

Послушах глухото пукане на пръстите му, после му се усмихнах.

— За късмет — рекох аз — младата дама е родена в пет часа сутринта, затуй трябваше да дочакам този час и да ѝ помогна да отпразнува рождения си ден. Ако не ми вярвате, можете да попитате Мей Девърс.

[1] Един от рицарите на Кръглата маса, възплъщение на рицарски добродетели. — Б.пр. ↑

**МЪРЛ КОНСТИНЪР
МЪКАТА НА ЛЕШОЯДА**

1

ДОЛИНАТА НА СМЪРТТА

Лек пролетен ветрец подухваше откъм реката и разбъркваше книжата върху бюрото на Макгейвък до отворените прозорци. Макгейвък се прозина. Като шеташе около кошчето за книжни отпадъци, разсилният се изправи и се облегна на метлата си.

— И после — обясняваше той, — като подпаля боровите цепеници и изгоря трупа, ще пресея пепелта, та да не останат разни дреболии — копчета, зъби и тем подобни. Ще я сложа в това парцалче, ще го натъпча в старата си ловна пушка, дето се зарежда през дулото, и ще гръмна право нагоре, във въздуха. Ей богу, къде ще бъде след всичко туй вашето *corpus delicti*^[1], а? Та това е свършено престъпление!

— Ловната пушка — предупреди Макгейвък. — Ще трябва да се отървем от ловната пушка. Я да помислим. Ти можеш да отрежеш цевта с ножовка, да я прегънеш и да я напъхаш някъде във водопроводната си инсталация. Приклада пък можеш да надялаш на... — Той извърна очи. — Ш-шт! Подслушват ни!

Мис Олинджър, секретарката на шефа, се изопна с оскърбено достойнство.

— Не ме интересува вашето дяволско бръцолевене. — Тя му направи муцунка на китайско мопсче. — Има нещо много важно. Мистър Браун незабавно желае да се посъветва с вас в кабинета си.

Макгейвък я погледна тъпо.

— С кого желае да се посъветва? С него ли? — Той посочи разсилния. — Или с мен?

— А моят съвет е да побързате.

Макгейвък се изправи лениво на крака, прекоси бавно стаята и влезе в шефската светая светих.

Старецът Агъртън Браун посрещна своя най-добър детектив с дълбока печал.

— Ще ме накарат да напусна работа, Лутър — изрече той шепнешком. — Докторът казва, че сърцето ми е страшно зле. — От самосъжаление старческите му бузи се сбърчиха, така, че се образуваха нещо като ручейчета. — Отивам си аз вече!

Макгейвък бе слисан.

— Нима ще напуснете работа? Дявол да го вземе! Кога ще стане това?

— Кой знае? — Старецът говореше неопределено. — Слушай, Лутър, ние с теб сме като баща и син. Ето какъв проблем имам аз — но нека остане в тайна. Ако напусна, ще трябва да прегледам персонала и да избира нещо като главен шеф, който да заеме мястото ми. — Той се прокашля учтиво. — Много мислех за теб. Чудех се дали...

— Значи така, а! — извика Макгейвък. — Опитвате се да ми прехвърлите бремето си! Не разбирам какво целите, но без мен. Аз — ваш нов шеф! Хо-хо! Пийт Койл е галеникът — и това ви е известно. Той е уважаван, бръсне се по три пъти на ден и носи в джоба си ваксаджийски несесер. Аз съм само нищожество, нямам дори свестен договор с вас!

Старецът го изучаваше с тъжни, съзлививи очи.

Макгейвък беше дребен, жилив и як човек. Имаше остра черна коса и прическа нещо като къс „помпадур“, а слепоочията му бяха тук-там прошарени. У него се долавяше нещо жлъчно, самолюбиво, което будеше мигновено подсъзнателна враждебност дори у съвсем непознати хора. По едно или друго време бе работил почти във всички големи детективски агенции в страната. Гений в работата си, но труден човек. Почувствува се на мястото си едва когато постъпи в тази мемфиска кантора.

Работодателите му бяха доволни от това, което им носеше, ала не се интересуваха особено от методите му на работа. Той работеше с временен договор-споразумение, което агенцията можеше да анулира, ако положението станеше много напечено. Това едностранно споразумение непрекъснато го измъчваше.

Макгейвък опря мускулестите си плещи на стената и каза студено:

— Викали сте ме. За какво?

Атъртън Браун въздъхна.

— Нещо става наблизно, синко, и по всичко личи, че е опасно като динамит. Нещо голямо. И ще бъде нужен истински талант, за да се счупи този костелив орех. — Старецът беше учтив. — Ако се справиш, ще получиш премия.

Макгейвък мълчеше сдържано.

Старецът извади един кремав плик, измъкна от него сгънат лист и го размаха във въздуха. Макгейвък го пое безмълвно от пръстите му. Беше писъмце, написано с дребните, неясни букви на друга епоха. То гласеше:

Атъртък Браун, детективска агенция
Мемфис, Тенеси.

Уважаеми мистър Браун,

Научих, че имате частни детективи за наемане. Бих искал да ангажирам един, тъй като положението ми е такова, че местните адвокати отказват да го приемат сериозно. В спалнята на девическия ми пансион се навъртат скитници. Моля изпратете човек, който да сложи край на това безобразие.

Готов съм да платя каквато и да е сума, максимум до десет долара, ако остана напълно доволен от вашите резултати.

С уважение, ваш Саймън Течърол Лейтън, магистър
на хуманитарните науки, доктор по литература, директор
на Девическото училище „Лейтън“, Роктън.

Макгейвък сложи листа върху бюрото и се усмихна.

— Значи такъв бил динамитът? Готов е да плати всякаква сума до десет долара и от нея ще ми отделите премия! Освен това датата е отпреди три седмици. Какво е това? Някаква шега ли?

Шефът беше сериозен.

— Не, Лутър, не е шега. Аз съм чувал за Лейтънови от Роктън. Те са влиятелен и богат род. В тази работа има голяма пара — но трябва да я спечелим. Искам да отидеш там и, хм... да заслужиш големия хонорар.

— Само че не аз! — кипна Макгейвък: — Не ме карайте да се шляя из женска спалня!

Шефът се подсмихна.

— От трийсет години училището „Лейтън“ не съществува. Старите постройките сигурно още стоят, но на колежа му мина модата и затвори вратите си най-малко преди три десетилетия. — Той стана понастойчив. — Направи каквото ти казвам, Лутър. Захвани се с тази работа. Аз съм южняк и съм напипал пулса на тамошните хора. Нещо като шесто чувство ми подсказва, че там, в Роктън, се мъти някаква дяволска работа. — Той се наклони напред. — А може вече да сме закъснели. Ще бъда напълно откровен: намирисва ми на убийство!

Макгейвък неволно се поддаде. Той запита недоверчиво:

— Откъде го измъкнахте това убийство...

— Инстинкт, Лутър. Инстинкт на стар човек.

Шефът говореше твърдо.

Макгейвък се колебаеше.

— Добре — оголи зъби той. — Но този път ще играем честно. — Обърна се кръгом и излезе от стаята, като затръшна вратата.

Мис Олинджър се прокашля самодоволно от бюрото си в ъгъла.

— Мистър Браун, не желая да изглеждам досадна... но се боя, че ви хванах; паметта ви изневерява.

Шефът се усмихна злобно.

— По-точно?

— Вие показахте на мистър Макгейвък предишното писмо... а забравихте да споменете за новото, което получихте тази сутрин.

Старецът се престори на много ядосай.

— Боже мой, имате право! Е, в края на краищата не е голяма беда. — Той измъкна второто писмо изпод попивателната преса, сложи си очилата и го прочете наново:

Агъртън Браун, Детективска агенция
Мемфис.

Господа,

Преди около три седмици моят престарял баща ви е пратил писмо, с което е помолил за услугите на детектив. Вие с пълно право сте оставили писмото без последствие.

Днес, когато подреждах книгата на баща си, попаднах на няколко чернови на това послание до вас.

Пиша ви, за да ви помоля да извадите писмото на баща ми от архивата си, да го унищожите и да смятате тази кореспонденция за приключена.

Със съжаление трябва да ви уверя, че по времето, когато ви е писал, моят баща беше душевно болен, а междувременно състоянието му се влоши и той се обеси.

Ваш предан,
Докси Лейтън
Роктън

— Не — повтори шефът. — Не е голяма беда. Мистър Макгейвък е изключителен човек, мис Олинджър. Той работи много по-добре, когато... ъ-ъ... не е обременен с дреболии.

До град Роктън, сгушен в планинска местност, не можеше да се стигне лесно с железница. Три пъти в разстояние само на някакви си сто мили Макгейвък бе принуден да сменя влака. Той беше уморен, мръсен в сприхав, когато местното влакче с един вагон най-после се приближи по разклонението до опушената гаричка. Перонът беше пуст. Макгейвък вдигна големия си куфар и пое към Главната улица да търси хотел.

Това беше от онези сънливи, безгрижни южни градчета, до болка познати на Макгейвък. Окръжен център, средно голям — Макгейвък предположи, че населението му е около четири хиляди. Търговската част на града представляваше неголям правоъгълник с безредно построени сгради, разположен до площада пред градския съд. Над тротоара на Главната улица срещу съдилището имаше дълъг брезентов сенник; за подпора му служеха газови тръби, забити в циментовия бордюр. Беше време за вечеря и тротоарите пустееха. В пурпурната тишина на пролетната вечер заспали в сенчести входове кучета се събуждаха при звука на стъпките му и се протягаха, снишавайки се върху предните си лапи в официален кучешки поклон. Ноздрите му уловиха мириса на пушека от горящите дърва в кухненските печки, лекия лимонов аромат на разпукващи се магнолиевы цветове. Такъв град си представяше той, такъв град му харесваше.

Хотелът представляваше ниска, подобна на сандък постройка от избелели тухли. Стара табела над вратата гласеше: „Симънс Хаус“. Макгейвък прекрачи прага с пътната си чанта в ръка. Чудатото старомодно фоайе беше прохладно и приятно. Малкото помещение приличаше на ротонда в най-добрия класически стил, кръгла и куполообразна, висока до втория етаж, като горе имаше вътрешен балкон с махагонов парапет. Зад гишето някакъв пълен мърляв човек с черна широкопола шапка без нито една гънчица и с пепел от пура върху омачканата се жилетка си убиваше времето с вестник в ръка.

Макгейвък сложи пътната чанта на земята и попита:

— С мистър Симънс ли имам честта да говоря?

Пълният човек остави настрана вестника си. Той имаше подпухнало бледо лице и изпъкнали порцелановосини очи.

— Мистър Симънс е загинал още през хиляда осемстотин петдесет и четвърта година при лов на бизони в Небраска — обяви важно той.

— Не бях чувал. — Макгейвък се заклати на пети и пръсти. — Вие ли сте администраторът?

Мърлявият се усмихна бащински.

— Аз съм Робъртс Лийч, сър. Някога добавяха — „достопочтения“. През бурната си младост служих за кратко време в законодателните органи на Нашвил. Сега обаче съм горе-долу свободен човек. Аз...

— Чудесно. Отлично. Трябва ми стая. Можете ли да ме регистрирате?

Подпухналият мистър Лийч страшно съжаляваше.

— Не мога, сър. Харви, господинът, който управлява този хотел, отиде в Циганската сладкарница да изпие една кока-кола. След няколко часа сигурно ще се върне.

— Толкова скоро? — Гласът на Макгейвък беше меден. — В такъв случай ще поседя тук на стъпалата да го почакам. Не, размислих, няма да чакам. — Той закрачи бавно към вратата. — Смятам да поразгледам града ви.

Достопочтеният мистър Лийч кимна. Изведнъж сбърчи лице и извика:

— Лузахачи!

Макгейвък се закова на място.

— Какво казвате?

— Чух — подвикна мистър Лийч, — че Лузахачи е придошла от пролетните дъждове!

— Не се учудвам — рече учтиво Макгейвък. — Така става с реките при проливни дъждове. Сериозно ли е?

— О, не. Не е сериозно.

Макгейвък махна за сбогом и излезе на тротоара. В един телефонен указател, който намери в дрогерията на ъгъла, бе отбелязано: „Лейтън, С. Т. Ашуд Авеню 721.“ Този човек му трябваше. След като поговори със заобикалки със словоохотливия млад аптекар, разбра как да намери Ашуд Авеню.

Номер 721 на Ашуд Авеню се оказа ъгловата къщичка с покрив от плочи. Тук лъхаше на научна, изискана атмосфера. Спретнатата кадифена моравя беше оградена с нисък жив плет от чемшир, храстите до пътната врата бяха подкастрирани така, че образуваха квадратни колони, над които се извисяваха геометрични сфери. Макгейвък пое по настланата с тухли пътека. Лампата на предната веранда светеше, на вратата имаше месингова табелка: „Доктор Саймън Течърол Лейтън, магистър на хуманитарните науки, доктор по литература.“ На вратата имаше и нещо друго — голям, внушителен погребален венец. Макгейвък се вторачи вбесен.

— Нашият клиент е умрял! Почакай само старият Агъртън Браун да научи това!

Той дръпна дръжката на старомодния звънец. Вратата отвори някакъв дребосък с талия на оса, подрязана брадичка и смешни кривогледа очи. Беше облечен с розов халат, от ъгълчето на устата му висеше лула. Той изобрази V с палеца и средния си пръст, извади лулата от устата си и възкликна сърдечно:

— Човек! О, слава богу! Тъкмо жадувам за компания.

— Искам — съобщи надутото Макгейвък — племенницата ми да постъпи във вашето Девическо училище.

На домакина това се стори ужасно смешно.

— Тази работа, приятелю, не е толкова лесна. За какъв ме мислите?

Макгейвък се изплю.

— Вие сте доктор Лейтън — и посочи табелката с името. — Да не мислите, че не мога да чета?

Човекът, облечен с домашен халат, се ухили.

— Боя се, че сте малко извратен. Ето това е доктор Лейтън. — Докосна венеца с мундщука на лулата си. — Покойният доктор Лейтън. Аз съм Чарли Лъск, негов секретар и момче за всичко. Влезте и седнете. — Отстъпи назад. — Вие можете да ми помогнете да прогоня котките — ах, тези пакостници.

Макгейвък влезе. Наистина това беше къща на смъртта и за нея имаше само една подходяща дума: призрачна. Коридорът с мек килим и мрачна ламперия от тъмно дърво беше осветен от една-единствена мъждива нощна лампичка. До стената имаше фикус, закачалка за шапки и фаянсова поставка за чадъри. Лъск посочи с палец към гостната. През притворените плъзгащи се врати детективът можа да види ковчега, да съзре купчина лилии и туберози с аромат на мускус.

— Ето там лежи той — обяви весело Лъск. — Чака утрешното празненство. Погребението ще бъде в десет часа. Искате ли да го погледнете?

Макгейвък пристъпи напред, взря се в спокойното лице на клиента си. Нямаше нищо необикновено — висока яка, тънка като връзки за обувки вратовръзка и дълга сребриста коса. Нищо необикновено освен изпъкналото чело.

— Имал е голям мозък — забеляза Макгейвък. — Какво му се случи?

— Преди два дена се обеси на тавана. — Дружелюбният небрежен глас на Лъск звучеше зловещо в празното помещение с висок таван. — Аз лично го намерих. Доста ме уплаши. — Той повдигна вежливо вежди. — Да ви наля ли глътка?

На една масичка в ъгъла на стаята имаше гарафа от шлифован кристал, стъклена чаша за уиски и табла със сандвичи. Чарли Лъск сам се бе черпил.

— Вие не изглеждате много опечален — забеляза Макгейвък.

— Не съм. — Секретарят беше любезен. — Защо? Тази вечер стоя при умрелия, защото ми плащат за това. Близките просто не се интересуват от него. Аз служа на доктор Лейтън и в смъртта му, така, както му служех в живота — срещу хубави стари доларчета. Очевидно вие сте човек с житейски опит и ме разбирате.

Макгейвък беше учтив.

— Да. Разбирам ви. А защо близките не се интересуват?

— Става дума за сина му Докси и жена му. Според мен тях ги интересува единствено завещанието — нали са наследници. — Лъск взе едно твърдо сварено яйце, поръси го със сол и пипер. — Просто не искат да се занимават с всички тия подробности около погребението. Завряха се в голямата си бяла къща на края на Лоукъст Стрийт и оставиха на мен да направя каквото е нужно за погребението. Кълна се, че ако можеха, щяха да ме накажат и да балсамирам тялото. Тези хора са страшно стиснати. — Той задържа хапка хляб в ъгълчето на устата си и каза: — Не можете да запишете племенницата си в Девическото училище — от трийсет години то е затворено.

Макгейвък изглеждаше разочарован.

— Така ми се пада, като все отлагам! — Той помълча и запита: — А какво е накарало професора да се обеси?

— Точно преди самоубийството го обзе такава лудост, че съвсем се разбесня.

Макгейвък гледаше недоверчиво. Лъск каза нехайно:

— Това е истината. И още как! Аз живеях с него и всеки ден забелязвах признаците на лудостта.

Макгейвък философски сви устни.

— Старите хора са чудаци.

— Професор Лейтън не беше чудак, а направо смахнат. Ето например в един топъл ден преди две седмици влизам в кабинета му. В камината гори буен огън. Пъха в жарта дръжката на метла, измъкна я и се втренчва в нея — сякаш гледа термометър! Питам: „Какво става?“ Той вика: „Чарли, няма грешка, топлината е достатъчна.“ И какво, мислите, направи след това?

— Много интересно наистина — заяви Макгейвък. — Какво направи след това?

— Извади изкуствените си челюсти — и горната, и долната — и ги хвърли в огъня. Те бяха от едновременните, от твърд каучук, пламнаха и край. Облеших се. Рекох: „Доктор Лейтън, защо направихте това?“ И какво, мислите, отговора той?

— Предавам се.

Чарли Лъск поклати глава.

— Каза, че му омръзнало да дъвче със заместители, че щели да му израснат истински зъби — и то на осемдесет години. Каза, че това щяло да стане само чрез силата на волята му! Тогава за пръв път

разбрах, че е откачен. А след две седмици се качи на тавана с въже за простиране на пране и се обеси.

Макгейвък сложи шапката си.

— Е, ще тръгвам. Изпратете ме до вратата и ще можете да продължите бдението си край мъртвеца.

Лъск с нежелание го пусна. Застана на верандата и каза весело:

— Благодаря за приятната визита. Отдавна не съм разговарял с човек от големия град. Ако останете в нашето градче, отбийте се пак при мен.

Главната улица се оживяваше. Гражданите вече се пръснаха из града след вечеря. Тук-там няколко местни жители по ризи и с широкополи шапки бяха насядали по пейките на тротоара, струпали се бяха на площада пред съда, за да прекарат спокойната пролетна вечер на сладки приказки. Момиченца с плитчици и колосани памучни роклички и палавници с остригани до голо главички припкаха по тротоарите, за да развиват белите си дробове. Жените бяха по домовете, наведени над тиганите си; по-късно и те щяха да се появяват по две, по три — скромни, предпазливи групички.

Макгейвък се полута из страничните улици, намери един магазин, който търгуваше със селскостопански инвентар, и влезе. На едно буренце с гвоздеи седеше някакъв младеж със силно подути сливици и мъх на лицето и лъскаше спортните си обувки с парче пушена сланина. Когато детективът се приближи, той зяпна, показа цяла уста с развалени зелени зъби и рече:

— Вкъщи си е, дяволите да го вземат, яде свински бузи с царевична питка.

— Кой?

— Тоя, когото търсите. — Хлапакът продължи лъскането. — Аз съм само помощникът.

— Е, недей така — строго рече Макгейвък. — Не ти е наред психологията. Развиваш комплекс за малоценност. Впрегни някоя звезда, натисни с рамо колелото, погледни света през розови очила и ми дай една макара бели конци за кърпене.

Младежът скочи на крака, пъхна се трмаво зад тезгяха.

— Ето, мистър. — Сложи стоката на стъклената витринка. — С макарите и конците се оправям. Виж, трудно ми е с фасула, ориза и

другите неща, дето трябва да се теглят. Тия проклети везни ме объркват. Веднъж...

— Разбирам какво ти е — каза Макгейвък съчувствено. Обърна се, махна с ръка неопределено към площада. — Аз не съм тукашен. Какво е онова голямо здание с часовника, ей там? Да не е Девическото училище на доктор Лейтън?

Хлапакът се ужаси.

— Не-е, сър! Това е новото ни съдилище! Старото училище е на пътя до реката и е развъдник на прилепи. Изобщо нищо не е! Друго да желаете?

Макгейвък бавно отиде в предната част на магазина. Във витринката имаше картонче, а на него бяха закрепени най-различни евтини огърлици от изкуствени перли. С печатни букви бе написано: „Изкуствени перли — идеална имитация — 25 цента.“ Макгейвък откачи един наниз и плати на помощника.

— Ще взема и това.

Младежът сметна, че това е добра търговия.

— Няма грешка — каза той, — бива си я, а?

Макгейвък кимна. Закопча огърлицата на шията си и тръгна към вратата, но се спря.

— Как изглежда? — Внезапно свали огърлицата и я пусна в джоба на сакото си. — Решавам да не я нося.

Хлапакът зяпна от облекчение.

— Така ще бъде по-добре, мистър — каза той сериозно. — Тези огърлици не са за мъже... за момичета са!

Крайречният път завиваше покрай гробището, спущаше се по един каменист склон и лъкатушеше през храсталаците и шубраците на влажната тучна долина. Тук, в една зловонна падина — като тепсия, Макгейвък намели Девическото училище на доктор Саймън Течърол Лейтън.

В равното имаше три постройки — една квадратна, двуетажна, а до нея — малко по-голяма сграда с купол. Неприветливи и огромни в мрака, те представляваха печални жертви на времето и занемареността. „Гниене и разруха — промърмори Макгейвък. — Но о, колко прекрасни са в очите на професор Лейтън, магистъра на хуманитарните науки.“ Развалината с клюмналия купол, реши детективът, сигурно е някогашната аудитория. Значи квадратната

постройка трябва да е била женската спалня. Двете сгради бяха разположени една срещу друга. Зад спалнята, до хресталака, се виждаше порутена барака за дърва. Бяха останали само тези три призрачни реликви от миналото.

[1] Предмет на престъплението, вещественно доказателство (лат.).
— Б.пр. ↑

II

ПРИЗРАКЪТ НАНАСЯ УДАР

Когато Макгейвък тръгна през влажната блатна трева, в спалнята блесна светлинна.

Слаба движеща се светлинка — лъч на забулено електрическо фенерче. Жълтият лъч се появи първо отпред, на долния етаж, а после постепенно започна да обикаля етажа стая по стая — един прозорец светваше, след това потъмняваше, после следващият.

С тревога Макгейвък разбра, че там някой търси нещо. Фенерчето спря внезапно на последния прозорец. А сега, помисли си Макгейвък, той го е намерил.

Бързо и безшумно детективът прекоси поляната. Насочи се към бившата спалня откъм задната страна. Като налучкваше пътя си в тясната пролука между бараката за дърва и сградата, заобиколи ъгъла. Очите му зашариха по тухлената фасада.

Джобното фенерче бе поставено отвън, на перваза на прозореца. Оказа се голям фенер, каквито употребяват ловците на миещи мечки. Стъклото му беше увито с цветна носна кърпа. Беше обърнат така, че лъчът му проникваше през замърсения прозорец в стаята. Макгейвък изведнъж се смрази. Той бе попаднал в капан и знаеше това — но го разбра много късно.

Събитията започнаха да се развиват.

От тъмната вътрешност на бараката за дърва зад него върху гърба му се стовари лавина от размахващи се ръце и влажни от пот дрехи — чудовищен ураган от безумна ярост. Мехури на пареща болка се пръскаха под клепачите му. За миг той усети, че губи съзнание. Биеха го и го ритяха, за да го повалят, но острата болка беше толкова мъчителна, че сякаш ударите идеха някъде отдалеч — от някакъв друг свят.

Слепешком, замаян от болка, Макгейвък сложи лакът под брадата си и се извъртя. Заудря безразборно, както можеше. Кокалчетата на пръстите му потънаха в мека плът, някой рязко изохка.

Тласкан от някакъв животински инстинкт, той се биеше и с юмруци, и с крака.

А после внезапно всичко свърши. Бе останал сам, на четири крака в блатната трева, и опипваше гърлото си. Смъкна примката от шията си.

Гаротата представляваше тънък ремък от сурова кожа. Макгейвък с мъка се изправи на крака, захвърли я в буренака. Една дълга минута стоя прав в нощната тишина — опитваше се да си поеме дъх.

Клопката беше проста и нямаше грешка. Очаквали са го, може би дори са го следили. Когато се е появил на края на поляната, нападателят му е започнал да нагласява примамката си, промъкнал се е до другата страна на сградата, пътьом е светвал с фенерчето си във всеки прозорец, създавайки илюзията, че обикаля вътре. На последния прозорец е сложил фенерчето си на перваза и се е скрил в бараката за дърва с ремъка си от сурова кожа в ръце. Така е било стопроцентово сигурно, че няма да пропусне жертвата.

Макгейвък пъкна ризата в панталона, оправил яката си. „И доктор Лейтън е умрял от удушване. Леле-мале.“ Потупа джоба си, за да се увери, че не е загубил огърлицата и макарата. Когато силите му се възвърнаха, побесня като бик. Хвърли злобен прощален поглед към бившата спалня. „Каквото и да има тук, ще трябва да почака. Аз искам да поговоря с някои хора. Искам да поговоря с тоя Докси Лейтън. И то незабавно!“

Откъдето и да го погледнеш, заключи Макгейвък, все си е убийство. Много удушване пада, не може да е нищо друго. „Не знам за какво е всичко това — кипеше Макгейвък. — Но ще разбере. Той направи голяма грешка, като ме нападна. Ще смъкна аз кожата на този тип дори и да трябва да платя скъпо за това.“

Чарли Лъск бе казал, че синът на професора, Докси Лейтън, живеел с жена си в голяма бяла къща на Лоукъст Стрийт.

Макгейвък намери Лоукъст Стрийт и вървя, докато стигна до края на паважа. Къщата, разположена на едно гористо възвишение, беше наистина бяла и много голяма. Великолепна постройка с колони в Георгиански стил, с безброй веранди, крила и портици, като сватбена торта на начинаещ сладкар. Макгейвък пренебрежително сви устни. „Лично аз бих предпочел да живея в една хубава тъмна пещера.“ На

колоната до вратата бе закачен месингов фенер и цяло шествие от подобни светилници от двете страни на лъкатушната алея за коли, настлана с чакъл, осветяваше широката морава. Макгейвък пое направо през двора към входната площадка. Изкачи с два скока предните стъпала, удари чукчето по металната му плочка.

Достопочтеният Робъртс Лийч отвори вратата и с поклон го покани да влезе. Макгейвък се спря в преддверието с ръце на хълбоците. Сантиметър по сантиметър студените му очи измериха бившия политик, огледаха подпухналата му двойна гуша, измачканата жилетка с петна от пепел на пура.

— В хотела тази вечер вие бяхте бивш сенатор... — Гласът на Макгейвък нарочно прозвуча треперливо, налудничаво. — Сега вие сте Докси Лейтън! Ей богу, голям майстор сте на бързото преобразяване. — Той се отдръпна, каза умолително: — Само не ми разправяйте, че вие сте били и трупът, който видях в ковчега на професор Лейтън.

Мърлявият размаха ръце и заклати глава в знак на категорично отрицание.

— Момент, позволете ми да кажа нещо. В града аз бях Робъртс Лийч, тук също съм Робъртс Лийч. Мистър Докси е в библиотеката.

Макгейвък тръгна подире му по един пищно украсен коридор, който блестеше от барокова позлата и лъскави полилеи. Лийч се спря пред резбована, обкована с големи железни гвоздеи дъбова врата, поклони се на една страна.

— След вас, сър.

Библиотеката на богаташката къща вонеше на разкош. Мъхнатият сиво-син килим беше дебел пет сантиметра. Стените — тапицирани с кожа, а великолепните мебели в колониален стил, имаха гланцирана, проблясваща патина. Виждаха се и алабастрови статуетки, ориенталски вази и бюстове на знаменити, поети — но доколкото забеляза Макгейвък, в библиотеката на Лейтънови нямаше книги. До една дъска за крибидж, сложена на инкрустирана табуретка, имаше две кресла, разположени едно срещу друго. Някакъв човек се наведе напред от едното кресло и впери очи право в Макгейвък, сякаш гледаше през него. Той направи гримаса, запита кисело:

— Кой е този, Боби?

Мистър Лийч сви рамене.

— Просто човек, Докси. Въведох го.

— Е, щом е така, изведи го.

Макгейвък сви устни и каза рязко:

— Вие сте Докси Лейтън. Аз съм Лут Макгейвък от детективската агенция Браун. Преди около три седмици вашият баща ни писа да му изпратим детектив. Аз, приятелю, съм този детектив.

Лейтън взе колодата карти и сръчно цепи с една ръка. Той беше груб, красив мъж, към петдесет и пет годишен, широкоплещест, но с хлътнали гърди. Кожата на бузите и ушите му бе загоряла и набръчкана. Един от собствениците на хилядаакрови плантации, заключи Макгейвък — този човек бе обходил безброй мили на кон. Той беше някаква смесица от гражданин и селяк — такива срещаш сред земевладелския елит. Копринената му риза и самото от мек вълнен плат бяха купени направо от Парк Авеню, но на врата му личеше бяла ивица кожа — черната му коса там е била кльцната, когато са му правили тази прическа на селско момче. Той произнесе студено:

— Преди два дена аз писах на вашата агенция, за да отменя молбата на моя баща.

— Само че писмото ви не е получено. — Докато произнасяше тези думи, Макгейвък се сети, че са го излъгали. Във въображението му изникна образът на стария Атъртън Браун, който казваше: „Шестото ми чувство го подсказва, Лутън. Намирисва ми на убийство.“

Лейтън се усмихна ледено.

— Пратих го и трябва да сте го получили. Моля, напуснете къщата.

Макгейвък се овладя. Той заяви рязко:

— Лейтън, в този момент баща ви лежи в ковчег, убит. А убийствата са част от моя занаят. Готов съм да подхвана оттук и да работя за вас. Какво ще кажете?

Лейтън извърна каменното си лице от Макгейвък и заговори на Лийч:

— Лару от Ню Орлиънс предрича много добра реколта от памука, мистър Боби.

Лийч сбърчи чело.

— Възможно е, мистър Докси, възможно е. Стига да не го задушат бурените.

Макгейвък стана сладникаво-любезен.

— Бива си го тоя ваш град, Роктън, където един стар джентълмен като професор Лейтън може да бъде убит и никой пет пари да не дава за това. — Той се усмихна ехидно, претегляйки внимателно думите си. — Я ми кажете, Лейтън, този бивш политик личен приятел ли ви е?

Плантаторът се усмихна.

— Какво говори този човек, мистър Боби?

Линч сви рамене.

— Не мога да кажа, мистър Докси. Може би, мистър Докси...

Макгейвък избухна:

— Престанете с това изтъркано мистър-мистър. — Той пламна. — Стига сте ме подмятали като жаба в гюм. Да речем, че наистина сте писали на началника ми да анулира молбата на баща ви. Аз дойдох тук с най-добри намерения, да ви измъкна от затруднение. — Той се развика. — Щом не искате да си имате работа с мен, добре, ваша воля. Но не ми се перчете, тия не ми минават!

Гласът на Макгейвък секна внезапно. Настъпи мъртва тишина. През отворените прозорци долитаха приглушените шумове на пролетната нощ, проквакването на дървесните жаби, самотният вой на чифтосващ се рис. Лейтън въртеше в загорялата си, изпъстрена със сини венички ръка цигара, жълта като пшеничена сламка.

— Защо — попита той, подбирайки внимателно думите си, — защо ме питате дали мистър Лийч ми е приятел? Нали го виждате в дома ми. Нали виждате, че играе на карти с мен.

— Вие можете да играете на карти с всеки познат. Трябва да ви е близък приятел, за да му позволявате да четете кореспонденцията ви.

Лийч се обади.

— Ако имате път към града, сър, с удоволствие ще ви придружа.

— Почакайте да чуете какво ще кажа — тогава може да промените решението си. — Макгейвък се впусна в подробности. — Вие, Лейтън, сте показали на Лийч писмото си до нас, с което сте отменили молбата на баща ви. Смятали сте, че това ваше писмо ще ни спре. Лийч е малко по-хитър. Предположил е, че то ще ни накара да се завтечем насам. Изчислил е точно кога ще го получим, пресметнал е, че ако изобщо дойда, то ще бъде днес. Кой знае по каква причина за

него е важно да разбере дали някой детектив се е заловил с тази работа. Проверява разписанията на влаковете от Мемфис, знае, че ще се наложи да отседна в „Симънс Хаус“. Отива там да ме огледа, когато пристигна. Но сбърка, като ме взе за балама — не съм такъв. Аз съм много добър детектив.

Лейтън разглеждаше огънчето на цигарата си, ръката му беше непоклатима като скала.

— Аз не съм позволявал на Боби да чете писмото ми до вас — заговори той. — Той беше в кабинета ми оная сутрин точно когато го дописвах. Тъкмо отиваше в пощата и любезно предложи да го пусне. Аз му го дадох — добре запечатано.

Достопочтеният Робъртърс Лийч се засмя неловко.

— Внимавайте, господа, играта става малко груба.

— Защо увъртате? — Макгейвък беше дързък. — Вие сте отворили писмото. Защо не си признаете? Вие бяхте в „Симънс Хаус“, чакахте непознат човек от Мемфис. Когато влязох, решихте, че това съм аз, но искахте да се уверите. Опитахте онзи номер с Лузахачи. Попитахте ме дали река Лузахачи е придошла от пролетните дъждове. На Лузахачи има мост близо до Мемфис, на дванайсетина мили от града. За да стигна дотук, влакът трябваше да мине по него. Ако бях отговорил категорично с да или не, щях да се издам. — Той смигна на Лейтън. — Това е само една безплатна мостра от моята стока.

Шията на Лейтън се изду. Той изрече спокойно:

— Мострата ми харесва. Ще поискам още от същото, мистър Макгейвък. Може ли да поговоря с вас утре сутринта в хотела ви? Благодаря.

Макгейвък тръгна към преддверието. Мърлявият мистър Лийч вдигна от пода до стола си своя бастун и рече:

— Лека нощ, мистър Докси, нека да не правим прибързани заключения. Да оставим този въпрос за утре. Както казваше старата ми баба, утрото е по-мъдро от вечерта. Мистър Макгейвък, ще ми позволите ли да ви придружа до...

Гласът на Лейтън беше леден:

— Лека нощ, Макгейвък. Лийч, ти остани. Искам да поговоря с теб.

Макгейвък бе изправен пред случай, който май щеше да се окаже костелив орех. Той се бе занимавал с много случаи, в които имаше подозрение, че е извършено убийство, но нямаше труп. В този случай положението беше точно обратно: трупа̀т беше налице, но явно никой не се интересува̀ше особено от това. Съзнаваше, че рано или късно щеше да се сблъска с някой коварен вариант на местните закони. Реши да хване бика за рогата и да го надвие.

Големият часовник на градския съд показваше осем и двайсет и пет, навалицата по тротоарите оредяваше, гражданите прибираха семействата си вкъщи да си лягат. Макгейвък прекоси площада, изкачи се по широките стъпала и влезе в съда.

Той беше нова сграда, която миришеше на пряспа мазилка и ароматен лак. Макгейвък закрачи бавно по неизравнения циментов коридор, забеляза една врата от матирано стъкло, на което пишеше: ЛЪДЛОУ ЧАЙЛДРЕС, шериф. Вратата беше отворена и Макгейвък влезе полека.

Стаята бе спретната, работен кабинет. Единственият прозорец имаше здрава решетка, а сивите стени бяха голи, ако не се смяташе един календар, изобразяващ съблазнителна млада индианка в кану от брезова гора на фона на залеза. На пода до едната стена бяха наредени шест глинени гърнета. Шерифът Чайлдрес седеше зад лъскаво дъбово бюро, украсено с вара̀к. Той беше едър здравеняк с куртка от кожа на пони, с увиснала гуша като на копей и равнодушно изражение на безстрастното си лице. Седеше като замръзнал. Проследи как Макгейвък влезе леко и процеди нервно през неподвижни устни:

— За бога, по-полека и по-спокойно, приятелю. Май искаш мъките ми да започнат пак.

Макгейвък се представи, подаде документите си за самоличност. Шерифът отмести документите.

— Сега не мога да чета никакви писания. Трябва да се държа здраво. Всеки момент болките може да започнат отново.

Макгейвък каза убедително:

— Това са празни приказки, но няма да им обръщам внимание. Вдигнете се от този въртящ се стол и препашете пистолета си. Извършено е убийство.

— Пистолетът ми вече е на мястото си. Аз никога не излизам без него — тросна се шерифът Чайлдрес. — А колкото до това убийство,

хайде да го обсъдим. Стане ли убийство, аз винаги узнавам за него. Нали съм шериф, все някой ми казва. Q. E. D.^[1] Логиката ни подсказва, че няма никакво убийство. Ако е имало убийство, синко, аз щях да чуя за него. — Той изглеждаше самоуверен.

— Ето сега го чувате. — Макгейвък беше търпелив. — Именно затова съм тук. Опитвам се да ви кажа...

— Кой е убит според вас? — усмихна се бащински шерифът.

— Саймън Течърол Лейтън. И не се смейте.

— Не мога да се сдържа! — ухили се шерифът Чайлдрес. — Старият доктор Лейтън се самоуби, а това не е престъпление. Вие не сте тукашен, приятелю. Хората от града са се пошегували с вас. Хо-хо-хо! — Шерифът се облегна назад, затвори очи и се разсмя гръмогласно. — Ей, паленце, някой те е пратил при мен за зелен хайвер. Няма нищо... — Шерифът спря по средата на изречението. Лицето му се скова, сгърчи се от болка. — Тю, да му се не види! — изруга той прегракнало. — Успяхме. Болките пак започнаха.

Шерифът Чайлдрес затършува в едно чекмедже на писалището си, извади кутия за пури и отвори капака. Макгейвък надзърна вътре и се сепна. В кутията шаваха около две дузини сечковци, лъскави черни бръмбари с удължени разчленени тела. Макгейвък бе виждал точно такива бръмбари в гнили пънове. Шерифът огледа сновящите насамнатам насекоми, улови ловко едно с палеца и показалеца си. Наклони глава настрана, пхна бръмбара в ухото си и за ужас на Макгейвък — натисна. Макгейвък облиза засъхналите си устни.

— Какво...?

— Ухото ме боли. Ужасно силно. — Шерифът затвори капака на кутийката, въздъхна. — Това много помага срещу болки в ушите.

— За пръв път чувам такова нещо!

— Възможно е, синко, възможно е. Но планинците използват тези бръмбари от години. Айде сега напуснете помещението и ме оставете на спокойствие. Аз съм болен човек.

Макгейвък се примири. „В края на краищата май ще се наложи да си послужи с перлите.“ Шерифът Чайлдрес избърса внимателно пръстите си с една мъхната червена носна кърпа. Макгейвък рече учтиво:

— Е, драги, да не кажеш после, че не съм те предупредил. Когато стане напечено, да не дойдеш да ми се оплакваш, че кръвното ти се е вдигнало. Аз предложих да ти помогна, казах ти каква е работата, а ти ме отрязаш. Връщам се в хотела. Преди да си тръгна, искам да ти съобщя следното: утре в десет часа сутринта ще погребват стария професор. Точно тогава аз ще бъда в къщата на доктор Лейтън, ще я претърся отгоре надолу да видя дали ще мога да намеря някакви улики. Предоставям ти възможност да избираш: или да ме арестуваш там за влизане с взлом, или да се вразумиш и да ми съдействаш.

Шерифът Чайлдрес седеше, без да помръдне, опулил очи.

— Слава богу! — прошепна той. — По-добре ми е. Върви си, приятелю, върви си.

Както бе и очаквал, Макгейвък напразно си загуби времето. Положението никак не му харесваше. Още отначало работата обещаваше да бъде трудна. Когато вървеше по пустата улица към хотела си, беше в лошо настроение. Фасадите на магазините по Главната улица вече запалваха нощните си светлини зад мръсни, оплюти от мухи витрини. Дървеният навес над главата му хвърляше тъмна сянка, сякаш бе в тунел. Макгейвък мина през вратата на „Симънс Хаус“, затропа ядно с токове по плочите към гишетото.

Администраторът — любезен, възпитан екземпляр с двойни стъкла на очилата — сложи попивателната преса върху подписа му и каза учтиво:

— Вашата стая е 207. — Подаде му ключа. — Аз наредих да пренесат куфара ви горе. Казват, че танинова киселина ще свърши работа, ако случаят е спешен.

Макгейвък тръгна към стълбата, изкачи шест стъпала и изведнъж се закова на място.

— Каква беше тази шегичка за таниновата киселина?

Обърна се. Администраторът не се виждаше никъде. Както стоеше по средата на стълбата, чу далечния му глас.

— Таниновата киселина — подвижна весело гласът — е за сериозни обгаряния. Вие си играете с огъня, сър!

Балконът на втория етаж имаше форма на подкова. Мрачен коридор, застлан със сламена пътека, водеше от мецанина към

вътрешността на старата постройка. Разперил пръсти върху махагоновите перила, Макгейвък се поспря за малко в горния край на стълбата и се взря надолу. Цветя в саксии, чисти плочки, стари мебели — гледката беше спокойна, сънлива. Това малко фоайе символизираше Роктън: бе прекалено спокойно. Нищо, дори убийство и скандал, не беше в състояние да наруши монотонното му съществуване. Той изруга, поклати глава и тръгна към стая 207, за да вземе пистолета си.

Чак тогава видя момичето.

То стоеше в сянката зад него до една затворена врата. В тъмния мецанин се долавяше само лекото проблясване на тънък воал. Макгейвък се престори, че не я забелязва, отмина я небрежно, но тя застана точно на пътя му, изпречи се пред него. Той я блъсна грубо с рамото си, така че тя се олюля, и каза:

— Ох. Извинявайте, моля.

Момичето улови бравата на вратата.

— Влезте, ако обичате. — Гласът ѝ беше тих, властен. — Аз съм в беда.

В гърлото на Макгейвък клокочеше смях. В гласа на момичето прозвучаха стоманени нотки.

— И се дръжте прилично. Аз съм Хали Лейтън. Тук не е спалня, а музикална стая.

— Защо не казахте! — повдигна вежди Макгейвък. — Аз мразя фугите.

Той прекрачи прага след нея. Тя затвори вратата и се обърна към него.

Намираха се в един от ония специални хотелски салони, в които едновременно клиентки са се предпазвали от неприличното любопитство на мъжете. Викторианските тапети бяха щамповани с големи виолетови китки лавандула, имаше една разнебитено розово плюшено канапе, олющено пиано с евтина настолна лампа отгоре и комплект протрити столове, тапицирани с брокат.

— Значи вие сте дамата на Докси? — Макгейвък се дръпна назад, хвърли ѝ остър, недружелюбен поглед.

Мисис Лейтън заслужаваше такъв оглед. Стройна, дългокрака и грациозна, тя бе момиче с добри маниери. Червилото ѝ бе положено с четчица, а синкаво-черната ѝ коса, спускаща се назад от бялото чело, се разстиляше по раменете ѝ на лъскави гъвкави вълни, което

показваше, че отделя време и грижи за нея — ала Макгейвък имаше тънкото чувство, че това е дете, което по-скоро би убило яребица или би обзидило кон, отколкото да отвори флаконче вносен парфюм. Първо, беше хубава, второ — разточителна. Изящната ѝ бяла рокля беше детински проста — но бе струвала на някого доста пари. При това демонстрираше богатството си по свой начин. Макгейвък прецени възрастта ѝ някъде към деветнайсет години, но тя стоеше пред него със самоувереност, породена и поддържана от пълна кесия. Изправи се гордо и рече:

— Казах ви, че съм в беда. Вие сте детектив. Ще ми помогнете ли... или няма да ми помогнете?

Тя сви пренебрежително рамене.

— Голяма работа. Да, признавам си. Страх ме е. Чух ви да казвате, че татко Лейтън е бил убит. Знам какво означава това; че изстреблението е започнало.

Макгейвък стоеше като истукан. Момичето се разприказва.

— Заради Фидлър Джоуплин е. Той си има винаги неприятности със закона, а хвърля вината върху нас, Лейтънови. На следващото заседание на съда ще го съдят за незаконен риболов; сигурно и за това ще хвърли вината върху нас.

— Глупости.

— Истина е. Може да звучи глупаво, но всъщност е нещо много сериозно и противно. Ще ви кажа някои факти, за да добиете ясна представа. Не мислете, че се хваля. Ние, Лейтънови — моят съпруг, покойният ми свекър и самата аз — владеем около две хиляди акра...

— Не думайте!

— Плантацията ни е голяма, но има и много по-големи. — Тя пое дълбоко дъх. — Половината беше собственост на покойния ми свекър, другата половина — на съпруга ми и моя. Управлявахме я като търговско предприятие. Моят свекър — своя дял, ние нашия. А всичко беше под надзора на съпруга ми. От време на време правехме ревизии и тем подобни.

— И каква е ролята на тоя Джоуплин?

— Повечето от земята ни е плодородна низина, но част от нея е планинска. — Тя беше смутена. — Джоуплин се е настанил незаконно там. Има малка планинска ферма, наречена Джоуплиновата мелница. Ние сме собственици на земята, но Джоуплинови живеят на нея от сто

години. Преди около един месец татко Лейтън — по някаква необяснима причина — неочаквано даде Фидлър под съд и се опита да го изгони от земята. Фидлър претендираше за собственост поради давност, което значи, че я е използвал и се е заселил на нея отдавна. Съдебните заседатели подкрепиха Фидлър, както и трябваше да се очаква, ние с моя съпруг бяхме на негова страна, но, нали разбирате, земята беше на татко Лейтън.

* * *

Макгейвък бе мрачен.

— Това е лошо. Но няма смисъл. Изгонването от имот води до престрелки в бръснарници. Там не се случват изтънчени убийства като това на стария професор.

Тя сви устна.

— Вие не познавате Фидлър Джоуплин. Той е интригант. Лукав е. Въпросът не е само до това, че се е настанил незаконно. Около една седмица преди да се опита да го изгони татко Лейтън се помъчи да издействува решение за предаването му на съда, като обвини Джоуплин в „контрабандно варене на уиски“. Шерифът затвори Джоуплин за три деца, за да го разпита. Тъкмо това мнимо преследване, както и фактът, че Джоуплиновата мелница е семейно владение толкова отдавна, накараха съдебните заседатели да подкрепят обвиняемия.

— Нищо чудно — промърмори Макгейвък. — Никъде другаде не съм виждал съдебни процеси като тия, които се водят в планинските краища на далечния юг. — Той потърка челюстта си. — Ще работя за теб, миличка. Кой е този Чарли Лъск?

На прекрасното й лице се изписа неприязън.

— Той е външен човек.

— Аз също съм такъв.

Хубавата мисис Лейтън прояви и първите признаци на снобизъм.

— Искам да кажа, че няма близки. Нито семейство, нито нищо. По едно време татко Лейтън си втълпи в изкуфялата глава да си вземе личен секретар. Искаше момиче, но ние се противопоставихме. Какво ще кажат в Роктън, като чуят, че със стария професор живее едно младо момиче от града? Дадохме обявление в Нашвилския вестник и

така се яви Чарли Лъск. Таткото искаше да му плаща само по шест долара седмично, Чарли държеше на петнайсет, затова решихме да му даваме тайно разликата.

Макгейвък запита учтиво:

— Ще отидете ли вие двамата с мистър Лейтън на утрешното погребение?

— Предполагам, че ще отидем. Положително.

Макгейвък беше настойчив:

— Старецът е убит. Някъде в къщата му има някаква улика, с която ще го докажем. Тази вечер се опитах да се промъкна там, но тоя блюдолизец Лъск не ми позволи да прекрача прага. Можете ли да го повикате, да речем, след един час и да го задържите за дваайсет минути?

Тя помисли.

— Да, мога. Ще го повикам по телефона от дрогерията и ще му заявя, че от момента на смъртта на татко Лейтън заплатата му се намалява автоматично на първоначалните шест долара. — Тя се усмихна. — Това ще го накара да се завтече при Докси и да започне да го увещава.

— Чудесно. А сега още две неща. Какво ви свързва с тоя Робъртс Лийч и къде мога да получа чаша уиски?

— Откакто Андерсън се върна в Арканзас, мистър Лийч е нещо като негов заместник. Постът на мистър Лийч е само временен. — Тя забеляза навъсеното чело на Макгейвък и обясни: — Все забравям, че не сте тукашен. Андерсън беше нашият търговски съветник. Той работеше при Докси, но носеше формална отговорност за всички земи на Лейтънови. Наемаше работници, пазареше се с купувачите за приемливи цени и тъй нататък. Преди около месец умря майка му и той се върна у дома си в Канзас. Мъжът ми е повече фермер, отколкото търговец. Той взе мистър Лийч да води счетоводните му книги, докато успее да намери... ъ-ъ... по-компетентен човек. — Тя посрещна смело погледа му. — Това е цялата история. Вкъщи имаме шотландско уиски, ръжено уиски и бърбън. Като се прибера, ще ви изпратя една бутилка.

Макгейвък поклати глава.

— Няма нужда. Моят стомах е галванизиран. Предпочитам някакво по-доброкачествено контрабандно уиски.

Тя го изгледа с тревожно съжаление.

— Чувала съм, че частните детективи са такива. Е, в избата зад бившата кланица има едно заведение, но не ви го препоръчвам. Там се събира долна и опасна паплач. Държи го един бивш затворник на име Поки.

— Чудесно! — зарадва се Макгейвък. — Тъкмо място за мен. Аз самият съм от тая измет.

Стая 207 беше спретната, долавяше се мирис на дезиинфекционен препарат. Имаше месингово легло и един огромен гардероб, който приличаше на бюфет. Макгейвък влезе и подсвирна. Постоя за малко наред стаята, изучавайки комфортната обстановка. Насочи палец и показалец към гардероба и изсъска:

— Излез оттам, Джеси Джеймс, и ти, Франк, държа ви на прицел!

Отиде до прозореца, опита резето.

Големият куфар беше до леглото. Макгейвък извади пижамата и домашните си пантофи, порови и намери револвера си. Той имаше особено отношение към своето оръжие. Не го носеше у себе си, ако не смяташе, че може да му потрябва. Според него огнестрелното оръжие беше просто търговска стока. Не би го мъкнал със себе си през цялото денонощие, както не би носил и гаечен ключ или ножици за рязане на тел само затова, че може случайно да му потрябват.

Револверът на Макгейвък беше предназначен за тежка работа. Той имаше къса цев, голям калибър и очукана и протрита лескова дръжка. Бе вършил много работа. Случаят е заплетен, разсъждаваше Макгейвък. Рядко се бе сблъсквал с такова трудно начало, но най-последните събитията налягаха. Жилавият дребен детектив се нагаждаше към обстоятелствата, обичаше да предизвиква съдбата. Също като камъче на планински склон, реши той, откъртиш само едно и хоп! — всичко започва да се свлича.

Уби пет минути според ръчния си часовник, за да даде на момичето време да се измъкне от хотела. Когато изтече този срок, пъкна револвера в колана си, угаси лампите и заключи вратата.

[1] Quod erat demonitrandum — което бе необходимо да се докаже (лат.) — Б.пр. ↑

III

БЪРЛОГАТА НА КОНТРАБАНДИСТА

Бе малко трудно да се открие заведението на Поки. В малката уличка, встрани от Главната улица, между две преки се простираше паянтова товарна платформа, като всеки търговец имаше своя врата към нея. Построена в старо време, тази платформа беше висока колкото каруца. Тоест около метър и половина. Като светеше внимателно с джобното си фенерче, Макгейвък откри, че под всеки склад има врата, водеща за някогашния голям търговски склад. Гниенето и разрухата бяха променили всичко тук. Вратите на много от приземните складове липсваха, други едва се държаха на пантите си.

Червеникавата глина на уличката беше изровена, миришеше на конски фъшкии и бе тъмно като в пещера. Макгейвък тръгна по нея. Последната постройка в края ѝ събуди интереса му. Един почти изтрит надпис гласеше: Тос. Барлоу и син, прясно месо. Значи това е било някогашната кланица, сега воняща и порутена; прозорците ѝ зееха, стъклата им бяха счупели.

Макгейвък насочи лъча на фенерчето си под платформата. Вратата към склада беше нова, здрава, шейсет сантиметра на метър и осемдесет, от бял чам, закрепена на страничната каса с масивни панти.

Избата беше ниска и мръсна. Макгейвък знаеше какво представляват тези бърлоги в малките градове; бяха пълни с опасности. В избата имаше само трима души — двама клиенти и собственикът. Мястото беше мръсно, миришеше на мухъл, по тухлените стени имаше влажни петна на гъбеста плесен, голият пръстен под беше напукан от старост. Собственикът се бе облегал зад един тезгях — всъщност нисък сандък — в предната част на помещението и бърбеше с единия от клиентите си, а другият клиент се бе изтегнал сред кирливи завивки на едно походно легло в ъгъла. Челюстта му висеше едва ли не до гърдите — беше пиян като свиня. Макгейвък се спря на вратата да му се полюбува: едър човек, метър и осемдесет и седем — метър и деветдесет, с разчорлена и сплъстена

мазна рижава коса. При внезапното появяване на Макгейвък собственикът и събеседникът му млъкнаха, като че си бяха глътнали езиците.

Макгейвък докосна периферията на шапката си. „Привет, братя!“ Той влезе с нехайна походка и се облакът на сандъка-тезгях. Цареше ледено мълчание. Макгейвък каза весело:

— Е, ето ме и мен, момчета. Аз съм човекът, когото чакате.

Собственикът беше небръснат скот със зловни очички. И той като двамата си клиенти носеше работен комбинезон.

— Никой не ни трябва, мистър — измънка провлачено той. — Моля, кръгом и обратно през вратата.

Макгейвък погледна клиента до лакътя си. Дребен сбръчкан планинец със заострено лице на полска мишка. Детективът му заговори:

— Да пийнем ли по чашка хубаво уиски? Ще приемете ли да ви почерпя?

За момент настъпи объркване. Човекът с мишето лице беше поставен натясно. Да отхвърлиш такава покана значи да нанесеш обида. Планинецът се замисли. Отвърна предпазливо:

— Щом ти ще пиеш, чужденецо, аз също ще пия. — Той прехвърли топката на Макгейвък.

— Чудесно. — Макгейвък оголи зъби в усмивка. Каза на собственика: — Ти си Поки. Това е заведение за контрабандни напитки. Искам половин литър от най-хубавото ти ръжено уиски. Искам нещо варено в казан така, че да има естествен цвят. Не искам помия, оцветена с тор или йод. Не искам избистрено с луга, за да придобие цвят. Искам нещо варено в меден, а не в тенекиен съд и...

Лицето на Поки засия.

— Май много искаш. Ама да пукна, ако го нямам. — Той отиде до походното легло, избута пияния и измъкна изпод дюшека една половинлитрова бутилка. Сложи я на тезгяха и обяви проточено:

— Един долар, моля.

Макгейвък се учуди.

— Ти ме виждаш за пръв път. Не рискуваш ли?

Очите на Поки гледаха ожесточено.

— Ти рискуваш, драги. Ако си от акцизните, ще си изпатиш.

Макгейвък отпуши бутилката, побутна я към човека с мишето лице. Планинецът я надигна, отпи около сто и петдесет грама и се задави.

— Прощавайте — каза той вежливо. — Последната глътка ми влезе в кривото гърло.

Макгейвък подаде бутилката на собственика, който от учтивост пое традиционната глътка и върна шишето. Макгейвък завърши церемонията.

Когато ритуалът приключи, Макгейвък забеляза весело:

— Господа, аз съм ловец и рибар. Ех, колко обичам живата природа! Хубави планини имате насам. Сигурно гъмжат от дивеч.

Планинецът с мишето лице хлъцна, кимна.

— Така е. Гъмжат. — Извади от джоба си една четка за зъби от алтея, поръси долния си венец с малко емфие и втри праха.

— Да, сър — изрече той с патос, когато завърши тази процедура. — Има риба и аз мога да те заведа при нея. Искаш ли водач?

— И да, и не. — Макгейвък гледаше лукаво. — Трябва да бъде сигурен човек. Аз ловя сиви лисици и използвам химикали, опушвам дупките.

Настъпи мълчание. Планинецът с мишето лице беше потресен.

— По това време на годината не се ловят лисици, а пък с тия химикали за опушване ще идеш право в нашвилския затвор. Това е нарушение на наредбата за лова и риболова. Лисици не може, ама ако искаш пъстърва...

— Чудесно. — Макгейвък се приготви да си тръгва. — Ще се срещнем в „Симънс Хаус“ утре сутринта. Ще донеса гърнетата.

Отново настъпи тягостно мълчание.

— Какво ще носиш? — попита Поки.

— Гърнета. Ще ги ловим с тях — обясни Макгейвък. — Нали знаете как става? Слагаш малко вар в гърнето, пробиваш дупчица в капака, пускаш гърнето във вира с пъстървите и бум! — изскачат. Взривяваш ги, тъй ги ловя аз.

— Ще прощаваш, ама това е дяволска работа. — Дребният планинец изведнъж се сви. — Ти плачеш за пандиза.

— Няма да ни хванат — взе да го убеждава Макгейвък, — ще пипаме внимателно. Чух, че Фидлър Джоуплин от години вършел това и

нищо му няма. Щом той може да лови риба с гърнета, защо да не можем и ние.

Така Макгейвък улучи право в целта. Лицата на събеседниците му се изопнаха и пламнаха от гняв. Поки заговори с глух, студен глас:

— Сега всичко ми става ясно. Ти не си акцизен, а подъл горски пазач. Е, губиш си времето, като душиш наоколо да търсиш улики против Фидлър Джоуплин. — Небръснатото лице на собственика се изкриви презрително. — Богаташите, Лейтъновци, имат зъб на Фидлър. Мъчат се да го натикат в затвора.

Макгейвък се усмихна иронично.

— Но аз видях гърнетата тази вечер в кабинета на шерифа. Това не е ли доказателство?

— Ама не е достатъчно, за да го съдят, и шерифът Лъд Чайлдрес много добре знае това. Фидлър Джоуплин лови дивеч и риба като всеки друг, но ги лови през сезона, и то законно. Той държи ония гърнета за друго.

Макгейвък се разсмя дрезгаво.

— Хубава работа! Та аз видях дупките на капациите, а вътре имаше вар.

Поки изглеждаше объркан.

— Всички са нагласени така, че да избухнат, знам това. Ама той никому няма да каже за какво ще ги използва. Ей, горски, кълна се, че той е невинен.

— Добре — съгласи се Макгейвък. — Ще ти повярвам. А аз те уверявам, че не съм горски пазач.

Макгейвък стоеше под сянката на една разлистена мирта и оглеждаше внимателно къщичката на професор Лейтън. Ако Хали Лейтън бе изпълнила обещанието си, Чарли Лъск трябва да е свалил разкошния си домашен халат и да е излязъл от къщата. Картината беше зловеца: лампата на входа, която светеше като кандило за мъртвец, прозорците със спуснати пердета, погребалният венец се поклащаше леко на вратата от подухващия пролетен ветреца.

Макгейвък слезе от тротоара и през живия плет от чимшир стигна до излъсканата тухлена пътека. Дръпна дръжката на звънеца и

зачака. Никой не се отзова. Опита бравата, установи, че вратата не е заключена и влезе.

Системно, бързо и старателно огледа приземния етаж. От дясната страна на коридора се намираше кабинетът на стария професор, а отляво — гостната. Гостната беше почти в същото състояние, в което я бе видял Макгейвък предишния път. Гарафата върху масичката за игра на карти беше почти празна и таблата със сандвичи, кажи-речи, опустошена, ала иначе всичко си беше същото — център на вниманието все още представляваше ковчегът с купчината ухаещи цветя. В дъното на коридора бе кухнята, която Макгейвък отмина. От двете страни на кухнята, съответно отляво и отдясно, се намираха уютната стаичка, служеща на жилище на секретаря, и голямата, по-комфортната спалня на господаря.

Стаичката на Лъск беше тясна, но някак уютна. Имаше сгъваеми легло-кушетка, малко бюро, приветлив изтърбушен фотьойл, а до него — лавица с книги. От една закачалка в ъгъла, подобна на дръжка за метла, висяха три протрити костюма. Детективът взе книгите, прегледа ги една по една. Първата беше с меки корици и носеше заглавие „1001 ВИЦА, Развлечение за млади и стари“. Другите четири бяха учебници за самоуки карикатуристи. На форзаца на всяка книга беше надраскано е грозен почерк: Лесли Андерсън, Литъл Рок, Арканзас.

— Лесли Андерсън — промърмори Макгейвък. — Управителят на Лейтън, а? Младежът, заместен от титуляря мистър Лийч. Много работа ти се отваря, Лутър.

Голямата изненада дойде вечерта, когато запали лампата в спалнята на стария господар Лейтън. Стените и подът изникнаха пред него на ослепителната светлина. Макгейвък се стресна. Крушката на тавана беше най-малко от двеста вата. Изведнъж се усмихна. „О-хо! Значи такава била работата.“

Действайки бързо и сръчно, той се залови да претърсва внимателно жилището на стареца. Чекмеджето за яки в грубия скрин го възнагради с един интересен документ. Рязко, арогантно писмо. Той разгърна листа и зачете:

Уважаеми мистър Лейтън,

В отговор на многократните ни разговори по улиците, на площада, пред съда, в църква — всъщност на всяко обществено място, където ме срещате, в отговор на тези настойчиви разговори най-после съм принуден да отнеса въпроса до вашия син, който е и мой работодател — мистър Докси Лейтън.

Казвате, че сте стар и немощен и че желаете мистър Докси да поеме грижата за вашите имения и земи и че сте напълно готов да се откажете от всичките си права в негова полза. Изтъквате, че поддържането на счетоводството и управлението на такова голямо владение било трудно и уморително на вашата възраст.

Както посочих по-горе, ние с мистър Докси обсъдихме този въпрос. Той желае да заявя решително и категорично от негово име, че идеята ви да му прехвърлите имуществото и земите си и този момент не приемлива за него. Казва, че вие сте достатъчно енергичен и напълно способен да оправяте собствените си работи и се надява, че ще избие от главата си всякакви съмнения по този въпрос...

Мистър Докси Лейтън ме помоли да изложа писмено становището му, за да сложи веднъж завинаги край на тази работа. Да сме наясно — мистър Докси ще запази своята собственост, а вие ще запазите вашата.

Искрено ваш.
Лесли Андерсън
управител на фермите Лейтън

— Най-после го е направил — каза тихо Макгейвък. — Намерил е начин да се откаже от правото на собственост. — Пъхна писмото в горния джоб на сакото си.

Писмото беше подписано със старателен ъгловат почерк. Същият подпис на учебниците за карикатуристи в стаята на Чарли Лъск — беше завъртян и причудлив, почти неграмотен. Не е нужно да си графолог, за да забележиш разликата. Макгейвък продължи претърсването.

Тогава именно направи голямото си откритие. То беше толкова умело замаскирано, че едва не го изпусна. В най-долното чекмедже на скрина бяха сложени две стари кувертюри. Макгейвък ги повдигна. Чекмеджето беше застлано със стари вестници. Той махна вестниците. На дъното на чекмеджето бе пробита дупка. Малка четвъртита дупка, приблизително десет на двацет сантиметра. Просто дупка. През нея Макгейвък можеше да види килима под скрина. За момент се обърка. Напрежението набразди лицето му така, че мрежицата от бръчки около уморените му бдителни очи изпъкна ясно. Той изцъка и възкликна: „Я гледай!“

Намести отново кувертюрите, затвори чекмеджето и се изправи.

Стаята на професор Лейтън беше наръчник за престъпления. Двеставатовата крушка на тавана, смешното, арогантно писмо в отделението за яки, четвъртитата дупка в чекмеджето на скрина — всичко съвпаднаше, представляваше несъмнена улика срещу един убиец. Макгейвък сви устни. Той вече променяше мнението си за стария разсеян професор.

Порови в джоба си, намери макарата с конци и фалшивата перлена огърлица.

— А сега — каза — малко фокус-бокус на тавана, а после — бух в леглото.

Таванската стълба беше в дъното на коридора, до кухнята. Детективът изкачи тясна редица стъпала и се озова в гореща, душна килийка. Чу шумоленето на подплашени мишки и запали джобното си фенерче. Два събудени прилепа излетяха от наклонените греди над главата му, шумно запляскаха с криле и изчезнаха през отпорените капаци на покрива.

Таванското помещение имаше дървен под и заемаше пространството между главния стаж и покрива. Нагоре гредите се извиваха, за да образуват ребрата и фронтоните на покрива. Мястото беше голо, без мебели, ако не се смята старото столче за пиано, тапицирано с кожа и украсено с лъвски крака, стискащи топки. Макгейвък освети табуретката, после насочи лъча на фенерчето право нагоре. От една греда над столчето за пиано висеше около двацет, и пет сантиметрово въже за простирание на пране. „Значи — забеляза Макгейвък — тук е бил ликвидиран.“ Това слабо го интересуваше.

Подът беше скърпен от различни вехти дъски. Детективът избра едно място на около три метра от столчето и приклегна. Свали шапката си, изви периферията ѝ под ъгъл четиридесет и пет градуса. Опря фенерчето така, че да се образува светлинен кръг на пода пред него. Порови в джоба на сакото си и извади някакъв малък цилиндричен предмет — сгъваем трион.

Избра наслуки една изкорубена подова дъска, дебела около осем сантиметра и дълга около шейсет, пхна дръжката на триона и дръпна. Дъската се откърти със скърцане. В кухнята, която се отвори между гредите, разстла еднодоларова банкнота. Извади макарата, откъсна около дванайсетсантиметров конец, сложи го напъряко върху продълговатия отвор. С острието на инструмента извади гвоздеите от дъската и я намести пак в първоначалното ѝ положение. Пусна макарата в джоба си, хвърли през рамо изкривените гвоздеи и огледа творението си.

Всичко изглеждаше нормално. Като се изключеше този бял конец. Около пет сантиметра от него лежеше на пода, изчезваше под дъската, появяваше се пак изпод срещуположната дъска и отново издаваше присъствието си. Макгейвък се изправи, сложи шапката си.

— Не ми изневерявай, малкия! — рече той. — На теб разчитам. — Клепачите му пареха и натежаваха. Денят се бе оказал дълъг и труден.

Когато се озова навън, на улицата, тръгна към хотела със свежите чисти завивки. Приятен горски мирис се носеше от гривестите хълмове на тихи, приспивни вълни. Когато стигна до стаята си, Макгейвък вече спеше прав.

Събитията започнаха да се развиват внезапно сутринта, докато Макгейвък закусваше.

Партерът на „Симънс Хаус“ беше във формата на буквата Т. Фоайето, тоест хоризонталната черта на Т-то, гледаше към тротоара, а зад стълбата бяха разположени редица сервизни и служебни помещения, които завършваха със старомодната кухня на хотела. Ресторантът се намираше от лявата страна на коридора, точно след кабинета на управителя.

Помещението имаше висок таван, бе проветриво и приятно: на отворените прозорци се разделяха и диплеха завесите и утринната слънчева светлина, лимоненожълта, се разливаше върху белите

покривки и лъскавите сребърни прибори. Подът и дървените части излъчваха слаба миризма на дезинфекционно средство поради честото търкане с луга и пепел. Макгейвък избра една малка маса до стената и даде поръчката си.

До рамото му имаше отворен прозорец и по време на яденето завесата непрекъснато и упорито плющеше и се извиваше пред очите му. Тъкмо бе унищожил цяла чиния панирана риба и завършваше със сладко от домати и бисквити със сметана, когато внезапно, раздразнен, се наведе напред и подпря завесата със захарницата. За целта бе принуден да се надигне малко от стола си. За миг видя ясно какво има навън. Така забеляза нарушителя.

Точно под прозореца, може би на метър и половина под Макгейвък, имаше малък вътрешен двор с висока дъсчена ограда, а две от стените на хотела го ограждаха от другата страна. През една вратичка в оградата откъм уличката мина някакъв човек. Той носеше обувките си в ръка.

Именно обувките в ръката му привлякоха вниманието на Макгейвък. Детективът наклони стола си и се излегна назад, така че да може да наблюдава, без да бъде забелязан.

Човекът беше великан — метър и осемдесет и седем, метър и деветдесет — с разчорлена червеникава коса. Носеше изтлял работен комбинезон. Макгейвък го позна моментално: беше юначагата от заведението на Поки, едрият пияница, проснат в алкохолен унес на походното легло в ъгъла.

Той постоя за секунда в средата на настлания с чакъл двор, оглеждайки редицата прозорци на втория етаж. Имаше вид на човек, който е в критично положение, но не иска да взема прибързани решения. В ъгъла между стената на хотела и оградата се гушеше ниска барака за въглища. Човекът внимателно скри обувките си е купчина дъбови цепеници, намръщи се глуповато. Внезапно вдигна огромни жилести ръце и се улови за стряхата на бараката. Раменните му мускули изпъкнаха. Пъргаво, с невероятна лекота, само със силата на бицепсите си привдигна туловището си от земята и се качи на покрива на бараката.

Макгейвък бе поразен. Приведен като животно, човекът се изкачи по полегатия ламаринен покрив до редицата прозорци на

втория етаж. Приклепна и засочи с пръст прозорците, движейки устни. Брои, заключи Макгейвък.

Най-после великанът направи избора си. Извади отвертка, счупи резето на прозореца и с пълзене изчезна във вътрешността на сградата. Макгейвък затвори очи, представи си разположението на втория етаж. Сам преброи прозорците — и се усмихна мрачно.

Юначагата бе влязъл в стая 207, стаята на Макгейвък.

Макгейвък се бе замислил дълбоко, когато един важен креслив глас изгърмя на около петнайсет сантиметра от ушните му тъпанчета.

— Я гледай, я гледай! Сетих се, че ще ви намеря тук, сър! Виждам, че си хапвате от утринните блюда на старата странноприемница. Бих се присъединил към вас, сър, но вече съм задоволил гастрономическите си прищевки. Ще приема обаче една от вашите клечки за зъби.

Пълна ръка сграбчи внезапно порцелановия съд с клечки за зъби, изсипа ги на купчинка върху покривката на масата, порови, избра една. Макгейвък се обърна и се взря в подпухналото лице на достопочтения Робъртс Лийч.

— Виждам, че много сте подранили — рече иронично Макгейвък. — В чии писма сте надничали тази сутрин?

Лийч придърпа един стол срещу него, тръшна се тежко, тялото му потръпваше като пихтия.

— Не можете да ме ядосате, Лутър — изкиска се той. — Вие ми допадате и освен това аз съм много щастлив, също като пойна птичка в това прекрасно пролетно утро.

— Разбирам — усмихна се подигравателно Макгейвък. — Снощи Лейтън е искал да ви върже тенекя на опашката, но вие сте го разубедили. Това ли искате да кажете?

Дебелият човек насреща му изглеждаше оскърбен.

— Вие имате много отвратителен начин на изразяване. — Той се усмихна кротко. — По същество, сър, вие казвате истината. Аз се оставих на благоволенieto му. Обясних му, че когато отворих онова писмо до вашите хора в Мемфис, имах присърце само неговите интереси. Заявих: „Мистър Докси, щом съм ваш управител, полага се да управлявам работите ви, а не мога да върша това, ако не зная всичко за тях.“

— И той се хвана на въдицата?

Лийч придоби лукав вид.

— Докси Лейтън притежава, както се казва, психиката на богат земевладелец. Голямата му страст е земята и реколтата. Той не обича да се занимава с каквито и да било дреболии, която според него нямат нищо общо със земята или реколтата. Когато видях, че пише до детективска агенция, аз се уплаших, че си има някакви неприятности. Мое задължение беше да сваля бремето от гърба на моя работодател. Обясних му това снощи, след като вие си отидохте, и той разбра. Аз само изпълнявах дълга си, Лутър.

— Не ме наричайте Лутър. — Гласът на Макгейвък, беше рязък. — За мен вие сте змия! — Той се овладя, запита: — Наистина ли вземате толкова присърце интересите на шефа си? Добре. Тогава ми отговорете на няколко въпроса. Кой беше този Лестър Андерсън, как изглеждаше и при какви обстоятелства подаде тъй наречената си оставка?

Мистър Лийч придоби малко учуден вид.

— Значи Лес е замесен и тази работа? Това не ме изненадва. Аз никога не съм харесвал този човек. — Той силно натисна с пръст дебелината си буза, за да даде да се разбере, че е замислен дълбоко. — Лес не подаде оставка, просто офейка. През една тъмна нощ стана и се измъкна, остави мистър Докси на сухо. Ето така аз излязох на сцената. Как изглеждаше ли? Чакайте да помисля. Ако го описвах в съда, щях да кажа, че е на средна възраст, хубав, елегантен и страшно хладнокръвен. Бих го нарекъл бизнесмен северняшки тип, човек, който дори би накарал баба си да бере червени боровинки, ако закъса с парите.

— Северняк ли? Аз пък мислех, че е от Арканзас.

Лийч изплю клечката за зъби.

— Така твърдеше той, но кой знае? Ето това е моето описание; искате ли да чуете и впечатленията ми?

— Много.

Лийч беше сериозен.

— Мога да се изразя много просто — като живак е.

Макгейвък мълчеше.

— Ето какво искам да кажа — обясни мистър Лийч. — Ако се намирате в някоя стая, Лестър Андерсън изведнъж ще се измъкне от стенния шкаф. Тръпки ме побиваха от това. Щом отивах при Докси,

той все изскачаше отнякъде. Разговаряме и той изведнъж ще се изтъпанчи пред нас.

Макгейвък произнесе гърлено с глух баритон:

— Достопочтени Робъртс Лийч, ще ви помоля да ми кажете нещо. Снощи по жилетката ви имаше следи от пепел на пура, нещо, което, изглежда, е обичайно за вас. Тази сутрин обаче забелязвам, че следите са изчезнали. Аз съм детектив; някои подробности ме интригуват. Какво стана с тази пепел, сър?

Лийч премига.

— Изчетках я. — Изопна шия като гушест гълъб. — Вие сте страшно некадърен детектив, сър, ако мислите, че жилетката ми има нещо общо с тази работа тук. Аз отивам на погребението на доктор Лейтън. Винаги когато отивам на погребение, аз старателно изчетквам жилетката си.

— Говорите като истински джентълмен. — Макгейвък отмести стола си назад и стана. — Очаквате ли много народ на погребението?

— Ще бъдем само четирима. Мистър Докси, мисис Хали, Лъск и моя милост.

Макгейвък повдигна вежда.

— Ще мога ли да присъствувам и аз?

— Може, но не ви съветвам. Откровено казано, вие няма да бъдете желан.

Макгейвък каза ядно:

— Вие тука само почакайте аз да ви устроя някое погребение и ще искате да дойдете на него! Тогава ще съжалявате! — Той тръшна вратата и изскочи навън, като остави мистър Линч вцепенен от смайване.

Макгейвък вървеше с тежка стъпка по застлания с пътека коридор на горния етаж. Спря шумно до вратата на номер 207, почука с ключа по ключалката и се послуша. Не се чуваше никакъв звук. Пъхна ключа, превъртя го и влезе в стаята.

По средата на килима стоеше неловко босият великан. Той беше як екземпляр. Рунтавата му неподстригана коса се спущаше на сплъстени кичури чак до яката. Небръснатите му мръсни бузи бяха изопнати от мрачен гняв. Макгейвък попита рязко:

— Кой си ти и какво искаш?

Човекът заговори с глух шепот:

— Аз съм Фидлър Джоуплин и искам да знам кво търсиш тука. Ще те изритама там, отдето си дошъл.

— Нима от двацет минути стоиш тук и ме чакаш? Защо не седнеш? Има много столове и хубаво меко легло!

Джоуплин пламна, посочи засъхналата кал по работния си комбинезон.

— Не ща да ти цапам мебелите.

— Така ли! — Макгейвък онемя. — Я гледай! — Усмихна се — Не бъди много груб с мен, че ще изцапаш с кръв тоя хубав чист килим.

Червенокосият бръкна в един заден джоб и извади сгъваем нож — опасно оръжие с извито острие. Постави го на мивката.

— Ще го оставя тука — рече той неохотно, — щото иначе може да те накълцам. Почна ли да се бия, аз съм в стихията си.

— Защо си против мен, Фидлър? — запита кротко Макгейвък.

— Знама, че си мръсен, подъл шпионин. — Той говореше без особена злоба. — Поки казва, че си бил при него снощи, когато спях, че си се мъчил да скалъпиш някакви лъжливи улики против мен. Я ми кажи истината. Вземаш ли пари от ония, Лейтъновите?

— Не още, но се надявам да взема.

— Защо не ме оставите на мира? — Мрачен, буен гняв, опасен, безумен гняв, плод на дълги размишления, се изписа на тъпото му лице. Той замънка тихо, монотонно: — Защо високопоставени богати хора като Лейтъноои се заяждат с един беден, честен фермер? Ще ти кажа защо: в тях тече черната кръв на сатаната. От месеци ме тормозят. А аз живея тук една ферма, дето не може да ме изхрани, никому зло не правя, гледам си работата. Доктор Лейтън беше старият змей, дяволът и бащата на домочадието, доктор Лейтън реши да ме тормози. Първо насъска Лъд Чайлдрес срещу мен, щото съм бил „контрабандист на пиячка“. Шерифът ме хвърли в затвора и три дена ме разпитва. В нищо не можа да ме обвини, та трябваше да ме пусне.

Макгейвък се вслушваше в този водопад на омразата. Джоуплин продължаваше:

— Тва беше само началото. След една седмица старият професор се опита да ме изгони, извика ме в съда. Че то Джоуплинови живеят в мелницата още отпреди времето на Джефърсън Дейвис^[1]. Съдът ме подкрепи. Дъртият взе да хитрува, да крои кво ли не — и ми заложи нов капан. Опитват се да ме затворят, загдето съм ловял риба с гърне!

— Аз видях в кабинета на шерифа шест гърнета — забеляза добродушно Макгейвък. — Твои бяха, нали?

— Вярно. Само че...

— И бяха пълни с вар и готови да експлодират, а?

— Сигур. — Великанът започна да се поти, на ниското му чело набъбнаха капки влага. — Ще помислиш, че са ме хванали на местопрестъплението, ама не е така. Аз съм невинен. — Той гледаше уплашено, като притиснат до стената. — Нищо повече не мога да ти кажа. Не ми досаждай. — Пое дълбоко дъх. — Ще те разпердушиня — каза той спокойно. — Затуй си вдигай чукалата и марш обратно в Мемфис. Ти си зло и напаст!

Макгейвък направи грешка, като взе да го убеждава.

— Почакай, Фидлър — заговори той. — Всеки въпрос има две страни...

Исполинът се нахвърли върху него. Врълхлетя. Направи три пъргави крачки — като рис на клон, спря се внезапно и нанесе съкрушителен удар. Нападението беше толкова неочаквано, че завари Макгейвък неподготвен. Когато червенокосият се втурна, рефлексите подведоха Макгейвък — очакваше боксов мач, при който ще си издерат очите. Детективът не се оказа достатъчно бдителен и Фидлър Джоплин замахна. Беше замах на дървар, замах на секач. Юмрукът на исполина описа широка дъга отдолу нагоре и улучи Макгейвък в рамото. От мощния удар той политна назад и се блъсна в стената.

Само един-единствен страшен удар. Джоплин не се и опита да продължи. С пронизваща болка в рамото, Макгейвък се бе свил на две, целият напрегнат, яд го беше на себе си за глупавата грешка; позата му беше на човек, зашеметен и сериозно ранен.

У Фидлър Джоплин настъпи странна промяна. Мрежицата от капиляри по плоските му бузи запламтя, очите му помътняха и се изцъклиха.

Той каза тъпо: „Няма друг изход, амин“ — и посегна към сгъваемия си нож.

Макгейвък се реши. Той избѝ ножа на пода, ритна го под леглото. Джоплин го обгърна с тромави, мечешки ръце, но Макгейвък го удари три пъти точно под сърцето. Планинецът се олюля. Макгейвък се отскубна, фрасна великана в зъбите, довърши го с един последен удар

в сърцето и оня се свлече на пода. Загуби съзнание още преди да падне.

Жилавият дребен детектив отиде на умивалника, изми ръцете и лицето си, избърса се с хотелската хавлиена кърпа. Поста малко, вторачил замислени, неவிждащи очи в собственото си деяние — в сто и десет килограмовото туловище върху яркия, изпъстрен с цветя килим. Рече си: „Бой с юмруци, още ме бива за бой с юмруци!“, без да съзнава, че сам си говори.

Излезе от стаята, заключи отвън и подхвърли ключа през отвореното кръгло прозорче на вратата. Чу как той иззвънтя, когато се удари в леглото.

[1] Джефърсън Дейвис (1808–1889) — американски държавник, от 1861 до 1865 г. президент на Конфедерацията. — Б. пр. ↑

IV

ГАЛА-ПОГРЕБЕНИЕ

Слизаше по широката вита стълба към фоайето, когато съзря две познати фигури. Докси Лейтън и секретарят му Чарли Лъск се бяха курдисали един до друг върху червено кожено канапе, под пращен фикус — чакаха него.

Бяха облечени за погребението — всеки според вкуса си. Земевладелецът беше издокаран с изискан чер шевиотен костюм, жилетката му беше поръбена със сребърна нишка, носеше високи черни обувки, които подозрително приличаха на ловни ботуши. Той следеше приближаващия се Макгейвък със замислени очи, сякаш преценяваше бала памук от много лошо качество. За Чарли Лъск погребението явно представляваше нещо като разходка. Секретарят беше пременен, като че отиваше на бой с бикове: самото му беше от туид, памучните му панталони бяха в шоколадов цвят. Единственият му принос за прискърбния случай беше траурната лента на ръкава. Той се наклони назад, тъй че Лейтън да не го види, и смигна лукаво на Макгейвък.

Когато Макгейвък се приближи до тях, двамата станаха едновременно. Той им махна с ръка и каза:

— Друг път, момчета. Закъснявам.

Лейтън се смути.

— Твърде грубо посрещате клиента си, а? Снощи вие сам ми предложихте услугите си. Сър, готов съм да ви ангажирам. — Той посочи, часовника над бюрото, който показваше десет без четвърт. — Желаете ли да работите за мен? Отговорете с да или не. Аз също съм зает тази сутрин. Погребалното шествие потегля след петнайсет минути.

Макгейвък се престори на изненадан.

— Нима отгук, от хотела! Това обяснява много неща. Първо Лийч, а сега вие и Чарли. Аз пък се чудех защо близките и роднините се събират в „Симънс Хаус“.

Лейтън бе невъзмутим.

— Вие сте странна и досадна личност, мистър Макгейвък. Големите градове раждат чудати хибриди, нали? Все пак аз взех решение. Съгласен съм да ви заплатя двайсет и пет долара в брой, ако ми докажете, че моят баща е бил убит.

— Добре. Изпълнете следните указания: извадете стомаха на стария, накълцайте го и изтеглете соковете. Анализирайте този разтвор. Дали са му приспивателни прахчета, а после са го обесили. — Макгейвък побутна с длан шапката си върху леглото. — Двайсет и пет долара, моля. Просто ги внесете в любимото си благотворително заведение, ако има такова. А сега се дръпнете да мина.

Лейтън изрече студено:

— По-скоро бих отрязал ръката си, отколкото да оскверни тленните останки на баща си. Повече няма да говоря с вас, сър.

Макгейвък порови в горния джоб на сакото си, намери писмото, което бе открил в чекмеджето на доктор Лейтън.

— Ето един експонат — отбеляза той, — за който бих искал да чуя нещо повече. — Подаде листа на Лъск. — Вие сте били секретар на стария. Виждали ли сте това?

Чарли Лъск прегледа внимателно страницата.

— Не — отговори той. — Не, никога не съм го виждал. Старият се е опитвал да се откаже от имуществото си, а? Я гледай, я гледай.

— Дайте да го видя. — Докси Лейтън грабна листа и зачете: — ..._желаете мистър Докси да поеме грижата за вашите имения и земи и сте напълно готов да се откажете от всичките си права в негова полза. Той желае да заявя решително и категорично от негово име, че идеята ви не е приемлива за него! Подпис: Лесли Андерсън, управител на фермите Лейтън_. — За миг самоувереността му рухна. — Каква е тази галиматия?

Макгейвък запита рязко:

— Автентичен ли е подписът?

— Разбира се, че е автентичен. Но това не значи абсолютно нищо. — Лейтън се окопоти. — Я го оставете тоя Лесли Андерсън! Добре че се отървах от него. Той явно без мое знание се е месил където не му е работата! — Обърна се към Лъск и отсече: — А ти, Чарли, знаеше ли нещо за това?

— Не, не знаех — отвърна спокойно Лъск. — Но чуйте какво ще ви кажа. Старият беше луд — макар и не за пари. Андерсън може ненадейно да е взел негова страна.

— Като става дума за Андерсън — вметна Макгейвък, — вярно ли е това, което чувам: че се криел в стенни гардероби и шкафове?

— Вярно е. — Лейтън беше сериозен. — Този номер ме поставяше в много неудобно положение навремето, точно преди да ни напусне. Той ме подслушваше, нямаше никакво съмнение в това. Килерчето на иконома беше любимото му място. Оттам много добре се чуват разговорите в гостната. Хванах го три пъти, когато имах гости. Запитах го какво прави. Той отговори, че броял бурканите със сладката и желетата, че един добър управител проверявал всичко. Беше гузен, смутен...

— Засрашил се е, а? — усмихна се Макгейвък. — За балама ли ме смятате? Има си хас! — Той кимна. — Пак ще се видим.

Лейтън отсече ядно:

— Когато Андерсън се върне, ще намаля заплатата му. За да се укроти. Знаете ли, той беше добър управител.

Макгейвък направи три крачки към вратата, обърна се.

— Беше е точната дума. Лесли Андерсън никога вече няма да изскочи от някой стенен гардероб. Той е мъртъв като чревца за десет цента.

Малката къща с покрив от плочи на доктор Саймън Течърол Лейтън външно се бе преобразила. На яркия, кристален фон на сребристоросиньото небе тя изглеждаше съвсем друга — весело, уютно място. Призракът на смъртта бе изчезнал. Завесите бяха дръпнати, нямаше го венеца над входната врата, а ковчегът на татко Лейтън точно в този момент се носеше към вечното си жилище по задни улици, покрити с червена глина. Макгейвък се приближи по пътеката от гладки тухли, опита бравата. Къщата бе заключена.

Един обикновен шперц свърши работа. Макгейвък влезе и с ритник затвори вратата подире си.

Една тежка ръка се протегна иззад завесата на вратата и легна върху рамото му. Гръмливият, сърдит глас на шерифа Лъдлоу Чайлдрес наруши гробната тишина.

— Мистър Макгейвък, като действителен представител на закона и реда в окръга Тилдън аз ви арестувам за влизане с взлом! — Гушестият шериф с куртката от кожа на пони и всичко останало се появи в коридора, поклащайки чифт ръждясали белезници. Той пъхтеше. — Вие заявихте, че ще го направите, но аз не можах да повярвам. Не ви ли е срам да влизате с взлом в жилището на един мъртвец! Да видим сега какво ще кажат съдебните заседатели! Нима в Мемфис не уважават покойниците?

Макгейвък се усмихна.

— Здравей, Лъдлоу. Как са ушите?

— Благодаря, мина ми болката, но няма да успееш да се отървеш с празни приказки. Това тук е престъпно деяние.

Макгейвък стана груб.

— Значи така ти се иска, а? И ти мислиш като твоите избиратели. Доктор Лейтън е бил убит — и аз съм готов да ви докажа това. Но ти не искаш и да слушаш. Ти прикриваш някого. Не искаш да се води следствие за убийство. Предпочиташ обвинение за влизане с взлом срещу външен човек като мен. Добре. Ти си шерифът.

Шерифът Чайлдрес сведе очи.

— Само ми губиш времето с празни приказки. Боб Лийч ме предупреди за теб. Каза, че си по-хитър от лисица и опасен. Аз не прикривам никакво убийство и ти много добре знаеш това. Идваш тук от Мемфис на своя глава, нямаш никакъв клиент, а почваш да сновеш насам-натат, да насъскваш хората, да мътиш водата и се надяваш добрият господ-бог да пусне в скута ти тлъсто хонорарче. Право казваше Боб Лийч — не ни трябват провокатори в Роктън.

— Разбира се, разбира се. — Макгейвък изглеждаше дълбоко замислен. Попита ни в клин, ни в ръкав: — Какъв беше възелът?

— Кой възел?

— Възелът на въжето там горе... — Макгейвък посочи към тавана. — Как беше вързано въжето, въжето, с което е бил обесен старият Лейтън?

— Просто беше вързано за една греда. Според мен най-обикновен възел. — Шерифът беше търпелив. — Защо?

— Имам чувството, че си пропуснал някаква много важна улика. — Макгейвък беше сериозен. — Ние в града вършим тази работа по друг начин. Оглеждаме внимателно възела. Ако е моряшки възел,

значи го е вързал моряк; а може да го е вързал дърводелец; или дървар, зависи. И тъй нататък. — Той затвори очи, върна се замечтано в миналото. — Колко добре си спомням, когато открихме един стар човек, целия оплетен в любовни възли. Ясно като бял ден. Пообиколихме и арестувахме хазайката му. Да, сър, двамата въртели тайно любов...

Шерифът Чайлдрес беше смутен.

— За мен възелът си е просто възел. Може би е най-добре да се качим горе и да видим.

— Накрая ще бъдеш възнаграден — обеща Макгейвък. — Мога да гарантирам за това.

Тесният таван беше тих като гробница. Златистата светлина на утринното слънце, проникваща през капациите на покрива, изпъстряше сенките с мрежа от прашни синини лъчи. Полумракът бе зловец, неземан. Макгейвък внимателно огледа пода, потърси конеца, намери го, после продължи небрежно към столчето за пиано. Шерифът Чайлдрес светна джобното си фенерче, насочи лъча към въжето за простиране, което висеше от гредите.

— Ето — обяви тържествено той. — Какво разбираш от тази работа?

Макгейвък уж се залови да го разглежда. Престори се на смаян.

— Чудна работа! Никога не съм виждал такова нещо.

Внезапно се загледа мрачно през дъсчения тавански прозорец към малкия двор с кадифената морава и бухлатите дантелени люляци.

Жалният глас на шерифа Чайлдрес произнесе тъжно:

— Не ме разигравай така! Качваш ме по-високо от хвърчило, а после си отиваш и ме зарязваш. Наистина ли смяташ, че е убийство, Макгейвък? Ако е убийство... какво ще правим?

Макгейвък се извърна към него.

— Ще трябва да използваме перлите, шерифе. Признавам, че ще си послужим с измама, но нямаме друг изход. Просто се налага да ги използваме. Това е уловка, правил съм го много пъти и винаги се хващат. Да опитаме ли?

— Какви перли? — запита подозрително шерифът Чайлдрес.

— Ето тези. — Макгейвък бръкна в джоба си и извади фалшивата перлена огърлица. Хвана я хлабаво, така че палецът му

държеше наниза между показалеца и средния пръст. Мистър Чайлдрес огледа перлите внимателно.

— Истински ли са? — попита той.

— Не, фалшиви са. Цялата тази работа е фалш. А сега вземи огърлицата... — Макгейвък сръчно дръпна палеца си и възкликна: — Уф! Скъса се! — Мънистата се сипнаха като водопад във въздуха, после затракаха и заподскачаха по пода.

— Тю, да му се не види! — изруга шерифът Чайлдрес. Наведе едрото си туловище и взе да ги събира. Макгейвък се залови да му помага, след това отиде в другия край на стаята, като остави шерифа да търси в ъгъла, където бе нагласил дъската и конеца. Резултатите дойдоха скоро. Шерифът Чайлдрес изсумтя от учудване и подвижна развълнувано:

— Ти, Макгейвък, изтичай до долния етаж. Искам да остана сам.

— Защо? — попита Макгейвък, без да вдига глава.

Гласът на шерифа Чайлдрес трепереше.

— Не е време за задаване на въпроси. Излез оттук. Хрумва ми нещо. А когато ми хрумне нещо, искам да съм сам.

— Заради тези перли... — запротестира Макгейвък.

— Остави тия проклети перли — заповяда шерифът — и веднага се измитай от тоя таван! Чакай ме долу в гостната.

— Добре — рече учтиво Макгейвък.

Изправи се и закрачи бавно към вратата.

Тръгна тежко по стълбата. Слезе пет стъпала надолу и без да се спира или да променя ритъма, затопурка обратно нагоре.

Шерифът Чайлдрес, застанал на четири крака, гледаше с ококорени очи пода. Докато Макгейвък го наблюдаваше, добрият шериф улови конеца за двата края, повдигна дъската и зяпна. Бръкна в мнимото скривалище и извади еднодоларовата банкнота. Макгейвък попита весело:

— Намери ли нещо, шерифе?

Чайлдрес се сепна. Изду бузи и се изправи тромаво на крака.

— Казах ти да ме оставиш сам! — Той трепереше от яд. — Кълна се, никога не съм виждал човек като теб, дете си пъха гагата навсякъде.

— Какво е това в ръката ти? Прилича ми на еднодоларова банкнота.

— Еднодоларова банкнота е. — От устата му захвърчаха слюнки. — Ти ме накара да ти повярвам и ме издебна. — Той се овладя. — Е, било, що било, Лутър. Готов съм да ти съдействувам. Фактите показват, че си прав; не е просто самоубийство. Убийство е, убийство и обир, за мен това е като просветление, представям си ясно цялата работа. Чарли Лъск е убил стария Лейтън.

— По-полека — възрази Макгейвък. — Не мога да проумея...

— Та то е ясно като бял ден. Еднодоларовата банкнота изяснява всичко. — Шерифът говореше тържествено. — Тази дупка на пода тук е скривалище, нали? Е, няма никакво съмнение. Старият Лейтън е нагласил тая работа. Откъртил дъската и сложил конеца под нея така, че да може да го намери, когато пожелае. Само че никой няма да си направи толкова труд само за да скрие една малка стара банкнота.

Развоят на нещата не се харесваше на Макгейвък.

— Ето какво мисля аз... — подзе той.

Шерифът Чайлдрес не му обърна внимание.

— Според мен доктор Лейтън е крил в тази дупка цяло имане. Той беше скъперник. Тук може да е имало хиляди и хиляди долари. Лъск живееше с него тук, в къщата, и е разбрал това. Дал е на стария професор приспивателно прахче или нещо друго, домъкнал го е на тавана и го е обесил. Когато ровел в скривалището, от алчност забравил тази еднодоларова банкнота... това лесно става. — Шерифът гледеше снизходително събеседника си. — Благодарение на теб и на твоята намеса най-после имаме улика.

— Тази еднодоларова банкнота — забеляза учтиво Макгейвък — е подозрителна. Може би говори за нечия вина. На този етап е малко опасно да отиваме по-далеч. Това е начало, което наистина ни навежда на известна следа. То потвърждава това, което непрекъснато повтарях: че в смъртта на доктор Лейтън има нещо подозрително. — Той се усмихна доволно, внезапно се пресегна и стисна ръката на шерифа. — Сбогом, стари приятелю. Много ми беше приятно, че се запознахме.

Шерифът Чайлдрес изглеждаше озадачен.

— Какво значи „сбогом“?

— Значи стига и обратно в Мемфис. — Макгейвък се усмихна тъжно. — Това е един от случаите, към които имам слабост... а съм решавал десетки такива. Но както твърдите с Боб Лийч, тук, в Роктън,

няма място за мен. Аз съм ненужен. Сбогом... и ти пожелавам успех с тия просветления.

— Чакай. — Лъд Чайлдрес се прокашля. — Боб Лийч не ми е началник. Постой още няколко дена. Според мен Роктън има нужда от теб. — Изведнъж на лицето му разцъфна непринудена момчешка усмивка. — Аз знам какво говоря.

— Така е вече по-добре — каза тихо Макгейвък. — Ти направи добър избор. Практически аз съм решил този случай. Той ще бъде приключен до осем часа тази вечер и ще се постарая цялата заслуга да бъде твоя. — Той тръгна към вратата. — Потърси ме следобед. Не забравяй.

Макгейвък излезе на входната площадка, заобиколи къщата я през задния двор се измъкна от имението. Малката къща се намираше на края на Ашуд Авеню. Зад ниския жив плет, който бележеше границата на имението, имаше полегато каменливо пасище. Макгейвък смяташе, че сега трябва да се добере до разнебитеното Девическо училище на Саймън Течърол Лейтън. И да се добере дотам по възможност без да предизвиква много шум и смут. Пътеката, по която бе поел предишната нощ, минаваше край гробищата — значи не можеше да мине по нея.

Погледна с отвращение непривлекателната селска местност, спря се за малко да се ориентира. И започна разходката си. Започна лошо и продължи още по-лошо. Използувайки за ориентир градската водонапорна кула, той излезе извън границите на града. Първата четвърт миля измина трудно. Репей и кактуси, а после се запуска през лабиринт от сухи дерета и пътят стана още по-труден. Най-последна стигна близо до бреговете на реката. Тук земята светлееше от яркозелена трева, коварна блатна трева, криещи застояли тинести мочурища, гъмжаща от малки жабчета с метален цвят. Макгейвък следеше внимателно за отровни змии. Той си проби път през гъсталак от леска и смрадлика и излезе на открито.

Мрачните постройките се извисявала, усойни и неприветливи, сред черните дъбове и виещите се лози. Без да се опитва да се крие, Макгейвък се насочи право към спалните помещения. Предната врата, увиснала на изгнилата си рамка, беше открехната. Детективът я бутна, пантите изскърцаха и той се озова сред паяжини и плесен. Намираше се в помещение, което някога бе служило за приемна. Малката гола

стая имаше само две врати: входната и друга, която водеше обратно към самата спалня. Планът на сградата беше извънредно интересен за историка. Макгейвък бе чувал за такова странно разположение на етажите. Архитектурата представляваше останка от онова време, когато жените, уж за да не остават без надзор, са живеели като стадо овце. Точно зад приемната се намираше първата спалня. В разцвета на училището тя е била спалня на възпитателката. И тя като предната стая имаше само две врати. Зад стаята на възпитателната беше първата спалня на питомките, с две врати. И така нататък — по цялата дължина на сградата. Разположението на помещенията беше такова, че когато момичетата на Саймън Течърол Лейтън си лягали вечер, не можели да мръднат никъде. Стаите бяха свързани верижно. За да си позволи нощно любовно похождение, една пансионерка е трябвало да мине през цяла редица помещения, завършващи със стаята на възпитателната.

Макгейвък потръпна. „Как ли са си намирали съпрузи горките пиленца? Изобщо не са си намирали. Завършвали учебното заведение, прибирали се вкъщи и се отдавали на живот, като варакосвали сухи цветя и рисували трицветни теменуги върху порцеланови подноси.“

Всяка килийка бе точно като съседната — източен прозорец, западен прозорец и камина. Последната, крайната спалня си заслужаваше да се види.

Тази стая беше точно копие на другите, но имаше някои необикновени подробности. Бе добавено нещо ново. На полицата над камината имаше леген, пълен до половина с мръсна вода, мръсно парче пешкир, калъп жълт сапун за пране — и едно евтино огледало. Макгейвък се усмихна. Това беше дирята, която толкова бе развълнувала доктор Лейтън, уликата, която го бе подтикнала да пише до детективската агенция Браун писмото си за „скитниците в девическата спалня“.

Макгейвък се разбърза. Само след две минути откри това, което търсеше. Още преди да го открие, можеше много добре да го опише. Намери вързопчето горе, зад полицата над камината. Почти нова сива дреха, добре сгъната. Сложи я внимателно на пода и я разгъна. Беше костюм само от една част — работен комбинезон, с какъвто си служат механиците и фермерите, зацапан тук-там с глина и корав от големите петна, които можеха да бъдат само засъхнала кръв. В средата на

вързопа имаше малък чук я черна кожена чантичка. Макгейвък разбра, че е намерил оръжието на убийството: дебел, груб зидарски чук — късата дръжка от твърдо дърво беше нашарена с червени ивици. Макгейвък внимаваше да не я пипа.

Взе черната кожена чантичка и я отвори. Това беше скъп мъжки несесер. В него имаше чифт войнишки четки, пила за нокти с дръжка от слонова кост и кожена примка. „Отлично! — зарадва се Макгейвък. — Всичко е тук с изключение на гребена!“ Името на собственика бе гравирано със златни букви върху капака на чантичката — Лесли Лерой Андерсън.

Макгейвък сгъна работния комбинезон така както го бе намерил и го сложи пак на мястото му. Каза си: „Опита се да ме удушиш, а? Сега ти си в ръцете ми, приятелю. Свършено е с теб.“

Когато Макгейвък се върна на Главната улица, беше пладне, свещеният час за свински ребра с бамя. Хората бяха изчезнали от тротоарите. Палещото слънце точно над главата му обгаряше площада пред съда, вдигаше се трептяща, жежка мараня. Тук-там имаше камиони и двуместни леки коли. Едно планинче с очукана двуколка, което пазеше собствеността на баща си от чуждо посегателство, дъвчеше печена царевица и наблюдаваше Макгейвък с големи кръгли очи, докато сивото муле, следвайки примера на младия си господар, ръфаше големи ивици кора от кола, за който беше вързано, и ги дъвчеше с мрачна наслада. Очите на мулето и на детето бяха вперени в Макгейвък, и в двата чифта очи той съзря същата уморена мъдрост на вечните планини.

Макгейвък свали сакото си, разкопча яката. Термометърът пред „Симънс Хаус“ показваше трийсет и три градуса, когато той влезе във фоайето. Любезният администратор с очила полумесеци го поздрави учтиво. Макгейвък каза извинително:

— Братко, дължа ти мангизи. Колкото и да ми е неприятно, трябва да призная, че загубих ключа на стаята си.

— Оставили сте го вътре — отвърна добродушно служителят. — Камериерката го намерила там преди около половин час. — Той взе един ключ от поставката зад себе си и го сложи в дланта на Макгейвък. Държането му беше хладно и небрежно.

— Чакайте! — възрази Макгейвък. — Тук има грешка. Ключът е номер 209. Аз съм в стая 207.

— Бяхте в 207. — Администраторът се усмихна умолително. — Сега сте в 209. Така нареди шерифът.

— Нима шерифът се разпорежда къде да спят хората в Роктън? Служителят се засмя добродушно.

— Да, ако се налага. Преди трийсетина минути камериерката се опитала да отвори вратата ви. Не била заключена, та...

— Но аз я оставих заключена!

— Така ви се е сторило. Обаче, както казах, ключът ви е бил вътре. Както казах, камериерката влязла и намерила ключа ви на леглото. Намерила и трупа на пода.

— Какво намерила на пода?

— Трупа. — Администраторът се мъчеше да говори спокойно. — Не се плашете. Във всички хотели по едно или друго време се появяват трупове. Този беше на един човек с твърде лоша репутация, известен под името Фидлър Джоуплин. Няма защо да се тревожите, вие не сте заподозрян. Убийството трябва да е станало най-малко един час след излизането ви. Все пак шерифът иска да поговори с вас, ако можете да му отделите време.

Макгейвък заговори студено:

— Какво се е случило с тоя Фидлър Джоуплин?

— Удушен е с кожена примка. Сигурно от негов съучастник. Не можем да проумеем как са го удушили, та той беше такъв здравеняк. Пълна загадка. — Той помълча, направи гримаса. — Ще ми позволите ли да ви подшушна нещо?

Макгейвък кимна.

— Готвачът ми каза, че имал много хубава есетра, уловена в реката. Кажете само, че аз съм ви я препоръчал, и ще я приготви специално за вас — съобщи поверително администраторът.

Макгейвък отвърна дружелюбно:

— Просто ми увийте малко и аз ще си я взема със себе си.

Той тръгна бързо към вратата, но в средата на фойето се спря внезапно, обърна се и подхвърли:

— До осем часа довечера... няма да ме има.

V

ПРИМКАТА СЕ ЗАТЯГА

Хали Лейтън прие Макгейвък в оранжерията.

Като вървеше към подобната на храм веранда на къщата, детективът бе стигнал почти до средата на чакълената алея за коли, когато момичето се показа за миг до една разцъфнала дива ябълка край ъгъла на сградата и му махна с ръка. То направи това с много потаен вид. Съвършено ясно беше, че го бе чакало, че се опитваше да го отклони, преди да е стигнал до входа.

Макгейвък изостави алеята за коли, прекоси моравата и влезе безмълвно след момичето в един голям остъклен солариум.

Беше проветриво място с куполообразен покрив, направен от малки четвъртити стъклени прозорчета. Голям бе колкото танцувална зала. Имаше цели редици и поставки с екзотични растения и папрати, вероятно бяха стотици, и толкова много слънчева светлина, пречупвана под най-различни ъгли от полегатите стъкла, толкова много бухнала зеленина и восъчни листа, че Макгейвък бе като зашеметен. Тежкия дъх на зловещите цветове се рееше във въздуха на слоеве от мускусни аромати. Хали Лейтън стоеше пред него и го гледаше втренчено.

Дългонога и грациозна — истински красива жена. Меката ѝ лъскавочерна коса беше прибрана на тила с панделка като на момиченце. Беше облечена с широка, дълга до коленете рокля в убит тъмночервен цвят, поръбена със сърма, и носеше малки изрязани велурени обувки с високи токчета. Макгейвък я огледа внимателно и каза:

— Охо, охо. Значи така се издокарват хората за погребение в Роктън.

Тя избухна:

— Не ставайте глупав. На погребението аз носех черно. Когато то свърши, прибрах се вкъщи и извадих най-фантазьорските дрехи, които имам. Нали разбирате, същото е, както да си изплакнете устата, след като сте лапнали муха.

— Не обичахте ли стария? — попита спокойно Макгейвък.

— Обичах го. Вие не разбирате. Ковчегът, голямата дупка в земята и всичко друго. — Тя прехапа устна. — Колко съм смешна. Не мога да се примиря с мисълта, че едно живо същество е умряло в разцвета на живота си. Изглежда, че не съм добре психически.

Гласът на Макгейвък стана дързък, рязък.

— Ходите ли на лов?

Вратата беше отворена към двора. Шест бели пауна като снежна върволица влязоха тържествено от моравата в помещението, разходиха се безцелно насам-натам между саксиите с папрати.

— Разбира се, че ходя на лов. — Момичето поруменя от яд. — Разбирам какво искате да кажете... но ловът е нещо съвсем друго. — Тя се опита да обясни. — Смъртта, както и всичко останало, си има степени. Понякога е трагична, друг път е логична и необходима. Всеки път, когато изпиете чаша ферментиращо вино или изядете резенче плесенясало сирене, вие всъщност унищожавате живот, но не придавате никакво значение на това, нали? Искам да кажа, че...

Макгейвък наблюдаваше пауните.

— Това са врели-некипели — заяви той. — Защо ме домъкнахте тук?

Тя разтвори листата на една клюмнала орлова папрат, извади внушителна чекова книжка и малка златна писалка.

— Колко ви дължа?

— Защо се безпокоите за това? — Макгейвък говореше неясно. Той каза небрежно: — Чух някои интересни слухове за стария професор. Един — мисля, че беше шерифът Чайлдрес — забелязал, че старецът изгорил изкуствената си челюст точно преди да умре. Разправял, че щели да му израснат истински зъби само чрез силата на волята. Чували ли сте тази история?

Тя кимна.

— Да. Истина е. Татко Лейтън сам ми разказа всичко. Един ден седял пред огнището и изведнъж го доядяло на зъбните протези. Решил сам да си направи нови челюсти — духът да надделее над материята. Извадил протезите си и ги хвърлил в огнището. Изглежда чудновато, но можем ли да твърдим, че не е знаел какво върши! — Тя размаха чековата книжка. — Колко ви дължа?

Макгейвък забеляза, че на краката на пауните има по един пръст с голяма става. Това го озадачаваше. Той попита:

— Защо всяка от тези птици има подут пръст? — Посочи най-близкия снежнобял паун.

За минута тя не разбра.

— А-а, това ли? — Усмихна се. — Пауните имат навика да скитат. Като ги купите, смазвате един от пръстите им и после никога няма да напуснат убежището си.

— Значи просто вземате, че го смазвате, а?

— Точно това казах. — Тя се наежи. — Не си придавайте толкова възмутен вид. Изглежда жестоко и може да е така. Но това е стара, традиционна предпазна мярка и не разбирам вас какво ви засяга! — Тя се разгневи. — Вие сте отрасъл в голям град, идвате тук и се опитвате да ни учите как да подреждаме живота си. Разбира се, ние, Лейтънови, сме само полуцивилизовани, но умеем да живеем...

— Не се и съмнявам. С две хиляди акра!

Тя каза хладно:

— Снощи аз не съзнавах какво върша. Дойдох в „Симънс Хаус“ и ви наех. Е, няма как, договорът си е договор. Тази сутрин татко Лейтън бе погребан. С това работата ни приключва. — Тя допря писалката до хартията. — Колко ви дължа?

— Пет хиляди долара.

Мисис Лейтън се стъписа.

— Шегувате ли се? Не, виждам, че не се шегувате. Но това е абсурдно. Вие нищо не сте направили.

— Не ви ли правих приятна компания? — усмихна се Макгейвък. — Таксата е пет бона.

Тя сложи капачката на писалката си, сгъна чековата книжка, пъкна я в джоба си.

— Стига. Няма да получите нито цент. Може би така ще се научите на малко вежливост. Знаете ли, тук, в пуцинаците, ние държим много на добрите обноси. — Тя го дари с тънка усмивка на тигрица. — Ще ви купя билет обратно за Мемфис и ще ви го оставя на гарата.

Той вдигна шапката от коленете си, нахлупи я на главата си, стана.

— Според мен единствената беда е, че да притежаваш две хиляди акра, значи да си предразположен към мания за величие. Не ми размахвайте тоя камшик, миличка, аз нямам волски ярем на шията си. Ние с вас сме сключили договор и не можете да го развалите само с едно щракване с пръсти. Не изопачавате ли малко фактите? Снощи в „Симънс Хаус“ вие не ме наехте, за да разбуля тайната около смъртта на професор Лейтън. Страхувахте се да не пострадате; договорихте се с мен да ви закрилям. Разбира се, нашето споразумение не беше едностранно, нужно е и двете страни да го анулират. Ако снощи сте били в опасност, сега също сте в опасност, затова отказвам да ви освободя от задължението.

— Опитайте се да вземете дори един цент! — подхвърли тя подигравателно.

— Несъмнено вие познавате много добре ирландските сетери в конете, но по стечение на обстоятелствата аз пък много добре познавам законите на страната. Според собственото ви признание Лейтъновите ферми са обща собственост. Ако не можем да вземем пари от вас, ще притиснем съпруга ви. Ако и там ударим на камък, ще дадем под съд наследниците на стария доктор Лейтън. А когато Атъргън Браун заведе дело, вестниците правят от него сензация.

Тя повтаряше непрекъснато нещо под нос, но той не можеше да я чуе, затова попита:

— Какво мънкате?

Тя изсъска злобно:

— Ти си куче, мръсно, краставо куче! Куче такова...

Той кимна сериозно в знак на съгласие.

— Боя се, че е вярно, А сега ще ме извините, но ще напусна този очарователен дом на вечно цъфтящата радост. И потърсете един човек за някакви гърнета.

Чарли Лъск в шоколадените си памучни панталони и сакото от туид — но без траурна лента на ръката — слизаше по широките каменни стъпала на съда, когато Макгейвък излезе на площада. Сега секретарят изглеждаше съвсем друг. Раменете му бяха отпуснати и влачеше крака като човек, който се плъзга на кьнки. Макгейвък подвижна: „Здравейте!“ — и като го забеляза, Лъск направи напразен опит да си придаде обичайния безгрижен вид. Той разпери пръсти като

ветрило, помаха и отвърна: „Здравей, симпатяга!“ Гласът му беше глух, погледът — смутен, объркан.

Макгейвък се подсмихна.

— Зная какво точно ви минава през главата. Светът е отвратителен, нали?

Чарли Лъск облиза устни, задави се.

— Не грешите. Прогнозите са много мрачни.

Слънцето печеше ужасно. Макгейвък се спря под тебеширеносинята сянка на една вита колона.

— Главният шериф иска да ви припише убийство, а?

— Сбъркал е адреса. Изглежда, че докато бяхме на погребението, Чайлдрес е претърсвал дома на доктор Лейтън. На тавана е открил нещо като скривалище с еднодоларова банкнота в него. Твърди, че там са били укрити много пари. Казва, че аз съм убил работодателя си и съм задигнал тайните му спестявания. Шерифът Чайлдрес иска от мен, първо, да призная, че съм извършил предумишлено убийство; второ, да призная, че съм откраднал хиляди и хиляди долари, и, последно, да върна парите. Такова се очертава горе-долу близкото ми бъдеще. А то не ми харесва. — Той се опита да се усмихне. Изведнъж като че ли малко се учуди. — Отде знаете?

— Аз бях с него, когато претърсваше къщата — отговори Макгейвък. — Нали знаете, че съм детектив. Това ми напомня една подробност, която ни озадачи. Заедно с другите помещения случайно претърсихме и вашата спалня. Забелязах, че вие сте нещо като книжен плъх и че имате вкус към книги с карикатури и вицове. Но тематиката не е толкова важна, бедата е там, че не мога да разбера подписите върху форзаца на тези книги. На всяка има подпис: Лесли Андерсън, Литъл Рок, Анканзас. Да не сте ги взели назаем от...

Лъск изглеждаше уплашен.

— Книгите са мои. Не знам кой е написал на тях това име... нито по каква причина. Забелязах го преди три дена. Трябва да е било направено точно след като старият се обеси.

— Няма съмнение, подписите са подправени — каза Макгейвък замислено. — Никой не би отбелязал като адрес само Литъл Рок. Ще напише Гасхаус Терас 1066 или нещо подобно, ще отбележи улицата. Ценни ли са книгите?

— Цялата партида, купена на okazjiон, струва може би три долара и половина.

Макгейвък се намръщи.

— Кога ще четат завещанието?

— Какво? Аха, завещанието. Утре следобед. Това е само формалност. Всички роднини имат преписи от него. Фамилията Лейтън е нещо като акционерно дружество. Автоматично всичко се връща обратно във фермите им. Дори репутацията на стария. Ха-ха!

Макгейвък се намръщи, поклати бавно глава.

— Каша, братко Лъск, същинска каша.

Извъртя се на пети, изкачи се по стълбата, вземайки по две стъпала, и влезе в съда.

В кабинета на шерифа ставаше нещо. Чайлдрес имаше гост.

Макгейвък влезе в стаята и отначало не разбра какво става. Помисли, че мистър Чайлдрес изведнъж е откачил. Едрият шериф се бе излегнал на своя въртящ се стол. С украсените си с гуша челюсти стискаше незапалена пура; бе махнал лентичката на пурата, сложил я бе на безименния пръст на лявата си ръка и я съзерцаваше от разстояние с тъжна сериозност. Извиваше ръката си, оглеждаше пръста си, цъкаше с възмутено недоумение.

— Ужасно — рече той. — Просто ужасно. — Изглеждаше нервен. — Ще бъдете ли тъй добър да повторите това, което казахте?

Макгейвък внезапно се закова на място.

— Аз нищо не съм казвал.

Шерифът Чайлдрес беше раздразнен.

— О, заповядайте, Макгейвък. Аз не говорех на вас. Щом сте тук, влезте. — Той заговори над рамото на Макгейвък. — Бих искал да чуя отново тази история — от начало до край.

Чак тогава Макгейвък забеляза госта на шерифа. Той седеше смирено в ъгъла зад вратата. Отначало беше малко трудно да го разпознае, но после Макгейвък изведнъж разбра кой е. Поки, бившият затворник, който държеше нелегална кръчма под старата кланица. Той се бе измъкнал от бърлогата си и беше облечен като светски човек. Избръснат и измит, със свещенически костюм от син серж, безупречен, с бяла риза и черна вратовръзка. Чертите на скотското му лице бяха свъсени от гняв.

— Ще ти го повторя — рече той. — Но не вярвам да можеш да направиш нещо. Хора като Фидлър Джоуплин и като мен нямат много влияние. Дойде ли време за избори, не се натискаме да се кандидатираме за шерифи.

Чайлдрес възкликна укорително:

— Е, не си прав, приятелю. Аз съм шериф на бедняците!

Очите на Поки светнаха иронично.

— Щом ти го казваш, може пък да е истина. — Той се обърна към Макгейвък. — А и вие според мен не сте по-добра стока. Фидлър ми беше приятел. Намериха го мъртъв в стаята ви в „Симънс Хаус“. Отде да зная дали вие не сте свършили тая работа?

— Отговори му като възпитан човек — посъветва шерифът Макгейвък. — Той, общо взето, е свястно, добро момче, но има трън в задника си и пистолет в джоба. Смъртта на Фидлър го разстрои, би те убил начаса. Но до утре ще му мине.

Макгейвък възкликна добродушно:

— Боже мой! Като че сме пак в старата Аризона. Какво те тревожи, Поки?

— Страх ме е и съм ядосан.

— Разкажи му, Поки — подканя го шерифът.

— В този град става нещо, което е много, много лошо. Не знам какво е, ама Фидлър Джоуплин знаеше. Стана умислен. Опитах се да го разпитам, но той дума не обелваше. Предположих, че е нещо, свързано с Лейтънови, задето го тормозеха. Може би дело или нещо подобно. Снощи разбрах, че е съвсем друго.

— Чуй го, Макгейвък. Ужасно е — измънка шерифът.

Поки продължи:

— Снощи Фидлър дойде в моята... ъ-ъ... кръчма пиан до козирката. Ругаеше доктор Лейтън, наричаше го сатана, дърт змей. Е, повъртя се малко, па се тръшна на леглото, направо загуби съзнание. Изпадна в унес. По едно време, дявол да го вземе, започна да говори насън. Непрекъснато повтаряше едно и също. Кръвта ми се смрази, като го чух. Казваше: „Опръскан е с кръв.“ Само това едно-единствено изречение. Хващам се на бас, че го повтори сто пъти!

Шерифът Чайлдрес погледна Макгейвък.

— Разбираш ли? Опръскан е с кръв. Кого е имал предвид?

Макгейвък заяви сериозно:

— А сега слушай, Поки, аз търся убиеца на Фидлър и ще го пипна. Но искам да бъдеш откровен с мен. Ти твърдиш, че Джоуплин не е ловял риба с гърнета. Кой друг освен теб би могъл да знае? — Той посочи гърнетата до стената. — Как си обясняваш това тук?

Шерифът Чайлдрес се намеси раздразнено:

— Разбира се, че си е служил с гърнетата. Съобщиха ми по телефона и отидох в дома му, докато го нямаше там. Намерих тези гърнета под кревата му. Капаците се пробиват, гърнетата се напълват с вар и са готови. — Хрумна му нещо. — Да не искаш да кажеш, че други са ги сложили там? Че са искали да го компрометират?

— Не — заяви Макгейвък. — Гърнетата наистина са били негови. Нали така, Поки?

Поки кимна.

— Негови са били гърнетата, той ми призна това, но не е смятал да лови риба с тях. — Той стана, постоя малко на вратата. — Ако хората на закона имаха глави, щяха да разберат, че той казваше истината. Че къде може да ги използва? Из тия планини има само плиткы речни ръкави. Къщата му е много далеч, на петнайсет мили от реката. И ако е смятал да лови риба в речните вирове, щеше да пренесе гърнетата нощем и едва тогава да ги напълни с вар. Нямаше да мъкне всичките тези веществени доказателства на петнайсет мили.

Поки излезе бавно от стаята и затвори вратата подире си.

Шерифът Чайлдрес беше развълнуван.

— Човекът е прав — каза тихо той. — Виж, това не съм помислил досега. Така положението става страшно объркано, дявол да го вземе!

— Изкарай колата си — разпореди се Макгейвък. — Отиваме в планините. Искам да огледам колибата на Фидлър Джоуплин. По-бързо!

Малката ферма на Джоуплин се намиреше на осем мили разстояние, в самото сърце на местността Синята скала. Синята скала представляваше див, почти непроходим лабиринт от гористи хребети точно на изток от града. С кола пътят беше само осем мили, ала го изминаха за час и половина. Започнаха с бавно, отегчително пълзене и пътуването ставаше все по-бавно и по-бавно.

Излязоха от границите на града и се помъкнаха по чакъления път с охлювната скорост от петнайсет мили в час. Макгейвък попита нервно:

— Какво ѝ става на тази таратайка? Не можем ли да се движим по-бързо? Знаеш, че разследваме убийство.

Шерифът Чайлдрес отвърна успокоително:

— Ако ѝ отпусна юздите, ще се счупи карбураторът. Хубави коли трудно се намират. Аз имам тази от десет години и смятам да я имам още десет.

Спорежът и смрадликата се нижеха край пътя като бавнодвижеща се панорама. Макгейвък затвори очи и се опита да подремне, но политна напред от седалката. „Тук завиваме“ — обясни шерифът Чайлдрес. Макгейвък не виждаше никакъв завой, само дългото право шосе.

Пристъпвайки от думи към действие, Чайлдрес завъртя кормилото си рязко наляво. Колата изскърца, заобиколи бавно пътната бариера и като слезе по насипа навлезе в една царевична нива.

— Има много повече пътища човек да стигне до местността Синята скала — забеляза Чайлдрес, — отколкото кърлежи в гърба на кит. Но този е най-прекият.

Четвърт миля караха покрай една ограда — в абсурдно оранжево — и се заизкачваха по лек склон. Три пъти в течение на петнайсет минути шерифът слиза, отваря порти, минаха покрай стада овце и пасящ едър рогат добитък. Стана по-стръмно, на мястото на шистите и кактусите се появиха бодлива зеленика и нискорасли кедри. На склона се показва небоядисана дървена църквичка. От църквата се разклоняваха като спици на колело шест коларски пътя. Шерифът избра единия от тях, вкара колелата на автомобила в коловозите и се ухили.

— Сега вече няма как да я подминем. Движим се към билото.

— Както подразбрах — произнесе Макгейвък бавно, — Фидлър не е живял в колиба. Живял е в част от старата мелница. Прав ли съм?

Шерифът кимна.

— Вярно е. Но как узна...

Макгейвък се прозина и отвърна:

— Поки ни каза това в кабинета ти, не го ли чу?

— Поки не е казвал нищо подобно... — възрази шерифът. — Е, пристигнахме!

Джоплиновата мелница се намиреше в една падинка, обградена от дървета. Гледана от билото, тя имаше тъжен, запустял вид. Едно време е била процъфтяваща, оживена планинска мелничка, ала сега стряхата ѝ беше увиснала, плочите на покрива ѝ — напукани и обрасли с мъх. Пълзящите пипала на гората бяха достигнали сечището. Макгейвък запита сериозно:

— Какъв е оня голям вир точно зад постройката?

Шерифът Чайлдрес отговори разсеяно:

— Това е старият воденичен вир, Лутър. — Изведнъж като че го удари гръм. — Боже мой! Нали Фидлър щеше да лови риба с гърнета в своя воденичен вир!

— Да слезем там — заповяда Макгейвък мрачно. — Губим си времето.

Постройката отдавна беше частично разглобена от неуморно чоплещите пръсти на времето. Старата мелница представляваше, кажи-речи, само купчина сухи гнили дървета, задната половина беше рухнала напълно — покрита с увивни растения грамада от греди и дъски. Обаче имаше признаци, че предната част на постройката е била обитавана. Имаше прозорец, за праг бе поставен прясно отсечен кедров пън. Част от машинарията на старата мелница беше изнесена от разрушената постройка и изоставена под един паянтов навес отзад. — Макгейвък като пощенски гълъб се насочи право към навеса.

— Къде е воденичният камък? — попита той.

Шерифът Чайлдрес посочи един голям кръгъл камък, подпрян на изкорубените дъски отвън. На повърхността му имаше грозно възчерно петно. Шерифът се наведе.

— Ай да се не види! Това е кръв!

— Разбира се, че е кръв. — Макгейвък беше кисел. — Ти какво очакваше? Сорго ли? Да влезем вътре.

Макгейвък се убеди, че постройката е твърде жалко подобие на къща. Тук имаше дървен материал в изобилие, стига Джоплин да е искал да си построи нещо комфортно — но очевидно Фидлър просто не е ламтял за комфорт. Стаята беше бедно обзаведена, стените — облепени със стари вестници, за да не духа, подът — скован накриво от разни дървени парчетии. В един ъгъл имаше примитивна печка,

измайсторена от вехт бензинов варел, в друг — груб ръчно скован нар. Два счупени стола и една криво-ляво направена маса завършваха мебелировката.

Погледът им бе привлечен от един предмет на масата, който засенчваше всичко останало. Точно в средата на тази маса имаше кафез. Кафезът, изящно изплетен от бели дъбови пръчки, беше хубав образец на майсторството на планинците.

В кафеза имаше лешояд. Първия лешояд, който Макгейвък виждаше отблизо — а и не беше красив. Огромен, тромав и противен, неприятен за гледане. От въз чер кичур рошави пера стърчеше змиевидната му шия с червеникава сбръчкана кожа, която завършваше с глава със зловни очи и голяма човка. Грозните му хищни крака имаха досущ цвета на бледа човешка плът. Лешоядът ги оглеждаше с тъпо безразличие. Шерифът Чайлдрес зяпна от смайване.

— Боже, спаси ме! Защо е държал такава гадина тук като домашно животно?

— Как ли го е уловил?

— Лесно се ловят. Просто слагаш стръв на една примка. Дечурлигата в планините ги хващат и им окачват книжни гердани. Но това е съвсем друго! — Шерифът почервения. — Да го сложиш в кафез и да го държиш така е...

— Разбира се, разбира се.

Макгейвък тръгна към единия ъгъл на стаята. До печката имаше кофа с пепел. Той вдигна кофата, премести я на две крачки и застърга пода с подметката си.

— Какво търсиш? Други, кървави петна ли? — попита намръщено шерифът Чайлдрес.

— Не, днес няма кръв — отсеке Макгейвък. Той вдигна кафеза, излезе навън и пусна пленника.

Лешоядът пробяга няколко метра с невероятна бързина и литна, размахвайки, крилете си широко и плавно. Проследиха го, докато изчезна в небесата.

— А сега — рече Макгейвък — ще огледаме набързо воденичния вир, просто за проверка.

Водата във вира зад постройката беше застояла, зловонна. До самия край на пенестата повърхност растяха храсти и шубраци. На един гниещ пън се печеше на слънце синьо-черна змия, месеста и

дебела колкото китката на шерифа, водни паяци сновяха в кръг и на зигзаг из лигавите водорасли.

— Каква е дълбочината на тези вирове? — любопитствува Макгейвък.

Шерифът Чайлдрес беше неспокоен.

— Що се отнася до това — отговори той грубо, — не съм чувал. — Извади голям златен часовник. — Да се връщаме ли към цивилизацията?

VI ТРОЕН УБИЕЦ

Карайки бавно по обратния път, шерифът Чайлдрес беше мрачен. По едно време, на билото, откъдето се откриваше просторна гледка към долината под тях, Макгейвък наруши мълчанието:

— Значи цялата тази местност се нарича Лейтъновите ферми?

— Точно така, Лутър. — Шерифът беше кисел. — Накъдето и да погледна. Докъдето може да стреля пушка — и дори още по-надалеч. Бива си ги тия Лейтънови.

Близо един час никой от двамата не проговори. Стигнаха отново до църквицата, отминаха я, поеха през безкрайните пасища.

Най-после Макгейвък заговори:

— Какво ти става? Откакто излязохме от планините, зъб не си обелил. Не ми разправяй, че пак те болят ушите!

— По-лошо е, Лутър, ако можеш да си представиш такова нещо. Страшна мъка ми е.

— Мъка ли?

— Често ме хваща. Да не дава господ да ти дойде на главата, Лутър. Сякаш сърцето ти е пълно с червеи и плесен. Не мога да избия оня лешояд от главата си. Хванала ме е мъката на лешояда.

Колата изскочи от царевичната нива на чакъления път. Минаха покрай боядисания в червено маган^[1], навлязоха в покрайнините на града.

— Мъка, а? — проговори най-после Макгейвък. — Знам точно за какво говориш. И мога да ти кажа лек за такова нещо. Ще се срещнем довечера у Докси Лейтън. В осем часа. Доведи също Чарли Лъск и приятеля си, достопочтения Боби Лийч. Носи си белезниците, ония, дето цял ден се мъчеше да щракнеш на китките ми. Ще ти представя един убиец. И още нещо: гледай в револвера ти да има нова-новеничка капсула. Откровено казано, очаквам стрелба.

Шерифът отвърна обидено:

— Моят револвер не е с капсули. Пълен е с патрони като всички тези модерни пистолети!

Минутите течаха и светлината постепенно се променяше. От тримата души, седнали в разкошната, библиотека на Лейтънови — Макгейвък, домакинът и жена му, само Макгейвък изглеждаше напълно спокоен. В седем и половина слънцето залезе, обливайки с лъчите си орловите нокти на прозореца, полагайки розови и сиви филигранни отблясъци върху лъскавите стени, тапицирани с кожа. Хали Лейтън седеше права като свещ, напрегната. Срещу нея съпругът ѝ, — мършавото му загрубяло лице полузатъмнено в сенките — се бе отпуснал на любимото си натруфено кресло. Слънцето се скри. И от минута на минута розовокораловите му лъчи все повече избледняваха върху разкошния килим, ставаха виолетови. След един трепетен миг на дрезгавина, на последни зари, стаята потъна в прозрачната вълна на пролетния здрач.

Плантаторът протегна ръка в мрака, щракна ключа на една настолна лампа.

Макгейвък каза:

— А от Лас Вегас отидох в едно малко селище в Индиана, наричано Уъртингтън — ех, какви чудни приключения имах там! Оттам заминах за Маями и помогнах на една стара жена да намери смарагдовата си огърлица. После пък в Колорадо някакъв идиот колеше хора и ги напъхваше в бирени бъчви, и хоп! — озовах се в Колорадо...

Часовникът върху полицата на камината удари осем без четвърт. Докси Лейтън забеляза хладно:

— Виждаме, че сте имали интересен живот, мистър Макгейвък. Добре ни позабавлявахте. Но каква точно е целта на това ваше посещение?

— Искам само да убия скуката — обясни Макгейвък. — Чакам да удари осем. В осем ще хванем убиеца на баща ви. Шерифът не ви ли спомена за това?

Очевидно не бе споменал. Тази перспектива, изглежда, че ги зарадва много. Лейтън вдигна въображаема пращинка от ревера на елегантното си сако, купено на Парк Авеню, заоглежда я внимателно.

Брюнетката се наведе напред, очите ѝ пламтяха от гняв, ала гласът ѝ беше тих и укорителен:

— Смятате ли, мистър Макгейвък, че моментът и мястото са подходящи за едно долнопробно драматично представление? — В гласа и се прокрадна враждебна нотка. — Пръстга върху гроба на татко Лейтън е още прясна. Защо не отложите това за утре — след прочитането на завещанието?

— Тогава ще бъде много късно. Трябва да свършим тази работа още сега, иначе никога вече няма да ни се удаде възможност.

Лейтън повъртя в пръстите си кафява цигара.

— Откакто пристигнахте в Роктън, вие говорите с недомлъвки. Нашепвате загадъчни безсмислици. — Плантаторът се изразяваше спокойно, тихо, но в думите му се долавяше студенина. Макгейвък разбра, че е настъпил решителният момент. Лейтън изрече лениво: — Изяснете се сам, преди да съм ви изхвърлил.

— Не много отдавна — подзе Макгейвък — вашият баща ни писа в Мемфис. Намерил, както му се струвало, следи, че в спалнята на някогашното му училище се навъртат скитници. Именно това писмо и малкото разследване, което провел сам, са станали причина за смъртта му. Да... не се мръщете. Професор Лейтън е бил убит. Разбира се, никога не ще успеем да докажем това, докато вие не разрешите изравяне и аутопсия на трупа. Обаче...

— Обаче празни приказки! — тросна се Лейтън. — Щом не можете да го докажете, каква полза да продължавате? Трябва откровено да ви заявя, че за мен вие сте измамник. Съзнавате, че се провалихте.

— Аз мога да докажа, че Лесли Андерсън е убит. Мога да ви покажа трупа. Мога да докажа, че човекът, който е убил Андерсън, е имал достатъчно основания да убие и професор Лейтън. Как ви се струва това?

Лейтън се засмя.

— Вие всъщност се борите за хонорар, нали?

Чукчето на главния вход удари няколко пъти.

— Това — забеляза Макгейвък — ми звучи като пристигане на някакъв шериф.

Момичето стана и излезе от стаята. Върна се с нежеланите си гости.

Шерифът Чайлдрес мина през вратата като съвсем нов човек. Ноздрите му надушваха действие, лицето му беше зачервено от напрегнато предвкушване на нещо важно. Той погледна Макгейвък с доверчивите, щастливи очи на дете по Коледа. До него крачеше Лъск, а малко по-назад, от едната му страна, се влачеше Робъртс Лийч. Мърлявият надърна над рамото на шерифа, усмихна се, поклони се и кимна на насъбралите се.

Макгейвък следеше навъсено приближаващите се.

— Сега вече можем да приключим въпроса. — Той посочи. — Шерифе, арестувай този човек. Внимавай!

Едрият шериф се движеше като рис. Завъртя се, сграбчи Лийч за ръката и я изви назад. От устата на мърлявия захвърчаха слюнки, той се замята. Чарли Лъск с един скок се намеси в схватката, вкопчи се в ръката на Лийч, прикова я на място.

Макгейвък извика ядно:

— Не този, не Лийч! Чарли Лъск ни трябва!

Трябваше да се намесят и тримата — Макгейвък, Лейтън и шерифът, за да му сложат белезниците. Дребният секретар крещеше и беснееше. Шерифът Чайлдрес гледеше пленника си неловко.

— Значи тази работа е свършена точно както предположих още отначало — от някой проклет външен човек! Как го е направил, Лутър?

— Това е вече друго, Макгейвък — каза Лейтън учтиво. — Някак си чувствавах... ъ-ъ... че се опитвате да замесите мен в тази афера. Разкажете ни всичко.

Като повдигна вежда, Макгейвък каза:

— Това ще ви струва пет хилядарки.

Лейтън даде знак на съгласие като купувач на търг и отсече:

— Говорете!

Макгейвък кимна.

— И трябва да добавя, че така ще си спестите много хиляди. Е, добре. Ето как е станало всичко. Работата е много прозрачна. Учудвам се, че вие сами не сте се досетили. Лъск като секретар на стария е злоупотребявал със средствата на своя работодател. Това е в основата на всичко. Андерсън е искрата, която е предизвикала всички тези убийства. Преди няколко седмици, когато дошло време за ежегодната

ревизия на сметководните книги на Лейтъновите ферми, Андерсън, изпълнявайки дълга си на управител, проверил сметките на професор Лейтън. Открил дефицит. Знаел, че старецът не може да краде от себе си, затова обвинил Лъск. Лъск си признал, помолил го да му даде време да възстанови сумата. Андерсън се съгласил. Това са мои догадки — но както виждате, не може да е било друго.

Хали Лейтън възкликна:

— Значи в края на краищата Фидлър Джоуплин не е виновникът?

— Фидлър Джоуплин има тук свое място, и то важно място. — Макгейвък започна да обяснява. — Планът на Лъск е бил дяволски прост. Намислил да примами Андерсън и да го убие. Лобното място, избрано от Лъск за сцена на престъплението, било мелницата на Джоуплин. Той „обработил“ стария Лейтън, казал му, че Фидлър вари спиртни напитки. Старият наредил Фидлър да бъде затворен за разпит. По този начин мястото за извършване на убийството било свободно. Андерсън се е срещнал с Лъск през нощта в Джоуплиновата мелница и оня го е убил, да, така е било, господа! — Той помълча. — Лъск станал неспокоен. Фидлър се усъмнил, че има нещо нередно.

— Разбирам. — Очите на Лейтън бяха помътнели. — Трупът е в мелницата. След това Лъск „обработил“ баща ми, страхувайки се да не би престъплението му да бъде разкрито, насъскал баща ми да се опита да изгони Фидлър, защото незаконно се е настанил на земята ни!

— Точно така. Но не успял — продължи Макгейвък. — Фидлър имал основателни причини да смята, че в жилището му е било извършено убийство, докато е прекарвал края на седмицата в ареста. Той...

Шерифът Чайлдрес не можеше да повярва.

— Как е разбрал?

— Видял е кръв по воденичния камък. Спомняте ли си какво бълнуваше в пиянския си сън? „Опръскан е с кръв.“ Подозирал, че Андерсън е бил убит в мелницата му, заловил се да търси трупа и по този начин да се издигне в очите на своите приятели и съседи. Средствата му са били груби и примитивни. Той смятал, че е логично всеки труп в мелницата да бъде хвърлен в стария воденичен вир. Уловил си един лешояд, нещо като пернат копой, който по миризмата да намери трупа — и се запретнал на работа. Сложил вар в няколко гърнета. Като човек, който умее всичко, щял да използва тези гърнета,

за да предизвика във вира взрив, който да изхвърли трупа на повърхността.

Лъск се обади дрезгаво:

— Аз не съм престъпник. Не умея да върша такива работи!

— Така ли? — намръщи се Макгейвък. — Ти си първокласен фалшификатор, владееш всички тънкости. Учебниците ти по рисуване на карикатури са прикритие, в случай че някой те улови с фалшификаторски пера и мастила. Ти си подправил истинския подпис на Андерсън върху онова писмо в чекмеджето за яки на стария, а после за заблуда си надраскал името му по ония книги в стаята ти. При фалшификацията си служиш със засенчен екран с голямо увеличение. Измайсторил си нещо хитроумно. Изрязал си дупка в дъното на едно чекмедже в скрина на стария; това е твоят екран. Вземаш от тавана оная двеставатова крушка — обзалагам се, че ти си накарал стария да я постави — и я слагаш под чекмеджето. Закриваш дупката с парче стъкло и си напълно готов да прекопираш всичко, което ти попадне!

— Значи той е убил и баща ми. Защо? — изрече бавно Докси Лейтън.

— Както казах, уредил си е среща с Андерсън в Джоплиновата мелница, за да го убие. Очаквал е мръсна, кървава работа. Затова приготвил в старата, изоставена девическа спалня леген и кърпа. След като ликвидирал Андерсън, той го претърсил, взел от трупа — навярно заедно с портфейла — несесера с гребена на Андерсън. После Лъск се върнал в спалнята, съблякъл работния си комбинезон, измил се и вчесал косата си с гребена на мъртвеца. Старото училище, мистър Лейтън, е било гордостта и радостта на баща ви. Обикаляйки там, той открил легена. Затова ни писа. Когато по-късно пак отишъл там, открил и нещо друго. Открил убедителна улика срещу убиеца. Намерил оръжието; намерил също и гребена на Лесли Андерсън.

Достопочтеният Робъртърс Лийч изпуктя.

— Какво общо може да има един гребен със случая?

— Станал е причина за смъртта на стареца. Предполагам, че той е разпознал на него два вида косми и се усъмнил, че едните са от косата на секретаря му. Занесъл го вкъщи и догадката му се потвърдила. Подпитал Лъск със заобикалки и Лъск станал подозрителен. Старият се уплашил. Запалил голям огън в камината и изгорил гребена. Точно в този момент дебнещият Лъск се вмъкнал в

стаята. Старецът бил съобразителен. Хвърлил протезите си в пламъците, така че твърдят каучук на протезата да прикрие миризмата на горящия гребен. Но това не спасило живота му.

Лейтън беше вече убеден.

— Значи затова Лес Андерсън все влизаше и излизаше от килерите. Подозирал е, че животът му е в опасност.

— Именно. И...

— Ако съм злоупотребявал — каза иронично Лъск, — защо не се измъкнах, докато още бях извън подозрение?

— Не е било нужно да бързаш — обясни Макгейвък. — Счетоводните книги ще бъдат проверени повторно едва след прочитането на завещанието. Смятал си, че разполагаш с още два дена. Бас държа, че куфарът ти е вече готов.

На шерифа Чайлдрес му бе хрумвало нещо. Лицето му се свиваше и гърчеше. Най-после той проговори:

— И тъй, Лутър, ти свърши отлична работа. И много сме ти признателни. Утре ще разровя тоя воденичен вир и ще измъкна Лес Андерсън. Според мен успехът ти зависи от това дали ще намерим трупа на Лес Андерсън. Дай боже да е там!

— Няма да е там — подхвърля злорадо Лъск. — Андерсън е в Литъл Рок.

— Няма да е там — повтори Макгейвък. — Но Андерсън не е и в Литъл Рок. В пепелта в спалнята на Джоуплин личат главички на нови гвоздеи. Андерсън е заровен под подовите дъски и бъдете сигурни — надълбоко.

За миг всички бяха ужасени. В стаята се възцари тишина.

— Не може да бъде, Лутър — възрази шерифът Чайлдрес. — Когато днес следобед бяхме с теб там, лешоядът в кафеза беше полузаспал. Ако наблизо е имало труп, щеше да бъде неспокоен и възбуден. Положително щеше да го надуши.

— Лъск е заровил жертвата си под подовите дъски на Фидлър Джоуплин. Така ли е? — Секретарят се сви. Без да му обръща внимание, Макгейвък продължи: — А сега да завършим с кратка лекция по естествена история. Повечето хора мислят, че лешоядите надушват леш. А това не е вярно. Ако щете вярвайте, но те разчитат единствено на зрението си. Зрението им е многократно по-силно от човешкото, те са роднини на ястребите. Летят толкова нависоко в

небесата, че човек не може да ги види, но са способни да забележат дори една малка полска мишка на земята. Зрението им е наистина изумително. А обонянieto им, дами и господа, само много преувеличено. Има ли публиката някакви въпроси?

[1] [Машина за чистене на памука от семената.](#) — Б. пр. ↑

ДЖОН Д. МАКДОНАЛД С ОЧИТЕ НА СМЪРТТА

На зазоряване небето беше сребристосиво и той плуваше в мъглата, която се носеше на валма над топлите води на Атлантическия океан. Досега се бе ориентирал по звездите, но те бяха вече угаснали. На гребена на следващата голяма вълна той се надигна и се взря към брега, но не можа да види нищо. Добре че водата беше толкова топла. Въпреки това усещаше, че десният му прасец всеки миг ще се схване. Момичето плуваше пред него, отдясно. Той премина от бавен кроул към странично плуване, за да поотпочинат краката му и за да я следи по-внимателно. В началото тя загребваше отривисто, но сега се забелязваше, че отмалява, ръцете ѝ пляскаха безсилно във водата. Преди един час при зловещата светлина на горящата моторна яхта той ѝ бе помогнал да свали пуловера и дебелия пол от туид, които я предпазваха от нощния хлад.

— Почивка — подвикна и той.

Тя се обърна по гръб, а той се приближи до нея и направи същото. Двамата се повдигаха към небето и се спущаха надолу при силното мъртво вълнение. Тя дишаше тежко.

— В правилна посока ли се движим, Келси? — попита тя. Той усети, че ѝ е трудно да овладее гласа си.

— Ако сме сбъркали посоката, ще се доберем до Казабланка, Дейл. Не могат да ни удавят.

— Ръцете и краката ми са като бетонирани. Аз... не знам колко време ще мога да издържа още.

— Бяхме на около шест мили от брега. Май че плуваме от около час и половина. Всичко три мили. При това течение бих добавил още една миля. Половината път, Дейл.

— Боже мой, ако не бях дошла на носа да ти помогна да оправиш оня фенер...

— Не мисли за това.

— Трябваше да бъдем в каютата, до кормилото, Келси. Какво беше онова нещо?

— Бомба със закъснител. Никой мотор не експлодира така. Те не могат да ни убият, мила.

Тя притежаваше способността на всяка жена да се задържа на повърхността. Поклащаше се отгоре, с извит гръб, просмуканият и найлонов сутиен плуваше върху водата. Келси очакваше, че тя ще се предаде по-рано. Чудеше се какво да прави. Да се опита да я влачи. Да я подкрепя във водата с надежда да ги забележат отнякъде. Знаеше, че не можеше да я остави да се удави.

Дългата ѝ коса, разпиляна ветрилообразно върху водата имаше цвят досущ като на дивите кестени, които бе събирал като дете — брулеше ги от дърветата и разчупваше бодливата им зелена обвивка. Тя беше силно загоряла от слънцето на Кий Уест. Девойка с необикновени, почти азиатски черти на лицето, но с ирландски сини очи. До самия момент на експлозията бе негова работодателка и малко покровителственото ѝ държане го дразнеше. Сега отношенията им вече не бяха като между работник и работодател. Двама души, които искаха отчаяно само едно — да оцелеят.

— Мислиш ли, че Стийв е...

— Мистър Марксън дори не е разбрал какво го е ударило. Не се безпокой за това.

— Сега се чувствавам по-добре, Келси.

Той изопна десния си крак. Опасността от схващане бе преминала.

— Чудесно. Слушай, Дейл. Старай се да плуваш малко по-надълбоко във водата и не се протягай много, като загребваш. Така ще издържиш по-дълго. Разполагаме с цял ден.

Тя се засмя, но Келси се намръщи, доловил в гласа ѝ истерична нотка.

— Разбира се, мистър Маккюн, разполагаме с цял ден.

Поеха отново. Темпото стана монотонно. Хипнотизираше ги.

Загребване, загребване, вдишване. Загребване, загребване, вдишване. Цяла вечност. Скоро ръцете му натезаха, сякаш носеше около китките си тежки оловни гривни. След известно време загубваш чувството, че се намиращ във вода. Сякаш висиш в някакво сиво пространство.

Докато плуваше безспир, мислеше за момичето. Трябваше да я запита защо се бе случило така. Тя сигурно знаеше. Странна двойка бяха те — мистър Стийв Марксън и мис Дейл Ламсън. Тя бе наела Келси. Намери го някъде на кейовете в Маями, каза, че някой ѝ е разправял за него. Би ли закарал моторната ѝ яхта до Сейнт Огъстин? Кормчията им напуснал. Келси Маккюн все още не знаеше защо се съгласи. Те бързаха. Сведенията за времето бяха добри. Яхтата ѝ — „Морска сирена“ — беше солиден плавателен съд, дълъг дванайсет метра, задвижван от надежден дизелов двигател. Корабче и половина. Сведенията за времето — добри, Атлантическият океан — гладък в топлото майско безветрие. Защо да не навлязат тогава навътре в морето? Марксън беше мълчалив човек... мълчалив човек с лице сякаш издялано от сив камък и уста като отвор за пъхане на монети.

Зададено кашляне го изтръгна от мислите, от самохипнозата. Момичето се намираще на пет-шест метра от него, пляскаше бясно по водата, опулило ужасени очи. Той се добра до нея колкото можеше побързо. Почти изгубила разсъдък, тя обви, шията му с ръце, мъчейки се да изскочи над водата. Той пъкна длан под брадичката ѝ и се освободи от хватката, обгърна я и я подкрепи, говорейки:

— Спокойно, мила. Спокойно. Аз ще те задържам над водата. Поеми си дъх.

Тя дълго кашля, а после въздъхна.

— Извинявай, Келси. Нагълтах вода и се уплаших.

— Ще можеш ли да поплуваш още малко?

— Не знам.

— Опитай се. Отпусни се. Ето. Точно така. — Той я наблюдаваше внимателно. Страхът бе отнел голяма част от силите ѝ.

— Каж ми, когато си готова да продължим, Дейл.

— Не мога да карам по-нататък — промълви тя унило.

— Предаваш ли се?

— Това предизвикателство не ми действа, Келси. Аз просто не съм в състояние да направя нито един замах повече.

— Учуден съм, че стигна дотук.

Тя отвори очи.

— Какво искаш да кажеш?

— И по-рано съм виждал такива като теб в затруднено положение.

— Нищо няма да излезе, Келси. Просто не мога вече да си вдигам ръцете. Затуй не ме насилвай.

Небето бе просветляло. Той се загледа с присвити очи на изток, към изгряващото слънце, чиито лъчи вече проникваха през морската мъгла. Гмурна се, за да може да се изтласка до кръста над водата, като съгласуваше усилията си така, че да изплува на гребена на една вълна. Когато се издигна най-високо, за част от секундата съзря на хоризонта ниската тъмна линия на бряг:

Приблужи се отново до момичето.

— Значи не можеш да плуваш повече, а?

— Не.

— Предаваш се точно когато се вижда земя, а?

Очите ѝ се разтвориха широко.

— Това е невъзможно!

— Току-що видях земя. Не те лъжа, за да ти вдъхна кураж, Дейл.

Аз видях земя.

— Ръцете и краката ми, Келси. Аз... не мога.

Той сграбчи с две ръце ръката и над лакътя и започна да разтрива мускулите, точно както прави масажистът на бореца между два рунда. Разтри и другата ръка, после взе да пощипва и мачка дългите стройни мускули на прасците и бедрата, задържайки дишането си, когато, се озоваваше под водата. Веднъж тя извика от болка.

— А сега плувай — каза той мрачно.

— Келси, аз...

— Плувай, дяволите да те вземат! Обърни се по корем и плувай.

Тя направи едно уморено загребване, а после още едно и още едно.

— Браво, момиче! — похвали я той.

— Моля те, млъкни! — изпъшка Дейл.

След доста време я остави да си почине, после отново я подтикна напред. Бреговата линия започна да се издига над морето. Най-сетне зърна бели петънца — това бяха къщи. Двамата си починаха за последен път, когато чуха далечния шум на прибоя до утъпкания плаж. Той не можеше да се ориентира. Знаеше, че яхтата бе експлодирала малко на север от Форт Лодърдейл, но не знаеше колко мили на север.

После вълните започнаха да се къдрят и да се разбиват в дъното, да се мятат над тях и да ги тласкат към брега.

След самотната си закуска, както всяка сутрин, когато времето позволяваше, Милдред Коу се спусна по каменните стъпала от терасата на къщата си към широкия просторен плаж. Напоследък тя имаше чувството, че животът тече край нея, че я подхваща някакъв чер въртоп, от който нямаше сили да се измъкне. Тя беше висока трийсетгодишна жена с леко хлътнали бузи, ситни задебели бръчици около сивите очи, руса коса, почти избеляла от слънцето. Тялото ѝ — мургаво, тънко и стройно — никак не се бе променило от двайсетгодишната ѝ възраст. Носеше бели, ушити по поръчка шорти и горници на бански костюм. Цигарите и запалката бяха пъхнати в колана на шортите, понеже нямаха джобове, и тя вървеше с волна походка по сбития пясък, където приливът се бе отдръпнал.

Знаеше, че напоследък твърде често мисли за себе си и че такъв силен интерес към собствената личност е патологичен. Може би малката, спретната, почти мрачна къщурка беше прежалено усамотена. Намираше се на едно от ония необичайно пусти места близо до Диърфийлдския плаж, където шосе 1А1 прави малък завой, преди да се насочи отново към морето.

Тя се опитваше да прецени доколко се е променила. На деветнайсет години беше Милдред Коумър, засмяно момиче, свенливо и грациозно, момиче, което притежаваше прекалено много пари, твърде лесно спечелени приятели и известност в обществото и мислеше, че това ще продължава безкрайно. Светът винаги щеше да бъде хубав за Милдред Коумър.

А после, 1941 година, стана мисис Дейвид Коу, младоженка. Лоша година за младоженките. Лош свят за младоженките. Един от войниците на Ромел смаза черепа на лейтенант Дейвид Коу и по този начин смаза завинаги самонадеяността на Милдред Коу, вдовица от войната.

Черната мъка бе траяла една година. А после Милдред имаше една отвратителна любовна връзка и за пръв път разбра що е истински фалш. Избяга от Маями и на това място си построи къща по собствен вкус. Къщата не беше весела, а и самата тя не беше весела, докато я проектираше и надзираше строежа.

Тъй като не можа да намери спокойствие, миналата година се опита да се свърже отново със стари приятели. Старите приятели обаче бяха загубили своето очарование. Грижите им изглеждаха дребнави, липсата на трайни чувства у тях почти я плашеше. Самотата бе направила нещо с нея, бе я накарала да мисли, бе я превърнала в съвсем нова личност, която трудно се усмихва, жена с примирен поглед. Бързо се убеди, че омъжените ѝ приятелки не понасят да им се мотае в краката. Съпрузите бяха твърде склонни да надничат зад спокойната и маска и откриваха буйната жизненост, която бяха предусетили вече.

И така тя се усамоти отново; разбра, че това не ѝ стига, осъзна за пръв път, че мъката вече не е болезнена — като стара покана за танци, изсушено цвете, нещо, което изваждаш и гледаш тъжно в минути на безделие. Знаеше, че Дейвид Коу би се чувствувал неудобно с настоящата Милдред Коу, че тя е надраснала оня Дейвид, за когото се бе омъжила, че сега по всяка вероятност ще ѝ се види мекушав, малко незрял.

На десетина метра пред нея над плажа се стрелкаха чайки и пронизително, по детински пищяха, сребристи рибки проблясваха под лъчите на ранното слънце. Тя почти се изкушаваше да се върне обратно, да вземе въдицата и да се опита да улови нещо със стръвта, която примамваше рояка дребни рибки, но хладилникът вече беше пълен с нарязан на парчета пъстър костур, останал след последния добър за риболов ден. Тя стоеше на брега, засенчила очите си с длан, и в този момент забеляза по-нататък главите на двама плувци. Много я доядя, че бяха дошли на нейния плаж.

Докато стоеше и гледаше, те навлязоха в плитчините. Някакъв мъж се изправи, държейки за китката една жена, а после падна напред като повалено дърво. Жената правеше слаби движения, а тялото на мъжа заплува безжизнено, с лице надолу, когато една вълна се разби над него.

Милдред Коу хукна по брега. Поспря се, изу сандалите си, захвърли цигарите и запалката след тях, после стремглаво се гмурна в прибоя, изскочи на повърхността, плувайки енергично, като държеше глава високо над водата и търсеше с очи момичето. То се влачеше към плажа. Гледаше Милдред; хубавичкото му лице беше бледо от изтощение. Милдред я отмина, видя мъжа точно когато друга вълна го

покри с бяла пяна. Стигна до него, преобърна го, обхвана го с ръка през шията и заплува обратно към плиткото, където водата беше до кръста. Момичето се бе добрало до брега. Лежеше ничком. Всяка разбиваща се вълна я заливаше до кръста. Милдред влачеше след себе си тялото на мъжа, което се задържаше на повърхността, забелязвайки разсеяно, че момичето е по-скоро по бельо, а не с бански костюм.

Едва когато извади мъжа на сушата, Милдред разбра колко е едър и че носи долни гащета. Пъхна ръце под мишниците му и склочи пръсти върху гърдите му. Заби пети в мокрия пясък и задърпа силно. Всеки път успяваше да го издърпа само на една крачка. Нозете му се влачеха и браздыха пясъка. Измъкна го на сух пясък, пусна го, притича и улови момичето за китките, довлече я грубо на безопасно място, после се върна бързо при мъжа. Обърна го по гръб, подпря главата му с ръка, пъхна пръсти в устата му и се увери, че не е глътнал езика си. Той беше почернял от слънцето, а косата му беше като шапка от медни жички. Коленичи между краката му, притисна силно с длани късите му ребра, задържа ги така броени секунди, после рязко дръпна. Той имаше широки рамене, а към кръста бе тънък. Бе отпуснат, в безсъзнание, но гърбът му изглеждаше як и мускулест. Под дясната му плешка имаше триъгълен белег.

Милдред поддържаше ритъма на изкуственото дишане, чакайки напрегнато първото слабо прокашляне, което щеше да извести възстановяването на нормално дишане.

Момичето се приближаваше пълзешком. Милдред я погледна и забеляза, че неволно бе одраскала в пясъка кожата от едната страна на брадичката ѝ, когато я измъкваше на брега.

— Мъртъв... ли е той? — попита момичето с тих глас.

— Запитай ме по-късно — отговори Милдред задъхано, кисело...

— Какво мога да направя аз?

— Гледай ме, за да... можеш да ме заместиш, ако... се изморя.

Слънцето вече припичаше. Пот потече по лицето на Милдред, закапа върху мъжа.

— Отдалеч ли плувате? — изсумтя Милдред.

— От шест мили. Не можех да преплувам това разстояние. Той... ме накара.

— Хубав трик.

— Аз дори не знаех, че той... е в опасност.

— Той се изправи и падна... сигурно просто... от изтощение.

Припадна.

— Нашето корабче експлодира.

— Случва се.

Момичето гледаше. Милдред усети болки в ръцете си. Пресметна, че работи вече от двацет минути. Знаеше, че скоро ще се наложи момичето да я замести, макар че под загара лицето ѝ беше сиво от изтощение. Доста хубавичко момиче. С особен тен. Досява ти се да я нарисуваш. В екзотична обстановка. Да я загърнеш с батика. Хубав модел ще стане. Не е някоя кобила, само кожа и кости. Закръглена беше. Този пусти мъж! Дали няма да умре след всичко това?

Сякаш в отговор на неизказания ѝ въпрос ръката на мъжа бавно се сви на сухия пясък. Той се закашля задавено. Тя натисна пак и от устата му бликна вода, която мигом попи в пясъка. Милдред усети как гърдите му се повдигат от първото истинско вдишване. Спря ритмичните си движения и го загледа. Той се закашля силно и отново пое дъх, после — пак. Милдред се дръпна настрана, седна тежко, разкърши схванатите си ръце.

Мускулите по гърба на мъжа изпъкнаха. Той се привдигна с мъка на ръце и колене, наведе глава и повърна. Дръпна се настрана, легна и се претърколи по гръб. Двете жени го гледаха.

— Келси — каза момичето.

— А?

— Келси, ние успяхме! Шест мили и успяхме.

Мъжът седна. Сви колене, склучи ръце около тях, опря чело.

— Дявол го взел... лошо ми е — рече той.

— Вкъщи имам бренди, стига да можете да вървите — каза Милдред.

Той бавно изви глава и я изгледа унесено. Милдред почувствува странен трепет, когато той се взря в очите ѝ. Неговите очи бяха необикновени. Кафяви, но не меки, каквито са обикновено кафявите очи.

— Коя сте вие? — попита той.

— Тя те измъкна от водата, Келси. От няколко часа ти прави изкуствено дишане!

— О, не! — каза Милдред. — Може би само от половин час. — Стана, obu сандалите си, взе цигарите и запалката.

Поемайки цигарата, Келси вдигна очи към нея и рече: „Благодаря“. Наблегна на думата така, че тя да се отнася и за спасяването, и за цигарите.

— Имате късмет, че излизам рано на разходка по плажа — каза Милдред.

Мъжът пушеше мълчаливо. Той хвърли цигарата във водата, после стана с видимо усилие. Милдред се изправи до него.

— Къщата ми е наблизо. Вижда се ей там. По-добре се облегнете на мен.

Келси изправи рамене, изопна ръце, усмихна се.

— Мога да вървя. — Погледна момичето. — Страхотен бански костюм имаш, Дейл.

Тя се изчерви под загара.

— И то с дантели. Сигурно ще мога да заема някоя дреха от мисис...

— Коу — каза Милдред. — Мисис Милдред Коу.

— Аз съм Дейл Ламсън, а това е Келси Маккюн, мисис Коу.

— Мога да ви дам да облечете нещо, мис Ламсън. Жалко за корабчето ви. Сами ли бяхте на него?

Мъжът се обади:

— Имаше...

— Само ние двамата — прекъсна го бързо момичето. Милдред улови особености, недоумяващ поглед, който мъжът хвърли на Дейл.

Той попита на кое място точно са излезли на брега и Милдред му отговори. Стигнаха до подножието на каменните стъпала, които водеха по десетметровия скалист склон нагоре към квадратната къщичка на върха на скалата. Мъжът се изкачваше бавно. Милдред вървеше зад него и виждаше как дългите му крака потреперват на всяко стъпало, което прекрачваше.

Когато влязоха в малката всекидневна, тя рече:

— Аз имам телефон. Ако искате да отида с колата си до Бока Рейтън и да се обадя от ваше име... да съобщя на някого.

— Много сте любезна, но няма защо да бързаме — каза момичето. — Никой не ни чака, а пък аз, глупачката, не съм застраховала яхтата. Ако може само да си починем...

— Ще ви заведе в моята стая, мис Ламсън. Моля почакайте, мистър Маккюн.

Тя поведе момичето по късия коридор.

— Душът е тук вътре. Сигурно ще искате да измиете солта от косата си. Аз ще настаня мистър Маккюн, после ще приготвя леглото ви.

— Създаваме ви много грижи, мисис Коу.

Милдред я изгледа.

— Всъщност това ми прави удоволствие. Започнах да придобивам навици на стара мома, мис Ламсън.

Маккюн седеше на кушетката със затворени очи. Милдред влезе в кухнята, наля малко бренди в една водна чаша, после сви рамене и я напълни до половина. Занесе му я и трябваше да повиши глас, за да го накара да вдигне очи към нея. Той пое чашата и я пресуши, потръпна, върна я. С мълчаливо покорство последва Милдред до другата спалня. Леглото беше приготвено. Тя спомена за душа, но той като че ли не я чу. Просна се направо на леглото и докато Милдред затваряше внимателно вратата, чу първото му леко похъркване.

Пригответи леглото, докато душът шуртеше. Момичето излезе с фланелената роба на Милдред, бършейки косата си. Милдред посочи бутилката с бренди и чистата чаша. Мис Ламсън си наля четвърт водна чаша, облегна се на бюрото и отпи малко.

— Извадих някои дрехи, може да ви станат — каза Милдред.

— Много сте любезна.

— Спете колкото искате.

Един час по-късно Милдред надникна да погледне момичето. То спеше, подпряло бузата си с ръце със събрани длани. Устата му изглеждаше нежна и детска. Изглеждаше много младо.

Джубал Табор седеше зад бюрото с овална форма в кабинета си на върха на небостъргача „Табор“ в центъра на Бърмингам. Кабинетът му беше точно шест на шест метра. На всяка стена имаше по един триметров кръгъл прозорец, направен от неподвижно цяло поляризирано стъкло, и втори диск от поляризирано стъкло, който можеше да се върти бавно с помощта на малък електрически мотор, скрит зад ламперията. Четирите бутона, съответно за всеки прозорец

по един, бяха разположени по ръба на бюрото. Джубал Табор имаше възможност да нагласи стъклото на всеки прозорец под всякакъв ъгъл — от пълна непроницаемост до кристална прозрачност.

Климатичната инсталация беше почти безшумна. Частният му асансьор, не по-голям от телефонна кабина, се издигаше плавно от долния етаж, където двете частни секретарки на Табор работеха на съседни писалища.

Мебелите в кабинета бяха в топли, хармониращи си кафяви тонове. Върху бюрото нямаше нищо. Вътрешната телефонна уредба бе вградена в бюрото така, че мембраната на микрофона не нарушаваше горната му повърхност. Единствените цветни петънца в кабинета бяха тъмночервеният френски телефон и съответстващите му по цвят куртки на ловците върху двете гравюри на стената.

С търпение и старателност човек би могъл да направи точно копие на лицето на Джубал Табор. Единствените необходими материали са кибритени клечки, слепени една с друга, за да образуват изцялата рамка, сива хартия, залепена върху рамката, навлажнена и загладена, а после оставена да изсъхне. Голият череп беше ъгловат. Човекът беше седемдесетгодишен. Лицето — седемдесетгодишно. Очите нямаха възраст. Ирисът имаше цвета на мокър пясък. Зениците приличаха на лъскавите черни очички на насекомо. Носеше костюм от туид — лека тъкан в топъл кафяв тон. Ризата му беше в наситено пепеляво-жълто, почти като очите. Връзката — кафява, толкова тъмна, че изглеждаше почти черна.

Имаше навика да стои сковано, неподвижен като мъртвец.

Асансьорът спря. Джубал Табор погледна лампичката над вратата на асансьора. Човекът не беше въоръжен. Ако беше въоръжен, лампичката щеше да мига бързо-бързо. Джубал натисна копчето на страничната облегалка на креслото си и добре смазаната врата на асансьора се плъзна бавно назад. Човекът влезе в стаята, като прекалено самоуверено поклащаше широките си плещи. Имаше глупаво квадратно лице, в очите му светеше животинска хитрост. Гръмогласният му весел поздрав накара Джубал Табор да се намръщи. Човекът седна.

— Ох, тези проклети самолети, мистър Табор. Все едно че главата ми е пълна с памук.

Гласът на Джубал Табор беше слаб, дрезгав, крехък.

— Докладвай, Майрън.

Майрън направи кръгче с палеца и показалеца си.

— Всичко върви по мед и масло. Нашият човек занесъл машинката. Оставил я на борда сутринта, преди да отпътуват. В чанта за инструменти. Представил се за служител от корабната инспекция. Кормчията, когото тя наела, тип на име Маккюн, се хванал на въдицата. Нашият човек събщи, че скрил машинката в трюма, закрепил я с лейкопласт на такова място, че да не могат да я намерят. Нагласил я така, че киселината, да пробие чак към четири-пет часа сутринта.

— Имаш ли доказателство, че е задействувала?

— Влязох във връзка. Крайбрежната охрана получила съобщение, че преди зазоряване в небето нещо блеснало и после нещо горяло. Щом узнах това, веднага взех самолета.

— А мистър Ченели?

— Всичко е тип-топ, мистър Табор. Предполагам, че е усетил. Беше малко нервен. Така работата се затрудни. Не искаше да мърда от Колинс Авеню — от ярките светлини. Накрая сипах нещичко в питието му и взех неговата кола. Минах през Корал Гейбълс по шосе 94, намерих мястото, което бях отбелязал, и бутнах него и колата в канала Тамаями. Ако го намерят, или когато го намерят, ще помислят, че е някой от ония, дето карат прекалено бързо. Смешен тип беше той. Влюбен в работата си, предполагам. Непрекъснато галеше машинката си, като че тя беше котенце. Пластмасова бомба и напалм, каза. Тръпки ме побиха. Извървах пеш две мили и се качих на един камион, който ме закара обратно до града.

— Само тримата ли бяха на корабчето?

— Ъ-хъ. Момичето, оня хлапак — телохранителят й, и Маккюн. Караха доста далеч от брега.

Джубал Табор отвори едно чекмедже на бюрото си. Със сухи, хладни пръсти подбра три пачки банкноти. Сложи ги на бюрото така, че Майрън да може да ги достигне. Майрън ги взе. Лицето му бе преbledняло. Той шумно прелисти всяка пачка, сякаш държеше колода карти. Облиза устни, напъха парите във вътрешния джоб на кремавото си сако. Образува се очебийна издутинка.

— Достатъчни ли са, Майрън? — запита Джубал със слабия си глас.

Майрън погледна ръцете си.

— Горедолу.

— А какво значи това, Майрън?

Човекът беше нервен. Непрекъснато облизваше устните си.

— Аз много размишлявах, мистър Табор. За Ченели и... за други неща. Записах го старателно и го сложих на сигурно място. У един... приятел. Каквото се случи на мен, мистър Табор, ще се случи и на вас. Разбирате ли какво искам да кажа?

— Много разумна предпазна мярка, Майрън.

— Мислех, че бихте могли да продължавате да ми помагате. Искам да кажа, като свършат тези пари.

— Това е съвсем справедливо, Майрън.

Човекът изпита явно облекчение. Той се усмихна нервно на Джубал.

— Аз пък мислех, че няма да отстъпите.

— Благоразумен човек съм аз, Майрън. Само не искам да ставаш прекалено алчен.

— Няма, мистър Табор. Уверявам ви, няма да стана.

— Това е всичко, Майрън.

— Разбира се — каза той. — Разбира се.

Влезе в асансьора. Вратата плавно се затвори. С лекичко свистене асансьорът потъна бавно надолу в шахтата. След дълги минути на размишление Джубал Табор отвори друго чекмедже на бюрото си. Извади продълговатия плик, на който беше написано с разкривения почерк на Майрън: „Бърмингам, до началника на полицията.“ Ако Майрън не беше глупав, документът щеше вече да е на съхранение у някой почтен адвокат. Блондинката с тънките устни, която го бе оставила, му бе върна до момента, когато Джубал назова половината от сумата, която беше готов да заплати. Тогава така препираше да се спазари, че изглеждаше направо жалка. След подробен разпит се установи, че тя не е отваряла запечатания плик. Съгласи се да каже на Майрън, че той все още се пази на сигурно място. Майрън беше глупак. Той се бе провалил в Кий Уест. Накрая бе успял само благодарение на късмета си и на Ченели.

Джубал Табор отвори плика и прочете несвързаното, неграмотно написано изложение. Усмихна се леко, накъса писмото на тънки ленти и ги пусна в голелия бронзов пепелник. Климатичната инсталация

прочисти пушека. Табор разбърка овъглените останки с ножа за разрязване на хартия.

Той разбираше, че никога не ще може да превъзмогне слабото, едва доловимо чувство на срам заради Дейл Ламсън. Една жена не е равностоен съперник. Ала Дейл му бе причинила особени неприятности и беше способна да му причини много, много още.

Смогът на индустриален Бърмингам помрачаваше следобедната слънчева светлина. Старият човек седеше неподвижен, мислейки за властта, за топлото, упоително усещане за власт, което е далеч по-приятно от всякакво слънце.

Нужен е къртовски труд. Започваш с осем долара седмично като чиновник. Преживяваш с пет долара и спестяваш три. Целта е десет хиляди долара и парите трябва да работят за теб. Десетте хиляди стават петдесет хиляди. Най-трудното е да стигнеш от нищо до десет. От десет до петдесет е по-лесно от петдесет хиляди до петстотин хиляди е още малко по-лесно. Научаваш, че хората са мекушави. Научаваш се как да предразполагаш хората. Конфликтите идват един след друг, ала ти си безмилостен, защото парите са безмилостно нещо. След като си спечелил втория милион, откриваш, че си мишена. Парите са те издигнали прекалено високо. Хората искат да те съборят от върха. И затова се криеш зад сложните отношения на взаимно преплетени, тясно свързани корпорации. Между теб и света е тази джунгла. Нито един водач, колкото и опитен да е той, не може да те намери в джунглата. Сома адвокатски и счетоводни фирми след неколкomesечен труд могат да се ориентират в нея.

Но трябва да има някакво място, откъдето да се упражнява контрол. Федералните антитръстови закони са строги към акционерните дружества. Но юздите все трябва да са в нечий ръце. Корпорация „Робат“. Табор, четено обратно. Малко е детинско, ала е убедително. „Робат“ държеше акции в швейцарски тръстове, бъркаше надълбоко в индустриалното сърца на Америка, домогваше се до газови находища, дървен материал, петрол, стомана, калай, каучук, пластмаси, електроника.

Никога пряко участие. Това е и твърде очебийно, и глупаво. Винаги трябва да внимаваш за съотношението на силите. Скрытата ръка. Лекото докосване на везните с пръст. „Робат“, организирана колкото се може по-просто, само с хиляда акции, даващи право на глас.

От близо една година го преследваше опасността, страхът да не загуби властта си. Сега, със смъртта на момичето — край. Смърт и изчезване. Завещанието ѝ скоро няма да бъде легализирано. Тактиката на протакане ще се окаже полезна.

Петдесет и пет години борба за власт, почти провалена от едно двайсет и три годишно момиче.

Той можеше да прецени точно собствената си вина. Бе се старал да бъде много предпазлив, да притежава лично твърде малко акции на „Робат“. И за известно време жената го бе заслепила.

Отначало по-големият му син, Пауъл Табор, притежаваше триста акции. Ник, по-малкият син, притежаваше триста, а Джубал Табор притежаваше останалите четиристотин акции. Пауъл Табор беше мекушав, некадърен. Ник беше надеждата на империята. Майка им бе умряла отдавна.

Когато Джубал Табор беше на четиридесет и пет години, онази жена го заслепи. Тя бе дошла в живота му като пламък в гора с изсъхнали дървета. След една година му омръзна и той се разведе с нея. Като сантиментален глупак ѝ приписа сто акции на „Робат“. Смяташе, че така се е отървал. Пауъл беше мекушав, а Ник беше дясната ръка на баща си. Стоте акции послужиха за успокоение на съвестта; парите сами по себе си вече нямаха значение за Джубал Табор — само властта беше скъпоценна. Щом имаше Ник до себе си, а Ник винаги щеше да бъде с него, той притежаваше шейсет на сто от акциите на „Робат“.

Но след развода Хелън се омъжи за един едър, буен човек на име Ламсън и роди дъщеря, която кръстиха Дейл. Когато детето стана на десет години, достатъчно голямо, за да наследи от Хелън омразата ѝ към Джубал Табор, родителите му загинаха при самолетна катастрофа в Бразилия и то наследи и стоте акции на „Робат“, които щеше да получи, когато стане пълнолетно.

Ала все още нямаше никаква опасност да загуби властта си. През същата тази година, когато единственият внук на Джубал беше единайсетгодишен, мекушавият Пауъл Табор бе застрелян от мъжа на една млада актриса, към която Пауъл проявяваше нещо повече от мимолетен интерес.

Триста акции, пазени за младия Антъни Табор, единайсетгодишен. Сто акции за младата Дейл, десетгодишна. Общо

за двамата — четиридесет процента. Ала Джубал и Ник владееха шейсет процента, а Ник беше точно копие на Джубал. Нямаше никаква опасност. Ник беше единственият наследник на Джубал. Ник беше олицетворение на империята. Нещо като безсмъртие за баща си.

Ала в един топъл следобед Ник бе паднал на ъгъла на Трето авеню и Двайсета улица и бе умрял. Не беше се женил. С малко изключение всичко, което притежаваше, остави на племенника си, Антъни Табор, син на мекушавия Пауъл. Раздели акциите си от „Робат“. Сто петдесет и една акции на баща си Джубал. Сто петдесет и една акции — на младия Антъни. Антъни навърши пълнолетие шест седмици по-късно. Млад човек, притежаващ четиристотин петдесет и девет акции на „Робат“. Щастлив млад човек. С наличните пари на Ник бяха покрити всички данъци върху наследството. А през най-лошата си година „Робат“ плати допълнителни дивиденди — по десет хиляди долара на акция.

По този начин Джубал Табор се озова в същото положение, в което бе поставял в течение на години толкова много други хора. Той притежаваше четиристотин петдесет и една акции. Младият Антъни притежаваше четиристотин четиридесет и девет. А някакво си момиче на име Дейл Ламсън притежаваше сто акции и поради това след една година щеше да има право на глас.

Дори и така нямаше причина за безпокойство. Джубал Табор съжаляваше, че изцяло бе пренебрегнал внука си след смъртта на Пауъл. С известно смайване той установи, че главният интерес в живота на младия Антъни е орнитологията. Сложи край на тази глупост, като взе едрия младеж Тони Табор в една от канторите си. Тони никога не бе имал право на глас. Той беше умен, С лекота се научи да си прокарва път през джунглата на корпорациите. Казваше на дядо си „да, сър“ и никога не издаваше мислите си.

Когато момичето, Дейл Ламсън, навърши пълнолетие, то нареди дивидентите да не се пращат вече в банката, на която бе възложено изпълнението на завещанието на Хелън Ламсън, а поиска да отиват в мексиканска банка. Джубал Табор се свърза с една детективска агенция. След месец докладът беше готов. Три страници на пишеща машина с най-малък интервал. Но такова нещо Джубал не бе очаквал да прочете. Накратко казано, изглеждаше, че мис Ламсън е съвсем наивна фантазьорка. Работеше в Комитета за подпомагане. С лични

дарения обзавеждаше болници в далечни индиански села. Направо сама ходеше в джунглите и правеше инжекции. Но характерът ѝ си имаше две страни. На вид беше весела, почти красива, обичаше удоволствията.

Той сложи доклада на детективската агенция в архива и се помъчи да го забрави. В края на краищата малка беше вероятността мис Дейл Ламсън и Антъни Табор да се срещнат някога. Дори това да станеше, едва ли щяха да обединят силите си и с властта, която им осигуряваше притежанието на по-голямата част от акциите, да се опълчат против него. Такова нещо беше немислимо.

Преди една година, когато Дейл беше на двацет и две години, а Тони — на двацет и три, Джубал Табор започна да се страхува. Този ужасен страх, че ще загуби властта си! Случеше ли се това, Джубал Табор щеше да се превърне в съсухрено старче без пари. Много късно беше да започва наново, много късно беше да се бори.

Антъни замина за една седмица. Уж да посети един химически завод в Гълфпорт, щата Тексас.

Върна се в кантората на върха на небостъргача. У него се забелязваше някаква нова твърдост, силна решителност. Той беше широкоплещест млад мъж с тъмна къдрава коса, тъмносини очи.

Веднага мина към същността на въпроса.

— Какво ще кажеш, ако започнем да ликвидираме предприятията „Робат“?

— Не смяташ ли, Тони, че това си е моя работа? Твърде глупава идея според мен.

Тони сви рамене.

— Повечето хора на твоята възраст вече са се оттеглили.

— Какво искаш да правя? Да седя в някой парк? Да храня гълъби? Да си взема опитна болногледачка?

— Каква ти е ползата от всичко това? Ти имаш колкото пари са ти нужни. Закрий компанията, изплати дивидентите и вложи капиталите в нещо, с което да не се главоболиш. Например в държавни ценни книжа.

— Повече от петдесет години съм градил това и...

— И какво си постигнал? Можеш да си играеш с акциите както си искаш, да въртиш някои хора на пръста си.

— Само това ли има значение за теб?

И Тони се усмихна.

— Още по-малко, дядо. Аз съм двацет и три годишен. Милионер. Нали такава е голямата американска мечта? Аз не мога да допринеса с нищо, да увелича това, което вече имам. Ще ти помогна да закриеш компанията. После ще финансирам експедиции, сам ще пътувам. Аз мога да дам известен принос за науката.

— Ще наблюдаваш птиците — каза Джубал с презрително стиснати устни.

Тони се усмихна и повдигна рамене.

— Наричай го така, щом ти харесва.

Джубал използва предпазливо коза си.

— Май забравяш, че аз все още съм в състояние да вземам всички решения тук, Тони.

Тони стана.

— Така ли? Интересно. Аз пък ще изготвя проектоплан за ликвидация.

— Чакай, момчето ми. Погледни за момент нещата от моята гледна точка. — Джубал усети с отвращение, че се готви да моли. — Това е моят живот, Тони. Без него ще умра.

— Съмнявам се, дядо.

— Всичко това ми е нужно, трябва да имам с какво да се занимавам.

— Нужно ти е, за да се чувствуваш „важна клечка“, дядо. Ти обичаш да въртиш хората на пръста си. Винаги си бил такъв. Запитвал ли си се някога дали тази жажда за власт и влияние не е малко патологична?

— Кой ти влияе, Тони? Моята мечта е да ти предам всичко непокътнато. Ти можеш да бъдеш...

— Съжалявам, дядо. Това не ме интересува. До една седмица планът за ликвидиране ще бъде готов. Смятам, че е логично най-напред да ликвидираме капиталовложенията в чужбина.

Три дена по-късно един дребен побелял човечец сложи доклада върху бюрото на Джубал. Антъни Табор отлетял със самолет от Сан Антонио за град Мексико. Наел апартамент в хотел „Дел Прадо“. Там го посетила мис Дейли Ламсън. Останали в апартамента на мистър Табор близо пет часа. След това отишли да вечерят в „Джена“, после се върнали в хотела. Мис Ламсън напуснала хотела в един часа

сутринта, а мистър Табор отлетял за Тексас с ранния сутрешен самолет.

Следващата задача беше по-трудна. Човекът от детективската агенция доста се озори, докато си уреди среща с мис Ламсън, а още повече се озори, докато спечели доверието ѝ. Но не успя да установи по-близки отношения с младата дама.

Писменият му доклад беше точен и конкретен.

„Въпросната личност мрази Джубал Табор. Смята, че майка ѝ е била онеправдана. С чувство на вина получава парите на Табор, затова се занимава с благотворителна дейност. Добре осведомена чрез Антъни Табор за всички операции на «Робат». Смята, че властта и влиянието на стария трябва да бъдат премахнати за благо на обществото или нещо подобно. Има влечение към Антъни Табор. Може би тук е слабата ѝ страна. Не може да се определи точно. Познава силата на обединения капитал. Предполага се, че поддържа постоянна връзка с Антъни Табор. Няма възможност да се откупи нейният дял от акциите. От намеци се подразбира, че в завещанието си оставя акции на здравна фондация. Въпросната личност не може да бъде разпитана подробно, без да събудим подозрението ѝ. Има нови проекти за Куба от тази година.“

Джубал Табор можеше да прибегне до тактиката на изчакване. Лесно беше да се каже: „Закриваме компанията“, ала корпорациите наподобяваха ония китайски топки от слонова кост, които се поставят една в друга и са гравирани фино като дантела.

Обезпокоителното беше, че Антъни Табор вече познаваше всички капиталовложения и операции на фирмата „Робат“ и Джубал трябваше да приложи цялото си умение, всичките си познания, за да не позволи важни капиталовложения да се превърнат в неизгодна суха пара. Това беше майсторска шахматна игра, в която Джубал неохотно отстъпваше една фигура, за да заздравя позицията си в друга част на дъската. Белгийските самолетни заводи отидоха. Едно значително капиталовложение в канадски заводи за хартия също отиде.

Известно време Джубал вярваше, че може да протака до безкрайност, докато Антъни загуби търпение и тръгне по свой път, оставяйки фирмата „Робат“ непокътната. Но колкото по-ловки ставаха ходовете му, толкова по-ловко действуваше Антъни. Осем месеца след обявяването на двубоя, в деня, когато Антъни принуди „Робат“ да се откаже от контрола си върху едно многообещаващо находище на природен газ, Джубал разбра, че трябва или да признае окончателното си поражение, или да извърши нещо незаконно. Немислимо беше да навреди на човек от собствената си плът и кръв. Оставаше момичето. Той имаше цяла папка с нейни снимки; снимки, направени със скрити камери на детективската агенция. Трябваше да признае, че тя е красива, толкова красива, колкото беше някога Хелън. Дейл слиза от такси, дългокрака, високомерна. Дейл влиза в магазин.

Той се отказа от услугите на детективската агенция, прекъсна всякакви връзки с тази фирма, която бе използвал за толкова много работи в течение на толкова много години. Един от собствениците ѝ го посети, попита недоволен ли е. Джубал заяви кротко, че се готви да изтегли капиталовложенията си и да се оттегли.

Доста трудно беше да издири Майрън, да влезе във връзка с него. Той водеше живот, чужд на Джубал Табор. Майрън беше човек, алчен за пари. Обноските му дразнеха. Но разбра почти веднага за какво става дума.

— Значи искате да очистя момичето така, че да не остане труп, все едно че е изчезнало.

Джубал преглътна отвращението си.

— Именно. Ако го направиш както аз желая, ще получиш трийсет хиляди долара, плюс всички разходи. Провалиш ли се, нищо няма да получиш.

Дейл Ламсън трябваше да умре в Кий Уест. Майрън се оказа малко несръчен. Тя се спаси по щастлива случайност. И беше вече нащрек. Наеният от нея Реймон Перес бе докарал с „Морска сирена“ от Хавана в Кий Уест Дейл и една нейна гостенка. След покушението Дейл вече знаеше, че я заплашва опасност. Страхът прогони гостенката, както и Перес. Преди да напусне, той се съгласи да закара „Морска сирена“ до Маями. В Маями Дейл нае Стийв Марксън, телохранител от чикагската школа, намери Келси Маккюн за кормчия на „Морска сирена“. Майрън ги проследи, свърза се с Ченели, събщи

на Джубал, получи разрешение и постави бомбата със закъснител на борда на „Морска сирена“.

Сенките на здрача започваха да падат бавно над Бърмингам. Джубал Табор седеше на бюрото си и измисляше самооправдания. Момичето му пречеше повече от всеки друг. Значи имаше право да си служи с по-груби средства от преди.

Той умееше да прикрива ходовете си във всяка игра. Сега със смъртта на Дейл го свързваше само Майрън. И алчната му блондинка с тънки устни. Тази работа приличаше на вързоп, вързан здраво, но от него висяха две върви. Клъцнеш ли ги близо до възела, свършено е. Убийството — човек не можеше да избегне тази дума — слабо се различава от финансовите машинации. Не можеш да наемеш Б да убие А, С да убие В, Д да убие С и така до безкрайност. Рано или късно ще трябва сам да се намесиш и внимателно да премахнеш последния от веригата, тъй че да няма опасност от шантаж или разобличаване. Блондинката не знаеше нищо компрометиращо. Ако нагласеше работите така, та да изглежда, че блондинката Берил Кеш, е убила Майрън...

Докато в кабинета на върха на небостъргача постепенно притъмняваше, Джубал обмисляше този проблем, мъчеше се да скрои план, който да е според възможностите на крехкото му тяло.

Келси Маккюн внезапно се събуди с мисълта, че все още се намира в апартамента на Ал в Маями, после болките в мускулите му напомниха ослепителния грохот на експлозията, която бе изхвърлила него и момичето от носа на моторната яхта във водата. Погледна разваления си ръчен часовник. Бе спрял на пет часа без пет минути. Малката стая беше светла и приветлива. С усилие зае седнало положение. Наболата му брада бе станала твърда от солената корица, която издаваше стържещ звук под пръстите му. Той полежа, подпрян на лакът, мислейки си лениво в колко много стаи се бе събуждал през последните трийсетина години. Сигурно би било приятно да се събуждаш в една и съща стая. Известно време той бе правил това, докато напрежението стана болезнено, докато най-последно му се прииска да разбие глава в стената. Бе намирал и хубава работа, много хубава работа. Огорченото изражение на хотелиера, когато му казваше, че напуска, бе станало нещо съвсем обичайно. Наемането на кораб беше опит за компромис. Но той имаше непрекъснати главоболия с мотора.

Слаб улов, надути клиенти. Един ден изхвърли зад борда дебел млад banker от Гетисбърг и с това сложи край. След като изплати всичко, от „Привет“ му останаха 53 долара.

Момичето, което го бе наело, го озадачаваше. То изглеждаше напрегнато, нервно. Мъжът с него, Марксън, беше безчувствен като камък. Една от ходовите светлини даде късо съединение. Той каза на Марксън да поеме кормилото. Отиде отпред, на носа на яхтата. Момичето дойде с него да държи фенерчето, докато той прегледа жиците. Просто имаха късмет. Във водата свали платненките си, разкъса ризата, измъкна се от джинсите, после помогна на момичето. „Морска сирена“ бе изгоряла до водолинията със страхотна бързина. Никакъв спасителен пояс не отхвъркна от борда. Няколко отломки от покрива на каютата плаваха наблизко, твърде малки, за да мотат да се държат за тях.

С клокочене и съскане „Морска сирена“ потъна, оставяйки ги сами върху заспалата тъмна гръд на морето.

На стола точно до вратата имаше нова-новеничка фланелка, панталони в цвят каки, джапанки, спортни гащета. Келси взе душ, облече се. Панталоните бяха с пет сантиметра по-къси от необходимото, но иначе всичко му прилягаше. Той сбърчи нос. Усещаше мирис на кафе. Стомахът му се присви от глад. Влезе в кухнята. Русокосата жена се взираше намръщено в зеещия хладилник.

Слънцето светеше ниско на запад зад кухненските прозорци. Тя му се усмихна вяло.

— По-добре ли се чувствувате?

— Много по-добре. Благодаря за дрехите.

— Няма защо. Аз имам тук един проблем. Да направя ли бифтеци?

— Не произнасяйте високо тази дума. Стана ли Дейл?

— Чух я преди няколко минути. Тъкмо се облива. Значи бифтеци.

— Забравих името ви. Извинявам се.

— Милдред Коу, мистър Маккюн.

— Добре, Милдред. Аз съм Келси. С какво мога да ви помогна?

— Сложете масата. Всичко, което ни е нужно, се намира и оня бюфет там. Много празен ли е стомахът ви за коктейли?

— Това няма значение.

След няколко минути Дейл Ламсън излезе от стаята си. Тя изглеждаше освежена, отпочинала. Носеше жълта плажна рокля от две части, а махагоновата ѝ коса бе вързана с жълт конец.

— Ето едно момиче — каза тя, — което може да яде плавей направо от плажа.

— Как си, Дейл? — попита Келси.

— Сякаш някой е пробощдал мускулите ми с нажежена жица. Иначе съм добре. Мисис Коу, вие сте моя приятелка за цял живот.

— Благодаря ти, Дейл, и ме наричай Милдред. Ще искаш ли да телефонираш веднага?

— Благодаря, не още.

Келси скри смръщеното си чело, като се обърна към масата. Пустото му момиче! Един човек умря. Моторната яхта не експлодира от само себе си. Трябва да се съобщи, и то скоро. Той реши да ѝ даде срок до следобеда и после ще започне да настоява.

Коктейлите с шотландско уиски бяха освежителни и приятни. Докато бифтеците цвърчаха върху скарата, Келси седеше на кушетката и усещаше как топлината се разлива по тялото му. Дейл влезе и попита тихо:

— Много ли загуби?

Очите ѝ бяха тревожни.

— Всички вещи, които притежавах на тоя свят, и всичките си спестявания — отговори той.

Очите ѝ станаха студени.

— Изчисли само общата им стойност, моля.

— Чакай да помисля. Да речем, около четиридесет долара за облекло и около трийсет долара в налични пари и един ръчен часовник за около петдесет, който според мен е отишъл. Трябва да са общо сто и двайсет долара.

Тя му се усмихна.

— Глупчо. Аз пък мислех, че ще ме обереш.

— Това ви е лошото на вас, богаташите. Смятате, че всеки се стареа с всички сили да ви мами.

— Щом получа чековата си книжка, ще ти дам чек за хиляда долара, Келси.

— Ще ми дадеш чек за двеста и двайсет. Сто по нашето споразумение и сто и двайсет за това, което загубих.

— Не бъди такъв скромн глупак! — избухна тя.

— Хайде на масата, драги! — подвижна Милдред.

Ядоха в добро настроение. Като че в къщата се намираха двама дългоочаквани гости. Бифтеците бяха чудесни, салатата — специална. Келси и Дейл лапаха като вълци. Дейл помогна на Милдред да прибере масата, после седнаха пак да помързелуват над втората чаша кафе, докато миячката на съдове тихо бълбукаше. Сред приятното мълчание Милдред заговори:

— Не трябва ли да съобщите някому, че сте добре?

Келси видя как Дейл стисна кафената чаша така, че кокалчетата ѝ побеляха.

— Имаме предостатъчно време — отговори тя небрежно.

— Мисля, че крайбрежната охрана ще иска да знае — заяви Келси твърдо. — Навярно някой е видял и чул как се взриви яхтата. Ще се чудят.

— По-късно ще се обадя — каза Дейл, навеждайки се намръщено над чашата си.

— Обади се още сега или аз ще се обадя веднага — рече Келси, — впрочем ако Милдред се съгласи да ни закара с колата си до Бока Рейтън.

— Веднага, щом пожелаете — заяви Милдред.

Келси стана и Дейл го погледна. Очите ѝ умоляваха.

— Искаш ли... би ли могъл да се поразходиш с мен по плажа, Келси? След това ще отидем да се обадим по телефона.

— Щом ти искаш — каза той, без да проявява особен интерес.

Спуснаха се по каменните стъпала до плажа. Нямаше луна. Фосфоресциращите вълни създаваха илюзия за лунна светлина, а пясъкът проблясваше под бледата светлина на звездите. Нощта беше топла, почти безветрена.

Дейл крачеше с наведена глава, с ръце в джобовете на жълтата пола.

Той чакаше, докато най-после загуби търпение и каза:

— Е?

— Да поседим там горе, Келси. — Тя го поведе. Седна с изпънати крака, кръстосала глезени, подпря се с ръце на пясъка. Той приклегна до нея.

— Имаш ли семейство, Келси?

— Искаш да кажеш дали има някой, който ще се безпокои, ако не се върна? Не.

— Аз също нямам близки. Съвсем самичка съм.

— Слушай, един човек стана на парчета там и...

— Моля те, Келси. Позволи ми да ти обясня. Аз имам нужда от помощ, голяма нужда. След малко ще ти кажа защо. Ще ми бъдеш ли верен, ако те взема на служба?

— Ако сметна, че си права, ще ти бъда верен. Но колкото и да ми плащаш, няма да ме накараш да извърша нещо, което...

— Именно това очаквах да кажеш. Човек в моето положение може да се довери на толкова малко хора. Ти знаеш, разбира се, че корабът бе взривен, опитаха се да ме убият.

— А ти май се отнасяш изключително спокойно към това, миличка.

— Първото покушение бе извършено в Кий Уест. Но не успя. Аз имах много време да размишлявам за причината и някак си... свикнах с тази мисъл. Причината е очевидна. Ще ти обясня. Но първо трябва да разбереш какво мисля аз. Първият опит не успя. Вторият опит не успя. Но третият опит би могъл да успее и не е ли по-добре да накараме човека, който се опита да ме убие, да си помисли, че вторият опит е успял?

— Това е идея. Не е кой знае каква, но все пак е идея.

— Ако ми помагаш, може да се изложиш на голяма опасност. Аз ще ти поема всички разноси, ще ти платя хиляда долапа, задето се залавяш с тази работа, по двеста на седмица, и пет хиляди отгоре, когато всичко приключи.

— Май не те е грижа за какво пръскаш парите си, а? Какво те кара да мислиш, че аз ще успея да се справя в това опасно положение?

— Ох, Келси! Забрави ли коя съм? Аз съм момичето, което не можеше да преплува шест мили, но успя.

— Огнестрелните оръжия ме плашат. Ще ми се да се скрия под леглото. Но все още не те разбирам. Някой се е опитал да те убие. Теб не можа да убие, но уби Марксън. Знаеш, че има закони. Така че нека лепнем това убийство на мистър Хикс и да си оберем крушите.

— Не е толкова просто.

Келси се изтегна на пясъка.

— Чакам да ме убедиш.

Следеше с очи профила ѝ, докато тя говореше. Дейл гледаше към морето. Нито веднъж не се обърна и не погледна към него. Отначало той гледаше с все по-голямо недоверие на тези приказки за милиони, за опасната власт на един старец, но после, докато тя трупаше факт след факт, подробност след подробност, които извънредно трудно биха могли да бъдат измислени. Келси постепенно започна да ѝ вярва. Накрая и повярва напълно. Нейният глас секна и се чуваше само тихият плясък на морето.

— Дявол да го вземе! — изруга той тихо. — Ах, тоя дъртак Джубал. Какво си мисли той? Че законите не важат за него ли?

— Може и да е така, Келси. Той е бил първият съпруг на майка ми. Тя го мразела. Така както аз го мразя сега. Но макар и да го мразя, все пак го разбирам. Виждам колко безнадеждно ще бъде да вдигнем шум около тази работа. Ние не знаем кой е поставил бомбата на кораба. Ако знаехме, мислиш ли, че щяхме да го проследим, за да ни отведе до Джубал Табор?

— Това акционерно дружество „Робат“, именно него можете да му отнемете вие двамата, ти и тоя Антъни, нали?

— Но не без страшна борба, борба, която ще се протака из съдилищата, докато косите ми побелеят. Той мисли, че съм мъртва. Това го зная. Мисли, че е победил. Единственото оръдие, което можем да използваме срещу него, е фактът, че съм жива. Нашето оръжие е изненадата. Разбираш ли сега защо не искам този случай да стигне до вестниците?

— Да, разбирам, Дейл.

— И... ще ми помогнеш ли?

Сега тя се обърна към него.

— С всички сили, Дейли — заяви той.

Тя почти се строполи на пясъка с глава на гърдите му. Той разбра веднага, че така реагираше на страха от смъртта. Досега го бе спотайвала у себе си. Когато знаеше, че има някого на своя страна, напрежението намери отдушник. Той лежеше по гръб на пясъка и я притискаш силно към себе си, докато сълзите се лееха, а риданията сякаш се изтръгваха от гърдите ѝ. Момиче, което бе живяло самотно твърде дълго, което бе изпитвало угризения заради парите, които притежаваше, и омраза и което бе усетило вкуса на смъртта.

Паузите между риданията ставаха все по-дълги. Тя се отпусна, опря буза на гърдите му, косата на тила ѝ едва докосваше брадата му, лявата му ръка я обгръщаше.

— Разкиснах се — промърмори Дейл, мъчейки се да се надигне.

Подпря се с лакти и го погледна.

— Прощавай за безпокойството — рече тя.

— Няма нищо, Дейл.

— Ти си май много търпелив човек?

Той не отговори. Главата ѝ стърчеше над него и закриваше хиляди звезди. Той сложи дясната си ръка на тила ѝ и бавно наведе главата ѝ, докосна устните ѝ. Тя го целуна топло, неохотно, а после внезапно жадно се притисна, което го замая. Дейл се отдръпна бързо и седна настрана и той видя как бършеше уста с опакото на ръката си.

— Не бива — каза тя тихо.

— Непристойни отношения между работодателка и подчинен, така ли, мила?

— Ох, млъкни!

— Добре, госпожо!

— Просто бях уплашена и самотна, нищо повече.

Тя се изправи. Той склочи ръце на тила си. Дейл изглеждаше много висока на фона на небето.

— Какви са по-нататъшните ви нареждания, госпожо? — попита Келси.

— Ти... ти... — Тя ритна пясък и затича бързо по плажа.

Келси погледа усмихнато звездите, после бавно се изправи на крака и тръгна полека към нея. Тя седеше на най-долното каменно стъпало. Стана, когато той се приближи до нея. Обгърна бузите му с длани и го целуна силно.

— Това е само за да ти покажа, че не значи нищо, Келси.

— Искрено съм щастлив да го узная, госпожо. Искрено.

— А сега стига си се правил на глупак. Ти трябва да се обадиш по телефона. На Антъни.

Момичето имаше слабо, жизнено лице, изразителни, подвижни устни. Пепеливата и сребристоруса коса беше толкова дълга, че в моменти на смут или напрежение можеше да улови със зъби някои кичур. Това ѝ беше навик, от който се мъчеше да се отучи. Макар че винаги светеше от чистота, дрехите ѝ имаха такъв вид, като че със

седмици са били натикани в някой ъгъл на гардероба. Или роклята ѝ бе закопчана накриво, или дантелите ѝ бяха раздърпани, или циповете невдигнати. Губеше ръкавици и запалки, често не можеше да открие къде е паркирала колата си и все забравяше имената на най-добрите си приятели, когато трябваше да ги представи на някого. Беше много наблюдателна, което отначало объркваше, а после някак смътно плашеше повечето мъже. Името ѝ беше Каси Ланг, талантива скулпторка; обичаше Антъни Табор от все сърце. Отказваше да се омъжи за него и сама не знаеше защо. Беше и дете, и жена, и фурия и правеше живота му ту рай, ту ад.

Тя седеше до дълбокия еркереен прозорец в апартамента на Тони и гледаше как той се разхожда напред-назад. Усети, че е захапала кичур от косата си и го отметна с бързо нетърпеливо движение на главата. Харесваше ѝ силата, излъчвана от лицето му. И старецът Джубал притежаваше сила, но по-друга. Искаше да отиде при него и да го накара да стои неподвижен, докато тя със затворени очи прокарва връхчетата на пръстите си по гладките и ръбестите места на лицето му, да запази спомена за него така, че да може да пресъздаде същото това изражение от глина.

— Все вървиш, вървиш и вървиш — каза тя.

Той се спря и се обърна към нея.

— Казах ти, че старият знае нещо, което аз не зная. Днес му занесох документите. Беше се съгласил. Трябваше ми само подписът му. Изглеждаше като бухал, натъпкал се с мише месо. Отмести ги настрана и заяви, че щял да помисли. Казах му, че вече даде съгласието си. Той отговори, че може да промени решението си. Дявол да го вземе, знае, че ние с Дейл сме в състояние да го принудим насила, ако се наложи. Какво прави тая телефонистка?

Той стигна с широки крачки до телефона, свърза се с централата за извънградски разговори.

— Какво става с поръчката ми за разговор с мис Дейл Ламсън в Маями?

— Не можахме да се свържем с нея.

— Какво казват от хотела?

— Напуснала, сър. Напуснала вчера сутринта.

— Защо не ми казахте това по-рано? А какво става със Сейнт Огъстин?

— Знаете ли името на хотела в Сейнт Огъстин, сър?

— Моля, опитайте във всички хотели.

— За това ще трябва време, сър.

— Аз съм тук. — Той затвори телефона и се обърна към Каси. — Тя обеща да ми телефонира днес от Палм Бийч. Сигурно е вече на път с глупавия си кораб.

— Тогава защо се безпокоиш?

— Смятам, че е отлетяла със самолет за Сейнт Огъстин и е възложила някому да докара кораба. Това е само предположение. Не ми харесва държането на Джубал. Тя може да му е продала своя дял.

— Като съдя по това, което ти ми разказа за нея, не ми се струва много вероятно. — Тя потупа мястото до себе си. — А сега ела тук. Бъди послушен.

Той въздъхна и седна. Тя обви шията му с тънки жадни ръце и впи устни в неговите.

— Ехей! — възкликна той.

— Бъди послушен. Бъди мое момче. А сега ми кажи от какво всъщност се страхуваш.

Той замълча.

— Че я е убил по някакъв начин...

Телефонът иззвъня. Тони изтича до апарата.

Мъжки глас:

— Ало, Табор ли е?

— Кой се обажда, моля?

— Това няма значение. Имам съобщение за вас. От Дейл. Тя казва, че е много важно. Казва да се държите така, като че е мъртва. Разбирате ли?

— Аз... не знам.

— Тя е добре. Но трябва да се спотайва. Да се преструва, че старият е победил. Не мърдайте оттам. Обърнете се към някоя детективска агенция, без старият да знае. Помъчете се да научите кого е наел да я убие. На кораба е била поставена бомба със закъснител. Ще се справите ли?

Тони бе възвърнал самообладанието си.

— Ще се справя. Разбирам... но как ще се свързвам с нея?

— Недейте. Тя ще се свърже с вас, Табор. Трябват ѝ пет хиляди в банкноти, не по-големи от петдесет долара. Бои се, че чековите ѝ

сметки ще бъдат под наблюдение, просто за всеки случай. Пратете ги препоръчано, до поискване, за Келси Маккюн. М-а-к-к-ю-н, в Лейк Уърт.

— Отде да зная дали това не е някаква измама, за да...

— Няма отде да знаете.

— Защо тя не разговаря лично с мен?

— Не иска да водите междуградски разговор с жена. Нито да получавате поща от нея. Надява се този разговор да остане в тайна. Предполага, че може да сметнете това за измама. Ето защо ми поръча да ви кажа, че в „Джена“ двамата сте се надпявали. Вие сте изпили три „манхатъна“ със скок и сте загубили всички рундове.

— Добре, Маккюн. Това е като документ за самоличност. Ще пратя парите по пощата утре сутринта.

Той затвори телефона, като промърмори: „Благодаря.“

Тони се приближи бавно до Каси и седна. Разказа ѝ какво се бе случило. Тя склочи ръце и възкликна:

— Леле-мале! Колко забавно!

Тони се чувствуваше страшно потиснат. Най-последно каза:

— Едно е да зная, че старецът е безскрупулен. Съвсем друго е обаче да зная, че е готов да убие. А във вените ми тече от неговата проклета кръв.

Каси най-последно се успокои по свой начин, а той беше като вкус на мед и лизване на син пламък.

Трябваше да кажат на Милдред Коу. Докато Милдред слушаше, усещаше раздвоението в душата си. Годините на усамотение я бяха накарали да се бои от всякакво външно влияние, което би разстроило грижливо подредените ѝ дни. И все пак тя жадуваше за живот и тази история, която ѝ разказваха, бе като прохладен вятър, нахлул в задимена стая.

Привечер, на третия ден от престоя им у Милдред, двете с Дейл излязоха да се разходят по плажа, а Келси все още не се бе върнал от Лейк Уърт. Милдред чувствуваше, че у Дейл има нещо чисто и силно, но по някаква неизвестна причина тя е свикнала да играе ролята на момиче с твърде много пари, твърде много време и твърде малко задръжки.

— Какво ще правите? — попита я Милдред.

— Ние с Келси решихме да разчитаме на експертите, които Тони успее да наеме. Можем да предположим, че хората, наети от Джубал, са достатъчно хитри, за да прикрият следите си. Видите ли, все пак допуснаха една грешка. Ние с Келси не загинахме. Можем да дадем показания. И най-важното е, че Келси може да посочи човека, който е поставил бомбата. Той се представи като служител от пристанищната инспекция. Искаме да почакаме тук още няколко дена, а после ще отидем тайно в Бърмингам, ще влезем във връзка с Тони и ще разберем дали са успели да разкрият нещо.

— А ако не са успели?

— Трябва да застана пред Джубал Табор, да му разкрия каквото зная и да използвам това знание като заплаха.

— Това не ви ли плаши?

— Много. Знаете ли, аз никога не съм го виждала. Майка ми унищожи неговите снимки. Той избягва всякаква известност в обществото. Не знам как изглежда, имам само описанието на Тони. Не трябваше да ти се натрапваме и да се възползуваме от твоята добрина, Милдред.

— В известен смисъл това е хубаво.

— Милдред, ние с Тони може да сме взели погрешно решение — да се борим със стария. Все едно да се борим... с призраци.

— Трябва да постъпиш така, както смяташ за добре. Или да избягаш от себе си — рече Милдред тихо, гласът и едва се чуваше сред плисъка и грохота на вълните.

— А ти бягаш ли? Не биваше да казвам това. Прости ми.

— Нищо, нищо. Дали бягам? Може би. Всъщност не знам.

— Да се прибираме ли? Келси вече трябва да се е върнал. Чудна работа, Милдред. Аз го познавам толкова отскоро. А ми се струва, че го познавам от години.

Берил Кеш провери дали вратата е заключена. После взе парите и ги подреди на леглото, банкнота до банкнота, като изравни краищата им. Всяка банкнота имаше такъв един изискан, надменен вид. Разстланите почти покриваха двойното легло. Тя обърна ония, които не бяха поставени правилно, тъй че всички тия мъже от банкнотите гледаха в една посока. По дяволите Майрън и тайнствените му пликосе! Съсхреният старец бе направил добра сделка. И доколкото можеше да съди тя, имаше още много там, откъдето бяха дошли тези

пари. Интересно колко плах и нервен изглеждаше старецът, непрекъснато облизваше устни и все поглеждаше през рамо. Май няма да е зле да го води за носа? Трудничко ще бъде. Тя се намуси. Старецът изглеждаше толкова погълнат от оня проклет плик, че не я погледна, по-право не я погледна както трябва.

Ах, тези старчоци. Понякога може наистина да лапнат по някоя млада блондинка. Тя обърна гръб на парите, повдигна презрамките на комбинезона си и се заглежда в огледалото, като изви гръб и се въртеше бавно ту на една, ту на друга страна.

— Бива си те, момичето ми — каза си тихо. — Никак не си лоша. Прекалено хубава си за оня Майрън, не ще и дума.

Трябваше да свали някой и друг килограм отгук-оттам. Немного. Само няколко. С тези пари ще може да си купи елегантни дрехи. Ще шашне стария. Дявол да го вземе, пликът е вече у него. Той иска да се видят отново може би защото я е огледал по-добре, отколкото тя предполага.

Време е да разкара Майрън. Малката Берил се издигаше в обществото тъкмо когато си мислеше, че е много късно. Старецът ѝ бе подхвърлил парите така, като че ѝ даваше хартиени отпадъци. Човек се познава по това как се отнася с парите. А на Майрън му дай една голяма банкнота и цял ден ще я върти между пръстите си.

Разбира се, ако тя започне да харчи от тия пари, Майрън ще се учуди откъде са дошли. А няма смисъл да скъсва с Майрън, докато старият не се хване здраво на въдицата, да се замята като риба. Тя събра банкнотите бързо, като че разваляше пасианс. Подреди ги грижливо, очука пачката в бюрото, за да изравни краищата. Хубава купчинка портрети на мистър Грант^[1]. Достатъчна за един кадилак, или за един-два топаза, или за манто, по което да ти се прииска да вървиш боса.

Гласът му звучеше толкова треперливо по телефона. Студенокръвен дърт шаран. Но някъде там вътре в него още шава живот.

— Мис Кеш? Мила, тук е вашият приятел, който... ъ-ъ... направи онази покупка неотдавна.

— Здравейте, мистър! Разбира се, че ви помня.

— Сама ли сте, мила?

— Майрън не е тук, ако ме питате за това. Вижте, той още не се е интересувал къде крия онова писмо.

— Нали знаете какво да кажете, ако запита?

— Разбира се, мистър.

— Искам да... ъ-ъ... поговоря още веднъж с вас, мис Кеш. Насаме, разбира се. Много е трудно да се уреди.

— Защо да не бъде като миналия път? На същата пейка в парка? По същото време?

— Много сте любезна, мила.

— Нали имам среща, мистър. Ще залъжа Майрън с нещо.

Тя си тананикаше тихо, докато слагаше парите обратно в скривалището. Майрън положително никога нямаше да ги намери — тя бе изрязала старателно овално парче бял картон, за да прилегне на дъното на една кутия за шапки. Парите се намираха в двойното дъно. Точно там бе скрила и писмото, което Майрън смяташе за толкова важно, че гласът му трепереше, когато я помоли да го задържи у себе си и да го прати по пощата на полицаите, ако някога той изчезне внезапно.

Чудеше се какво да облече за срещата в десет часа. Нещо скромно. Сивият костюм от тропикал със светлосиньо шалче и обувки. Без шапка, разбира се. И много парфюм. Тия старци сигурно имат чувствителни носове.

В десет часа без двацет минути, готова за излизане, тя пристъпи в тесничката всекидневна на апартамента, където Майрън лежеше на кушетката, подпрял на корема си едно списание, а от малкия червен радиоапарат, поставен върху гравирана китайска масичка, крещеше някакъв комедиант.

— Къде, по дяволите, отиваш, Берил?

— Излизам.

Той седна и захвърли списанието на пода.

— Какво значи „излизам“?

— Да не мислиш, че съм твоя собственост или кой знае какво? Излизам, казах.

— Може да излезеш, а може и да не излезеш. Аз ще реша това, момиченцето ми.

Тя въздъхна.

— Добре, добре. Бони ме помоли да се отбия да видя снимките, които е направила на Върджиния Бийч. Тъй че ще ти бъде скучно.

— Изглеждаш много наконтена за среща с Бони, моето момиче.

Тя се приближи до него, като се постара да се усмихне.

— Гълъбче, няма причини да ме ревнуваш. Никакви. Ехей, пази ми червилото.

Той се ухили, вдигна списанието и отново легна.

— Не закъснявай, момиченцето ми.

Тя тръгна по улицата, високите ѝ токчета тракаха силно по тротоара. Нека Майрън почака и ще види. Ще разбере това-онова.

Берил беше в малкия парк в десет без пет. На пейката, която ѝ трябваше, имаше една двойка. Другите пейки също бяха заети. Затова закрачи бавно по лъкатушната пътечка. Щом пейката се освободи, веднага седна. Видя, че старецът се приближава. Вървеше като човек, който стъпва по тънък лед. Като че му беше нужна цяла вечност, за да стигне до пейката. Седна на почтително разстояние, а тя се примъкна по-близо до него.

— Добър ден, мила — каза той с нереалния си глас.

— Здравейте, мистър. Топло е, нали?

— Тия дни нещо не ми е топло.

— Зная, че вие, слабите хора, сте щастливци. Аз мъкна прекалено много килограми. Но започнах да отслабвам.

Той сниши глас.

— Мила, много съм разочарован от съдържанието на оня плик.

— Дано не поискате да ви върна парите. Защото аз ги похарчих вече.

Смехът му прозвуча като свистене на вятър сред сухи листа.

— О, нищо подобно, мила. Всъщност аз искам да ти дам още.

— Не се шегувайте!

— Да, и се боя, че това, което ми трябва, той го носи със себе си и го пази много грижливо. Не искам да се излагаш на риск, разбира се.

— Каква е сумата?

— Тройно по-голяма от тази, която ти дадох вече.

Тя подсвирна тихо.

— Боже мой, онова нещо сигурно много ви трябва!

— Този път, мила, искам да съм напълно сигурен, че ще постигна това, което желая. Ето плана ми. Вкъщи ли е той сега?

— Разбира се. Там е.

— Ето ти половината пари. Прибери ги бързо.

Тя пхна дебелия пачка в чантата си, дишайки учестено. А старецът продължи:

— Искам да се върнеш там и да му приготвиш нещо за пиене. Сложи този прах в чашата му. Той няма да усети вкуса. Напитката ще го извади от строя. Дай му я около единайсет и половина. Аз ще бъда там в дванайсет, ще претършувам, ще взема каквото ми трябва и ще ти дам останалите пари. Смятам, че след това ще бъде благоразумно да си стегнеш багажа и да заминеш. Той ще се ядоса много, когато разбере какво се е случило.

— Ммммм — измънка тя. — Колко време ще спи?

— Е, до сутринта.

— Така ще имам време да приготвя багажа си и да офейкам. Мистър, съгласна съм.

— Пусни ме веднага щом почукам.

— Дадено.

— А сега побързай, мила.

Берил Кеш се върна в апартамента. Беше единайсет без четвърт, когато се промъкна вътре. Радиото продължаваше да гърми. Майрън бе заспал със списанието на корема. Хъркаше като заклан. Тя го погледна с отвращение, угаси радиото. Той изпъшка юнашки, потърка очи с кокалчетата на пръстите си, прозина се и седна.

— Върна се, а? Как е Бони?

— Отлично. Но снимките са калпави.

Тя влезе в кухнята, мозъкът и работеше бързо. Ако се опиташе да води стареца за носа, имаше малък шанс да успее. А можеше и другояче. Да приспи Майрън по-рано от определеното време и да задигне онова нещо, което старецът искаше. Реши, че все ще познае какво е, като го види. Щом оня беше готов да плати толкова много за него, ще плати и повече. Много повече. А след премахването на Майрън тя ще има още повече.

През кухненската врата Майрън гледеше втренчено изправения ѝ гръб. Намръщи се. Меко казано, тя си беше наумила нещо.

Предупредителни звънчета прозвучаха в подсъзнанието му. Никога не се доверявай на такава блондинка.

Подвикна ѝ:

— Сложи ли онова писмо на сигурно място?

— Разбира се, гълъбче — отговори тя, без да се обръща.

— Тогава дай да го видя.

— Добре. Ще ти го дам след минутка. Скрила съм го добре.

Искаш ли да пийнеш нещо, гълъбче?

— За преди лягане. Добре.

Тя изчезна от очите му. Майрън изу обувките си. Прекоси килима безшумно като сянка. Кухненският плот стигаше чак зад вратата. А леко открянатата врата се отваряше навътре. Той допря око до пролуката и видя как Берил пусна лед в две чаши, наля алкохола. Отвори портмонето си, извади малко пакетче и изсипа някакъв бял прах в една от чашите. Тръгна с чашите към мивката, а Майрън бързо, безшумно се върна обратно на кушетката. Усмихна ѝ се, когато тя му даде напитката. Следеше я внимателно. Усмивката ѝ беше мила, ала ноздрите ѝ бяха присвити и побелели.

Той я дръпна на кушетката до себе си.

— Остави тази чаша, мила — пошушна в косата ѝ. Берил я постави на пода, той сложи и своята. Докато я целуваше, много внимателно премести чашите с крака, обути само с чорапи. Закачи дръжката на нейната, придръпна я към себе си.

Наведе се, вдигна чашите и произнесе.

— Salud, миличка!

— Salud, бебчо! — каза тя.

Той пое голяма глътка. Тя — две. Той довърши напитката си и сложи чашата настрана. Седнаха и се загледаха. Внезапно пръстите ѝ се разтвориха. Чашата отскочи от коляното ѝ и падна на пода. Майрън се изсмя. Тя задиша дълбоко, гърлено, изцъклените ѝ очи се разшириха. Смехът замря на устните му. Когато тя се преви надве, той видя бялото на очите и, които престанаха да го гледат. Пръстите ѝ се вкопчиха в дамаската на кушетката. Краката ѝ се извиха, подгънаха се. Изведнъж се свлече надолу. Политна от кушетката. Главата ѝ се удари в килима и се плъзна напред, докато тя в цял ръст се просна по лице. Той виждаше бузата ѝ. Беше синя като лятно небе.

Майрън стана. Поклащаше се, присви колене и лакти. Попила внимателно пулса ѝ. Тя беше мъртва. Провери дали вратата е заключена, щорите — спуснати.

Чак в два часа сутринта намери скривалището на парите. Когато го откри, увери се, че плика го няма. Изплаши се много, но същевременно го обзе някакво зловещо веселие. Старият Табор си бе опитал късмета. Много добре изпиан опит, ала безуспешен. Той седна, вторачи се в трупа ѝ, и се помъчи да обмисли следващата си стъпка.

В десет часа сутринта Антъни Табор, до когото седеше един кротък млад човек на име Роджърс, свърна с колата към паркинга в покрайнините на Бърмингам. Дейл по сиви памучни панталони и бяла риза стоеше на вратата на номер девет. Тя се усмихваше, докато той слезе от колата и тръгна към нея, но видя, че изглежда напрегната. Някакъв здравеняк с меднорижа коса излезе от съседната къща заедно с една висока загоряла блондинка и зачака да се запознаят.

След като всички се представиха, петимата влязоха в номер девет. Келси Маккюн остана прав, облегна се на касата на вратата на банята. Мистър Роджърс с чанта на коленете заемаше единия от двата стола, мисис Коу — другия Антъни седна до Дейл на леглото.

Дейл заговори с усмивка:

— Преди да започнем, позволете ми да обясня, че мистър Маккюн беше човекът, когото наех за кормчия на „Морска сирена“ до Сейнт Огъстин. Той успя да ме измъкне на сушата. Мисис Коу се погрижи за нас. Разправихме ѝ историята и тя ни докара с колата си тук. Редно е да бъде посветена във всичко.

— Разбира се — промърмори Антъни. — Мистър Роджърс е представител на фирмата, на която възложих разследването, предложено от вас, Дейл. Моля продължете, мистър Роджърс.

Кроткият млад човек огледа всички.

— Позволете ми да заявя, че положението е крайно деликатно. Откакто аз съм свързан с фирмата, наш принцип е никога да не крием от полицията каквито и да било сведения за престъпна дейност. В този случай нарушихме принципа си. Сега вярвам, че вие, мис Ламсън, и вие, мистър Маккюн, ще свидетелствувате за смъртта на някой си Стивън Марксън. Властите не са уведомени за тази смърт.

— Той наистина е мъртъв — каза Келси.

Мистър Роджърс продължи:

— Първата ни задача беше да открием връзката на мистър Джубал Табор с някой, способен да изпълни такова поръчение. Един от нашите най... ъ-ъ... привлекателни млади мъже успя да спечели доверието на секретарката на Табор. Тя бе отведена в полицейското управление. Там посочи някой си Пол Майрън като човек, който няколко пъти се срещал с мистър Табор, като влизал през тайния вход. Пол Майрън има престъпно минало и е осъждан два пъти за дребни престъпления, често е бил подозиран в по-сериозни неща. Обаче няма никакви доказателства, че се е занимавал с експлозиви.

Роджърс разкопча чантата си.

— Успях да се сдобия с тези снимки. Може би на някои от тях ще разпознаете човека, когото сте виждали около кораба преди отплаването от Маями.

Келси се приближи и взе снимките. Прегледа ги набързо спря се на четвъртата, сложи и най-отгоре и ги върна на Роджърс.

— Този е. Заяви, че бил от някаква си пристанищна инспекция.

— Майкъл Ченели — каза Роджърс. — Отлично! Така можем да докажем, че Майрън и Ченели се познават. Преди години Ченели се научил да борави с динамит на някакви строителни обекти и така започнал. Ще се опитаме да го пипнем. А сега по-нататък. Мистър Антъни Табор вече има писмения ми доклад. Той ме помоли да ви го изложа устно. Преди три дни, разбира се, възложихме на наши агенти да следят и Пол Майрън, и мистър Джубал Табор, като се надявахме да открием допълнителни доказателства за връзката помежду им. Жената, която живее с Пол Майрън, оная вечер се срещнала с мистър Джубал Табор. Разговаряли петнайсет минути. Джубал Табор предал нещо на жената. На трети човек бе възложено да я проследи. Тя се върнала в апартамента. Джубал Табор се прибрал у дома си.

Лампите в апартамента й светели до три часа сутринта. Скоро след като угаснали, мистър Пол Майрън бил забелязан да изнася през задния вход на апартамента някакъв тежък предмет. Сложил го в багажника на колата. Проследили го. Минал покрай Оукхилските гробища и по 18-та улица, а после прекосил Вилидж Крик. Навлязъл в една горичка, наблюдавахме го отблизо. После се върнал в апартамента. На разсъмване гората бе претърсена и трупът на онази жена, някоя си мис Кеш, бе открит в плитък гроб, върху който бяха

натрупани клони. Повикахме веднага полицията, установи се, че жената е отровена. С помощта на лабораторни изследвания бе доказано, че трупът е пренесен в багажника на колата на Майрън. Междувременно, както твърди полицията, Майрън е изчезнал.

Ние установихме... ъ-ъ... известно сътрудничество. През последните два дена бе забелязано, че мистър Джубал Табор е станал много нервен. Властите няма да ни кажат повече. Ние трябва да издирим Пол Майрън. Мога да кажа, че на Майрън много му се иска да заплете в тази работа мистър Табор, обвинява го за смъртта на мис Кеш. Обаче като се има предвид финансовата мощ на мистър Табор и безспорната му предпазливост, съмнително е дали притежаваме достатъчно факти, за да му направим нещо повече, само ще го разстроим. Показанията на мистър Майрън не са достатъчни и по очевидни причини той твърди, че не знае нищо за експлозията на моторната яхта.

Роджърс спря да си поеме дъх. Той беше много спокоен, изискан млад човек, явно без чувство за хумор.

— Ето това е положението — каза Антъни. — Ние можем да създадем неприятности на Джубал. Но уликите са разтегливо понятие. В случай че властите се опитат да започнат процес, адвокатът на Джубал ще направи на пух и прах показанията на Майрън дори да успеем да накараме Майрън да заяви, че Джубал го е наел да убие Дейл.

— Може ли да се докаже, че отровата е дадена от Джубал? — попита Дейл.

— Дори да може — отвърна Роджърс, — очевидно той лично не би си послужил с нея. — Защо смятате, че мистър Табор е дал на момичето отрова?

— Вие казахте, че ѝ дал нещо и след това умряла. Аз просто заключих, че тя е трябвало да я даде на Майрън и се е объркала някак.

— Много логично — промърмори Роджърс. — Точно така е станало.

— Това не ме засяга лично — обади се Милдред Коу. — Но според мен ще трябва да направите така, че Джубал Табор сам да се издаде по някакъв начин.

Всички изгледаха Милдред. Тя се изчерви.

— Аз живях дълго време сама — каза тя. — По всичко личи, че Джубал Табор е самотен човек. Навярно затова бих могла да предвидя как ще реагира. Когато човек е сам, става много самовглъбен. Действителността се превръща в нещо, което... нещо неопределено. Човекът е стадно животно. Има нещо... ненормално у онзи, който прекарва прекалено дълго време сам. Не обичам театралните ефекти, но ако можем да използваме Дейл така, че...

* * *

За стотен път Джубал Табор си повтаряше, че момичето е излязло по-умно, отколкото бе предполагал. След внезапната, обезпокоителна смърт на Майрън е успяла да се отърве от трупа. Може да ѝ е помогнал някой мъж, на когото е имала доверие. Дори сега тя ще го търси. Шансовете ѝ да го открие бяха много малки. Хората не виждаха Джубал Табор. Обаче някои от служителите му го виждаха — едни в кантората, останалите в просторната грозна стара къща, която бе построил за първата си жена, къщата, в която се бяха родили двамата му починали вече синове.

Той седеше сам в облицования с ламперия кабинет на старата къща. Лампата до него не осветяваше високия таван. Поне вестниците да бяха съобщили за смъртта на Пол Майрън. Тогава щеше да знае, че най-после е в безопасност. Чувствуваше се слаб. Преживя твърде много вълнения, свързани с тази работа — убийството. Почти суеверен страх, който, разбира се, беше глупав.

От чисто практическа гледна точка едно убийство не е повълнуващо от поделянето на акции, от изплащането на облигации. То е решение, приведено в действие.

Момичето влезе почти безшумно. Той се сепна, като я видя. Позна я. Онова странно момиче, към което Антъни явно изпитваше големи симпатии. Името ѝ? Каси. Каси Ланг.

— Как се вмъкнахте тук? — запита той рязко.

— Исках да се видя с вас. Никой не ми отвори вратата. Звъних няколко пъти. Не беше заключено и влязох.

— Глупости — каза той. — Дръпнете шнура на звънеца.

Тя отиде и дръпна шнура. Зачакаха мълчаливо.

— Не мога да ви разбера — каза Джубал. — Защо искахте да се видите с мен?

— Страхувам се. Е, не за себе си. За Тони, мистър Табор. Той не би ми позволил да дойда тука. Аз не му казах.

— Болен ли е?

— Мисля, че да. Нещо по-лошо от болест. Непрекъснато я вижда. Тя все му се явява нощем.

Келси гледаше Дейл в мъждиво осветената кухня. Лицето ѝ беше побеляло като платно. Мократа ѝ коса бе полепнала по главата, дрехите ѝ бяха прилепнали по тялото.

Той сложи ръце на раменете ѝ и прошепна:

— Ако тази Каси свърши работата както трябва, здравата ще го стреснеш.

— Няма полза — рече тя тихо. — Това е фарс. Той ще разбере веднага, че съм жива и че като глупаво дете се опитвам да го уплаша.

— Мила, страшно ми приличаш на удавница — каза Келси.

Антъни погледна часовника си и ѝ кимна.

— Хайде. Втората врата по коридора вдясно.

Дейл тръгна бавно, чувствайки се като глупачка. Когато обмисляха тази работа, планът ѝ се струваше добър. Да въздействуват на въображението на стареца, да го накарат да каже пред свидетели само едно нещо, с което сам ще подкрепи обвинението срещу себе си. Роджърс, Антъни и Келси закрачиха тихо подире ѝ, за да чакат пред вратата на кабинета:

Най-после тя надникна в кабинета. Видя Каси Ланг изправена близо до стола на стареца, чу нейния тих, треперлив, уплашен глас.

— Това е чиста глупост, малката — каза старецът със слаб глас.

Дейл пое дълбоко дъх и влезе бавно в стаята. Водата тихо капеше от дрехите ѝ по излъскания под, а после закапа безшумно по килима.

С особен напрегнат глас старецът запитва:

— Кой е? — Посочи с тънък, сух пръст.

Каси се обърна и погледна право в Дейл. После каза:

— Сигурно съм ви изнервила, мистър Табор. Тук няма никого.

Слабата бяла ръка се отпусна бавно на страничната облегалка на стола. Дейл гледаше лицето на стареца. То бе в сянка. Стоеше и чакаше думите, които трябваше да прозвучат. Дългите секунди минаваха.

— Защо смятате, че сте видели някого? — попита Каси. Старецът изхихика. Това беше страшен, противен звук в полумрака на стаята. Каси се отдръпна с ръка на гърлото. Той отметна глава назад и зацвили от смях. Тогава те влязоха, запалиха лампите над главите си, застанаха в полукръг и загледаха помътнелите очи и разкривената уста на стареца.

Като се кикотеше, той произнесе:

— Сред мъгли и студове и безкрайни ледове той напред-назад снове и размахвайки ръце...

Треперливият му гласец не секваше. Антъни каза тихо:

— Караха ме да декламирам това, когато бях малък. Аз фъфлех. Трябва да го е научил от мен. — Обгърна здраво с ръка треперещата Каси.

— ... в сатаната се кълне, че витаят духове, че витаят духове сред мъгли и снегове.

— Ужас — прошепна Дейл, усещайки непоклатимата сила на Келси зад гърба си.

— ... сред мъгли и снегове, че витаят духове...

Роджърс говореше спокойно, твърдо по телефона.

В обления от слънце августовски ден Келси Маккюн стъпи здраво на пясъка и метна въдицата; като описа висока свистяща дъга, тежестта падна отвъд ивицата на прибоя. Той опъна кордата и започна да навива макаратата. Почти веднага рибата ухапа стръвта и заплува диагонално навътре в морето, теглейки кордата. Въдицата се прегъна и той започна борба с рибата. Тя заплува обратно, а Келси занавива кордата, като се приготви за втория опит за бягство.

— Не я изпущай сега — каза тя точно зад гърба му.

— Ако я изпусна — измърмори той, — ще видиш мъжки сълзи, момичето ми.

Най-после измъкна рибата на пясъка, повлачи я малко, подхвана я с ръце и я заподхвърля по-нататък. Беше дълга колкото крака му и дебела колкото бедрото му.

— Красавица! — рече тя.

Той ѝ се усмихна, стройното ѝ, добре сложено силно тяло му харесваше.

— Жените чистят рибата — каза той.

— Но им помагат, когато чистят такива чудовища.

Той извади кукичката, прокара примка през хрилете и устата. Заизкачва се след нея по каменните стъпала. На половин път тя спря и се обърна. Изгледа го навъсено и каза:

— Мили, една жена никога не бива да пита за това. Защо избира точно мен?

— Искаш ли да те плясна през устата с една голяма риба?

— Сериозно ти говоря.

— Ще ти кажа. Тя щеше да шава много. А аз реших да водя заседнал живот.

— Няма вече да скиториш, нали?

— Не и при такъв улов, Милдред.

Те се изкачиха по стъпалата и влязоха в малката къщичка, която вече не изглеждаше толкова мрачна.

[1] На някои щатски банкноти е изобразен генерал Грант, 18-ият президент на САЩ. — Б. пр. ↑

ХЮ ПЕНТЕКОСТ МАШИНА ЗА УБИЙСТВО

Гората бе странно притихнала. Сивият прах от кариерата за варовик бе покрил листата на дърветата и храстите, оцветявайки ги във фотографско черно, и бяло вместо сочното зелено, което природата е определила. Нямаше никакъв живот — нито птици, нито животни. Прахът и непрекъснатият шум от избухването на динамита, компресорите, скоростните багери, тракането на челюстната трошачка ги бяха прогнали.

Когато грохотът бе най-силен, отсъствието на живот в горите не се забелязваше, ала сега, малко след пладне в горещия юлски ден, работата бе спряла, тъй като хората бяха отишли да обядват, и в горите беше тихо. Единственият звук идваше от мотора на джипа, който бе поел по лъкатушния кадифен път към горния край на кариерата. Тъмнокосият мъж на кормилото на джипа чувствуваше, че местността е запустяла, по наоколо не витаеше смъртта.

Точно когато джипът стигна външния край на острия завой, водещ към върха, земята под колелата му затрепери. Стръмната бяла фасада на кариерата като че се разпадна от жегата подобно на восъчна кукла. След това със силен, почти непоносим трясък се пръсна. Хиляди кубически метри бял камък хвъркнаха във въздуха, докато земята тътнеше и се люлееше и изригваше черен облак прах.

Джипът, сякаш бе живо същество и притежаваше инстинкт за самосъхранение, отскубна се от контрола на тъмнокосия мъж и излезе от пътя. Спусна се шеметно по надолнището, преобърна се, после се изправи на колелата си. Тъмнокосият мъж бе изхвърлен надалеч. Той лежеше неподвижно, вслушвайки се в грохота на лавината от бял камък, която се свличащо към дъното на кариерата, сякаш за да се стопи там като восъчна кукла от експлозията; една-единствена мисъл се открояваше ясно в съзнанието му: някъде дълбоко под тези хиляди тонове падащи камъни се намираще нещо, което преди секунди беше друг човек, сега смазан на каша.

Тъмнокосият мъж извърна лице на една страна и изплю солената кръв от устата си. Още две-три минути и самият той щеше да лежи в този белокаменен гроб.

— Размърдай се, Паскал, мухльо такъв — каза си той пресипнало. Разтърси глава като замаян от удар боксьор и се опита безуспешно да седне. Знаеше, че е извършено убийство...

Чичо Бен Майкълс беше виновен за идването на Паскал с малкия град Стоун Ридж в щата Пенсилвания преди няколко дни. Чичо Бен беше последният жив роднина на Паскал и когато най-после се яви възможност да вземе отпуска, отлаган всяка година още отпреди войната, Паскал реши да го прекара в Стоун Ридж. Чичо Бен старееше. Не се знаеше кога ще им се случи пак да прекарат две седмици заедно.

На младини чичо Бен бе работил в кариерата, но през последните десет години заемаше длъжността окръжен шериф — главно поради роднинските си връзки с Паскал. Гласоподавателите, изглежда, мислеха, че чичото на един нюйоркски лейтенант от отдел „Убийства“ сигурно също притежава особени дарби в областта на криминалистиката. Не че чичо Бен имаше да се справя с кой знае колко престъпления. За десет години той бе арестувал едва десетина души за нарушаване на обществения ред в дните, когато плащаха заплатите.

Паскал не бе какъв да е следовател от отдел „Убийства“. Много от успехите му бяха описани в едно държавно списание, което донякъде го смущаваше. Чичо Бен прекалено много се гордееше с него. Преди седмици бе разгласил идването му. Покани го да държи реч на банкетата на местния клуб на бизнесмените. Паскал отбеляза студено, че сигурно само по случайно съвпадение е поканен тук в годината на изборите.

Съсухреното лице на чичо Бен се сбръчка в усмивка, която много приличаше на усмивката на племенника му.

— Аз бих направил това през която и да е година, Дейв — каза той, — но трябва да призная, че тази година посещениято няма да ми навреди.

Ала именно банкетът на бизнесменския клуб стана причина Паскал да превърне почивката си в нещо като екскурзия и да се намери на дъното на това дере, контузен и облян в кръв, очевидец на убийство.

Речта на Паскал на банкетата бе предварително написана и, общо взето, остроумна. Преждевременните бръчки по мургавото му лице

бяха причинени там от доброто настроение, което винаги вземаше връх, въпреки суровата му професия. Но в края на речта направи една-две много сериозни забележки. Заяви, че е жалко, заедно толкова голяма част от модерното обучение на полицията е насочена към разкриване на престъплението, след като вече е извършено.

— Изглежда, че това ни е национална черта — каза той. — Най-големите ни хирурзи оперират рака, след като се е развил, нашите държавници имат дарба да печелят войни, но не и голямата дарба да ги избягват; нашата полиция, подпомагана от съвременната наука, може да залавя престъпниците след престъплението, ала прави твърде малко за предотвратяване на самото престъпление. Ние като народ притежаваме такива големи възстановителни сили, че правим много малко за предотвратяване на бедствието. Винаги сме се съземали и сме се издигали още повече. Но някой ден може да установим, че вече ни липсва някогашната издръжливост и тогава ще бъде много късно.

Вечерта беше гореща и влажна, във въздуха се долавяше приближаване на гръмотевична буря; след банкета Паскал и чичо Бен се прибраха в къщичката на стареца, седнаха на предната веранда — всеки с бутилка бира, извадена от хладилника. Тъкмо се бяха разположили, когато някаква кола влезе в двора и спря. Моторът бе изключен, светлината на фаровете — намалена, някакъв човек слезе и закрачи по пътеката към верандата.

— Май е новият ни млад доктор — рече чичо Бен. — Той беше на банкета, Дейвид. Не зная дали ти се запозна с него, или не.

Паскал помнеше доктор Франк Лейн. Той беше строен, жилест млад човек със спортно яке и спортни панталони. Кестенявата му коса бе подстригана ниско, по войнишки. Съвсем не приличаше на провинциален лекар в малък град.

— Здравей, чичо Бен — каза доктор Лейн. — Надявам се, че не нарушавам интимен разговор.

Всички наричаха стареца „чичо Бен“. Той основателно се гордееше с тази „титла“.

— Просто седнахме тук да подишаме въздух — каза чичо Бен. — Ела. Дейвид ще ти извади бутилка бира.

— Не, благодаря — рече доктор Лейн. Седна на най-горното стъпало. — Всъщност аз искам да поговоря с лейтенант Паскал. Вашата реч много ме заинтригува, лейтенанте... особено краят.

— Не съм сигурен дали помня какво точно съм казал — отвърна Паскал.

— За предотвратяването на престъпленията — рече доктор Лепи.

— Аха.

— Вие май не идвате често в Стоун Ридж, лейтенанте?

— За пръв път от детските години насам — отговори Паскал.

— Всеки малък град си има свои неприятности — каза доктор Лейн. — В град, зависим от един бизнес, както нашият е зависим от кариерата, обикновено неприятностите са съсредоточени точно там.

Паскал въздъхна. От детективите, както и от лекарите и адвокатите, винаги искат безплатен съвет. Е, това беше градът на чичо Бен. Най-малкото той можеше да изслуша човека.

— Аз самият съм още нов тук — каза доктор Лейн. — Дойдох да разработя специална тема и когато старият лекар умря, се съгласих да го заместя, докато някой заеме длъжността му за постоянно. Всъщност аз съм учен. В момента работя върху НГ-главоболията.

— НГ-главоболията ли? — запита Паскал.

— Нитроглицерина. Хора, които работят с взривни вещества, страдат от най-мъчителни главоболия — каза Лейн. — В сравнение с тях мигрената изглежда като училищна екскурзия. Причинява ги вдишването на изпарения от нитроглицерина или абсорбирането на течен нитроглицерин през порите. Ако хората не успеят да се приспособят, изпитват адски мъки.

— Интересно — рече Паскал. — Никога не бях чувал за това. Какво могат да направят?

— Старите работници мажеха челата си с нитроглицерин — отговори Лейн, — по-точно вътрешната страна на фуражките си. Но когато дойде седмичната им почивка или имат свободно време, главоболието се явява отново — страшно силно! Аз работя върху лекарство, което, вземано вътрешно, създава постоянна устойчивост.

— Според мен това е по-скоро ограничен професионален риск — каза Паскал.

Лейн поклати глава.

— Знаете ли, че всеки ден в нашата страна се употребяват близо един милион фунта динамит? Това изисква доста работа... Но аз не дойдох тук да ви говоря за НГ-главоболията, лейтенанте.

— Имате друг вид главоболия ли? — запита Паскал.

— Да — произнесе Лейн сериозно. — Мисля, че в кариерата сме изправени пред опасност от насилие, което ще струва нечий живот — или живота на мнозина. И то не е случайно, лейтенанте.

Паскал се намръщи.

— Това, струва ми се, е работа на чичо Бен.

— Никой не го е повикал — каза Лейн. — И няма да го повикат. Докато престъплението не бъде извършено. Затова когато чух речта ви тази вечер, си помислих дали вие...

— Аз нямам власт тук — отвърна Паскал. — Не бих могъл да направя нищо дори да поискам.

— Но бихте могли да наблюдавате — каза Лейн. — И не е нужно да имате власт, за да... поставите диагноза. Ако някой поразрови работата, може да предотврати убийство.

— Убийство ли! Боже господи! — възкликна чичо Бен. — Какви ги разправяш, докторе?

— Имаш ли нещо против да разкажа на лейтенанта малко истории? — попита Лейн.

— Да чуем! — рече чичо Бен.

Лейн пое дълбоко дъх.

— Тукашната кариера дълги години беше собственост на семейство Андерсън — заразправя той. — В такава кариера, лейтенанте, на два пъти правят големи взривявания — през пролетта и през есента. Така се откъртва достатъчно варовик, за да се работи цяла година. Разбира се, тук не бива да има грешки. Ако остане голяма издатина в основата на кариерата и се наложи допълнително разбиване с компресори и ново взривяване, печалбите ще отидат на вятъра. От тези взривявания зависи дали ще има печалба или загуба през годината. И тъй, Том Андерсън наследи мината. Предполагам, че работите на младия Том са вървели много зле. Той имаше няколко предложения да продаде кариерата на компанията „Маршъл Хюит“ — имат нещо като монопол над варовика. Но той отказа — предполагам, че у него е останало нещо от семейната гордост. Но миналата година изпадна в затруднение. Някой си Бенсън, експерт на една голяма барутна компания, дойде тук да подготви взривяването. Той убеди Том Андерсън, че когато сондата дълбае по друг начин и се използва друго качество динамит, може да получи повече камъни при същите

разходи. Андерсън имаше нужда от тази допълнителна продукция и се остави Бенсън да го измами.

Лейн повдигна рамене.

— Това взривяване беше съвсем несполучливо. Налагаше се допълнително взривяване, което бе извънредно скъпо. Андерсън знаеше, че не може да си позволи това. Кредитът му в банките бе изчерпан. Затова продаде кариерата на компанията „Маршъл Хюит“.

— Това беше голям удар за Том Андерсън — обади се чичо Бен. — Знаеш ли, Дейв, този Маршъл Хюит започна тук, в Стоун Ридж. Около петдесет и пет годишен е. Работеше при бащата на Том. После откри собствено предприятие. Натрупа куп пари.

— Някой младеж от малко градче преуспява — рече Паскал, — а друг не може.

— Така е — съгласи се Лейн. — Разбира се, Хюит е много по-възрастен от Том Андерсън. Което е само част от бедата. Знаете ли, Хюит не само сложи ръка на кариерата на Том Андерсън, но и се ожени за приятелката на Том Андерсън.

— Точно така — вметна чичо Бен. — Всички смятаха, че Том и Нора непременно ще се съберат, а после, точно след като Том загуби варовиковата кариера, Нора взе, че се омъжи за човека, който му я бе отнел. А тоя човек би могъл да ѝ бъде баща.

— Може би така е по-добре за Андерсън — каза Паскал. — Момичето, изглежда, има нюх към богатството.

— А може... може и да не е добре — рече чичо Бен.

— Работата е там, лейтенанте, че има причина за неприязън — каза доктор Лейн.

— Май така излиза.

— В кариерата започнаха да стават лоши неща — каза Лени. — Първо няколко парчета стомана попаднаха в трошачката и счупиха челюстите ѝ. Така инсталацията излезе от строя за няколко седмици. После допълнителното взривяване — което Хюит извърши, за да разчисти бъркотията, оставена от Андерсън — се провали и струваше време и куп неприятности. Проводниците бяха прерязани, капсулите — влажни. Маркучите за сгъстен въздух на компресорните чукове бяха прекъснати. Коритото на кариерната помпа беше задръстено и кариерата се наводни. С една дума — системен саботаж.

— Всичко това според мен е вътрешна работа — рече Паскал. — Нали Том Андерсън не работи на кариерата?

— Не-е — каза Лейн, — но, разбира се, познава работата в подробности. Мястото не е оградено, разбирате ли? Дори с двама дежурни нощни пазачи...

— По-нататък — рече Паскал.

— Е, преди около три седмици напрежението се изостри — каза Лейн. — Първото взривяване на Хюит трябваше да стане след ден-два. Експертът пристигна да контролира сондирането и да изработи плановете. Местните хора бяха шокирани, защото експертът се оказва същият Джордж Бенсън, който бе провалил Том Андерсън с лъжливите си съвети предишната година. Андерсън се разбесня в местната кръчма. Обвини открито Бенсън, че умишлено го е разорил, че е човек на Хюит, тъй да се каже. Тогава трябваше да го възпрат, за да не направи някоя беля.

— Душевното му състояние е разбираемо — каза Паскал.

— Хюит обяснява напълно убедително наемането на Бенсън — рече Лейн. — Тъкмо защото Бенсън е направил грешка миналата година, познава специално тази кариера по-добре от всеки друг. Знае какво не бива да се прави. Разбира се, Хюит отрича да е имал някакви връзки с Бенсън по-рано.

— Смята ли, че Андерсън е виновен за саботажа? — попита Паскал.

— Хюит, не е човек, който изразява гласно мненията си — отговори Лейн. — Аз съм доста близък с него — той се интересува много от моите опити, но не ми казва какво мисли. Ала зная едно: смята това за нещо като лично предизвикателство. Тази кариера е само малка част от неговите владения. Би могъл да я изостави, да отметне цената на покупката като загуба и да я забрави. Но тъй като това е родният му град и тъй като някой се опитва да го спре, той се интересува само от този случай. От три месеца е тук и възнамерява да контролира лично големия взрив.

— Така ли? — рече Паскал.

— Не ви ли се струва — запита Лейн, — че може би именно това иска саботьорът? Че работи за постигането на тази цел?

— Защо?

— Когато взривяванията не стават както трябва, загиват хора, лейтенанте — каза доктор Лейн.

Бурята, разразила се през ранните утринни часове, бе прочистила въздуха. Беше светло и свежо, когато Паскал и чичо Бен седнаха в кухнята на стареца да изпият втората си чаша кафе на закуска.

— Аз се чувствавам — каза Паскал — като мъдър стар плъх, който вижда капан със сирене за примамка, знае, че е капан и че сиренето е примамка и все пак влиза в него. Нали затова казах на Лейн, че ще разследвам тази работа?

— Не може другояче — рече чичо Бен, пълнейки внимателно една лула. — Сърбят те ръцете.

— Пфу! — изпъшка Паскал. Подхвърли кутия кибрит през масата на стареца. — Лейн е външен човек, има може би опасно развинута фантазия. Какво е твоето мнение, чичо Бен?

Старецът задържа една клечка кибрит над лулата си, докато се разпали равномерно. После духна клечката.

— Някой ще пострада — каза той.

— Кой?

— Може би Хюит. Може би Бенсън. А може би човекът, който подготвя всичко това. Колко хора са попадали в собствените си клопки!

— Франкенщайн — подхвърли Паскал.

— Кой?

— Няма значение — каза Паскал с усмивка.

— Аз говорех за Том Андерсън — каза старецът.

— Я ми разкажи за него — рече Паскал.

— За Том ли? Симпатичен младеж — каза чичо Бен. — Израсна в кариерата. Познава бизнеса от игла до конец.

— Но миналата година тоя Бенсън го провалил.

— Виждал ли си някога добър боксьор да се обърка на ринга? — запита чичо Бен. — Нещата вървят отлично. Той прилага знанията си, води с лявата си ръка, работи добре с краката. Но противникът нещо не е по силите му и той започва да се изтощава. Накрая нашето момче се оказва притиснато, яде голям пердах. Мисли си: „Ех, да мога да го нокаутирам!“ Затова забравя какво е научил, става непредпазлив и понечва да нанесе удар. Прас! Противникът го цапардосва право в брадата и нашето момче пада.

— Но като е добро момче, не се ли развика: „Измама!“ — запита Паскал.

— Може да се развика — отвърна чичо Бен, — стига да се убеди, че другият има подкова в ръкавицата си. — Старецът натъпка тютюна в лулата си. — Аз познавам Том Андерсън от раждането му. Работил съм за баща му и за дядо му. Може да съм малко пристрастен, Дейв. По-добре сам да го оцениш. Ти ще си по-близко до истината, защото не си пристрастен.

— Значи мислиш, че Андерсън не е виновен за бедите ви?

— Не съм казвал такова нещо, Дейв. Но ако е виновен, донякъде ще му съчувствувам.

— Като местен представител на закона ти нямаш право на съчувствие — каза Паскал.

Старецът вдигна бледите си очи.

— Нима си се научил да спираш съчувствието като водопроводен кран, Дейв?

— Не — отговори Паскал и се надигна от стола. Той бе обещал да се срещне с доктор Лейн на кариерата в девет часа, време беше да тръгва...

Паскал подкара джипа на чичо Бен към кариерата. Когато беше все още на една миля разстояние, съзря грозните сиви очертания на трошачката, извисяващи се високо на фона на утринното небе. Свърна с джипа от главния път и влезе в двора на кариерата.

Освен трошачката, там имаше мрачна сива едноетажна канцеларска постройка, паркинг, където бездействаха две дузини самосвали и един прашен фургон за разнасяне на храна с тенекиен комин, от който излизаше тънка струйка дим. Зад всичко това, в сянката на горите, се издигаха мрачните белезникавосиви стръмни скални стени на самата кариера. Докато паркираше джипа, Паскал забеляза един голям екскаватор да изпълзва от кариерата, клатейки се на гъсеничните си вериги.

Близо до фургона за хранене стоеше група от десетина души, а в средата се виждаше младият доктор Лейн. Паскал се поспря да запали цигара, а после тръгна към хората. Доктор Лейн го видя, че се приближава, и махна с ръка.

— Ще дойда при вас след секунда — каза той. Раздаваше на работниците малки книжни пликосе. Всеки получаваше своя плик и се

качваше на чакация камион. Най-после, когато всички се бяха настанили, камионът пое по кадифения път, водещ към върха на кариерата.

— Днес започваме да зареждаме с взрив — каза доктор Лейн. — Тези хора ще боравят с динамита и аз раздадох част от вълшебните си таблетки против главоболие. Някои си служат с тях, други — с едновременното средство. Радвам се, че дойдохте навреме, защото трябва сам да се кача горе и да проверя резултатите.

— Откровено казано, не зная какво правя тук — рече Паскал.

— Ще имате възможност да наблюдавате някои от най-важните герои на нашата малка драма. Ето шефът иде вече.

Паскал се обърна и видя един виненочервен автомобил със свален гюрук, който влизаше в двора. Шофираше някаква девойка. Тъмната ѝ къдрава коса беше подстригана късо, носеше спортна риза и памучни три четвърти панталони, а около шията ѝ бе вързано светлозелено шалче. Имаше тъмни очила, които му пречеха да различи чертите на лицето ѝ. Устата ѝ, помисли си Паскал, е почти предизвикателно начервена, което подсказва, че е нещастна личност, но не бе сигурен, тъй като очите ѝ бяха скрити зад черните стъкла.

Мъжът, който седеше до нея, се наведе за секунда да докосне леко бузата ѝ с прощална целувка, преди да слезе от колата. Той беше висок и костелив. Носеше протъркани панталони от рипсено кадифе и кожено яке. Изпод периферията на смачкана сива мека шапка се подаваше кичур металносива коса.

— Аз казах на мистър Хюит, че ще дойдете тук тази сутрин — рече Лейн. — Налагаше се, иначе нямаше да можете да видите нищо. Той не би допуснал външни лица да се въртят наоколо точно сега.

Когато Маршъл Хюит се приближи, Паскал видя, че той има хлътнали сини очи със суров блясък. Обърна се да махне на момичето, което се отдалечаваше с колата.

— Мисис Хюит ли е това? — попита Паскал доктор Лейн. — Бившата приятелка на Том Андерсън?

— Именно — отговори Лейн.

Хюит се приближи до тях. Паскал почти имаше чувството, че му правят рентгенова снимка.

— Предполагам, че вие сте лейтенант Паскал — произнесе Хюит тихо.

— Приятно ми е да се запознаем — каза Паскал, протягайки ръка.

Хюит дори не я погледна.

— Изненадан съм, че обръщате внимание на клюки, лейтенанте — рече той.

Паскал се усмихна.

— Самият аз също съм малко изненадан — каза той.

— Вижте какво ще ви кажа — подхвана Хюит. — Никой не си играе със силни експлозиви. Те не подбират кого ще гръмнат. Що се отнася до това, че може да стане грешка при взривяването — изключено е. Аз лично проверявам два пъти всяка крачка.

— Не е зле лейтенант Паскал да провери подготовката — каза доктор Лейн.

— Разбирате ли нещо от взривни вещества за индустриални цели или от този вид кариери, лейтенанте? — запита Хюит.

— Абсолютно нищо — отговори Паскал вежливо.

— Не проумявам как ще забележите нещо, щом не разбирате какво гледате — каза Хюит. — Но елате. Така доктор Лейн и жена ми ще се почувствуват по-добре.

— Жена, ви ли?

Хюит се усмихна мрачно.

— Тя също слуша страшните приказки на Лейн — каза той. — Елате. Да започваме.

С един малък пикап поеха към горния скат на кариерата. Хюит шофираше и изглеждаше погълнат от собствените си проблеми. Лейн, който държеше на коленете си малка черна лекарска чанта, разпери на Паскал това-онова, за „процедурата“ на взривяването, докато пълзяха нагоре по лъкатушния неравен път.

— Кариерата е широка около сто и трийсет метра и висока двеста — каза той. — Новите дупки са дълбоки около седем метра и са откъм лицевата страна. За тази работа се използва обикновена сонда за кладенци, а дупките стигат чак до най-долния пласт. Те са двайсет на брой. Ще ги натъпчат с динамит, ще им сложат капсули и ще ги трамбоват. Тази работа ще отнеме днешния ден и част от утрешния. След това ще взривят всичко едновременно и ако няма злополуки и раздробяването е добро, ще има достатъчно варовик, който ще осигури на хората работа за месеци.

— А какво лошо би могло да се случи? — попита Паскал.

— Нищо! — отговори Хюит, макар да не си даваше вид, че слуша. Разговорът, изглежда, го дразнеше.

Стигнаха горе и Хюит паркира колата. Паскал виждаше как работниците започваха да изнасят сандъци динамит от една барака с надпис „ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА“.

— Докато стоите настрана, лейтенанте, вие сте добре дошъл — каза Хюит. — Лейн, искам хората да се проверяват на всеки петнайсет минути. Така ще изпитаме и вашите таблетки. Довиждане, лейтенанте.

— До скоро виждане — каза Паскал. После, когато Хюит беше на такова разстояние, че не можеше да го чуе, той погледна доктора с лека усмивка. — Да повтора въпроса си, Лейн: какво лошо би могло да се случи?

— Много трудно е да се каже — отвърна Лейн. — Позволете ми да ви обясня как става. Дупките са готови, разбирате ли? Ще заредят всяка с динамит. Към най-горните пръчки динамит са прикрепени капсули. Те приличат на малки фишеци. От тях излизат проводници. След това дупките се натъпкват с мокър пясък, с парчета варовик и какво ли не, за да трамбоваме здраво динамита, тъй че да експлодира навътре, а не нагоре. Когато всички дупки са заредени и трамбовани, всяка капсула се изпробва с галванометър. После...

— Какво е това галванометър? — запитва Паскал.

— Малък уред, приблизително колкото малка фотокамера — отговори Лейн. — С този уред се проверяват електрическите вериги. Скачвате проводниците на капсулата с галванометъра и той ви показва дали веригата е затворена и готова за взрив, или пък е отворена поради лоши връзки, скъсани жици или къси съединения. Трябва да се уверите, че всичките ви връзки са в изправност, защото ако в някоя от дупките динамитът не експлодира, ще ви предстои деликатна и опасна работа.

— Мисля, че е опасно, галванометърът може да предизвика взрив, щом той произвежда електрически ток — каза Паскал.

Лейн поклати глава.

— В него се използва клетка от сребърен хлорид — каза той. — Тя дава само около една десета от тока, който е нужен, за да се взриви една капсула.

— Значи дупките са проверени — рече Паскал.

— След това прокарват кабел, който свързва всички капсул-детонатори — каза Лейн, — за да се взриви динамитът едновременно, разбирате ли. Този съединителен кабел се проверява с галванометъра. Ако веригата е добре затворена, тогава прокарват един дълъг кабел обратно до взривната машинка, отстраняват хората от мястото и я задействуват.

— Хюит сам ли ще извърши проверката? — попита Паскал.

— Проверката ще извършат и Бенсън, и Тилър, надзирателят на кариерата, и Хюит.

— Тогава той е прав — каза Паскал. — Нищо лошо не може да се случи.

Лейн извади от джоба си молив и черно тефтерче.

— Ще се чувствавам по-добре, когато свърши — заяви той. — Извинете ме за момент. Трябва да проверя моите опитни свинчета. — Той тръгна към работниците, които се занимаваха с динамита.

Паскал седна на един камък. Хюит е прав, рече си той. Глупаво беше да виси тук, като знаеше толкова малко. Обяснението на Лейн беше достатъчно ясно и на пръв поглед, след тройна проверка от страна на трима специалисти, изглежда, нямаше възможност за саботаж.

Точно в този момент Паскал видя, че един от работниците се приближава с пръчка динамит към най-близката дупка. Много небрежно човекът я задържа над дупката и я пусна. Стомахът на Паскал се сгърчи, а рефлексите му го изправиха на крака.

Някой зад Паскал се изсмя.

— Спокойно, лейтенанте. Нужно е много повече, за да взривиш динамит.

Паскал се обърна и видя един червендалест широкоплещест човек с протъркано сако от туид и памучни панталони. Имаше невинна, дружелюбна усмивка.

— Името ми е Бенсън — каза той. — Аз съм експертът на барутната компания. Доктор Лейн ви е разказал за мен.

— Благодаря за обяснението — рече Паскал. — Сега навярно ще мога да се съвзема.

— Пускат пръчките така, за да са по-плътно една до друга — каза Бенсън. — След като спуснат последната с прикрепената към нея капсула, вече е друго. Деликатна работа.

Паскал го изучаваше замислено. Значи този човек със своите съвети бе станал причина Том Андерсън да провали кариерата си.

— Щом като знаете защо съм дошъл, Бенсън, може би вие ми кажете мнението си за саботажа, извършен тук, на кариерата.

Бенсън сви рамене.

— Не е чак толкова неясно кой е виновникът — рече той.

— Том Андерсън ли?

— Че кой друг? — каза Бенсън. — Той си въобразява, че е онеправдан.

— Въобразява ли си? — повтори Паскал.

Бузите на Бенсън пламнаха.

— Аз зная какво се говори, лейтенанте — каза той. — Че нарочно съм дал на Том лош съвет, че всъщност съм работил за Хюит, че заради мен Том е фалирал.

— А вярно ли е? — Гласът на Паскал прозвуча нехайно.

— Разбира се, че не е вярно. Винаги има непредвидени рискове — отговори Бенсън. — В този случай в самия каменен пласт, дълбоко под повърхността, имаше нещо, което попречи на динамита да разбие камъка както трябва. Това не можеше да се предвиди. Лош късмет за Андерсън, лош късмет и за мен, ако Хюит не беше ме наел да върша тази работа. Проявеното от него доверие към мен сигурно спаси кариерата ми.

— Но вие не прилагате същия метод, който сте препоръчали на Андерсън?

— Разбира се, че не — каза Бенсън. Той пламна още повече. — Защо? Та онзи опит се оказа безуспешен.

— Не се обиждайте — рече Паскал. — Аз просто се опитвам да разбера някои неща. И не ме интересуват техническите грешки. Доктор Лейн намекна, че нещо лошо може да стане пак, нещо предварително замислено. Нещо, което може да причини смърт. Именно това ме интересува.

— Андерсън може да поиска да види всички ни на оня свят — каза Бенсън. — Но как? Всичко се подлага на тройна проверка. С галванометър изпробваме по няколко пъти веригите. Какво би могъл да направи някой си?

— Като експерт — рече Паскал — вие би трябвало да дадете отговор... ако има такъв.

— Няма — заяви Бенсън. — Това нещо е стопроцентово сигурно. Обещавам ви.

Паскал наблюдаваше около един час зареждането на дупките, а после слезе обратно в подножието на кариерата и отиде при паркирания си джип. Хюит беше прав. Не можеш да видиш много, ако не разбираш това, което гледаш. Той реши, че е най-добре да потърси чичо Бен и да си уреди среща с младия Том Андерсън. Ако Андерсън саботира работата в кариерата, все пак може да го държат под око, докато премине всякаква опасност да се попречи на взривяването. Ако Андерсън не е виновникът, тогава наистина ще има работа за детектив.

Той подкара джипа обратно към града. Бе изминал по-малко от една миля, когато видя, че пътят пред него е блокиран. Някаква стара и разнебитена черна лимузина бе спряла направо на шосето. Паскал закова джипа на място и се изправи на седалката. Тогава видя виненочервения автомобил с гюрук, спрял зад лимузината. Автомобилът е пътувал към кариерата. Момичето с тъмните очила беше на кормилото, а до колата стоеше млад мъж, висок и рус, който се бе наклонил към момичето и говореше оживено.

Паскал скочи от джипа и закрачи бавно към тях. Никой от двамата не го забеляза, докато не заговори.

— Някаква повреда ли? — попита той весело.

Мъжът се извърна към него.

— Какво искате? — запита той с дрезгав глас.

— Моят джип е много маневрен — каза Паскал, — но едва ли ще може да мине през вашата пътна бариера или да я прескочи.

Младият мъж се поколеба. После рече:

— Ще преместя колата си. — Той се обърна отново към момичето, което стискаше кормилото с наведена глава. — Нора, ще почакаш ли? Ще трябва да махнем това!

Нора Хюит измърмори нещо, което Паскал не можа да чуе, но, изглежда, то задоволи младия мъж. Той влезе в лимузината и я изтегли на заден ход встрани от пътя. Точно когато слизаше, момичето подкара колата си.

— Недей! — извика младият мъж. — Нора!

Паскал чакаше. Младият мъж понечи да се качи отново в колата си, но после, изглежда, се отказа. Той стоеше и гледаше как автомобилът с момичето изчезва, в сините му очи имаше болка.

— Вие сте Том Андерсън, нали? — запита Паскал.

Сините очи се вдигнаха.

— Струва ми се, че не ви познавам?

— Не. Името ми е Паскал. Аз съм племенник на Бен Майкълс.

— Полицая! — произнесе Андерсън.

— Това лошо ли е? — каза Паскал с усмивка.

Очите на Андерсън се присвиха.

— Какво правите на кариерата? — попита той.

— Търся евентуалния убиец.

— Какво?

— Изглежда, тук се носи слух — каза Паскал, — че утре вие възнамерявате да очистите Маршъл Хюит или Джордж Бенсън, или пък и двамата. Има ли нещо вярно в това?

Андерсън изпусна продължителна въздишка.

— Кажете ми само как и аз с удоволствие ще направя така, че мечтата ви да се сбъдне, Паскал. Е, то се знае, не бих искал да ме хванат!

— Това именно спира повечето хора — рече Паскал.

Том Андерсън извади от джоба си лула и започна да я пълни с тютюн от една пластмасова кутийка.

— Значи Хюит е надушил нещо — каза той.

— Не — отвърна Паскал.

— Тогава защо ви е повикал?

— Той не ме е викал.

Андерсън се взря през дима на лулата си.

— Стари професионалисти като вас не се залавят с разследване само за развлечение.

— Доктор Лейн ме покани да дойда — каза Паскал. — Хюит го смята за луд.

— А вие не го ли смятате?

— Чичо Бен не го смята за луд — отговори Паскал. — Чичо Бен познава града и хората в него.

— Значи и чичо Бен се е опълчил против мен — изрече Андерсън горчиво.

— Чичо Бен ви обича — заяви Паскал. — Той смята, че ако вие сте виновен за всичко случило се в кариерата, то е, защото сте преживели огромно нещастие.

Зъбите на Андерсън изскърцаха, така стисна мундщука на лулата.

— Нещастие, да — призна той. — Боже мой, как ме измъчва!

Паскал повдигна рамене.

— Аз бих могъл да помогна.

— Никой не може да ми помогне — каза Андерсън. Той посегна към вратата на колата си. — Предайте на чичо Бен, че съм дълбоко трогнат от вярата му в мен, която го кара да мисли, че може да имам причина да бъда престъпник.

Паскал не отговори, защото в този момент виненочервената кола профуча край тях и се понесе към града.

Когато Паскал подкара по главната улица на Стоун Ридж към къщичката на чичо Бен, видя, че виненочервената кола е паркирана пред нея. Нора Хюит очевидно го очакваше да се появи. Тя слезе от колата, когато той закрачи по тротоара към нея.

— Навярно знаете коя съм, лейтенант Паскал — заговори тя. Той за пръв път чуваше гласа ѝ. Беше тих и ясен и Паскал имаше впечатлението, че тя се старее да говори спокойно и деловито.

— Да, мисис Хюит — отговори той.

— Чаках ви — рече тя.

— Ще дойдете ли на верандата?

Тя не отговори, но закрачи до него по стъпалата и седна на един плетен стол.

— Франк ми каза, че ви е въвлякъл в тази история — рече Нора.

— Франк ли?

— Доктор Лейн. Видях ви с него днес на кариерата.

— Доктор Лейн се безпокои за утрешния взрив — каза Паскал. — Той смята, че може да стане беля. Вашият съпруг и Джордж Бенсън почти ме убедиха, че това е невъзможно.

— Ако наистина се случи нещо лошо, утре ще бъде много късно. Някой трябва да направи нещо веднага, лейтенанте.

— Например?

Пръстите ѝ се вкопчиха в страничните облегалки на плетения стол.

— Не му позволявайте да се приближава до кариерата, докато всичко свърши — каза тя.

— Не разбирам как ще стане това — рече Паскал. — То си е негова работа и той възнамерява сам да контролира всичко.

Нора вдигна глава и устните ѝ учудено се разтвориха.

— Аз не говоря за съпруга си! — каза тя. — Става дума за Том Андерсън! Ако се случи нещо лошо, него ще обвинят. Но ако го държат настрана или ако някой разумен човек като вас го придружава през цялото време, тогава той ще остане извън всякакво подозрение.

Такъв ход Паскал не бе очаквал, особено след случая с пътната бариера и след това, което знаеше за миналото.

— Безпокоите ли се за Том?

— Да. — Тя се наклони напред и гласът ѝ изведнъж стана напрегнат: — Не виждате ли? Цялата работа е нагласена, та да изглежда, че Том е виновен за всичко случило се досега. Ако отново стане нещо, хората ще решат, че пак Том е виновен.

— А вие смятате ли, че не е виновен за нищо?

— Зная, че не е виновен — каза тя разпалено.

— Отрече ли вината си пред вас?

— Не. Не е нужно да отрича. Том е озлобен, лейтенанте. Има право да бъде озлобен. Но не е престъпник.

— Значи вашето мнение се основава на доверието ви към него?

— Аз познавам Том от дете — заяви тя.

— И го пренебрегнахте.

Пръстите ѝ бяха побелели като на мъртвец; така стискаше страничните облегалки на стола.

— Да. Пренебрегнах го — каза тя. — Но го познавам по-добре от всеки друг на света.

Паскал запали цигара, потърси с очи къде да хвърли кибритената клечка, но после я задържа в ръката си.

— Признавам, че съм малко объркан, мисис Хюит. Вие идвате тук от името на Том Андерсън, мъжа, когото грубо сте отхвърлили. А вероятно вашият съпруг е в опасност.

— Маршъл може сам да се пази — каза Нора. — Той е нащрек. А Том го заплашва ужасна опасност, ако се случи нещо. Ще има косвени улики против него, които няма да може да опровергае. Моля само да го накарате да си осигури алиби.

— Значи мислите, че нещо ще се случи? — попита Паскал.

Нора поклати глава.

— Не зная какво да мисля — отговори тя. — Маршъл казва, че нищо няма да се случи. Франк смята, че има опасност, но Маршъл не иска и да чуе. Понякога си мисля... — Тя млъкна внезапно.

— Какво си мислите, мисис Хюит?

— Не зная — произнесе тя някак отчаяно. — Маршъл ме ревнува от Том. Той знае как аз... как Том и аз...!

— Че сте се обичали? — запита Паскал, когато тя се поколеба.

— Да.

— И все пак сте се омъжили за Хюит. Това не го ли успокоява?

Тя не отговори. Просто седеше там на стола — неподвижна, вкопчила ръце в страничните облегалки.

— Искате да кажете, че вашият съпруг може да се опита да натопи Том?

— Той мрази Том. — Тя не отговори направо на въпроса. — В края на краищата саботажът ни създаде неприятности, но не беше нещо сериозно. Искам да кажа, че никой не пострада. А Маршъл само се смее, щом му кажем, че е в опасност, сякаш знае, че не е. Как би могъл да знае, щом като...?

Предположението беше интересно. Паскал пушеше цигарата си и размишляваше. Чичо Бен и доктор Лейн бяха дали да се разбере, че ако кариерата донесе финансова загуба, тя би засегнала дори Хюит. Дали това не бе хитър начин да се отърве от един по-млад съперник? Но какво ще стане след това? Този човек няма да вземе да се самоубие, за да си отмъсти.

— Не мога да оценя правилно това предположение, мисис Хюит, докато не науча нещо повече за отношенията ви с вашия съпруг. Вие сте го избрали, предпочели сте го пред Том. Защо?

— Слушайте, лейтенанте. Важно е само едно: да не оставим Том да попадне в клопка.

— Заради парите му ли постъпихте така? — попита Паскал.

— Не! — Тя се изправи рязко. — Виждам, че няма да помогнете, лейтенанте. Ще трябва да отида някъде другаде, макар че и сам господ не знае къде!

— Докато не ви разбере, не мога да помогна — каза Паскал.

— Трябва да е ясно, че аз се омъжих за Маршъл, защото го обичах — произнесе тя с вял, неубедителен тон. — Искам да го предпазя. Но аз...

— ... искате да предпазите и Том Андерсън, защото сте го обичали и защото му вярвате достатъчно, за да пренебрегнете уликите, макар че отказвахте да разговаряте с него, та той трябваше да прегради пътя, за да ви спре. Струва ми се, че не ми казвате всичко, мисис Хюит.

Тя се поколеба, сякаш всеки миг щеше да изгърве още нещо. После, без да продума, се обърна и побягна надолу по стъпалата.

Отгърсвайки разсеяно цигарената пепел, паднала върху ризата му, Паскал гледаше как Нора се отдалечава...

Времето течеше, и то доста по-бързо, отколкото му се харесваше.

— Трябваше да си остана в леглото — каза той на чичо Бен. — Ако бях решил да си гледам моята работа, нямаше да се занимавам с това. Но след като си напъхах носа в тая история, добре ще е да имам поне един солиден факт, на който да се опра.

— Нищо ли не откри? — запита чичо Бен. Вечеряха. Чичо Бен бе опекул на скара два бифтека, на които би завидял дори професионален готвач.

— Открих мисис Хюит тази сутрин — отговори Паскал.

— Нора ли?

— Объркана каша — рече Паскал. — Какво ще кажеш за нея, чичо Бен?

— Аз винаги съм обичал Нора — отговори старецът. Той посегна към кафеника и напълни отново чашата си. — Познавах баща ѝ. Беше машинист на стария парен локомотив в кариерата, който използваша за извозване на вагонетките за трошачния цех. Симпатяга беше Хърб Мейсън. Вдовец. Отгледа чудесно двете си деца. Винаги бяха спретнати, чисти и възпитани.

— Две деца ли?

— Нора и брат ѝ — обясни чичо Бен. — Лари е братът, известно време и той работеше в кариерата. Амбициозен младеж. Постъпи във вечерно училище в Уорънтаун. Влезе в управата на предприятието. Мисля, че е началник на пласмента при един от най-големите търговци на варовик за земеделски цели в страната.

— Не живее ли тук, в Стоун Ридж?

— Не. От години го няма. Отбиваше се от време на време, но от две-три години не съм го виждал.

— Дори на сватбата ли не дойде? — попита Паскал.

— Нора и Хюит сключиха брак в Питсбърг — каза чичо Бен. — Лари беше там. Той я предаде в ръцете на младоженеца.

— А какво работеше Нора преди брака си? — запита Паскал.

— Учителка беше — отговори чичо Бен. Той захихика. — Казват, че по-големите ученици гледали да останат в седми клас по две-три години! Тя винаги си е била хубавица. — После старецът се намръщи. — Но винаги е била момичето на Том Андерсън. С никой друг не излизаше.

— А после Хюит я е измъкнал изпод носа на Том?

Чичо Бен отблъсна чинията си.

— Хюит е добър човек — рече той. — Преуспява. Упорит в работата. Ако се беше оженил за някоя от онези половин дузина подходящи за съпруги вдовици в околността, и то на неговата възраст, всеки щеше да си помисли, че дамата се е подредила добре. Разликата в годините те кара да изпитваш тревога за него и Нора.

— Много ли беше привързана Нора към баща си?

Чичо Бен изсумтя.

— Ако вземеш да се тровиш в тая модерна психологическа каша или както се нарича там, ще прощаваш, ама ще измия чиниите!

Паскал въздъхна.

— Къде, прекарва вечерите си Том Андерсън? — запита той.

— Стоун Ридж не е Бродуей и 42-а улица — каза чичо Бен. — Има един кинотеатър, един бар и две закусвални. Остава домът ти или да идеш на гости.

В единствения кинотеатър, бара и двете закусвални нямаше никаква следа от Том Андерсън. Като поразпита тук-там, стана ясно, че никой не го е виждал из града от сутринта насам. Къщата на самия Андерсън в покрайнините на града беше тъмна и никой не се отзова на почукването на Паскал, само едно куче яростно залая вътре.

Малко след полунощ Паскал си легна, чувствайки се неспокоен поради несполуката си. Значи има усложнени лични отношения, рече си той. Но няма опасност. Взривяването е стопроцентово гарантирано. Така казваха Хюит и Бенсън.

Чичо Бен беше ранобуден и Паскал се присъедини към него на закуска към пет и половина.

— Страх ме е — рече той на стария човек. — Ще взривяват днес следобед. И да се мъти нещо лошо, не мога да го надуша.

— Навярно е, само страх — рече чичо Бен.

— Възможно е — каза Паскал. — Но аз ще открия Том Андерсън и ще се лепна за него. Ако не успея да направя нещо друго, поне ще се погрижа да не си навлече беля.

Малко преди седем Паскал се намираше отново пред къщата на Том Андерсън, чукаше на вратата. Кучето все още бе вътре и залая. И нищо повече. Паскал заобиколи отзад в надзърна през кухненския прозорец. На масата имаше кафена чаша, а в един пепелник тлееше цигара, от която бяха останали само 2–3 милиметра. Паскал почука пак. Никой не отговори. Изглежда, бе закъснял само с една-две минути. Черната лимузина не се виждаше никъде.

Паскал се върна в града и провери в закувалните. Никой не бе виждал Том. Подкара колата си към кариерата. Бомбаджиите вече работеха — зареждаха последните дупки. Паскал се изкачи с джипа си горе. Доктор Лейн беше там, проверяваше действието на таблетките си.

Той забеляза Паскал и се приближи да поговори с него.

— Мъти ли се нещо, лейтенанте?

— Тъкмо това исках да ви запитам — каза Паскал. — Има ли нещо нередно на кариерата тази сутрин?

— Не. Очаквахте ли да има?

Паскал сви рамене.

— Том Андерсън е човек, който трудно се намира — каза той. — Възможно ли е някой да е пипал заредените вчера дупки?

— Няма такъв признак — отговори доктор Лейн. — Но ето го Бенсън. Можете да попитате него.

Бенсън дойде при тях. Той носеше нещо в кожена чантичка, окачена на рамото му с каишка.

— Още ли очаквате да стане беля, лейтенанте?

— Този въпрос взе да ме дразни — каза Паскал рязко. — Знаете, че това не е мое хрумване.

— Зная — каза Бенсън. — Докторът го измисли.

— И тъй, възможно ли е да е станало нещо нередно през нощта?

— Тъкмо се каня да проверя заредените дупки — отговори Бенсън. Той потупа кожената чантичка. — Галванометър. Искате ли да видите сам?

— Защо не?

Приблжиха се до първата дупка. На земята лежаха два проводника — жълт и червен. Бенсън откопча коженото капаче на чантичката с галванометъра и приборът се показа. Отгоре имаше две метални клеми и скала, покрита със стъкло. Бенсън свърза двата проводника с клемите. Стрелката моментално трепна.

— Всичко тук е тип-топ — каза той.

Повториха тази процедура навсякъде с изключение на трите места, където хората още работеха. Накрая Маршъл Хюит се присъедини към тях.

— Добро утро, лейтенанте — поздрави той. Беше по-весел от вчера. — Извинете, че бях малко груб с вас. Имам куп главоболия. Но ценя усилията ви и вашата загриженост. Все пак сигурно виждате, че цялата тази работа може да се контролира.

— Започвам да виждам — отвърна Паскал.

— Имаме още работа до обед. Тогава ще свържем всичко със съединителния кабел. А като се наобядваме, ще направим последна проверка, ще свържем детонатора и всичко ще бъде готово.

Хората бяха заети и отидоха да си довършат работата. Паскал седна на камъка, на който се бе настанил и предишния ден. Усещаше странни боджежи в основата на врата. „Трябваше да стана писател — помисли си той. — Големият детектив предусеща опасността!“

Надигна се нетърпеливо от камъка и се върна при джипа си. Подкара по неравния лъкатушен път към двора на кариерата. Да можеше поне да намери Том Андерсън, щеше да му бъде по-леко.

В този момент виненочервеният автомобил влезе в двора. Момичето с черните очила някак колебливо, умолително махна на Паскал. Той се приближи и застана до колата.

— Виждали ли сте Том? — попита Нора.

— Не.

— Един от съседите каза, че забелязали някакъв непознат човек, който дошъл с джип и спрял пред къщата рано тази сутрин. Помислих, че може би...

— Това бях аз — каза Паскал. — В къщата нямаше никого освен кучето... и горяща угарка от цигара, която показваше, че съм малко съм закъснял.

— Помислих, че вчера ми отказахте — рече Нора. — Благодаря, че сте се опитали да го намерите.

— Тази сутрин аз съм настроен сантиментално — призна Паскал рязко. — Андерсън пуши лула и обича кучета. Той положително е невинен!

— Бяхте ли на мястото на взривяването? — попита Нора.

— Тъкмо слязох оттам.

— Всичко в изправност ли е? Нищо ли не се е случило през нощта?

— Всичко е безупречно, тъй казват.

Нора облиза яркочервените си устни.

— Може би напразно се тревожим. Дано да е така, дано...

— Слушайте — каза Паскал. — В града ли отивате?

— Бих могла — отговори тя.

— Ще бъде полезно, ако между другото проверите дали някой не е виждал Андерсън — каза Паскал.

— Ще отида веднага — заяви тя.

Той проследи отдалечаващата се кола, а после погледна ръчния си часовник. Единайсет и тридесет. След половин час работниците ще слязат долу, за да обядват. И тогава ще последва взривяването. А после, при условие че то мине успешно, той ще се върне, за да учи чичо Бен да играе канаста.

Скоро след като прозвуча свирката за обед отгоре се спусна големият камион, който взе работниците. След него с пикапа слязоха Хюит, Бенсън и доктор Лейн. Паскал седеше в джипа си с ниско нахлупена над очите шапка. Не му се ядеше. Искеше всичко това да свърши, за да може да си отдъхне. Всички бяха влезли във фургона-столова. На Паскал му се доспа. Той чу приближаването на доктор Лейн чак когато младият човек застана почти до лакътя му.

— Търсят ви на телефона в канцеларията, лейтенанте — каза той.

Паскал изскочи от джипа.

— Всичко наред ли е горе? — попита той лекаря.

— Изглежда безупречно — отговори Лейн. — Дупките са заредени, изпробвани и свързани със съединителния кабел. Ако някой е гласял нещо лошо, изглежда, че се е отказал.

— Дано! — каза Паскал.

— Чичо Бен е на телефона — каза доктор Лейн. — Изглежда, има нещо спешно.

Паскал забърза към бараката, която служеше за канцелария. Там нямаше никого. Телефонната слушалка лежеше отгоре на бюрото. Паскал я вдигна.

— Нора ме помоли да ти се обадя — заговори чичо Бен. — Не искаше никой да узнае какво прави.

— Е? — попита Паскал.

— Няма никаква следа от младежа — каза чичо Бен. — И аз проверих. Съседите казват, че излязъл от къщи с колата си само две минути преди да пристигнеш там. Не сте ли се разминали по пътя?

— С никого не съм се разминавал — отговори Паскал.

— После се запътил към кариерата — каза чичо Бен с особен глас. — Разбира се, това не значи, че се е отбил там...

— Разбира се — съгласи се Паскал.

— Ти караш по този път, когато отиваш в Уорънтаун — рече чичо Бен.

— А също и когато отивам във Вашингтон, окръг Колумбия, или в Бангор, щата Мейн — отвърна Паскал. — Ще си отварям очите.

Той се върна при джипа. Някои от работниците бяха излезли от фургона-столова и насядали на земята, пушеха и се смееха. В един без двацет Хюит и Бенсън също излязоха от фургона. Те бяха достатъчно наблизко, за да може Паскал да дочуе разговора им. Не се и опитваха да го крият. Хюит погледна часовника си.

— Дано да можем да започнем — каза той. — Работниците разполагат с още двацет минути. Искам всичко да свърши.

— Скачването на главния кабел няма да отнеме много време — каза Бенсън.

Хюит подръпна периферията на шапката си.

— Мисля вече да отивам горе — каза той.

— Да дойда ли с теб? — попита Бенсън.

— Не. Изпуши си цигарата. Ела с бомбаджиите. Просто не искам да вися тук.

— Тогава ще се видим след няколко минути — рече Бенсън.

Хюит се качи на пикапа и пое нагоре по пътя. Паскал го следеше с поглед. След около една минута поклати глава. „Трябва да е одъртял“ — каза си той. Запали мотора на джипа и се приближи до мястото, където стоеше Бенсън.

— Има ли някой друг горе? — попита той експерта.

— Не — отговори Бенсън. — Защо?

— Просто се чудех — каза Паскал. — Ако някой иска да причини зло на Хюит, по-добре е да не го оставяте сам точно сега.

— Сега нищо лошо не може да се случи — заяви Бенсън. — Можете да разчитате на това, лейтенанте.

— Все пак — каза Паскал — мисля да отида дотам с колата.

Той зави с джипа и подкара към кадифения път. Паскал изпита чувството, че околността е някак пуста, но нямаше никакъв признак, че наблизо витае смъртта.

После внезапно почвата се затресе под колелата на джипа и стената на кариерата се пръсна с оглушителен гръм и трясък.

Паскал чу гласове. Някой се спускаше пълзешком в дерето, където бе залегнал. Позна най-силния глас — беше на доктор Лейн:

— Паскал! Паскал! Добре ли сте?

— Що за глупав въпрос! — промърмори Паскал.

— Слава богу! — каза Лейн. — Не знаехме дали вече не сте стигнали горе. Я дайте да ви прегледам.

Доктор Лейн коленичи до него. Пръстите му опипваха костите на Паскал. Има нещо непристойно в това, помисли си Паскал.

— Добре съм — каза той. — Само ме раздруса здравата. Опитвах се да раздвижа крайниците си. Какво стана с Хюит? Забелязах го до най-близката дупка малко преди да се случи това.

— Той беше точно над нея в момента на експлозията — каза Лейн. — Няма никакъв шанс. Ако не е загинал при взрива, сега е заровен под хиляди тонове камък. Елате, позволете ми да ви изправа на крака. Не мога да превържа тези рани тук.

Паскал с мъка се надигна. Някои друг помагаше на доктора и Паскал се обърна да го погледне. Беше Бенсън, лицето му имаше цвят на вехт парцал за бърсане на прах. Паскал сви устни.

— Стопроцентова гаранция! — изрече той.

След това сигурно загуби съзнание, защото следващото нещо, което усети, беше, че лежи на походно легло в канцеларията и над него се е надвесило загриженото лице на чичо Бен.

— Здравей! — каза Паскал.

— Боже господи, цяла вечност се свестяваш — рече чичо Бен. Огромното облекчение в очите му никак не подхождаше на строгия му глас.

Паскал се протегна и докосна ръката му.

— Благодаря за загрижеността — каза той. — Трябва да е било от шока и леко сътресение от експлозията. Изглежда, че съм цял-целеничък. От колко време съм тук?

— Ти си загубил съзнание, след като те намерили — отговори чичо Бен. — Има горе-долу двайсет минути, откакто те докараха тук. Доктор Лейн каза, че си добре. Той пак се качи горе, да не би случайно да намерят Хюит. Може да е бил изхвърлен от експлозията и да не са го затрупали камъните. Много малък шанс. Всъщност никой не вярва.

Паскал седна и опря крака на пода. За момент канцеларията се завъртя пред очите му.

— Май ще се оправя — каза той, усмихвайки се на чичо Бен. — Само съжалявам за джипа.

— Ехе, джипът е по-як от теб — рече чичо Бен. — Току-що го докараха.

Паскал смукна от цигарата си.

— Значи въпреки всичко, пак се случи — каза той.

— Да — рече чичо Бен. Усмивката му беше кисела. — Казват, че взривяването било безупречно. Най-доброто раздробяване на камък от години. Казват, че почти няма да има нужда от вторично взривяване, освен на мястото, откъдето ще трябва да изровят Хюит. Всичко е безупречно с изключение на синхронизацията.

— Как стана? — попита Паскал.

— От научна гледна точка нищо не е станало — каза чичо Бен мрачно. — Аз говорих с Бенсън. Детонаторът не е бил свързан, така че е било невъзможно да се случи. Електрическа верига не е имало. Съответният уред не е бил свързан, затова нищо не би трябвало да се случи.

— Някой може да е направил свързването по време на обета.

Чичо Бен поклати глава.

— Не, сър. Главният кабел и детонаторът са били там долу, грижливо опаковани в камиона, готови за пренасяне от бомбаджиите. Горе не е имало нито кабел, нито детонатор. И дори да е имало други, никой не е могъл да ги прибере, без да остави следа.

— Значи все пак се случи. — Значи има отговор на загадката — каза Паскал. — Засега е необяснима злополука.

— Не — рече чичо Бен. — Няма място за злополука. Това може да се докаже научно. Някой трябва да е предизвикал взрива нарочно... само че и това е невъзможно.

— Е, не са били зли духове — рече Паскал.

— Кой?

— Няма значение — каза Паскал. Той стана и се опита да ходи. Краката му трепереха малко, но се държеше на тях. — Да се размърдаме.

Тръгна към вратата. Преди да стигне до нея, тя се отвори. На прага застана Нора Хюит.

— Намерили са го! — прошепна тя.

Чичо Бен се приближи и сложи ръка на рамото ѝ.

— Значи не са го затрупали камъните. Това се казва късмет, Нора.

Тя се отдръпна, сякаш ръката му я бе опарила.

— Но не е Маршъл! — каза тя. — Намерили Том. Бил там горе... в безсъзнание. Парче от отхвъркнал камък го ударило по главата и паднал в безсъзнание.

Чичо Бен тежко въздъхна.

— Значи в края на краищата е бил той.

— Не! Не! Не! — закрещя Нора. — Вие трябва да му помогнете, вие двамата, чичо Бен! Трябва да му помогнете.

— Чудесата не са по нашата специалност, мисис Хюит — каза Паскал...

В бараката до канцеларията имаше добре обзаведен пункт за бърза помощ. Там именно бяха докарали Том Андерсън. Той лежеше на една малка операционна маса и Лейн се бе навел над него, когато влязоха Паскал и чичо Бен. Бенсън и Тилър, надзирателят на кариерата, също бяха там. Нора стоеше в рамката на вратата.

Най-после Лейн се изправи. Забеляза Паскал.

— Изглеждате бодър — каза той.

— Добре съм. А Андерсън?

Лейн тръгна към мивката в ъгъла да измие ръцете си.

— Един камък го е цапнал здравата — каза той. — Смятам, че е само леко сътресение, но докато не се направи рентгенова снимка, не мога да кажа със сигурност.

— Не се ли посвести, та да ни каже защо е бил там?

— Ще трябва много да обяснява — тросна се Тилър.

— Как е успял? — запита Паскал, обръщайки се към Тилър и Бенсън.

— Взривът е избухнал точно когато шефът е стоял над дупката — каза Тилър.

— Как?

— Трябва да е прокарана жица до гората и да е имало детонатор там.

— Намерихте ли жица или детонатор?

— Не — отговори Тилър. — Но работниците продължават да търсят.

Паскал се обърна към Лейн:

— Докъде е могъл да дотича, след като е бил ударен по главата, докторе?

— Шегувате ли се? — каза доктор Лейн. Той закричи към тях, бършейки ръцете си с хавлиена кърпа. — Та той е загубил съзнание.

— Камъкът е бил от експлозията — рече Паскал. — Трябва да го е ударил само секунди след взрива. Ако си е послужил с детонатор, трябвало да натисне нещо като бутало, за да го задействува, нали? Така му остават секунди до експлозията. Прав ли съм, Бенсън?

— Част от секунда — каза Бенсън.

— Значи не е могъл да се дръпне на десет крачки от детонатора, преди да го удари камъкът. Следователно кабелът и детонаторът трябва да са близо до мястото, където сте го намерили, ако изобщо ги има.

— Вижте какво, лейтенанте; на вас не ви е съвсем ясно — каза Бенсън. Той обърса потното си лице с ръкава на ризата си. — Ние го намерихме на около десет крачки от мястото на взрива. Той е загубил съзнание от самото сътресение. Не е можел да се придвижи на една крачка, камо ли да направи десет. Повярвайте ми, там горе няма нито кабел, нито детонатор. Това не е извършено по такъв начин.

— Как тогава? — Гласът на Паскал беше суров.

— Изглежда невероятно — каза Бенсън, — но няма начин.

— Значи не е станало нищо — каза чичо Бен кисело. — Все пак ще трябва да повикам щатската полиция. И поставям Том Андерсън под арест, заподозрян е в убийство. — Той се обърна към вратата и се озова пред Нора Хюит. Тя приличаше на ярко цвете, увехнало от горещината. — Няма как, Нора, това е мой дълг — рече чичо Бен.

Паскал остана с доктора, Бенсън и Тилър. Доктор Лейн се бе върнал на операционната маса и опипваше пулса на Том Андерсън.

— Вече е отчетлив — каза той. — Свестява се.

— Аз не умея да гадая — каза Паскал. — Вие, специалистите, ми казвате, че не може да е злополука. Тогава е било убийство или самоубийство.

— Самоубийство ли! — избухна Тилър. — Луд ли сте?

— Вероятно — отвърна Паскал, — ала тази вероятност трябва да се има предвид. Работата е там, че се налага да разберем как е станало. Бенсън казва, че нямало начин, но ми се струва, че греши. Помислете, Бенсън. Помислете добре: щом се е случило, значи е имало начин.

— Работата е ясна като бял ден — обади се Тилър с дрезгавия си глас. — От една година Андерсън мъти водата тук. Не можахме да докажем това, но знаем. Той е бил там, когато е станал взривът, значи той е виновникът. Повече доказателства не ми трябва.

— Но на съдебните заседатели ще им трябва — рече Паскал...

Мина един час, докато Том Андерсън се свести, безплоден час, през който всички съобщения бяха отрицателни.

Бомбаджиите не откриха на мястото нищо, с което да се обясни причината за експлозията. Пристигна сержант Гейтс, загорял щатски полицаи с прошарена коса, и веднага започна да разпитва работниците. Не изглеждаше недоволен, че завари Паскал там.

— Чувал съм за вас, лейтенанте. Радвам се, че сте тук — каза той, като се ръкува сърдечно. — За малко сте отървали кожата си.

— Съвсем за малко — рече Паскал. — Ако има начин да помогна...

— Просто действайте така, като че вие сте натоварен със случаи — каза Гейтс. — Такова заплетено убийство не се среща всеки ден.

Паскал изслуша разпита. Той не донесе нищо ново. Андерсън е бил на мястото. Следователно той трябва да е виновникът.

Към три часа доктор Лейн събщи от пункта за бърза помощ, че Андерсън се е свестил и е в състояние да говори. Паскал, Гейтс и чичо Бен веднага отидоха там.

Русата глава на Андерсън беше бинтована, а лицето му — болезнено бледо. Той огледа враждебно наобиколилите го хора, но не проговори.

— Здравей, Том — каза Паскал. — Какво се случи там горе?

Андерсън извърна глава и болезнен спазъм изкриви устата му.

— Зная само какво става тук — каза той. — Някой се опитва да ме натопи... от цяла година. Аз мразех Хюит... мразех го от дън душа. Но не съм виновен за случилото се на кариерата. Това е първото нещо, на което няма да повярвате.

— Да чуем второто — рече Паскал.

— Аз нямам нищо общо със случилото се горе днес следобед.

— Просто сте чакали трамвай там — подхвърли Паскал.

— Бях там, за да следя! — отвърна Андерсън. — Мислех, че може да се случи нещо нередно при взривяването. Искях да видя какво и кой е виновен, защото именно този човек се опитва да ме натопи. Качих се горе тази сутрин, точно преди бомбаджиите да дойдат на работа. Покатерих се на едно дърво на около десет крачки от дупките. Седях там цяла сутрин и гледах.

— На дърво ли?

— Да — каза Андерсън. — И нищо не се случи. Работата беше много майсторски изпипана. Видях Бенсън да проверява с галванометъра си всяка дупка и накрая съединителния кабел. Хюит и Тилър бяха с него, контролираха. Когато всички отидоха да обядват, аз слязох от дървото и се поразтърках. Тогава чух да се приближава пикапът на Хюит и отново се качих на дървото.

Андерсън млъкна и доктор Лейн му подаде чаша вода. Той отпи малко и продължи:

— Хюит паркира пикала и отиде до бараката с взривните вещества. Бенсън бе оставил галванометъра закачен на една кука точно от вътрешната страна на вратата. Хюит го взе и се приближи до първата дупка, откъдето се подаваха краищата на проводниците. Скачи единия с галванометъра, а после понечи да скачи и другия... и светът експлодира в лицето ми!

Паскал помълча малко.

— Значи галванометърът е предизвикал експлозията?

— Точно тогава стана тя — отговори Андерсън, — само че галванометърът не може да я предизвика. В него няма достатъчно силен електрически ток.

— Какво би могло да стане със сребърнохлоридната клетка, за да се увеличи силата на тока в галванометъра?

— Би могла да се изтощи — каза Андерсън студено — и тогава ще дава по-слаб ток.

— Значи причината не е в галванометъра, а вие сте стояли на дървото — каза Паскал.

— Нали ви казах, че няма да ми повярвате — рече Андерсън горчиво.

Изведнъж в далечината Паскал чу картечния пукот на компресорите. Бяха започнали да дълбаят тази монументална бяла каменна могила, за да търсят тялото на Маршъл Хюит.

— Въпреки безбройните измислици — рече Паскал, — детективите рядко решават случаите си с помощта на черна магия, мисис Хюит. — Той се бе разположил с Нора на предната седалка на виненочервения автомобил. Колата бе паркирана в двора на кариерата. Компресорите продължаваха да бумтят. Почти всички се намираха на огромната каменна купчина; работеха или чакаха реда си да работят. — Резултатите се постигат главно чрез грижливо, методично разследване.

Нора потръпна, сякаш изведнъж ѝ стана студено.

— Не знам какво ви занимава най-много, мисис Хюит — продължи спокойно Паскал. — Не знам кое повече ви интересува: да заловим убиеца на вашия съпруг — ако е убит, или да докажем невинността на Том Андерсън.

— Ако е бил убит ли? — Нора обърна бледото си лице към него. — Има ли някакво съмнение в това, лейтенанте?

— Разследването сигурно ще го докаже — рече Паскал. — Но има някои неясни подробности. Например как би могъл някой да знае, че Хюит ще отиде на мястото на взрива сам? Ако никой не е знаел за това, тогава са искали да убият друг човек, или просто пък става дума за саботаж.

Нора помълча малко, после произнесе равно:

— Аз знаех.

— Знаели сте, че той отива да навърши тази проверка само, докато работниците още обядват?

— Да.

— Ще имате ли нещо против да ми обясните?

— Това стана миналата нощ — заразправя тя. — Само ние с Франк Лейн бяхме много разтревожени за днешния ден. Франк беше за малко вкъщи, съобщи за опитите си с онези хапчета против

главоболие. И двамата увещавахме Маршъл да вземе днес извънредни предпазни мерки. Маршъл ни се изсмя. Но... по-късно, когато се приготвихме да си лягаме, дойде в стаята ми. „Ако наистина се безпокоиш толкова — ми каза той, — обещавам да положа специални грижи. Ще проверя лично цялата система, докато хората обядват.“

Паскал си спомни разговора, който бе дочул между Хюит и Бенсън точно преди Хюит да се качи на мястото. Тогава Бенсън, изглежда, не знаеше, че това е замислено предварително. От думите на Хюит не бе станало ясно, че възнамерява да извърши всичко сам.

— Знаете ли дали е казал на някой друг? — запита Паскал.

— Не — отвърна Нора. — Излезе сутринта, преди да стана. Аз... не съм го виждала, откакто си легна снощи.

— Но разбира се, че може да е казал някому. Може да е казал дори на няколко души — рече Паскал.

— Да.

— Само че никой не е споменавал за това — рече Паскал. — Ако е казал на Тилър или на Бенсън, или на Лейн, те сигурно щяха да го споменат.

Тя се обърна бързо към него.

— Но несъмнено не би казал на Том, нали? И няма начин Том да узнае, че Маршъл ще отиде сам на мястото на взривяването, нали?

— Изтече ли информация, тя може да стигне до най-невероятни места — рече Паскал. — Навярно на кариерата работят хора, които обичат Том и смятат, че той е онеправдан. А може и да е чул. Не е изключено.

— Вие не вярвате на думите му, нали? — каза Нора.

Паскал въздъхна.

— Ако не е истина, значи това е най-глупавата измислица, която съм чувал досега. Ако имах едно-единствено желание, за което да помоля орисницата си, то ще е да ме пази от любители детективи. Те винаги се забъркват в някоя каша. Вашият мистър Андерсън се качва на едно дърво точно на местопрестъплението, за да открие, както сам твърди кой всъщност е престъпникът. Изглежда, не се е сетил, че ако се случи някаква беда, единственият сигурен начин да се оправдае е да стои настрана!

— Том смята, че целият свят е против него! — каза Нора.

— Но не би могъл да си въобразява, че целият свят е сляп — рече Паскал. — Ако си беше седял във фоайето на местния хотел, по време на експлозията, щеше да има една дузина свидетели, които да докажат невинността му дори да бяха против него! Ама не, той се качва на някакво дърво и го намират на единственото място, където не е трябвало да бъде. Да не би случайно да сте го пренебрегнали, защото сте подозирали, че му е помътен разсъдъкът?

Нора се вторачи право пред себе си. Не отговори.

— Защо се омъжихте за Хюит? — попита Паскал внимателно. — Аз трябва да получа отговор на този въпрос, Нора.

— Нали ви казах — произнесе тя с глух глас. — Обичах го.

Паскал сви рамене.

— Нека бъде така, Нора. Вие бихте могли да ми спестите много труд, но щом отказвате, сам ще намеря отговора...

Малко след пет часа чичо Бен и сержант Гейтс отведоха Том Андерсън в местния затвор.

— Щом признава, че е бил там, когато е станало, ще го задържим като важен свидетел — каза чичо Бен на Паскал. — Може да се окаже, че е невинен, тъй че нека не говорим за „подозрение в убийство“.

— Имаш ли някакви други подходящи кандидати? — попита Паскал.

— Не. Но все пак може да е било злополука — каза чичо Бен с известна надежда.

— А луната може да е направена от зелено сирене — рече Паскал. — Все пак...

— Дейв, мислиш ли, че ще успееш да докажеш, че е било убийство?

Двамата бяха отново в къщичката на чичо Бен, седнали на предната веранда. Чичо Бен вареше на печката говеждо задушено.

— Трябват ми отговори на някои въпроси, чичо Бен — каза Паскал. — Когато ги имам, може да не докажа нищо. Но докато не ги получа, няма да мога да спя.

— Отговори на какво например? — попита чичо Бен, като чоплеше лулата си.

Паскал ги отметна на пръсти:

— Първо: Как е избухнал взривът? Второ: Знаел ли е някой освен Нора, че Хюит смята да отиде там самичък? Трето: Защо Нора е

пренебрегнала Том Андерсън и се е омъжила за Хюит? — Паскал погледна под око стареца. — Ти можеш ли да отговориш на някой от тях?

— Не — каза чичо Бен. Пъкна лулата между зъбите си и затърси кибрит. Паскал му подхвърли една кутийка. — На първия въпрос — рече старецът, когато лулата му се запали — могат да отговорят специалистите. Третият е за рубриката „Самотни сърца“. А вторият... е, той е за нас, Дейв.

— Кой освен Том Андерсън мразеше Хюит?

— Никой не е разгласявал това — рече чичо Бен.

— А Нора?

— Тя му е съпруга.

— Този факт изключва ли я? — попита Паскал.

— Тя е била тук, в града, когато е станало нещастieto, търсела е Том — каза чичо Бен. — Има алиби.

— Може би — рече Паскал. — Никой няма алиби, докато не разберем как е било извършено престъплението. Може да е използвано някакво дистанционно устройство.

— Трябва да вярвам на това, което знам — каза чичо Бен. — Нора не би убила и муха.

— С какво ще помогне това на Том Андерсън? — попита Паскал рязко. — Тя почти го е съсипала.

Старецът извади лулата от устата си и за миг се вторачи в племенника си. После бавно поклати глава.

— Виж какво ще ти кажа, Дейв. Аз ще играя за известно време ролята на детектив. Познавам всички, които работят на кариерата. Познавам ги добре. Те ми имат доверие. Може да разбере кой е знаел, че Хюит отива горе.

— Отлично — каза Паскал.

— Ти пък може да се занимаеш със специалистите по експлозивни и с рубриката „Самотни сърца“. Съгласен ли си?

— Съгласен съм — отговори Паскал. — Ще трябва да водя два междуградски разговора по твоя телефон. Влиза ли това в служебните ти разходи?

— Ти разплети тая работа, Дейв, пък аз ще платя от джоба си. Няма да бъде приятно да се живее в този град, докато не се избистри

мътилката. — Чичо Бен вдигна глава и подуши. — Яденето е готово — обяви той.

Паскал даде първата си телефонна поръчка, преди да седне пред паница апетитно говеждо със зеленчуци. Искаше да се свърже със своя приятел в Ню Йорк. Телефонистката обеща да го повика.

Изяде две хапки задушено и се обърна към чичо Бен.

— Как да намеря Лари Мейсън, брата на Нора?

— Не знам — отговори чичо Бен. — Най-добре е да попиташ нея.

Паскал поклати глава.

— Може да се уплаши — каза той.

Чичо Бен помисли.

— Ед Стивънс е местен кореспондент на „Уорънтаун Експрес“. Навярно има всички сведения за тукашните преуспели момчета. Но не проумявам...

— Преди да почнеш да си играеш на детектив — рече Пасдал, — узнай къде живее Лари и названието на фирмата, за която работи.

— Няма ли да оставиш човек първо да се навечеря? — каза чичо Бен. Но след една-две минути мълчание изпъшка, остави вилницата си и отиде на телефона. Когато се върна, имаше сведенията, записани на едно листче. Лари живееше в Питсбърг и работеше извън него. Паскал незабавно насочи междуградска и телефонистка по дирята на Лари Мейсън.

— Развали вечерята — оплака се чичо Бен след няколко минути. — Май по-добре да започна вече да играя на детектив. Щом ще чакаш телефонни разговори, джипът няма да ти трябва.

— Вземи го — каза Паскал. — И похитрувай малко, старче. От никого няма да получиш прямотговор...

Около половин час след като чичо Бен тръгна Паскал получи първия резултат. Телефонистката му събщи, че го свързва с Лари Мейсън в Питсбърг.

Гласът на Мейсън звучеше тревожно.

— Кой се обажда? — попита той.

— Името ми е Паскал, племенник съм на Бен Майкълс, шерифа на Стоун Ридж.

— И какво?

— Чухте ли за вашия шурей, мистър Мейсън?

— Маршъл ли? Какво става с него?

— Бе убит днес следобед, мистър Мейсън — каза Паскал.

— Какво!

— Аз помагам в следствието — рече Паскал. — Трябвате ми тук, мистър Мейсън.

— Но какво се е случило? Кой го е направил? — попита Мейсън.

— Злополука на кариерата — отговори Паскал. — Не научихте ли от сестра си?

— Не — каза Мейсън.

— Кога ще можете да пристигнете тук, мистър Мейсън?

— Ами... ами мога да тръгна много рано сутринта. Първо ще трябва да се отбия в службата. После...

— Не е достатъчно бързо — каза Паскал. — От Питсбърг дотук има около три часа път с кола. Искам ви тук след три часа и половина.

— Но това е невъзможно — каза Мейсън.

— Ще бъде неприятно, ако ме принудите да накарам питсбъргската полиция да ви докара тук, Мейсън.

— Какво общо има с това питсбъргската полиция?

Паскал се стараяше гласът му да звучи много небрежно:

— Сигурно разбирате какво имам предвид, Мейсън.

Настъпи продължително мълчание. После Паскал чу нещо, което приличаше на тежка въздишка.

— Ще тръгна най-много след един час — каза Мейсън. — Къде ще ви намеря?

— Аз съм в къщата на чичо Бен в селото — каза Паскал. — Ще ме търсите там или пък ще оставя съобщение за вас.

Остави слушалката. Интересен разговор, рече си той. Заплахата с питсбъргската полиция беше изстрел наслуки, в тъмното. Поусмихна се. „И аз самият не знаех какво имам предвид“ — промърмори той.

Върна се в кухнята и затопли отново кафето. После седна там да пуши и да чака разговора с Ню Йорк. След близо един час го повикаха.

— Дъг, ти ли си? Обажда се Дейвид Паскал — заговори той, когато го свързаха.

— Здравей, стари негоднико!

— Ти работеше в една химическа компания, нали, Дъг?

— И все още работя, момче. Искаш да ни продадеш евтино някое изобретение, а?

— Трябват ми сведения — каза Паскал. — Знаеш ли какво е галванометър?

— Най-добрият приятел на взрива — изрече гласът весело.

— Какво би могло да му стане на един галванометър, за да предизвика експлозия, Дъг?

— Нищо. Абсолютно нищо, Дейв.

— Да, но нещо я предизвика — рече Паскал. — И уби един човек.

— Не може да бъде — бе отговорът.

— И все пак това се случи — каза Паскал. — Трябва да изясня тая работа. Този галванометър работеше отлично една минута, а после, половин час по-късно, взриви дваисет-трийсет тона динамит.

— Утре сутринта мога да поговоря с някои от момчетата, които разбират повече.

— Най-късно до полунощ тази вечер — каза Паскал.

— Слушай, чудак такъв! Аз тъкмо излизам с една красива блондинка.

— Най-късно до полунощ — повтори Паскал. — Обади ми се на Стоун Ридж 64.

— Блондинката никога няма да ти прости, но съгласен. До полунощ.

Паскал излезе на верандата и седна. Виещите се орлови нокти закриваха светлината, хвърлена от една улична лампа. Беше тъмно и хладно. Паскал се излегна на един плетен стол и смукна от цигарата си. Трябваше да има някакъв отговор на въпроса „как“. Дъг щеше да му го намери. Имаше някакво обяснение за брака на Нора и Мейсън можеше да го открие.

В този момент чу джипа, който се движеше по тихата селска улица. Чичо Бен се прибираще вкъщи, може и да носеше отговорите. Паскал погледна ръчния си часовник. Старецът бе отсъствувал малко повече от два часа.

Паскал стана и стигна до най-горното стъпало на верандата. Виждаше как джипът се приближава и чичо Бен е на кормилото.

После, точно когато джипът се намираще под ярката светлина на уличната лампа, експлодира. Като че се пропука по всички шевове, а след това се слегна на пътя, превърна се в разкривена купчина димящи останки.

Паскал се закова на най-горното стъпало на верандата. За момент не можа да повярва на очите си. После двигателните му рефлексии се задействаха и той хукна надолу по стъпалата и през улицата към димящата развалина. Проби си път през насъбралата се навалица. Най-после застана до джипа и се загледа в тлеещата купчина метал.

Насилието бе част от занаята на Паскал. Той бе срещал смъртта, бе я наблюдавал спокойно и безстрастно. Повечето умрели, които бе виждал, бяха непознати или хора, с които бе имал само най-случайна връзка. Този човек обаче бе обичал.

Паскал се извърна и се заклатушка към бордюра. Страхуваше се, че ще припадне.

От тълпата завикаха настойчиво някой да потърси лекар. Това беше истерична реакция на нещо немислимо.

Паскал се облегна на електрическия стълб. После организмът му започна да отделя адреналин, който бавно се превърна в кипящ гняв. Когато се обърна отново към тълпата, чу сирената на колата на сержант Гейтс да вие жално, като постепенно заглъхваше; полицаят натисна спирачките, слезе и се промъкна през тълпата. Хората започнаха да обясняват, всички едновременно: „Просто експлодира!“ „Гръмна... изведнъж!“

Паскал сграбчи Гейтс за ръката.

— Искам да поставите бариери, никой да не може да се измъкне от този град! — каза той; не можеше да познае собствения си дрезгав глас. — Искам всеки, свързан с кариерата, да бъде доведен тук. Трябват ми мисис Хюит, Лейн, Бенсън, Тилър — всички до един. Трябват ми бързо!

Гейт само го гледаше втренчено, сякаш беше непознат. За последен ден на Паскал му премалая от слабост. Облегна тежкото си тяло на рамото на сержанта. Гласът му бе дрезгав.

— Извинете — каза той. — Аз нямам право да давам нареждания. Аз...

— Нали ви казах да действувате, все едно че вие сте натоварен със случая — рече Гейтс. — Какво стана?

— Не знам — отговори Паскал. — Първо ми трябва Бенсън. Той е специалист по експлозивите. Може да ни каже.

Доктор Лейн пристигна след малко. Надникна в джипа и се извърна, потресен почти колкото Паскал. Извади от джоба си носна

кърпичка и избърса лицето си. Чак тогава забеляза Паскал.

— Чичо Бен ли беше? — запита той.

— Че кой друг? — отвърна Паскал мрачно.

— Просто... просто се надявах — рече доктор Лейн.

Паскал си тръгна, след като Гейтс възложи на двама души да пазят джипа. Отиде направо в канцеларията на шерифа, пристройка към затвора, на една пресечка разстояние. Завари там Гейтс да дава по телефона нареждания за пътните бариери.

— Бенсън е тръгнал — каза той, когато остави слушалката. — Първо него повиках.

Паскал седна на един стол до бюрото — бюрото на чичо Бен. Усети в гърлото си корава буца, щом видя лулата и кутийката с тютюн, бележките, надраскани с небрежния почерк на стареца. Какво бе казал чичо Бен? Че той, Паскал, най-добре ще се справи, понеже не влага чувства!

Пое дълбоко дъх и се залови да разправя на Гейтс какво се бе случило по-рано вечерта.

— Търсех възможните причини за експлозията в кариерата и се мъчех да науча някои факти за брака на Нора Хюит. Чичо Бен познаваше хората и се мъчеше пък да установи кой освен Нора може да знае, че Хюит е възнамерявал да отиде сам на мястото на взривяването. — Паскал се поколеба за момент. После добави: — Той трябва да е узнал! Аз го пратих на смърт.

— Отърсете се от тази мисъл. Такава му беше работата — каза Гейтс. — Той никога в живота си не е бягал от отговорност.

— Благодаря ви, че говорите разумно — каза Паскал. — Вижте какво, Гейтс. Можете да освободите Том Андерсън. Той не е виновен за случилото се, а за мен това значи, че сигурно не е виновен и за другото. Той ще може да ни помогне.

— Как?

— Ако ни е казал истината, а сега смятам, че е така, може да ни даде още подробности за това какво е ставало около мястото на взрива.

— Ще го доведе — каза Гейтс. Той взе от бюрото връзка ключове и изчезна.

Паскал се свърза с телефонистката и нареди: когато се обадят от Ню Йорк, да прехвърли разговора в кабинета на шерифа...

Андерсън изглеждаше съвсем умърлушен, когато го въведоха в кабинета. В гласа му прозвуча съчувствие.

— Не мога да ви опиша колко съжалявам за случилото се, лейтенанте — каза той. — Чичо Бен беше чудесен човек.

— Още отначало той ви вярваше — рече Паскал. И се наклони напред. — Слушайте, Том, можете да се отплатите отчасти за доверието на чичо Бен, като помогнете да заловим убиеца му.

— Ще направя всичко, каквото мога — каза Андерсън.

— Тогава ми отговорете на един въпрос, Том. Може да ви се стори, че той няма особена връзка със случая, но повярвайте ми, има. Какво се случи между вас и Нора? Защо тя се омъжи за Хюит?

— Не зная — отговори Андерсън бавно. — Това е истината, лейтенанте. Един ден тя ми остави бележка, в която пишеше, че всичко е свършено между нас и че ще се омъжи за Хюит. Притичах да се видя с нея, но бе заминала. Беше нагласила така работата, че да закъснея.

— Когато дойдоха да живеят тук, опитахте ли се да разберете какво е станало?

— Видяхте какво трябваше да направя, за да я накарам да разговаря с мен — каза Андерсън. — Тя никога не ми е давала обяснения.

— Значи така — рече Паскал. — А сега за това, че сте се качили на дървото.

— Глупаво беше — каза Андерсън.

— Но вие можете да спасите положението — каза Паскал. — Сигурен ли сте, че не видяхте никого наблизко, преди да дойде Хюит?

— Сигурен съм, че нямаше никого.

— Добре — каза Паскал. — Да се върнем на момента, когато работниците слязоха да обядват. Бенсън сам е проверил всичко с галванометъра. Така ли е!

Андерсън кимна.

— Нямате ли някаква догадка?

— Нямам. Хюит и Тилър бяха с него през цялото време. Всички бяха доволни.

— После работниците слязоха да обядват?

— Точно така. Един самосвал ги докара. Хюит, Бенсън и доктор Лейн слязоха с пикапа.

— Вие казахте преди, че когато Хюит се качил сам, отишъл в бараката с експлозивите и свалил галванометъра от една кука; бил закачен от вътрешната страна на вратата. Обикновено там ли го оставяха?

— Разбира се. Бараката е и склад за инструменти.

— Кой влизаха в бараката, преди да си тръгнат?

— Само неколцина — отговори Андерсън. — Работниците бяха окачили там якетата си. Искаха да оставят някои инструменти.

— Но никой не остана там?

— Не. Сигурен съм, лейтенанте. Знаете ли, аз следях за нещо необикновено.

Един от хората на Гейтс подаде глава от вратата.

— Тук е Бенсън, готов да даде показания, сержанте.

— Само минута — каза Паскал. Той се обърна пак към Андерсън: — Свободен сте, Том. Аз помолих Нора да дойде тук. Не от празно любопитство... въпросът ми е защо ви е зарязала. Може би ще успеете да й развържете езика. Ако успеете, кажете й, че брат й скоро ще пристигне и че ако тя не иска да говори, ще бъде принуден да измъкна това от него.

— Какво общо има Лари със случая?

— Много общо... ако не греша — каза Паскал. — А сега си вървете, Том. — Той се обърна към помощник-шерифа: — Пратете тук Бенсън.

Бенсън бе много разстроен. Той стоеше, гледаше Паскал и облизваше засъхналите си устни.

— Каква е причината? — попита Паскал.

— Хвърлих бегъл поглед — отговори Бенсън — и имам само догадка. Но се обзалагам, че съм прав. Някой е налял течен нитроглицерин в бензиновия резервоар.

— Но аз видях джипа да идва по улицата — каза Паскал. — Никой не е имал такава възможност.

— Вижте какво — рече Бенсън, — това може да е направено, докато джипът е бил паркиран някъде. Не се знае точно колко време е нужно, за да експлодира. Нитроглицеринът трябва да проникне до мотора и няма да експлодира, докато не го докосне искра. Чичо Бен може да е изминал два метра или една миля. Не мисля, че някой е в състояние да каже точно какво е разстоянието. Никой не може да

провери това, разбирате ли? Но не се е случило в момента, когато моторът е заработил. Нитроглицеринът първо трябва да проникне.

— Откъде би се сдобил човек с течен нитроглицерин?

Бенсън вдигна ръка към гърлото си.

— Не можеш просто да го купиш от магазина. Аз... вих могъл да се сдобия чрез моята фирма. Не...

— Сдобихте ли се?

— Не!

— Добре, Бенсън. Вдигнаха ли... отнесоха ли чичо Бен? — запита Паскал.

— Да.

— Тогава искам да се върнете при джипа и да проверите основно останките. Чичо Бен може да е открил нещо. Може да е имал нещо у себе си. Залавяйте се за работа.

— Дадено — каза Бенсън.

Телефонът извъня. Паскал вдигна слушалката, като същевременно махна на Бенсън да излезе. Свързаха го с Ню Йорк.

— Имам правдоподобен отговор за теб — каза приятелят на Паскал.

— Много ми е нужен, Дъг.

— Ако някой е бърникал тоя галванометър, може да предизвика експлозия. Но трябва да е било умишлено, Дейв.

— Така е — каза Паскал. — Продължавай.

— Работата е много проста, Дейвид. Изваждаш сребърнохлоридната клетка и я заменяш с обикновена десетцентова батерийка за фенерче. Батерийката вероятно ще даде достатъчно ток, за да взриви вашите капсул-детонатори. Само че никой не е толкова глупав, че да направи това, Дейв. Когато един галванометър се повреди, винаги го пращат във фабриката за поправка или замяна. Никой не би си играл с него, освен ако...

— Точно така — каза Паскал. — Освен ако не е искал да предизвика взрив. Милион благодарности, Дъг. — Той закачи слушалката. — Унищожение за десет цента! — промърмори той. — Колко просто може да бъде, ако знаеш как!

В този момент влезе доктор Лейн. Той се приближи до бюрото.

— Като съдебен лекар в случая трябва да докладвам — рече той. — Ужасно просто е, лейтенанте. Чичо Бен е разкъсан на парчета от

експлозия, която е унищожила колата му... вероятно нитроглицерин. Съгласен съм с Бенсън за начина, по който е станало.

— Ще трябва да попълните формуляри, докторе — обади се сержант Гейтс. — И ще има разследване за причините на смъртта.

— Зная — каза Лейн. Той поклати глава, очите му изразяваха изумление. — Трудно може да се повярва. Аз видях чичо Бен преди по-малко от час. Разговарях с него.

Паскал смачка цигарата си в пепелника на бюрото.

— Какво искаше той от вас, докторе?

— Просто проверяваше какво се е случило днес следобед — отговори Лейн. — Искаше да научи до най-малки подробности какво е ставало на кариерата през деня. Не можах да му кажа нищо, което да не ви е вече известно.

— Къде го видяхте?

— Отби се у дома — каза Лейн. — Разбрах, че събира подробни сведения от всеки, който му е подръка.

Паскал се облегна на стола си.

— Струва ми се, че зная какво е предизвикало взрива, докторе. Мисля, че някой е заменил сребърнохлоридната клетка в галванометъра с батерийка за фенерче.

Лейн се облеци.

— Господи! Това ще направи всичко на пух и прах. Но как е станало? Разбира се, Андерсън е бил горе сам, Андерсън!

— Андерсън не е взривил джипа на чичо Бей — каза Паскал. — Той беше затворен тук в ареста.

Помощник-шерифът подаде глава на вратата.

— Мистър Мейсън и мисис Хюит — обяви той.

Паскал сви устни.

— Ще поговорим по-късно, докторе — каза той. — Доведете ги, помощник-шерифе.

Лари Мейсън беше висок слаб младеж с тъмна коса и много малки черни очички. Нора се бе вкопчила в ръката му, сякаш го пазеше.

— Току-що пристигнах, лейтенанте — каза Мейсън. — Срецнах сестра си пред сградата. Все още не съм имал възможност да разбера какво се е случило. Чувам, че чичо Бен...

— По-късно ще можете да научите всичко едно по едно — каза Паскал със суров глас. — Изслушайте ме, Мейсън. Аз нямам време за увъртания. Какво е знаел Маршъл Хюит за вас?

— Да е знаел нещо за мен ли? Не разбирам какво имате предвид — каза Мейсън.

— Вашата сестра предпочете да ме залъгва — рече Паскал. — Тя казва, че се е омъжила за Хюит, понеже го обичала, но само идиот би й повярвал. Безкрайно ясно е, че тя е влюбена в Том Андерсън и винаги е била влюбена в него. Така е разбила живота си. Защо? Вие сте единственият й роднина. Не е необходимо да бъда гений, за да се сетя, че по една или друга причина е пожертвувала себе си и щастието си заради вас. Прав ли съм?

Мейсън преглътна с усилие. Той погледна безпомощно Нора, а после отново Паскал. Гласът му беше почти шепот, когато каза:

— Той... той можеше да ме прати в затвора за двайсет години. Ставаше въпрос за служебни пари. Аз...

— Това е всичко, което исках да зная — прекъсна го Паскал. Обърна се към Гейтс: — Отведете някъде този човек и съберете подробни сведения за всяка минутка от времето му през последните двайсет и четири часа... Не, вие, мисис Хюит, почакайте. Аз още не съм свършил с вас.

Гейтс отведе Мейсън в съседната стая. Нора седна на стола до бюрото и закри лицето си с ръце. Гласът на Паскал бе все така суров.

— Знаете, че няма смисъл — рече той. — По каква причина един мъж би принудил жена, която не го обича, да склучи брак с него? Какво удоволствие има в това?

Нора отпусна ръце.

— Вие не познавахте Маршъл — каза тя уморено. — Той започна да ме обгражда с голямо внимание преди две години. Накрая ми предложи да се омъжа за него. Аз му отказах категорично. Бях влюбена в Том.

— Продължавайте.

— Маршъл беше човек, който винаги получава това, което поиска. Започнал е от нищо и сам си е пробил път до богатство и власт. Той не търпеше откази, лейтенанте. Намрази ме за това. Но когато видя, че има начин да ме принуди да се омъжа за него, използва го. Това беше стопроцентово отмъщение. Нищо друго. Моето нещастие

му доставяше наслада. Аз... не можах да дам на Том искрено обяснение. Той наистина бе способен да убие Маршъл, ако узнаеше!

Настъпи мълчание, после Паскал продължи. Ако и да изпитваше съчувствие към нея, то не пролича нито по лицето, нито по гласа му.

— Мисис Хюит, идва ли чичо Бей да се види с вас тази вечер?

Тя кимна.

— По кое време?

— Малко след осем.

— Какво искаше?

— Зададе ми същите въпроси, които и вие ми зададохте преди това, лейтенанте. Той... мислеше, че може да съм казала на някого, че Маршъл възнамерява да отиде на мястото на взрива сам. Както ви заявих, не съм казвала на никого.

— Запита ли ви нещо друго?

— Не. Изглежда, само това го интересуваше. Той... той ме помоли да бъда откровена с вас. Лейтенанте, Лари е слабохарактерен, но ми е брат. Аз...

— Той е имал причина да иска съпругът ви да умре — каза Паскал. — Но не може да е убил чичо Бен. Няма е време да стигне дотук. Но вие, Нора? Вие сигурно сте мразели Маршъл Хюит.

Тя седеше, вторачила поглед в пода. Не отговори.

— Мразели сте го — повтори Паскал. — Положението ви е било нетърпимо. Знаели сте, че отива на мястото на взрива сам. Познавате кариерата много добре, а също и как се правят някои неща. Отраснали сте тук. Баща ви е работил в кариерата. Имали сте достъп до галванометъра, докато хората са работели.

— Не — отсече тя. — Аз бях тук, в града, лейтенанте. Имам алиби. Вие знаехте това. Чичо Бен също го знаеше! Пък и Том е бил горе, на мястото на взрива. Той може да ви заяви, че не съм стъпвала там.

— Мислите ли, че ще ми каже нещо друго? — рече Паскал. — Не е изключено вие с Том да сте нагласили цялата тази работа. Той не е могъл да убие чичо Бен, но вие сте могли. Може да сте го проследили, след като е напуснал къщата ви. Навярно сте знаели, че той ще ви изобличи. Може да сте изпуснали нещо пред него. Отбил се е да поговори с някой друг и в това време сте имали възможност да налеете нитроглицерин в резервоара.

— Не, лейтенанте! Не! — извика тя.

Паскал седеше като закован, изучавайки я внимателно.

— Подбуда, вероятни възможности има — рече той. — Влюбени, заклели се да извършат убийство, преструват се пред външния свят, че не си говорят.

Точно в този момент Гейтс се върна. Изглеждаше развълнуван.

— Мисля, че попаднахме на нещо много интересно, лейтенанте — каза той. Погледна подозрително Нора.

— Това е всичко засега, мисис Хюит — каза Паскал. — Не е зле вие с Том да се съберете и да уточните показанията си. Не си отивайте. Пак ще ми потрябват.

Без да пророни дума, тя излезе. Щом вратата се затвори подире ѝ, Гейтс заговори възбудено.

— Момчетата... двама от помощниците... помагаха на Бенсън да претърси джипа — каза той. — Откриха нещо, но по-добре да видите сам.

— Къде са? — попита Паскал.

Гейтс отиде до страничната врата и я отвори. В стаята влязоха двамата помощници заедно с Бенсън, който вървеше между тях като арестант. Лицето на Бенсън приличаше на посивял пергамент. Единият от помощниците държеше в ръка нещо, което сложи на бюрото пред Паскал. То беше кожена чантичка, изподраскана и поразкъсана, но все още цяла. Вътре имаше галванометър. Отгоре с химическо мастило бяха написани думите: „Джордж Бенсън“.

— Намерихме го под седалката — каза помощник-шерифът. — Чичо Бен трябва да го е пхнал там. Когато го открихме, Бенсън се опита да избяга.

Паскал вдигна бавно очи към лицето на Бенсън.

— Е, Бенсън? — каза той.

Бенсън се предаде. Зъбите му затракаха и по лицето му рiekнаха сълзи.

— Това е абсурдно — каза той. — Невероятно. Това нещо трябваше да е затрупано под купчината камъни заедно с тялото на Хюит, ако Андерсън говори истината.

— Намериха ли вече трупа на Хюит? — запита Паскал сержанта. Гейтс поклати глава.

— Слушайте, Бенсън, ние знаем какво се е случило — каза Паскал. — Някой е сложил в галванометъра батерийна за фенерче. Тя именно е предизвикала взрива. Отворете този уред.

Бенсън държеше галванометъра така, като че пареше. Имаше нужда от малка отвертка, за да се отвори задното капаче и Паскал я намери в чекмеджето на бюрото. Петимата се възряха в отворения галванометър. Вътре нямаше никаква батерийка за фенерче. Сребърнохлоридната клетка беше смачкана от експлозията, но останките ѝ бяха налице.

— Това е галванометърът, с който си послужих тази сутрин там, на мястото — заяви Бенсън. — Той е мой. Не отричам. Зная фабричния номер, отбелязан е на него. Оставих го в бараката с взривните вещества, когато отидох да обядвам. Ако Андерсън казва истината, значи именно него Хюит е държал в ръцете си в момента на взрива. Трябвало е да бъде затрупан заедно с него.

— Защо се опитахте да избягате, когато го намериха? — попита Паскал.

— Загубих самообладание — отговори Бенсън. — Като го видях там, загубих самообладание.

Паскал въртеше един молив между пръстите ся.

— Идва ли чичо Бен при вас снощи, Бенсън?

— Да.

— Защо не споменахте това по-рано?

— Че защо да го споменавам, лейтенанте? Нали тъкмо идвах след огледа... на джипа. Вие не ме попитахте. Не мислех за нищо друго освен за това, което току-що бях видял.

— Какво искаше чичо Бен от вас?

Бенсън затвори очи, сякаш правеше усилие да си спомни.

— Той... той, изглежда, смяташе, че убиецът трябва да е знаел предварително за намерението на Хюит да отиде сам горе през обедната почивка. Запита ме дали аз съм знаел. Казах — не.

— Какво друго ви запита?

— Нищо. Повтаряше все едно и също. — Бенсън се ококори. — Вие бяхте наблизко, лейтенанте, когато Хюит ми сервира това. Трябва да сте чули, че му предложих да го придружа.

Паскал не отговори. Дълбока бръчка пресичаше челото му.

— По кое време дойде чичо Бен, за да говори с вас?

— Беше малко след девет. Знам, понеже току-що бях пуснал радиопрограмата, която обикновено слушам в четвъртък вечер.

— Всичко съвпада — произнесе Паскал със странно напрегнат глас.

— Какво съвпада? — извика Бенсън. — Заклевам се, лейтенанте...

— Млъкнете и ме изслушайте — каза Паскал. — С този галванометър нещата донякъде стават по-ясни. Чудех се как някой е имал възможност да замени сребърнохлоридната клетка с батерията, без да го забележат. Някой не е бил достатъчно дълго време в бараката, за да направи това. А вие сте използвали този уред до последната минута. Но сега вече е напълно ясно. Някой е подменил вашия галванометър с друг. Някой, който е знаел за намерението на Хюит. Мисля, че сте били вие, Бенсън. Мисля, че сте отнесли този уред със себе си. Сигурно сте го скрили някъде в къщата си.

— Не!

— Предполагам, че чичо Бен го е намерил, когато се е отбил при вас, и го е измъкнал тайно на излизане. Предполагам, че сте забелязали това едва след като си е отишъл.

— Не, кълна се, че не е така, лейтенанте! — запротестира Бенсън. — Преди да отидем на обед, аз оставих този галванометър в бараката и вече не го видях до момента, когато го намерихме в джипа.

— Една малка проверка ще докаже, че сте купили втори галванометър. Знаели сте, че ще ви пипнем, щом чичо Бен ви предаде галванометъра. Трябвало е да действувате бързо. Вие сте, кажи-речи, единственият човек в града, който може да притежава течен нитроглицерин. Такъв ви е занаятът. Предполагам, че сте проследили чичо Бен. Когато се е отбил в къщата на доктор Лейн, вие сте се възползували от тази възможност, за да налеете нитроглицерин в резервоара. Очаквали сте експлозията не само да затвори устата на чичо Бен, но и да унищожи този галванометър.

Краката на Бенсън като че се огъваха. Той се смъкна на стола, заемайки неотдавна от Нора Хюит.

— Грешите, лейтенанте — каза той. — Нищо подобно не се е случвало. Аз не съм имал втори галванометър. Не съм имал течен нитроглицерин. Не знаех дори, че чичо Бен отива при доктор Лейн.

Паскал се обърна към сержант Гейтс.

— Една малка проверка ще изясни това, сержанте — каза той.

— Аз съм вече убеден — заяви Гейтс.

Бенсън вдигна лице.

— Трябва да ми дадете възможност, лейтенанте. Вие не можете да докажете това, за което говорите.

Паскал не му обърна внимание.

— Имаме късмет, че приключихме всичко толкова бързо, сержанте — каза той. — Заслугата всъщност се пада на чичо Бен. Имал е набито око, за да открие галванометъра където и да е бил скрит той.

И Паскал излезе от кабинета.

Навън се бе събрала тълпа. Всички млъкнаха, когато се появи Паскал.

— Всичко е свършено — каза Паскал. — Хванахме го. Бенсън.

Гневен ропот се надигна от тълпата. В този момент доктор Лейн престъпи напред:

— Бенсън ли! — възкликна той. — Струва ми се, че не е за вярване. Как го открихте?

Паскал захвърли цигарата си.

— Трябва да пийна нещо — каза той. — И има някои подробности, които може би ще ми помогнете да изясня, докторе.

Елате с мен вкъщи.

Тръгнаха заедно по улицата. Когато се отдалечиха от тълпата, Паскал изложи в общи черти доказателствата срещу Бенсън.

— Но каква е била подбудата му? — запита Лейн.

— Мисля, че е имал големи планове, докторе — каза Паскал. — Успял е да измъкне кариерата от ръцете на Андерсън. Предполагам, че Хюит му е платил добре за това. Следващият му проблем бил как да стигне до върха. Може дори да е хвърлил око на очарователната Нора и парите на Хюит. Щял да успее, ако Хюит умре, а Андерсън бъде осъден за убийство.

— Нора дори не го е поглеждала! — каза Лейн.

— Не може да убиеш човек само заради надеждите си — рече Паскал.

Изкачиха се на верандата на чичо Бен и влязоха в къщата. Паскал заключи входната врата. „Не искам да ме безпокоят с въпроси тази вечер“ — каза той. Мина в кухнята. Останките от вечерята бяха още

там. Недояденото задушено на чичо Бен, кафените им чаши. Паскал извади от бюфета бутилка уиски.

Напълни две чаши и ги сложи на масата. И двамата пресушиха чашите си. Паскал тресна своята на масата. Впери поглед в Лейн.

— Ах ти, кръвожадна въшко! — каза той тихо. — Ще разнищим всичко до дъно дори ако трябва да те убия!

Лейн облеци очи. Той се канеше да сложи чашата си на масата, но я задържа във въздуха.

— Боже мой, лейтенанте, какво ви прихваща? — каза той.

Паскал замахна с ръка и изби чашата от ръката на Лейн така, че тя профуча през стаята, удари се в старомодната печка и се счупи.

— Ей сега ще ти кажа какво ме е прихванало, момчето ми — изрече Паскал със същия тих глас. — Аз обичах чичо Бен. По професия съм полицаи, но тук съм частен гражданин без задължения към никого. Аз оставих Гейтс да арестува Бенсън, защото исках да поговоря спокойно с теб, докато измъкна истината.

— Хей, почакайте за минута! — каза Лейн с уплашен глас.

— Аз имам особена репутация — заяви Паскал. — Аз съм човекът, който винаги решава случая си след обстойна проверка. Но сега ще променя метода си, приятелю. Няма да си правя труда да проверявам. Ти сам ще ми кажеш истината... стига да доживееш.

Лейн изглеждаше като хипнотизиран от пламтящия поглед на Паскал.

— Но доказателството ви срещу Бенсън... — подхвана той.

— Те са крехки като швейцарско сирене — каза Паскал. — Ако Гейтс не бързаше толкова да го арестува, щеше да забележи това. Аз те исках за себе си, Лейн, затова му помогнах да повярва. Сега ние двамата ще изясним всичко.

— Вие сте побъркан, лейтенанте — каза Лейн. — Душевно сътресение след смъртта на чичо Бен...

Все едно че прозвуча пистолетен изстрел — разперената длан на Паскал плясна Лейн по бузата.

— Няма да губим време с приказки, докторе.

Олюлявайки се, Лейн се облегна на стената и изведнъж в очите му се появи страх.

— Ти ме мамеше още отначало — каза Паскал. — О, колко хитро беше. Дойде при мен за помощ, като през цялото време ловко

обвиняваше Том Андерсън. Ти си смятал, че бъдещето ти е осигурено, когато жената на Хюит овдовее, след като и двамата мъже в живота ѝ умрат.

— Но Бенсън...

— Бенсън е бил в града само две седмици — каза Паскал. — Могъл ли е да бъде виновен за саботажите на кариерата в течение на една година? Не! Ти си бил виновен — джентълменът, който е имал достъп до кариерата за експериментите си с хапчетата против главоболие, джентълменът, който така великодушно е заместил местния лекар, когато той умрял.

— Това са догадки! — каза Лейн.

— Подкрепени с факти, момчето ми. Ти лъжеше снощи. Лъжеше, без да ти мигне окото, когато ми разказваше за посещение на чичо Бен.

— Но той наистина ме посети!

— Вярно, посетил те е, само че ти не си бил там. Тогава открил оня галванометър ѝ се втурнал презглава с него към дома си.

— И това са догадки.

— Така ли? — рече Паскал. — Аз те запитах какво е искал чичо Бен. Ти заяви, че просто проверявал какво се е случило днес следобед. Каза, че искал да проучи подробно какво е ставало на кариерата. За мен това е доказателство, Лейн, че изобщо не е говорил с теб. Защото чичо Бен търсеше съвсем друго сведение. Той искаше да научи кой може да е знаел, че Хюит възнамерява да отиде сам на мястото на взрива. Ти не си се срещнал с чичо Бен, затова ми даде погрешен отговор. Защото той изобщо не те е разпитвал.

Лейн отвори уста да заговори, но после я затвори.

— Трябвало е да кажеш, че чичо Бен те е посетил, защото джипът му е бил видян пред къщата ти. Хората познават този джип и собственика му. Ако беше отрекъл за посещението му, щеше да влезеш в капана. Защото трябва да са видели и твоята кола!

— Тогава някой я е видял...? — каза Лейн.

— Не, докторе, но трябва да е станало така. Ти си излязъл... върнал си се и си видял джипа на чичо Бен пред дома си. Тъй като си виновен, постъпил си като виновен човек. Промъкнал си се до един от прозорците и си надникнал вътре. Чичо Бен вече бил намерил оня галванометър. Разбрал си, че работата ти е спукана, ако се върне при мен с него. И той заплатил с живота си, защото не напуснал къщата ти

веднага. Сигурно се е задържал, понеже е мислел, че може да намери и друга улика. Предполагам, че колата ти е била паркирана зад джипа. Ти, докторе — ти си имал течен нитроглицерин в оная твоя черна чанта. Използувал си го за експериментите с хапчетата против главоболие. Някои от работниците вземали твоите хапчета; други намазвали каскетите си с течен нитроглицерин, както е било едно време. Ти си правил сравнителни тестове. Така си извадил нитроглицерина от чантата си и си го излял в бензиновия резервоар на чичо Бен. Не е било много рисковано. Било е тъмно. Ако някой минел случайно, можел си да се престориш, че поправяш нещо на колата си. После си влязъл и си видял чичо Бен!

Лейн пак отвори уста и пак никакъв звук не издаде.

— Това било добре дошло за теб, можел си да го оставиш да си отиде. И естествено той искал да си отиде, защото галванометърът бил в джоба му. Затуй си тръгнал... и загинал!

— Вие... вие продължавате да излагате догадки!

— Така ли? Е, ако искам, все още бих могъл да проверя, докторе. Бих могъл да докажа, че ти си купил галванометъра; вероятно бих могъл да докажа, че си купил и батерийки за фенерче; положително мога да докажа, че си притежавал течен нитроглицерин. Но няма да си направя този труд, докторе. Няма да си направя труд да извърша и необходимата проверка, за да докажа, че ти си убил Хюит. Знаел си, разбира се, че той възнамерява да се качи горе сам. Ти беше грижливият приятел, който непрекъснато се безпокоеше за него! Вероятно си му внушил да отиде сам. Когато тази сутрин си отишъл на мястото за последно зареждане и проверка, ти си имал в чантата си втория галванометър, зареден с батерия. На обед, когато всички поели надолу, вероятно си оставил чантата в бараката. В последната минута навярно си се престорил, че си я забравил, и си се върнал сам да го вземеш. Хюит и Бенсън чакали в пикапа. Нужни били само секунди, за да размениш галванометрите. Всичко е било подготвено. Машината за убийство — заредена.

— Догадки — измънка Лейн. — Същите факти важат и за Бенсън.

— Той не е бил тук за саботажа — рече Паскал. — И още нещо, момчето ми, чичо Бен се отбил при Нора Хюит в осем часа. Той се видял с Бенсън малко след девет. След това, според собственото ти

признание, е бил в твоята къща. Мислиш ли, че ако е намерил оня галванометър у Бенсън, щеше да си прави труд да се отбива да говори с теб? Нямахте! Щеше да дойде веднага при мен с пълна скорост!

Паскал пое дълбоко дъх.

— Ти си виновникът, Лейн. Сега Нора Хюит е богата. Ако обстоятелствата се бяха развили така, както ги беше замислил, Хюит щеше да бъде мъртъв, а Том Андерсън щеше да бъде осъден за убийството. Тогава ти, винаги отзивчивият приятел, щеше да имаш пълна свобода на действие. Откриваше ти се добра възможност след време да постигнеш това, което искаше. Ти можеше да си позволиш да чакаш — касае се за голямо състояние.

Лейн облиза устни.

— Интересна хипотеза, лейтенанте, но...

— Искам да зная — изрече Паскал кротко — откъде си купил галванометъра. Искам да зная откъде си купил батерийките. Искам да зная откъде си взел течния нитроглицерин. С една дума, докторе, искам пълно самопризнание.

Лейн се разсмя, но смехът бе прекъснат внезапно от юмрука на Паскал. Лейн се свлече на пода.

— Аз разполагам с цяла нощ. Разполагам с цяла седмица. Разполагам с цял живот — изрече Паскал. — Мога да използвам това време, за да проверя и докажа хипотезата си. Но много по-приятно ще ми бъде да стане по този начин. — Той рязко изправи Лейн на крака. — Е, докторе?

За миг в очите на Лейн отново припламна съпротива, но после бавно угасна. Може би се страхуваше от още бой. А може би съзнаваше, че е в безизходно положение независимо дали ще се съпротивлява, или ще се предаде. С опакото на дланта си обърса кръвта от устата си.

— Каква полза? — произнесе пресипнало. — Можеш да провериш. Аз... аз ще ти дам показания.

Паскал вече не стискаше толкова силно сакото на доктора. Изпусна дълга въздишка.

— Не биваше да избързваш, Лейн — каза той. — Искях да те понапердаша още малко!

РОС МАКДОНАЛД БРАДАТА ДАМА

Почуках и отключената врата сама се отвори. Влязох в ателието, просторно и мрачно като плевник. На големия северен прозорец отсреща имаше плътни драперии от груб плат, който не пропускаха утринната светлина. Намерих електрическия ключ до вратата и го натиснах. Няколко флуоресцентни лампи, които висяха от голите греди, премигнаха и заляха стаята със синьо-бяла светлина.

Някаква непозната жена стоеше срещу мен под ярката светлина. Това бе само скица с въглен, поставена на триножник, но видът ѝ ме смрази. Голото ѝ тяло, отпуснато небрежно на един стол, беше стройно, закръглено и приятно за гледане. Лицето ѝ никак не беше приятно. Гъсти черни вежди почти закриваха очите ѝ. Моржови мустаци обрамчваха устата ѝ и гъста брада се разстиляше ветрилообразно върху гърдите.

Вратата зад мен изскърца. Момичето, което се появи на прага, носеше колосана бяла престилка и лицето ѝ изглеждаше малко като колосано, но не чак толкова, че да се отрази особено на красотата му. Черната коса беше пригладена строго назад.

— Може ли да попитам какво правите тук?

— Може да попитате. Търся мистър Уестърн.

— Наистина ли? Опитайте ли се да надникнете зад картините?

— Много време ли прекарва той там?

— Не, и още нещо не прави: не приема посетители в ателието си, когато той лично не е тук.

— Извинявам се. Вратата беше отворена. Влязох.

— Можете да направите обратното.

— Само минутка. Да не би Хю да е болен?

Тя погледна бялата си престилка и поклати глава.

— Негова приятелка ли сте? — попитах.

— Старая се. — Тя се усмихна леко. — Не винаги е лесно, особено ако ти е роднина. Аз съм негова сестра.

— Нима сте онази, за която той винаги разправя?

— Аз съм единствената сестра, която има.

Бръкнах в умствената си торба за военни спомени.

— Мери. Името беше Мери.

— И все още е Мери. А вие приятел ли сте на Хю?

— Смятам, че все още имам право да се наричам така. Бях едно време.

— Кога? — Въпросът беше рязък. Имах впечатлението, че тя не одобрява приятелите на Хю или поне някои от тях.

— На Филипините. Той беше придаден към моята част като военен художник. Впрочем казвам се Арчър. Лю Арчър.

— Охо! Ясно.

Неодобрението ѝ не включваше мен, поне засега. Тя ми подаде ръка. Ръката беше студена и твърда и подхождаше на втренчения ѝ поглед.

— Май имам погрешно впечатление за вас — рекох. — Мислех, че сте още ученичка в началното училище.

— Не забравяйте, че това е било преди четири години. Хората порастват за четири години. Поне някои.

Момичето беше много сериозно за възрастта си. Смених темата.

— В лосанджелеските вестници видях съобщението за изложбата му. Минавах оттук с колата си на път за Сан Франциско, та реших да му се обадя.

— Знам, че ще се зарадва, като ви види. Отивам да го събудя. Той си ляга ужасно късно. Няма ли да седнете, мистър Арчър?

Аз стоях прав, с гръб към брадатата гола жена, като донякъде преднамерено я криех от момичето. Когато се дръпнах настрана, тя я видя и окото ѝ не мигна. Каза само:

— Каква ли ще бъде следващата картина?

Но не можех да не се запитам какво е станало с чувството за хумор на Хю Уестърн. Огледах стаята да потърся нещо, което би обяснило наличието на тази противна скица.

Бях в обикновено ателие на художник. Масите и скамейките бяха отрупани с неща, които художниците използват, като рисуват картини: палитри и намацани с боя стъкълца, скицници, течащи туби боя. Картини в половин дузина стилове и половин дузина стадии на завършване бяха накачени по облепените със зебло стени или

подпрени на тях. Някои ми се сториха нелепи и чудновати, но никоя не можеше да се мери със скицата на триножника.

Освен картините, тук имаше още нещо, което ме озадачаваше. Дървената каса на вратата, набраздена от дълбоки обли вдлъбнатини, общо четири на брой. Бяха пресни и почти на височината на очите ми. Сякаш някакъв невероятен юмрук бе нанесъл на дървото свръхчовешки удар.

— Няма го в стаята му — каза момичето от вратата. То много старателно владееше гласа си.

— Може да е станал рано.

— Леглото му е непобутнато. Цяла нощ е бил навън.

— Аз не се безпокоя. В края на краищата Хю е зрял човек.

— Да, но не винаги се държи като такъв. — Равният ѝ тон издаваше някакво чувство. Не можех да определя дали беше страх, или яд. — Той е с дванайсет години по-голям от мен, а по душа е още хлапак. Хлапак на средна възраст.

— Знам какво имате предвид. Известно време аз му бях неофициален пазач. Предполагам, че е гений или почти гении, но има нужда от човек, който да му напомня да не стои все под дъжда.

— Благодаря ви за сведението. Не знаех това.

— Хайде, хайде, не ми се сърдете.

— Извинявам се. Май съм малко разстроена.

— Създава ли ви ядове?

— Съвсем не. Поне напоследък. Откакто се стоди за Алис, той слезе от облаците. Но все още има ужасни приятели. Със затворени очи може да познае имитация на Ван Гог, ала никак не умее да прави разлика между хората.

— Да не би да имате предвид мен? Или си въобразявам, че става дума за мен?

— Не. — Тя се усмихна пак. Усмивката ѝ ми харесваше. — Май се държах ужасно подозрително, когато ви заварих тук. Някои твърде съмнителни типове му идват на гости.

— Кой по-специално? — Казах това на шега. Точно над главата ѝ виждах огромната следа от юмрук върху касата на вратата.

Преди да успее да ми отговори, в далечината зави сирена. Тя наклони глава.

— Залагам десет срещу едно, че е за мен.

— Полицията ли?

— Линейка. Полицейските сирени не вият така. Аз съм рентгеноложка в болницата, та съм свикнала да се ослушвам за линейката. А тази сутрин съм дежурна.

Последвах я в преддверието.

— Изложбата на Хю се открива довечера. Той трябва да се върне. Когато се обърна към отсрещната врата, лицето ѝ просветля.

— Знаете ли, може да е работил през нощта в галерията. Ужасно придирчив е, когато става въпрос как ще подредят картините му.

— Защо да не се обадя по телефона в галерията?

— Обикновено до девет часа няма никого в канцеларията. — Тя погледна неподходящия за дама стоманен часовник на ръката си. — Остават двайсет минути.

— Кога го видяхте за последен път?

— Снощи, на вечеря. Хранихме се рано. След вечерята той се върна в галерията. Каза, че ще поработи само два часа.

— А вие останахте тук?

— До към осем, когато ме повикаха в болницата. Прибрах се вкъщи много късно и помислих, че си е легнал. — Тя ме гледеше неуверено, бръчица на съмнение се появи между правите ѝ вежди. — Да не би да ме разпитвате?

— Извинявам се. Това е професионална деформация.

— Каква е професията ви в действителност?

— А това не е ли действителност?

— Искам да кажа — сега, когато не сте в армията. Адвокат ли сте?

— Частен детектив.

— Аха. Разбирам. — Бръчката между веждите ѝ стана по-дълбока.

Чудех се какво ли е чела по въпроса.

— Но съм в отпуск. — Поне така се надявах.

Зад вратата на апартамента иззвъня телефон. Тя отиде да отговори, и се върна, облечена с манто.

— Мен търсеха. Някой си паднал от локатово дърво и си счупил крака. Ще трябва да ме извините, мистър Арчър.

— Почакайте една секунда. Ако ми кажете къде се намира художествената галерия, ще проверя дали Хю е там.

— Разбира се, вие не познавате Сан Маркос.

Тя ме заведе до френските прозорци в дъното на преддверието. Те гледаха към един асфалтиран паркинг, засенчен в долния край от голяма постройка с формата на сплескан куб с гипсова фасада. Пред прозорците имаше балкон, от който към паркинга се спущаше железобетонна стълба. Момичето прекрачи навън и посочи гипсовия куб:

— Това е галерията. Не е трудно да се намери, нали? За по-пряко поемете направо по уличката отпред.

Някакъв висок млад човек в черно трико на акробат лъскаше на паркинга червен автомобил с гюрук. Той зае пета позиция и махна с ръка:

— Бонжур, Мари!

— Бонжур, мой лъжефранцузино! — В шеговития ѝ тон прозвуча презрителна нотка. — Виждал ли си Хю тази сутрин?

— Не съм. Да не би блудният син пак да е избягал?

— Не бих казала избягал...

— Чудех се къде е колата ви. Няма я в гаража. — Гласът му беше прекалено мелодичен.

— Кой е тоя? — попитах я полугласно.

— Хилари Тод. Той държи магазин за произведения на изкуството на долния етаж. Щом колата я няма, значи Хю не е в галерията. Ще трябва да взема такси до болницата.

— Аз ще ви закарам с моята кола.

— Дума да не става. От другата страна на улицата има пиаца за таксите. — Тя добави през рамо: — Обадете ми се в болницата, ако видите Хю.

По стълбата слязох на паркинга. Хилари Тод продължаваше да лъска гюрука на колата си, макар че светеше като огледало. Раменете му бяха широки и пращяха от мускули. Някои хлапаци от балета са силни и могат да бъдат опасни. Не че беше съвсем хлапак. Имаше малка кръгла плешивина, която лъщеше като сребърен долар в косата му.

— Бонжур! — казах на гърба му.

— Да?

Моят френски, изглежда, подразни слуха му. Той се обърна и се изправи. Видях колко висок беше, толкова висок, че се чувствавах

сплескан, макар и да бях на ръст повече от един и осемдесет. Беше си пуснал бакенбарди, за да компенсира плешивината. В съчетание със светлите очи те му придаваха вид на римлянин. Римска свиня.

— Познавате ли добре Хю Уестърн?

— Ако това е ваша работа...

— Моя е.

— А защо?

— Аз зададох въпроса, момчето ми. Отговори.

Той се изчерви и сведе очи, сякаш четях нечестивите му мисли. После се позапъна.

— Аз... аз... е, аз живея на долния етаж от две години. Продадох няколко от картините му. Защо?

— Помислих, че вие може да знаете къде е, щом като сестра му не знае.

— Отде да го зная къде е? Вие да не сте полицай?

— Не точно.

— Искате да кажете — съвсем не? — Той пак зае пета позиция. — Тогава нямате право да се държите така заповеднически. Аз не зная абсолютно нищо за Хю. И съм много зает.

Обърна се рязко и продължи лъскането, отличните му безполезни мускули играеха под трикото.

Тръгнах по тясната пътека, която водеше към улицата. През кипарисовия плет отляво съзрях маси с чадъри, израсли като гигантски многоцветни гъби във вътрешния двор на един ресторант. От другата страна се виждаше стената на галерията, бялото ѝ еднообразие се нарушаваше от един-единствен прозорец с желязна решетка на височината на главата ми.

Фасадата на галерията бе маскирана с псевдогръцки портик с високи колони. Широка железобетонна стълба водеше от улицата към него. На площадката на стълбата стоеше някакво момиче, полуоблегнало се на една от колоните.

То се обърна към мен и косите слънчеви лъчи образуваха ореол около главата му. Притежаваше някаква поразителна хубост: жълторуса коса, светлокестеняви очи, мургава кожа. С ушития си по поръчка костюм изглеждаше като пясък в торба.

— Добро утро!

Престори се, че не ме чува. Десният ѝ крак потропваше нетърпеливо по площадката. Минах през портика и стигнах до високата бронзова врата, натиснах я. Не помръдна.

— Тук няма още никого — каза момичето. Галерията се отваря в десет.

— Тогава вие какво правите тук?

— Случайно работя тук.

— Защо не отворите?

— Нямам ключ. Във всеки случай — добави тя важно — не пускаме посетители преди десет.

— Аз не съм турист, поне в момента. Дойдох да се видя с мистър Уестърн.

— Хю ли? — За пръв път тя ме погледна право в очите. — Хю не е тук. Той живее зад ъгъла, на Рубио Стрийт.

— Точно оттам идвам.

— Е, тук го няма. — Тя наблегна някак особено на думите си. — Тук няма никого освен мен. И няма да остана дълго, ако доктор Силиман не дойде.

— Силиман ли?

— Доктор Силиман е нашият уредник. — Каза го така, сякаш беше собственичката на галерията. След малко произнесе с по-мек глас: — Защо ви трябва Хю? Някаква работа ли имате с него?

— Уестърн ми е стар приятел.

— Така ли?

Загуби интерес към разговора. Няколко минути стояхме едни до друг и мълчахме. Тя пак потропваше с крак. Аз пък наблюдавах навалищата по близката улица в съботното утро: жени с памучни панталони, жени по шорти, с плисирани поли, няколко мъже с каубойски шапки, някои с такета. Малка част от населението имаше испански или индиански лица. Близо половината коли по пътя носеха номера от други щати. Сан Маркос представляваше неповторима амалгама — западен граничен град, океански курорт и колония на художници.

Един дребен човек в червено сако от рипсено кадифе се отдели от тълпата и бързо заизкачва стъпалата. Движенията му бяха пъргави като на маймуна. Набръчканото му лице също бе маймунско. Гъста

накъдрена прошарена коса увеличаваше ръста му с около седем сантиметра.

— Извинявам се, че ви накарах да чакате, Алис.

Тя направи жест, който значеше „nada“^[1].

— Не се безпокойте. Този господин е приятел на Хю.

Той се обърна към мен. Усмивката му ту разцъфваше, ту увяхваше.

— Добро утро, сър. Как ви беше името?

Казах му го. Той поклати глава. Пръстите му бяха като тънки стоманени куки.

— Уестърн трябва да пристигне всяка минута. Проверихте ли в апартамента му?

— Да. Сестра му смяташе, че може да е прекарал нощта в галерията.

— Ох, но това е невъзможно. Искате да кажете, че нощес се е прибирал вкъщи?

— Очевидно не.

— Не ми казахте това — рече русокосото момиче.

— Не знаех, че ви интересува.

— Алис има пълно право да се интересува. — Очите на Силиман блеснаха, сякаш се наслаждаваше на някаква клюка от втора ръка. — Те с Хю ще се женят. Идущия месец, нали, Алис? Впрочем познавате ли се с мис Търнър, мистър Арчър?

— Приятно ми е, мистър Арчър. — Гласът ѝ беше сух и враждебен. Досетих се, че Силиман я е поставил в неудобно положение.

— Сигурен съм, че ще дойде скоро — заяви той успокоително. — Имаме още малко работа, довършваме програмата за тазвечерната изложба. Ще влезете ли да почакате?

Казах, че ще вляза.

Силиман извади от джоба на самото си тежка връзка ключове и отключи бронзовата врата, после я заключи отново подире ни. Алис Търнър натисна един електрически ключ и освети фойайето с висок таван и гръцки статуи, изправени като застинали стражи покрай стените. Имаше също няколко нимфи и Вечери от мрамор, но повече ме интересуваше Алис. Тя притежаваше всичко, което притежаваха и Вечерите, плюс допълнителното предимство, че беше жива. Изглежда,

притежаваше и Хю Уестърн, което ме учуди. Той беше малко стар за нея и малко изхабен. Алис никак не приличаше на ония момичета, които се примиряват с някой застарял ерген. Но в замяна на това пък Хю Уестърн имаше талант.

Алис извади купчина писма от пощенската кутия и ги занесе в канцеларията, в която се влизаше през фоайето. Силиман се обърна към мен, ухилен като маймуна.

— Бива си я, а? Хю е способен да завърти главата и на най-хубавото момиче в града. Пък и тя е от много добро семейство, отлично семейство. Знаете ли, баща ѝ, адмиралът, е един от нашите попечители, и Алис е наследила интереса му към изкуството. Разбира се, сега тя има и личен интерес. Знаехте ли за годежа им?

— Аз не съм виждал Хю от години, от войната насам.

— Тогава трябваше да си държа езика зад зъбите и да го оставя сам да ви каже.

Докато разговаряхме, той ме поведе през централната галерия, която се простираше по дължината на цялата сграда като главен кораб на църква. Отляво и отдясно се виждаха по-малки изложбени зали — нещо като шефове. Над тях имаше мецанин, до който водеше открита желязна стълба.

Силиман се заизкачва по нея, като продължаваше да говори:

— Щом не сте виждали Хю от войната, сигурно ще ви е интересно да погледнете последните му работи.

Интересувах се, макар и не като човек на изкуството. По стената на мецанина бяха накачени двайсетина картини: пейзажи, портрети, полуабстрактни фигури и още по-абстрактни натюрморти. Познах някои от сцените, които бе скицирал във филипинските джунгли — сега увековечени с маслени бои. Централно място заемаше портретът на брадат мъж, когото едва ли щях да позная, ако не беше надписан: „Автопортрет“.

Хю се бе променил. Понапълнял и загубил напълно младежкия си вид. По челото му имаше отвесни бръчки, в косата и брадата — сиви кичури. Светлите очи като че се усмихваха иронично. Но когато ги погледнах под друг ъгъл, бяха тъжни и мрачни. Лице, което човек би могъл да види в огледалото на банята си в някое студено сиво утро след преливане.

Обърнах се към уредника, който се навърташе край мен.

— Откога си е пуснал брада?

— Преди две години, мисля, скоро след като дойде при нас като местен художник.

— Много ли му харесват брадите?

— Не разбирам какво искате да кажете.

— Аз също. Но попаднах на нещо необикновено в ателието му тази сутрин. Скица на жена — гола, с гъста черна брада. Това говори ли ви нещо?

Старият човек се усмихна.

— Отдавна съм престанал да се мъча да разбера Хю. Сигурно е, че си има своя логика на естет. Но трябва да видя тази скица, за да си съставя мнение. Може просто да е драскал нещо.

— Съмнявам се. Скицата беше голяма и старателно изработена. — Зададох въпроса, който се въртеше в главата ми: — Добре ли е той психически? Да не би да е откачил нещо?

Отговорът беше рязък:

— Нищо подобно. Просто е погълнат от работата си и е много импулсивен. Винаги закъснява за срещите си. — Силиман погледна часовника си. — Снощи обеща да се срещнем тук в девет сутринта, а вече е почти девет и половина.

— Кога го видяхте снощи?

— Оставих му ключа на галерията, като си тръгнах за вкъщи да вечерям. Той искаше да размести някои от тези картини. Към осем или малко след това дойде у дома да върне ключа. Имаме само един ключ, защото не можем да си позволим лукса да наемем пазач.

— Каза ли къде ще отиде след това?

— Имаше среща, но не каза с кого. Изглежда, бързаше, защото не се задържа да пийне нещо. Хм. — Погледна пак часовника си. — Май е по-добре да се залавям за работа, с Уестърн или без него.

Алис ни чакаше в подножието на стълбата. Стискаше с две ръце перилата от ковано желязо. Гласът ѝ вече не беше шепот, а като че изпълваше просторното помещение със зловещо ехо:

— Доктор Силиман, Шарден е изчезнал.

Той се спря така внезапно, че едва не се блъснах в него.

— Не може да бъде.

— Знам. Но е изчезнал с рамката и всичко.

Силиман се втурна надолу по стъпалата и се загуби в едно от помалките помещения под мецанина. Алис го последва с бавни крачки. Аз я настигнах.

— Някаква картина ли липсва?

— Най-хубавата картина на татко, една от най-добрите творби на Шарден в страната. Той я отстъпи на галерията за един месец.

— Много пари ли струва?

— Да, много е ценна. Но за татко струва много повече от парите... — Тя се обърна на вратата и ме изгледа смутено, сякаш се бе сетила, че издава семейните си тайни на чужд човек.

Силиман стоеше гърбом към нас, втренчен в едно празно място на отсрещната стена. Когато се обърна кръгом, изглеждаше страшно разстроен.

— Казах на управата, че трябва да сложим сигнална инсталация... от застрахователната компания ни препоръчаха това. Но само адмирал Търнър ме подкрепи. Сега, разбира се, ще упрекват мен. — Неспокойните му очи блуждаеха, спряха се на Алис. — И какво ще каже баща ви?

— Ще се поболее. — Самата тя изглеждаше като болна.

Така нямаше да стигнем доникъде, затова се намесих:

— Кога я видяхте за последен път?

— Вчера следобед, около пет и половина — отговори Силиман. — Показвах я на един посетител точно преди да затворим. Ние от канцеларията проверяваме посетителите много внимателно, нали нямаме пазачи.

— Кой беше посетителят?

— Една дама... дама в напреднала възраст от Пасадина. Тя е извън всякакво подозрение, разбира се. Аз лично я изпратих, беше последна в галерията, зная това със сигурност.

— Не забравяте ли Хю?

— Ей богу, забравих го. Той беше тук до осем часа снощи. Да не би да намекувате, че Уестърн я е взел? Той е нашият местен художник, обича галерията.

— Може да е проявил небрежност. Ако е работил в мецанина и е оставил вратата незаключена...

— Той винаги я държи заключена — каза Алис хладно. — Хю не е небрежен, щом става въпрос за такива важни неща.

— Има ли друг вход?

— Не — отговори Силиман. — Сградата е построена така, че сигурността ѝ е гарантирана. Кабинетът ми е само с един прозорец, и то със здрава решетка. Вярно, имаме климатична; инсталация, но отвърстията са твърде малки, за да може да се промъкне някой през тях.

— Да прегледаме прозореца.

Старият човек беше толкова разстроен, че нямаше никакво желание да ми се противи. Той ме поведе през един склад, претърпан със стари картини в позлатени рамки, чиито създатели заслужаваха да бъдат окачени на въжето, макар че самите картини не заслужаваха да бъдат окачени където и да било. Единственият прозорец в канцеларията имаше жалузи и бе здраво затворен. Дръпнах шнура и през прашното стъкло надзърнах навън. Отвесните железни пръчки на прозореца бяха на повече от седем сантиметра една от друга. Никоя от тях не изглеждаше да е пипана. От другата страна на уличката виждах няколко туристи, които закусваха спокойно зад живия плет на ресторанта.

Силиман се облегна на бюрото, сложи ръка на телефонната вилка. Лицето му се гърчеше от нерешителност.

— Неприятно ми е да се обаждам на полицията по такъв въпрос. Но май ще трябва да се обадя, нали?

Алис се пресегна над бюрото и закри ръката му с длан, линията на гърба ѝ приличаше на опъната тетива.

— Не е ли по-добре да поговорите първо с татко? Той беше тук с Хю снощи... трябваше по-рано да се сетя. Възможно е да си е занесъл Шарден вкъщи.

— Нима? Наистина ли мислите така? — Силиман пусна слушалката на телефона.

— Не е в характера на татко да направи такова нещо, без да ви каже. Но месецът почти изтече, нали?

— Остават още три дена. — Ръката му пак хвана слушалката на телефона. — Вкъщи ли си е адмиралът?

— Сега трябва да е в клуба. Тук ли е колата ви?

— Тази сутрин я няма.

Аз взех едно от прословутите си бързи решения, с които се събуждаш посред нощ, след като си размишлявал пет години. Сан

Франциско можеше да почака. Любопитството ми беше разпалено, това бе и дори нещо по-дълбоко от любопитство. Нещо от отговорността, която чувствах към Хю на Филипините, когато аз бях практичният, а той — вечно зеленият младок, който смяташе, че джунглата е спокойно място като пейзаж на Митничаря Русо^[2]. Макар че бяхме почти връстници, аз се чувствах като негов по-голям брат. И все още бе така.

— Моята кола е зад ъгъла — казах. — Ще ми бъде приятно да ви закарам.

Плажният клуб на Сан Маркос представляваше дълга ниска постройка, боядисана в убитозелено и разположена доста далеч от пътя. Всичко в нея изглеждаше мъртво, дори частният полицаи, който стоеше вътре зад вратата с огледално стъкло и ни гледаше, докато идвахме по пътеката.

— Адмирала ли търсите, мис Търнър? Мисля, че е горе, на северната площадка.

Прекошихме една веранда, настлана с плочки, засенчена от палми в сандъчета, и по стълбите се изкачихме на слънчева площадка с кабинки от двете страни. Виждах планините, които обграждаха града като стена и го отделяха от пустинята на североизток, и морето долу с вълните, които проблясваха като сини рибешки люспи. Плувният басейн на подветрената страна на площадката беше спокоен и бистър.

Адмирал Търнър се печеше на слънце, седнал на брезентов шезлонг. Този едър старец по шорти и риза без ръкави стана, като ни видя. От слънцето и вятъра лицето му бе почервеняло, а плътта около очите се бе набръчкала. От възрастта тялото му се бе отпуснало, ала гласът му не бе нито старчески, нито немощен. В него все още звучеше сурова властност.

— Какво става, Алис? Аз мислех, че си на работа.

— Дойдохме да ви зададем един въпрос, адмирале. — Силиман се поколеба, прокашля се, закрил устата си с ръка. Погледна Алис.

— Говори, драги. Защо всички изглеждате така умърлушени?

— Снощи занесохте ли Шарден у дома си? — изрече с мъка Силиман.

— Не. Няма ли го?

— Липсва от галерията — каза Алис. Тя се държеше неуверено, сякаш старецът малко я плашеше. — Помислихме, че може да си го

взел.

— Аз ли да съм го взел? Абсурд! Пълен абсурд, немислимо! — Късата бяла коса настръхна на главата му. — Кога са го взели?

— Не знаем. Нямахме го, когато отворихме галерията. Току-що установихме това.

— По дяволите, какво става? — Старецът погледна момичето гневно, после се вторачи в мен; очите му бяха като кръгли сини циви на пистолет. — А кой сте вие, дявол да ви вземе?

Той беше само адмирал в оставка, а аз бях смъкнал военната униформа преди години, но се смутих.

— Приятел на Хю, татко. Мистър Арчър — обади се Алис.

Той не подаде ръка. Аз погледнах настрана. Някаква жена по бял бански костюм бе застанала на триметровата дъска в единия край на басейна. Тя направи три бързи крачки и подскочи. Тялото ѝ се изви като дъга, увисна във въздуха, изправи се и падна, като разцепи водата почти без плясък.

— Къде е Хю? — запита адмиралът кисело. — Ако това се дължи пак на неговата небрежност, ще пребия тоя негодник.

— Татко!

— Стига си ме таткосвала. Къде е той, Али? Ти би трябвало да знаеш.

— Но не зная. — Тя добави със слаб глас: — Цяла нощ го няма.

— Така ли? — Старецът седна внезапно, като че краката му бяха твърде слаби за тежестта на чувствата му. — Той не ми е споменавал нищо за заминаване.

Същата жена в белия бански костюм се изкачи по стъпалата зад него.

— Кой е заминал? — попита тя.

Адмиралът изви жилестата си шия, за да я погледне. Тя заслужаваше такова усилие, макар че вече бе надхвърлила трийсетте. Мокрото ѝ тяло беше загоряло и стегнато, закръглено на съответните места и тясно на други. Не си спомнях лицето ѝ, но фигурата ѝ ми се струваше позната. Силиман я представи като съпруга на адмирал Търнър. Когато свали червената си гумена шапчица, рижата ѝ коса лумна като малък пожар.

— Направо няма да ми повярваш, Сара. Моят Шарден е откраднат.

— Кой точно?

— Аз имам само един. „Ябълката на масата“.

Тя се нахвърли върху Силиман като разярена котка.

— Застрахован ли е?

— За двайсет и пет хиляди долара. Но се боя, че с нищо не може да се замени.

— А кой е заминал?

— Хю — каза Алис. — Разбира се, това няма нищо общо с картината.

— Сигурна ли си? — Жената се обърна към съпруга си така рязко, че изглеждаше почти тровава. — Хю е бил в галерията, когато ти си се отбила там снощи. Ти сама ми каза това. Да не би да се е опитвал да купи Шарден?

— Не вярвам — отвърна Алис унило. — Той нямаше толкова пари.

— Това ми е много добре известно. Той действуваше като агент на някого. Не беше ли така, Джонстън?

— Да — призна старецът. — Не искаше да ми каже кой е клиентът му, затова и не се вслушах в предложението му. Все пак глупаво е да се правят прибързани изводи. Аз бях с Хю, когато напусна галерията, и зная с положителност, че Шарден не беше у него. Тази картина беше последното нещо, което погледнах.

— По кое време Хю се раздели с теб?

— Някъде около осем... не си спомням точно. — Този разпит като че го състаряваше и смаляваше още повече. — Вървя пеш с мен до колата ми.

— Нищо не му е пречело да се върне веднага обратно.

— Не проумявам какво се мъчиш да докажеш — обади се Алис.

По-възрастната жена се усмихна жлъчно.

— Просто се опитвам да установя фактите, за да знаем какво да правим. Забелязвам, че никой не е предложил досега да повикаме полиция. — Тя изгледа поред всички около себе си. — Е? Да я повикаме ли? Или да приемем работната хипотеза, че милият Хю е взел картината?

Известно време всички мълчаха. Най-после адмиралът наруши тягостното мълчание:

— Не бива да занимаваме властите, ако Хю е замесен. Той е член на нашето семейство.

Алис сложи признателно ръка на рамото му, ала Силиман каза смутено:

— Ще трябва да предприемем нещо. Ако не положим усилия да намерим картината, може да не получим застраховката.

— Разбирам — рече адмиралът. — Ще трябва да поемем този риск.

Сара Търнър се усмихна самодоволно със стиснати устни. Тя бе наложила мнението си, макар че още не бях сигурен какво е мнението ѝ. По време на семейния спор аз се отдръпнах на няколко крачки, облегнах се на перилата на стълбата и се преструвах, че не слушам.

Сега тя пристъпи към мен; тесните ѝ очи ме изучаваха, сякаш за нея мъжествеността беше артикул, който много ценеше.

— А вие кой сте? — попита тя и хладната ѝ усмивка стана по-широка.

Представих се. Не се усмихнах в отговор. Но жената дойде много близо до мен. От нея лъхаше на хлор, долових и не толкова приятната миризма на пот.

— Вие, изглежда, се чувствувате неловко — рече тя. — Защо не дойдете да поплувате с мен?

— Страхът от водата не ми позволява. Съжалявам.

— Колко жалко. Аз не обичам да върша нищо сама.

Силиман ме побутна леко.

— Трябва непременно да се върна в галерията — рече той полугласно. — Мога да повикам такси, ако предпочитате.

— Не, аз ще ви закарам.

Търсех възможност да поговоря насаме с него.

Във вътрешния и двор се чува бързи стъпки. Погледнах надолу и видях голото теме на Хилари Тод. Почти в същия миг той погледна нагоре към нас. Обърна се внезапно и тръгна да си върви, после промени решението си, защото Силиман му подвикна:

— Хей, вие там — Търнърови ли търсите?

— Ами да.

С крайчеца на окото си забелязах как Сара Търнър реагира, като чу гласа му. Тя настръхна и вдигна ръка към пламтящите си коси.

— Те са тук горе — каза Силиман.

Тод изкачи стъпалата с явна неохота. На слизане се разминахме с него. С риза в пастелен цвят и подходяща вратовръзка под светло сако от туид, той изглеждаше много елегантен, но и много смутен и напрегнат. Сара Търнър го посрещна на най-горното стъпало. Аз исках да поостана с цел да подслушвам, но Силиман ме избута напред.

— Мисис Търнър, изглежда, познава много добре Тод — казах му в колата. — Има ли нещо общо помежду им?

Той отговори кисело:

— Никога не съм мислил по този въпрос. Доколкото зная, те са само случайни познати.

— А Хю? И той ли е само случаен неин познат?

Силиман ме изучаваше с поглед цяла минута, докато колата набираше скорост.

Значи забелязвате някои неща?

— Това ми е работата.

— А точно каква ви е работата? Да не сте художник?

— Ни най-малко. Аз съм частен детектив.

— Детектив ли? — Той подскочи на седалката, сякаш бях понечил да го ухапя. — Значи не сте приятел на Уестърн? От застрахователната компания ли сте?

— Не. Приятел съм на Хю и единствено в качеството си на такъв се интересувам от случая. Натъкнах се на този случай, тъй да се каже.

— Разбирам — рече той. Но изглеждаше малко объркан.

— Та да се върнем на мисис Търнър. Тя не направи сцена с мъжа си ей така, на шега. Трябва да е имала някаква причина. Любов или омраза.

Силиман подържа езика зад зъбите си, но не устоя на изкушението да поклокарствува.

— Предполагам, че е и любов, и омраза. Откакто адмиралът я доведе тук, тя все се интересува от Хю. Не е родена в Сан Маркос, знаете. — Това, изглежда, го успокояваше. — През войната е била в женския доброволчески корпус във Вашингтон. Адмиралът я забелязал — Сара умее да се набива на очите — и я взел в своя щаб. Когато подал оставка, оженил се за нея и дошъл тук да живее в семейната си къща. Майката на Алис умряла преди много години. И тъй, не бяха минали и два месеца след пристигането на Сара, и тя започна да прави

мили очи на Хю. — Той стисна устни като възмутена стара мома. — Останалото е местна работа.

— Любов ли беше това?

— По-скоро от едната страна, доколкото мога да съдя. Тя беше съвсем полудяла за него. Не вярвам той да е имал някакви други чувства към нея освен плътски. Вашият приятел е същински демон с жените. — Във възмутения глас на Силиман се долавяше нотка на завист.

— Но доколкото разбрах, той щял да се жени за Алис.

— О, да, да. Във всеки случай наистина имаше такова намерение, преди да изникне тази ужасна история. Той... ъ-ъ... се заплете със Сара, преди да се запознае с Алис. Преди няколко месеца Алис се върна от художественото училище.

— Знае ли Алис за любовната му връзка с мащехата ѝ?

— Предполагам, че знае. Чувам, че двете жени не се погаждат твърде, макар че може да има други причини за това. Алис отказва да живее в къщата; премести се в пристройката за градинаря зад дома на Търнърови. Мисля, че конфликтът със Сара е една от причините да дойде да работи при мен. Разбира се, има си и парични съображения. Семейството не е в добро финансово положение.

— Аз пък помислих, че са тъпкани с пари. Съдя от начина, по който адмиралът пренебрегна въпроса за застраховката. Двайсет и пет хиляди долара ли казахте?

— Да. Той много обича Хю.

— Щом не е добре с парите, как така притежава толкова ценна картина?

— Била му е подарена, когато сключил брак с първата си жена. Баща ѝ работел във френското посолство във Вашингтон и им дал този Шарден като сватбен подарък. Тъй че можете да разберете защо адмиралът толкова обича картината.

— Това ми е по-ясно, отколкото отказът му да повика полиция. Какво мислите за това, докторе?

Известно време Силиман не отговори. Наближавахме центъра на града и аз трябваше да следя движението. Не можех да наблюдавам лицето му.

— В края на краищата картината е негова — каза той предпазливо. — И на бъдещия му зет.

— Но вие все пак не мислите, че Хю е виновен, нали?

— И аз не знам какво да мисля. Съвсем съм объркан. И нищо няма да разбера, докато не успея да поговоря с Уестърн. — Изгледа ме проникателно. — Ще го търсите ли?

— Все някой трябва да върши тази работа. Изглежда, че аз съм избраникът.

Когато го свалих пред галерията, попитах къде работи Мери Уестърн.

— В градската болница. — Обясни ми как да я намеря. — Но ще бъдете дискретен, нали, мистър Арчър? Няма да извършите или да кажете нещо прибързано, нали? Аз съм в много деликатно положение.

— Ще бъда много учтив и любезен.

Но затръшнах шумно вратичката под носа му.

В чакалнята на рентгеновото отделение имаше няколко пациенти в различни стадии на недъгавост и старост. Закръгленичката блондинка на гишето ми каза, че мис Уестърн е в тъмната стая. Бих ли почакал? Седнах и взех да се любувам на гладките ѝ загорели рамене, които се виждаха през найлоновата престилка. След няколко минути в стаята влезе Мери — колосана, сдържана и деловита. Тя замига на силната светлина, идееща от прозореца. Изпитах мимолетното усещане, че зад тази фасада се крие едно самотно дете.

— Видяхте ли се с Хю?

— Не. Елате за минута. — Улових я за лакътя и я дръпнах в коридора.

— Какво има? — Гласът ѝ беше спокоен, но прозвуча по-високо. — Да не му се е случило нещо?

— Не на него. От галерията е открадната картината на адмирал Търнър. Шарден.

— Но какво общо има Хю с това?

— Някой, изглежда, мисли, че той я е взел.

— Някой ли?

— По-точно мисис Търнър.

— Сара! Тя е способна да говори какво ли не, само и само да го очерни, задето я заряза.

Мислено си отбелязах това.

— Може и да е така. Работата е там, че адмиралът май също го подозира. Дори не иска да съобщи на полицията.

— Адмирал Търнър е един изкуфял глупак. Ако Хю беше тук, за да се защити...

— Но там е въпросът, че го няма.

— Аз ще го намеря. — Тя се обърна към вратата.

— Може да се окаже, че не е толкова лесно.

Тя ме погледна ядно, вирнала заоблената си брадичка.

— Вие също го подозирате.

— Не го подозирам. Но не забравяйте, че е извършено престъпление. Престъплението често не идва само.

Тя се обърна към мен, очите ѝ бяха големи и много тъжни.

— Вие наистина мислите, че се е случило нещо с брат ми.

— Нищо не мисля. Но ако бях сигурен, че е извън опасност, сега щях да съм на път за Сан Франциско.

— Значи е толкова лошо — каза тя шепнешком. — Трябва да отида в полицията.

— Ваша си работа. Но няма да искате да я замесвате, ако има и най-малка вероятност... — Оставих изречението nedovършено.

Тя го довърши:

— Че Хю е крадец? Няма такава вероятност. Но ще ви кажа какво ще направим. Той може да е във виличката си в планините. Отишъл е, без да се обади на никого. Ще ме закарате ли дотам? — Тя сложи леко ръка на ръкава ми. — Ако се налага да заминете, бих могла да отида сама.

— Оставам — рекох. — Можете ли да си вземете отпуск?

— Вземам си. Могат само да ме уволнят, а тук не се намират достатъчно добри рентгенолози. Във всеки случай нощес работих три часа извънредно. Ще дойда с вас след две минути.

И дойде.

Спуснах гюрука на колата. Докато излизахме от града, вятърът отвя гладката маска на деловитостта, обагри бузите ѝ и разпусна пригладените коси.

— Трябва по-често да правите това — казах аз.

— Какво да правя?

— Да излизате извън града, да се успокоявате.

— Аз не съм напълно спокойна, когато брат ми е обвинен в кражба и на всичко отгоре е изчезнал.

— Много работите. Идвало ли ви е някога наум, че може би се преуморявате от работа?

— А на вас идвало ли ви е наум, че все някой трябва да работи, иначе работата ще остане несвършена? Вие с Хю си приличате повече, отколкото си мислех.

— В някои отношения това е комплимент. Но във вашата уста звучи като обида.

— Не исках да прозвучи точно така. Но ние с Хю сме толкова различни. Признавам, че той работи много върху картините си, но никога не се е опитвал да си осигури постоянен доход. Откакто завърших училище, аз се грижа за прехраната на двама ни. Със заплатата си на местен художник той може да си набавя само нужните му материали и нищо повече.

— Аз пък мислех, че е добре финансово. Лосанджелеските вестници поместиха голяма предварителна реклама за изложбата му.

— Критиците не купуват картини — каза тя рязко. — Той урежда тази изложба, за да се опита да продаде някои картини, та да може да се ожени. Хю изведнъж осъзна, че парите са важно нещо. — И добави с известна горчивина: — Ала това стана малко късно.

— Но върши и известна странична работа, нали? Не е ли нещо като търговски посредник?

— Да, на Хендрикс. — В нейните уста името прозвуча като неприлична дума. — Но по-добре да не беше вземал пари от този човек.

— Кой е Хендрикс?

— Един човек.

— Разбрах това. Какво им има на парите му?

— Откровено казано, не зная. Нямам представа отде идат. Но ги има.

— Не го ли харесвате?

— Не. Не го харесвам, не харесвам и тези, които работят за него. Приличат ми на банда главорези. Но Хю не забелязва това. Той е ужасно наивен. Не искам да кажа, че Хю е извършил нещо лошо — добави тя бързо. — Той купи няколко картини за Хендрикс с комисиона.

— Разбирам. — Това, което разбирах, не ми харесваше, но не казах нищо. — Адмиралът спомена, че Хю се е опитал да купи Шарден за някакъв анонимен клиент. Дали не е бил Хендрикс?

— Възможно е — рече тя.

— Разкажете ми нещо повече за Хендрикс.

— Нищо повече не зная. Срегнах го само веднъж. Това ми беше достатъчно. Зная, че е зъл старец и има телохранител, който го пренася от етаж на етаж.

— Пренася ли го?

— Да. Той е сакат. Да ви кажа право, предложи ми работа.

— Да го пренасяте от етаж на етаж ли?

— Не определи точно задълженията ми. Не стигна чак дотам. — Гласът ѝ беше толкова хладен, че смрази разговора ни. — А сега бихме могли да оставим тази тема, нали, мистър Арчър?

Пътят бе започнал да се изкачва към планините. Жълти в черни знаци „Свлечище“ изникваха покрай нас. Като натиснах докрай педала на газта, аз поддържах скорост около петдесет мили в час.

— Били сте много зает тази сутрин — каза Мери след малко. — Срегнахте се с Търнърови и какво ли не още.

— Обществената активност е моето духовно богатство.

— И с Алис ли се срещнахте?

Отговорих утвърдително.

— И какво си помислихте за нея?

— Не бих го казал на друго момиче, но тя е очарователна.

— Суетността не е сред пороците ми — заяви Мери. — Красива е. И е искрено привързана към Хю.

— Разбрах това.

— Мисля, че Алис никога преди не е била влюбена. А живописиста има за нея почти толкова голямо значение, колкото и за него.

— Щастливец е той. — Спомних си лишения от илюзии поглед на автопортрета и си рекох: „Дано щастието не му изневери.“

Пътят лъкатушеше и се катереше по червеникави глинести ридове, минаваше през поля, обрасли със сух храсталак.

— Колко има още? — попитах.

— Около две мили.

Още десет-дванайсет мили се движихме зигзагообразно нагоре по планинския склон. Най-после поехме по равно. Така внимавах да не

изляза от пътя, че видях вилчката едва когато се изкачихме над нея. Тя беше едноетажна дървена постройка, разположена в малка падинка на края на високото скалисто плато. Към едната ѝ стена бе прилепен отворен брезентов гараж, от който се подаваше задната броня на сив двуместен закрит автомобил. Погледнах Мери.

Тя кимна.

— Това е нашата кола. — В гласа ѝ звучеше облекчение.

Спрях колата си на пътеката пред вилчката. Щом моторът угасна, настъпи тишината. Един самотен ястреб високо над главите ни се въртеше непрекъснато, сякаш вързан с невидима жица. Иначе целият свят наоколо изглеждаше пуст. Когато тръгнахме по занемарената чакълена алея за коли, стресна ме звукът от собствените ми стъпки.

Вратата не беше заключена. Вилчката имаше само една стая. Вътре цареше ергенска бъркотия, с месеци недокосвана от човешка ръка. Готварски прибори, изцапани с боя работни престилки, материали за рисуване, завивки и постелки бяха разхвърлени по пода и върху мебелите. На кухненската маса в средата на стаята имаше отворена бутилка уиски, полупразна. Щеше да прилича на всяка друга планинска вилчка, ако ги нямаше акварелите на стената, подобни на блестящи прозорчета, и единствения голям прозорец, който гледаше към небето.

Мери прекоси стаята, приближи се до прозореца. Гледаше навън. Аз заставах до рамото ѝ. Синьото пространство пред нас се спущаше към морето и отвъд извития хоризонт. Сан Маркос и неговите предградия се разстилаха като на карта между морето и планините.

— Интересно къде ли може да е — каза тя. — Възможно е да е тръгнал на екскурзия. В края на краищата не знае, че го търсим.

Погледнах надолу по планинския склон, който се спущаше почти отвесно под прозореца.

— Вярно — казах. — Не знае.

Червеният глинен скат беше осеян с морени. Там не растеше нищо друго освен няколко пепелявокафяви планински храсти. А между два камъка се подаваше крак с мъжка обувка.

Излязох, без да кажа нито дума. Една пътека водеше от вилата към края на склона. Там беше Хю Уестърн, увиснал на единия си крак. Той лежеше или по-скоро висеше с главата надолу на около два метра

под ръба, с лице, забито в глината. Единият му крак беше прегънат под тялото. Другият — заклещен между камъните. Заобиколих камъните и се наведох да видя главата му.

Лявото слепоочие беше смазано. Лицето също бе смазано; повдигнах вкочаненото тяло да погледна. Той беше мъртъв от няколко часа, но от него все още лъхаше острата, силна миризма на уиски.

Малка лавина от чакъл се свлече покрай мен. Мери беше на върха на склона.

— Не слизайте тук.

Тя не обърна внимание на предупреждението ми. Стоях там, наведен над трупа, и се мъчех да скрия от нея обезобразената глава. Тя се подпря на морената и погледна надолу, черните ѝ очи блестяха върху изпитото лице. Дръпнах се настрана. Мери взе главата на брат си в ръце.

— Ако припаднете — рекох, — не знам дали ще мога да ви пренеса горе.

— Няма да припадна.

Повдигна тялото за раменете, за да се взре в лицето. Малко се смутих, като видях колко е силна. Пръстите ѝ се движеха нежно по раненото слепоочие.

— От това е бил убит. Прилича на удар с юмрук.

Коленичих до нея и забелязах редицата закръглени вдлъбнатини по черепа.

— Сигурно е паднал — рече тя — и е ударил главата си в камъните. Никой не би могъл да го удари толкова силно.

— Но се боя, че все пак някой е направил това.

Някой, чийто юмрук е толкова як, че да остави белег в дърво.

Два часа по-късно паркирах колата си пред магазина за произведения на изкуството на Рубио Стрийт. Витрините му бяха претъпкани с импресионистки и постимпресионистки репродукции и един много лош оригинал — прибор с маслени бои, застинал и неподвижен като желе. Надписът над витрините беше изрисуван с главни ръкописни букви: Chez Hilary. На картонената табелка на вратата пишеше нещо по-просто и по-конкретно: „Затворено“.

Стълбата и коридорът изглеждаха тъмни, ала беше приятно да се скрие човек от слънцето. Слънцето ми напомни за това което бях открил по пладне на платното. Все още не преваляше следобед, но бях напрегнат и изнервен като в късна нощ. Очите ме боляха.

Мери отключи вратата на апартамента си, дръпна се настрана да мина. Спря на вратата на стаята си, за да ми каже, че на бюфета има уиски. Предложих да ѝ приготвя за пиене. Не, благодаря, никога не пиела. Вратата се затвори подире ѝ. Налях си уиски и вода и се опитах да се отпусна на едно кресло. Не можах да се отпусна. В главата ми непрекъснато витаеха въпроси и отговори и въпроси, които нямаха отговори.

Бяхме повикали шерифа от най-близкия пункт на горската противопожарна служба, заведохме го с помощниците му обратно нагоре в планината при трупа. Направиха снимки, претърсиха виличката и околностите ѝ, зададоха много въпроси. Мери не спомена за изчезналия Шарден. Нито пък аз.

На някои от въпросите бе отговорено след пристигането на окръжния следовател. Хю Уестърн бе умрял някъде между осем и десет часа предишната вечер; следователят не можеше да определи точно времето, преди да е анализирано съдържанието на стомаха. Ударът в слепоочието го бе убил. Раните по лицето, от които не бе потекла кръв, вероятно са били нанесени след смъртта. Това значеше, че е бил мъртъв, когато тялото е паднало или е било хвърлено надолу по планинския склон.

Дрехите му бяха намокрени с уиски така, че да прилича на пиянска злополука. Но в желанието си да заблуди убиецът бе прекалил; бе надхитрил себе си. На бутилката от уиски в хижата нямаше никакви отпечатащи от пръсти, дори на Уестърн. Нямаше отпечатащи и по кормилото на колата му. И бутилката, и кормилото бяха избърсани.

Станах, когато Мери се върна в стаята. Тя бе сресала черната си коса така, че лъщеше, и се бе преоблякла в рокля от меко черно жарсе, която прилепваше като кожа. Една мисъл се мярна в главата ми като зъл малък гризач. Запитах се как ли би изглеждала тя с брада.

— Мога ли да огледам още веднъж ателието? Интересува ме оная скица.

Тя ме изгледа, като се намръщи малко озадачено.

— Скица ли?

— Оная дама с брадата.

Тя прекоси хола пред мен, като вървеше бавно и внимателно, сякаш подът не беше достатъчно здрав и при някакво бързо движение можеше да потъне в черен хаос. Вратата на ателието бе все така отключена. Тя я задържа отворена и натисна ключа за осветлението.

Когато флуоресцентните лампи премигнаха, видях, че брадатата гола жена я няма. От нея не бе останало нищо освен четирите откъснати ъгълчета от картона, забодени с кабарчета върху празния триножник. Обърнах се към Мери.

— Вие ли я свалихте?

— Не. От сутринта не съм стъпвала в ателието.

— Тогава някой я е откраднал. Липсва ли нещо друго?

— Не мога да разбера в тая бъркотия тук. — Тя започна да обикаля стаята, като гледаше картините по стените и най-после се спря до една маса в ъгъла. — На тази маса имаше бронзова отливка. Сега и нея я няма.

— Каква отливка?

— Отливка на юмрук. Хю я направи от юмрука на оня човек... оня ужасен човек, за когото ви казах.

— Какъв ужасен човек?

— Мисля, че името му е Девлин. Той е телохранител на Хендрикс. Хю винаги се е интересувал от ръце, а този човек има огромни ръце.

Погледът ѝ изведнъж започна да блуждае. Предположих, че мисли за същото, за което мислех и аз — белезите по главата на Хю, направени може би от исполински юмрук.

— Гледайте. — Посочих вдлъбнатините по касата на вратата. — Възможно ли е да са направени с отливката от юмрука на Девлин?

Тя опипа вдлъбнатините с треперещи пръсти.

— Мисля, че да... Не знам. — Обърна се към мен с мрачен въпрос в очите.

— Ако е така — рекох аз, — той вероятно е бил убит в това ателие. Трябва да го кажете на полицаите. И мисля, че е време да узнаят за тоя Шарден.

В погледа ѝ имаше сдържано нежелание. После тя отстъпи.

— Да, ще трябва да им кажа. Така или иначе те много скоро ще узнаят. Но сега съм по-сигурна от всякога, че Хю не е взел картината.

— Какво представлява тази картина? Ако успеем да разберем това, може да открием убиеца, който се е лепнал за нея.

— Така ли мислите? Е, на картината е изобразено момченце, което гледа ябълка. Почакайте за момент: Хилари има копие. То беше нарисувано от един от студентите в колежа и не е много майсторски изпипано. Но ще ви даде известна представа, ако пожелаете да отидете в магазина му и да го разгледате.

— Магазинът е затворен.

— Все пак той може да е там. Има малък апартамент отзад.

Тръгнах към преддверието, но се обърнах, преди да стигна дотам.

— Точно кой е Хилари Тод?

— Не знам откъде е дошъл. През войната беше разквартируван тук и просто остана. Едно време родителите му имали пари и той следвал живопис и балет в Париж, или поне така твърди.

— Изкуството, изглежда, е главният поминък на жителите на Сан Маркос.

— Просто не сте срещнали когото трябва.

Слязох до паркинга по външната стълба, чудейки се какво означават тези думи, ако са свързани с брат й. Откритата кола на Тод беше близо до края на уличката. Почуках по задната врата на магазина. Никой не отговори, ала зад жалюзите на вратата чух гласове, мърморене и кикотене. При Тод имаше жена. Почуках пак.

След известно забавяне вратата се откряна. Тод надзърна през пролуката. Бършеше устата си с изцапана с червени петна носна кърпичка. Петната бяха твърде ярки, за да е кръв. Присвитите му очи над кърпичката блеснаха силно като пластинки от полиран ахат.

— Добър ден.

Пристъпих напред, сякаш бях напълно уверен, че ще ме пусне. Той отвори неохотно вратата под неудържимия натиск на рамото ми и се отдръпна заднишком в един тесен проход между две тънки преградни стени.

— С какво мога да ви бъда полезен, мистър...? Струва ми ме, че не зная името ви.

Преди да успея да отговоря, един женски глас произнесе ясно:

— Това е мистър Арчър, нали?

На вратата зад него се показа Сара Търнър. Тя държеше чаша уиски със сода и изглеждаше току-що издокарана. Червената ѝ коса беше пригладена, червената ѝ уста лъщеше, сякаш преди малко се бе начервила.

— Добър ден, мисис Търнър.

— Добър ден, мистър Арчър. — Тя се облегна на вратата, като си придаде прекалено спокоен вид. — Познавате ли Хилари, мистър Арчър? Трябва да го познавате. Хилари е просто пълен и препълнен с чар, нали, скъпи? — Устата ѝ се изви в тънка усмивка.

Тод я погледна с неприязън, после се извърна към мен, без да променя изражението си.

— С мен ли желаете да говорите?

— Да. Вие имате копие от онази картина на Шарден.

— Копие, да.

— Може ли да му хвърля едно око?

— Защо, за бога?

— За да мога да разпозная оригинала. Вероятно той има връзка с убийството.

Докато произнасях тези думи, наблюдавах и двамата. Никой не изглеждаше изненадан.

— Чухме за това по радиото — рече жената. — Трябва да е било ужасно за вас.

— Ужасно — повтори Тод като ехо, тъмните му очи се наляха със синтетично съчувствие.

— Още по-ужасно за Уестърн — рекох — и за оня, който е извършил това. Мисис Търнър, продължавате ли да смятате, че той е откраднал картината?

Тод я изгледа пронизително. Мисис Търнър беше смутена — тъкмо това и целях. Тя удави смущението си в чашата уиски със сода, като отпи голяма глътка от нея и остави червен полумесец на ръба ѝ.

— Никога не съм смятала, че той я е откраднал — излъга влажната ѝ уста. — Само намекнах за такава възможност.

— Разбирам. Не казахте ли нещо в смисъл, че Уестърн се е опитал да купи картината от вашия мъж? Че е действувал като посредник на някой друг?

— Не съм казвала такава нещо. Не ми е известно.

— Тогава адмиралът го е казал. Интересно ще бъде да се знае кой е бил другият. Той е искал да притежава Шарден и ми се струва, че Хю Уестърн е умрял, защото някой е искал Шарден.

Той слушаше внимателно и не казваше нищо.

— Не виждам непременно някаква връзка — обади се той. — Но ако влезете и поседнете, ще ви покажа моето копие.

— Не знаете ли случайно чий посредник е бил Уестърн?

Той разпери широко ръце — типичен европейски жест.

— Отде да зная?

— Нали търгувате с картини.

— Търгувах.

Извърна се рязко и излезе от стаята.

Сара Търнър се бе приближила до барчето в ъгъла. Тя чупеше лед с чукче със сребърна дръжка.

— Искате ли да ви направя едно уиски, мистър Арчър?

— Не, благодаря. — Седнах на един стол, направен от някой кубист за хора с ъгловати фигури, и я гледах как изпи на един дъх новото си уиски със сода. — Какво имаше предвид Тод, когато каза, че не търгувал с картини? Не е ли вече собственик на магазина?

— Принуден е да го зареже. Фалира, та сега търси на чие рамо да изплаче мъката си.

— На вашето ли?

Някаква странна враждебна близост бе възникнала помежду ни и аз се постарах да се възползувам от това, доколкото бе възможно.

— Отде ви хрумна?

— Помислих, че ви е приятел.

— Така ли? — Смехът ѝ прозвуча прекалено силно. — Вие задавате твърде много въпроси, мистър Арчър.

— Според мен това е наложително. Полицаите в такъв град не обичат твърде да настъпват хората по мазолите.

— Но вие не сте полицай.

— Вярно. Просто минавам оттук. И мога да си правя всякакви догадки.

— Какво се надявате да спечелите?

— Нищо за себе си. Искам правдата да възтържествува.

Тя седна срещу мен, коленете ѝ почти докосваха моите. Хубави колене, при това голи. Смутих се. Гласът ѝ бе леко развълнуван и това

ме смути още повече.

— Много ли обичахте Хю?

— Допадаше ми. — Отговорих машинално. Мислех за нещо друго: за начина, по който тя седеше на стола си със събрани колене, тялото ѝ отпуснато назад, самодоволно със стегнатите си форми. Същата поза бях видял тази сутрин на рисунката с въглен.

— На мен също ми допадаше — говореше тя. — Много. И си мислех... дойде ми наум нещо. Нещо, за което Хилари спомена преди две седмици: че Уолтър Хендрикс искал да купи Шарден. Изглежда, че Хю и Уолтър Хендрикс са разговаряли по делови въпроси...

Тя млъкна внезапно. Бе видяла Тод, облегнат на вратата, със сгърчено от гняв лице. Раменете му помръднаха леко към нея. Тя се сви, стискайки чашата си. Ако не бях там, той сигурно щеше да я удари. Но тъй като не можеше, каза с равен глас:

— Колко е уютно тук! Не си ли попрепила, мила Сара?

Тя се страхуваше от него, но не искаше да го покаже.

— Трябваше да правя нещо, за да понеса сегашната компания.

— Сигурно вече си съвсем безчувствена.

— Щом ти казваш, мили.

И запокити полупразната си чаша в стената. Тя се счупи, като одраска мазилката и изпръска една фотография на Нижински като фавн. Част от течността изцапа сините велурени обувки на Тод.

— Много забавно — каза той. — Обичам твоите момичешки лудории, Сара. Обичам също да гледам как ти текат лигите. — Обърна се към мен: — Ето копието, мистър Арчър. Не ѝ обръщайте внимание, тя е само мъничко пияна.

Тод ми поднесе картината с маслени бои, метър на метър, представляваща момченце със синя жилетка, седнало до една маса. В средата на лепената покривка на масата имаше синя чиния с червена ябълка. Момченцето гледаше ябълката, сякаш искаше да я изяде. Имитаторът бе прибавил подписа и датата: Шарден, 1744.

— Не е много добра — каза Тод, — ако сте виждали някога оригинала. Но, разбира се, вие не сте го виждали, нали?

— Не съм.

— Много лошо. Сега навярно никога няма да го видите, а е наистина съвършен. Най-хубавият Шарден на запад от Чикаго.

— Не съм загубил надежда да го видя.

— Няма надежда, момчето ми. Сигурно е вече на път за Европа или за Южна Америка. Крадците на картини пътуват бързо, преди новината за кражбата да ги настигне и да развали сделката. Те ще продадат Шарден на някой частен купувач в Париж или Буенос Айрес и така всичко ще свърши.

— Защо „те“?

— О, действуват на банди. Един човек не може да се занимава сам и с кражбата, и с пласирането на картината. Нужно е разделение на труда и специализация.

— Вие самият, изглежда, сте специалист.

— Да, в известен смисъл. — Той се усмихна лукаво. — Но не е това, което имате предвид. Преди войната работех в музей.

Тод се наведе и подпря картината на стената. Погледнах Сара Търнър. Тя се бе сгърбила на стола си — неподвижна и мълчалива, закрила лицето си с ръце.

— А сега — каза ми той — според мен май по-добре ще е да си идете. Направих за вас каквото можах. И ще ви дам един съвет, ако желаете. Крадците на картини не убиват, просто не им е в характера. Затова се опасявам, че вашата скъпоценна хипотеза се основава на неточни сведения.

— Много ви благодаря — рекох. — Искрено ви благодаря за това. А също и за гостоприемството.

— Няма защо.

Той повдигна иронично вежда и се обърна към вратата. Аз тръгнах след него през пустия магазин. Повечето от стоката, изглежда, се намираше на витрината. Атмосферата тук бе тъжна и унила, атмосфера на безсърдечно, западнало, остаряло бохемство. Сега Тод не се оглеждаше като собственик. Като че ли вече бе напуснал мислено това място.

Отключи предната врата. Преди да я затвори подире си, последните му думи бяха:

— Аз не бих отишъл да досаждам на Уолтър Хендрикс с тази история на Сара. На нейните приказки не може да се вярва, а за разлика от мен, Хендрикс не търпи досадници.

Значи беше вярно.

Оставих колата на мястото ѝ и прекосих до една пиаца за таксита на отсрещния ъгъл. Там имаше жълта кола с мургав шофьор, който

четеше комикси зад кормилото. На корицата на книгата бяха нарисувани мъртви жени. Шофьорът откъсна унесени очи от книгата, пресегна се уморено и ми отвори вратичката.

— Къде?

— При един човек, който се казва Уолтър Хендрикс... знаеш ли къде живее?

— Близо до Футхил Драйв. Ходил съм там. Петдесет и две мили път, извън града. — Акцентът му на жител на Джърси не подходдаше особено на сицилийските му черти.

— Нюарк?

— Трентън. — С добродушна усмивка показа развалените си зъби. — Искаш да изкараш нещо, а?

— Не. Да тръгваме.

Шофьорът ми говореше през рамо, когато се измъкнахме от оживеното движение в търговската част на града.

— Носиш ли паспорта си?

— Що за място е това, където ме караш?

— Там не обичат посетители. Трябва да имаш виза, за да влезеш, и заповед за освобождаване, за да излезеш. Старият се страхува от крадци или кой знае от какво.

— Защо?

— Както подочувам, имал около десет милиона причини. Десет милиона долара. — Той млясна с устни.

— Откъде ги има?

— Каж ми ти, за да ти кажа. Ще зарежа всичко и ще запраща нагам.

— И ти, и аз.

— Чух, че бил голям предприемач в Лос Анджелис — каза шофьорът. — Преди два месеца закарах там един репортер от лосанджелески вестник. Искаше интервю със стария, нещо, свързано с дело за данъци.

— Какво дело за данъци?

— Не знам. И на мен ще ми се пръсне главата от тия данъци, драги. Стигат ми моите главоболия с данъчните формуляри.

— Какво стана с репортера?

— Докарах го обратно. Старият не пожела да го приеме. Обича усамотението.

— Започвам да добивам представа.

— Да не би случайно и ти да си репортер?

— Не.

От учтивост престана да ме разпитва.

Излязохме от границите на града. Пред нас се извисиха планини — виолетови и без сенки под полегатите слънчеви лъчи. Футхил Драйв се виеше през един каньон, минаваше по разположен нависоко мост и се изкачваше по склона на един хълм, от който морето се виждаше като син облак ниско на хоризонта. Свърнахме от пътя и минахме през отворена порта, на която беше поставен надпис: „Влизането забранено.“

Втора порта затваряше пътя на върха на хълма. Тя беше двойна врата от ковано желязо, поставена между каменен стълб и каменна портиерска къщичка. Солидна ограда от телена мрежа се простираше от двете ѝ страни, следвайки контурите на хълма, додето стигаше погледът ми. Имението на Хендрикс имаше приблизителните размери на една малка европейска страна.

Шофьорът наду клаксона си. От каменната къщурка излезе пълен човек с панамена шапка. Той се провря с мъка през една тясна вратичка и се затътри към таксито.

— Какво има?

— Дойдох да се видя с мистър Хендрикс, става въпрос за една картина.

Той отвори вратичката на таксито и ме огледа; клепачите, покрити с белези от стари рани, почти скриваха очите му.

— Да не си оня, дето беше тука сутринта?

За пръв път през тоя ден ми хрумна хубава идея.

— Имаш предвид високия с бакенбардите?

— Ъ-хъ.

— Тъкмо бях при него.

Портиерът потърка с кокалчетата на пръстите увисналата си гуша, при което се чу стържещ звук. Ставите на пръстите му бяха смазани.

— Май всичко е наред — рече той най-сетне. — Кажи ми името си и ще се обадя по телефона в къщата. Можеш да минеш с колата.

Отвори портата и ни пусна да минем по една плитка долчинка. Долу, сред лабиринт от храсти, имаше продълговата ниска къща с

тенис кортове и конюшни от двете страни. На терасираната морава зад къщата имаше дълбок овален басейн като голямо зелено око, втречено в небето. Някакъв нисък човек по плувки седеше в позата на Мислителя на трамплина в единия му край.

Той и басейнът изчезнаха от очите ми, когато таксито пое надолу по пътя — от двете му страни растяха евкалиптови дървета. Спряхме под един портик отстрани на къщата. На вратата чакаше домашна прислужница с престилка.

— Репортерът не успя да стигне чак дотук — каза шофьорът полугласно. Да не би да имаш връзки?

— Най-знатните хора в града.

— Мистър Арчър? — каза прислужницата. — Мистър Хендрикс се къпе. Аз ще ви заведа.

Заръчах на шофьора да чака и тръгнах след нея през къщата. Когато се озовах навън, видях, че човекът на трамплина съвсем не е нисък. Само изглеждаше нисък, понеже беше доста набит. На шията му изпъкваха мускули, открояваха се по раменете и гърба му, покриваха ръцете и краката му. Той приличаше на културист, получовек, който се стараеше всячески да бъде свръхчовек.

Един друг плуваше във водата; петнистата кафява издутинна на корема му стърчеше над повърхността като черупка на галапагоска костенурка. Мислителят се изправи, съпроводен от своите паразитни мускули, и подвижна:

— Мистър Хендрикс!

Човекът във водата се преобърна лениво и зашляпа към края на басейна. Дори главата му беше като на костенурка — сбръчкана, гола и непробиваема на вид. Той се изправи в дълбоката до кръста вода и вдигна слабите си загорели ръце. Другият се надвеси над него. Помогна му да излезе от водата и го закрепил на крака, докато го разтвиваше с хавлиена кърпа.

— Благодаря ти, Девлин.

— Няма защо, сър.

Силно приведен, с увиснали като на сбръчкана обезкосмена маймуна ръце, Хендрикс се тътреше към мен. Ставите на коленете и глезените му бяха подути и схванати вероятно от артрит. Той се взря, както бе в обичайната си приведена поза:

— Мен ли търсите? — Гласът, който излизаше от хромото му тяло, беше удивително плътен и дълбок. Самият той не бе толкова стар, колкото изглеждаше. — За какво?

— Нощес от галерията в Сан Маркос е била открадната една картина — Шарденовата „Ябълка на маса“. Чух, че се интересувате от нея.

— Лошо сте осведомен. Сбогом. — Лицето му се сви като юмрук.

— Но не знаете останалото.

Без да ми обръща внимание, той подвикна на прислужницата, която чакаше на разстояние:

— Отпратете този човек.

Девлин се приближи до мен, крачейки наперено като борец, големите му свити юмури биеха на очи.

— Останалото — рекох — е, че по същото време е бил убит Хю Уестърн. Мисля, че вие го познавахте?

— Да, познавах го. Смъртта му е нещастие. Жалко. Но доколкото съм осведомен, тя няма нищо общо с Шарден и с мен. А сега ще си отидете ли или да наредя да ви изгонят?

Той вдигна студените си очи към мен. Аз го огледах втрещено отгоре надолу, но това не ме задоволи особено.

— Вие се отнасяте много несериозно към убийството, Хендрикс.

— За теб той е мистър Хендрикс — каза Девлин в ухото ми. — А сега ела, приятелче. Чу какво каза мистър Хендрикс.

— Аз не изпълнявам неговите нареждания.

— Аз пък ги изпълнявам — каза Девлин с крива усмивка като разпукан от жегата пъпеш. — Аз изпълнявам неговите нареждания. — Светлите му очички се насочиха към Хендрикс. — Искате ли да го изхвърля?

Хендрикс кимна и отстъпи назад. Очите му пламтяха, сякаш възможността Девлин да прибегне до насилие го възбуждаше. Девлин ме улови за китката. Пръстите му я обвиха и се заключиха.

— Какво правиш, Девлин? — рекох. — Аз пък мислех, че Хю Уестърн ти е приятел.

— Разбира се.

— Искам да открия кой го е убил. Това не те ли интересува? Или самият ти си го пречукал?

— Дявол те взел! — Девлин замига глупаво, мъчейки се да задържи в главата си двата въпроса едновременно.

Хендрикс подхвърли от безопасно разстояние:

— Не говори. Само го претърси и да го няма.

Девлин погледна Хендрикс. Пръстите му бяха като дебели белезници на китката ми. Вдигнах рязко ръката му и се наведох под нея, с което се освободих от хватката му, и го фраснах по тила. Издутият му врат беше корав като пън от секвоя.

Той се извъртя и пак посегна към мен. Мускулите на ръката му се движеха като упоени змии. Беше бавен. Десният ми юмрук улучи брадата му и я залепи на шията му. Той се окопоти и замахна към мен. Аз влязох в кабинката за преобличане и го ръгнах в ръбестия корем два, четири пъти. Но все едно че налагах с юмруци стената от гофрирана ламарина. Големите му ръце се склучиха около мен. Изплъзнах се надолу и се откопчих.

Когато се хвърли върху мен, аз взех да го удрям по главата с лявата си ръка, докато той загуби равновесие. Тогава се извъртях и му нанесох десен прав със сгънат лакът, след който последва ъперкът. По ръката ми сякаш премина електрически ток. Девлин лежеше на зелените плочи като замразен говежди бут.

Погледнах над него към Хендрикс. В очите му нямаше страх, само пресметливост. Той се отдръпна заднишком към един шезлонг и седна тежко.

— Изглеждате доста як. Да не би да сте бивш боксьор? Навремето аз имах няколко боксьори. Ако бяхте по-млад, бъдещето ви може би щеше да е там.

— Това е детинска игра. Като кражбата.

— Кражба, та кражба — каза той неочаквано. — И с какво се занимавате?

— Частен детектив съм.

— Частен, а? — Устата му се изкриви в костенурковска усмивка.

— Вие ме заинтересувахте, мистър Арчър. Мога да ви намеря работа — място в моята организация.

— Каква организация?

— Аз съм строител, правя къщи. Като повечето преуспяващи предприемачи, си създавам врагове: манияци, наранени сърца и

ветерани-психопати, които мислят, че светът им е задължен. Ей този Девлин не се оказа такъв, за какъвто го смятах. Но вие...

— Я оставете това. Аз съм много придирчив към хората, за които работя.

— Идеалист, а? Чист млад американски идеалист. — Усмивката не слизаше от устата му; беше мрачна. — Е, господин Идеалист, вие си губите времето. Аз не зная нищо за тази картина, нито каквото и да било, свързано с нея. Губите и моето време.

— Струва ми се, че го имате в излишък. И в случая май лъжете.

Хендрикс не ми отговори направо. Той подвикна на прислужницата.

— Обадете се по телефона на изхода. Кажете на Шо, че си имаме малка неприятност с един гост. После се върнете и се погрижете за това. — Посочи с палец Мускулестия, който показваше признаци на живот.

Аз казах на прислужницата:

— Не си правете труд да телефонирате. Няма да остана тук, та и пари да ми дават.

Тя повдигна рамене и погледна Хендрикс. Той кимна. Излязох подир прислужницата.

— Не се забавихте много — рече шофьорът на таксито.

— Не. Знаеш ли къде живее адмирал Търнър?

— Колкото и да е чудно, зная. Ще трябва да ти взема допълнителна такса и за справочни услуги.

Не го насърчих да продължи разговора.

— Закарай ме там.

Остави ме на една улица с големи стари къщи, разположени далеч от тротоара зад зидове от пясъчник и високи живи плетове от мирта. Разплатих се и тръгнах по полегатата пътека към къщата на Търнърови. Тя беше потъмняла от времето паянтова постройка с фронтони и кулички в стил деветдесетте години на миналия век. На почукването ми се отзова една побеляла икономка, останка от същия период.

— Адмиралът е в градината — рече тя. — Ще дойдете ли там?

Градината беше отрупана с многоцветни бегонии и заобиколена от покрит с увивни растения зид. Адмиралът, в изцапано и избеляло жълтеникаво-кафяво лятно облекло, с ожесточение сечеше бурени в една цветна леха. Като ме видя, той се облегна на мотиката и обърса мокрото си чело с опакото на ръката.

— Не бива да стоите на слънце — каза икономката с укор. — Човек на вашата възраст...

— Глупости! Вървете си, мисис Харис. — Тя си отиде. — С какво мога да ви бъда полезен, мистър...?

— Арчър. Сигурно сте чули, че аз открих трупа на Хю Уестърн.

— Преди половин час Сара се прибра вкъщи и ми разказа. Гадна работа и много загадъчна. Той щеше да се жени...

Гласът му секна. Погледна към каменната къщичка в задната част на градината. Там на един отворен прозорец стоеше Алис Търнър. Тя не гледаше към нас. В ръката си държеше малка четка, рисуваше картина, поставена на триножник.

— Работата не е толкова загадъчна, колкото беше по-рано. Аз започвам да сглобявам късчетата, адмирале.

Той се обърна бързо към мен. Очите му станаха отново сурови и празни като цеви на пистолет.

— Кой точно сте вие? Защо ви интересува този случай?

— Аз съм приятел на Хю Уестърн, от Лос Анджелис. Отбих се тук да го видя и го намерих мъртъв. Смятам, че интересът ми едва ли е неуместен.

— Да, разбира се — промърмори адмиралът. — Обаче не искам любители-детективи да се щурат наоколо като пилета с откъснати глави и да се пречат на властите.

— Аз не съм точно любител. Едно време бях полицаи. И ако някой им се пречка, това не съм аз.

— Мен ли обвинявате?

— Стига да имам основание.

Известно време той ме гледа в очите, мъчейки се да овладее и мен, и положението. Но беше стар и объркан. Агресивността бавно се оттеди от погледа му. Той стана почти раздражителен.

— Ще ме извините, но не разбирам нищо. Бях много разстроен от случилото се.

— А дъщеря ви? — Алис беше още на прозореца, рисуваше картината си и сякаш не чуваше гласовете ни. — Тя не знае ли, че Хю е мъртъв?

— Да. Знае. Не бива да тълкувате погрешно постъпките на Алис. Има много начини човек да понесе мъката, а ние в рода Търнър сме свикнали да ѝ намираме отдушник. Усиленият труд е лек за много болки. — Внезапно адмиралът промени и темата, и тона си. — А според вас какво се е случило?

— Имам само подозрение, и то доста мъгляво. Не съм сигурен кой е откраднал картината, но мисля, че зная къде е тя.

— Така ли?

— Има един човек на име Уолтър Хендрикс, който живее в подножието на планините извън града. Познавате ли го?

— Слабо.

— Шарден вероятно е у него. Вътрешно съм убеден, че картината наистина е там, макар и да не зная как се е сдобил с нея.

Адмиралът се опита да се усмихне, но позорно се провали.

— Да не би да искате да кажете, че Хендрикс я е взел? Той не е толкова подвижен, знаете.

— Хилари Тод пък е много подвижен — рекох. — Тод се е отбил при Хендрикс тази сутрин. Готов съм да се обзаложа, че му е донесъл Шарден.

— Обаче вие не сте видели това, нали?

— Не беше нужно. Нали видях Тод.

От сянката на задната веранда се обади женски глас:

— Човекът е прав, Джонстън.

Сара Търнър идваше по пътеката към нас, високите ѝ точета потракваха ядно по плочите.

— Хилари го е направил! — извика тя. — Той е откраднал картината и е убил Хю. Аз го видях вчера в полунощ. Дрехите му бяха изцапани с червена планинска глина.

— Чудно защо не си ми споменавала това досега — каза адмиралът рязко.

Взрях се в лицето ѝ. Очите ѝ бяха зачервени, а клепачите — подпухнали от плач. Устата ѝ също беше подута. Когато заговори, видях, че долната устна е цепната.

— Току-що се сетих.

Запитах се дали не я е подсетил ударът, който бе разцепил устната ѝ.

— А къде видя Хилари Тод вчера в полунощ?

— Къде ли?

В моментното мълчание, което настъпи, чух стъпки зад себе си. Алис бе излязла от къщичката. Тя вървеше като сомнамбул след лош сън и се спря до баща си, без да каже нито дума на когото и да било от нас.

Лицето на Сара се гърчеше; тя търсеше отговор и го намери.

— Срецнах го в „Пресидио“. Отбих се там на чаша кафе след представлението.

— Ти си лъжкия, Сара — каза адмиралът. — „Пресидио“ се затваря в десет часа.

— Не беше „Пресидио“ — каза тя бързо. — Беше барът отсреща, клуб „Четиринайсет“. Вечерях в „Пресидио“, та ги обърках...

Адмиралът мина край нея, без да я слуша повече, и тръгна към къщата. Алис отиде с него. Старецът се клатушкаше, като се облягаше на ръката ѝ.

— Наистина ли видяхте Хилари снощи? — попитах Сара.

Тя постоя една минута така, загледана в мен. Лицето ѝ беше разстроено, почервенияло от вълнение.

— Да, видях го. Имах среща с него в десет часа. Чаках в апартамента му повече от два часа. Той дойде чак след полунощ. Не можех да кажа това на него. — С презрително изражение тя помръдна рамо към къщата.

— И имаше червена глина по дрехите си?

— Да. Нужно ми беше известно време, за да го свържа с Хю.

— Ще съобщите ли на полицията?

Тя се усмихна със загадъчна, неприятна усмивка.

— Мога ли? Та аз трябва все някак да крепя този брак.

— Вече ми казахте.

— Вие ми харесват. — Без да помръдне, тя сякаш се приближи до мен. — Омръзнали са ми всички тия жалки гадове, които населяват града ни.

Тонът ми беше хладен, пряк и много озлобен:

— И Хю Уестърн ли ви беше омръзнал, мисис Търнър?

— Какво искате да кажете?

— Чух, че преди два месеца той ви е бил шута. А снощи в ателието някой му е бил шута и на него.

— От седмици не съм стъпвала в ателието му.

— Никога ли не сте му позирали?

Лицето ѝ като че се смали и изостри. Пръстите ѝ с дълъг маникюр легнаха върху моята ръка.

— Мога ли да разчитам на вас, мистър Арчър?

— Ако вие сте убили Хю, не.

— Не съм го убила; кълна се, че не съм, Хилари го е убил.

— Но сте били там снощи.

— Не.

— Аз мисля обратното. На триножника имаше една скица с въглен. Вие сте позирали за нея, нали?

Нервите ѝ бяха силно обтегнати, но се опита да кокетничи.

— Как познахте?

— По стойката ви. Тя ми напомня за картината.

— Харесва ли ви?

— Слушайте, мисис Търнър. Вие, изглежда, не съзнавате, че тази скица е улика и унищожаването ѝ е престъпление.

— Не съм я унищожила.

— Тогава къде я сложихте?

— Не съм казвала, че аз съм я взела.

— Но сте я взели.

— Да, взех я — призна тя най-последно. — Но в случая тя не е улика. Аз позирах за нея преди шест месеца и Хю я държеше в ателието си. Когато чух днес следобед, че е мъртъв, отидох да я прибера само за да бъда сигурна, че няма да се появи във вестниците. Не знам защо, той я държеше на триножника и я е развалил, нарисувал и брада. Не знам защо.

— Това ще стане ясно, ако попромените разказа си. Ако сте се скарали, докато Хю ви е рисувал снощи, и сте го ударили по главата с оня метален юмрук. Може вие сама да сте нарисували брадата, за да прикриете постъпката си.

— Не ставайте смешен. Ако е трябвало да прикривам нещо, щях да унищожа скицата. Пък и аз не умея да рисувам.

— Но Хилари умее.

— Вървете по дяволите! — процеди тя през зъби. — Вие сте жалка гадина като всички останали.

И закрачи енергично към къщата. Аз влязох след нея в дългия мрачен коридор. По средата на стълбата за втория етаж тя се обърна и ми подхвърли:

— Не съм я унищожила, но сега ще я унищожа.

Нищо не можех да сторя и продължих по-нататък. Когато минавах покрай вратата на всекидневната, адмиралът подвижна:

— Вие ли сте, Арчър? Ще дойдете ли тук за минутка, а?

Той седеше с Алис на един ъглов кожен диван, разположен до огромен еркереен прозорец в предната част на стаята. Стана и тръгна към мен трмаво, навел глава като нападащ бик. Лицето му беше като на болен от жълтеница, безкръвно под загара.

— Вие правите голяма грешка — заговори той. — Хилари Тод не е имал нищо общо с кражбата на картината. Всъщност тя не е открадната. Аз лично я изнесох от галерията.

— Но тази сутрин вие отричахте това.

— Аз правя каквото си искам с вещите, които притежавам. Не отговарям пред никого, най-малко пред вас.

— Доктор Силиман може да поиска да узнае — казах иронично.

— Аз ще му кажа, когато сметна за необходимо.

— Ще му кажете ли защо взехте картината?

— Разбира се. А сега, тъй като станяхте доста досаден, ще помоля да напуснете къщата ми.

— Татко! — Алис се приближи до него и го улови за ръката. — Мистър Арчър само се старае да помогне.

— И не стигнах доникъде — казах аз. — Сбърках, като предположих, че някои от приятелите на Хю са честни.

— Стига! — кресна адмиралът. — Излезте!

Алис ме настигна на верандата.

— Не си отивайте ядосан. Татко е способен да се държи като малко дете, но има добри намерения.

— Не разбирам. Или тази сутрин излъга, или сега лъже.

— Не лъже — каза тя разпалено. — Просто направи номер на доктор Силиман и на попечителите. Това, което се случи с Хю, после придаде важност на думите му.

— Вие знаехте ли, че лично той е взел картината?

— Току-що ми каза, преди да дойдете вкъщи. Аз го накарах да ви признае.

— По-добре да посветите и Силиман в шегата — рекох грубо. — Той сигурно ще полудее.

— Вече е полудял — каза тя. — Видях го в галерията днес следобед, скубеше си косите. С колата ли сте?

— Дойдох с такси.

— Аз ще ви закарам.

— Сигурна ли сте, че сте в състояние да направите това?

— Чувствувам се по-добре, когато върша нещо — рече тя.

На алеята за коли до къщата имаше една стара черна лимузина. Качихме се на нея, мис Търнър я изкара на улицата и поехме по надолнището към центъра на града.

Наблюдавайки лицето ѝ, казах:

— Сигурно разбирате, че не вярвам на неговите обяснения.

— Татковите ли имате предвид? — Тя не изглеждаше изненадана. — Самата аз не зная на какво да вярвам.

— Кога, каза, взел Шарден?

— Снощи. Хю работел в мецанина. Татко се промъкнал и пренесъл картината в колата.

— Хю не държи ли вратата заключена?

— Очевидно не. Татко каза, че не била заключена.

— Но по каква причина е откраднал собствената си картина?

— За да докаже нещо. Татко отдавна твърди, че лесно може да се открадне картина от галерията. Мъчеше се да накара съвета на попечителите да сложи сигнална инсталация. Той е много запален на тази тема. Не иска да даде своя Шарден на галерията, докато не се съгласят да го застраховат.

— За двайсет и пет хиляди долара — казах почти на себе си. Двайсет и пет хиляди долара бяха достатъчно солидна подбуда човек да открадне собствената си картина. И ако Хю Уестърн е бил свидетел на кражбата, имало е подбуда и за убийство. — Баща ви скалпи една много хубава история. Но къде е картината сега?

— Не ми каза. Навярно някъде в къщата.

— Съмнявам се. По-вероятно е да се намира в къщата на Уолтър Хендрикс.

— Какво ви кара да говорите така? Познавате ли Уолтър Хендрикс?

— Запознахме се. А вие?

— Той е ужасен човек — рече тя. — Не мога да разбера защо смятате, че картината е у него.

— Това е само догадка.

— Че откъде ще вземе картината? Татко не би и помислил да му я продаде.

— Но Хилари Тод би помислил.

— Хилари ли? Смятате ли, че Хилари я е откраднал?

— Ще го попитам. Моля да ме свалите пред магазина му. Ще се видим по-късно в галерията.

Табелката „Затворено“ все още висеше от вътрешната страна на огледалното стъкло и предната врата беше заключена. По уличката заобиколих зад магазина. Вратата под стълбата бе откряната. Влязох, без да чукам.

Всекидневната бе пуста. От петното на стената, където Сара бе счупила чашата, лъхаше на алкохол. Прекосих коридора и се озовах до отсрещната врата. Тя също беше откряната. Разтворих я по-широко и влязох.

Хилари Тод лежеше, проснат по лице на леглото, а един отворен куфар бе смачкан под тежестта на тялото му. Сребърната дръжка на шилото за лед стърчеше между плещите му в средата на едно мокро тъмно петно. Среброто хвърляше студен отблясък, осветено от един лъч, който проникваше през полуспуснатите жалузи.

Опипах пулса на Хилари и не можах да го открия. Главата му беше извита настрана, празните му немигащи очи — вторачени в стената. Лек ветрец от отворения прозорец рошеше косите от едната страна на главата му.

Пъхнах ръце под тежкото тяло и проверих джобовете. Във вътрешния джоб на самото намерих това, което търсех: обикновен бял служебен плик, незапечатан, с 15 000 долара в едри банкноти.

Стоях над леглото с парите в ръка, когато чух стъпки в коридора. След миг Мери се появи на вратата.

— Видях ви да влизате — каза тя. — Помислих... — Тогава съзря трупа.

— Някой е убил Хилари.

— Убил Хилари? — Тя погледна трупа на леглото, а после мен. Сетих се, че държа парите и всеки може да ги види.

— Какво е това?

Сгънах банкнотите и ги пхнах във вътрешния си джоб.

— Ще направя един опит. Бъдете добро момиче, обадете се на полицията вместо мен.

— Отде имате тези пари?

— От някой, който не е техен собственик. Не казвайте за това на шерифа. Кажете само, че ще се върна след половин час.

— Ще искат да знаят къде сте отишли.

— А щом вие не знаете, няма да можете да им кажете. И тъй, направете каквото ви казвам.

Тя се взря в лицето ми, питайки се дали да ми вярва. Гласът ѝ беше неуверен:

— Ако сте сигурен, че не грешите.

— Никой никога не е сигурен в това.

Качих се на колата си и поех към Футхил Драйв. Слънцето се бе спуснало ниско над морето, захладняваше. Докато стигнах до железните порти, които отделяха Уолтър Хендрикс от простосмъртните, долината отвъд тях бе вече в сянка.

Юначагата излезе от портиерската къщичка, като че бях натиснал копче на звънец, и се приближи отстрани до колата.

— Какво желаете? — Чак сега ме позна и доближи лицето си до прозорчето. — Омитай се, драги. Имам нареждане да не те пускам тук.

Едва се сдържах да не го фрасна по лицето и се опитах да бъда дипломатичен.

— Дойдох да направя една услуга на шефа ти.

— Той няма нужда от това. А сега се пръждосвай.

— Гледай тук. — Извадих пачката банкноти от джоба си и ти размахвах под носа му. — Става дума за много голяма пара.

Очите му следяха движещите се банкноти, сякаш бе хипнотизиран.

— Аз не приемам подкупи — изрече той с дрезгав, яден шепот.

— Аз не ти предлагам подкуп. Но трябва да се обадиш по телефона на Хендрикс, преди да направиш нещо прибързано, и да му кажеш, че става дума за пари.

— Парите за него ли са? — В гласа му прозвуча алчна нотна. — Колко?

— Кажи му: петнайсет хиляди.

— Много пара. — Той подсвирна. — Що за къща ти строи той, драги, та му даващ допълнително петнайсет хилядарки?

Не отговорих. Въпросът му ми предостави прекалено много материал за размишление. Той влезе обратно в портиерската къщичка.

След две минути излезе и отвори вратите.

— Мистър Хендрикс ще те приеме. Но само да му погодиш някой мръсен номер, няма да се измъкнеш оттука.

Прислужницата чакаше на вратата. Тя ме въведе в голяма правоъгълна стая с френски прозорци от едната страна, които гледаха към терасата. По останалите стени от пода до тавана бяха подредени книги — книги, каквито се купуват на комплекти и никога не се четат. Пред камината в дъното седеше Хендрикс, с одеяло на коленете си, потънал в едно тясно за него кресло.

Когато влязох в стаята, той вдигна глава и светлината от огъня заигра по темето му, озари лицето му с червен блясък.

— Какво има? Елате тук и седнете.

Прислужницата излезе безмълвно. Прекосих стаята и седнах на едно кресло срещу него.

— Аз винаги нося лоши новини, мистър Хендрикс. За убийства и други подобни. Този път е Хилари Тод.

Костенурковото лице не се промени, но главата му сякаш понечи да се свие в подобната на шал яка на халата.

— Крайно съжалявам да чуя това. Но моят портиер спомена нещо за пари. Това ме интересува повече.

— Добре. — Извадих банкнотите и ги разстлах ветрилообразно на коляното си. — Познавате ли ги?

— Защо трябва да ги познавам?

— Като човек, който се интересува от пари, вие се държите много скромно.

— Интересува ме първоначалният им собственик.

— Аз пък помислих, че вие сте собственикът. Хрумнаха ми и някои други неща. Например че Хилари Тод е откраднал Шарден и го е продал на вас. Само не мога да проумея защо ще купувате открадната картина и ще я плащате в брой.

Изкуствените му зъби лъснаха студено на светлината на огъня. Като човека на входната врата, и той бе приковал очи в парите.

— Картината не бе открадната. Аз я купих законно от законния ѝ собственик.

— Можех да ви повярвам, ако не бяхте заявили днес следобед, че не знаете нищо за нея. На вас ви е известно, че е открадната.

В гласа му прозвуча рязка нотка:

— Не е открадната.

Пъхна осеяната си със сини вени ръка в джоба на халата, извади един сгънат лист и ми го подаде.

Беше документ за продажба на картината, неофициален, но законен, написан на ръка върху бланка на плажния клуб на Сан Маркос, подписан от адмирал Джонстън Търнър и носещ съответната дата.

— А сега може ли да ви попитам отде сте взели тези пари?

— Ще бъда откровен с вас, мистър Хендрикс. Взех ги от трупа на Хилари Тод, когато вече нямаше нужда от тях.

— Според мен това е престъпление.

Мозъкът ми работеше усилено, мъчейки се да подреди куп противоречиви факти.

— Предполагам, че няма да казвате никому за това.

Той повдигна рамене.

— Главата ви гъмжи от предположения.

— Имам и още едно. Не знам дали сте ми признателен, че ви донесох тези пари, но мисля, че трябва да ми благодарите.

— А имате ли някакво основание да твърдите това? — Той отклони поглед от парите на коляното ми и се взря в лицето ми.

— Вие се занимавате със строителство, нали, мистър Хендрикс?

— Да. — Гласът му прозвуча глухо.

— Не зная точно как сте се сдобили с тези пари. Предполагам, че сте ги измъкнали от някои купувачи, като сте искали подкуп в брой като добавка към официално обявената цена на къщите, които сте продавали на ветерани.

— Това е много неясна догадка, нали?

— Не очаквам да си признаете. Обаче сигурно няма да искате някой да установи, че тези пари водят до вас. Доказателство за това е фактът, че не сте ги внесли в банката. Ето защо Тод е можел да разчита да запазите в тайна продажбата на тази картина. Именно затова трябва да ми бъдете признателен.

Костенурковите очи се взираха в моите, в тях не се четеше признание.

— Ако трябва да ви бъда признателен, под каква форма предлагате да изразя моята признателност?

— Искам картината. Страшно ми харесва.

— Вместо нея задръжте парите.

— Тези пари не ми харесват. Мръсни пари никога не са ми харесвали.

Той отметна одеялото и се надигна от креслото.

— Вие сте малко по-честен, отколкото смятах. Значи предлагате с тези пари да откупите картината от мен?

— Точно така.

— Ами ако не се съглася?

— Парите ще отидат в отдел „Проверки“ на данъчната служба.

За известно време настъпи мълчание, нарушавано от съскането и пращенето на огъня — слаб, дразнещ звук.

— Добре — каза той най-после. — Дайте ми парите.

— А вие ми дайте картината.

Той се затътри по дебелия килим, пристъпвайки сантиметър по сантиметър, и натисна ъгъла на един от шкафовете си за книги. Шкафът се разтвори като врата. Зад нея се намираше голям сейф, вграден в стената. Чаках неловко.

След минута Хендрикс се дотътри обратно до мен с картината в ръце. Момченцето със синята жилетка беше там, в рамката, и гледаше ябълката, явно добра за ядене дори след повече от двеста години.

На съсухреното лице на Хендрикс сега бе изписано злобно примирение.

— Това е равносилно на изнудване.

— Напротив, аз ви спасявам от последиците на вашето неблагоприятно поведение. Не бива да си имате вземане-даване с крадци и убийци.

— Продължавате ли да твърдите, че картината е открадната?

— Смятам, че е открадната. Вероятно това ви е известно. Ще отговорите ли на един въпрос?

— Може би.

— Когато Хилари Тод ви подпитваше дали ще купите тази картина, спомена ли името на адмирал Търнър?

— Разбира се. Вие държите в ръката си документа за продажбата. Той е подписан, от адмирала.

— Виждам го, но не познавам подписа му.

— Аз пък го познавам. А сега, ако нямате други въпроси, може ли да получа парите си?

Той протегна мургавата си ръка с дланта нагоре. Дадох му пачката банкноти.

— И документа за продажба, ако обичате.

— Той не влизаше в сделката.

— Ще трябва да влезе.

— Май сте прав. — Подадох му го.

— Моля не идвайте трети път — каза той, когато позвъни на прислужницата. — Вашите посещения ме уморяват и дразнят.

— Няма да идвам повече — рекох. И не беше нужно.

Паркирах колата в уличката до художествената галерия и слязох с Шарден под мишница. От вътрешния двор на ресторанта зад живия плет се чуваше говор, смях и тенекиен звън на прибори на ядене. От другата страна на уличката, зад преградения с решетка прозорец на Силимановия кабинет, сведеше лампа. Пресегнах се между металните пръчки и почуках по стъклото. Нищо не се виждаше зад спуснатите жалузи.

Някой отвори прозореца. Беше Алис, светлината образуваше ореол около русата ѝ коса.

— Кой е? — запита тя с плах шепот.

— Арчър.

Обзе ме някакъв внезапен, донякъде мелодраматичен порив. Вдигнах картината на Шарден и я пяхнах между пречките. Тя я пое от ръцете ми и нададе слаб писък на изненада.

— Оказа се там, където предполагам — рекох аз.

Силиман се появи до рамото ѝ и извряка:

— Какво е това? Какво е това?

Мозъкът ми вече правеше дубъл на постъпката, която току-що бях извършил. Аз бях върнал Шарден в галерията, без да мина през вратата. Картината може да е била открадната по същия начин от Хилари Тод или от някой друг, който е имал достъп до сградата. Човек не би могъл да мине между пречките, но картината е друга работа.

Главата на Силиман се подаде от прозореца, като че някой изтърсваше сив парцал за бърсане на прах.

— Къде, за бога, я намерихте?

Не бях намислил какво да отговоря, затова не казах нищо.

Една нежна ръка докосна ръката ми и се задържа на нея като кацнала птичка. Сепнах се, но беше Мери.

— Търсех ви — рече тя. — Шерифът е в магазина на Хилари и се е разбеснял като луд. Каза, че щял да ви натика в затвора като важен свидетел.

— Да не сте му казали за парите? — попитах полугласно.

— Не. Наистина ли взехте картината?

— Влезте вътре и ще видите.

Когато завивахме зад ъгъла на сградата, една кола се отдели от бордюра пред нея и с рев пое по улицата. Беше черната лимузина на адмирал Търнър.

— Май Алис шофира — каза Мери.

— Сигурно отива да съобщи на баща си.

Взех внезапно решение и тръгнах обратно към колата си.

— Къде отивате?

— Искам да видя как ще реагира адмиралът на новината.

Тя ме последва.

— Вземете ме със себе си.

— По-добре останете тук. Кой знае какво може да се случи.

Опитах се да затворя вратичката, но тя се държеше за нея.

— Вие все бягате и ме оставяте да давам обяснения вместо вас.

— Добре, качете се. Нямам време да споря.

Подкарах направо по уличката, после през паркинга — към Рубио Стрийт. Пред задната врата на магазина на Хилари стоеше униформен полицаи, но не се опита да ни спре.

— Какво каза полицията за Хилари? — попитах Мери.

— Нищо особено. Пръстовите отпечатьци са избърсани от шилото за лед и полицията няма представа кой е свършил тази работа.

Минах на жълта светлина и зад мен отекна хор от възмутени клаксони.

— Казахте, че не знаете какво ще стане, когато стигнете там. Мислите ли, че адмиралът... — Тя остави фразата недовършена.

— Не зная. Но имам чувството, че скоро ще узная. — Много неща можех да кажа. Но се съсредоточих върху шофирането.

— Това ли е улицата? — запитах я най-последно.

— Да.

Гумите ми изсвистяха на ъгъла, а после и пред къщата. Мери слезе от колата преди мен.

— Не се приближавай — казах ѝ аз. — Може да стане опасно.

Тя ме пусна да мина пред нея по пътеката. Черната лимузина стоеше със запалени фарове, на алеята за коли, а лявата предна вратичка зееше отворена. Главният вход на къщата бе затворен, но навътре светеше. Влязох, без да чукам.

Сара излезе от всекидневната. През целия ден лицето ѝ беше разстроено и сега изглеждаше старо, повехнало и грозно. Светлата ѝ коса висеше разрешена, гласът ѝ бе дрезгав.

— Как си позволявате?

— Искам да се видя с адмирала. Къде е той?

— Отде да зная? Аз не мога да следя мъжете си. — Тя направи една крачка към мен, олюля се и едва не падна.

Мери я хвана и я настани на едно кресло. Главата ѝ се опря безсилно на стената и устата ѝ увисна отворена. Червилото по устните приличаше на коричка напукана засъхнала кръв.

— Те трябва да са тук.

Гърмежът, който чухме в този момент, беше като удивителна в края на думите ми. Дойде някъде от задната част на къщата, звукът бе притъпен от стените и разстоянието.

Влязох в градината. В къщичката на градинаря светеше и зад прозореца премина сянка на човек. Притичах по пътеката до отворената врата и се заковах на прага.

Адмирал Търнър стоеше срещу мен с оръжие в ръка. Беше голямокалибрен автоматичен пистолет, употребяван във флотата. От

кръглото му питащо дуло се виеше син дим. Алис лежеше по лице на застлания с килим под помежду ни.

Взрях се в дулото на пистолета, в гранитното лице на Търнър.

— Вие сте я убили.

Отговори ми Алис:

— Махайте се.

Думите излязоха от гърлото ѝ със силни ридания, които разтърсиха проснатото ѝ тяло.

— Това е личен въпрос, Арчър. — Пистолетът помръдна леко и ръката на адмирала. Усещах напрежението ѝ през цялата ширина на стаята. — Направете каквото ви казва тя.

— Чух изстрел. Убийството не е личен въпрос.

— Както виждате, няма убийство.

— Не сте добре с паметта.

— Аз нямам нищо общо с това — каза той. — Чистех пистолета ся и забравих, че е зареден.

— Затова ли Алис лежи и плаче? Измислете нещо поубедително, адмирале.

— Нервите ѝ са разстроени. Но ви уверявам, че моите са добре. — Той направи три малки крачки към мен и се спря до момичето на пода. Стискаше пистолета много здраво в ръката си. — А сега си вървете или ще трябва да си послужи с него.

Натискът върху спусъка се засилваше. Подпрях се с ръце на касата на вратата и заставах неподвижно.

— Вие май сте уверен, че сега е зареден — рекох.

Междувременно чух слабо хрущене на чакъла по градинската пътека зад мен. Заговорих високо, за да заглуша този звук.

— Вие заявявате, че не сте имали нищо общо с убийството. Тогава защо Тод дойде в плажния клуб тази сутрин? Защо променихте разказа си за картината?

Той погледна към дъщеря си, като че тя можеше да отговори на въпросите ми. Алис не издаде звук, ала раменете ѝ потреперваха от съдържани ридания.

Докато наблюдавах двамата — баща и дъщеря, събитията през деня се очертаха ясно. В центъра им бе дулото на този пистолет, кръглата синя паст на смъртта.

Заговорих много внимателно, за да печеля време:

— Мога да отгатна какво ви е казал Тод тази сутрин. Искате ли да предам диалога ви със свои думи?

Той ме погледна остро, пистолетът също ме погледна. В градината вече не се чуваха шумове. Ако Мери действуваше толкова бързо, колкото предполагам, тя сигурно бе вече на телефона.

— Той ви е казал, че е откраднал картината ви и има купувач за нея. Но Хендрикс е бил предпазлив. На Тод му е трябвало доказателство, че има право да я продаде. Вие сте му дали доказателството. И когато Тод приключил сделката, накарали сте го да задържи парите.

— Глупости! Долнопробни глупости! — Но адмиралът беше некадърен актьор и още по-некадърен лъжец.

— Аз видях документа за продажба, адмирале. Остава един въпрос: Защо сте го дали на Тод?

Устните му се раздвижиха, сякаш се канеше да заговори. Но не продума.

— Ще отговоря и на този въпрос. Тод е знаел кой е убил Хю Уестърн. Вие също знаете. И е трябвало да го накарате да мълчи дори това да означава съучастие в кражбата на собствената ви картина.

— Аз не съм бил съучастник в нищо. — Гласът му ставаше все по-слаб. Пистолетът му обаче бе все така внушителен.

— Алис е била съучастница — рекох. — Тя му е помогнала да открадне картината тази сутрин. Подала му я е през прозореца, когато ние със Силиман бяхме в мецанина. Това е едно от нещата, които той ви е казал в плажния клуб, нали?

— Тод ви е наприказвал куп лъжи. Ако не ми дадете дума, че няма да повторите тези лъжи пред никого, ще се наложи да ви застрелям.

Ръката му се сви. Той свали предпазителя на пистолета. Лекият звук прозвуча много красноречиво в тишината.

— Тод скоро ще храни червеите — казах аз. — Той е мъртъв, адмирале.

— Мъртъв ли? — Гласът му стана по старчески треперлив, съскаше в гърлото му.

— Прободен е с шило за лед в апартамента си.

— Кога?

— Днес следобед. Все още ли смятате, че ще има някаква полза, ако се опитате да ме застреляте?

— Вие лъжете.

— Не лъжа. Има второ убийство.

Той погледна момичето в нозете си. Очите му бяха смутени. Болката и объркаността му означаваха опасност. Източникът на неговата болка бях аз и той можеше да ме застреля, без да мисли. Следях пистолета в ръката му, изчаквайки възможност да се докопам до него. Ръцете ми бяха напрегнати, стиснах рамката на вратата.

Мери Уестърн се провря под лявата ми ръка, влезе в стаята я застана пред мен. Нямахме никакво оръжие, само смелост.

— Той казва истината — рече тя. — Хилари Тод е бил убит днес.

— Свалете пистолета — казах аз. — Не е останало вече нищо за спасяване. Вие смятахте, че защитавате едно нещастно момиче. А тя се оказа двойна убийца.

Адмиралът гледаше момичето на пода.

— Ако това е вярно, Алис, аз си измивам ръцете.

Тя не издаде звук. Лицето ѝ бе скрито от гъстата руса коса. Старецът простена. Пистолетът увисна в ръката му. Аз се приближих, отблъснах Мери и взех пистолета. Адмиралът не се възпротиви, ала по челото ми внезапно изби пот.

— Сигурно вие сте били следващият в списъка ѝ — рекох.

— Не! — изрече сподавено дъщеря му. Тя започна да се изправя, привдигайки се с мъка на ръце и колене като ранен боксьор. Отметна косата си назад. Лицето ѝ почти не бе се променило. Наглед то беше очарователно, както винаги, но бездушното като пластмасовото лице на кукла.

— Аз бях следващата в списъка — каза тя глухо. — Опитвах се да се застрелям, когато разбрах, че знаете за мен. Татко ме възпря.

— Само че досега не знаех нищо за вас.

— Знаехте. Не може да не сте знаели. Когато разговаряхте с татко в градината, вие искахте да чуя всичко — всичко, което разправяхте за Хилари.

— Така ли?

Адмиралът се обади някак плахо:

— Значи ти си го убила, Али. Защо изцапа ръцете си с кръвта му? Защо? — Той посегна пипнешком към нея и ръката му замря във

въздуха. Гледаше дъщеря си така, като че беше баща на някакво странно, зловещо създание.

Алис сведе мълчаливо глава. Вместо нея отговорих аз:

— Тя е откраднала Шарден заради него и е изпълнявала каквото ѝ каже. Но после е разбрала, че той не може да избяга, или ако избяга, ще го върнат и ще го разпитват. Не е била сигурна дали той ще премълчи за Хю. Днес следобед направила така, че да е сигурна. Да извършиш второ убийство е по-лесно.

— Не! — силно тръсна тя русата си глава. — Аз не убих Хю. Само го ударих с нещо. Нямах намерение да го убивам. Той ме удари пръв, удари ме, тогава и аз го ударих.

— Със смъртоносно оръжие, оня метален юмрук. Ударила сте го с него два пъти. Първият удар не улучил, и оставил белег върху касата на вратата. Вторият обаче улучил.

— Но аз не исках да го убия. Хилари знаеше, че не исках да го убия.

— Отде да знае? Там ли беше?

— Беше на долния етаж, в апартамента си. Когато чул Хю да пада, качи се горе. Хю беше още жив. Той умря в колата на Хилари, когато тръгнахме за болницата. Хилари каза, че ще ми помогне да прикрия работата. Взе оня ужасен юмрук и го хвърли в морето. Аз почти не съзнавах какво правя. Хилари свърши всичко. Той сложи трупа в колата на Хю и потегли към планината. Аз го последвах с неговата кола и го докарах обратно. На връщане той ми обясни защо ми помага. Нуждаел се от пари. Знаел, че ние нямаме пари, но имал възможност да продаде Шарден. Тази сутрин го откраднах заради него. Нямах друг изход. Всичко извърших, защото нямах друг изход.

Тя отмести очи от мен и погледна баща си. Той извърна лицето си от нея.

— Не е било нужно да разбивате черепа на Хю — рекох. — Защо постъпихте така?

Кукленските ѝ очи се завъртяха, спряха се отново на мен, в тях проблесна студено, убийствено кокетство.

— Ако ви кажа, ще направите ли нещо за мен? Една услуга? Ще ми дадете ли татковия пистолет само за секунда?

— И да ви оставя да избиете всички ни?

— Само себе си — заяви тя. — Оставете в него един-единствен патрон.

— Не й го давайте — каза адмиралът. — И без това достатъчно ни е опозорила.

— Нямам никакво намерение да й го дам. И не е нужно да ми се казва защо е убила Хю. Докато го чакала в ателието му снощи, намерила една негова скица. Скицата била стара, но тя не знаела това. По очевидни причини никога дотогава не била я виждала.

— Каква скица?

— Портрет на гола жена. Забола я с кабарчета на триножника и я украсила с брада. Когато Хю се прибрал, видял какво е направила. Той не обичал да развалят картините му и вероятно й ударил плесница.

— Удари ме с юмрук — каза Алис. — Аз го убих при самоотбрана.

— Може така да сте си го представяли. Но в действителност сте го убили от ревност.

Тя се засмя. Прозвуча жестоко, сякаш изтръгваха жизненоважен орган.

— От нея да ревнувам?

— Същата ревност, която ви е накарала да обезобразите скицата.

Очите й се разшириха, но бяха слепи, гледаха само някъде навътре, в душата й.

— Ревност ли? Не знам. Чувствувах се толкова самотна, сам-самичка на света. Откакто майка ми умря, никой не ме обича.

— Не е вярно, Алис. Ти имаше мен. — Колебливата ръка на адмирала се протегна и пак замря във въздуха, сякаш имаше някаква невидима стена помежду им.

— Никога. Почти не те виждах. После Сара те присвои. Аз нямах никого, никого преди Хю. Най-последно помислих, че един човек ме обича, на него ще мога да разчитам...

Гласът й секна. Адмиралът се стараеше да не гледа дъщеря си. Стаята беше като килия в ада, където грешни души страдат мълчаливо от жестоки мъчения. Най-последно тишината бе нарушена от воя на далечна сирена. Той се усили и като ридание отекна в нощта.

Алис плачеше, без да закрива лицето си. Мери Уестърн пристъпи напред и обгърна раменете й с ръка.

— Не плачи. — Гласът ѝ беше топъл. Лицето ѝ бе тъжно ѝ хубаво.

— Ти също ме мразиш.

— Не. Аз те съжалявам, Алис. Жаля за теб повече, отколкото за Хю.

Адмиралът докосна ръката ми.

— Коя беше жената на скицата? — запита той с треперещ глас.

Взрях се в умореното му старческо лице и реших, че достатъчно е страдал.

— Не знам.

Но в очите му виждах, че той знае.

[1] Нищо (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Много известен френски художник от края на миналия век. — Б.пр. ↑

ФРЕДРИК БРАУН

УБИЙСТВО С МУЗИКАЛЕН СЪПРОВОД

Всичко започна във вторник, в началото на октомври. Вечерта беше чудесна — до този момент. Бях направил изгодна сделка и когато телефонът иззвъня, сетих се, че е Дани, и се зарадвах — можех да му разкажа за нея.

Двамата с Дани Бушман държахме магазин за стари автомобили. Моето име е Ралф Оливър. С Дани сме близки приятели още от гимназията. Той свиреше на тромпет, аз — на саксофон, участвувахме в училищния духов оркестър и в началните и горните класове изкарвахме джобни пари, като свирехме по забави и танцувални вечери.

Завършихме училище и за една година се разделихме. Дани получи няколко хиляди долара от застраховката за живот на баща си — майка му бе умряла още преди да постъпи в гимназията — и ги вложи всичките за създаването на малък, но темпераментен танцов оркестър, който нарече „Бушмените“ — на свое име, което, в случай че вече сте забравили, беше Бушман. Той искаше да се включи в оркестъра, но аз имах други планове. Записах се като студент в Уискънсинската консерватория. И баща ми, и майка ми вече бяха починали (интересно колко много си приличаха съдбите ни с Дани както в големите, така и в дребните неща), но предположих, че ще мога да си изкарвам хляба, като свиря вечерно време. Установих, че мога, но след една година установих също, че и аз като птиците не си падам по класическата музика и заряхах тази работа. И точно по същото време Дани бе открил, че е по-добър като тромпетист, отколкото като ръководител на състава, и „Бушмените“, както се изрази той, се върнаха в джунглата.

През следващите няколко години си изкарвахме прехраната със свирене и повечето време се държахме един за друг. Ако не бяхме в един и същ оркестър, то поне бяхме в един и същ град.

Тогава се случи нещо, което можеше да развали дружбата ни, ала само показва колко здрава е тя. И двамата се влюбихме в едно и също

момиче — Дорис Денис, певица в оркестъра на Томи Дръм, в който ние с Дани свирехме по това време. Тя харесваше и двамата ни, но лапна по Дани. Ожениха се и пак си останахме приятели. Всъщност и тримата бяхме приятели.

Няколко месеца след това Томи Дръм фалира и се наложи да разтури оркестъра. Почти всеки добър музикант — а Томи Дръм беше такъв — си опитва веднъж късмета като ръководител на оркестър; но малцина се оказват достатъчно добри бизнесмени, за да преуспеят.

Двамата с Дани — Дорис не пропусна да ни се натрапи — се събрахме, за да решим кой оркестър би могъл да ни вземе, и накрая — с подкрепата на Дорис — решихме, че сме малко стари за такава работа. Повечето музиканти от танцови оркестри зарязват музиката и се залавят с нещо друго към трийсетгодишна възраст, а именно на такава възраст бяхме тогава. Случи се и двамата да сме достатъчно състоятелни, за да напуснем. След като известно време бяхме работили здравата, имах спестена прилична сума. Парите на Дани бяха по-малко главно защото проявяваше слабост към понитата, ала Дорис разполагаше с известни спестявания и пожела да заеме на Дани достатъчно пари, та да имаме равни дялове, стига да успеем да намерим добро място за влагането им.

Опитахме тук-там, а единственото нещо освен музиката, което и двамата познавахме и обичахме, бяха колите. Така накрая открихме магазин за стари коли. В родното ни градче.

Това стана преди около една година и вече се бяхме позамогнали. Поне не бяхме в загуба, имахме някаква печалба, дори в добри дни изкарвахме хубава пара. В такива дни правехме по две добри продажби на сравнително модерни коли; за първата продажба виждахме зор, но втората беше лесна работа.

В девет без четвърт Дани ми се обади по телефона, а аз тъкмо се готвех да затворя магазина. Работим от девет до девет — Дани отваря сутрин и си отива следобеда, а аз започвам по обед и работя до затваряне; така и двамата сме в магазина по обедно време, като единият от нас е цялата сутрин, другият — вечер.

— Здравей, Ралф. Как върви? — рече Дани.

— Луда работа — казах му аз. — Продадох буика от петдесет и трета година.

— Браво. На пълната цена ли?

— Да, само че срещу заплащане в брой му обещах нови гуми. Все пак сделката е добра.

— Подскачам от радост — рече той. — Но и аз имам добра новина. Познай кой е в града?

— Ще се опитам. Кой? Айзенхауер ли?

— Нещо повече. Томи Дръм. Той има малък джазов оркестър и довечера започват да свирят в клуб „Казанова“. Да ти казвам ли още?

— Запази ли места?

— За трима. Само че ще трябва ти да ме закараш дотам. Дорис е на женско гости и взе моята кола, та съм пешак. Но ѝ се обадох по телефона и тя ще дойде при нас, щом свършат там, сигурно около единайсет. Ще можеш ли да ме вземеш направо от тук или първо ще се отбиеш у вас?

— Ще дойда направо при теб. У вас ще се измия, ще се обръсна и ще си сложа чиста риза. Останалите ми дрехи ги бива.

— Хайде, чупи се оттам, момче. Портфейлът ми плаче за „подплънка“.

Обикновено не разговаряме така, но щом отивахме да видим отново Томи и да чуем неговия джазов оркестър, естествено трябваше да дърдорим пак по тарикатски. Добре щеше да е да му осигурим подходяща подкрепа. Томи Дръм^[1], въпреки името си, свири на пиано много „студен“ джаз.

Трябваха ми десет-петнайсет минути, за да „приспя“ магазина и да се кача на стария меркурий, който ми служи за личен превоз — макар че когато съм на работа, той е при мен, та да не би някой да поиска да го купи — и още петнайсет-двайсет минути, докато осигуря „подплънка“ за портфейла на Дани. Двамата с Дорис имат малък апартамент в северната част на градчето. Спретнат е, но не е крещящо мебелиран. Блокчето е малко, състои се само от четири апартамента, по два на всеки етаж, и апартаментът на Бушманови е на долния етаж отляво.

Първо опитах бравата, мислейки, че Дани сигурно е оставил отключено, за да мога да вляза направо, и се изненадах, когато вратата не се отвори. Почуках, после още веднъж, по-силно.

От другата страна — нищо, тишина. Дали Дани не бе задрямал? Едва ли, пък и той спеше леко; дори първото ми слабо почукване щеше

да го събуди. Тази тишина бе необяснима. Очакваше ме всеки момент, не можеше да е излязъл някъде.

Минаха петнайсет минути и започнах да се безпокоя. В този малък апартамент нямаше как да не ме чуе. Но почуках пак, още по-силно, и го викнах по име.

В резултат на това отсреща се отвори една врата и някакъв човек с разчорлена прошарена коса надникна оттам. Веднъж ме бяха запознали с него като съсед на Бушмакови, но не помнех името му. Той каза: „Аха, вие ли сте?“, защото също ме позна, а после: „Какво става?“

Отвърнах:

— Аз познавам дома на Дани... той трябва да е вътре. Ама...

Оня ме изгледа вторачено.

— Вижте какво — каза, — стори ми се, че преди малко чух как отсреща нещо изтрополя. Ако мислите... Тези брави са ужасно слаби. Надявам се заедно да успеем...

Но аз вече бях блъснал с все сила вратата и съседът се оказа прав за бравата; още при първия натиск тя се счупи и вратата се отвори.

Дани, напълно облечен, но без сако, лежеше проснат върху килима на всекидневната с крака към вратата. Втурнах се, надвесих се над него и заопипвах яката на ризата, за да я разкопчая, и по-надолу, за да проверя дали бие сърцето. Съседът бе дошъл до вратата и аз му извиках през рамо да телефонира за линейка. Казах „полицейска линейка“, защото смятах, че тя ще ни обслужи по-бързо, каквото и да беше това, каквото и да се бе случило. И смятах, че зная какво се е случило — иначе безупречно чистата му бяла риза беше мръсна там, където някой я бе замърсил с няколко ритника, след като го бе пребил. Явно го бе „обработил“ здравата.

Сърцето му беше добре. Притичах до банята и намокрих една кърпа със студена вода. Бях сложил главата му на коленете си и бършех с кърпата челото му, когато съседът се върна.

— Идат — каза той. — Дани... добре ли е?

— Жив е. Мисля, че е пребит. — Сега Дани стенеше; явно започваше да идва на себе си.

— Мога ли с нещо...?

— В шкафчето над кухненската мивка има бренди — рекох. — Донеси малко.

Той донесе половинлитровата бутилка, пълна почти до половина. Извади запушалката и ми я подаде. Очите на Дани вече бяха отворени, но малко мътни. Устните му обаче се разтвориха, щом допрях гърлото на бутилката до тях, а когато я повдигнах достатъчно, за да поеме солидна глътка, той преглътна жадно и потръпна.

После се опита да седне, но аз го бутнах леко по рамото.

— Спокойно, момче — казах. — Иде линейка, тъй че по-добре е да лежиш неподвижно. Може да имаш нещо счупено.

Двама униформени полицаи вече влизаха. Както научихме покъсно, бяха дошли с патрулна кола, която случайно обикаляла наблизо, когато получили съобщението.

Преди да успеят да обелят дума, запитах иде ли линейка.

— Да — отговори единият. — Какво има?

— Побой, мисля — рекох му аз. Дани също се опита да каже нещо, ала му изшътках. — Почакай да се посъвземеш, Дани. Първо ние да обясним; нашата работа е по-проста.

Но и тримата имахме време да обясним какво е станало, преди да пристигне линейката, и разказът на Дани беше прост като нашите. Дори по-прост. Няколко минути след като разговарял по телефона с мен, тръгнал да отключи, за да мога да вляза после, но преди да успее да стигне до вратата, на нея се почукало. Отначало Дани помислил, че не е пресметнал точно времето и че аз вече съм пристигнал, затова разтворил широко вратата. Някакъв едър човек с вързана на лицето носна кърпа и прихлупена над очите шапка прекрачил прага и праснал един десен прав в зъбите на Дани. Дани почти не забелязал юмрука му, нямал време дори да се опита да избегне удара. И това било последното, което запомнил, преди да се свести с глава в скута ми.

Познава ли човека? Не, дори да го види пак, не ще може да каже кой е. Едър мъж, може би метър и осемдесет на ръст, тежи най-малко деветдесет килограма — това беше единственото описание, което успя да даде. Дани мислеше, че онзи е бил облечен с кафяв костюм, но дори и в това не беше сигурен. Отворил вратата и само след една секунда паднал и загубил съзнание.

Не, доколкото знае, няма врагове и не може да си представи за какво е било всичко това. Или човекът е луд, или го е сбъркал с някой друг, мислел е, че пребива някой друг.

Дани все повтаряше, че е добре и се опитваше да седне, но аз му казах, че може да има счупени ребра и не искаме някое от тях да пробие белия му дроб. Когато дойде линейката, сложиха го внимателно на носилка.

Аз пътувах с него до болницата за спешни случаи, но по пътя не разговаряхме много. Дани настоя да отида бързо в клуб „Казанова“, за да не закъснея за срещата с Дорис; ще се разтревожи, ако пристигне там първа и не намери никого от нас. Казах окей, но беше още девет и половина; имаше предостатъчно време и щях да чакам поне докато му направеха спешен преглед. Тъй че ако имаше нещо сериозно — в двамата започвахме да мислим, че няма, — щях да успокоя Дорис, без да я плаша.

В болницата не се бавихме много. Поставих в чакалнята само двайсет минути и влезе един лекар — съобщи ми новината: нищо счупено, нищо сериозно.

Ще го боли челюстта, ще го болят и някои ребра, има контузии на други места, но нищо по-сериозно. Ако зависело от лекарите, Дани можел да бъде изписан веднага и да се прибере у дома си, макар че този го съветваше да полежи спокойно и да си почине още половин час, преди да тръгне.

— Казвате: ако зависи от болницата — рекох. — А от какво друго зависи?

— От полицията — отговори лекарят. — Працат тук детектив да поговори с него.

Пуснаха ме да се видя пак с Дани. Бяха го съблекли за прегледа и тъкмо се обличаше, но с усилие.

— Слушай, Ралф — каза той, — ще кисна тук, докато някой детектив дойде да ме пече на шиш, но все пак може и да успее да стигна до „Казанова“ преди Дорис. В такъв случай не казвай нищо...

— Дрън-дрън — рекох. — Няма как да скриеш от Дорис. Твоята история може да стигне до вестниците или да не стигне, ама утре сутринта, като се събудиш, ще имаш много по-силни болки, отколкото сега. Сигурно няма да успееш сам да се облечеш. А и челюстта навярно ще те боли толкова силно, че няма да можеш да сдъвчеш препечените филийки за закуска. Все ще трябва да кажеш нещо на Дорис и по-добре да е истината. Защо пък не?

Дани ме разбра и отстъпи, при условие да смекча нещата, а не да преувеличавам, ако се наложи аз да ѝ кажа.

Пред входа на болницата хванах такси, за да се върна до жилището му да взема моя меркурий; докато стигна там, беше вече десет часът. „Казанова“ е на доста голямо разстояние западно от града, на около един час път с кола, но карах бързо пристигнах доста преди единайсет. Мислех си мрачно колко ли пари ще струва на Дани таксито дотук, но нямаше друг изход.

Заведението беше претъпкано. Добре че Дани бе запазил маса. Тя се оказа съвсем неподходяща за целта ни; помещението имаше формата на буквата Г, а масата се намираще в дъното и подиумът на оркестъра не се виждаше от нея. Но сигурно щяхме да успеем да си намерим по-хубава; хората, дошли главно да вечерят, скоро щяха да започнат да се разотиват.

Затова заех масата, без да споря, и си поръчах уиски със сода. Може би щеше да бъде забавно да послушам този оркестър, без да го гледам, та да видя дали ще мога да отгатна кой е с Томи Дръм. Пианото на Томи бих познал навсякъде. Саксофонът не беше на висота и не можех да се сетя кой свири на него; можеше да бъде който и да е от стотина саксофони. Звучеше плавно, нямаше грешка, но бе слаб в импровизацията; пианото на Томи успяваше да го води донякъде. Изпълнението беше задоволително, подходящо за еснафите. Барабаните бяха по-добри, ала не можах да позная барабаниста, докато не подхвана соло — заработи бързо и сръчно (но като цивилизован човек) с чинелите. Беше Франк Ричи; никога не съм свирил с него, но го познавах и често го бях слушал, все с джазови оркестри. Той си падаше по малките оркестри; не обичаше големи състави. Томи беше в стихията си; с по-добър саксофонист съставът щеше да е блестящ.

И тъй, след като познах барабаниста и се отказах да гадая кой свири на саксофона, оставих полуизпитата си чаша на масата и се промъкнах по-напред, за да виждам оркестъра. В края на краищата се оказа, че познавам саксофониста, но слабо. Беше Мик О'Нийл; ние с Дани бяхме свирили два-три пъти с него на кратко време. Дани никога не бе го харесвал, веднъж едва не се сбиха, но аз се погаждах с Мик. Някога започнал в Нови Орлеан и си беше чисто „дикси“; биваше си го, но бе съвсем неподходящ за това, което Томи Дръм свиреше тази

вечер. Чудех се защо Томи бе взел тъкмо него. Нечия ръка докосна ръкава ми и един глас произнесе:

— Здравсти, Оливър! Седни.

Беше Макс Стайвърс. Чувал бях, че е букмейкър и мошеник.

Бях го срещал тук-там.

— Запознай се с Джино Итуле — каза той и кимна към сътрапезника си. — Джино, това е Ралф Оливър.

Ръкувах се с някакъв човек с телосложение на бирена бъчва.

— Седни — повтори Стайвърс. — Забелязах каква калпава маса са ти дали. Нищо не можеш да виждаш оттам.

Намърдах се на свободния стол до него.

— Благодаря — рекох. — Ще седна за малко; очаквам някого. — Огледах се за келнер. — Ще помоля да ми донесат чашата тук.

— Остави я — каза Стайвърс. — Аз ще ти поръчам нова. — Протегна ръка, щракна с пръсти и изведнъж към нас се втурнаха не един, а трима келнери. Поръчах уиски със сода и се усмигнах на Стайвърс.

— Добре те обслужват.

— Така и трябва. Аз съм собственик на част от заведението. Слушай, ти не си ли бивш музикант? Какво мислиш за новия ни джазов оркестър?

— Дойдох да ги чуя; те са ми стари приятели. Тъй че не съм безпристрастен.

Когато келнерът донесе напитката ми, реших, че тъкмо сега, докато седя със собственика на част от заведението, трябва да си направя устата за по-хубава маса, ала Стайвърс ми попречи и махна на келнера да си върви.

— Вземи тази маса. Ние с Джино си тръгваме след малко. По-голяма е; приятелите ти от оркестъра навярно ще искат да поседнат при теб през почивката.

Така въпросът се реши и аз благодарих на Стайвърс. Мошениците може да не са добри хора, ала е добре да се познаваш и с такива, особено когато не работят против тебе.

Двамата излязоха след минута, а после Томи Дръм погледна към мен, улових погледа му и магнах с ръка. Той не ми магна в отговор, дори не кимна, но оркестърът му подхвана една добре позната

заплетена музикална фраза, с която някога двамата си правехме шеги. След няколко минути завърши изпълнението и той дойде на масата ми.

Казах, че е чудесно да се видим пак.

— Страхотно — рече той, ухилен до уши. — Как я караш с бензиностанцията?

— Магазин за стари коли. Крета криво-ляво. А как е твоят оркестър?

— Нали го чу! — каза той. Поклати тъжно глава. — Давам кралство за един саксофонист. Не искаш ли да порботиш пак, Ралф?

— Отказах се, Томи. Сега съм продавач на коли и бизнесмен. Може още да не изкарваме много пари, но работим и ще успеем.

— Идвай само вечер, поне докато сме ангажирани тук... за един месец. Все ще можеш да отделиш известно време в свободните си дни.

Поклатих отрицателно глава.

— Съжалявам, Томи, изключено е. Но какво става? Как така си взел Мик? Знаеш, че свири „дикси“.

— Как да не зная? Това е дълга тъжна история, Ралф. Уинги Тайлър свиреше при мен; той е сред най-добрите в нашия бранш, ако не смятаме големите таланти, които не мога да си позволя. Ех, драги, само да чуеш как свири това момче! И тази сутрин, два часа преди излитането на самолета за насам, ми погоди номер. Знаеш ли какво направи?

— Какво?

— Спука му се апендиксът, ето какво. Е, операцията вървеше отлично; не можахме да дочакаме края, ама казах на доктора да ми прати телеграма. Но Уинги е извън строя за цял месец, за толкова време сме ангажирани тук. Тъй че два часа преди излитането на самолета бях още в Питсбърг и точно когато мислех да анулирам ангажимента, се натъкнах на Мик. Той каза, че и без туй е закъсал, та ще дойде с нас и ще замества Уинги, докато си намеря друг. Хубаво ще бъде да сменя Мик — ти не го изместваш. Няма такова нещо, Джексън.

Той ми запали цигарата, която тъкмо бях захапал.

— Все пак помисли. Поговори с Дани; той ще ти каже, че не бива да изоставяш стария си приятел. А той къде е?

— Ще дойде по-късно. И Дорис.

— Страхотно. Само че защо не си стоите вкъщи? Намерих ви телефонните номера в указателя и непрекъснато набирах ту единия, ту

другия, докато най-сетне в осем и половина се свързах с Дани.

— Трябвало е да се обадиш в магазина; и двамата бяхме следобед.

— Проверих в указателя, но търсех на бензиностанции. — Томи погледна часовника си и стана бързо. — Обратно на подиума — рече той. — Сега сме по средата на програмата, затова предупредих другите момчета да си останат по местата. По-късно всички ще дойдем. *Nasta manana*^[2].

Аз също погледнах часовника си; учудих се защо Дорис не идва. Наближаваше единайсет и половина. Е, половин час не е закъснение за една жена.

Дани влезе след няколко минути. С него имаше някакъв здравеняк на средна възраст и ако не беше ченге, значи беше дегизиран като ченге; облечен бе с лъскав син костюм от шевиот, носеше черна мека шапка, която гардеробьерката не бе успяла да му вземе, и затворени обувки, каквито не бях виждал от дълго време. Имаше закръглено лице и тъжни очи.

Дани ми го представи като лейтенант Андрюс.

— Убедих го да ме разпита, докато ме возеше с колата си. Виждаш ли колко пари спестих, вместо да плащам за такси! — ухили се Дани.

— Не беше нужно да ме убеждава — каза Андрюс. — Искан да поговоря с вас и с Дръм. Той свири на пианото ей там, нали?

Кимнах, но попитах:

— Защо пък с него? Та той не би могъл да има нищо общо с това, което се случи на Дани.

Андрюс ме изгледа втренчено.

— Значи вие знаете какво точно се е случило с вашия съдружник?

— Не, разбира се. Но разбирам какво имате предвид. — Случайно погледнах към входа и рекох: — Ето, иде Дорис. Вижте какво, лейтенанте, хайде да прескочим с вас за малко до бара. Нали искате да ме разпитате? Така ще дадем възможност на Дани да каже на жена си какво се е случило. Тя ще се разтревожи още повече, като види, че Дани разказва в присъствието на полицаи.

Андрюс кимна и станахме. В този момент Дорис ни забеляза, аз ѝ махнах и посочих Дани, а ние и двамата с Андрюс тръгнахме към

бара. Но на половината път дотам той ме улови за ръката и ме дръпна настрани.

— По-добре да излезем на терасата. Аз не пия в работно време, пък и на бара е голяма блъсканица.

Съгласих се. Излязохме в прохладния мрак и седнахме на един бетонен парапет. Оттук можехме да слушаме музиката; чух как Мик О'Нийл засвири нещо, което би могло да се нарече далечен вой. Намръщих се.

— И тъй — заговори Андрюс, — разкажете ми какво спорел вас се е случило.

Разказах му какво според мен се е случило, а той слушаше, без да ме прекъсва.

Щом свърших, запита:

— Сигурен ли сте, че Бушман ви се е обадил по телефона в девет без четвърт?

— С точност до една-две минути. Тъкмо погледнах часовника си и се двоумях дали да започна да гася лампите и да затварям.

— Май съвпада — каза той. — Мистър Бушман случайно си е отбелязал часа, в който мистър Дръм му се е обадил осем и половина. След това не е поглеждал часовника, но първото нещо, което направил, било да позвъни в клуба, да запази маса и...

— Защо не е помолил Томи да се погрижи за това? Така е по-просто.

— Казва, че се сетил едва когато затворил телефона. Както и да е, след това позвънил на жена си, която била на гости, взел душ, а после се обадил на вас. Значи ви е позвънил приблизително към девет без четвърт.

— Но какво значение има това?

— Просто се опитвам да проследя развоя на събитията. Точното време може би няма значение. Съседът отсреща гледал телевизия, когато чул как нещо изтрополяло. Смята, че станало някъде към средата на втората част на половинчасова пиеса — след прекъсването за търговски реклами. Значи излиза, че е било, да речем, някъде между девет без десет и девет без пет. Бихте ли могли да стигнете с колата си от магазина до жилището на Бушманови за пет-десет минути?

— За десет минути може би, ако карам много бързо. Но тогава аз не бързах. Докато затворя магазина, стана почти девет. После, не карах

с голяма скорост и трябва да съм пътувал най-малко още петнайсет минути, за да стигна дотам. Но защо? Да не мислите, че аз съм напердашил Дани?

— Не, не мисля — каза меко Андрюс. — Просто не изключвах и тази възможност. Все пак вие сте висок около метър и осемдесет и тежите деветдесет килограма, както той описа човека, който го е ударил. Освен това носите кафеникав костюм и се хващам на бас, че сте имали и носна кърпа.

Разсмях се.

— Сложете ми белезниците, лейтенанте — рекох. — Пипнахте ме. Но я ми кажете — защо съм го направил?

— Може би заради жена му. Едно време и двамата сте били влюбени в нея, а може и все още да сте влюбен. Докато ми обясняваше колко близки приятели сте били с него, мистър Бушман ми каза и това, че и двамата сте били влюбени в нея. Ами ако още сте влюбен?

— Не съм — заявих аз, — но дори и да бях влюбен, бих ли могъл да отнема жена му, като го набия? Това е глупаво, лейтенанте.

Той въздъхна.

— Май е така. Има ли вашият приятел врагове?

— Никакви, доколкото ми е известно, и залагам двайсет долара срещу един, че щях да ги знам. Може би има няколко души, на които едно време Дани не се нравеше много — музикантите не са едно голямо щастливо семейство, понякога се хващаме за косите, но едва ли някой все още му има зъб.

— А-ха. Играе ли комар?

— Не. Едно време, когато свирехме заедно, играеше малко, правеше само дребни облози на конни състезания, но вече се е поправил. И двамата се поправихме.

— Така ли? В какъв смисъл се поправихте?

— Вече не бия приятелите си и не им чупя ребрата — казах му аз.

Той пак въздъхна.

— Е, благодаря. Това и очаквах. Да се връщаме ли?

Когато влязохме вътре, видях, че оркестърът явно беше свършил изпълнението си, защото и тримата седяха на масата с Дани и Дорис. Запитах се за секунда дали Дани е имал време да разкаже на Дорис за случилото се, после разбрах, че трябва да е имал, понеже оркестърът

бе изсвирил две парчета, докато двамата с Андрюс стояхме на терасата.

Спрях Андрюс, щом влязохме.

— Слушайте, лейтенанте — казах, — това е семейна среща на хора, които не са се виждали повече от една година. Ако вземете да задавате въпроси на масата, ще развалите настроението на всички. Защо не превърнете онова кътче на терасата в свой кабинет и не поговорите там поотделно с когото си искате, както направихте с мен?

— Уморен съм, синко — каза той. И чак сега, когато го видях толкова отблизо под ярката светлина, забелязах, че лицето му наистина изглежда уморено и по-старо, отколкото ми се стори отначало. — А и работното ми време отдавна изтече. Да, бих искал да поговоря с всички тук, но смятам, че можем спокойно да го отложим за утре.

— Чудесно — рекох. — Така ще е най-добре за всички.

— Да. Мисля, че вече няма опасност. Побойникът, който е напердашил вашия приятел, направо го е пребил; дори и да иска, няма какво повече да му направи, тъй че защо да се връща? Но аз имам още един въпрос към вас и забравих да ви го задам навън; тази вечер мозъкът ми явно отказва да работи повече.

— Да го чуем — рекох.

— Дали вашият приятел случайно няма тайна връзка с жена, която има ревнив съпруг или любовник?

— Не — заявих аз. — Точно този порок му липсва. И повярвайте ми, ние сме толкова близки, че щях да знам, ако кръшкаше. Щях да се сетя преди Дорис.

— Изглеждате много уверен. Добре, ще ви повярвам. Благодаря, синко, и лека нощ.

Върнах се на масата, казах „здравей“ на Дорис и се ръкувах с Франк Ричи и Мик. Дани повдигна вежди и разбрах, че се чуди какво се е случило с полицаия, затова се наведох и му казах.

И така за известно време заряхахме сериозните разговори. През следващия половин час говорихме за музика и си спомняхме за едно време. После оркестрантите трябваше да се върнат на подиума и щом Томи загъделичка клавишите, Дорис погледна Дани:

— Имаш ли нещо против да потанцувам с Ралф?

Дани й се усмихна.

— Теб всъщност не ти е до танци, миличка. Ти искаш чисто и просто да го подпиташ, да разбереш дали съм ти казал всичко. Добре, върви.

Когато бяхме вече на дансинга и танцувахме, Дорис рече:

— Дани беше прав, Ралф. Аз искам да те подпитам за туй-онуй.

— Извинявай, че съм такъв лош танцьор.

— Не бъди глупав. Ти знаеш, че си чудесен танцьор, иначе нямаше да говориш така. А що се отнася до Дани... дали той не подценява това? Искам да кажа, дали разбира колко е пострадал.

— Само няколко натъртвания, Дорис. Това е чистата истина, защото го чух от самия лекар. Но утре сутринта сигурно ще има силни болки и може би не трябва да отваря магазина. Знаеш ли какво, ще се обадя по телефона, и ако не му е добре, ще отида в магазина в девет. Ако и по-късно не му се идва, нищо лошо няма да ми стане да поработя този път дванайсет часа.

— Много мило от твоя страна, Ралф. Имаш ли някаква представа кой може да е направил това и защо?

— Никаква. Както каза Дани, когато разговаряхме с полицаите от патрулната кола, възможно е някой да го е сбъркал с друг. Което значи, че човекът е бил професионален побойник, пратен да пребие някой непознат, и е сбъркал вратата или сградата. Или е така, или е бил откачен.

— Ако е такъв, дали няма да дойде пак?

Успокоих я, като повторих думите на лейтенанта, че човекът просто е пребил Дани и ако е искал да му причини нещо по-лошо, можел е да го направи на място и веднага, без да се изложи на допълнителния риск да идва повторно.

После, за да сменя темата, я попитах нова ли е роклята, която носи. Беше без презрамки, от черно кадифе, което подчертаваше красиво дългата ѝ руса коса, и бях сигурен, че не съм я виждал с нея.

Дорис се облегна на ръката ми и се разсмя.

— Взех я назаем, Ралф. Бях на гости у приятелка, която има бебе. Да не мислиш, че съм си облякла вечерната рокля по този случай? Обясних на Уини за какво е бил телефонният разговор и тя ми зае тази рокля. — Добави малко замечтано: — Великолепна е.

Нищо повече не си казахме и танцувахме само веднъж.

Едва се върнахме на масата и Мик О'Нийл дойде при нас. Сложи ръка на рамото ми.

— Ще изпълниш ли и ти нещо, Ралф, момчето ми? Взemi моя саксофон. Току-що избърсах мундщука и сложих нов платък.

Настани се на един стол. Аз се колебаех, а той ми се усмихваше.

— Хайде, приятелю, пет пара не давам, че може да си по-добър от мене. Покажи на какво си способен.

Дорис ме улови за ръката и рече: „Върви, Ралф“, тогава кимнах и се качих на подиума. Томи каза: „Здравей, приятелю. Кажи какво да свирим.“ „Ти кажи — рекох — и започвай. Но чакай първо да навлажня платъка.“ Навлажних го и изсвирих няколко тихи акорда, а после кимнах.

— Нека да е „Тяло и дух“ — каза Томи. — Аз ще започна с осем такта, после ще се включиш ти. — Той подхвана плавно, после всички засвирихме.

Изпълних първата тема горе-долу добре, а после продължих смело напред. Томи с усмивка подхвана друга вариация в ритъма на суинга, аз влязох в тон и надух силно. Свирех от все сърце и със съзнанието, че се връщам. Томи се обърна да ме погледне. „Я го чуйте тоя луд саксофонист“ — каза той. Звучеше добре, а аз се чувствавах още по-добре.

После, докато Франк изпълняваше соло на барабаните, хвърлих поглед към нашата маса, Дани седеше там самичък, а наблизко Мик танцуваше с Дорис. Мислех си: дано Дани да не се разсърди за това. Не че има нещо против други мъже да танцуват с Дорис, но с Мик е друго — Дани може още да му има зъб. Но сигурно няма нищо лошо, си рекох, Дани не е чак толкова злопаметен; бяха минали вече три години, откакто той едва не се сби с Мик. Сега не можех да си спомня за какво беше, а вероятно и Дани не помнеше.

Като свършихме изпълнението, Томи се опита да ме убеди да остана до края; аз отказах, но добавих, че след няколко дена пак ще бъда свободен, ще си донеса моя саксофон и ще изкарам цялата програма, а може би и нещо повече.

И тъй, върнах се на масата, а Мик, който тъкмо бе завел Дорис при Дани, отиде на подиума. Дани каза: „Чудесно беше, Ралф“, Дорис: „Екстра“, а аз се опитах да се изчервя от скромност.

Дали се наведе към мен и рече:

— Мик ми разправяше, че Томи искал да влезеш в състава. Защо не го направиш, Ралф? Само докато свирят тук. Все ще се справим с магазина.

— Не, Дани — отговорих аз. — Нали помниш какво си обещахме; ние няма да свирим за пари. Импровизации, някое и друго изпълнение — може. Но започне ли един от нас да се занимава със странична работа, магазинът ще фалира. Ние обсъдихме подробно този въпрос и взехме окончателно решение.

— Но това е друго. Томи е наш приятел и има нужда от саксофонист. Не можем да изоставим приятел в беда. Ако си разменим смените в магазина, тъй че аз да работя вечер...

— Може да е така, ако Томи наистина е закъсал. Но Мик се е съгласил да остане при него, докато се намери заместник. И колко души в тая навалица ще доловят разликата? Един на трийсет може би; Томи няма да загуби договора си.

— Е, добре, щом мислиш така.

Дани повдигна рамене. Това ме изненада малко; бях очаквал да настоява повече. А кой знае тогава? Може би щях да се оставя да ме убеди. В бизнеса трябва да имаш принципи, но това не значи, че не можеш поне веднъж да поотстъпиш.

— Ралф е прав, Дани — обади се Дорис. — Ти ще имаш успех в търговията с коли, но само ако и двамата държите здраво и не се мотаете.

И това сложи край на възможността да ме убедят да свиря с Томи; щях да се изложа, ако променях решението си.

Пихме още по една чаша. Дани изкара два танца с Дорис, а аз — един и когато я върнах, той прикриваше прозявката си.

— Деца — рече Дани, — трябва да си вървя, ставам рано, а пък минава полунощ и имам цял час път до вкъщи.

Казах му, че на сутринта ще има болки, та този път нека аз да отворя магазина, но той твърдеше, че ще бъде добре. Ала се съгласи с мен, когато споменах, че съм се разбрал с Дорис да се обадя по телефона на закуска, за да проверя дали той ще може да работи.

Дани позволи на Дорис да остане и да се прибере с мен, но тя отказа. Помоли ме да обясня на момчетата какво е положението, за да не става нужда двамата да се качват на подиума и да им казват „лека нощ“.

— Ако бяха само за една вечер тук — рече Дани, — щях да събера сили и нямаше да мръдна. Не те ще останат цял месец, често ще наминаваме.

— Добре — казах, — чупете се тогава, преди да са изкарали това парче, защото може да е последно и няма да ви пуснат. Пази се, Дани. Лека нощ, Дорис.

Оказа се, че това наистина е последното изпълнение на оркестъра и добре че се измъкнаха. „Казанова“ е клуб, който се затваря рано в град, където хората се прибират рано. Повечето клиенти идват да вечерят и не се задържат дълго след това, тъй че музикалната програма е от шест до полунощ с няколко прекъсвания. Както е прието, клубът остава отворен още два часа — заради ония, на които им се седи до късно, но трябва сами да се забавляват.

Сега съставът се премести на моята маса, където бях останал сам, и след като поднесох извинения от името на Дани и Дорис и обясних защо си бяха отишли толкова рано, до затварянето на заведението се развличахме с приказки.

Междувременно продадох още една кола, макар и не много изгодно. Томи подхвърли, че мислели да наемат кола за един месец, тъй като пристигнали със самолет и не разполагали тук с превозно средство. Каза, че една кола ще върши работа и на тримата, дори понякога да се карат за нея. Обясних им колко ще струва наемането на кола за един месец — доста — и изтъкнах, че е по-добре да си купят някоя евтина, но добра кола и на тръгване да я препродадат. Казах им, че в магазина имаме един форд, модел 1949, оценен за четиристотин и петдесет, та ако се навият да го вземат за толкова, в края на месеца ще го откупим обратно за четиристотин, при положение че не са го чукнали някъде, или на каквата цена се полага, ако са го повредили нещо. Това им се видя чудесно и казаха, че на другия ден следобед ще наминат да прегледат форда и вероятно ще го вземат. От такава сделка нямаше да спечелим нищо, но знаех, че Дани ще се съгласи.

— Къде сте на квартира, момчета? — попитах. — Ще ви закарам.

Малко се изненадах, когато научих, че са настанени в мотел, макар че са без кола — Томи трябваше да погледне ключа си, за да ми каже името му. Но смятали утре да вземат някоя под наем, тъй че нямаше нищо чудно. От летището пътували с такси и забелязали

мотела, в който имало голям плувен басейн; и Томи, и Мик — особено Мик — обичали да плуват, та поискали таксито да ги свали пред мотела. Наели две стаи — Томи и Франк в едната, а Мик се настанил в другата.

После се опитаха да ме накарат да вляза в мотела, за да се почерпим преди лягане, но знаех, че това значи да плямпаме още един-два часа и отказах. Беше вече два и половина, а трябваше да ставам рано, за да се обадя на Дани преди закуска. Но дадох на Томи телефонния номер на магазина и му казах да позвъни рано следобед. Ако и двамата с Дани бяхме на работа, можех да ги докарам да видят форда.

Вкъщи се прибрах в три, нагласих будилника да звъни в осем и веднага си легнах.

Когато зазвъня, затътрих се към телефона, стараяйки се да не се събудя съвсем, и набрах номера на Дани. Ако е добре, защо да не си открадна още два часа сън?

Но не беше добре. Обади се Дорис:

— Не може да се помръдне; има силни болки, Ралф. Поръча да ти кажа, че ще ти бъде благодарен, ако днес си размените смените, за да си почине още няколко часа.

— Разбира се — рекох. — Кажи му да прескочи, когато може или пък изобщо да не идва. Нищо няма да ми стане, ако един ден върша цялата работа. Някой път ще си взема свободен ден и така ще бъдем квит.

— Благодаря, Ралф. Но той смята, че ще може да дойде следобед. А навярно и по-рано.

— Не е нужно да ми се обажда — казах. — Аз ще го потърся.

Така сложих край на всякаква възможност да си поспя още малко. Взех студен душ, за да се разсъня, а после се избърснах и се облякох. Спомних си, че бях обещал на Томи да донеса своя саксофон за следващото изпълнение и реших, че това може да стане още тази вечер, стига Дани да дойде да ме смени, затова сложих саксофона с калъфа в колата. Пътюм се отбих в една закусвалня и пристигнах в магазина малко след девет часа.

Беше скучна утрин. Никаква клиентела, ако не се смятат двамата юноши, които искаха да продадат една таратайка. В нашия бизнес таратайки не се купуват. Имаш таратайки, които си бил принуден да

приемеш, за да продадеш малко по-добри коли, и можеш да се смяташ за голям късметлия, ако успееш все пак да размениш изгодно някоя таратайка. Затова се наложи да отпратя момчетата.

Малко преди обед пристигна друга таратайка и от нея слезе лейтенант Андриус. Той не изглеждаше така уморен, както предишната вечер, но и не беше съвсем весел.

— Съжалявам — казах, — но не можем да я купим. Или искате да я заменим за по-добра?

— Може, но не днес. Тук ли е мистър Бушман?

Отговорих му, че Дани си е още вкъщи, но е възможно да намине по-късно.

— Само че не си е вкъщи. Тъкмо идвам оттам. Госпожата ми каза, че излязъл около единайсет часа. Е, и без туй исках да поговоря с нея, та ми се удаде такава възможност. Къде според вас може да е отишъл мистър Бушман?

Повдигнах рамене.

— Сигурно има някакви поръчки. Днес си разменяме смените, тъй че няма да дойде тук по-рано от един часа. Има ли нещо ново?

— При нас — не. Мислех, че след като се наспи, вашият приятел ще може да си спомни нещо, което навярно е пропуснал преди. — Той си свали шапката и обърса челото си с носна кърпа. — Никой друг не е пребит още.

Не загрих веднага и възкликнах: „А“, но се сетих какво има предвид, преди да се залови да ми обяснява:

— Ако са набили друг човек, някой ще разбере, че е направил грешка.

— А истинската жертва може и да не съобщи... — рекох, — ако знае, че я очаква такава нещо.

— Възможно е. Няма ли да добавите нещо? Да сте научили нещо ново в оня клуб, след като си отидох?

И на двата му въпроса отговорих отрицателно. Но после добавих:

— Казахте, че искате да поговорите с момчетата от състава. Снощи аз ги закарах с колата си, тъй че мога да ви съобщя в коя дупка са се заврели — „Кипарисовата колиба“, мотел край главната магистрала.

— Благодаря. Но нямам намерение да я търся днес, а може и изобщо да не ги потърся. Доколкото виждам, няма начин да са замесени; свирили са в клуба, когато е станало.

— Така е — рекох. — Никой от клуба не би имал време между изпълненията да отиде до града и да се върне. Пътят в едната и в другата посока е най-малко три четвърти час.

— Знам. — Андрюс се качи в колата си и запали мотора, но вместо да потегли, опря лакът на прозореца, погледна ме и каза: — Ще бъда откровен с теб, синко. Ако не изникне нещо ново, нищо повече не можем да направим в случая. Особено щом жертвата не е в състояние да познае нападателя дори да го види. Обаче ако е станала грешка и ни съобщят за друг побой, тогава ще имаме някаква нишка. В противен случай...

Той се поколеба, но аз му подсказах:

— Какво в противен случай?

— Пак няма да стигнем доникъде, ако вашият приятел не реши да бъде откровен. Щом един човек е пребит умишлено, той много добре знае защо е станало това. Ако по някакви лични съображения не иска да ни каже, тогава не можем да му помогнем.

— Тук сте прав — признах аз. — Да кажа ли на Дани, че ще дойдете пак?

— Не, защото няма да дойда. Днес следобед имам друга работа, ще пиша доклад и ще си бъда в полицейското управление. Вие поговорете с приятеля си, предайте му какво съм ви казал и му поръчайте да се отбие при мен или да се обади по телефона, ако иска да добави нещо.

— Добре, лейтенанте.

Дани дойде към един, но нямах възможност да говоря с него веднага, понеже в този момент разговарях с един евентуален клиент. Когато се освободих, Дани пък беше зает.

После настъпи затишие в работата ни и успях да му съобщя за посещението на лейтенанта и да му предам думите му.

— Май е прав — рече Дани. — В смисъл, че нищо повече не са в състояние да направят. И че ако човекът поправи грешката си и напердаши когото трябва или вече го е напердашил, за това може никога да не научим.

— Ъ-хъ. Как си? Сигурен ли си, че ще можеш да работиш до довечера?

— Сигурен съм. Не бих се качил на ринга с някой боксьор, но като седя, ми е по-зле, отколкото като съм на крак, тъй че какво ще загубя, ако поработя? Върви ли търговията тази сутрин?

Отговорих му, че не върви и това ме подсети да му кажа за сделката, която бях направил с момчетата от оркестъра — след като изпробват колата, разбира се.

Дани одобри.

— Няма да имаме голяма печалба, ако се наложи да я откупим само с петдесет долара по-евтино — каза той, — но може пък да не я върнат. Ако сключат договор да свирят някъде надалече, ще трябва да пътуват с кола и сигурно ще я задържат. Я изтичай да обядваш, че да бъдеш свободен, когато дойдат.

Отидох в ресторанта отсреща, обядвах и когато се върнах, Дани каза, че Томи Дръм вече се е обадил. Били съгласни.

Поколебах се дали да тръгна с форда и да помоля някого от тях да ме докара обратно, ако го купят, или да ги взема с моята кола и да ги докарам в магазина. И едното, и другото беше разумно, но реших да използвам моята кола. Ако бяха достатъчно платежоспособни, може би щяха да се опрат на някоя от по-добрите коли в магазина, вместо на посочената от мен. Ако им покажех първо форда, можех да изпусна солидна сделка. А сделката щеше да бъде добра, както предполагаше Дани, ако решеха да задържат колата и да пътуват с нея при следващия си договор.

Момчетата ми бяха казали номерата на стаите си, но не знаех къде се намират тези стаи, затова паркирах пред мотела и свърнах към задния вход. Намерих самостоятелната стая на Мик и почуках на вратата, но не получих отговор. Тогава отминах още няколко врати на същия ред и почуках пак. Гласът на Томи ми подвижна да вляза.

Томи Дръм седеше на един стол и четеше „Даунбийт“, а Франк Ричи се излежаваше на леглото и нищо не правеше.

— Здравей, Ралф. Докара ли форда? — каза Томи.

— Не. Реших да ви закарам до магазина. Може да поискате да видите и някои други коли, преди да вземете решение. Къде е Мик?

— В стаята си, предполагам.

— Няма го там — казах аз. — Първо минах край неговата врата и почуках.

Томи повдигна рамене.

— Май е излязъл да се поразходи; мре за чист въздух. Но няма значение. Тримата обсъдихме въпроса снощи, след като ти ни докара тук, и решихме, че ще бъде по-добре само ние с Фред да купим колата. Мик няма да остане с нас през целия месец, ако успее да му намеря заместник, тъй че ще поеме само част от текущите разходи, не можем да го закачаме за друго.

— Изглежда разумно — рекох. — Е, ще тръгваме ли?

— Първо да пийнем — обади се Томи. — Аз отказвам да разглеждам коли на празен стомах. Чисто ли го искаш твоето, Ралф? Или както обикновено?

Той отиде до шкафа, наля по малко във всяка от трите чаши и ни ги раздаде. Аз казах, че не искам моето нито чисто, нито както обикновено, и занесох чашата си в банята; излях почти половината, защото ми бе налял много, а не исках да пия толкова рано през деня; трябваше да се върна в магазина да продавам коли, тъй че останалото разреших с четири пръста вода.

Насядахме с чаши в ръце и Франк рече:

— Да убием малко време. Мик може просто да обикаля наоколо или кой знае какво. И дори да не се включи в покупката на колата, навярно ще иска да дойде с нас в града.

— Не чукнах силно — казах аз. — Може да спи още.

Томи поклати глава.

— Отдавна е на крак. Ние станахме към десет, а в това време той вече плуваше в басейна. Каза ми къде да намерим ресторант, за да закусим — в съседната пресечка. Когато се върнахме, беше излязъл от басейна, но не искаше да си ляга отново. Мик не обича да си подремва.

Плямпахме за това-онова, докато си пресушихме чашите, после опитахме пак да отворим вратата на Мик О'Нийл, но със същия резултат, който бях постигнал аз преди двайсет минути, тъй че натъпкахме се в моя меркурий и отидохме в магазина.

Огледаха няколко други коли, но накрая избраха форда от 1949; още отначало бях отгатнал правилно на каква цена ще се спрат при тия обстоятелства. Попълниха чекове, оформих документите и си получиха колата. Предложиха да закарат единия от нас или и двама ни до най-

близкия бар, за да се почерпим за успешната сделка; казах на Дани да отиде, тъй като вече бях пил с тях в мотела.

Останах сам в магазина и се видях заобиколен от евентуални клиенти, които разглеждаха колите, но когато момчетата докараха Дани обратно, напливът бе вече намалял и нямаше много работа.

В пет часа Дани рече:

— Защо не си отиваш, Ралф? Аз мога да поема работата.

— Сигурен ли си, че ще можеш да работиш цяла вечер?

— Разбира се, че съм сигурен. После сигурно ще ми се доспи, тъй че довечера няма да дойда в „Казанова“. Тръгваш ли си?

— Мисля да вечерям там — рекох. — В шест, когато започват да сервираат. Тогава може да изсвирия с момчетата няколко парчета. Саксофонът ми е в колата.

— Е, приятно прекарване. Ще се видим утре.

— А може и по-скоро. Ако не остана повече от час-два в клуба, пътъом за вкъщи ще се отбия в магазина да проверя какво е положението.

Но на път към „Казанова“ в края на краищата реших да не вечерям там; просто не бях достатъчно гладен, за да оценя една вечеря за пет долара. Затова се отбих в по-евтин ресторант и си спестих три долара и половина, като хапнах нещо по-леко. Пристигнах в клуба в шест и четвърт.

Когато влязох със саксофона си, Томи Дръм и Франк Ричи свиреха, Мик О’Нийл не беше на подиума, нито пък се виждаше наблизно. Тръгнах към тях, но някой докосна ръката ми я каза:

— Здравейте, Оливър. Седнете да пийнете с нас.

Беше Макс Стайвърс, онзи букмейкър и мошеник, който ме бе черпил предишната вечер. Джино Итуле със снага на бирена бъчва пак беше с него.

— Искам първо да се видя с момчетата — рекох аз. — Мик О’Нийл още ли не е дошъл?

Наложи се да обясня на Стайвърс, че Мик О’Нийл е саксофонистът на състава, но той каза: Не, тази вечер още не се е явявал саксофонист.

Томи ме видя, че идвам, завърши изпълнението си точно когато стигнах до него.

— Къде е Мик? — запитах го аз.

— Не знам. Не се е явявал. Слава богу, че си тук. Тъкмо се обадох по телефона в магазина и Дани каза, че идваш и носиш саксофона си.

Взех да вадя саксофона от калъфа и да го сглобявам.

— Не се ли отбихте в мотела да го вземете? — попитах аз.

— Разбира се, и чакахме колкото можахме. Щяхме да закъснеем. Пъхнах под вратата му бележка да си повика такси и запрашихме насам. Мислехме, че ще го заварим вече тук, но го няма.

— Томи, сигурен ли си, че той не е заспал в стаята си?

— Хлопахме толкова силно, че можехме да събудим и мъртвец, а Мик спи леко. Сигурно се е запилял някъде и е загубил представа за времето. Би трябвало да се появи всяка минута.

— Мик няма навик да закъснява — рекох аз. — Може да му се е случило нещо.

— И аз се безпокоя малко, Ралф. Но да изкараме още две парчета и ще има почивка, пък ако тогава още го няма... е, можем да телефонираме в мотела и да помолим управителя да надзърне в стаята на Мик. И... какво друго бихме могли да направим?

— Може да телефонираме в полицията, за да проверите дали има сведение за някаква злополука или нещо друго. Но ще му дадем срок до шест и половина и тогава ще опитаме едното или другото. Искаш ли да изкараш „Звезден прах“?

Изкарахме „Звезден прах“, а после и „Не спирай“. Но спряхме въпреки аплодисментите на публиката.

— Ела — каза Томи, — ще позвъним от канцеларията на собственика.

Вратата на канцеларията беше открената, ала в стаята нямаше никого. Двоумяхме се на вратата, когато Макс Стайвърс се обади зад нас:

— Нещо лошо ли има, момчета?

— Търсехме собственика — казах му аз.

— Грийн ли? Той е някъде наоколо. Да поръчам ли на някой от сервитьорите да го потърси? Мога ли да направя нещо друго за вас?

Обясних му накратко и Стайвърс рече:

— Разбира се, влезте в канцеларията му, телефонът е на ваше разположение. Щом разберете какво е станало, елате и тримата на масата ми.

Томи се обади първо в мотела и се посчепка със собственика му. Изпсува и затвори телефона.

— Тоя тип не иска да провери в стаята. Казва, че ако Мик е там и не желае да отвори вратата, негова си работа. Казва, че ако повикаме полицаите, ще им даде секретния си ключ, но няма да отключи стаята сам. Май ще трябва да ги повикаме.

— Аз ще го направя — предложих. Спомних си думите на лейтенант Андрюс, че ще свидетелствува в полицейското управление, че може да работи до късно.

И така излезе. Описах му положението, изслушах го. Поблагодарих му и затворих телефона.

— Той ще поеме грижата за всичко — казах на Томи и Франк. — Тъкмо е в полицейското управление, ще провери сведенията за злополуки. И ще накара радиста да нареди на полицаите от най-близката радиофицирана кола да надзърнат в стаята. Ще се обади, щом има някакъв резултат.

Томи въздъхна.

— Трябва да пийна нещо. Вече ме е страх, Ралф. Ако ставаше дума за друг, нямаше да се притеснявам, но Мик е друго нещо. Поне щеше да ни телефонира.

Заведох момчетата на масата на Стайвърс. Там имаше трети човек, когото не познавах, ала Томи и Франк го познаваха и го представиха — Харви Грийн, собственикът. Разправиха му за телефонния ни разговор и Стайвърс отново взе положението в ръцете си. Тупна Грийн по рамото и каза:

— Харв, иди в кабинета си и чакай да се обадят, за да могат момчетата да си починат и да пийнат нещо.

Щракна с пръсти, дотича един келнер и ни донесе напитките побързо, отколкото бихме могли сами.

Стайвърс се стараше да не се държи като на погребение, ала на никой не му се говореше, та не успя. През повечето време просто седяхме и пийвахме, докато най-после Грийн се върна и каза, че ме търсят на телефона.

Отидох бързо там. Чух гласа на Андрюс:

— Лоша новина, Оливър. Приятелят ви Мик е мъртъв.

Устата ми изведнъж пресъхна.

— Мъртъв ли? Как така? — попитах.

— Убит е. Пребили са го като твоя съдружник, само че този път боят не е спрял дотам. Ударен е няколко пъти по главата, след като паднал в безсъзнание. Вероятно с палка.

— В стаята си в мотела ли?

— Да. Смятам, момчета, че е най-добре и тримата да дойдете тук. Ще се наложи „Казанова“ да мине една вечер без музика. Ако някои там възразяват, кажете им, че е полицейска заповед.

— Добре. В полицейското управление ли да дойдем или в мотела?

— Нека бъде в полицейското управление. Ще намина към мотела, но ще си бъда тук, когато дойдете. Или малко по-късно.

Той затвори телефона, преди да успее да задам повече въпроси. Върнах се на масата и веднага им съобщих за случилото се, без да сядам. Томи Дръм изглеждаше зашеметен. Той отвори уста, вероятно за да ме нарече лъжец или да попита не се ли шегувам, после разбра, че не мога да лъжа, нито да се шегувам за такова нещо и пак затвори уста.

Франк Ричи само се изправи и каза:

— Добре де, какво чакаме?

Тръгнахме с моята кола; развиваше по-голяма скорост. Не знам защо смятахме, че трябва да бързаме и бързахме. Не говорихме много, споменахме само едно нещо. Томи и Франк знаеха, че Дани е бил пребит предишната нощ; това бе споменато на масата, но не му обърнаха внимание, смятаха, че е било грешка. Сега обаче искаха да научат подробности и аз им казах малкото, което не им беше известно.

Стигнахме до полицейското управление и влязохме вкупом. Един сержант на пропуска, предупреден за нашето идване, но въведе в нещо като чакалня и каза, че лейтенант Андрюс ще се върне скоро. Столовете бяха корави и неудобни, но седнахме и зачакахме.

— Не разбирам — каза Франк. — Дали не е бил същият човек, който е нанесъл побой на Дани? Трябва да е имал зъб и на Дани, и на Мик?

Никой от нас не му отговори. И през следващия половин час никой не продума, докато не дойде Дани. Той изглеждаше блед и зашеметен, никога не бях го виждал толкова разтревожен.

Каза ни, че на път за мотела Андрюс се отбил в магазина и му задал няколко въпроса, а после го помолил да дойде в управлението, след като затвори магазина в девет. Повъртял се малко, след това решил да тръгне за полицейското управление.

— Обади ли се на Дорис? — попитах го аз. Той кимна.

След още половин час Андрюс влезе. Започна с Томи; заведе го в по-малък кабинет, на чиято врата пишеше „Вход забранен“. След малко — не можах да засека времето — Томи се върна и каза, че сега лейтенантът вика Франк; влезе Франк.

— Пуска ли те да си отиваш или не трябва да мърдаш оттук? — попитах Томи.

— Пуска ме да си отида, но къде? Никъде не искам да ходя сам. Когато свърши с Франк, може с него да се отбием някъде да пийнем и да ви почакаме.

Дани погледна часовника си.

— Може да стане много късно. Ето какво мисля аз. Дорис е вкъщи сама и сигурно страшно се безпокои. Защо не отидеш там да ѝ правиш компания? Ще дойдем и ние един по един, след като ни разпитат. У нас има пиячка.

Томи каза, че идеята му се струва добра, но ще почака Франк да свърши, за да отидат заедно. Предложи на Дани да се обади на Дорис, за да се увери, че тя е съгласна. Дани кимна и излезе в коридора да използва един телефонен автомат. Върна се и кимна:

— Казва, че идеята е чудесна.

Дадохме на Томи адреса на Бушманови, а аз понечих да им дам ключа на моя меркурий, тъй като колата им беше паркирана пред „Казанова“, но Томи заяви твърдо, че предпочитали да вземат такси, вместо да се мотаят в непознат град нощем, затова не настоях.

В този момент Франк Ричи се върна при нас и каза, че сега Андрюс иска да говори с мен. След малко лейтенантът ме гледаше иззад бюрото си. Столът, на който седях, беше още по-корав и неудобен от столовете в чакалнята.

Андрюс каза уморено:

— Да започнем с въпроса как сте прекарвали деня. Къде сте били и по кое време?

Започнах с извънпяването на будилника в осем часа, разказах му и всичко останало.

Когато свърших, той кимна и рече:

— Всички разправяте неща, които съвпадат, поне по време. Но никой от вас няма алиби този път.

— Кога е бил убит Мик О'Нийл, лейтенанте? — попитах аз.

— Около един часа, плюс-минус един час. Значи между дванайсет и два. Сигурно е било към два, когато си почукал на вратата му. А той е можел да се обади и да те пусне вътре.

— Можел е — рекох, — само че не го направи. А какво мислите за Томи и Франк? Единият не осигурява ли алиби на другия? Освен ако не смятате, че двамата заедно са убили Мик.

Лейтенантът въздъхна.

— Нищо не целя. Но не сте прав за тях. Около един и половина мистър Дръм оставил Ричи в стаята им в мотела и излязъл да ви се обади в магазина, след което вие сте отишли да ги вземете. Не се обадил от канцеларията на мотела, понеже цигарите му се били свършили, та прескочил до един магазин през две пресечки и телефонира оттам. Значи на отиване или на връщане е могъл да се отбие при мистър О'Нийл. Пък и мистър Ричи е могъл да стори същото, докато мистър Дръм го е нямало.

Андрюс навади измачкан пакет цигари, сложи една в устата си и я запали.

— А и вашият съдружник... също няма алиби — каза той. — Излязъл е от дома си в единайсет и пристигнал в магазина чак в един. Запитахте ли го какво е правил през това време?

— Не — отговорих. — Това не ме засягаше.

— Аз пък мислех, че все пак може да сте полюбопитствували. Е, той казва, че точно тогава обикалял с колата и размишлявал. Правдоподобно ли ви се струва?

— Че защо пък не? Сигурно е имал за какво да размишлява след онова, което му се е случило миналата нощ.

— Да. И тъй, казва, че когато излязъл от къщи в единайсет, смятал да дойде с колата си направо в магазина, но после решил, че няма смисъл да се явява, преди един. Твърди, че около дванайсет и половина, точно преди да пристигне в магазина, се отбил в някаква закусвалня и изял един сандвич. Можем да проверим това, но то не му осигурява алиби дори да е вярно, защото ако мистър О'Нийл е бил

убит в дванайсет, убиецът все още е имал време да стигне до тази закусвалня към дванайсет и половина или по-рано.

— Ако мислите... — подхванах аз. — Слушайте, не може да бъде. Дани е доста по-нисък от Мик и с 20–25 килограма по-лек, плюс това Мик беше доста як. Казвате, че Мик бил ударен и загубил съзнание, преди да бъде убит с палка или с нещо такова?

— Правилно. И трябва да призная, не мога да си представя вашия приятел мистър Бушман да е направил това, особено пък да се сбие с някого, когато самият той беше с натъртени ребра и натъртена челюст.

— Едва ли е смятал, че Мик го е пребил снощи. В това време Мик е бил на повече от двайсет мили разстояние и е свирел на саксофон пред сто души.

— Да. Значи по-вероятно е един и същ човек да е нападнал и двамата. Кой може да е бил тогава?

— Не знам — казах. — Не умея да гадая.

— Има ли причина някой да иска да си отмъсти на някого от тях или пък и на двамата?

— Не — отговорих. — Искам да им помогна, лейтенанте, но нямам възможност. — Помислих една минута и добавих: — Снощи Дани смяташе, а и аз смятах, че са го пребили, защото са го взели за друг човек. Сега вече е трудно да си представим така нещата. Но второто ни предположение от снощи — че е работа на някой смахнат — сега изглежда по-правдоподобно, отколкото тогава. Никой не би могъл да има някакви разумни подбуди да напада и Дани, и Мик.

— Дори един луд убиец си има подбуда. Убедителна за него. Дали някой в миналото не е имал зъб и на двамата?

— Трябва да е било доста отдавна — рекох. — Дани и Мик не поддържаха никаква връзка, откакто работим с него, а това е цяла година. За последен път са се видели година преди това, когато свирехме в оркестъра на Ник Фрейзър.

— За колко време?

— Ние с Дани бяхме при Ник около три месеца. Мик беше ангажиран две седмици преди да напуснем. Няма никаква връзка между неговото постъпване в оркестъра и нашето заминаване; просто получихме по-изгодно положение.

— А преди това?

— Трябва да се върна доста назад, за да си спомня, но мога да кажа, че три-четири пъти преди това Дани и Мик свиреха в един и същ оркестър. Струва ми се, всеки път по за два-три месеца. Винаги в голям оркестър.

— Защо винаги в голям оркестър?

— Всеки кадърен музикант може да разчита аранжиментите и мелодиите, изпълнявани от един биг-бенд. По-малките състави — дори малките оркестри, да не говорим за джазовите — импровизират, а стигне ли се до импровизация, има разни видове музиканти. Мик е „дикси“, от истинските. Нито Дани, нито аз свирим така. Обясни ли ви Томи как е взел Мик в своя оркестър?

— Да. Как се разбирахте с Мик?

— Добре. Не бяхме близки приятели, но се погаждахме.

— А той и Дани?

— Не се разбираха много. Но не бяха врагове и никой от тях нямаше нищо определено против другия. Само... е, наречете го личен конфликт. Дани може да ви отговори по-добре от мен и да ви обясни причините, но не го вземайте на сериозно, защото не беше нищо сериозно, повярвайте ми.

— Вярвам ви. Мистър Дръм ми каза, че снощи ви предложил мястото на Мик и вие сте отказали.

— Точно така. Не защото Мик ще има нещо против; той искаше да приема предложението. Но когато с Дани купихме магазина, решихме единодушно да не свирим вече. Поне като професионалисти; от време на време участвуваме в джазови концерти. Или просто свирим заедно, а Дорис е на пианото.

— Тя е била певица, нали?

— Да. Но добре ни акомпанира на пианото.

— Ще свирите ли сега на саксофон с тоя джазов оркестър?

— Не съм мислил още — отговорих аз.

— Помислете малко. Ще се промени ли нещо?

— Може би. Съмнявам се дали Томи ще може да намери друг саксофонист тук, дори като Мик. Сигурно ще трябва да се откаже от контракта си, а той ни е толкова добър приятел, че не искаме да му се случи това. При тези обстоятелства съм сигурен, че Дани няма да има нищо против. Всъщност той нямаше да възрази, ако се бях съгласил снощи, когато не беше толкова спешно.

— А-ха. Е, само още един въпрос, мистър Оливър. Можете ли да ми кажете нещо, което да ми бъде полезно, нещо, за което не съм се сетил да питам?

— Абсолютно нищо — заявих аз.

— Добре, засега толкова. Предполагам, че нямате намерение да напускате града. Ще ви потърся в магазина или в „Казанова“.

— Разбира се — рекох. — Да ви пратя ли Дани?

В чакалнята запитах Дани иска ли да го почакам, ала той отговори, че ще бъде глупаво; всеки от нас си е паркирал колата отвън, тъй че не можем да си тръгнем заедно.

Заварих Дорис много разтревожена, а Томи и Франк се мъчеха да я успокоят, като я уверяваха, че едва ли има вече опасност за Дани.

— Но защо беше убит Мик? — питаше тя. — Щом като не знаем това, отде да знаем дали няма пък някой да нападне Дани?

Отново ѝ обясних търпеливо, че човекът, който е нападнал Дани, е можел да прави с него каквото си иска; ако е искал да убие Дани или да го рани по-сериозно, могъл е да го направи още тогава, без да се излага на опасност.

— Прав е, Дорис — обади се Томи. — Знаеш ли как си го представям? Мисля, че този тип съвсем не е имал намерение да убие Мик, само е искал да му нанесе побой, както стори с Дани. Само че Дани паднал в безсъзнание още с първия внезапен удар... а според мен с Мик не се е случило същото. Мик беше едър и як и предполагам, че се е съпротивлявал повече. И е смъкнал кърпата от лицето на онзи, за да види кой го напада, разбираш ли? Тъй че когато оня е пребил Мик, продължил нататък и го довършил, за да не може Мик да го издаде. Логично ли е?

— Логично е — рекох. — Повярвайте ми, ако аз съм следващият в списъка, ще легна сам, без да посягам към каквато и да е кърпа. Предпочитам да съм жив страхливец, отколкото мъртъв герой.

— И аз също — заяви Томи. — И тъй като не знаем защо е пребил Дани и Мик, не можем да бъдем сигурни дали и ние не сме в списъка му. Знаеш ли, Ралф, ние с Франк говорихме за това по пътя насам, и... Чакай, първо нещо друго. Сега вече ще свириш с нас, нали? Няма да ни отрежеш и заради теб да загубим контракта, нали?

— Ако откажеш, ще закъсаме много, Ралф, момчето ми — обади се Франк. — Оня полицай ни забрани да напускаме града и съвсем ще

фалираме, ако киснем тук и не работим.

— Искам да поговоря за това с Дани — рекох. — Ако смята, че аз трябва...

— Чудесно — възкликна Томи. — Тогава работата е тип-топ, защото зная какво ще каже Дани. Да полеем ли това? Готови сме за по още една чашка, а Ралф нищо не е пил. Ама и ти си една домакиня, а, Дорис?

Тя се засмя и отиде в кухнята да приготви напитки за всички ни.

— Браво, Ралф! — възкликна Томи. — Знаех, че няма да ни изоставиш. Тъкмо това си говорихме по пътя насам. Бива ли я бърлогата ти?

— Ергенски апартамент. Две стаи и кухничка, която никога не използвавам.

— Могат ли да спят трима?

— Да, ако някой легне на кушетката.

— Тогава да напуснем мотела и да се сместим там тримата! Колкото и едър да е оня тип, не ще може да се боричка с трима ни едновременно и ако вървим все заедно, ще му бъде много по-трудно да пипне когото и да било от нас.

Тъкмо заявявах, че това ми се струва добра идея и Дорис донесе табла с напитки.

Казахме ѝ какво сме решили и тя отвърна, че ѝ изглежда разумно.

— И всички ще спестим пари — вметна Франк. — Естествено ще даваме по нещичко за наема на Ралф, но сигурно няма да ни струва, колкото в мотела. Какъв ти е наемът, Ралф?

Все още пресмятахме колко е една трета от осемдесет долара, когато влезе Дани. Разправихме му за нашия план, а в това време Дорис излезе да му приготви за пиене. Той одобри всичко и каза, че ако не помогна на момчетата, ще се отрече от мен.

И така направихме график за работата в магазина. Дани щеше да поеме моята смяна — от един часа следобед до девет вечерта. Аз щях да поема неговата и да я намаля, като отварям магазина чак в десет часа сутринта — бездруго през първия час нямахме много работа — и да работя до три-четири часа, в зависимост от това дали имаме клиенти, или не. Така щях да разполагам с два-три часа, за да почистя, да си почина малко и да отида в клуба с Томи и Франк навреме, та

съставът да започне да свири в шест. Тъй като щях да работя по-малко от Дани, убедих го да се съгласи през следващия месец да получи две трети от печалбите ни, вместо половината. Отбелязах, че като прибавим това, което Томи ще ми плаща, ще вземам повече от преди. Дорис ме подкрепи, а Дани отстъпи и се съгласи.

Томи реши да се обади в клуба и да съобщи, че съставът има нов саксофонист и че утре вечер могат да разчитат на нас. Докато говореше по телефона, попитах Дани дали лейтенантът не е казал нещо ново.

Дани поклати глава.

— Но той още не е свършил; само отложи разпита, защото ставаше късно. Ще дойде тук утре сутринта да поговорим пак. Сигурно иска да говори и с Дорис, иначе положително щеше да ме помоли да отида отново там.

Разделихме се малко преди полунощ. Аз закарах момчетата до мотела и почаках да приготвят багажа си, после ги заведох вкъщи. Оправихме си леглата, пийнахме преди сън и си легнахме.

Така завърши вторият ден.

Нищо обезпокоително не се случи през следващата седмица. Следствието изясни някои неизвестни досега неща за Мик, включително и факта, че всъщност той е спестявал парите си през последните дванайсетина години. Бил е по-богат от всички ни; банковите му сметки, акциите и облигациите му са възлизили на близо двайсет хиляди долара. Бяхме решили да съберем пари за погребението му, но като научихме това, отказахме се. Но не беше погребан и тук. Оказа се, че родителите му са живи и живеят в Синсинати. Тялото му бе пренесено там със самолет, щом полицията разреши. Томи и Франк решиха, че трябва да отидат на погребението, тъй като напоследък бяха работили с Мик. Но собственикът на „Казанова“ не искаше да остане втора вечер без оркестър, затова се съгласиха Франк Ричи да представлява и двамата на погребението. Аз успях да им намеря местен барабанист, свободен и достатъчно добър, за да замести Франк през единствената вечер, когато щеше да отсъства, ако и на отиване, и на връщане пътуваше със самолет. Пианото на Томи Дръм обединяваше състава и бе незаменимо, тъй че той трябваше да остане. Всички изпратихме цветя, разбира се. Когато Франк се върна, изглеждаше малко слисан; изненадал се, че един джазов музикант може да има толкова много приятели. Каза, че за

погребението дошли почитатели чак от Нови Орлеан и Сан Франциско.

Към края на седмицата Дани идва два пъти след затваряне на магазина и все водеше Дорис. Вторият път донесе тропета си и изсвири с нас няколко парчета. Убедихме Дорис да изпее две песни и тази вечер клиентите наистина слушаха нещо, което си струваше парите.

Това беше в сряда вечер, после дойде четвъртък, а след това — петък; около седем и половина бяхме завършили второто изпълнение и седнахме на една от масите с Макс Стайвърс и приятеля му Джино. Стайвърс пак ни бе поканил. И този път предложи да ни почерпи, но отказахме, само Томи Дръм изпи една кока-кола. Свириш ли до полунощ, не можеш да започнеш да пиеш рано-рано и ако липсваше специален случай за това, първата си чаша за вечерта изпивахме чак в десет или единайсет часа, когато се нуждаехме от нещо подкрепително, за да изкараме докрай. Но седнахме с Макс и Джино и си зачесахме езиците. Само със Стайвърс, разбира се; Джино почти не обелваше дума.

Изведнъж една ръка докосна леко рамото ми и като вдигнах глава, видях лейтенант Андрюс, изправен до мен.

— Имате ли нещо против да седна при вас? — запита той.

Съседният стол беше свободен, та отговорих:

— Нямам нищо против, лейтенанте. — Но после се поправих: — Впрочем тази маса е на мистър Стайвърс, тъй че всъщност нямам право да ви каня. — Понечих да ги запозная, ала Стайвърс се усмихна.

— Ние се познаваме, Ралф. Седнете, Андрюс. Какво ще пиете?

Лейтенантът поклати глава.

— Не предполагам, че се познавате с тези момчета, мистър Стайвърс.

— Разбира се, че се познаваме. Нали все висят тук. И обичам музиката.

— Някаква работа ли имате с тях?

Макс Стайвърс престана да се усмихва.

— Това засяга ли ви, Андрюс? Тук вие сте на чужда територия. Това заведение е извън чертите на града, далеч извън града.

— Да — съгласи се лейтенантът. — Забравете въпроса ми.

Стайвърс пак се усмихна.

— Но тъй като вече го зададохте, отговорът е „не“. Никое от тия момчета не залага на конни състезания.

— Ами техният приятел мистър Дани Бушман?

Усмивката се задържа на устните на Стайвърс, но изчезна от очите му.

— Запознах се с него — каза той рязко. — Но не го познавам достатъчно добре, за да мога да ви кажа. Андрюс, разпит ли е това?

Лейтенантът въздъхна, извади от джоба си лула и кесийка тютюн.

— Не, не е. Но просто сам се питах. И се питам също дали мистър О'Нийл е залагал на конни състезания.

Томи Дръм се намеси:

— Аз мога да отговоря на този въпрос, лейтенанте. Мик беше против комара. Не би се обзаложил с вас дори на едно пени.

Лейтенантът разпали лулата си и не зададе повече въпроси. Постепенно напрежението отслабна. Разговорът се насочи към Дейв Брубек, а след това се разприказвахме за Бикс Байдърбек. Приказки между музиканти.

Точно когато погледнах часовника си — Томи никога не носи часовник и бе възложил на мен да следя почивките ни — и реших, че ни остават няколко минути свободно време, друга ръка се допря до рамото ми и пак вдигнах глава. Беше човек, когото познавах съвсем слабо, и то само по презиме — Харт. Той притежаваше магазин за спортни стоки на две пресечки от нашия и се бях снабдил от него с комплект бухалки за голф, а веднъж пък Харт идва в магазина ни и огледа колите, но не купи нищо.

— Здравей! — рекох аз.

— Здравей, Оливър! Не си прави труда да ме представяш; трябва да се връщам на масата си. Искам само да те попитам нещо.

— Казвай.

— Преди малко минах с колата си покрай вашия магазин, но нямах време да се отбия, за да не закъснея. Каква е цената на оня кадилак, дето го имате там?

— Кадилак ли? — казах смутено. — Няма никакъв кадилак в магазина. Сигурно си сбъркал нещо.

— Не, наистина беше кадилак. Спрях на тротоара и го огледах внимателно. Но видях, че съдружникът ти е зает с друг клиент, пък и

щях да закъснея за тук, та не почаках да го попитам. Беше жълта кола с метален покрив, последен модел, едва ли има повече от година. Изглеждаше почти нова-новеничка.

Поклатих глава.

— Когато си тръгнах днес следобед в три, нямаше такава кола. Трябва да я е приел Дани.

Харт повдигна рамене и каза:

— Добре, ще намина утре по някое време. Не ще и дума, чудна кола е.

Той понечи да тръгне, но лейтенант Андрюс произнесе: „Само за минутка, сър.“ И усетих, че всички на масата слушат разговора.

Харт се обърна и каза учтиво „Да?“ на лейтенанта. Тъй като и бездруго щяха да разговарят, аз ги представих:

— Лейтенант Андрюс, мистър Харт.

— Приятно ми е да се запозная с вас, мистър Харт. Искам само да ви запитам следното. Дали оня кадилак не е бил на някой от клиентите?

— Не, ако се съди по това как беше паркиран в една редица с другите коли. Клиент не би паркирал колата си там. Беше между един „Олдсмобил-Рокет 88“ с гюрук и един „Буик“. И трите коли изглеждаха почти нови. — Обърна се отново към мен: — Утре, като намина, искам да огледам и тоя „Рекет“.

— Благодаря, мистър Харт — каза лейтенантът.

Тогава ме изгледа строго през масата.

— Мистър Оливър, имаше ли в магазина днес следобед „Буик“ последен модел?

— „Буик Роудмастър“, да — отговорих. — Той просто е сбъркал модела.

— А „Олдсмобил“ с гюрук?

Поклатих отрицателно глава.

— Добре, да речем, че греша за буика. Да не би съдружникът ви да е купил за един следобед две почти нови скъпи коли, без да се е посъветвал с вас?

— Би било необичайно — казах, — но има това право. Ако ги вземе на достатъчно изгодна цена...

— Имате ли достатъчно пари в чековата си сметка, за да ги купи?

— Може да е направил размяна — отвърнах аз. — С отстъпка. Понякога човек има скъпа кола, но закъсва и се нуждае от пари. Ще я замени за по-стар модел и ще получи разликата. Или пък колите може да са оставени на консигнация.

— Изгодно ли е?

— Е, не го вършим често, ала понякога не сме съгласни да купим кола направо на исканата от клиента цена. Но ако той настоява, държим я в магазина и се опитваме да му я продадем, при условие, че ще вземем достатъчно, за да му платим колкото иска, и пак ще ни остане печалба. Правехме това по-често в началото, когато няхаме достатъчно добри коли, които да изложим в магазина.

— Аха — промърмори лейтенантът и стана. — Е, мислех, че съм приключил за днес, но ми се иска да поговоря с мистър Бушман. И ако някой от вас му се обади по телефона, за да го предупреди, че отивам, ще си изпати. Открива ли, че онези две-три коли са изчезнали от магазина, той ще трябва да даде много повече обяснения, отколкото ако си стоят на мястото.

Андрюс огледа всички ни и внезапно се вцепени. Озъби се на Макс Стайвърс:

— Къде е оня, вашият побойник?

— За Джино ли говорите? — запита Стайвърс учтиво. Не знам. Май не го забелязах да излиза.

— Вие сте го пратили да... — Андрюс млъкна, обърна се и ме сграбчи за рамото. — Заведете ме до някой телефон.

Забързах с него към канцеларията на собственика. Вратата беше затворена. Андрюс я отвори рязко, без да чука, и нахълта вътре; стаята беше празна. Завтече се към бюрото, после изруга и вдигна една прерязана телефонна жица.

— Кои други телефони...? Но няма значение; ако е прерязал тази жица, погрижил се е и за другите. Синко, имаш ли бърза кола й можеш ли да караш добре?

— Да — отговорих. Вече тичахме навън. Видях, че Томи и Франк хукнаха подир нас, но не ги дочакахме.

Поведох лейтенанта към моята кола. Томи и Франк ни настигнаха и понечиха да се намърда на задната седалка. Андрюс ги спря.

— Вие, приятели, нямате ли друга кола?

— Имаме — каза Томи, — но не е толкова бърза...

— Това е без значение. Вземете си колата и потърсете най-близкия телефон. Не си губете времето да се обаждате на приятеля си — съобщете на полицията. Кажете полицаите да дойдат бързо в оня магазин. Кажете им, че може да се наложи да предотвратят убийство.

Томи и Франк затичаха към колата, която им бях продал, а аз запалих мотора на моя меркурий и потеглих.

— Наистина ли мислите...? — попитах.

— Не говори, синко. Ти внимавай с шофирането, а аз ще говоря. Добре ли виждаш в тъмното?

— Да.

— Аз съм малко късоглед. При нужда денем мога да карам бързо, ала нощем не смея да мина на повече от шейсет дори на чист път. Ти карай с безопасна според теб скорост. Не се безпокой, че може да те глобят. Подгони ли ни полицейска кола, толкова по-добре. Ще ги помоля да ни изпреварят и да надуют сирената. И радиото, ако имат такава.

С крайчеца на окото си видях, че от кобура, окачен на рамото му, извади пистолет. Плосък пистолет. Издърпа затвора, за да вкара патрон от пълнителя в цевта, а после пъкна пистолета обратно в кобура!

— Внимавай, момче — предупреди Андрюс, когато изпреварих една кола и се разминах на косъм с камиона, който идеше насреща. — Не ме е страх, но не искам да си разпиляя червата на шосето. И няма да помогнем на съдружника ти, като се претрепем. Забеляза ли Джино да излиза? Колко време мина, докато се усетим, че го няма?

— Струва ми се, точно след като Харт дойде и взе да ме разпитва за кадилака.

— Тогава Джино има доста голяма преднина. Ти поспори с Мистър Харт, а после двамата с теб побъбрихме. Дори да му дадем две минути, за да пререже телефонните жици, има най-малко пет минути преднина, а може би и десет. Разбира се, не знаем каква кола е взел и какъв шофьор е. Ти се оправяш добре с тази, но не увеличавай повече скоростта.

Трябваше да позабавя малко, когато профучахме през една пресечка с осветени магазини.

— Тъкмо отгук приятелите ти ще могат да телефонираат — каза лейтенантът. — Много се съмнявам, че ще успеем да стигнем до

магазина ви, преди да говорят по телефона и да се получи някакъв ефект.

— Вие нарекохте Джино побойник — подзех аз. — Мислите ли, че той е убил Мик и е нанесъл побой на Дани? Но според описанието на Дани нападателят му бил висок метър и осемдесет, а Джино е на ръст като...

— Не говори, синко. Вярно, Джино е нисък и пълен, но е силен. Бил е професионален борец и често се е борил. Да, той е побойникът на Стайвърс. Хора, които са си изпатили от такива побойници, понякога умишлено дават лъжливи описания. За това ще му мислим по-късно. Интересно, аз знаех, че Стайвърс има пръст в много работи, ала никога не съм предполагал, че се занимава с контрабанда на коли. И никога не съм предполагал, че се пласират във вашия магазин за стари коли. Това е естествено. Да не вземеш да изскочиш от пътя при следващия ми въпрос? Сигурен ли си, че не сте знаели какво става?

— Аз все още не зная какво става. Особено пък каква роля играе Мик в тази работа.

— Аз пък започвам да се досещам. Е, синко, приближаваме. — Андрюс пак извади пистолета от кобура и този път го задържа в ръката си. — Да не би случайно да имаш пистолет у себе си или някъде в колата?

Казах му, че нямам.

— Тогава трябва да стоиш настрана, каквото и да се случи — рече той. — Просто спри и паркирай отпред...

От магазина ни дяляха две пресечки и в този момент чухме изстрелите. Да. И бяхме на половин пресечка разстояние, когато един тъмнозелен двуместен закрит автомобил изникна от паркинга на магазина и свърна в обратна посока.

Още не бе набрал скорост, а при нашата скорост лесно можех да го настигна и да го притисна до бордюра. Но в лицето ми блесна червен светофар и друга кола ми се изпречи на една междинна пресечка, та трябваше да натисна спирачките и едва не стана катастрофа. Спирачките изскърцаха, моторът угасна и преди да успея да го запаля отново, се чу вой на сирени. Една кола с двама души забави ход до нашата и лейтенантът подвижна да спрат зеления двуместен автомобил, но да внимават, защото в него има въоръжен убиец. Колата потегли, сирената виеше, на покрива проблясваше

червена светлина, а зад нас се появи друга като нея, за да участвува в гонитбата.

— Ще пипнат Джино — каза лейтенантът. — Той няма шанс. А ние ще останем тук.

Запалих отново мотора и навлязох в паркинга на магазина.

Беше два часът сутринта, когато в чакалнята на болницата влезе един лекар и ни съобщи, че Дани е мъртъв.

— Лейтенант Андриус ме помоли да ви предам, че ще ви бъде благодарен, ако всички почакате тук няколко минути — добави той. — Сега е на телефона, но иска да поговори с вас.

Дорис плачеше тихо. Тя бе уловила ръката ми, конвулсивно стискаше до болка пръстите ми.

Дани бе дошъл за малко в съзнание и ние с Дорис бяхме останали по за няколко минути с него. Не зная какво ѝ е казал, но ме помоли да се грижа за нея, ако умре — а, струва ми се, знаеше, че ще умре. Освен това бе дал пълни показания пред полицията и бе доживял да ги подпише. Във всеки случай остана жив по-дълго от Джино. Зеленият автомобил, който се движеше с повече от осемдесет мили в час, изскочил от пътя и се бе блъснал в едно дърво, тъй като полицейски куршум улучил една от задните му гуми. А Пат Стайвърс беше под арест. Лейтенантът влезе в чакалнята и ни съобщи тези две неща, преди Дани да дойде в съзнание.

Сега лейтенантът дойде пак. Погледна ни един по един — Томи и Франк също бяха тук, разбира се — и беше толкова уморен; никога не бях го виждал такъв.

— Искате ли да чуete подробностите още тази вечер, мисис Бушман? — обърна се той към Дорис. — Или предпочитате да почакате?

Дорис сподави хълцанията си и му отговори, че предпочита да чуе всичко още сега.

— Вашият съпруг е започнал отново да залага на конните състезания; през последните шест месеца е залагал големи суми. И мъчейки се да се измъкне, затъвал все повече и повече в дългове, а

Стайвърс му помагал да затъва, като му давал заеми. До миналата седмица дължал на Стайвърс три хиляди и петстотин долара. Стайвърс решил, че е време капанът да щракне.

Пратил оня побойник Джино Итуле да се срещне с мистър Бушман. Вашият съпруг не ни разказа цялата истина за тази среща. Джино не бил маскиран и не се нахвърлил върху него още щом прекрачил прага. Той казал на съпруга ви да се срещне със Стайвърс на следващия ден и да донесе парите в брой, или да се приготви да изслуша едно предложение за използването на магазина като място за пласиране на откраднати коли, докато комисионните, които Стайвърс ще му плаща за продажбите, не покрият дълга. Вашият съпруг отказал, тогава Джино го повалил и го ритнал няколко пъти, за да го подтикне към размисъл.

Когато съпругът ви излязъл в единайсет на другия ден, той отишъл да се срещне със Стайвърс... който го убедил да приеме. Но казал, мистър Оливър, че вие няма да се съгласите, че не може да рискува да държи откраднатите коли в магазина дори когато вие не сте на смяна, тъй като често се отбивате и в извънработно време, за да видите как върви търговията. Стайвърс имал вече готов отговор. Джино още се навъртал наоколо, а със счупен крак вие за известно време нямало да можете да се отбивате в магазина.

Лейтенантът гледаше мен.

— То се знае — каза той, — че вашият съдружник и приятел не можел да се съгласи с това. Но намерил друг изход. Заявил, че ако мистър О'Нийл пострада, например ако ръката му е счупена и един месец не може да свири на саксофон, тогава вие сигурно няма да изоставите мистър Дръм, а ще се съгласите да свирите в неговия оркестър.

Затова пратил Джино да пребие мистър О'Нийл и там станало така, както предполагате. Мистър О'Нийл оказал съпротива и бил достатъчно силен, за да свали маската от лицето на Джино. Нямали намерение да стигат до убийство... поне до този момент.

Мистър Бушман се уплашил, но било много късно за връщане назад. Самият той бил предложил да пребият О'Нийл и по този начин вече бил съучастник в убийство. Поне можел да разчита, че всяка вечер вие ще стоите далеч от магазина — няма да можете да се отбивате случайно. Откраднатите коли, по три-четири едновременно,

били прибирани в един гараж наблизо и всяка вечер, докато вие сте в „Казанова“, Джино щял да помага да ги докарват в магазина. А преди затваряне магазина отново щели да ги откарват в гаража. През първата седмица вашият съдружник продал три от тези коли. Още четири-пет продажби и с комисионните щял да си изплати дълговете — или поне така смятал; съмнявам се дали Стайвърс щял да го пусне толкова лесно. Но сега това няма значение.

Снощи стана фал, защото съвсем случайно ви казаха, че в магазина има чужди коли, за които вие не знаете — и ви казаха това, докато аз слушах, а Стайвърс и Джино също бяха с нас. Стайвърс действуваше бързо; още в началото на този разговор се досети за последиците и шепнешком даде разпорежданията си на Джино. Ала Джино не беше достатъчно бърз, за да се измъкне, без да го забележат. Ако бе успял, още дълго щяхме да си блъскаме главите с догадки, но нямаше да имаме доказателства.

— Аз... мисля, че сега разбирам всичко, лейтенанте — каза Дорис. — Свършихте ли?

— Не съвсем. Има и друго, което искам да знаете. Става дума за ролята на мистър Оливър в тая работа. Ако той не бе постъпил така, мистър Бушман нямаше да бъде мъртъв, дори можеше да избегне неприятностите.

— Вие сте луд, Андрюс! — възкликнах аз. — Какво съм направил?

— Нищо, синко. Абсолютно нищо. Там е бедата, ти не може да не си знаел, че твоят съдружник отново играе на комар и затъва в дългове. Ами да, когато ти ме уверяваше, че няма връзка с друга жена, стана ясно колко сте близки, ти би научил такова нещо дори жена му да не подозираше. Става ясно, че не е имало защо да крие от теб какви залози прави, както не би крил връзката си с жена. И се мъчиш да ме убедиш, че е било възможно да задлъжнее толкова много, толкова да се тревожи и ти да не подозираш нищо?

— Знаех, че се тревожи за нещо, но...

— Знаел си или си се досещал за какво се тревожи? Когато си го намерил пребит, ти си знаел, че е затънал в дългове, и какво направи? Опитал ли се да го склониш да ти разкрие всичко, за да можеш да му помогнеш да се измъкне от кашата, която е забъркал? Или се

преструваше, че вярваш на думите му, за да го оставиш да затъне още повече?

— Аз наистина му повярвах — заявих. — И защо мислите, че съм искал Дани да затъне? Та той ми беше най-добрият приятел.

— Бил е, докато се е оженил. Но и двамата сте били влюбени в една и съща жена и мисля, че ти още я желаеш. Това си кроил ти, синко. Твоят Дани е бил слаб, навярно неведнъж си го спасявал от сериозни неприятности още когато сте ходели заедно на училище. И си знаел, че ако продължаваш да се правиш на негов приятел, рано или късно пак ще попадне в беда и тогава ще е достатъчно да постъпиш така, както постъпи този път — да не направиш нищо. Прав ли съм?

— Не! Това е клевета, лейтенанте. Аз мога...

— Можеш да ме дадеш под съд, синко, но няма да го сториш, защото съм нрав. Лесно си могъл да предотвратиш всичко още в началото, когато той започнал отново да играе на комар. Дори ако го бе накарал да ти разкрие всичко след нанесения побой. Единствената му неприятност тогава била, че дължал пари.

Дорис отдавна бе пуснала ръката ми.

— А тази вечер, синко — продължи лейтенантът, — всичко излезе на бял свят. Ти видя, че Джино става от масата точно след като научихме, че във вашия магазин има неизвестен кадилак. Тогава ти си бил по-осведомен от мен; по-бързо си прозрял истината. И какво направи? Залъгваше ме и отвличаше вниманието ми колкото може по-дълго, обясняваше как разни коли можели да попаднат там при размяна или да бъдат приети в магазина на консигнация. Отвличаше вниманието ми достатъчно дълго време, за да убият съдружника ти. И не мога да предявя никакво обвинение срещу теб.

Дорис се изправи внезапно.

— Благодаря ви, лейтенанте. Много ви благодаря. Томи, Франк, ще ме заведете ли вкъщи, моля?

Тръгнаха. На вратата Томи Дръм се обърна.

— Няма вече оркестър — каза той, — ще анулирам контракта. Собственикът на „Казанова“ ще ти изпрати чек.

Вратата се затвори след тях. Завинаги.

— Радваш ли се, синко? — попита лейтенантът.

— Дяволите да те вземат! — кипнах аз. — Не ме наричай синко!

— А може би предпочиташ да кажа и двете думички, а, синко^[3]?

[1] От drum (англ.) — Барабан. — Б.пр. ↑

[2] Изопачен испански израз — hasta mañana — до утре — Б.пр.

↑

[3] Има се предвид английският израз „son of a bitch“, който означава „кучи син“. — Б.пр. ↑

**РЕКС СТАУТ
УЛИКА — НУЛА**

I

Всичко това започна по някакво стечение на обстоятелствата, но кое ли не започва така? Ще спомена само едно: ако не беше се наложило оная сутрин да депозирам два чека, можех изобщо да не попадна в този квартал.

Но попаднах там и наслаждавайки се на яркото слънце и на мразовития и чист въздух, свърнах източно от Лексингтън Авеню по Трийсет и седма улица, повървях четиридесетина крачки до номера, който търсех, и видях пететажна жълта тухлена ограда, чиста и спретната, с декоративни растения в сандъчета от двете страни на входа. Влязох. В преддверието, не по-голямо от спалнята ми, имаше луксозен килим, камина без огън, още зеленина и един цербер в униформа, който ме предизвика с подозрителния си поглед.

Отворих уста да отговоря на предизвикателството и тогава възникна онова стечение на обстоятелствата. Един мъжага с тъмносин балтон и мека шапка влезе в преддверието, профуча край мен и се насочи към асансьора, а в това време вратата на асансьора се отвори и оттам излезе някакво момиче. Четиримата задръстихме маломерното преддверие и трябваше да се разминем някак. Междувременно аз вече говорех на цербера:

— Казвам се Гудуин и търся Лео Хелър.

Вторачи се в мен, изражението му се промени и той изломоти:

— Да не сте Арчи Гудуин, дето работи при Нироу Улф?

Тръгналото към изхода момиче се спря на една крачка от вратата и се обърна, а влезлият в асансьора мъжага подаде глава и ни загледа, докато церберът продължаваше:

— Виждал съм снимката ви във вестника и, вижте кво, искам автограф от Нироу Улф.

По-уместно беше да поиска моя автограф, но аз не съм егоист. Човекът в асансьора пусна вратата да се затвори, ала момичето стоеше като заковано на място; не исках да я разочаровам, като се отрека от

името си, както, разбира се, щях да сторя, ако бях тук по някаква секретна работа.

Наложи се да я оставя да постои така, докато обясня, че всъщност не съм дошъл служебно. Преди всичко задоволявах любопитството си. В пет следобед предишния ден ми се бяха обадили по телефона, докато бях в кабинета на Нироу Улф. След разговора отидох в кухнята, където Фриц изрязваше месото от една свинска главичка, за да приготви нещо, което нарича *fromage de cochon*^[1], изпих чаша вода и казах на Фриц, че се качвам на горния етаж да се подърлим с Улф.

— Той е толкова щастлив там горе — рече Фриц, но в очите му проблясна искрица. Дяволски добре знаеше, че ако престана да се дърля с Улф, ще дойде ден, когато в банката няма да има пари за заплатите ни, включително и за неговата.

Изкачих се три етажа по-нагоре, минах покрай спалните и стигнах до покрива, където зад три хиляди квадратни метра стъкло в алуминиеви рамки се бяха приютили десет хиляди орхидеи. Богатството от цветове в трите помещения вече не ме кара да затаявам дъх, но безспорно гледката е великолепна и докато минавах покрай нея, погледът ми бе насочен право напред, за да запазя настроението си за дърлене ненакърнено. Но усилията ми се оказаха напразни. В междинното помещение Улф се бе изправил величествено с младо стръкче *Odontoglossum* в ръка и се взираше свирепо в него — същинска планина от ледена ярост, а наблизо стоеше Теодор Хорстман, градинарят, и стиснатите му устни бяха като тънка черта.

Когато се приближих, Улф насочи свирепия си поглед към мен и кресна ядно:

— Трипси^[2]!

Бързо се пренастроих. Има си време за дърлене. Но това не ме спря.

— Какво искаш? — тросна се той.

— Разбирам — казах учтиво, но твърдо, — че моментът е неподходящ, но обещах на мистър Хелър да поговоря с вас. Той се обади по телефона...

— По-късно ще поговориш с мен! Ако изобщо това стане!

— Трябва да му дам отговор. Става дума за Лео Хелър, пророка на вероятностите. Казва, че според изчисленията му е много вероятно

един негов клиент да е извършил сериозно престъпление, но това са само подозрения и не иска да съобщава на полицията, докато ние не разследваме случая. Помолих за подробности, но не пожела да ми ги даде по телефона. Реших веднага да изтичам дотам — той живее на Трийсет и седма източна улица — и да разбера дали тази работа е за нас. Той не би...

— Не!

— Тъпанчетата ми не са застраховани. Какво „не“?

— Махай се! — Улф размаха нападнатото от трипси стръкче. — Не искам! Този човек не може да ме наема за никаква работа при никакви условия! Махай се!

Обърнах се бързо, но с достойнство, и излязох. Ако бе запратил стръкчето по мен, аз, разбира се, щях да се наведа, за да не ме улучи; тогава и доста тежката саксия щеше да профучи покрай ухото ми и да бухне право в избуялото *Calanthes*. И само господ знае какво щеше да направи Улф после.

На връщане не можах да сдържа усмивката си. Дори и да не бяха трипсите, Улф щеше да реагира на съобщението ми горе-долу по същия начин, затова се бях подготвил да се дърля. Насекомите само бяха предизвикали реакцията. Лео Хелър беше увенчан със слава; в списания и неделни вестници имаше статии за него. Макар и да си изкарвал прехраната като професор по математика в колежа „Ъндърхил“, за развлечение започнал да използва теорията на вероятностите, за да анализира събития на деня — от спортни игри с топка и конни състезания до земеделската реколта и изборите. Две години по-късно, като преглеждал записките си, с изумление и задоволство установил, че 86,3 процента от прогнозите, които съставил с помощта на сложни математически формули, били верни, и написал статия за това в едно списание. Естествено започнали да идват молби от всякакви хора за всевъзможни изчисления и Хелър услужливо изпълнил някои от тях. Но когато се опитал да обясни на една жена от Йонкърс къде да търси трийсетте хиляди долара, които била загубила, а тя се вслушала в съвета му, намерила ги и настояла да му даде две хилядарки, Хелър се насочил към друго направление на теорията на вероятностите, приложимо към човешките проблеми, и подал оставка като преподавател.

Това станало преди три години, сега той преуспяваше. Говореше се, че годишните му приходи можели да се изразят с шестцифрено число, че връщал цялата си кореспонденция без отговор, че приемал само по предварителна уговорка и че нямало нищо на земята, за което не би се опитал да състави формула, стига да го снабдят с достатъчно данни за това. Някои предлагаха да бъде даден под съд за врачуване, но полицията и прокуратурата не го закачаха, както можеше да се очаква, тъй като имаше университетска титла, а в Ню Йорк работеха най-малко хиляда гадатели без средно образование.

Никой не знаеше дали Хелър се придържа към онези 86,3 процента, но случайно научих, че не е за пренебрегване. Преди няколко месеца директорът на голяма корпорация възложи на Улф да открие кой негов служител издава търговски тайни на един конкурент. Тогава бях зает с друг случай и Улф натовари Ори Картър със събирането на сведения. Ори проточи много работата и скоро директорът на корпорацията ни съобщи, че загубил търпение и отишъл при Лео Хелър, че Хелър е съставил някаква формула и намерил отговора — името на един от младите помощник-директори, който си признал! Нашият клиент чистосърдечно се съгласи, че повечето от фактите, които бе дал на Хелър, за да състави формулата, са му предоставени от нас, събрани са от Ори Картър, и че няма нищо против да ни плати. Но Улф толкова се ядоса, че ми каза да не пращам никаква сметка — нареждане, което не изпълних, тъй като знаех колко ще съжالياва, като му мине. Както подразбрах обаче — понякога Улф обичаше да си мърмори под нос, — все още го беше яд на Лео Хелър и беше изключено да приеме каквато и да било работа за него през този ден или който и да е друг, дори и да нямаше никакви трипси на цяла миля от Трийсет и пета улица.

Когато слязох отново в кантората на долния етаж, аз се свързах по телефона с Хелър и му съобщих, че няма да бъде тая работа.

— Крайно чувствителен е — обясних, — а това е обида. Както знаете, той е най-великият детектив, живял досега, и... известно ли ви е това?

— Готов съм да го докажа теоретически — призна Хелър с тънък, почти писукащ глас. — Но защо да е обида?

— Защото искате да възложите на Нируу Улф — тоест на мен — събирането на факти, с които да докажете дали подозренията ви към

вашия клиент са оправдани. Все едно да пратите Стан Мюзиъл^[3] да прибира излезлите от игрището топки. Мистър Улф не продава суров материал; той продава готовите отговори.

— В този случай на драго сърце ще му платя за отговора каквато и да е сума, стига да не е прекалено висока, и то в брой. Този клиент и създалото се положение сериозно ме безпокоят, а данните, с които разполагам, са недостатъчни. Ще се радвам, ако с наличните данни получа отговор от мистър Улф и...

— И — вметнах аз — ако открием, че вашият клиент е извършил тежко престъпление, както подозирате, мистър Улф ще реши дали да повика полицаи и кога, а не вие. Приемате ли?

— Разбира се — Хелър бързаше да се съгласи. — Аз нямам нито намерение, нито желание да укривам престъпник. Тъкмо напротив.

— Чудесно. Тогава ето какво. Няма полза да закачам повторно мистър Улф днес, обиден е. Ала утре сутринта трябва да отида в нашата банка на Лексингтън Авеню, недалеч от жилището ви, да депозирам два чека, и бих могъл да се отбия да поговоря с вас, за да добия представа за случая. Предполагам, че правя това предложение главно защото съм любопитен да видя как изглеждате и как говорите, но нямам достатъчно данни, за да приложа в случая теорията на вероятностите. Откровено казано, съмнявам се дали мистър Улф ще се залови с тази работа, но пари винаги могат да ни потрябват я ще се опитам да го убедя. Да дойда ли?

— По кое време?

— Да речем, в десет и четвърт.

— Добре, елате. Моят работен ден започва в единайсет. Вземете асансьора до петия етаж. Една стрелка сочи надясно към чакалнята, но вие тръгнете наляво към вратата в дъното на коридора, натиснете копчето и ще ви пусна. Ако дойдете навреме, ще разполагаме с повече от половин час.

— Аз идвам винаги навреме.

Тази сутрин малко подраних. Беше десет часът и девет минути, когато влязох в преддверието на блока на Трийсет и седма улица и казах на цербера името си.

[1] Ястие от кълцано свинско месо (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Трипси — вид вредни насекоми, които живеят по растенията и се хранят с техните сокове. — Б.пр. ↑

[3] Известен американски бейзболист (род. 1920 г.). — Б.пр. ↑

II

Казах на цербера, че ще се опитам да му взема автограф от Нироу Улф и записах името му в бележника си: Нилс Лам. В това време момичето стоеше с лице към нас и ни гледаше навъсено. Беше двайсет и три-четири годишна, стигаше до брадата ми и ако лицето ѝ не бе сбърчено, вероятно щеше да заслужава внимание. Тъй като не показваше никакъв признак на смущение, както се бе вторачила в непознат човек, аз също не виждах причина да се смуцавам, но все трябваше да се каже нещо, затова попитах:

— А вие искате ли?

Тя наклони глава на една страна.

— Какво да искам?

— Автограф. Или от Нироу Улф, или от мен, избирайте.

— Охо. Вие сте Арчи Гудуин, нали? Виждала съм и снимката ви.

— Тогава аз ще ви дам автограф.

— Аз... — Тя се поколеба, после взе решение. — Искам да ви попитам нещо.

— Да чуем.

Някой влезе тичешком от улицата — чевръста женска с палто от норка, административен тип, около двайсет и шейсетгодишна, и ние с момичето се дръпнахме настрана, за да ѝ отворим път към асансьора. Новодошлата съобщи на Нилс Лам, че има среща с Лео Хелър и отказа да даде името си, но когато Лам настоя, го изплю; Агата Аби, рече, и той я пусна да вземе асансьора. Момичето ми каза, че е работило цяла нощ и била уморено, та отидохме на една пейка до камината. От близко разстояние пак бих казал, че е на двайсет и три-четири, но сигурно някои или нещо я измъчваше. Естествено питах се наум каква ли е нощната ѝ работа.

Тя отговори на негласния ми въпрос:

— Името ми е Сюзан Матуро и съм дипломирана медицинска сестра.

— Благодаря. Вие вече знаете моето, аз пък съм дипломиран детектив.

Тя кимна.

— Тъкмо затова искам да ви попитам нещо. Ако наема Нироу Улф да разследва една... една работа, колко ще ми струва?

Повдигнах раменете си с един-два сантиметра и пак ги отпуснах.

— Зависи от много неща. Естеството на работата, времето, което ще му отнеме тя, колко ще си блъска главата, финансовото ви положение...

Млъкнах, без да довърша, за да отвърна на суровия поглед, насочен към нас от един друг новодошъл — слаб, висок, костелив екземпляр в кафяв костюм, който имаше голяма нужда от гладене, с издута чанта под мишница. Когато погледите ни се срещнаха, той престана да ме гледа, обърна се и закрачи към асансьора, без да каже нито дума на Нилс Лам.

Аз продължих разговора си със Сюзан Матуро.

— Имате ли вече фактите или само опипвате почвата?

— О, имам ги. — Тя захапа устната си със зъби — хубавя зъби и нелоша устна — и постоя така известно време, загледана в мен. После продължи: — Това бе жесток удар за мен и положението става все по-лошо, вместо да се оправи. Започнах да се страхувам, че ще се побъркам, и реших да намина при тоя Лео Хелър и да видя какво може да направи, затова дойдох тази сутрин, ала докато седях в чакалнята му — там имаше вече двама души, мъж и жена, — изведнъж ме обзе чувството, че просто съм озлобена и отмъстителна, а мисля, че всъщност не съм такава... почти съм сигурна, че никога не съм била...

Очевидно се нуждаеше от известно съчувствие, затова я уверих:

— Не изглеждате отмъстителна.

Тя докосна ръкава ми с връхчетата на пръстите си, за да ми благодари.

— Затова станах и си тръгнах, а после, когато излизах от асансьора, чух този човек да споменава името ви, разбрах кой сте и изведнъж ми хрумна да помоля вас. Запитах колко ще ми струва, ако Нироу Улф се залови с разследването, но въпросът ми беше прибързан, защото всъщност искам да му опиша случая и да го помоля за съвет дали изобщо да се разследва.

Тя беше страшно сериозна и много развълнувана, затова си придадох подходящо изражение и заговорих с подходящ за случая глас.

— Вижте какво — казах ѝ, — за такъв подход към мистър Улф, щом няма изгледи да получи голям хонорар, е необходима известна специална подготовка, а аз съм единственият специалист в тази област. — Погледнах ръчния си часовник и видях, че е 10 часът и 19 минути. — Имам среща, но мога да ви отделя пет минути, ако искате да ми изложите основните факти; тогава ще ви кажа мнението си. За какъв удар става дума?

Тя ме погледна, стрелна с очи Нилс Лам, който не беше в състояние да се отдръпне достатъчно, за да не чува, дори да искаше, и погледът ѝ отново се спря на мен. Лицето и потръпваше, тя стисна силно зъби, после се отпусна и заговори:

— Щом започна да разказвам за това, нещо засяда в гърлото ми и ме души, тъй че пет минути няма да бъдат достатъчни, а бездруго имам нужда от стар и умен човек като Нироу Улф. Бихте ли ми уредили среща с него?

Обещах да се опитам. Казах ѝ, че трудно може да се намери в границите на града друг човек, който да желае повече от мен да помогне на едно привлекателно момиче, изпаднало в беда, но ще бъде напразно пилеене на време и на усилия, ако я заведа при Улф и той я отреже. Макар да не съм нито стар, нито умен, ще трябва поне да ми обрисова подробно положението, за да мога да си съставя мнение или да ѝ помогна. Съгласи се, че това е разумно, даде ми адреса и телефонния си номер и се уговорихме да се свържем по-късно през деня. Отидох да ѝ отворя вратата и тя излезе.

Докато се изкачвах с асансьора, часовникът ми показваше 10 часът и 28 минути — значи все пак не пристигах навреме, но имахме още половин час до началото на работния ден на Хелър. На петия етаж една табелка на стената срещу асансьора гласеше: „ЛЕО ХЕЛЪР, ЧАКАЛНЯ“, стрелка сочеше надясно, а в края на тесния коридор надписът над едната врата подканяше: „ВЛЕЗТЕ.“ Аз свърнах наляво, към другия край, където натиснах копчето на звънеца до друга врата, при което забелязах, че е леко открехната. Тъй като никой не се отзова на първото ми позвъняване, нито на второто, което бе по-продължително, бутнах вратата, прекрачих прага и извиках името на Хелър. Никакъв отговор. Никой не се виждаше наоколо.

Мислейки, че Хелър навярно е в чакалнята и скоро ще се върне, аз се озърнах да видя как изглежда свърталището на един пророк. Направиха ми впечатление някои очебийни особености. Вратата от метал, беше дебела седем-осем сантиметра — за сигурност, за звукоизолация, а може би и за двете. Ако имаше изобщо някакви прозорци, те бяха зад плътните драперии; меката изкуствена светлина идеше от някакви тръби точно под тавана. Имаше климатична инсталация. Всички шкафове на картотеката, заемаща цялата стена, имаха ключалки. Подът, без килими, беше застлан с някакъв кадифеномек материал и стъпките едва се чуваха.

Дебелата врата служеше за звукоизолация. При влизането си аз почти я бях затворил и вътре цареше пълна тишина. Никакъв градски шум не можеше да се чуе, макар че звънът и грохотът на Лексингтън Авеню трябваше да долитат от едната страна, а на Трето Авеню — от другата.

Прекоших стаята, за да хвърля око на бюрото, ала в него нямаше нищо особено с изключение на това, че беше два пъти по-голямо от обикновените бюра. Между другото на него имаше поставка за книги с непривлекателни заглавия, старинно сметало от слонова кост или негова имитация и купчинка бележници с нормална големина. Тук-там бяха пръснати отделни листове, а върху първата страница на един бележник бяха написани някакви формули, наподобяващи драсканиците на Айнщайн. Освен това имаше една съборена чаша с подострени моливи, разпръснати по особен начин до ръба на бюрото.

Бях тук от десет минути, но нямаше и помен от Хелър; а в единайсет часа, когато, както винаги, Улф щеше да слезе в кантората след утринното си заседание с орхидеите, желателно беше да съм там. Затова излязох, оставяйки вратата открената, както я бях намерил, тръгнах по коридора към вратата на чакалнята в другия край и влязох.

В тази стая нямаше нито климатична инсталация, нито звукоизолация. Някой бе откренал един прозорец и шумът нахлуваше отвън. На столове седяха петима души; трима от тях бях виждал вече: мъжът с тъмносиния балтон и меката шапка, чевръстата женска с кожа от норка, която се бе представила като Агата Аби, и високия кльошав екземпляр с чанта. Нито един от другите двама не беше Лео Хелър. Единият беше мургав дребосък, зализан и хитър, с пригладена

на темето коса, а до него — угоена, надута като топка матрона с резервна брадичка.

Обърнах се към събранието.

— Идва ли е мистър Хелър?

Двама поклатиха глави, а мургавият екземпляр каза дрезгаво:

— Не се мярка до единайсет часа и си чакайте реда.

Благодарих му, излязох и се върнах в другата стая. Още нямаше помен от Хелър. Не си направих труда да извикам повторно името му, тъй като дори и да ме чуеше, трябваше да си тръгна незабавно. Тъй че излязох. Долу в преддверието казах пак на Нилс Лам, че ще видя какво мога да направя за автографа. Навън реших, че нямам време да вървя пеш, затова спрях едно такси. Прибрах се в кантората и след не повече от дваайсет секунди чух Улф да слиза с асансьора.

Чудна работа. Аз съм силен в догадките и имах известни успехи по време на службата си при Улф, ала тоя ден нямах и най-слабо предчувствие за надвиснала опасност. Може да си помислите, че тук е идеално място да правиш догадки, но не, не ме осени и най-слабо прозрение. Аз бях много весел, когато запитах Улф как върви войната с трипсите, и по-късно, следобеда, докато набирах номера, даден ми от Сюзан Матуро, макар че, трябва да призная, малко се оклюмах, като не получих отговор, защото се надявах да видя някой ден как изглежда, когато не е намръщена.

Но още по-късно, малко след шест часа, когато се позвъни и отидох да отворя, през огледалното стъкло на вратата видях на стълбищната площадка инспектор Крамър от манхатънския отдел „Убийства“. Долната третина на гръбначния ми стълб реагира моментално, ала не претендирам, че съм имал някакво предчувствие, защото в края на краищата един инспектор от отдел „Убийства“ не обикаля да звъни по вратите, за да продава билети за Годишния бал на полицаите.

Въведох го в кантората, където Улф пиеше бира и гледаше навъсено тримата американски сенатори, които се представяха по телевизията.

III

Крамър, снажен и широкоплещест, с едро червендалесто лице и остри, недоверчиви сиви очи, седна на червеното кожено кресло до бюрото на Улф. Отказа предложената му бира, телевизорът бе угасен, а лампите — запалени.

— Отбих се пътъом и нямам много време — заговори Крамър. Той беше кисел, нещо обичайно за него. — Ще бъда признателен, ако ми дадете бързо някои сведения. Какво работите за Лео Хелър?

— Нищо. — Улф беше рязък — също нещо обичайно за него.

— Нищо ли не работите за него?

— Не.

— Тогава защо Гудуин е ходил тази сутрин да се срещне с Хелър?

— Не е ходил.

— Чакайте — намесих се аз. — Ходих по своя инициатива, само да сондирам почвата. Мистър Улф не знаеше; за пръв път чува за това.

Имаше едновременно два смъртоносни погледа: Крамър погледна Улф, а Улф — мен. Крамър подкрепи своя поглед с думи:

— Ей богу! Това е най-мръсният номер, който сте се опитвали да ми погодите досега! Цял следобед ли репетирахте?

Улф ме остави временно на мира, за да се разправя с Крамър.

— Пфу! Да речем, че сме репетирали. Имаш ли право да влизаш в къщата ми и да искаш сметка за действията на мистър Гудуин? Какво от това, че е посетил мистър Хелър? Да не би мистър Хелър да е мъртъв?

— Да.

— Хайде де! — Веждите на Улф се повдигнаха леко. — Престъпление ли?

— Убит е. Прострелян в сърцето.

— В жилището му?

— Да. Искам да чуя Гудуин.

Улф ме стрелна с поглед.

— Арчи, ти ли уби мистър Хелър?

— Не, сър.

— Тогава, моля те, послужи на мистър Крамър. Той бърза.

Услужих му. Първо му казах за вчерашното телефонно обаждане, за отказа на Улф да работи за Хелър, за разговора ми с Хелър, после разправих най-подробно за сутрешното си посещение на Трийсет и седма улица, като омаловажих тревожното състояние на Сюзан Матуро; посочих само, че ме е помолила да ѝ уредя среща с Улф, но не ми е обяснила за какво. Когато свърших, Крамър имаше няколко въпроса. Една от тях гласеше:

— Значи изобщо не си виждал Хелър?

— Не.

Той изсумтя.

— Много добре зная колко си любопитен, Гудуин. В онази стая е имало три врати освен вратата, през която си влязъл. Нима не отвори нито една от тях?

— Не.

— Едната води към килера, в който един посетител, приятел на Хелър, открил трупа му днес в три часа следобед. Съдебният лекар казва, че наденицата и питките, които Хелър е ял на закуска в девет и половина, са престояли в стомаха не повече от един час, следователно е почти сигурно, че трупът се е намирал в килера, докато ти си бил в стаята. Какъвто си ми любопитен, още ли твърдиш, че не си отворил вратата и не си видял трупа?

— Не съм го видял. Моля за извинение. Следващия път ще отворям всяка врата, която видя, дявол да го вземе.

— Стреляно е с пистолет. Не усети ли миризмата?

— Не. Има климатична инсталация.

— Не прегледа ли чекмеджетата на бюрото?

— Не. Още веднъж моля за извинение.

— А ние ги прегледахме. — Крамър извади нещо от вътрешния джоб на самото си. — В едно чекмедже намерихме този запечатан плик. На него беше написано с молив, с почерка на Хелър: „За мистър Нироу Улф.“ Вътре имаше пет стодоларовите банкноти.

— Съжалявам, че съм пропуснал това — казах прочувствено.

Улф се размърда.

— Предполагам, че сте проверили дали на плика има пръстови отпечатащи.

— Естествено.

— Мога ли да го видя, моля?

Улф протегна ръка. Крамър се поколеба за момент, после подхвърли плика през бюрото и Улф го улови. Извади банкнотите, чистички, нови-новенички, преброи ги и надзърна вътре.

— Това е било запечатано — забеляза той хладно, — името ми е написано на него, а вие сте го отворили.

— Разбира се. — Крамър се приведе и протегна ръка. — Дай ми го.

Това не беше молба, а заповед, и Улф машинално реагира. Ако бе помислил малко, щеше да разбере, че щом го иска, трябва да го заслужи или поне да си даде вид, че го е заслужил. Ала тонът на Крамър беше предизвикателен и Улф не можеше да търпи такова нещо. Прибра банкнотите в плика и го сложи в джоба си.

— Това е мое — заяви той.

— Но е улика — изръмжа Крамър — и аз го искам.

Улф поклати глава.

— Каква улика? Като служител на закона ти би трябвало да разбираш тия работи. — Той потупа джоба си с върха на пръста. — Пликът е моя собственост. Ако щещ, докажи, че има връзка или че аз съм свързан с някакво престъпление.

Крамър се сдържаше, което никак не беше лесно при тези обстоятелства.

— Трябваше да се сетя — каза той ядно. — Значи искаш да докажа, че си замесен в някакво престъпление? Добре. Не знам колко пъти съм седял в това кресло и съм слушал твоите теории. Не твърдя, че никога не съм ги използвал, казвам само, че си силен в теориите. Сега и аз имам своя теория, която искам да изложа, но най-напред ето някои факти. В онази сграда на Трийсет и седма улица Хелър живеел на четвъртия етаж, а работел на петия, най-горния етаж. В десет часа без пет минути тази сутрин, според достоверни показания, той напуснал жилището си, за да се качи в кабинета. Гудуин твърди, че влязъл в този кабинет в десет и дващсет и осем минути, следователно ако по това време тялото е било в килера — а почти сигурно е било там, — Хелър е бил убит между девет часа и петдесет и пет минути и десет часа и дващсет и осем минути. Не можем да намерим човек, който да е чул изстрела; стаята има добра звукоизолация и вероятно никога няма да намерим такъв. Изпробвахме я.

Крамър стисна силно очи и пак ги отвори — имаше такъв навик.

— Много добре. От портиера получихме списък на всички, които са влизали в сградата пред това време, и повечето хора събрахме, а останалите издирваме. Били са шестима. Медицинската сестра, Сюзан Матуро, която излязла, преди Гудуин да се качи горе, а другите петима са напуснали по-късно, на интервали, когато им омръзнало да чакат идването на Хелър — поне така твърдят. При това положение, а не виждам какво би могло да се промени, един от тях е убил Хелър. Всеки, който се е качил с асансьора на петия етаж, е можел да влезе в кабинета на Хелър и да го застреля, а после да мине в чакалнята.

Улф промърмори:

— И е напъхал трупа в килерчето?

— Разбира се, за да го открият по-късно. Ако някой случайно е видял убиеца да излиза от кабинета, убиецът можел да каже, че е ходил да търси Хелър и че Хелър го няма, ала не би могъл да каже това, ако трупът е стоял там на показ. Има следи по пода, където тялото — а Хелър е бил категория „перо“ — е било влачено към килерчето. На излизане човекът оставил вратата открената, та ако някой го види, всичко да изглежда правдоподобно; просто я е заварил така. Освен това...

— Грешка.

— При първа възможност ще му предам думите ти. Освен това, разбира се, той не е могъл да излезе от сградата. Знаейки, че Хелър започва да приема посетители в единайсет часа, всички тези хора дошли рано, за да не чакат дълго. Включително и убиецът. И той като другите е трябвало да влезе в чакалнята и да чака. Един от тях наистина е излязъл — медицинската сестра, която е държала да каже на Гудуин защо си отива и при разпита ще трябва да ни убеди в това.

— Ти щеше да доказваш, че съм свързан с някакво престъпление.

— Точно така. — Крамър беше категоричен. — Но преди това още един факт. Пистолетът беше в килерчето при трупа, на пода до него. Това е стар „Гюстейн“, грозен и малък, с къса цев и въпреки старанията ни, няма шанс дори едно на хиляда да установим на кого е принадлежал. А сега ето моите предположения. Убиецът е дошъл въоръжен с цел да убие, натиснал е копчето на вратата на Хелъровия кабинет и е бил пуснат. Тъй като Хелър отишъл до бюрото си и седнал, значи не е имал причина...

— Установено ли е?

— Да. Нямам причина да се страхувам от някаква смъртна опасност. Но след като поговорили, може би не повече от няколко минути, както вече установихме според развоя на събитията, не само започнал да се страхувам, но и почувствувам, че смъртта го дебне, а в тази свръхзвуконепроницаема стая бил безпомощен. Пистолетът бил изваден и насочен срещу него. Хелър разбрал, че всичко е свършено. Заговорил, опитвайки се да печели време — не защото се надявал да остане жив, а защото искал да остави някакво съобщение, което да бъде прочетено след смъртта му. Като се тресал от напрежение, с трепереща ръка, може би с умолителен жест, бутнал чашата с моливи на бюрото си, а после нервно ги заопипвал, размествайки ги пред себе си, като продължавал през всичкото време да говори. Тогава пистолетът гръмнал и Хелър се успокоил завинаги. Убиецът заобиколил бюрото, уверил се, че жертвата му е мъртва, и довякъл трупа в килерчето. И през ум не му е минало, че пръснатите моливи са подредени така, че да предадат някакво съобщение — ако се е сетил, с един замах на ръката е щял да го заличи. Ужасно бързо трябвало да се измъкне оттам и да се прехвърли в чакалнята.

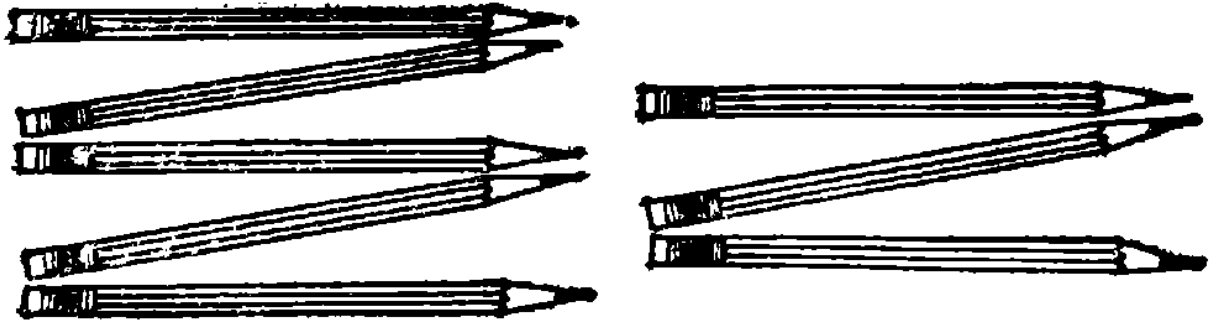
Крамър стана.

— Ако ми послужиш с осем молива, ще ти покажа как бяха подредени.

Улф отвори чекмеджето на писалището си, но аз го изпреварих, като взех шепа моливи от кошничката с канцеларски принадлежности и ги подадох. Крамър застана до Улф, който с гримаса отмести стола си, за да му стори място.

— Намирам се на писалището в дома на Хелър — заговори Крамър — и ги разполагам така, както е направил той от мястото си зад писалището. — След като подреди осемте молива, той се дръпна самодоволно настрана. — Ето, вижте.

Улф ги огледа от своето място, а аз — от моето. Улф виждаше нещо такова:

— Казваш, че това е било съобщение, а? — запита Улф.

— Да — потвърди Крамър. — Би трябвало да е съобщение.

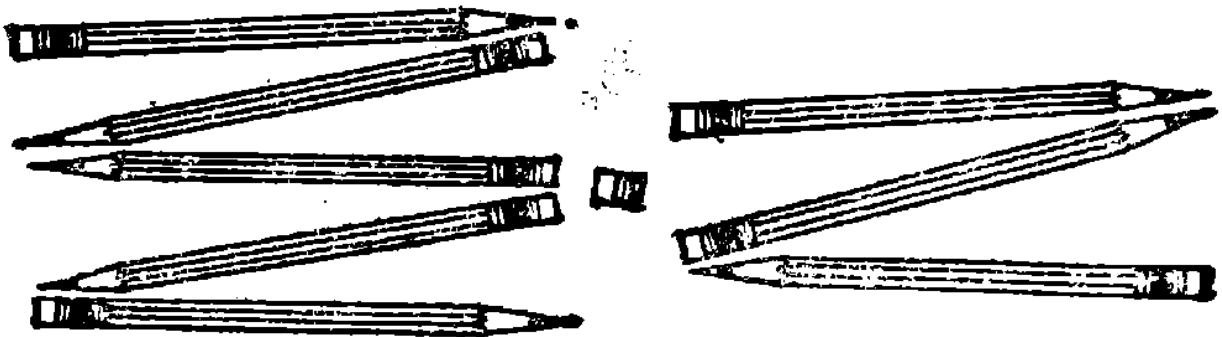
— По чие разпореждане? Твое?

— Глупости. Много добре знаеш, че няма шанс дори едно на милион тези моливи да образуват такава фигура случайно, Гудуин, ти си ги видял. Така ли бяха?

— Приблизително — признах аз. — Не знаех, че в този момент в килерчето има труп, тъй че не се интересувах чак толкова. Но щом ме питаш, — остриетата на моливите не бяха обърнати в една и съща посока, а гумичката на един от тях се намираше ей там в средата. — Докоснах с пръст мястото. — Точно тук.

— Нагласи я точно както ти си я видял.

Застанах до двамата от другата страна на бюрото, където беше Улф, и направих каквото искаха, като извадих гумичката на един от моливите и я поставих така, както бях посочил. Получи се следното:

— Разбира се — рекох, — фотографът ви е заснел това. Не твърдя, че е точно така, но моливите бяха обърнати в различна посоки и гумичката беше ей там.

— Не разбра ли, че е съобщение?

— Има си хас! Някой ден ще заложиш капан, в който ще се хвана и ще квича. Аз, разбира се, предположих, че по този начин Хелър иска да ни каже, че е отишъл в тоалетната и ще се върне след осем минути. Осем молива, нали? Много хитро. Нали това означава?

— Не — изрече твърдо Крамър. — Мисля, че Хелър ги е обърнал насам, за да има по-малка вероятност нападателят му да разбере какво е това. Минете насам, моля. И двамата. Погледнете оттук.

Ние с Улф се приближихме до Крамър откъм левия крак на бюрото и погледнахме, както бе казал. Един поглед беше достатъчен. Можете да видите същото, като изместите страницата на деветдесет градуса по посока, обратна на часовниковата стрелка.

Крамър заговори:

— По-ясно NW не може да се изпише.

— Може — възразих аз. — А защо е допълнителният молив от лявата страна на W?

— Сложил го е умишлено, за камуфлаж, за да не бие толкова на очи или пък моливът се е търкулнал там случайно, но не е важно как е станало. Няма съмнение, че това е W. — Крамър погледна Улф. — Нали обещах да докажа, че си свързан с някакво престъпление.

Улф се върна на креслото си и сплете пръсти.

— Сериозно ли говориш?

— Не се шегувам. — Крамър седна отново на червеното кожено кресло. — Затова дойдох тук, и то сам. Ти отричаш, че си пратил Гудуин там, но не ти вярвам. Той признава, че е стоял в кабинета на Хелър десет минути, защото не може иначе: портиерът го е забелязал да се качва, а петима души са го видели да влиза в чакалнята. В едно чекмедже на бюрото има плик с твоето име и петстотин долара в брой. Ала ключът на загадката е в това съобщение. Седнал на бюрото си, сигурен, че след няколко секунди ще бъде убит, Хелър използвал тези секунди, за да остави съобщение. Може ли да има някакво съмнение какво е било това съобщение? За мен няма. Предполагам, че е искал да посочи убиеца или лицата, виновни за смъртта му. Отхвърляш ли това предположение?

— Не. Според мен то е много правдоподобно. Съвсем правдоподобно.

— Приемаш ли го?

— Не го приемам, само установявам факта.

— Тогава те моля да посочиш някое лице освен теб, чието име да отговаря на инициалите NW. Ако не можеш да го сториш тук и веднага, ще ви отведе с Гудуин в полицейското управление като важни свидетели. В колите отвън има мои хора. Ако аз не свърша това, районният прокурор ще го свърши.

Улф се поизправи и въздъхна дълбоко с пълни гърди.

— Вие сте изключително противен, мистър Крамър. — Той стана. — Извинете ме за момент. — Като заобиколи краката на Крамър, прекоси стаята и отиде до лавиците с книги точно зад големия объл абажур, пресегна се към една, сложена нависоко, взе я и я отвори. Беше много далеч от мен, та не можах да видя каква е. Първо обърна на последната страница, където би трябвало да е съдържанието, ако имаше такова, а после — някъде към средата. Прелисти друга страница, след това — трета, докато Крамър, едва сдържайки чувствата си, извади от един джоб пура, пъкна я в устата си и стисна зъби. Той никога не палеше.

Най-сетне Улф се върна на бюрото си, отвори едно чекмедже и сложи книгата в него, затвори го и заключи.

— Аз не фантазирам — говореше Крамър. — Ти не си го убил, защото не си бил там. Не смятам дори, че Гудуин го е убил, макар че е могъл. Казвам, че Хелър е оставил съобщение, което би ни насочило към убиеца, и то гласи NW, а това значи Нироу Улф, следователно ти знаеш нещо и аз искам да зная какво е то. Искам да ми отговориш с „да“ или „не“ на следното: Знаеш ли нещо, което ще ни помогне или би могло да ни помогне да открием кой е убил Лео Хелър?

Улф се бе разположил отново на креслото си и кимна.

— Аха. Значи знаеш. Какво е то?

— Съобщението, което е оставил.

— То е само NW. А по-нататък?

— Трябват ми повече данни. Нужно е да зная... още ли са моливите там, на бюрото му, както сте ги намерили?

— Да. Не са побутнати.

— Разбира се, ти имаш човек на мястото. Повикай го на телефона и ми дай да поговоря с него. Ти ще ни слушаш.

Крамър се подвоуми, тъй като това не му харесваше, после реши, че е по-добре да се съгласи, дойде до бюрото ми, набра един номер,

свърза се с помощника си и му каза, че Улф иска да говори с него. Улф използва своя телефон, докато Крамър остана на моя.

Улф беше учтив, но рязък.

— Както подразбрах, ония моливи са там, на бюрото, така както са били намерени. Всички, с изключение на един, имат на края гумички, една от които е на бюрото, между двете групички моливи. Така ли е?

— Точно така. — Гласът на детектива звучеше отегчено. Долявах го по телефона, сложен на масата до облия абажур.

— Вземи гумичката и я пъхни на края на молива, който е без гумичка. Искам да зная дали е била толкова разхлабена, че е паднала случайно.

— Инспекторе, на телефона ли сте? Вие казахте да не пип...

— Карай — изръмжа Крамър. — Тук съм.

— Добре, сър. Почакайте, моля.

След дълго чакане детективът се върна на телефона.

— Гумичката не е могла да падне случайно. Частица от нея все още е залепнала за края на молива. Сигурно е била дърпана, откъсната, грапавините по нея са светли, пресни. Мога да измъкна гумичка от друг молив и да ви кажа колко сила е нужна за това.

— Не, благодаря ти, няма нужда. Но за да бъдем сигурни и за доклада, предлагам да пратиш молива и гумичката в лабораторията, нека проверят дали откъснатите частички съвпадат.

— Да ги пратя ли, инспекторе?

— Да, не е зле. Отбележи точно кое къде е.

— Слушам, сър.

Крамър се върна в червеното кожено кресло, а аз седнах в моето. Той вирна пурата си, поставена в ъгълчето на устата му, и попита:

— И тъй?

— Много добре знаеш какво тъй — заяви Улф. — Гумичката е била измъкната и поставена нарочно като част от съобщението. Сигурно е точка след N, за да покаже, че е инициал, а? И на Хелър са му попречили завинаги, преди да успее да сложи гумичка и след W?

— Сарказмът не променя нещата. То си е пак NW.

— Не. Не е. И никога не е било.

— За мен и за районния прокурор си е така. Май е по-добре да отидем в кабинета му.

Улф вдигна длан.

— Ето нá. Не си лекомислен, ама си твърдоглав. Предупреждавам ви, сър, ако действувате въз основа на предположението, че онова съобщение на мистър Хелър значи NW, спукана ви е работата; в най-добрия случай могат да ви лепнат етикета „глупак“.

— Предполагам, че знаеш какво гласи съобщението.

— Да.

— Значи знаеш?

— Да.

— Чакам.

— Има да чакаш. Ако бях сигурен, че мога да спечеля тези пари...

— Улф потупа джоба си, — ... като ви дешифрирам съобщението, щеше да бъде лесно, но в сегашното ти състояние само ще си помислиш, че кроя някаква измама.

— Провери ме.

— Не, сър. — Улф притвори очи. — Предлагам нещо друго. Можеш да продължиш, както си започнал, и да видиш докъде ще стигнеш, но помни: ние с мистър Гудуин ще отричаме упорито, че знаем нещо за тази работа или за замесените в нея хора, като се изключи това, което вече ти е известно, а аз ще продължа работата по свой път; или пък ти би могъл да доведеш убиеца тук и да ми позволиш да поговоря с него... в твое присъствие.

— На драго сърце. Само ми го посочи.

— Когато го открия. Трябват ми и шестимата, за да разбере кого визира съобщението на Хелър! Аз мога да разтълкувам съобщението, а ти не можеш, следователно ти имаш повече нужда от мен, отколкото аз от теб, но можеш поне да ми спестиш много време, труд и разходи.

Във втренчения поглед на Крамър нямаше нито следа от благоразположение или симпатия.

— Щом можеш да разтълкуваш това съобщение и отказваш да го сториш, ти укриваш улика.

— Глупости. Една догадка не е улика. Бога ми, твоето предположение, че с моливите е изписано NW, не е улика. Нито моето, но то би могло да доведе до някаква улика, ако аз водя играта — Улф размаха нетърпеливо ръка и повиши глас. — Дявол да го вземе, та аз не ти предлагам това за мое лично удоволствие. Да не мислиш, че ще ми

бъде приятно в жилището ми да нахълтат цели взводове полицаи, подкарали стадо уплашени, заподозрени граждани?

— Не. Знам много добре, че няма да ти бъде приятно. — Крамър извади пурата от устата си и се взря в нея, сякаш се мъчеше да определи точно какво представлява. След като свърши тази работа, хвърли поглед към Улф, после погледна и мен, но съвсем не като най-мил приятел.

— Ще използвам телефона — каза той, стана и дойде до бюрото ми.

IV

Добре че Улф не трябваше да започва с трима от шестимата уплашени граждани. Те бяха твърдо решени да не казват защо са ходили да се срещнат с Лео Хелър и както научихме от записите на разпитите и показанията, подписани от тях, полицаите бяха видели голям зор, докато измъкнат сведенията.

Когато първият от тях бе доведен в кантората ни малко след осем часа, Улф някак се бе примирил с личното си нещастие и го посрещаше храбро. Той не само трябваше да излапа яденето си за една четвърт от обичайното време, но и бе принуден да наруши един от най-строгите си принципи — да чете документи, докато се храни, и то в присъствието на инспектор Крамър, който бе приел поканата да похапне. Разбира се, Крамър се върна с нас в кантората и от насъбралите се в приемната хора повика един полицейски стенограф, който се разположи на стол до бюрото ми. Сержант Пърли Стебинс, който веднъж в изблик на великодушие бе признал, че не може да докаже, че съм бандит, въведе гражданина, настани го срещу Улф и Крамър и зае един стол до стената.

Според документите гражданинът се казваше Джон Р. Уинслоу — мъжаката с тъмносиния балтон и меката шапка, който бе подал глава от асансьора да хвърли око на Арчи Гудуин. Сега той изглеждаше унил и много оклюмал, тъй като беше един от тримата, които отказваха да разкрият за какво са ходили при Хелър; а като имах предвид причината, не можех да го упрекна особено.

Той взе да се сплашва.

— Мисля... мисля, че това е нарушение на конституцията. Полицията ме накара насила да разправам за личните си работи и това може да е наложително, ама Нироу Улф е частен детектив и няма право да ме разпитва.

— Но нали аз съм тук — каза Крамър. — Аз мога да повтарям въпросите на Улф ако настоявате, но това ще ни отнеме повече време.

— Хайде да започнем — предложи Улф, — пък ще видим как ще върви. Прочетох показанията ви, мистър Уинслоу, тъй че аз...

— Нямате право да ги четете! Няма право да ви ги дават! Обещаха ми, че ще останат в тайна, освен ако не се наложи да се използват като улики!

— Моля ви, мистър Уинслоу, не подскачайте така. Истерична жена тъй и тъй не се търпи, ала истеричният мъж е направо непоносим. Уверявам ви, аз съм дискретен като всеки полицай. Според вашите показания днес е било третото ви посещение в кабинета на мистър Хелър. Искали сте да му дадете достатъчно сведения, за да състави формула, с която да определи още колко време ще живее, вашата леля. Вие очаквате да наследите от нея значителна сума и сте искали бъдещите ви планове да се основават на разумни и логични предположения. Така заявявате вие, но получените сведения показват, че сте задължнели и сте в доста затруднено положение. Отричате ли това?

— Не. — Челюстта на Уинслоу потръпна. — Не отричам.

— Свързани ли са дълговете ви или част от тях с някакво закононарушение? С някакво престъпно деяние?

— Не!

— Да допуснем, че мистър Хелър е могъл да направи точни изчисления за продължителността на живота на вашата леля. По какъв начин щеше да ви помогне това?

Уинслоу погледна Крамър, но срещна само леден поглед. Обърна се отново към Улф.

— Аз си уреждах да взема назаем много голяма сума срещу моите... очаквания. Имаше лихва за всеки месец до плащането и исках да разбера какви са шансовете ми. Ставаше въпрос за вероятност, затова отидох при този специалист.

— Какви сведения дадохте на Хелър като основа за изчисленията му?

— Боже мой, не можех... всякакви неща.

— Например? — настоя Улф.

Уинслоу погледна полицейския стенограф и мен, но ние не бяхме в състояние да му помогнем. Тогава се обърна отново към Улф.

— Стотици неща. Възрастта на леля ми, навиците ѝ — как се храни, как спи, всичко, което можех да кажа... здравословното ѝ

състояние, доколкото знаех за него, на каква възраст са умрели родителите ѝ и техните родители, теглото, телосложението ѝ... дадох му снимки... заниманията и интересите ѝ, темперамента ѝ, отношението ѝ към лекарите, политическите ѝ убеждения...

— Политическите ѝ убеждения ли?

— Да. Хелър каза, че задоволството или огорчението ѝ от избирането на Айзенхауер било фактор на дълголетието.

Улф настоя:

— Празнословие на шарлатанин. Не смяташе ли Хелър, че има и друг фактор на дълголетието — възможността да се намесите, като пратите леля си на оня свят?

Въпросът се стори смешен на Уинслоу. Той не се разсмя, ала захихика, което никак не подхождаше на телосложението му.

Улф настоя:

— Не смяташе ли?

— Наистина не зная, наистина. — Уинслоу пак захихика.

— От кого е наследила леля ви състоянието си?

— От мъжа си. Чичо ми Нортън.

— Кога умря той?

— Преди шест години. През хиляда деветстотин четиридесет в седма.

— Как? От какво?

— Бе застрелян случайно по време на лов. Лов на елени.

— Вие присъствахте ли?

— Не, не присъствавах. Тогава бях на повече от една миля разстояние.

— Получихте ли наследство от него?

— Не. — От вълнение лицето на Уинслоу пламна. — Той се подигра с мен. В завещанието си ми остави шест цента. Не ме обичаше.

Улф се обърна да поговори с Крамър, но инспекторът го изпревари.

— Двама души вече се занимават с това. Злополуката е станала в Мейн.

— Искам да кажа какво мисля за това — заяви Уинслоу. — Имам предвид въпросите, които ми бяха зададени за смъртта на чичо ми. Аз ги смятам за комплимент. Допускат, че съм могъл да застрелям чичо

си, а за мен това е много голям комплимент. Двама души се занимавали със случая, значи го разследват, и това също е комплимент. Леля ми би се изсмяла при мисълта, че аз съм убил чичо Нортън, би се изсмяла и при мисълта, че мога да се опитам да убий и нея. Нямам нищо против тя да научи за това, но ако узнае за какво съм ходил при Лео Хелър... бог да ми е на помощ. — Той протегна умолително ръце. — А ми бе обещано, изрично ми бе обещано.

— Ние разкриваме личните работи на хората — избоботи Крамър — само когато това е неизбежно.

Улф наливаше бира. Щом пяната стигна до ръба на чашата, остави бутилката и обобщи:

— Аз не съм обещавал нищо, мистър Уинслоу, но нямам време за празни приказки. Ето какво предлагам. Вие сте забъркан в тази каша само заради връзката ви с мистър Хелър. Въпросът е имало ли е между вас нещо, което да е причина за подобно безпокойство? Хайде, разкажете ни. Започнете от началото и си спомнете, доколкото можете, всяка дума, разменена помежду ви. Разправете всичко от игла до конец. Аз ще ви прекъсвам колкото се може по-малко.

— Нали вече ги видя — възрази Крамър. — Записите, показанията... дявол да го вземе, имаш ли някакъв ключ към загадката или нямаш?

Улф кимна.

— Разполагаме с цяла нощ за това — каза той невесело. — Мистър Уинслоу не знае какъв е ключът към загадката, а и за теб е пълна мъгла. — Той се обърна пак към Уинслоу. — Хайде, говорете, сър. Всичко, което сте казали на мистър Хелър, и всичко, което ви е казал той.

Това отне повече от един час, като прибавим и прекъсванията. А прекъсванията се дължаха на различни общински служители, пръснати из къщата — в чакалнята, в трапезарията, в трите спални на горния етаж, — които работеха с други уплашени граждани и с телефона. Два пъти се обадиха по телефона детективи от отдел „Убийства“, които се мъчеха да открият една изчезнала гражданка — някоя си Хенриета Тилотсън, мисис Албърт Тилотсън, угоената матрона, която бях видял в чакалнята на Хелър заедно с другите. Обадиха се също: полицейският комисар, някой от прокуратурата и други заинтересовани страни.

Когато Пърли Стебинс стана да изведе Уинслоу от стаята, ключът на Улф явно все още беше тайна и за Крамър, и за мен. Щом вратата се затвори подире им, Крамър заприказва разпалено:

— Това ми прилича на дяволски фарс. Според мен съобщението значи NW, тоест това са твоите инициали, а ти шикалкавиш, въртиш някаква игра.

— И какво? — рече Улф раздражено. — Защо ме търпиш тогава? Защото ако това наистина са моите инициали, в мен е ключът на загадката и не остава нищо друго, освен да ме отведеш в полицейското управление, а така ще ме накараш само да онемея и това ти е известно. — Той отпи бира и сложи чашата на масата. — Но бихме могли да ускорим работата без прекалено голям риск. Нареди на подчинените си, които разпитват сега тия хора, да следят дали има нещо, свързано с цифрата шест. Не бива да се издават, нито да споменават за това, но ако в някой момент от разпита се яви цифрата шест, да съсредоточат вниманието си върху този въпрос, докато го изчерпат. Предполагам, всички знаят за подозрението на Хелър, че някой от клиентите му е извършил сериозно престъпление?

— Знаят, че Гудуин казва така. Какво е това шест?

Улф поклати глава.

— Нищо повече не мога да кажа. Дори това е опасно, защото те са твои хора, не мои.

— Чичото на Уинслоу умрял преди шест години и му оставил шест цента.

— Това ми е добре известно. Казваш, че разследвате случая. Искаш ли мистър Гудуин да го спомене?

Крамър отговори „не, благодаря“, лично щял да го стори — и излезе от стаята.

Когато се върна, Стебинс въведе втората гражданка, която бе представена на Улф и настанена на мястото, заемано по-рано от Уинслоу. Тя беше Сюзан Матуро. Изглеждаше смутена като сутринта, но бих казал, немного повече. Сега, разбира се, въпросът имаше нова страна: смутена ли изглеждаше или гузна? Безспорно беше привлекателна, но такава е била и Мод Вейл, а тя отровила един след друг двамата си съпрузи. Можеше да се предположи, че ако Хелър е бил убит от свой клиент, когото е подозирал в извършването на престъпление, най-малко веднъж преди това се е срещал с този клиент,

иначе не би имало защо да го подозира; а според Сюзан Матуро тя никога по-рано не бе посещавала Хелър и не бе го виждала. Но всъщност това не оневиняваше нито нея, нито Агата Аби, която също твърдеше, че сутринта е дошла за първото си посещение при него. Знаеше се, че понякога Хелър си е уговарял и по телефона срещи с евентуални клиенти на друго място, тъй че мис Матуро и мис Аби може наистина да са били сред тях.

В началото Улф не беше прекалено нападателен, навярно защото тя прие предложената ѝ бира и след като отпи малко, облиза устни. Харесваше му, когато хората споделяха неговите наслади.

— Известно ви е, мис Матуро — каза ѝ той, — че вие сте изпаднали в особено положение. Уликите сочат, че мистър Хелър е бил убит от един от шестимата души, които са влезли сутринта в тази сграда, за да се срещнат с него, а вие единствена от тези шестима сте си тръгнали преди единайсет часа — приемния час на мистър Хелър. Обяснението за вашето излизане, така както е изложено в показанията ви звучи твърде несвързано. Можете ли да го допълните?

Тя ме погледна. Нито ѝ пратих въздушна целувка, нито я стрелнах с намръщен поглед.

— Съобщих каквото ми казахте — уверих я аз, — точно както го казахте.

Тя ми кимна неопределено и се обърна към Улф.

— Нужно ли е да повтарям?

— Вероятно ще се наложи да го повторите дори десетина пъти — уведоми я Улф. — Защо си тръгнахте?

Тя преглътна, понечи да заговори, видя, че не може да издаде звук, и се принуди да започне отначало.

— Знаете ли за експлозията и пожара в болницата „Монтроуз“?

— Разбира се. Нали чета вестници.

— Известно ви е, че триста и двама души загинаха там през оная нощ. Аз също бях там, работех в отделение „Г“ на шестия етаж. Освен загиналите, имаше и много ранени, но аз преживях всичко и не получих нито драскотина, нито обгаряне. Най-близката ми приятелка умря, изгоря, докато се опитваше да спасява болните, друга моя близка приятелка бе осакатена за цял живот, а един млад лекар, за когото бях сгодена... загина при експлозията, както и други мои познати. Не знам как се отървах дори без драскотина, защото съм сигурна, че се стараех

да помагам. Напълно съм сигурна, но се спасих и там е бедата според мен, защото това не ме радва. Как бих могла да се радвам?

Сюзан Матуро, изглежда, очакваше отговор, затова Улф промърмори:

— Не. Не може и да се очаква такава нещо.

— Аз не съм от онези, които мразят хората — заяви тя.

Млъкна, когато Улф вметна:

— Наистина?

— Не, не съм. И никога не съм била. Но намразих мъжа — пък и да е било жена, все ми е едно, — който е поставил там бомбата и е извършил това злодеяние. Не мога да кажа, че полудях; мисля, че не съм луда, но така се чувствах. След две седмици се опитах да постъпя на работа в друга болница, но не можах. Четях всичко, което пишеха вестниците, надявах се да го заловят, не можех да мисля за нищо друго, сънувах го всяка нощ, отидох в полицията и пожелах да помогна, но, разбира се, вече ме бяха разпитали и бях казала всичко, което знаех. Дните минаваха и изглеждаше като че никога няма да го хванат, а исках да направя нещо, тогава прочетох за Лео Хелър и реших да отида при него и да го накарам да направи каквото може.

Улф изсумтя и тя вдигна рязко глава.

— Казах, че го мразя!

Улф кимна.

— Добре, казахте го. Продължавайте.

— Е, отидох и това е всичко. Имах малко спестени пари, успях да взема и назаем, за да му платя. Но докато седях там, в чакалнята, с оная мъж и оная жена, наведнъж ме осени мисълта, че навярно съм луда, сигурно съм толкова озлобена и обзета от жажда за мъст, че не съзнавам какво върша. Искях да размисля, затова станах и си тръгнах. Докато слизах с асансьора, имах чувството, че съм преживяла тежка криза — медицинските сестри често си мислят такива неща за други хора. А после, когато излязох от асансьора, чух имената на Арчи Гудуин и Нироу Улф и ми хрумна да ги накарам да го издирят. Затова заговорих на мистър Гудуин и като стигнах до моя въпрос, не можех да се реша да му разправам всичко, казах му само, че искам да се срещна с Нироу Улф, за да го помоля за съвет. Той отговори, че ще се опита да ми уреди среща и ще ми съобщи по телефона или пък може аз да му се обадя.

Тя махна с ръка.

— Ето това беше всичко.

Улф я гледаше.

— Не ми звучи несвързано, но не е и смислено. Смятате ли се за интелигентна жена?

— Ами... да. Достатъчно съм интелигентна, за да се оправям в живота. Аз съм добра медицинска сестра, а добрата медицинска сестра трябва да бъде интелигентна.

— И все пак смятате, че един гадател може чрез фокусите си да открие човека, който е поставил бомбата в болницата?

— Смятах, че го върши с научни методи. Знаех, че има добра репутация, също като вас.

— Боже мой. — Улф се облеци. — На това се вика „сапунен мехур“, както се изразяваше Жак. Какъв съвет щяхте да ми поискате?

— Смятате ли, че има някакъв шанс... вярвате ли, че полицията ще го издири.

Очите на Улф станаха нормални — притвориха се.

— Тази работа, с която се занимавам, мис Матуро, това издирване на лице, замесено случайно в убийство, е като лутане в джунгла, поне в този начален етап. Аз опипвам слепешком и напредвам по интуиция. Твърдите, че никога не сте виждали мистър Хелър, но не можете да го докажете. Имам право да предположа, че сте го виждали, макар и не в кабинета му, и сте разговаряли с него; били сте сигурна, независимо по каква причина, че той е поставил бомбата в болницата и е предизвикал пожара; и подтиквана от натраплива отмъстителност, сте отишли в дома му и сте го убили. Може да се доп...

Тя гледаше тъпо.

— Защо, за бога, ще смятам, че той е поставил бомбата?

— Нямам представа. Както казах, аз опипвам. Едно от предимствата на моето предположение е, че вие вече признахте, че изпитвате страшна омраза, която положително би ви подтикнала към убийство, ако откриете убиеца. Не аз, а мистър Крамър хвърля силите на правосъдието в тази битка, но несъмнено двама-трима души вече обикалят ваши приятели и познати, за да узнаят дали сте намеквали някога, че според вас Лео Хелър има някаква връзка с бедствието в болницата. Освен това вероятно разпитват дали не сте таили някакви

лоши чувства към хората от болницата, което ви е накарало сама да поставите бомбата.

— Боже мой! — Един мускул отстрани на шията ѝ конвулсивно потръпваше. — Аз? Такава ли била работата?

— Именно. Не е невъзможно. Вие заявихте, че се ужасявате от мисълта виновникът да е просто гласът на вашата съвест.

— Само че не е. — Тя скочи внезапно от стола си, с един скок се озова срещу Улф, наведе се напред и дланите и забарабаниха по бюрото. — Как смеете да говорите така! Шестимата души, които най-много обичах на този свят... всички те загинаха през оная нощ! Как бихте се чувствували вие на мое място? — Отново забарабани по бюрото. — Какво би изпитвал всеки друг?

Аз станах и се озовах до нея, но не беше нужна физическа намеса. Тя се изправи и за момент постоя така, цялата разтреперана, после се овладя, върна се на стола си и седна.

— Съжалявам — каза с глух, слаб глас.

— Би трябвало — произнесе Улф навъсено. Тази разбесняла се жена му дойде много. — И да удряте по бюрото ми, нищо няма да се оправи. Как се казваха шестимата души, които най-много сте обичали на този свят, но са загинали?

Тя му каза имената, а той поиска да узнае нещо повече за тях. Започвах да подозирам, че всъщност и той няма ключ към загадката, както и аз, че баламосва Крамър, за да отвлече вниманието му от инициалите NW, за които се бе хванал, че след като неволно бе конфискувал петстотинте долара, е решил тази нощ да ги заслужи. Подходът му към Сюзан Матуро потвърждаваше подозрението ми. Това бе просто старата игра на вадене на късметчета от торбата — карай човека да говори непрекъснато, за каквото и да било и за когото и да било, с надеждата, че все ще изплюе нещо като сламка, за която да се уловиш. Знаех, че когато „реколтата“ е много слаба, Улф протака с часове тази игра.

И все още протакаше със Сюзан Матуро, когато влезе непознат индивид, който шепнешком предаде на Крамър някакво съобщение. Крамър стана и тръгна към вратата, после размисли и се обърна.

— Не е зле и ти да присъствуваш — каза той на Улф. — Издирили са мисис Тилотсън, тя е тук.

За Сюзан Матуро това беше отдих, защото Улф можеше да я задържи още цял час, макар че според мен единствената полза за нея беше, че я заведоха в друга стая, където някакъв лейтенант или сержант започна всичко отначало. На тръгване тя ме удостои с бегъл поглед. Изглежда, искаше да изобрази усмивка, за да покаже, че не се сърди, но в такъв случай това излезе най-жалката имитация на усмивка, която съм виждал. Ако не бях на служба, щях да отида при нея и да я потупам по рамото.

Новодошлият, когото въведоха в стаята, не беше мисис Тилотсън, а граждански пазител на закона. Той беше от новите придобивки на отдел „Убийства“ и никога по-рано не бях го виждал, но се възхитих на храбрата му походка, когато се приближи, и на юначната му стойка, когато се спря, изправи се пред Крамър и зачака.

— Кой остана отгатък? — запита Крамър.

— Мърфи, сър. Тимъти Мърфи.

— Добре. Разказвай. Почакай. — Крамър се обърна към Улф. — Този човек се казва Рока. Беше на пост в къщата на Хелър. Именно него ти попита за моливите и гумичката. Хайде, Рока.

— Слушам, сър. Портиерът телефонира от преддверието, че там имало някаква жена, която искала да дойде горе, и аз му наредих да я доведе. Сметнах това за уместно.

— Правилно.

— Да, сър.

— Тогава разправяй.

— Тя се качи с асансьора. Не пожела да си каже името. Заразпитва ме колко време ще бъда там, очаквам ли да дойде някой друг и тъй нататък. Подхвърлихме си няколко шеги, целта ми беше да разбера коя е, и тогава тя изведнъж си разкри картите. Извади от чантата си пачка банкноти. Предложи ми триста долара, след това четиристотин, а накрая и петстотин, ако отключи шкафовете в кабинета на Хелър и да я оставя там сама за един час. Така че изпаднах в голямо затруднение.

— Несъмнено.

— Да, сър.

— Как се отърва?

— Ако имах ключове за шкафовете, щях да приема предложението ѝ. Щях да ги отключи и да я оставя там. Щом решише

да си тръгне, щях да я арестувам, да я заведа да я обискират и тогава щяхме да разберем какво е взела. Така случаят щеше да приключи. Но аз нямах ключове за шкафовете.

— Ъ-хъ. Ако имаше ключове, щеше да отключиш шкафовете и да я оставиш там. Тогава тя щеше да вземе нещо от някой шкаф и да го изгори, а ти щеше да събереш пепелта и ще пратиш в лабораторията за изследване чрез най-съвременни, научни методи.

Рока конвулсивно преглътна.

— Да си призная, не се сетих за това. Но ако имах ключовете, щях да размисля.

— Не се и съмнявам. Иззе ли парите й като улика?

— Не, сър. Сметнах, че може да ме провокира. Задържах я. Обадих се по телефона. Когато ми дойде заместник, доведох я тук, при вас. Ще постоя тук, искам да я видя.

V

Макар че престоят ми в чакалнята на Хелър онази сутрин беше кратък, аз отдавна се бях научил да вярвам на очите си и да запомням това, което виждам, тъй че едва ли щях да позная мисис Албърт Тилотсън. Бе загубила два-три килограма и бе прибавила двойно повече бръчки, а при този контраст между червилото и съсухрената ѝ кожа за женомразаца тя бе по-скоро хубаво момиче, отколкото угоена матрона.

— Бих желала да говоря с вас насаме — заяви тя на инспектор Крамър.

Беше от „ония“. Съпругът ѝ — директор на нещо си, следователно би било глупаво да се очаква, че не се смята за привилегирована. Крамър загуби цели пет минути, за да ѝ втълпи в главата, че е като всички жени. А това така я потресе, че и беше нужно известно време, за да реши как да реагира.

Реши да си послужи с явна лъжа. Попита дали човекът, който я е довел тук, е полицейски служител, и Крамър отговори утвърдително.

— А не би трябвало да е така — отсъди тя. — Сигурно ви е известно, че днес късно следобед един полицейски служител дойде в жилището ми да говори с мен. Каза ми, че Лео Хелър бил убит, ликвидиран, и искаше да знае с каква цел съм ходила в кабинета му тази сутрин. Естествено аз не желяех да се забърквам в такова ужасно нещо, затуй му отговорих, че не съм ходила да говоря с Лео Хелър. Но той ми даде да разбера, че това няма да мине, затуй признах, че съм ходила да говоря с Хелър по съвсем личен въпрос, който няма да разкрия... Записва ли оня човек какво казвам?

— Да. Такава му е работата.

— Тя не ми харесва. Нито пък вашата. Полицейският служител настоя да кажа защо съм ходила при Хелър, но аз отказах, отново настоя и отново отказах. Когато заяви, че трябва да ме заведе в районната прокуратура и да ме арестува, ако трябва, разбрах, че не говори празни приказки и му казах всичко. Признах му, че двамата със

съпруга ми имаме известни затруднения с нашия син, особено с образованието му, та съм ходила при Хелър да го попитам кой колеж ще бъде най-подходящ за него. Отговорих на въпросите на полицаия, доколкото можех, и най-после той си тръгна. Навярно всичко това ви е известно.

Крамър кимна.

— Да.

— Е, след като той си тръгна, започнах да се притеснявам, та отидох да се видя с една приятелка и да я помоля за съвет. Бедата е там, че бях разказала разни подробности за моя син, някои от тях доста интимни и поверителни, и щом Хелър е убит, полицията сигурно ще прегледа всичките му книжа, а пък тези подробности са лични и исках да ги запазя в тайна. Знаех, че неговите стенографски записки никой друг не може да разчете — поне така ми каза той, но не бях сигурна, а това беше много важно. След като обсъдихме надълго и нашироко въпроса с приятелката ми, реших да отида в жилището на Хелър и да помоля дежурния полицаей там да ми върне всички документи, отнасящи се до семейните ми работи, тъй като те нямат нищо общо с убийството.

— Разбирам — увери я Крамър.

— Така и сторих. А полицаят се преструваше, че ме слуша, преструваше се, че се съгласява с мен, а после изведнъж ме арестува, защото съм се опитала да подкупя служебно лице, и когато най-възмутено отрекох това — разбира се, съвсем основателно — и понечих да си тръгна, той ме задържа насила и, представете си, искаше да ми сложи белезници! Затова дойдох с него и ето ме тук, и се надявам да разберете, че искам да се оплача и се оплаквам.

Крамър я гледеше втренчено.

— Опитайте ли се да го подкупите?

— Не, не съм се опитвала!

— Не му ли предложихте пари?

— Не!

Пърли Стебинс неволно издаде тих звук — нещо средно между ръмжене и сумтене. Без да обръща внимание на непристойното държане на своя подчинен, Крамър си пое дълбоко дъх и го изпусна.

— Да се заема ли аз? — попита Улф.

— Не, благодаря — отвърна Крамър кисело. Той не изпускаше от очи мисис Тилотсън. — Заблуждавате се, госпожо — каза и той. — Всички тези лъжи няма да ви донесат никаква полза. Само утежняват положението ви. Постарайте се този път да говорите истината.

Тя се изправи, но позата ѝ не беше особено внушителна, защото беше много изморена след тежкия ден.

— Значи ме наричате лъжкия — рече с укор, — и то пред свидетели. — Посочи с пръст полицейския стенограф. — Запишете това точно както го каза!

— Ще го запише — увери я Крамър. — Вижте какво, мисис Тилотсън. Вие признахте, че сте били при Хелър едва когато стана ясно, че лъжата ви няма да мине и портиерът е готов да се закълне, че сте били там не само тази сутрин, но и преди това. А сега за опита ви да подкупите служебно лице. Това е углавно престъпление. Ако ви пратим в съда, не мога да кажа на кого ще повярват съдебните заседатели — на вас, или на полицейския служител, но аз знам на кого да вярвам. Вярвам на него, а вие лъжете.

— Доведете го тук — рече предизвикателно тя. — Искам очна ставка с него.

— Той също иска очна ставка с вас, но това няма да ви помогне. Убеден съм, че вие лъжете, лъжете и за това какво сте искали да измъкнете от картотеката на Хелър. Той си е правил бележки със собствен шифър, за дешифрирането на който ще ни трябва цял взвод експерти, а вие сте знаели това и не вярвам да сте рискували да отидете там само за да се опитате да подкупите служебно лице и да вземете сведенията за вас и вашите близки. Предполагам, че в картотеката му има нещо, което лесно може да се познае, че се отнася за вас или вашите близки, и тъкмо това сте търсили. Утре сутринта наши хора ще проверят съдържанието на картотеката картон по картон и ако има нещо от тоя род, непременно ще го забележат. Междувременно ви задържам за допълнителен разпит относно опита ви да подкупите служебно лице. Ако искате да се свържете по телефона с адвокат, разрешавам едно-единствено телефонно обаждане в присъствието на наш служител.

Крамър обърна глава.

— Стебинс, заведи я при лейтенант Роуклиф и му обясни за какво става дума.

Пърли се изправи. Мисис Тилотсън се смаляваше пред очите ни, с всяка измината секунда направо се топеше.

— Ще почакате ли една минута? — помоли тя.

— Две минути, госпожо. Но не се опитвайте да скалъпявате нови лъжи. Не ви бива за такова нещо.

— Този човек ме е разбрал погрешно. Аз не исках да го подкупя.

— Казах, че можете да се обадите по телефона на адвокат...

— Не ми трябва адвокат. — Тя беше уверена в това. — Ако преровят оная картотека, бездруго ще намерят каквото търсех, тъй че по-добре ще бъде аз да ви кажа. Касае се за няколко писма, адресирани до мен. Те не са подписани, анонимни са и исках Хелър да установи кой ги е пратил.

— За вашия син ли се отнасят?

— Не. За мен. Заплашват ме с нещо и бях сигурна, че някой ще се опитва да ме изнудва.

— Колко писма?

— Шест.

— С какво ви заплашват?

— Те... не може да се каже, че ме заплашват. Цитати от разни места. Един от тях гласи „Като не можеш да платиш, моли се.“ В друг се казва. „Който умре, плаща всички дългове.“ Трети: „След пиршеството иде разплатата.“ Останалите са по-дълги, но все в тоя дух.

— Какво ви накара да помислите, че някой се готви да ви изнудва?

— А вие не мислите ли така? „Като не можеш да платиш, моли се.“

— И сте искали от Хелър да установи самоличността на подателя. Колко пъти се срещнахте с Хелър?

— Два пъти.

— И, разбира се, дали сте му всички възможни сведения. Писмата ще имаме утре сутринта, но бихте могли още сега да ни кажете какво ви отговори Хелър, По възможност всичко, което сте си казали двамата.

Аз си позволих да се усмихна съвсем недискретно и погледнах Улф, за да видя как оценява подхода на Крамър, но той продължаваше да седи с търпеливо изражение на лицето.

Трудно беше да се каже, поне за мен, колко признаваше мисис Тилотсън и колко скриваше. Ако в миналото ѝ е имало нещо, за което някой е сметнал, че трябва да плати или да даде сметка, то тя или не знаеше какво е то, или го бе скрила от Хелър, или му го бе казала, но положително не възнамеряваше да го сподели с нас. И караше все така, като се мъчеше да си спомни своя разговор с Хелър и всички сведения, които му бе предоставила за неговите формули, а Крамър я разпитваше и така, и иначе, докато тя толкова се оплете в противоречия, че бяха нужни една дузина магьосници-математици, за да се разбере нещо.

Най-после Улф се намеси. Той погледна стенния часовник, размърда се на креслото, промени положението на туловището си и обяви:

— Минава полунощ. Слава богу, че разполагаш с цяла армия, която ще се заеме да проверява това. Ако твоят лейтенант Роуклиф е още тук, нека се заеме с нея, а ние ще похапнем сиренце. Гладен съм.

Крамър, който винаги беше готов за отдых, нямаше възражение. Пърли Стебинс изведе мисис Тилотсън. Стенографът излезе по лична работа. Аз отидох в кухнята да помогна на Фриц, тъй като знаех, че той се е претрепал да разнася табли със сандвичи на пълчищата служители от отдел „Убийства“ плъпнали из цялата сграда. Когато се върнах в кабинета с хранителните припаси в ръце, Крамър вадеше душата на Улф, като го обливаше със словесен порой, а Улф се бе облегал в креслото си със затворени очи. Раздадох чинии с *il pesto* и бисквити, приготвени от Фриц, бира за Улф и стенографа, кафе за Крамър и Стебинс и мляко за мен.

След четири минути Крамър попита:

— Какво е това нещо?

— *Il pesto* — каза Улф.

— Какво има в него?

— Сирене „Канестрато“, аншоа, свински дроб, американски орех, лук, босилек, чесън и зехтин.

— Велики боже!

След още четири минути Крамър се обърна към мен с такъв тон, като че ми правеше велика услуга.

— Ще си взема още малко от това, Гудуин.

Ала докато събирах празните чинии, той отново емна Улф. Улф, не си правеше труда да му отвърне. Той почака Крамър да млъкне, за

да си поеме дъх, и тогава изръмжа:

— Наближава един часът, а имаме още трима.

Крамър прати Пърли за друг уплашен гражданин. Този път беше кльощавият висок, костелив екземпляр, който, влизайки в преддверието на Трийсет и седма улица оная сутрин, се бе спрял, за да изгледа кръвнишки Сюзан Матуро и мен, докато седяхме на пейката до камината. Тъй като бях прочел показанията му, вече знаех, че се казва Джек Енис, че е специаист-десенатор, понастоящем безработен, неженен, живее в Куийнс и е роден изобретател, който още не е спечелил пари от изобретенията си. Кафявият му костюм не беше гладен.

Когато Крамър му каза, че въпросите на Улф са част от официалното следствие, свързано със смъртта на Лео Хелър, Енис наклони глава и измери Улф с преценяващ поглед, сякаш решаваше дали подобна процедура заслужава одобрение, или не.

— Вие сте човек, който се е издигнал сам — каза той на Улф. — Чел съм за вас. На каква възраст сте?

Улф също го изгледа.

— Друг път, мистър Енис. Тази вечер мишената сте вие, не аз. Вече сте на трийсет и осем, нали?

Енис се усмихна. Той имаше голяма уста с тънки безцветни устни и усмивката му не беше особено привлекателна.

— Извинете ме, че така неделикатно ви питам за възрастта, но всъщност това никак не ме интересува. Знам, че сте на върха на кариерата си, та се чудех колко време ви е било нужно, за да стигнете дотук. Аз също вървя към върха, но началото ми отнема страшно много време, та се чудех как е било при вас. На каква възраст бяхте, когато името ви се появи за пръв път в печата?

— На два дена. В съобщение за раждането ми. Доколкото разбирам, посещението ви при Лео Хелър е било свързано с желанието ви да ви признаят за изобретател?

— Точно така. — Енис пак се усмихна. — Вижте какво! Всичко това е вятър работа. Полицайте ме тормозят от седем часа, а докъде са стигнали? Има ли смисъл да продължаваме така? Защо, за бога, ще искам да убия тоя човек?

— Тъкмо това се мъча да разбера.

— Е, и аз нищо не проумявам. Имам патенти за шест изобретения и нито едно досега не е откупено. Едно от тях е недоизпитано — много добре знам това, — но му липсва само една тънкость и ще се превърне в истинска сензация. Ала не мога да открива тая тънкость. Четох за тоя Хелър и си помислих, че ако му дам всички сведения, всички материали, нужни за неговите формули, има шанс да намери отговора. Затова отидох при него. Изкарахме три предълги сеанса. Най-после той реши, че разполага с достатъчно данни, за да се опита да състави формула, вече се бе заловил с нея и тази сутрин имахме среща, за да видя как върви.

Енис млькна, за да придаде повече тежест на думите си.

— Затова и се надявах. След като се потих толкова и похарчих сума ти пари, можеше най-после да ми потръгне. Затова и отидох. Качих се в кабинета му и го застрелях, а после влязох в чакалнята и седнах да чакам. — Той се усмихна. — Слушайте. Ако искате да докажете, че има по-умни от мен, няма да споря. Вие самият може да сте по-умен. Но аз да не би да съм луд, а?

Улф сви устни.

— Няма да ви отговоря категорично на този въпрос, мистър Енис. Но вие съвсем не доказахте колко е абсурдно предположението, че сте могли да убиеете Хелър. Ами ако е съставил някаква формула с помощта на данните, които сте му дали, ако е открил онази тънкость, която ще превърне вашето дефектно творение в сензация, както се изразихте, и се е съгласил да ви разкрие всичко това при неприемливи за вас условия? Ето една чудесна подбуда за убийство.

— Безспорно — съгласи се с готовност Енис. — С удоволствие щях да го убия. — Той се наклони напред и изведнъж стана напрегнат и много сериозен. — Вижте какво. Аз съм се устремил към върха. Имам каквото ми трябва тук — почука челото си — и нищо и никой не ще ме спре. Ако Хелър бе постъпил така, както казахте, можех да го убия, не отричам. Но той не постъпи така. — Енис се обърна рязко към Крамър. — И се радвам, че имам възможност да ви кажа същото, което казах и на ония келеси, дето ме разпитваха. Искам да прегледам книгата на Хелър, за да видя дали ще мога да намеря формулата, която е съставил за мен. Възможно е да не успея да я разпозная; и дори да я разпозная, съмнявам се дали ще мога да я разбера, ала все пак искам да я потърся, и то нека да не е чак догодина.

— С търсенето ще се занимаем ние — заяви Крамър студено. — Ако открием нещо и се установи, че то се отнася до вас, ще го видите и накрая може да си го получите.

— Не го искам накрая, искам го още сега. Знаете ли колко време работих върху това? Четири години! То е мое, разберете, мое е!

Той бе разстроен.

— Успокойте се, драги — посъветва го Крамър. — Съгласни сме; ще се постареем да си получите онова, което си е ваше.

— Междувременно — обади се Улф — има един-два въпроса. Когато влязохте в оная сграда сутринта, защо се спряхте да зяпате мистър Гудуин и мис Матуро?

Енис вдигна брадичка.

— Кой каза, че съм зяпал?

— Аз, имам такива сведения. От Арчи. Така ли е?

— Да — заявих аз. — Горедолу.

— Е — отговори Енис на Улф, — той е по-едър от мен. Тъй че може и да съм се загледал.

— Защо? Имате ли някаква особена причина?

— Зависи какво, наричате „особена“. Стори ми се, че съм познавал някога момичето, но после видях, че греша. Тази е много помлада.

— Много добре. Ще ми се да преразгледам предположението си, което вие отхвърляте: че Хелър се е опитвал да ви отнеме изобретението, вече усъвършенствувано благодарение на неговите изчисления. Искам да ми опишете това изобретение, така както сте го описали на него, особено онази тънкость, която сте се мъчили толкова упорито да откриете.

Няма да ви разказвам какво стана по-нататък, а и бездруго не бих могъл, тъй като не разбрах и една десета от всичкото. Подразбрах обаче, че изобретението представлява уред, предназначен да замести всички съществуващи рентгенови апарати, ала след това се залутах в джунглата от катоди, валентности и кулони и ако ме питате — нито Улф, нито Крамър разбраха повече от мен. Ако плямпането като герой от научнофантастичен роман доказва, че си изобретател, този чешит сигурно беше такъв. Той се изправи и взе да жестикулира за понагледно, после грабна бележник и молив от бюрото на Улф, за да разясни чертежите си, а след известно време като че ли беше вече

невъзможно да го спрем. Най-сетне успяха да го укротят с помощта на сержант Стебинс, който се приближи и го улови за лакътя. На излизане Енис се обърна от вратата и подвижна:

— Искам си формулата, не забравяйте!

VI

Жената административен тип беше все още с палто от норка, или по-право го носеше със себе си, но вече не бе толкова чевръста. Както казах, по-рано, тази сутрин бях определил възрастта ѝ някъде между двайсет и шейсет, но изнурителните преживявания през деня я бяха приближили повече до действителността, и сега вече бих ѝ дал четиридесет и седем. Обаче се държеше. След всичко, което бе преживяла, тя сложи палтото си на един стол в този късен час, седна на друг, кръстоса крака, извади цигара, позволи ми да я запаля и ми благодари за пепелницата, като все пак ни даде да разберем, че е спокойна, хладнокръвна и владее положението.

Мнението ми, че е административен тип, бе потвърдено от протоколите. Тя наистина се казваше Агата Аби и беше отговорен редактор в списание „Мода“, което не четях редовно. Крамър ѝ обясни защо е повикана тук и какъв е Улф, а Улф се прицели и стреля право в центъра на мишената.

— Мис Аби, предполагам, че предпочитате да си легнете, а и аз предпочитам същото, затова няма да си губим времето. Ето три неща, отнасящи се до вас. Той вдигна един пръст. — Първо. Твърдите, че никога не сте виждали Лео Хелър. Доказано е, че до днес не сте посещавали жилището му, но дали сте се виждали другаде с него ще бъде внимателно проучено от хора, снабдени с негови снимки. Те ще разпитват хора в службата ви, в квартала ви и на други подобни места. Ако се установи, че фактически сте се срещали и сте разговаряли с него, това няма да ви се хареса.

Улф вдигна два пръста.

— Второ. Отказахте да обясните защо сте ходили при Хелър. Това не означава, че сте престъпница, тъй като повечето хора имат частни проблеми, които наивно и ревниво пазят в тайна, но вие съвсем неблагоприятно държите на своето, дори след като ви обяснихме, че такива сведения трябва да дадат всичките шест лица, посетили Хелър тази сутрин, и ви уверихме, че сведенията ще си останат в тайна, освен

ако не се окаже, че могат да послужат като улики в съдебен процес срещу убиеца. Най-накрая вие все пак дадохте тези сведения, но едва след като ви стана ясно, че в противен случай ще разследват щателно личните ви работи и постъпките ви.

Вдигна три пръста.

— Трето. Когато най-после са измъкнали сведенията от вас, те са се оказали горе-долу празни приказки. Заявили сте, че сте искали да възложите на Хелър да открие кой е откраднал някакъв пръстен от едно чекмедже на писалището ви преди около три месеца. Това е детинска глупост. Допускам, че дори пръстенът да е бил застрахован, сигурно сте искали да откриете виновника, а полицията ви е разочаровала; но щом имате достатъчно ум, за да получите и да заемете високоплатена длъжност в крайно конкурентна област, положително сте знаели колко е глупаво да вярвате, че Хелър може да ви помогне. Дори и да не беше шарлатанин, дори честно да прилагаше с навестен успех теорията на вероятностите, за да решава сложни проблеми, откриването на един крадец на дребно измежду сто възможни крадци явно е било задача, неподходяща за неговите методи, дори несъвместима с неговите претенции.

Улф помръдна главата си с два сантиметра наляво, после надясно.

— Не, мис Аби, това няма да мине. Аз трябва да зная дали сте се срещали с Лео Хелър и по-рано и какво сте искали от него при всяка среща.

До този момент връхчето на езика ѝ се бе показало четири пъти, за да оближе устните. Тя заговори със сдържан, тънък, твърд като стомана глас:

— Вие, мистър Улф, изглежда, придавате на това огромно значение.

— Не става дума за мен. Този въпрос си е от огромно значение.

Пронизителните ѝ тъмни очи се насочиха към Крамър.

— Вие сте инспекторът, натоварен с този случай, нали?

— Да.

— Споделя ли полицията скептицизма на мистър Улф?

— Можете да смятате казаното от него за казано от мен.

— Значи каквото и да ви кажа за причината да се срещна с Хелър, вие ще го проверите? Ще го проверите, нали?

— Не непременно. Ако всичко съвпада, ако не можем да го свържем с убийството и ако става дума за нещо лично, няма да се занимаваме повече с това. Ако се наложи да извършим някаква проверка, ще бъдем внимателни. И без това има толкова много невинни граждани, които вече ни се сърдят.

Тя отново стрелна с очи Улф.

— А вие, мистър Улф? Ще се наложи ли да проверявате?

— Искрено се надявам да не стане нужда. И аз се присъединявам към мистър Крамър.

Тя огледа всички наоколо.

— А тези хора?

— Те са компетентни доверени помощници. Ако не си държат езика зад зъбите, ще загубят работата си.

Връхчето на езика ѝ се подаде и пак се скри.

— Не е достатъчно, но какво да правя? Щом трябва да избирам или това, или всички нюйоркски детективи да ме тормозят, бога ми, приемам първото. Преди десет дни се обадох по телефона на Лео Хелър, той дойде в кабинета ми и прекара два часа там. Беше по служебен въпрос, не личен. Ще ви кажа точно какъв, защото не умея да се преструвам. Сглупих много, като казах, че става дума за откраднатия пръстен.

Беше и ужасно неприятно, но все пак продължи:

— Казахте, че съм била достатъчно умна, за да заемам добре платена длъжност в крайно конкурентна област, но ако знаете... Това не е област, а клетка за диви зверове. Шест тигрици се мъчат да се докопат до моята длъжност и ако тази вечер всички те умрат, утре ще има други шест на тяхно място. Разчуе ли се защо съм ходила при Лео Хелър, свършено е с мен.

Връхчето на езика се показва между устните и пак се скри.

— Ето такова е положението ми. Списание като „Мода“ има две главни задачи — да осведомява и да прогнозира. Американките искат да знаят какво се произвежда и се носи в Париж и Ню Йорк, но още повече искат да знаят какво ще се произвежда и ще се носи през следващия сезон. Осведомителната част на „Мода“ е доста добра — аз се справям успешно, — но през последната година прогнозите ни се оказаха абсолютно погрешни. Имаме връзки, но нещо се обърка и най-

големият наш съперник ни направи за смях. Още една такава година, дори още един сезон само, и — край.

Улф изсумтя.

— За списанието ли?

— Не, за мен. Затова реших да си опитам късмета при Лео Хелър. Бяхме поместили статия за Хелър и вече се бях срещала с него. Мислех да му дам всички данни, които имаме — а имаме много — за модата, за цветовете и модните тенденции през последните десет години и да го накарам да предвиди какви са вероятностите в нашата област за следващите шест месеца. Трябваше да дойде в редакцията да прегледа материалите ни и, разбира се, аз бях принудена да скрия целта на посещението му, но това не беше никак трудно. Искате ли да знаете какво им казах, че върши?

— Мисля, че не е нужно — промърмори Улф.

— И така, Хелър дойде. А на другия ден му телефонирах, но той ми отговори, че ще му трябва най-малко една седмица, за да установи дали разполага с достатъчно данни за съставянето на формула. Вчера му се обадох пак и ми каза, че трябвало да обсъдим нещо и ме помоли да го посетя в дома му тази сутрин. Отидох. Останалото ви е известно.

Тя млъкна. Улф и Крамър се спогледаха.

— Бих искал — рече Улф — да узная имената на шестте тигрици, които се домогват до длъжността ви.

Тя пребледня. Никога не бях виждал руменина да се отцежда напълно от нечие лице, и то така бързо.

— Дяволите да ви вземат! — процеди тя с горчива ярост. — Значи и вие сте подлец като всички останали!

Улф вдигна ръка.

— Моля ви, госпожо. Мистър Крамър ще говори само от свое име, а аз не искам да ви предам на враговете ви. Желая само...

Той млъкна, защото публиката си отиваше. Тя стана, взе коженото си палто от другия стол, метна го на ръката си, обърна се и закричи към вратата. Стебинс погледна Улф, Улф поклати глава и Стебинс тръгна подир жената.

Когато той излизаше от стаята по петите ѝ, Крамър му подвикна:

— Доведи Буш! — После се обърна към Улф, за да протестира. — По дяволите, тя ти беше в ръцете. Защо я остави да се измъкне?

Улф направи гримаса.

— Отрепка. Жалка отрепка. Тя е женомразка до мозъка на костите си; а сега стана и мъжемразка. Беше онемяла от яд и нямаше смисъл да я задържам. Но вие я задържате, нали?

— Точно тъй, задържаме я. И за какво? — Крамър стана от стола си и впери убийствен поглед в него. — Кажи ми ти за какво! Освен да измъкнеш това от жената, няма нито една...

Той пак се разбесня. Аз не пропускам нито една възможност да се възмуцавам от инспектор Крамър — това ми прави удоволствие и подобрява апетита ми, — но трябва да призная, че в случая той като че ли имаше право. Все още не бях видял, нито чул за каквото и да било намек, че този ключ към загадката, за който разправя Улф, може да се окаже нещо повече от обикновено шикалкавене. А беше два и половина след полунощ, петима бяха „обработени“, оставаше само един. Затова когато Крамър се озъби на моя работодател, аз нито му изръкоплясках, нито му поднесох орхидея, ала дълбоко в себе си усещах, че някои от чувствата, които изразяваше, не бяха чак толкова неоснователни. Той все още продължаваше да се зъби, когато вратата се отвори и Стебинс въведе шестия ни клиент.

След като го заведе до мястото, заемано преди това от другите, с лице към Улф и Крамър, сержантът не седна на стола до стената, който бе удостоявал с вниманието си тази вечер. Вместо това тръшна туловището си на един стол от лявата страна на Крамър, на почтително разстояние от обекта. Това беше интересно, защото значеше, че обявява Карл Буш за свой избраник, и макар Стебинс често да грешеше, знаех, че неведнъж се бе оказвал и прав.

Карл Буш беше зализаният хитър мургав дребосък с пригладена на темето коса. В показанията му между другото бях забелязал съкращението НСИ, което значи Няма Средства за Издръжка, но това беше просто шаблонен израз. Подробните сведения за него не оставяха никакво съмнение за източниците, от които изкарваше пари. Той беше третокласен бродуейски шарлатанин. Не се подвизаваше нито в театъра, нито в спорта, нито в киното, нито се занимаваше с някаква престъпна дейност, ала познаваше всички хора в тези сфери и докато из центъра на града хвърчаха банкноти и влизаха в мрежите на ловците, законни и незаконни, той владееше стотина дребни похватчета да прибере нещо и за себе си.

Сега тонът на Крамър явно беше по-различен.

— Това е Нироу Улф — изръмжа той. — Отговаряйте на въпросите му. Чувате ли, Буш?

Буш каза, че чува. Улф, който го изучаваше навъсено, заговори:

— Нищо няма да постигна, мистър Буш, ако започна с обичайните празни приказки. Аз прочетох показанията ви и се съмнявам дали има смисъл да се опитвам да ви объркам така, че да ви хвана в някакво противоречие. Но вие сте имали три разговора с Лео Хелър, а те не са описани в показанията ви, само са споменати накратко. Искам подробности за тези разговори, доколкото може да ги възстанови паметта ви. Започнете с първия, отпреди два месеца. Какво точно говорихте тогава?

Буш поклати бавно глава.

— Невъзможно, мистър.

— Не ми трябва дума по дума. Колкото можете.

— Хм.

— Няма ли да се опитате?

— Вижте кво. Ако ви заведе на кея и поискам от вас да прескочите до Бруклин, какво ще направите? Ще кажете, че е невъзможно, пък и защо да си мокрите краката. И с мен е същото.

— Казах ви да отговаряте на въпросите му — тросна се Крамър.

Буш театрално протегна ръка в умолителен жест.

— Какво искате, да съчинявам измислици ли?

— Искам да правите каквото ви наредих, доколкото е възможно.

— Окей. Така ще е добре. Казах му: „Мистър Хелър, името ми е Буш, аз съм посредник.“ Той запита какъв посредник и аз отговорих: на куп хора, които искат да им посреднича; просто се пошегувах, ама видях, че му липсва чувство за хумор, та заряхах това и му обясних точно. Казах му, че всевъзможни хора искат много да знаят кой кон ще спечели дадено състезание още в деня преди надбягването или поне един час преди него, чел съм в каква област работи той и мисля, че може да помогне да удовлетвори тази нужда. Той отговори, че много пъти е мислил да приложи метода си в тази област, но не искал да го прилага сам за лични нужди, защото не обичал да залага, а съставянето на формула само за едно състезание изисквало страшно много проучвания и щяло да струва толкова много, че не би било изгодно за никого, ако не направи голям залог.

— Вие перифразирате — възрази Улф. — Предпочитам точните думи, които сте си разменили.

— Толкова мога, мистър.

— Добре. Продължавайте.

— Казах, че лично аз не обичам да залагам големи суми, ама все пак нищо няма да става слепешката, няма да има скрито-покрито, защото говоря за цяла организация. Разполагах с цифри, които можех да му покажа. Да речем, че „обработваше“ по десет състезания седмично. В състояние бях да намеря веднага най-малко двайсет клиенти. Не беше нужно да е някакъв всемогъщ бог и да познава винаги: достатъчно беше да улучва четирийсетина процента от резултатите и щяхме да имаме такъв наплив, че с нищо не можеш да го запречиш. Щяхме да имаме един милион клиенти, стига да искахме, но не ни трябваша толкова. Щяхме да подберем сто хиляди, не повече, и всеки щеше да залага по един цент седмично, което, ако умея да смятам, щеше да прави по десет хилядарки на всяка неделя. Така ще...

— Какво? — избухна Улф. — Десет хилядарки на всяка какво?

— Неделя.

— Искате да кажете седмица?

— Разбира се.

— Отде, по дяволите, измъкнахте тази дума?

— Някакъв умник я разпространи миналото лято.

— Невероятно. Продължете.

— Докъде бях... А, да. Това прави половин милион доларчета на година, и щяхме да си ги делим двамата с Хелър. От моята половина щяхме да покриваме текущите разходи, а от неговата той щеше да покрива разноските за получаването на сведенията. Без да се напъва, щеше да изкарва чисти сто хиляди, а и аз нямаше да бъда чак толкова зле. Не подписахме договор, ама той подуши изгодата и след още два разговора се съгласи да направи опит при първите три състезания. При първото посочи фаворита, един кон на име Бяла вода, и той спечели, но, какво ти, това беше само леко упражнение за тоя дявол. При следващото имаше два фаворита с равни шансове от общо девет коня на хиподрума, ама Хелър позна победителя, един кон на име Аламинут; то когато залагаш на два коня по равно, няма какво да се паникьосваш. Но чуйте за следващия.

Буш зажестиккулира театрално за по-голям ефект.

— Ето какво стана. Залогът за това животно беше четирийсет срещу едно, но можеше да бъде и четиристотин срещу едно. Конят беше същинска хиена — хилави мускули и възпалени стави на име Нула. Само името му Нула беше достатъчно, за да го прокълнат всички светии, пък и като погледнеш тая кранта отдалече, веднага ще си представиш консервирана храна за кучета. Когато Хелър спря избора си на него, аз си помислих, охо, тоя май е откачил, няма да се хвана. Е, нали искате да ви кажа какво точно си казахме с Хелър. Ако ви спомена някоя и друга дума, дето изрекох, когато тоя кон, Нула де, спечели състезанието, ще ме пратите в затвора. Хелър не само заложи цяла хилядарка, но и задигна повечето от... Какво правите, задрямахте ли?

Всички погледнахме Улф. Той се беше облегнал назад със здраво стиснати очи и не мърдаше, само устните му ту се издуваха, ту се свиваха, пак се издуваха и свиваха. Ние с Крамър и Стебинс знаехме какво значи това: нещо бе клъвнало на въдицата му, той я бе дръпнал и уловил риба. По гърба ми полази тръпка. Стебинс се изправи, пристъпи една крачка и застана до Буш. Крамър се мъчеше да изглежда скептично настроен, но не успя; и той се вълнуваше като мен. Доказателството беше, че не отвори уста; само седеше, като нас бе вперил очи в Улф, следеше движенията на устните му, сякаш те бяха кой знае какво.

— Дявол да го вземе! — възмути се Буш. — Да не е получил припадък?

Улф отвори очи и се наведе напред.

— Не, сега нищо ми няма — отсече той, — но през цялата вечер бях припаднал. Мистър Крамър, ще бъдете ли тъй добър да отстраните мистър Буш? Временно.

Без да се колебае, Крамър кимна на Пърли, а Пърли докосна рамото на Буш и двамата излязоха. Вратата се затвори подире им, ала след не повече от пет секунди се отвори пак и Пърли беше отново при нас. И той като шефа си и мен искаше колкото се може по-скоро да хвърли око на рибата.

— Наричал ли си ме някога, без да се церемониш, тъп и изкуфял дъртак? — обърна се Улф към Крамър.

— Аз не си служа с такива думи, но сигурно съм те наричал.

— Сега вече имаш право да ме наречеш така. И най-лошото ти мнение за мен е далеч по-добро от сегашното ми мнение за себе си. — Той погледна часовника, който показваше три часа и пет минути. — Сега ни трябва подходящ мизансцен. Колко от подчинените ти са в къщата?

— Четиринайсет-петнайсет.

— Всички да дойдат, имаме нужда от присъствието им. Половината да си донесат столове. Разбира се, да дойдат и шестимата, които разпитахме. Това няма да ни отнеме много време — може би един час, макар че се съмнявам. Няма да проточа работата чак толкова.

Крамър явно беше на обратното мнение.

— Ти вече проточи работата предостатъчно. Искаш да кажеш, че си готов да назовеш името на онзи?

— Не съм готов. Аз нямам ни най-малка представа кой е. Но съм готов да нападам така, че да разоблича него — или нея, — иначе въобще няма да имам мнение за себе си. — Улф сложи длани на бюрото си; за него това беше енергичен жест. — Дявол да го вземе, нима не ме познаваш достатъчно добре, за да се досетиш кога съм готов да ударя?

— Отлично те познавам. — Крамър погледна сержанта си, пое дълбоко въздух и го изпусна. — Ох, по дяволите! Хайде, Пърли, събери публиката.

VII

Кабинетът беше просторен, но когато се събра цялата публика, не остана много свободно място. Бяхме общо двайсет и седем души. Най-богатият асортимент служители от отдел „Убийства“, който бях виждал дотогава, се бе строил от стена до стена зад шестимата субекти, четирима от които бяха заели кушетката. Крамър се бе курдисал на червеното кожено кресло, Стебинс стоеше от лявата му страна, а стенографът се бе облегал на ръба на моето бюро.

Шестимата граждани бяха строени в редица отпред и никой от тях не изглеждаше особено весел. От присъстващите единствено на Агата Аби се полагаха два стола — един за самата нея и един за палтото ѝ, но въпреки навалицата никой не си правеше труда да протестира. Мозъците им бяха заети с други неща.

Погледът на Улф шареше отдясно наляво и обратно, обхващайки всички. Той заговори:

— Ще трябва да говоря надълго и нашироко, за да можете всички да разберете ясно положението. В момента не бих се осмелил да направя някоя смела догадка кой е убил Лео Хелър, но вече знаей как да го открия и точно това възнамерявам да сторя.

Единствената реакция, която можахме да видим или да чуем, беше от страна на Джон Р. Уинслоу — изкашля се.

Улф склочи пръсти връз шкембето си.

— Още отначало ние имахме едно сведение, за което не ви бе съобщено. Вчера, тоест във вторник, Хелър ни се обади по телефона, за да изкаже подозрението си, че един от клиентите му е извършил сериозно престъпление, и да ми възложи разследването на случая. Аз отказах по причини, които е излишно да излагам, ала мистър Гудуин, който е мой подчинен само когато му е удобно и подхожда на темперамента му, тази сутрин по своя инициатива отишъл при Хелър, за да обсъдят въпроса.

Улф ме стрелна с поглед, който посрещнах храбро. Просто проява на неучтивост. После продължи да говори на останалите:

— Влязъл в кабинета на Хелър, но го намерил пуст. След като се помотал там няколко минута и същевременно поупражнил силно развитата си дарба на наблюдател, между другите подробности забелязал една съборена чаша и няколко молива и една гумичка, наредени на бюрото по особен начин. По-късно същата, тази подробност, разбира се, била забелязана от полицията, след като трупът на Хелър бил открит и полицаите пристигнали. И една особеност накарала мистър Крамър да дойде да говори с мен. Той предполагаше, че Хелър, седнал на бюрото си и заплашен с пистолет, знаейки или мислейки, че след малко ще умре, е подредил моливите по този начин, за да остави някакво съобщение, и че целта му е била да даде указание за самоличността на убиеца. По този въпрос аз се съгласих с мистър Крамър. Моля, приближете се и разгледайте фигурата на бюрото ми. Моливите и гумичката са разположени приблизително по същия начин, както и онези върху бюрото на Хелър, но вие застанете от тази страна на бюрото, където е бил той. От вашата страна ги виждате така, както Хелър е искал да бъдат видени.

Шестимата направиха каквото им бе казано, към тях се присъединиха и други. Не само повечето служители от отдел „Убийства“ напуснаха столовете си и се приближиха да видят, но и самият Крамър стана и хвърли един поглед — може би само от любопитство, но според мен не беше изключено да подозира, че Улф прибягва до някакъв трик. Обаче моливите и гумичката бяха поставени правилно, както се уверих, когато станах и се надигнах на пръсти, за да надникна над раменете на другите.

Всички насядаха отново и Улф продължи:

— Мистър Крамър имаше известна догадка за съобщението, но аз я отхвърлих и няма да си правя труда да я излагам. Моята догадка, хрумнала ми почти незабавно, дойде не като *coup d'eclat*^[1], беше просто стар спомен. Спомних си смътно за нещо, което бях виждал някъде; и споменът вече не беше смътен, когато се сетих, че Хелър беше математик, с необходимото университетско образование и подготовка. Споменът беше стар и аз го проверих, като отидох да потърся от рафтовете си една книга, която бях чел преди десетина години. Заглавието ѝ беше „Математика до милион“ от Хогбън. След като проверих спомена си, заключих книгата в едно чекмедже, защото

сметнах, че ще бъде жалко мистър Крамър да си губи времето да я прелиства.

— Продължавай нататък — изръмжа Крамър.

И Улф продължи:

— В книгата на мистър Хогбън се казваше, че преди повече от две хиляди години в Индия е била използвана, както се изразява той, особена цифрова система. Три хоризонтални линии значели три, две хоризонтални линии — две и тъй нататък. Наистина примитивно, но давало по-големи възможности от неудобните знаци на евреи, гърци и римляни. Приблизително по времето, когато се е родил Христос, някакъв даровит индус усъвършенствувал тази система, като свързал хоризонталните линии с диагонали и така направил знаците по-ясни. — Той посочи фигурата на бюрото си. — Тези пет молива от лявата ви страна изобразяват цифрата три точно така, както индусите са я изобразявали, а трите молива от дясната ви страна изобразяват две. Тези индуски символи представляват един от големите етапи в историята на математическия език. Както впрочем ще забележите, нашите цифри три и две са изобразени така, както са го правили индусите.

Двама станаха да погледнат и Улф търпеливо почака да се върнат на местата си.

— Хелър е бил математик, а това са известни факти от историята на математиката, следователно предположих, че съобщението е гласяло — три и две. Но фактите показваха, че гумичката също е била част от съобщението и трябва да се включи в него. Това е лесно. Ако учен-математик иска да напише „четири по шест“ или „седем по девет“, той има навика вместо „по“ да сложи точка, а не хикс, както правим ние, профаните. Това е толкова разпространен навик, че мистър Хогбън използва тази точка в книгата си, без да разсъди, че е необходимо да даде обяснение; ето защо със сигурност предположих, че гумичката е означавала точка и че съобщението гласи три по две, тоест шест.

Улф стисна устни и поклати глава.

— Но това се оказа пълна глупост. Цели седем часа, докато седях тук и ви изучавах, аз се мъчех да открия някаква връзка с цифрата шест, която или ще докаже невинността на някого от вас, или ще го свърже с извършването на престъпление, или и едното, и другото. За

предпочитане и двете, разбира се, но и едното, и другото би ми свършило работа. При разпитите цифрата шест се явяваше неизменно, но не виждах приложението ѝ и можех само да си помисля за някакво злополучно съвпадение.

Така че в три часа сутринта се намирах точно там, откъдето бях започнал. Не зная колко време щеше да ми бъде нужно, за да разбера колосалната си грешка, ако не беше случайното ми хрумване; и мога да кажа поне, че реагирах бързо и резултатно. Подсказа ми го мистър Буш, когато спомена името на един кон — Нула.

Улф вдигна длан.

— Разбира се. Нула! Аз се бях оказал глупаво магаре. Използуването на точката като знак за умножение е чисто съвременна работа. Щом като останалата част от съобщението, тоест цифрите три и две, е според индуската цифрова система, сигурно и точката иде оттам — при условие че индусите изобщо са използвали точка. И грешката ми беше особено непростима именно поради обстоятелството, че индусите наистина са употребявали точката — както е обяснено в книгата на Хогбън, за най-блестящото и находчиво изобретение в цялата история на езика на цифрите. Защото щом веднъж решите по какъв начин да пишете три и по какъв начин да пишете две, как ще различавате трийсет и две от триста и две, три хиляди и две от трийсет хиляди и две? Ето най-важния проблем, а гърците и римляните, въпреки интелектуалните си способности, не са успели да го разрешат. Някакъв индуски гений обаче успял да стори това преди двайсет века. Той видял, че тайната е в разположението на знаците. Днес ние си служим с нашата нула досущ като него, но вместо нула, той е слагал точка. Такова е било предназначението на точката в ранната индуска цифрова система — тя се използвала като нашата нула. Следователно съобщението на Хелър не значи три по две, тоест шест; то значи три нула две, тоест триста и две.

Сюзан Матуро се сепна, вдигна рязко глава и ахна. Улф спря поглед на нея.

— Да, мис Матуро. Триста и двама души са загинали при експлозията и пожара в болницата „Монтроуз“ преди един месец. Вие споменахте тази цифра, докато разговаряхте с мен, но дори и да не бяхте я споменали, тя е така набита в съзнанието на всеки, който чете вестници или слуша радио, че не би убягнала от вниманието ми. Щом

разбрах, че съобщението на Хелър означава числото триста и две, нямаше как да не го свържа с тази катастрофа, независимо дали вие бяхте споменали за нея, или не.

— Но това е... — Тя гледаше втренчено. — Искате да кажете, че има връзка?

— Аз изхождам от това очебийно предположение. Предполагам, че благодарение на сведенията, които някой от вас, шестимата, е дал на Лео Хелър, за да състави формула, Хелър се е усъмнил, че този човек е извършил сериозно престъпление. А съобщението му, числото триста и две, показва, че това престъпление е поставянето в болницата „Монгроуз“ на оная бомба, която причинила смъртта на триста и двама души — или най-малкото човекът е замесен в престъплението.

Сякаш виждах или усещах как всички са напрегнати до крайност. Повечето от детективите, а може би всичките, разбира се, бяха работили върху случая „Монтроуз“. Крамър прибра краката си назад, а ръцете му се свиха в юмруци. Пърли Стебинс измъкна пистолета си от кобура, сложи го на коляното си и се наведе напред, за да може да следи по-добре и шестимата.

— И тъй — продължи Улф, — съобщението на Хелър е сочело не лицето, което се е готвело да го убие, не престъпника, а престъплението. Това е изключително находчиво и като се има предвид положението, в което се е намирал Хелър, заслужава най-дълбокото ни възхищение. Самият аз му се възхищавам и се отказвам от всичките си злословия по негов адрес. Струва ми се естествено да насочим вниманието си към мис Матуро, тъй като тя безспорно е била свързана с катастрофата, но нека първо изясним този въпрос. Искам да запitam всички вас, останалите, дали сте посещавали някога болницата „Монтроуз“, дали сте били свързани по някакъв начин с нея, или сте поддържали отношения с някого от персонала ѝ. Приемете въпроса точно така, както го формулирам. — Очите му се насочиха към края на редицата, вляво. — Мисис Тилотсън? Отговорете, моля. Имало ли е нещо такова?

— Не — изрече тя едва чуто.

— По-високо, моля.

— Не.

Той отмести поглед от нея.

— Мистър Енис?

— Не. Никога.

— Ще прескочим вас, мис Матуро. Мистър Буш?

— Аз изобщо не съм влизал в болница.

— Така отговаряте само на една трета от въпроса. Отговорете на целия.

— Отговорът е „не“, мистър.

— Мис Аби?

— Аз отидох там веднъж преди около две години, да посетя една болна, моя приятелка. Нищо повече. — Връхчето на езика ѝ се подаде и пак се скри. — Като се изключи това едно-единствено посещение, никога не съм била свързана по какъвто и да било начин с тази болница, нито съм поддържала отношения с когото и да било от персонала ѝ.

— Изчерпвате напълно въпроса ми. Мистър Уинслоу?

— „Не“ на целия въпрос. Категорично „не“.

— Добре. — Улф нямаше вид на победен. — Така, изглежда, остава само мис Матуро, но това не е решаващо. — Той извърна глава. — Мистър Крамър, ако лицето, което не само е убило Хелър, но и е поставило бомба в онази болница, се намира между тези шестима души, сигурен съм, че няма да поемете ни най-малък риск да го изпуснете. Имам едно предложение.

— Слушам — изръмжа Крамър.

— Приберете ги като важни свидетели и ги дръжте без гаранция, ако е възможно. Съберете незабавно колкото се може повече бивши служители на тази болница. Има десетки оцелели и десетки други, които не са били на работа в онзи момент. Не пестете усилия, издирете всички, ако е възможно, и ги накарайте да огледат тези хора и да кажат дали са виждали някого от тях. Междувременно, разбира се, ще работите с мис Матуро, но чухте думите на другите петима и ако се сдобиеете с убедително доказателство, че някой от тях е излъгал, сигурно няма да има нужда да правя други предположения. Всъщност ако някой от тях е излъгал и излезе от тази стая под арест, без да си е признал лъжата, това ще значи, че битката е спечелена вече наполовина.

— Момент.

Всички очи се насочиха към едно и също място. Там беше Джек Енис — изобретателят. Тънките му безцветни устни бяха изкривени,

едното им ъгълче бе повдигнато, но това не беше опит за усмивка. Погледът му показваше, че дори не мисли да се усмихва.

— Аз не казах точно лъжа — рече той.

Очите на Улф се присвиха така, че станаха като цепки.

— Тогава неточна лъжа ли беше, мистър Енис?

— Искам да кажа, че не посетих оная болница като лечебно заведение. И нямах никакви отношения с хората там, само се опитвах да се свържа с тях. Искях да изпробвам моя рентгенов апарат. Един от тях беше склонен да се съгласи, но други двама го разубедиха.

— Кога стана това?

— Ходих там три пъти, два пъти през декември и веднъж през януари.

— Мислех, че рентгеновият ви апарат е имал някакъв дефект.

— Не беше съвършен, ала щеше да работи и да бъде по-добър от онова, с което разполагаха. Бях сигурен, че ще успея да го инсталирам там, защото оня човек беше готов да го приеме — името му е Халси, — първо с него се видях и той искаше да изпробва апарата. Но другите двама го разубедиха и единият се оказа много... той... — Енис се запъна.

— Какво много, мистър Енис? — попита настоятелно Улф.

— Не ме разбираше! Мразеше ме!

— Има и такива хора. Всякакви се срещат. Изобретявали ли сте някога бомба?

— Бомба ли? — Устните на Енис се раздвижиха и този път си помислих, че наистина се мъчи да се усмихне. — Защо да изобретявам бомба?

— Не знам. Изобретателите изобретяват какво ли не. Ако никога не сте се опитвали да направите бомба, значи никога не сте имали възможност да се снабдите с необходимите материали — например взривни вещества. Справедливостта изисква да ви кажа нещо, което сега вече смятам за съвсем приемлива хипотеза: че вие сте поставили бомбата в болницата, за да си отмъстите за една обида, реална или въображаема; че в сведенията, които сте дали на Лео Хелър, е имало нещо като улика или улики, което го е накарало да ви заподозре в това престъпление; че нещо казано от него ви е накарало на свой ред да предположите, че той ви подозира; че когато сте отишли в дома му тази сутрин, вие сте отишли въоръжен, готов за действие, в случай че

предположението ви се потвърди; че когато сте влизали в сградата, вие сте познали моя помощник мистър Гудуин; че сте се качили в кабинета на Хелър и сте го запитали дали мистър Гудуин има среща с него, а отговорът му е засилил или потвърдил вашето подозрение, тогава сте извадили пистолета; че...

— Чакай — отсече Крамър. — Оттук нататък ще действам аз. Пърли, изведи го и...

Пърли беше малко муден. Той стана, ала Енис го изпревари я се хвърли към Улф. Аз също се стрелнах, улових го за ръката и рязко я извих. Той се отскубна от мен, но в това време цял полицейски отдел се озова на местопроизшествието, нахвърли се върху него и тъй като станах излишен, аз се отдръпнах. В този миг някой друг се озова до мен — Сюзан Матуро ме сграбчи за реверите.

— Кажете ми! — настояваше тя. — Кажете ми! Той ли беше?

Отговорих ѝ веднага и категорично, за да не скъса реверите ми. Казах една-единствена дума: „Да.“

След два месеца осем мъже и четири жени — съдебни заседатели — се съгласиха с мен.

[1] Просветление (фр.). — Б.пр. ↑

**ЕД МАКБЕЙН
БУРЯ**

I

Краката на момичето бяха все студени.

Котън Хос не знаеше какво да прави; вече бе опитал всичко, което може да намисли, но положението си оставаше същото. Трябваше да признае, че шофирането при температури под нулата, когато на петнайсет минути път зад тебе бушува буря, не е съвсем благоприятно за стопляне на долните крайници. Той бе пуснал радиатора на колата с пълна сила, бе дал на момичето одеяло, бе свалил балтона си, за да я загърне — ала краката ѝ все още бяха студени.

Името на момичето беше Бланш Колби; много хубаво, благозвучно име, което тя бе приела, откакто работеше в шоубизнеса. Това бе станало отдавна. Истинското ѝ име беше Берта Кули, но преди много години един рекламен агент ѝ бе казал, че Берта Кули му напомня за обеззаразен спален вагон; не е име за танцьорка. Бланш Колби звучи шикозно, заяви той, и ако имаше нещо, за което Берта Кули да дава мило и драго, то се казваше шикозност. Преди двайсет и две години, едва петнайсетгодишна, тя прие новото име и постъпи в балетната трупа на един нашумял мюзикъл. Сега беше на трийсет и седем, но след всички тия дълги години на сцената тялото ѝ бе останало младежко, гъвкаво, дългокрако. Малко „Клърол“ — и тя все още беше нежна, меденоруса блондинка. Зелените ѝ очи бяха умни и проникателни. Нозете ѝ, за щастие, ах-х-х-х, нозете ѝ...

— Как си сега? — запита я той.

— Замръзвам — отговори тя.

— Почти пристигнахме — каза Хос. — Ще харесаш това място. Хал Уилис, един колега от отдела, идва тук почти всяка седмица, щом е свободен. Разправя, че карането на ски е истинско удоволствие.

— Познавам една танцьорка, която си счупи крака в Швейцария — рече Бланш.

— На ски ли?

— Разбира се.

— Никога ли не си карала ски?

— Никога.

— Хм... — Хос повдигна рамене. — Хм, не вярвам да си счупиш краката.

— Звучи успокоително — каза Бланш. Тя погледна през прозорчето на колата. — Мисля, че бурята ни настига.

— Ще ни поодуха малко и толкоз.

— Питам се колко ли е сериозно положението. Имам репетиция в понеделник сутрин.

— Казаха, че ще навали десет-петнайсет сантиметра сняг. Не е чак толкова много.

— Ще бъдат ли отворени пътищата?

— Разбира се. Не се безпокой.

— Познавам една танцьорка, която цели шест дена не могла да се измъкне от Върмонтските снегове — каза Бланш. — Нямало да бъде толкова лошо, ако не я придружавал един актьор, последовател на Станиславски.

— Е, аз пък съм полицай — рече Хос.

— Аха — отвърна Бланш неопределено.

Помълчаха няколко минути. Леки снежни вихрушки се носеха по пътя, превръщайки го във фантастичен бял поток. Фаровете на колата осветяваха раздухвания сняг върху чакълената настилка. Седнал зад кормилото, Хос имаше странното чувство, че пътят се топи пред очите му. Зарадва се, когато видя табелката на хижа „Роусън“. Като различи една реклама сред безброй други плакати, с които се съобщаваше какви удобства се предлагат в района, спря колата. Подкара пак, зави наляво по един стар дървен мост; дъските заскърцаха, когато колата минаваше по него. Нова реклама в крещящи червени и бели цветове разгласяваше местните забележителности — надморска височина шестстотин метра, два седалкови лифта, Т-образен влек, въжен влек и — явно ненужна по време на буря — машина за сняг.

Хижата бе сгушена в полите на планината. Дърветата наоколо бяха голи, извисяваха се като мършави силиуети на фона на надвисналото снежно небе. Забулени от снежната завеса светлилки трепкаха примамливо. Хос помогна на Бланш да слезе от колата, облече си балтона и тръгна с нея по утъпканата пътека към входа. В преддверието почистиха снега от обувките си и влязоха в просторното

помещение. В дъното гореше огън. Някой свиреше на пиано. Групичка уморени скиори с делничен вид се бе разположила около камината — всички носеха много модни високи обувки и пуловери, пиеха от бутилки, на които бяха написали имената си. Бланш отиде направо до огъня, намери си място на една от кушетките и протегна дългите си нозе към пламъците. Хос намери рецепцията, натисна един звънец и зачака. Някой не се появи. Натисна отново звънеца. Някакъв скиор, който минаваше покрай него, каза: „Той е в канцеларията. Ей там вляво.“

Хос кимна, намери вратата с надпис Домакин и почука на нея. Някой отвътре подвижна: „Да, влезте.“ Хос натисна бравата и влезе.

Канцеларията се оказа по-голяма, отколкото бе очаквал, цели пет метра деляха входната врата от бюрото в дъното на стаята. Зад бюрото седеше около трийсетгодишен мъж. Той имаше тъмна коса и тъмни вежди, свъсени ниско над тъмнокаменни очи. Носеше бяла риза с отворена яка, а върху нея — ярък пуловер с щампосан елен. Носеше и гипс на десния си крак. Кракът беше изопнат сковано напред, а стъпалото се опираше на нисък диван. Чифт патерици бяха подпрени на бюрото така, че лесно да ги достигне с ръце. Хос изведнъж се зарадва, че бе оставил Бланш край огъня.

— Надявам се, че не сте новак — каза мъжът.

— Не, не съм.

— Чудесно. Някои скиори се плашат от превръзката и патериците.

— Скиорска злополука ли беше? — попита Хос.

Човекът кимна.

— Счупване на пиццала. Някой беше забравил да сложи знак на пистата. Карах много бързо и когато паднах в дупката... — Той повдигна рамене. — Най-малко един месец не ще мога да ходя без патерици.

— Много лошо — каза Хос. Помълча малко, а после реши, че е време да пристъпи към въпроса. — Имам резервация — рече той. — Съседни стаи с баня.

— Да, сър. На чие име беше?

— Котън Хос и Бланш Колби.

Онзи отвори едно чекмедже на бюрото си и провери в написания на машина списък.

— Да, сър — каза той. — Две стаи в пристройката.
— В пристройката ли? — учуди се Хос. — Къде е тя?
— О, само на стотина метра от главната сграда, сър.
— Аха. Е, предполагам, че ще бъде...
— И имайте предвид, че е с една баня.
— Какво искате да кажете?
— Стаите са съседни, но банята е в номер 104. 105 няма баня.
— Аха. Хм, бих искал две стаи, всяка с баня — рече Хос с усмивка.
— Съжалявам, сър. 104 и 105 са единствените свободни стаи при нас.
— Човекът, с когото говорих по телефона...
— Да, сър, с мен говорихте. Елмър Уландър.
— Много ми е приятно — рече Хос. — Вие ми казахте, че и двете стаи имат бани.
— Не, сър. Вие казахте, че искате съседни стаи с баня, а аз отговорих, че мога да ви дам съседни стаи с баня. И именно това ви давам. Баня. Отделна.
— Адвокат ли сте, мистър Уландър? — попита Хос, като престана да се усмихва.
— Не, сър. Като мине сезонът, съм ключар.
— А през сезона какъв сте?
— Ами нещо като хотелиер, сър — заяви Уландър.
— Не разваляйте мнението ми за хотелиерите — отвърна Хос. — Върнете ми депозита, мистър Уландър. Ще се настаним другаде.
— Ех, сър, преди всичко ние не можем да връщаме обратно пари, но с удоволствие ще задържим депозита ви за по-късно, когато пожелаете...
— Слушайте, мистър Уландър — изрече Хос заплашително, — не знам що за...
— Е, разбира се, сър, тук, в града, има много места за настаняване, но в никое от тях, сър, в *никое* от тях не ще намерите самостоятелна баня. Тъй че ако нямате нищо против да си тръгнете по коридора...
— Аз зная само...
— ... и да ползвате обща тоалетна в хотел със сто души скиори, е, тогава...

— Вие ми казахте по телефона...

— Вярвам, че ще успеете да си намерите друго място. Дамата обаче сигурно ще се радва на малко уединение. — Уландър чакаше, докато Хос размишляваше.

— Ако ѝ дам номер 104... — Хос тръгна, но после се спря. — Това ли е стаята с баня?

— Да, сър, 104.

— Ако ѝ дам тази стая, къде е банята за 105-а стая?

— В дъното на коридора, сър. А сме точно в полите на планината, сър, отлично място за каране на ски, и очакваме още най-малко двайсет сантиметра сняг.

— По радиото казаха от десет до петнайсет.

— Това е за града, сър. Обикновено тук пада много повече сняг.

— Както ме уверихте по телефона ли? — попита Хос. — Къде да се разпиша?

II

Котън Хос беше детектив и като служител от 87-и полицейски участък бе отсядал в сума привлекателни и непривлекателни стаи из града и неговите предградия. Веднъж се представи за докер, нае мебелирана стая с изглед към река Харб и бе изненадан през нощта от нещо като тайфа джуджета, маршируваща край леглото му. Джуджетата се оказаха великани, или най-малкото великани от вида *Rattus muridae*, както се казва на обикновен език — плъхове. Той запали лампата и грабна една метла, но тези нагли негодници, плъховете, се вдигнаха на задните си крака като боксьори и се озъбиха; беше сигурен, че цялата тази орда ще се хвърли право към гърлото му. Незабавно напусна стаята.

В стаи номер 104 и 105 на хижа „Роусън“ нямаше плъхове. Нямаше и кой знае какво друго. Проектантът несъмнено е бил върл последовател на спартанските философи. Стените бяха бели и голи, като изключим скиорския афиш във всяка. Имаше по едно единично легло и дървена тоалетна масичка, боядисана в бяло. В ъгъла на всяка стая се гушеше по един малък шперплатов шкаф за дрехи. В стаята, която Хос се надяваше да заеме — без баня, — човек можеше да пукне от жегата — вентилаторите вкарваха горещ въздух на вълни. В стаята с баня, тоест в стаята на Бланш, пък беше непоносимо студено. Единственият прозорец бе заскрежен, подът — студен, леглото — студено, радиаторите и вентилаторите бяха или запушени, или задръстени, но явно не работеха.

— А моите крака са студени — рече Бланш.

— Ще ти дам отоплената стая — заяви Хос галантно, — но тази пък е с баня.

— Е, ще я караме някак — каза Бланш. — Да слезем ли долу за куфарите?

— Аз ще ги донеса — отговори Хос. — Моля те, остани засега в моята стая. Няма смисъл да зъзнеш тук.

— Твоята стая може да ми хареса — подхвърли Бланш дяволито, а след това се обърна и мина покрай него през междинната врата.

Той слезе по дългата стълба в преддверието, а после отиде до паркираната навън кола. Стаите бяха над работилницата за ски, тиха и тъмна, вече затворена. Извади двата куфара от багажника, а след това смъкна ските си от багажника върху покрива на колата. Не беше особено доверчив човек, но през миналия сезон му бяха откраднали чифт ски марка „Хед“, а като опитен полицаи вече знаеше, че понякога гръмотевицата наистина удря два пъти на едно и също място. В дясната си ръка и под дясната си мишница носеше по един куфар. В лявата си ръка и под лявата си мишница пък носеше ските и обувката си. С мъка си проби път през дълбокия сняг и се добра до преддверието. Тъкмо когато се канеше да остави куфарите, за да отвори вратата, чу тежък тропот на скиорски обувки по вътрешните стъпала. Някой слизаше по тези стъпала и беше страшно забързан.

Вратата се отвори внезапно и един висок слаб мъж с чер скиорски клин и анорак с черна качулка излезе в преддверието, като едва не се сблъска с Хос. Лицето му беше тясно, красиво, изящно, едрият орлов нос напомняше остра брадвичка. Дори на бледата светлина, процеждаща се от коридора, Хос виждаше, че човекът е силно загорял, и неволно предположи, че е учител по ски. Догадката му се потвърждаваше от значката на десния ръкав — буквите П и Р, яркочервени, преплетени. Беше някак нелепо, че човекът държеше в лявата си ръка чифт бели кьнки за фигурно пързаяне.

— Ох, извинявам се — каза той. Лицето му разцъфна в усмивка. Говореше с акцент, немски или шведски — Хос не можеше да определи.

— Няма защо — рече Хос.

— Мога ли да ви помогна?

— Не, мисля, че ще се справя. Само да ми подържите вратата отворена...

— С удоволствие — каза другият и едва не тракна с токове.

— Добре ли е за ски? — запита Хос, като едва се промъкна през тясната врата.

— Горещо-долу — отговори онзи. — Утре ще бъде още по-добре.

— Е, благодаря — каза Хос.

— Много ми беше приятно.

— Ще се видим утре в планината — рече Хос весело и продължи нагоре по стъпалата. Имаше и нещо смешно в цялото положение: съседните стаи с една-единствена баня, това, че се оказаха направо примитивни килийки, горещината в едната, студът в другата, фактът, че се намираха над работилницата за ски, фактът, че бе започнал много обилен снеговалеж, дори забързаният учител по ски с вежливите си тевтонски маниери, гърления си глас и кънките за фигурно пързаяне; в цялата тази обстановка се долавяше нещо, което смътно напомняше за фарс. Хос се разкиска, докато се изкачваше по стъпалата. Когато влезе в стаята си, Бланш се бе изтегнала на леглото му. Той сложи куфарите на пода.

— Какво толкова смешно има? — попита тя.

— Реших, че това ѝ бутафорен хотел от комична оперета — каза Хос. — Готов съм да се обзаложа, че планината навън е само декор. Утре сутринта ще отидем там и ще се уверим, че е нарисувана на платно.

— Тази стая е приятна и топла — рече Бланш.

— Да, права си — отвърна Хос. Пъхна ските си под леглото, докато тя го следеше мълчаливо с поглед.

— Крадци ли очакваш?

— Нищо не се знае. — Той свали сакото си и извади служебния револвер от кобура.

— Нима ще носиш и това утре по склоновете? — попита Бланш.

— Не. В тези джобове с цип не може да се пъхне пистолет.

— Аз смятам да спя в тази стая — каза внезапно Бланш.

— Както обичаш — рече Хос. — Аз пък ще се настаня в съседния хладилник.

— Хм, всъщност нямах предвид точно това.

— А?

— Детективите не се ли целуват?

— А?

— В града два пъти излизахме заедно и току-що пътувахме пак заедно, три часа сами в една кола, а ти нито веднъж не си ме целунал.

— Е, аз...

— Искам да ме целунеш — произнесе Бланш замислено. — Разбира се, ако служебният устав не го забранява.

— Мисля, че няма такава забрана — каза Хос. Скръстила ръце под тила си, протегнала блажено крака.

Бланш внезапно пое дълбоко дъх и рече:

— Струва ми се, че това място ще ми хареса.

III

През нощта се чуваха шумове.

Сгушени заедно на единичното легло, двамата най-напред чува съскането на газовата горелка. На равни интервали термостатът изщракваше и настъпваше трийсетсекундна пауза, а после сякаш реактивен самолет „707“ излиташе от сутерена на старата дървена постройка. Хос никога в живота си не бе чувал по-шумна газова горелка. Алуминиевите радиатори и вентилаторите изпълняваха някаква своя симфония: разширяваха се, свиваха се, тракаха, звънтяха, въздишаха, издишваха, съскаха. От време на време шуртеше водата на тоалетната в коридора; в тихия планински въздух все едно че се лееше водопад.

Имаше и друг звук. Стържещ звук, плътното, пронизително скърцане на метал. Хос стана от леглото и отиде до прозореца. В работилницата за ски долу гореше лампа, която хвърляше жълт правоъгълник върху снега. С въздишка той се върна в леглото и се опита да заспи.

По коридора непрекъснато трополяха скиорски обувки; обитателите се прибираха по стаите си, затръшваха се врати, от време на време високо се кикотеше някоя упоена от планинския въздух скиорка.

Гласове:

— ... ще значи по-трудна писта за слалома...

— Вярно, ала трудностите ще бъдат еднакви за всички.

Заглъхване.

Нови гласове:

— ... не мисля дори, че ще разчистят пътеките нагоре.

— Ще им се наложи, нали?

— Но не на Склона на мъртвеца. Няма да могат дори да стигнат дотам в тоя сняг. Вече е над четирийсет сантиметра и няма скоро да спре.

„707“ излетя отново от сутерена. Вентилаторите започнаха оркестровата си сюита, а радиаторите осигуряваха контрапункта. И пак гласове, които се извисяваха гневно:

— ... понеже се мисли за господ-бог!

— Трябва да ти кажа, че си въобразяваш.

— Предупреждавам те! Не се приближавай до него!

Смях на младо момиче.

— Предупреждавам те. Ако го видя...

Затишие.

В два часа сутринта машините за утъпкване на пистите поеха нагоре към планината. Те вдигаха шум като моторизираните части на Ромел. Хос беше сигурен, че ще съборят стените и ще нахълтат с грохот в стаята. Бланш се закикоти.

— Това е най-шумният хотел, в който съм преспивала някога — каза тя.

— Как са краката ти?

— Добре и затоплени. Ти си много горещ мъж.

— И ти си много горещо момиче.

— Имаш ли нещо против да спя с ватени гащи?

— Аз пък помислих, че си с трика.

— Трико е в единствено число — каза Бланш.

— Единствено или множествено, това са най-възбуждащите ватени гащи, които съм виждал досега.

— Само момичето, облечено с тях, е такава — рече Бланш скромно. — Защо не ме целунеш пак?

— Ще те целуна. След минутка.

— Защо се ослушваш?

— Стори ми се, че преди малко дочух непредвидено излитане.

— Какво?

— Ти не чу ли? Особен бучащ звук?

— Чувам толкова много шумове...

— Шшт.

Помълчаха няколко минути. Чуваха как машините за утъпкване на пистите си пробиват път нагоре из планината. Някой пусна водата в тоалетната. Пак шум от стъпки в коридора.

— Хей! — извика Бланш.

— Какво?

— Спиш ли?

— Не — отговори Хос.

— Чу ли оня бучащ звук?

— Да.

— Това е кръвта ми — каза му тя и го целуна по устата.

IV

В събота сутринта снегът продължаваше да вали. Обещаната буря се бе превърнала в люта виелица. Облякоха се в топлия уют на стаята; Бланш си сложи грейка, а после два пуловера и еластичен клин; от многото дрехи слабата ѝ фигура наедря. Хос, сто осемдесет и пет сантиметра висок, обул два чифта чорапи, с чер панталон и чер пуловер, наклони осемдесет и пет килограмов силует с формата на римско V към прозореца и мрачния ден зад него.

— Мислиш ли, че ще успея да се върна навреме за репетицията в понеделник вечерта?

— Не знам. Аз пък трябва да се върна в службата утре до шест часа вечерта. Интересно дали пътищата са отворени.

На закуска научиха, че е обявено бедствено положение в Ню Йорк и в повечето от градовете покрай северното щатско шосе. Бланш приемаше с весело безразличие мисълта, че са блокирани сред снеговете.

— Щом има толкова много сняг — каза тя, — непременно ще отменят репетицията.

— Но няма да отменят работата на полицейското управление — вметна Хос.

— Да върви по дяволите — каза Бланш весело. — Сега сме тук, има великолепен сняг и ако става за ски, седмичната почивка ще мине чудесно.

— Дори ако снегът е отвратителен — рече Хос, — пак ще прекараме чудесно седмичната почивка.

За нея взеха под наем обувки и ски и поеха към планината. И двата седалкови лифта работеха, но както бе предрекъл един от среднощните гласове, пътеките нагоре още не бяха разчистени. Бе се появил силен вятър, който навяваше снега на подвижни бели пластове по склоновете. Хос заведе Бланш първо до въжения влек, накара я да се поупражнява малко в изкачване, научи я да закантва и да се изкачва ножично, а после ѝ показа как се използва влекът — въжетото, увито

около лявата ръка, а дясната зад гърба, вкопчена във въжетото. Пистата за начинаещи не беше особено стръмна, но Бланш веднага показва на какво е способна. Тя беше опитна танцьорка и машинално си представи ските като част от сценичен костюм, който пречи на движенията, ала е нещо, с което трябва да се справиш. Имаше изключителна координация на движенията и се научи да прави „рало“ на пистата за начинаещи. Късно сутринта вече използваше Т-образния влек и започна да усвоява основите на „християнията“. Хос търпеливо остана с нея през цялата сутрин, като се пързеляше само по най-леките писти. Той бе все по-признателен на затрупаните от снега пътища. Поради непроходимостта им броят на скиорите през седмичната почивка беше ограничен; той и Бланш караха ски в събота като в делничен ден; поради пресния сняг това беше истинско удоволствие.

Следобеда тя предложи Хос да я остави да се поупражнява сама. Той гореше от нетърпение да се изкачи със седалковия лифт до истинските писти, но все пак заяви, че с удоволствие ще се пързеля с нея по пистите за деца. Ала Бланш бе упорита и накрая той я остави на склона с Т-образния влек и тръгна към най-дългия от седалковите лифтове — лифт А.

Като се приближи, неволно се усмихна. Десетина скиори чакаха за столчетата, докато обикновено през почивните дни там имаше дълги опашки. Когато стигна до платформата, с крайчеца на окоото си зърна нещо черно — беше снощният му познат, германският или шведският учител по ски, който правеше „фигури“ надолу по склона, а после зави успоредно и разпръсквайки снега със ските си, спря близо до лифта. Хос никак не се учуди, че онзи не го позна. Наредените на опашката скиори носеха анораци с качулки, които покриваха главите им и бяха завързани здраво под брадата. Освен това всички скиори носеха слънчеви очила, повечето с жълти плаки заради мъгливия ден, а някои имаха и доста по-тъмни очила. В резултат — това бяха някакви анонимни фигури. И мъже, и жени — всички си приличаха много. Можеха да бъдат група марсианци, чакащи да ги заведат при някой големец. Ала чакаха за столчета. Не стана нужда да чакат много дълго.

Нови и нови столчета се появяваха иззад завоя, минаваха покрай скърцащата машинария. Идваше ред на Хос, който забеляза как момичето пред него бързо седна, щом столчето мина. Забеляза, че

столчето се наклони силно, докато подминаваше платформата, и се напрегна в очакване; погледна назад през рамо, когато друго столче се зададе откъм завоя. Стисна щеките в лявата си ръка, а дясната беше отзад, за да може да се улови навреме за ръба на столчето. Столчето обаче мина по-бързо и се наклони по-силно, отколкото бе очаквал. За момент си помисли, че то ще го събори. Улови се за ръба на седалката с дясната си ръка, пъхната в ръкавица с един пръст, усети как се изплъзва под него и машинално посегна да сграбчи с лявата си ръка отвесния прът, при което изтърва щеките си.

— Щеките ви! — извика зад него един от техниците.

— Ще ги пратим горе! — подвижна другият.

Хос се изви леко на столчето и погледна назад. Успя да види как единият от техниците се наведе да вдигне щеките му. Зад него имаше две празни столчета, после един скиор се качи на третото столче и дежурният му подаде изтърваните от Хос щеки. След това двама други скиори заедно заеха едно столче. Вятърът и снегът му пречеха да вижда. Хос рязко извърна глава, ала вятърът, който се спущаше от планината, беше още по-силен. Столчето отпред бе на десетина метра разстояние, но той едва различаваше неясната фигура на човека, седнал на него. Виждаше само смътен силует, замъглен от заслепяващия сняг и силния вятър. Усещаше как в качулката му влиза сняг, навяван от вятъра. Свали ръкавиците си и затегна връзките им. Побърза да надене отново ръкавиците, преди лютият студ да вкочани пръстите му.

Лифтът беше нов и столчетата се носеха безшумно нагоре към планината. От дясната си страна Хос виждаше спускащите се скиори, някакъв кръгъл глупак правеше „рало“, неспособен да спре надолу по един стръмен склон, а един отличен скиор описваше завой с несравнима точност. Вятърът свиреше край ушите му под качулката — единственият звук в планината. Возенето щеше да бъде приятно, ако не бяха вятърът и студът. На някои места столчето висеше на десетина метра над снега долу. Другаде се спускаше на около два метра от земята. Хос предусети, че започва да слиза. Видя платформата за слизане, видя надписа, който го предупреждаваше да държи върховете на ските си нагоре, и се приготви. Скиорът пред него едва успя да слезе от столчето. Снегът валеше толкова силно, че не можеха да го разчистят, и горе нямаше естествен наклон; столчето следваше скиора,

вместо да се издигне нагоре. Момичето пред Хос едва не падна. То успя да се освободи, когато столчето се люшна рязко на завоя, преди да поеме пътя си обратно надолу по склона. Хос се съсредоточи върху слизането. За своя изненада, слезе от столчето с минимум усилия и без щеки, а после зачака да минат двете празни столчета. Третото столче се приближаваше. Един мъж се изхлузи с мъка от него, подаде на Хос щеките с въпроса „Тези ваши ли са?“ и продължи със ските към билото на склона. Хос застана точно пред будката, окачил щеки на китките си. Беше сигурен, че на долната лифтова станция на четвъртото столче зад него имаше двама скиори, ала ето че то се приближаваше само с един човек. Озадачен, Хос се взря с присвити очи през падащия сняг. Явно нещо не беше наред с човека на четвъртото столче, нещо стърчеше във въздуха под особен ъгъл — ски? крак? или...?

Столчето се приближаваше бързо.

Скиорът не се помръдна да слезе.

Хос разтвори широко очи зад жълтите си очила, когато столчето минаваше край платформата.

През снежната пелена видя скиора, отпуснал се назад на минаващото столче, а ръцете му в ръкавици висяха безжизнено. От гърдите му точно над сърцето зловещо стърчеше щека, блъскана от вятъра и снега така, че трепереше като жива, забита дълбоко през анорака и облеклото под него, сякаш бе дълга тънка алуминиева сабя.

V

Столчето се наклони рязко на завоя.

Скиорът се изхлузи от седалката, щом столчето направи внезапния си завой. Ските докоснаха снега, тялото падна напред, страшен пукащ звук надви воя на вятъра и Хос моментално разбра, че се е счупил крак, костта се е огънала, притисната между неустойчивата дъска и подобния на менгеме щрамер. Скиорът падна по лице, щеката се огъна, когато тялото тупна в снега, единият крак се изви под невероятен ъгъл, ала обувката бе здраво прикрепена към ската.

За миг настъпи бъркотия.

Снежната виелица вилнееше наоколо, тялото лежеше неподвижно, с лице в снега, докато столчето профуча на завоя, и започна да се изкачва. Мина едно празно столче, друго, трето; после се показа столче с човек, готов за слизане, и Хос подвижна на служителя в будката:

— Спрете лифта!

— Какво?

— Спрете тоя проклет лифт!

— Какво? Какво?

Хос приближи до лежащия в снега труп точно когато онзи на столчето реши да слезе. Те се сблъскаха, щеки и ски се кръстосаха, столчето неумоливо ги тласкаше напред като булдозер, докато най-сетне се проснаха върху трупа в снега, преди столчето да завие, за да поеме надолу. Служителят в будката най-после разбра какво се иска от него. Той изтича до дървената барака и дръпна лоста. Лифтът спря. Над планината се възцари още по-дълбока тишина.

— Добре ли сте? — подвижна той.

— Отлично — каза Хос. Като се привдигна на крака, бързо разкопча щрамерите на ските. Човекът, който го бе блъснал, се скъса да се извинява, но Хос не слушаше. Там, където бе паднал пронизаният с щеката скиор, в снега се разстилаше яркочервено петно. Хос обърна тялото, видя бледото лице, невиждащите очи, видя и

анорака, напоен с кръв там, където щеката бе забита в меката закръглена гръд, чак до сърцето.

Мъртвият скиор се оказа младо момиче на не повече от деветнайсет години.

На десния ръкав на черния ѝ анорак се виждаше емблемата на учител по ски в планината Роусън — преплетените букви П и Р в червено бяха ярки като кръвта, която се просмукваше и жадния сняг.

— Какво е това? — извика служителят от будката. — Да повикам ли патрула? Злополука ли е?

— Не е злополука — каза Хос, но гласът му беше толкова тих, че никой не го чу.

VI

Както подобаваше на този нелеп хотел в този бутафорен град, полицията бе представена от тайфа ченгета, взета от комичен филм, предвождана от един некадърен шериф, който изхождаше от предпоставката, че ако изобщо трябва да свърши нещо, то трябва да се свърши лошо. Хос стоеше безпомощно настрана и гледаше как тези надуты полицаи нарушаваха до едно правилата на разследването, гледаше как нескопосно боравеха с веществените доказателства, гледаше как правеха съвсем невъзможно събирането на каквито и да било улики с помощта на наличните незначителни следи.

Шерифът беше дълъг като върлина простак на име Теодор Уот, който вместо да спре моментално лифт А, докато подчинените му се мъчеха да намерят столчето на жертвата, стигна със същия този лифт до върха на планината, следван от най-малко три дузини скиори, хотелски служители, репортери и местни кретени, които несъмнено заличиха всякакви отпечатьци, останали по някое от столчетата, и правеха задачата за възпроизвеждане на престъплението почти невъзможна. Едно момиче, облечено в светлолилав еластичен клин и бял анорак, скочи от столчето близо до будката и веднага бе осведомено, че целият ѝ клин отзад е изцапан с кръв. Момичето извишия да огледа прелестния си задник, докосна кървавите петна, реши, че това е неприлично, че са лепкави, и едва не припадна. В това време столчето весело се спущаше от планината обратно към платформата, където вероятно друг скиор щеше да седне отново в локвата от кръвта на убитото момиче.

Оказа се, че името на мъртвото момиче е Желга Нилсон. Тя беше деветнайсетгодишна и се бе научила да кара ски, преди да е проходила, както казват шведите още от старо време. Дошла в Америка на петнайсетгодишна възраст, две години преподавала в скиорската школа в Стоу Върмонт, преди да се премести в Маунт Сноу в същия този прекрасен щат, а после да напусне Върмонт и да се прехвърли в планината Роусън — на юг. Постъпила в роусънското училище в

началото на сезона и, изглежда, била обичана от всички преподаватели и особено от много начинаещи скиори, които само след един урок, преподаден от нея, все питали за „Хелга, малката шведка“.

Сега в сърцето на малката шведка имаше щека, забита с такава сила, че върхът ѝ почти се подаваше на гърба. Щеката, изкривена при падането на Хелга от столчето, беше първото веществено доказателство, което комичните филмови полицаи изпортиха. Хос видя как един от помощник-шерифите коленичи до мъртвото момиче, сграбчи щеката с две ръце и се опита да я измъкне от трупа.

— Хей, какво правите? — подвижна Хос и изблъска онзи настрана.

Човекът вдигна към него зъл, професионален поглед.

— А кой точно сте вие, дявол да ви вземе? — запита той.

— Името ми е Котън Хос. Детектив съм. От Ню Йорк. — Той отвори ципа на левия заден джоб на клина си, извади портфейла си и показа лъскавата служебна значка. Това, изглежда, не направи никакво впечатление на помощник-шерифа.

— Това тук съвсем не влиза във вашите пълномощия, а? — рече той.

— Кой ви е учил как се борави с улики? — запита Хос ядно.

Шерифът Уот се приближи бавно до мястото, където двамата спореха. С дружелюбна усмивка попита:

— За какво е тая дандания, хम्म?

Той изпя това „хम्म“ с приятен и весел извисяващ се глас. Деветнайсетгодишно момиче лежеше мъртво в нозете му, а шерифът Уот се държеше като позастарял випускник, дошъл на Дартмътския зимен карнавал.

— Това приятелче е детектив от големия град — отговори помощникът му.

— Много хубаво — каза Уот. — Радвам се да ви видя сред нас.

— Благодаря — рече Хос. — Вашият човек тук тъкмо заличаваше всякакви отпечатъци, които може да има върху оръжието.

— Какво оръжие?

— Щеката — каза Хос. — За какво оръжие мислите, че аз...?

— Е, бездруго на нея няма да има никакви пръстови отпечатъци — каза Уот.

— Отде знаете?

— Никой глупак няма да сграбчи парче метал с голи ръце, нали? Особено сега, когато температурата е десет градуса под нулата, нали?

— А може и да го е сграбчил — възрази Хос. — И докато се занимаваме с това, не смятате ли, че би било добре да се спре лифтът? Един ваш човек вече заличи това, което можехте да откриете в...

— Аз трябва да докарам хората си тук горе, преди да заповядам да спрат лифта — заяви Уот.

— Тогава наредете да го използват само вашите хора.

— Вече наредих — каза Уот кратко. Той се обърна отново към своя помощник: — Ще ми дадеш ли да видя щеката, Фред?

— Шерифе, позволите ли му да пипне още веднъж тази щека и...

— И какво?

— ... и може да развалите...

— Мистър, оставете ме да си върша работата, както си зная, хммм? Ние познаваме занаята си и разбираме от скиорски злополуки.

— Не беше злополука — тросна се Хос. — Някой е забил щека в гърдите на момичето, а това не е...

— Зная, че не е било злополука — заяви Уот. — Само в известен смисъл е така. Дай ми щеката, Фред.

— Шерифе...

— Мистър, по-добре млъкнете, хммм? Иначе ще накарам някой от моите хора да ви смъкне долу, та да си постоплите краката на огъня.

Хос млъкна. Той гледаше с безсилен гняв как помощникът на име Фред улови щеката с две ръце и я измъкна от гърдите на Хелга. Оттам бликна струя кръв, напълни отворената рана, преля и попи в просмукания пуловер. Фред подаде изкривената щека на шерифа. Уот взе да я върти в едрите си ръце.

— Май розетката е махната от това нещо — рече той.

Хос виждаше, че розетката наистина е извадена от алуминиевата щека. Розетката на щеката представлява кръгъл метален пръстен с диаметър дванайсет сантиметра, на който са кръстосани две кожени каишки. На заострения край на щеката има по-малък пръстен, обикновено закрепен с болт или със стегната каучукова шайба. Когато розетката е на мястото си в края на щеката, не ѝ позволява да затъва в снега; скиорът я използва, като прави завой или за поддържане на равновесие. Розетката беше махната нарочно от тази щека и на всичко отгоре някой бе наточил острия връх така, че беше станал тънък като

рапира. Хос веднага забеляза това. На шерифа му беше нужно малко повече време, за да види, че държи в ръцете си остро като бръснач оръжие, а не нормална островърха щека.

— Някой е обработил края на тая пущина — каза той, постепенно озарен от просветление.

Дошлият при лифта лекар бе коленичил до мъртвото момиче. Когато обяви, че е мъртва, никой не се изненада особено. Един от безделничещите сътрудници на шерифа се залови да маркира положението на трупа, като отбеляза очертанията му върху снега с помощта на син прах, който сипеше щедро от тенекиена кутия.

Хос не можеше да си представи каква ще бъде ползата от тази имитация на следователски методи. Вярно, отбелязваха положението на трупа, но тук не беше мястото на престъплението. Момичето е било убито на столче някъде между подножието на планината и горната лифтова станция. Никой досега не се бе опитал да намери и огледа столчето. Вместо това пръскаха син прах по снега и опипваха с големите си лапи оръжието на убийството.

— Може ли да направя едно предложение? — запита той.

— Разбира се — каза Уот.

— Това момиче се е качило на лифта с някой друг. Зная, понеже изпуснах щеките си там долу и когато се обърнах да погледна, на онова столче имаше двама души. Но като стигна до станцията тук, момичето беше само.

— Така ли? — рече Уот.

— Да, така. Предлагам да поговорите с техника долу. Момичето е било учителка по ски и сигурно са я разпознали. Не е изключено да знаят и кой се е качил на столчето с нея.

— Стига някой да се е качил.

— Качи се и още как — рече Хос.

— Отде знаете?

— Понеже... — Хос пое дълбоко дъх. — Нали преди малко ви казах. Видях двама души на онова столче.

— На какво разстояние?

— Между нас имаше четири столчета.

— И можехте да виждате на такова разстояние в тази буря, хмммм?

— Да. Не съвсем ясно, но виждах.

— Да, предполагам, че е така — каза Уот.

— Слушайте — настоя Хос, — някой седеше на онова столче с нея. И сигурно е скочил от столчето веднага след като я е убил. Предлагам да започнете да претърсвате земята под лифта, преди този сняг да е покрил следите, които може да са останали.

— Добре, ще го направя — каза Уот. — Като стигнем дотам.

— Добре ще е да стигнете дотам колкото може по-бързо — рече Хос. — Има виелица, силен вятър, който трупа преспи. Ако...

— Мистър, по-добре е да не вършим нищо. А за вас е по-добре да не си пъхате носа в нашите работи.

— А какво се опитвате да направите? — запита Хос. — Да прикриете едно престъпление? Мислите ли, че вашият убиец ще седи наблизо и ще чака да го хванете. Сигурно вече е прекосил половината щат.

— Никой никъде няма да отиде, мистър — заяви Уот. — Особено при това състояние на пътищата. Тъй че не се безпокойте. Не обичам да гледам човек, който се безпокои.

— Кажете го на мъртвото момиче — рече Хос и загледа как патрулът натовари трупа на момичето в един кош и го подкара към последното му пътуване надолу по склона на планината.

VII

Смъртта — тази изхабена стара бичкия — е банална.

Той беше полицай от дълги години. Започна като новак; виждаше смъртта само отстрани, тя беше част от всекидневното му разписание, докато детективите, фотографите, помощникът на съдебния лекар и лаборантите се рояха около жертвата като мухи около апетитно парче мърша. Гледаше смъртта като на кино. Стоеше настрана от нея, беше нещо като секретар в униформа, който отбелязваше имената на свидетелите, записваше в един чер тефтер кога идват и си отиват онези, които действително бяха свързани с разследването, и наблюдаваше работата равнодушно. Човекът, който лежеше безжизнен на тротоара, човекът, проснат върху просмуканите с кръв чаршафи, човекът, увиснал от шнура на лампата; човекът, изтърбушен от връхлетелия върху него автомобил — всички бяха някак нереални за Хос, различни образи на смъртта, но не в самата смърт, не оная зловеща кучка.

Стана детектив и тогава наистина го запознаха със смъртта.

Запознаването беше неофициално, почти случайно. Навремето той работеше в 30-и участък, много приятен, приличен участък в приятен, приличен район, където рядко имаше случаи на насилствена смърт. Запознаването стана в една къща с мебелирани стаи под наем. Когато пристигнаха детективите, полицаят, който се бе отзовал на първия вик за помощ, вече го чакаше. Детективът, с когото дойде Хос, запита: „Къде е мършата“, — полицаят отговори: „Там вътре“, а другият детектив се обърна към Хос: „Хайде да погледнем.“

Така се запозна със смъртта.

Влязоха в спалнята, където човекът лежеше на пода до тоалетната масичка. Беше петдесет и три годишен. Лежеше по долни гащета в лепкавата локва от собствената си съсирена кръв. Дребен човечец с мършави гърди. Косата му беше черна и доста оредяла, а кожата на плешивото теме се лющеше. Навярно никога не е бил красив, дори на младини. Някои хора не стават по-хубави с възрастта, а

времето и алкохолът бяха изсмукали всичко от този и го биха изсушили дотам, че от него бе останала само провисналата плът и, разбира се, животът. Плътта все още я имаше. Животът му беше отнет. Той лежеше до тоалетната масичка по долни гащета — комично свита купчина безжизнена плът — толкова спокоен, невероятно спокоен. Някой го бе „обработил“ с брадва. Бравдата още беше в стаята, с кървави петна и полепнали валма тънки черни косми. Убиецът го бе удрял яростно по главата, гърлото и гърдите. Когато пристигнаха, кръв вече не течеше, но раните се виждаха — зейнали, пресни рани.

Хос повърна.

Влезе в тоалетната и повърна. Така се запозна със смъртта.

Оттогава често бе виждал смъртта, случвало се бе сам той да е на косъм от смъртта. Погледна я в очите, когато го намушкаха с нож при разследването на един обир. Когато Хос пристигна, ограбената жена беше все още в истерия. Той зададе въпросите си и се опита да я успокои, а после заслиза по стълбата да извика полицаи. Ужасената жена отново се разпищя. Чуваше писъците ѝ, докато слизаше по стълбите. Домоуправителят го настигна на площадката на втория етаж. Държеше нож за хляб, помисли, че това е завърналият се крадец, на няколко пъти замахна към главата му и раздра лявото слепоочие, преди Хос най-сетне да успее да го обуздае. Пуснаха домоуправителя да си върви, горкият човек наистина бе помислил, че Хос е крадецът. А след това обръснаха рижата коса на Хос около раната, която, разбира се, с течение на времето зарасна, както става с всички рани, обаче му остави спомен за смъртта, за съприкосновението със смъртта. Рижата му коса порасна бяла. Белегът на слепоочието все още си личеше. Понякога, особено когато валеше дъжд, смъртта пращаше слабите сигнали на болката — спътници на новата коса.

Откакто постъпи в 87-и участък, често виждаше смъртта, както и много издъхващи хора. Вече не повръщаше. Повръщал бе един много млад Котън Хос, много млад и наивен полицаи, който изведнъж бе разбрал, че върши мръсна работа, че насилието е част от истината за живота, в който се занимаваш всеки ден с гадното и уродливото. Вече не повръщаше. Но все още се гневеше.

Обзе го гняв тогава в планината, когато младото момиче се изхлузи от седалката на лифта и потъна в снега, а едната щека се изкриви при падането — нелепо смешна поза на мъртвец, напълно

отпусната, безкрайно ужасяваща поза на труп. Обзе го гняв при мисълта за сравнението — изпънатата като струна и кипяща от живот спортна фигура на момичето и много реалния образ на същото момиче, което вече се бе превърнало в негодна за нищо купчина плът и кости, мъртво тяло, труп. „Къде е мършата?“

Обзе го гняв, когато Теодор Уот и тъпите му помощници объркаха следите от внезапната смърт, давайки на убиеца ценно време и възможност да избяга — от закона, от човешката ярост. Обзе го гняв сега, когато крачеше обратно към сградата, в която се намираше работилницата за ски със стаите над нея.

Гневът му се струваше неуместен сред смълчаната планина. Снегът продължаваше да вали безшумно и кротко. Вятърът бе утихнал и снежинките се сипеха безцелно, големи, мокри и бели; а в планината Роусън и околността ѝ цареше тишина и спокойствие, стелеше се ленив бял покой, който отричаше смъртта.

Хос отърси снега от обувките си и се заизкачва по стъпалата.

Тъкмо зави по коридора към стаята си и забеляза, че вратата е леко открената. Поколеба се. Може би Бланш се бе прибрала, може би...

Но в коридора цареше тишина, оглушителна тишина. Той се наведе и развърза връзките на обувките си. Внимателно ги изу от краката си. Пристъпвайки колкото може по-тихо — беше едър мъж и дъските в коридора на старата сграда скърцаха под тежестта му. — Хос се приближи до стаята. Не обичаше да ходи по чорапи. Често му се беше налагало да си служи с ритници и знаеше колко е важно да си обут. Точно пред вратата се поколеба. В стаята бе тихо. Вратата беше леко открената. Докосна я с ръка. Някъде в сутерена газовата горелка щракна, а после изсъска и заработи. Хос бутна вратата.

Елмър Уландър с патерици под мишница се обърна рязко към него. Бе свел глава, сякаш... се молеше? Не. Не се молеше. Той се заслушваше, да, слушаше нещо или се заслушваше за нещо.

— Охо, здравейте, мистър Хос — каза той. Върху бялата си риза носеше червен скиорски анорак. Облегна се на патериците си и се усмихна с момчешка, обезоръжаваща усмивка.

— Здравейте, мистър Уландър — отвърна Хос. — Ще бъдете ли тъй добър, мистър Уландър, да ми кажете точно какво, по дяволите, правите в стаята ми?

Онзи изглаждаше изненадан. Повдигна вежди. Наклони глава на една страна, сякаш бе едва ли не възхитен, сякаш и той би се държал почти по същия начин, ако се бе върнал в своята стая и бе заварил външен човек. Но възхищението беше примесено и с изненада. Явно имаше някаква грешка. Наклонил глава, повдигнал вежди, с момчешка усмивка на уста, Уландър се облегна на патериците си и се приготви да обясни. Хос чакаше.

— Вие казахте, че отоплението не работи, нали? — заговори Уландър. — Тъкмо го проверявах.

— Отоплението в тази стая работи отлично — заяви Хос. — Става дума за съседната стая.

— Аха. — Уландър кимна. — А, така ли?

— Да, така.

— Не се учудвам. Пипнах ей там да проверя дали работи парното и ми се стори, че всичко е наред.

— Така е, разбира се — каза Хос, — защото винаги си е било наред. Тази сутрин в канцеларията ви казах, че отоплението в стая 104 не работи. Това е номер 105. Нов ли сте тук, мистър Уландър?

— Май не съм ви разбрал.

— Да, и аз мисля така. Неразумно е да правите такива грешки, мистър Уландър, особено като се има предвид, че цялата планина гъмжи от местни полицаи.

— За какво говорите?

— За момичето. Когато тези тъй наречени полицаи започнат да разпитват, предполагам...

— Кое момиче?

Хос дълго гледа Уландър. Удивлението, изписано върху лицето и в очите му, изглеждаше достатъчно искрено, но възможно ли беше да има в планината някой, който още да не е чул за убийството? Възможно ли беше Уландър, собственикът на хижата, където гъмжеше от хора и клюки, да не знае, че Хелга Нилсон е мъртва?

— Момичето — каза Хос. — Хелга Нилсон.

— Какво й има?

Хос познаваше достатъчно добре правилата на бейзбола, за да разбере, че не бива да бързаш да хвърляш топката, докато не позалъжеш противника.

— Познавате ли я? — попита той.

— Разбира се, че я познавам. Познавам всички учители по ски. Стаята ѝ е тук, в този коридор.

— Кой друг се е настанил тук?

— Защо?

— Искам да зная.

— Само тя и Мария — каза Уландър. — Мария Файърс. Също учителка. И... о, да, новият. Лари Дейвидсън.

— Той учител ли е? — запита Хос. — Един такъв висок!

— Да.

— Със закривен нос? С немски акцент.

— Не, не. Вие говорите за Хелмут Курц. А той говори с австрийски акцент. — Уландър помълча. — Защо? Защо искате да...?

— Има ли нещо между него и Хелга?

— О, не. Не зная. Те преподават заедно, ала...

— А Дейвидсън?

— Лари Дейвидсън ли?

— Да не искате да кажете, че се среща с Хелга, или пък че...

— Да, точно това искам да кажа.

— Лари е женен — каза Уландър, — тъй че едва ли би си помислил...

— А вие?

— Не разбирам.

— Между вас и Хелга. Има ли нещо?

— Хелга ми е добра приятелка — заяви Уландър.

— Била е — поправи го Хос.

— А?

— Тя е мъртва. Загина в планината днес следобед.

Ето че Хос хвърли топката и улучи.

— Бож... — започна Уландър, челюстта му увисна, опули се. Направи крачка назад, олюлявайки се, блъсна се в бялата тоалетна масичка. Патериците паднаха от ръцете му. Помъча се да запази равновесие на гипсирания си вдървен крак; едва не падна. Хос го улови за лакътя и го изправи. Наведе се за патериците и му ги подаде. Уландър бе все още зашеметен. Той протегна ръце слепешком, опипа патериците, изпусна ги пак. Хос ги вдигна повторно и ги напъха насила под мишниците на Уландър, който облегна гръб на тоалетната

масичка. Гледаше втренчено отсрещната стена, където бе окачен рекламен афиш за развлеченията в Кинбюел.

— Тя... тя все се излагаше на опасности — проговори той. — Караше прекалено бързо. Казвах й...

— Това не е злополука — рече Хос. — Тя е била убита.

— Не може да бъде. — Уландър поклати глава. — Не може да бъде.

— Може.

— Не може. Всички обичаха Хелга. Никой не би... — Той продължаваше да клати глава. Очите му оставаха прикована в афиша, посветен на Кинбюел.

— Тук ще дойдат полицаи, мистър Уландър — каза Хос. — Вие приличате на наивен хлапак. Когато започнат да задават въпроси, по-добре съчинете нещо по-правдоподобно от тези измислици. Полицайте няма да се церемонят. Те търсят убиец.

— Защо... защо според вас дойдох тук? — запита Уландър.

— Не знам. Може би сте търсили джобни пари. Скиорите често оставят портфейли и скъпоцен...

— Аз не съм крадец, мистър Хос — заяви Уландър с достойнство. — Тук съм само за да ви осигуря отопление.

— Ето че сме квит — отвърна Хос. — И на вас ще ви стане горещичко, като дойдат полицайте.

VIII

Той намери двамата техници в едно сепаре на кафе-ресторанта. Лифтовете бяха затворени от четири и половина, тъй като местната управа бе стигнала до заключението, че повечето злополуки със скиори стават през късните следобедни часове, когато поради лошата видимост и физическото изтощение се създава известна суматоха. И двамата бяха едри мъже с прошарени коси, облечени в дебели вълнени якета, обхванали с дебелите си пръсти кафените чаши. Помагаха на скиорите да се качват на столчетата, откакто бе открит този район, и работеха добре заедно като екип. Дори диалогът им сякаш бе плод на един ум, макар че говореха две усти.

— Името ми е Джейк — каза първият. — Тоя тук е Оби, за покъсо от Обада.

— Само че аз не съм толкова късичък — вметна Обада.

— Къс му е умът — каза Джейк и се ухили. Обада също се ухили. — Та ти си ченге, а?

— Да — отвърна Хос. Той им показва значката си веднага щом се приближи до тях. Освен това направо ги излъга, заявявайки, че помага в разследването на случая, че бил пратен от големия град, понеже някакъв си известен и търсен престъпник може да е извършил престъплението; изобщо замазваше истината, като се впусна в един невероятен монолог, а Джейк и Обада, изглежда, му повярваха.

— И искаш да знаеш кои хора сме качили на тия столчета, а? Същото искаше да знае и Теди.

— Теди ли?

— Теди Уот. Шерифът.

— Аха. Да — рече Хос. — Точно така.

— Защо не запиташ него? — каза Обада.

— Е, запитах го — излъга Хос. — Но понякога изниква някой нов факт, като разпиташ лично, свидетелите, нали разбирате?

— Е, ние не сме баш свидетели — заяви Джейк. — Нали знаеш, че не сме видели как е убита.

— Да, но сте я качили на столчето, нали?
— Вярно. Точно тъй беше.
— И някой седна на столчето с нея, така ли?
— Така е — отговори Джейк.
— Кой? — запита Хос.
— Май всички искат да знаят кой — каза Джейк.
— Не е ли това най-неприятното? — рече Обадая.
— Помните ли? — попита Хос.
— Помним, че валеше сняг, поне това е сигурно.
— Едва се виждаха столчетата, толкова силно валеше.
— Много трудно е да различиш един скиор от друг — при тоя вятър и сняг, нали, Оби?
— Кажете-речи, невъзможно е — отвърна Оби.
— Но разпознахте Хелга — подхвърли Хос.
— О, не ще и дума. Но тя ни каза „здравейте“, разбирате ли.
Каза: „Здравей, Джейк. Здравей, Оби.“ И се настани на столчето, което е най-близо до платформата, вътрешното столче. А онзи зае другото столче.
— Онзи ли? — запита Хос. — Значи е бил мъж? Лицето, което се е настанило на съседното столче, е било мъж?
— Хм, не мога да кажа със сигурност — заяви Джейк. — Едно време мъжките скиорски костюми се различаваха от дамските, но вече не е така.
— Съвсем не е така — потвърди Обадая.
— Днес виждаш, че след като си вървял подир някое хубаво момиче с червени панталони, то се оказва мъж. Вече не е тъй лесно да ги различаваш.
— Значи не знаете дали лицето, което е седнало до нея, е било мъж или жена, така ли? — запита Хос.
— Точно така.
— Можеше да е и мъж, и жена.
— Каза ли това лице нещо?
— Нито думица.
— Как беше облечен той?
— Е, още не сме установили дали е бил той — напомни му Джейк.

— Да зная. Исках да кажа... лицето, което зае столчето. По-лесно ще бъде, ако има род.

— Да има какво?

— Род... да предположим за момент, че лицето е било мъж.

— Аха. — Джейк се замисли върху думите му. — Добре, щом казвате така. Ама това умозаклучение ми се види твърде плитко.

— Е, аз всъщност не правя заключение. Просто се опитвам да улесня...

— Не ще и дума, разбирам — каза Джейк. — Ама безспорно си е плитко.

Хос въздъхна.

— Е... как беше облечен?

— В черно — отговори Джейк.

— Чер клин, чер анорак — вметна Обада.

— Шапка имаше ли? — попита Хос.

— Не. Качулката на анорака беше прихлупена ниско над челото.

Тъмни очила на очите.

— Ръкавици с пръсти или само с един пръст? — запитва Хос.

— Ръкавици с пръсти. Черни ръкавици.

— Забелязахте ли дали на анорака на мъжа имаше някаква емблема, или не?

— Каква емблема?

— Преплетени букви П и Р — обясни Хос.

— Каквато носят учителите по ски ли? — попита Джейк.

— Точно такава.

— Носят се на десния ръкав — каза Обада. — Казахме ви, че това лице зае външното столче. Нямахме как да видим десния ръкав, дори и да е имало нещо на него.

На Хос внезапно му хрумна една нелепа мисъл. Той се поколеба, преди да запитва, но после си помисли; „Дявол да го вземе, опитай.“

— Това лице — рече той — беше ли... носеше ли патерици?

— Какво да е носил? — запитва Джейк учудено.

— Патерици. Беше ли кракът му в гипс?

— Как така, по дяволите... не, разбира се — каза Джейк. — Имаше ски и държеше щеки. Патерици и гипс! Боже мой! И без туй е толкова трудно да се качи човек на тоя проклет лифт. Я си представи само...

— Няма значение — каза Хос. — Оставете тази подробност. Каза ли това лице нещо на Хелга?

— Нито дума.

— А тя каза ли му нещо?

— Нищо, доколкото можехме да чуем. Вятърът виеше като бесен.

— Но сте чули, когато ви каза „здравейте“.

— Точно така.

— Значи ако е казала нещо на това лице, можели сте да чуете и него.

— Точно така. Не чухме нищо.

— Твърдите, че държал щеки. Не забелязахте ли нещо необикновено на щеките.

— Изглеждаха ми като обикновени щеки — каза Джейк.

— Имаха ли щеките розетки?

Джейк повдигна рамене.

— Не забелязах. А ти, Оби?

— Като че ли и двете имаха розетки — каза Обада. — Кой ще ти забележи такова нещо?

— Е, можеше и да забележите — рече Хос. — Ако имаше нещо необикновено, щяхте да забележите.

— Аз не забелязах нищо необикновено — заяви Обада. — Само си помислих, че на тоя приятел трябва да му е много студено.

— Защо!

— Ами качулката беше ниско нахлупена над челото му, а с шалчето си беше увил почти цялото лице.

— Какво шалче? Вие не споменахте досега за такова нещо.

— Вярно. Той носеше червено шалче. То закриваше устата и носа му, беше вдигнато чак до тъмните очила.

— Хммм — измънка Хос и онези на масата утихнаха.

— Вие изпуснахте щеките си, като се изкачвахте нагоре нали? — попита Джейк.

— Да.

— Май ви запомних.

— Щом помните мен, как така не сте запомнили и човека, който се е качил на столчето до Хелга?

— Искате да кажете, мистър, че трябва да го помня?

— Аз само питам.

— Е, ако видя човек с чер клин, черна качулка, тъмни очила и шалче, увито около цялото му лице, тогава може би ще те позная. Ама както ми се струва, сега той едва ли носи същите дрехи, нали така?

— Предполагам, че не ги носи — каза Хос с въздишка.

— Да, и аз тъй предполагам — отвърна Джейк. — Макар да не съм ченге.

IX

Здрач се спусна над планината.

Разля се по небето и обагри снега в пурпурночервено. Бурята започваше да затихва, облаците се топяха пред победния пробив на залязващото слънце. Над планината, над града и над долината отвъд цареше невероятна тишина, тишина, нарушавана само от звука на леко звънтящи автомобилни вериги по утъпкан сняг.

Хос намери Бланш и я заведе до огнището в хижата, настани я там, като ѝ връчи две двойни шотландски уискита и половин дузина скиорски списания. Сега, когато планината и градът бяха притихнали, лифтът не работеше, а далечните снегове бяха обагрени от лъчите на гаснещото слънце, Хос се заизкачва по склона на планината. Докато си пробиваше път през дълбокия сняг точно под лифта. Столчетата висяха неподвижно над главата му. Носеше клин и обувки, направени, за да се излежаваш с тях до огъня. Бе сменил лекия си анорак с два пуловера. Преди да излезе от стаята, извади от кобура 38-калибровия пистолет и го пъкна под еластичния колан на панталоните си. Изкачваше се и усещаше как пистолетът притиска корема му.

Изкачването не беше лесно.

Снегът под лифта не беше утъпкан и Хос с мъка се изкачваше, попадеше на непроходими преспи, проправяше си път на зигзаг под лифтовата линия, понякога се принуждаваше да изоставя дебелия сняг и да поема по утъпканата от машините пътека от дясната страна на лифта. Светлината отслабваше. Той не знаеше още колко време ще е светло. Бе взел джобно фенерче от жабката на колата си, но започна да се пита точно какво се надява да открие. Беше почти сигурен, че всички следи, които убиецът е оставил, вече са засипани от навявания от вятъра сняг. Отново изруга Теодор Уот и неговите некадърници. Някой трябваше да се изкачи тук веднага, след като откриха мъртвото момиче, докато все още имаше възможност да открие някаква следа.

Хос продължаваше да се изкачва. След като цял ден бе карал ски, сега се чувствуваше физически и душевно изтощен, мускулите му

отказваха да се движат, очите му пареха. Когато мракът обгърна планината, натисна с палец копчето на джобното си фенерче и си запробива път през сняг до колене. Препъна се и пак се изправи на крака. Снегът почти бе спрял, ала в ранната вечер вятърът задуха отново — силен, остър вятър, който фучеше между дърветата от двете страни на лифтовата линия и издухваше облаците от небето. Появи се тънък лунен сърп и тук-там — звезди. Облаците препускаха покрай тях като безмълвни тъмни конници и навред из планината се носеше пронизителният вой на вятъра, протяжен писък, който проникваше до мозъка на костите.

Хос падна пак.

Рохкав сняг проникна под яката на пуловера, плъзна се надолу по гърба му. Той потръпна и се опита да го махне, изправи се на крака и упорито се заизкачва отново. Обувките му не бяха направени за дълбок сняг. Стигаха до глезените и не можеха да предпазят краката му. Внезапно усети, че обувките му вече са натъпкани със сняг, че краката му са направо сковани от студ. Започна да съжалява, че се е заловил с тази безразсъдна работа.

Бе изминал може би една трета от пътя нагоре по лифтовата линия сега, планината — притихнала — тънеше в пълен мрак, чуваше се само девственият писък на вятъра. Джобното фенерче описваше малък светлинен кръг върху снега пред него, докато той се влачеше, залитайки, нагоре; сега изкачването беше по-трудно, облаците прелитаха над главата му, заобикаляйки тънкия лунен сърп. Светлината на фенерчето му докосна нещо, което блесна за миг, а той продължи изкачването, после спря. Обърна фенерчето. Това, което бе блеснало, вече не беше там. Ругаейки, Хос бавно описа с лъча на фенерчето отмерена дъга. Нещо отново проблесна. Насочи светлината към него.

Розетката беше полузаровена в снега. Само ръбът на металния пръстен се подаваше в светлината на фенерчето. Вероятно розетката е била заровена надълбоко по-рано през деня, но силният вятър бе отвял снега; Хос бързо се спря да я вдигне, като че се страхуваше да не би тя да изчезне. Беше все още наведен, разглеждаше розетката на светлината на фенерчето, когато човекът се хвърли на гърба му.

Нападението дойде внезапно и бързо. Хос не бе чул нищо друго освен вятъра. Беше толкова погълнат от находката си, толкова

съсредоточено изучаваше розетката, която сигурно бе паднала от края на използваната за оръжие щека, че когато усети внезапната тежест върху гърба си, не се сети веднага, че това е нападение. Просто се изненада и първата му мисъл беше, че на гърба му е паднал сняг от отрупаните клони на някой бор, но когато разбра, че това не е тежък товар сняг, вече лежеше по корем.

Мигновено се обърна. Държеше розетката на щеката в лявата си ръка и отказваше да я пусне. С дясната стискаше джобното фенерче и веднага замахна с него към главата на непознатия, но го улучи по ръката, над лакътя. Нещо твърдо се стовари върху рамото на Хос — гаечен ключ? — чук? — и той веднага разбра, че оня е въоръжен; изведнъж положението ставаше сериозно. Хос захвърли фенерчето и затърси пипнешком 38-калибровия си пистолет.

Луната се показва иззад облаците. Непознатата фигура бе седнала върху него, носеше чер анорак с ниско нахлупена качулка. Червено шалче увиваше брадата, устата и носа. Непознатият държеше чук в дясната си ръка и вдигна чука над главата на Хос точно когато луната се появи отново. Пръстите на Хос стиснаха дръжката на 38-калибровия пистолет. Чукът се стовари върху него.

Стовари се в мрака, удари Хос по бузата, раздра плътта, отскочи надолу и закачи рамото му. Хос яростно изруга, със смешна несръчност измъкна 38-калибровия пистолет, насочи го за стрелба и отново усети силния удар на непознатия; чукът се появи в мрака, прасна го жестоко по китката и едва не счупи костта. Пръстите на Хос неволно се разтвориха. Пистолетът тупна в снега. Хос изрева от болка и се опита да ритне нападателя си, но онзи се дръпна бързо, изправи се на крака и стъпи здраво в снега, готов за последно нападение. Луната се показва отново. Тънка сребриста светлина открои на фона на небето силуета на непознатия, главата с черна качулка, лицето, маскирано с шалчето. Чукът отново се вдигна над главата му.

Хос се опита да ритне онзи в слабините.

Ударът не спря нападението. Точно когато чукът се стовари, кракът на Хос улучи бедрото на непознатия и онзи загуби равновесие, така че ударът му се оказа слаб. Хос замахна с юмрук, онзи изпъшка и чукът се мярна в падналия отново мрак. Човекът се бореше отчаяно и мълчаливо. Хос се уплаши от настървението и животинската му сила. Двамата се затъркаляха по снега и Хос сграбчи качулката, опита се да я

смъкне от главата на непознатия, установи, че е вързана здраво на място, и посегна към шалчето. Шалчето започна да се размотава. Човекът замахна с чука, усети, че шалчето се измъква, дръпна се назад, за да не се разкрие лицето му и внезапно се олюля, когато юмрукът на Хос го улучи. Падна в снега и изведнъж се паникьоса. Вместо да нападне пак, уви шалчето около лицето си и започна да бяга, като се препъваше в дълбокия сняг. Хос се хвърли след него, изпусна го, ръцете му сграбчиха въздуха. Човекът запълзя по снега, насочвайки се към боровете от двете страни на лифта. Докато Хос успее да се изправи отново на крака, онзи вече се бе скрил между дърветата. Хос тръгна подире му. Под дърветата беше тъмно. Там светът изглеждаше чер и безмълвен.

За миг се поколеба. Нищо не се виждаше, нищо не се чуваше. Хос направо очакваше чука отново да го удари в мрака.

Вместо това долетя нечий глас.

— Не мърдай.

Гласът го стресна, но той реагира по интуиция, извъртя се, машинално замахна и нанесе удар в мрака. Усети, че улучи твърда плът, чу как някой изруга в тъмното, а после — изненадан, потресен — Хос чу пистолетен изстрел. Изтрещя в планинския въздух, отекна сред боровете. Хос разтвори широко очи. Пистолет ли? Но нападателят имаше само чук. Защо не бе...?

— Следващия път ще се целя в сърцето ти — произнесе гласът.

Хос се взря в мрака. Вече не можеше да разбере откъде идва гласът. Но знаеше накъде да се хвърли, а човекът държеше пистолет.

— Свърши ли? — попита онзи.

Лъч на джобно фенерче внезапно прониза мрака. Хос замига срещу него, опита се да закрие лице.

— Е, хайде, хайде — каза непознатият. — Никой не знае какво го очаква, нали така? Протегни си ръцете.

— Какво? — рече Хос.

— Протегни проклетите си ръце.

Колебливо протегна ръце. Той беше най-слисаният човек на света, когато усети как белезниците щракнаха на китките му.

Х

Канцеларията, от която управляваше Теодор Уот, шерифът на град Роусън, беше на главната улица, до един италиански ресторант, чиято неонова реклама оповестяваше: „ЛАЗАНЯ-СПАГЕТИ-РАВИОЛИ“. Вече не валише, снегорините бяха успели да си пробият път и да натрупат сняг от двете страни на улицата, така че вратата на канцеларията беше отчасти закрыта от една естествена бяла крепост. Вътре в канцеларията Теодор Уот пък беше отчасти скрит зад своето бюро — истинска крепост, отрупана с обяви за търсене на престъпници, листовки на Федералното бюро за разследване, копия на полицейски доклади, чифт белезници, една картонена кутия с кафе, половин дузина изгризани къси моливчета и една снимка в рамка — на жена му и трите му деца. Теодор Уот не беше в особено дружелюбно настроение. Той седеше зад своето бюро-крепост с навъсено лице. Котън Хос пък стоеше прав пред бюрото, все още с белезниците, сложени на китките му в планината. Помощник-шерифът, който му бе надянал този „хомот“, същият този Фред, който по-рано бе издърпал щеката, забита в гърдите на Хелга Нилсон, стоеше до Хос, навъсен като шерифа, и на всичко отгоре със синина под лявото си око, където Хос го бе ударил.

— Можех да ви арестувам, знаете — каза навъсено Уот. — Вие сте ударили един от помощниците ми.

— Би трябвало да затворите него — тросна се Хос. — Ако не беше се намесил, аз можех да пипна нашия човек.

— Така ли?

— Да.

— Вие нямате право да се мотаате из тая проклета планина — каза Уот. — Какво правехте там?

— Търсех.

— Какво?

— Каквото и да е. Той ви е дал розетката, която намерих. Явно е била достатъчно важна, за да я търси и убиецът. Той се бореше

здравата за нея. Погледнете ми бузата.

— Е, да, това е много жалко — каза Уот хладно.

— По тази розетка може да има отпечатъци от пръсти — рече Хос. — Предлагам...

— Съмнявам се. Отпечатъци нямаше нито по щеката, нито по столчето. Ние разговаряхме с двамата техници и те ни казаха, че човекът, който се изкачвал нагоре с Хелга Нилсон, носел ръкавици. Съмнявам се дали има изобщо някакви отпечатъци на тази розетка.

— Е... — измънка Хос и повдигна рамене.

— Значи, хммм — каза Уот, — сте си въобразили, че ние не работим така, както на вас ви се харесва, нали? Затова сте решили да окажете на нас, местните полицаи, малко помощ свише, хммм? Не е ли така?

— Мислех си, че бих могъл да помогна в някои...

— Тогава трябваше да дойдете при мен — каза Уот — и да запитате може ли да помогнете. Така вие само объркахте нашата работа.

— Не разбирам.

— Аз пратих шестима души в планината — заяви Уот — да чакат убиеца на момичето да се върне, за да прикрие грешките си. Ето тази розетка е една от грешките му. Но намери ли я убиецът? Не. Намери я нашият услужлив детектив от големия град. Голям помощник се извъдихте, мистър, не ще и дума. След всичката тая дандания в планината проклетият му убиец цял месец няма да припари там.

— За малко да го хвана — каза Хос. — Вървах по дирите му, когато вашият човек ми попречи.

— Вятър! Ти си му попречил да свърши работата си. Май трябваше да те арестувам. Има едно нещо, известно като възпрепятствуване на разследването. Но, разбира се, ти знаеш това, нали? Щото си детектив от големия град. Хммм?

— Съжалявам, ако аз...

— И, разбира се, ние сме просто тайфа местни селяндури, дето хич не разбират от полицейска работа. Та дори не знаем как трябва да се направи аутопсия на онова момиченце, нали така? Нито как се правят анализи на кръвта, останала по онова столче, нали така? И нямаме криминална лаборатория в най-близкия, най-големия град след Роусън, нали така?

— Начинът, по който водите разследването... — подзе Хос.

— ... не ви влиза в работата, дявол го взел! — заключи Уот. — Може пък да ни е приятно да правим грешки, Хос! Ама естествено вие, полицаите от големия град, никога не грешите. Затова няма никакви престъпления там, отдето идвате.

— Вижте какво — заговори Хос, — вие боравите неправилно с уликите. Аз не давам пет пари какво...

— Оказва се, че така или иначе това няма значение, щом липсват отпечатъци от пръсти върху оная щека. И трябваше да закараме хората си горе в планината, затова се наложи да използваме лифта. Днес там имаше адска бъркотия, мистър. Но предполагам, че полицаите от големия град никога не се объркват, хммм? — Уот го гледаше свъсено. — Свали му белезниците, Фред! — заповяда той.

Фред изглеждаше учуден, но отключи белезниците.

— Той ме удари право в окото — каза на Уот.

— Е, нали другото око ти е здраво — отвърна хладно Уот. — Вървете да си легнете, Хос. Наситихме ви се за една нощ.

— Какво пише в протокола от аутопсията? — попита Хос.

Уот го изгледа почти смаяно.

— Пак ли си пъхате носа в тая работа?

— Все още съм готов да помогна, да.

— Може пък да не се нуждаем от вашата помощ.

— Тя може да се окаже полезна. Никой тук не знае...

— Ето ти го пак детектива от големия град с противните му обнос...

— Исках да кажа — заговори Хос, като се опита да надвика Уот, — никой в този район не знае, че аз съм полицай. Това би могло да ви бъде полезно.

Уот помълча.

— Може би — каза той най-после.

— Може ли да чуя какво пише в протокола от аутопсията?

Уот пак помълча. После кимна. Вдигна от бюрото си един лист и занарежда:

— Смъртта е причинена от смъртоносна рана в сърцето, пробив на предсърдието и белодробната артерия. Оттам е всичката кръв, Хос. Когато са наранени сърдечните камери, обикновено не тече толкова

много кръв. Следователят смята, че момичето е умряло може би за две-три минути, толкова много кръв е загубило.

— А нещо друго?

— Счупила глезена си при падането от онова столче. Спирална фрактура на латералния малеол. Съдебният лекар е намерил и следи от човешка кожа под ноктите на момичето. Изглежда, че е драскала с нокти тоя, който я е пробол, и е отнесла със себе си значителна част от кожата му.

— А кожата му?

— Нищо особено. Нашият убиец е светлокож и възрастен.

— Това ли е всичко?

— Това е всичко. Поне що се отнася до кожата му, но по-късно вероятно ще можем да я използваме за сравнителни тестове... ако намерим кой да направи сравнението. Открихме също следи от кръв по пръстите и ноктите ѝ, чужда кръв.

— Отде знаете?

— Кръвта по столчето, тоест кръвта на момичето, беше от група АБ. Кръвта, която намерихме по ръцете ѝ, беше от нулева група, по всяка вероятност е на убиеца.

— Значи тя така го е издраскала, че е причинила кръвоизлив.

— Откъснала му е голямо парче кожа, Хос.

— От лицето ли?

— Че отде да знам, дявол да го вземе?

— Аз пък помислих, че може би...

— От парченцето кожа не личи дали е от шията, от лицето или от друго място. Може да го е изподраскала навсякъде.

— Още нещо?

— В снега под лифта открихме кървава следа — от момичето. Много, повярвайте ми, кръвта е текла като от заклана свиня. Следата започваше на около четири минути път от върха. Умряла е за две-три минути. Значи ако се предположи, че убиецът е скочил от столчето веднага след като я е ранил, то момичето...

— ... все още е било живо, когато е скачал.

— Точно така.

— Намерихте ли някакви следи по снега?

— Никакви. Пълно е с преспи. Не знаем дали е скочил със ските си, или без тях. Според нас трябва да е бил много добър скиор, за да се

реши на това.

— Е, така или иначе, той има драскотина някъде — каза Хос. —
Ето какво трябва да се търси.

— Още тази вечер ли ще започнете да търсите? — попита Уот
язвително.

XI

Когато се прибра в стаята, Бланш Колби го чакаше.

Тя седеше в леглото си, подпряна на възглавниците, облечена с безформена фланелена нощница, която я закриваше от гърлото до глезените. В ръката си държеше ябълка и ядно я ухапа, когато той влезе в стаята, а после продължи да чете отворената книга в скута си.

— Здравей — каза Хос.

Тя не му отговори, дори не вдигна глава да го погледне. Продължаваше да унищожавя ябълката, продължаваше да се преструва, че чете.

— Хубава ли е книгата?

— Прекрасна книга — отвърна тя.

— Липсвах ли ти?

— Да пукнеш дано! — каза Бланш.

— Извинявам се. Аз...

— Не се извинявай. Аз се забавлявах много в твоё отсъствие.

— Арестуваха ме; разбираш ли?

— Какво ти направиха?

— Арестуваха ме. Хванаха ме. Задържаха ме. Окошариха ме.

Затвор...

— От първата дума разбрах. Кой те арестува?

— Полицайте — отговори Хос и повдигна рамене.

— Така ти се пада. — Тя остави книгата. — Нали ми каза, че някакво момиче било убито в тази планина днес? И ти хукваш и ме оставяш, докато убиецът...

— Казах ти къде отивам. Казах ти...

— Каза, че ще се върнеш след един час!

— Да, но не знаех, че ще ме арестуват.

— Какво има на бузата ти?

— Удариха ме с чук.

— Добре — каза Бланш и кимна многозначително.

— Няма ли да целунеш раната ми? — попита Хос.

— Ти можеш да целунеш моя...

— Ха де! — предупреди той.

— Седях до онова проклето огнище до единайсет. После се качих тук и... колко е часът впрочем?

— Минава полунощ...

Бланш пак кимна.

— Повярвай ми, щях да си прибера багажа и да си отида вкъщи, ако пътищата не бяха затворени.

— Да, ама са затворени.

— Така е, по дяволите!

— Не се ли радваш, че се върнах!

Бланш повдигна рамене.

— Все ми е едно. Тъкмо заспивах.

— Тук ли?

— В другата стая естествено.

— Ех, миличка, миличка...

— Миличка, а? — имитира го тя. — Какво, мила-миличка?

Хос се ухили.

— Нощницата ти е много хубава. Баба ми носеше точно такава нощница.

— Предположих, че ще ти хареса — рече Бланш кисело. — Облякох я специално в твоя чест.

— Винаги съм обичал да пипам фланелена материя — заяви той.

— Махни си лапите... — поде тя и бързо се отдръпна. Скръсти ръце върху предницата на нощницата си, седна в средата на леглото и се втренчи в отсрещната стена. Хос я изгледа, свали пуловерите си, а после започна да разкопчава ризата си.

— Ако ще се събличаш — произнесе Бланш с равен глас, — би могъл поне от свян да минеш в...

— Шшт! — обади се Хос рязко. Ръцете му бяха замръзнали върху копчетата на ризата. После наклони глава на една страна и се послуша. Бланш го наблюдаваше намръщено.

— Какво...?

— Шшт! — повтори той и пак се послуша внимателно. Стаята беше притихнала. В тишината се разнесе някакъв звук.

— Чу ли? — запита той.

— Какво да чуя?

— Слушай.

И двамата се послушаха. Звукът беше ясно доловим, слаб и далечен, но ясно доловим.

— Същото бръмчене, което чух снощи — каза Хос. — Веднага ще се върна.

— Къде отиваш?

— Долу. В скиорската работилница — отговори той и бързо излезе от стаята. Докато вървеше към стълбите, в противоположния край на коридора се отвори една врата. Излезе някакво момиче с навита коса, облякло ватиран пенъоар върху пижамата си. Носеше хавлиена кърпа и четка за зъби. Усмихна се на Хос и го отмина. Той чу как вратата на банята се заключи подире ѝ и заслиза по стълбата.

Лампите в работилницата светеха. Бръмчащият звук идеше на пресекулки някъде отвътре, отекуваше в тихия нощен въздух, прекъсваше внезапно, започваше пак. Хос крачеше тихо по снега, спря точно пред входа на работилницата. Допря ухо до дървената врата и се послуша, но бръмченето беше единственият звук, който чу. Искаше да разбие вратата с ритник. Но вместо това почука леко.

— Да? — обади се глас отвътре.

— Може ли да отворите, моля? — каза Хос.

Зачака. Чуваше тежкия тропот на скиорски обувки, които се приближаваха към заключената врата. Вратата се откряна. В пролуката се показва загоряло лице. Той го позна веднага — беше на Хелмут Курц, учителя по ски, който му бе помогнал предишната нощ, човека, когото бе видял днес в планината точно преди да се качи на седалковия лифт.

— Охо, здравейте! — каза Хос.

— Да? Какво желаете? — попита Курц.

— Имате ли нещо против да вляза?

— Съжалявам, но не е разрешено да се влиза в работилницата. Работилницата е затворена.

— Да, но вие сте вътре, нали?

— Аз съм учител по ски — заяви Курц. — На нас се разрешава...

— Тъкмо видях светлина — каза Хос — и ми се дощя да поговоря с някого.

— Хм.

— Какво правите впрочем? — попита Хос небрежно, небрежно натисна с рамо вратата и полека я откряна, небрежно я отвори, небрежно се промъкна вътре, небрежно мина покрай Курц, а после примижа от светлината на голата крушка над работния тезгях в другия край на помещението, мъчейки се да открие източника на бръмчащия звук, който изпълваше работилницата.

— Вие всъщност нямате право... — поде Курц, ала Хос беше вече в средата на стаята, отиваше към другото осветено място, където над работния тезгях висеше крушка със зелен абажур. Бръмчащият звук тук беше по-силен, бръмчене на стара машина, бръмчене на...

Почти веднага го откри. В единия край на тезгяха беше поставено точило. Колелото продължаваше да се върти. Той го погледна, кимна, а после натисна ключа, за да го спре. Обърна се към Курц с усмивка и каза:

— Май точехте нещо?

— Да, ей тези кънки — отговори Курц. Той посочи на тезгяха чифт бели кънки за фигурно пързаяне.

— Ваши ли са? — попита Хос.

Курц се усмихна.

— Не. Тия кънки са за жена.

— Чии?

— Хм, мисля, че това не ви засяга. А вие какво мислите? — попита Курц учтиво.

— Смятам, че не ме засяга — отвърна Хос спокойно, продължавайки да се усмихва. — И снощи ли бяхте тук, мистър Курц, и точехте нещо?

— Моля?

— Казах, вие ли...

— Не, не бях аз. — Курц се приближи до тезгяха и хладнокръвно изгледа Хос. — Кой сте вие? — запита той.

— Името ми е Котън Хос.

— Приятно ми е. Мистър Хос, извинявам се, че съм принуден да бъда толкова рязък, но вие наистина нямате право...

— Да, зная. Само учители по ски имат право да влизат тук, така ли, мистър Курц?

— Да, след като затворим работилницата. Понякога идваме да правим дребни поправки на ските си или...

— Или да наточите нещо, а, мистър Курц?
— Да. Кънките например.
— Да — повтори Хос. — Кънките. Но вие не сте били тук миналата нощ, нали, мистър Курц?
— Не, не бях.
— Защото, разбирате ли, аз чух нещо като стържене на пила, или по-скоро шмиргел, нещо подобно, а после забръмча и това точило. Значи сте сигурен, че не сте били тук и не сте точили нищо? Кънки например? Или... — Хос сви рамене. — Щека?
— Щека ли? Защо някой ще... — Курц изведнъж млъкна. Той пак изгледа Хос. — Какъв сте вие? — запита той. — Полицай ли?
— Защо? Не обичате ли полицаите?
— Аз нямам нищо общо със смъртта на Хелга — побърза да заяви Курц.
— Никой не е казвал, че имате нещо общо.
— Но го загатнахте.
— Нищо не съм загатвал, мистър Курц.
— Попитахте точил ли съм щека миналата нощ. От това се подразбира...
— Но щека не сте точили.
— Не, не съм! — отсече Курц.
— Тогава какво правихте тук миналата нощ?
— Нищо. Миналата нощ не съм припарвал до тази работилница.
— Аха, но вие сте били тук, мистър Курц. Аз ви срещнах отвън, спомняте ли си? Слизахте по стъпалата. Много бързо. Не си ли спомняте?
— Това беше по-рано вечерта.
— Но аз не казах нищо за часа, мистър Курц. Не ви запитах по кое време сте били в тази работилница.
— Аз не съм влизал в тази работилница! По никое време!
— Но вие току-що казахте: „Това беше по-рано вечерта.“ По-рано от какво, мистър Курц?
Курц помълча за момент. После отговори:
— По-рано от... от другия, който беше тук.
— Видяхте ли тук някого?
— Аз... видях да свети лампа.
— Кога? По кое време?

— Не помня. Отидох в бара, след като ви срещнах... изпих някоя и друга чашка и после излязох да се поразходя. Точно тогава видях светлината.

— Къде е стаята ви, мистър Курц?

— В главната сграда.

— Виждали ли сте Хелга миналата нощ?

— Не.

— Нито веднъж?

— Не.

— Тогава какво правехте горе?

— Отидох да взема кънките на Мария. Онези. — Той посочи кънките за фигурно пързаяне на тезгяха.

— Коя Мария?

— Мария Файърс.

— Едно дребно момиче с тъмна коса?

— Да. Вие познавате ли я?

— Мисля, че току-що я видях в коридора — каза Хос. — Значи дойдохте да вземете кънките ѝ, после отидохте да пийнете, а сетне да се разходите. По кое време беше това?

— Трябва да е било след полунощ.

— И в работилницата светеше?

— Да.

— Но вие не видяхте кой беше вътре?

— Не, не видях.

— Добре ли познавахте Хелга?

— Много добре. Преподавахме заедно.

— Колко добре е много добре?

— Ние бяхме добри приятели.

— Колко добри, мистър Курц?

— Нали ви казах!

— Спали ли сте с нея?

— Как смеете...

— Хайде, хайде. — Хос посочи кънките. — На Мария ли са, казахте?

— Да. Тя също е учителка по ски. Но и кънки кара добре, почти толкова добре, колкото и ски.

— Значи и с нея сте добри приятели, мистър Курц?

— Аз съм добър приятел с всички! — тросна се Курц. — Аз съм нормален, дружелюбен човек. — Той помълча. — Вие да не сте полицаи?

— Да. Полицаи съм.

— Аз не обичам полицаите — каза тихо Курц. — Не ги обичах във Виена, където носеха пречупени кръстове на ръкавите си, не ги обичам и тук. И нямам нищо общо със смъртта на Хелга.

— Имате ли ключ за тази работилница, мистър Курц?

— Да. Всички имаме. Сами вършим дребни поправки. През деня тук има много народ. Ала нощем можем...

— Какво значи всички? Учителите по ски ли?

— Да.

— Ясно. Значи всеки от тях би могъл...

Писькът беше като нещо осезателно, което нахлу в помещението така внезапно, че ги стресна. Дойде някъде отгоре, прониквайки през старите дъски на пода и старите греди на тавана. Рязко отекна в стаята и двамата мъже погледнаха нагоре към тавана, безмълвни, в очакване. Писькът долетя пак. Хос скочи на крака и хукна към вратата. „Бланш“ — прошепна той и затръшна вратата подире си.

Тя стоеше в коридора пред банята, всъщност не стоеше, а себе облегнала безсилно на стената, краката ѝ на танцорка бяха загубили силата си, стойката си. Носеше дългата фланелена нощница и пеньоар и се бе облегнала на стената със силно стиснати очи, с разчорлена руса коса; писъкът беше застинал върху неподвижното ѝ лице и треперещите разтворени устни. Хос се втурна с тропот по стъпалата, свърна рязко вдясно и се закова на място, като я видя, спря само за част от секундата, зави, спря, а после отново се устреми напред, така че стигна до нея само с четири бързи крачки.

— Какво има? — попита той.

Тя не можа да отговори. Бе се подпряла с длани на стената, очите ѝ бяха все така силно стиснати, писъкът бе замрял в гърлото ѝ и я задушаваше. Тя поклати глава.

— Бланш, какво има?

Тя пак поклати глава, а после отлепи едната си ръка от стената, сякаш се страхуваше, че така ще се строполи на пода. Ръката се вдигна немощно. Бланш не сочеше, само загатваше, и то съвсем неопределено, като че и ръката ѝ беше зашеметена.

— Банята ли? — запита Хос.

Тя кимна. Той се извърна. Вратата на банята беше леко отворена. Хос я разтвори докрай, втурна се вътре, после се закова на място, сякаш се бе натъкнал на каменна стена.

Мария Файърс беше и облечена, и съблечена. Убиецът я бе заварил в момента, когато се е обличала или се е събличала, заварил я е, както предполагала, в уединение, тъй че единият ѝ крак беше мушнат в панталоните на пижамата ѝ, а другият, бос бе извит под тялото ѝ. Горницето на пижамата ѝ бе вдигнато над едната нежно закръглена гръд, може би при падането, а може би докато се е борила. Дори косата ѝ беше в някакво неопределено състояние, част от нея бе здраво стегната с ролките, останалата висеше небрежно, падналите ролки се търкаляха по пода на банята. Резето от вътрешната страна на вратата бе изкъртено — явно някой се бе опитвал да разбие вратата. Мивката продължаваше да тече. Момичето лежеше сковано, мъртво в нарушеното си уединение, отчасти облечено, отчасти съблечено, изненада и ужас се бяха слели върху смъртната маска на лицето ѝ. Около гърлото ѝ беше омотана хавлиена кърпа. Тя е била усукана там със страшна сила, впила се беше в кожата толкова дълбоко, че и сега стоеше увита на това място, плътта бе разкъсана и тук-там покриваше кърпата, грубата материя се бе врязала в шията и гърлото. Езикът стърчеше от устата. От носа течеше кръв — при падането лицето се бе ударило в плочките на банята.

Хос се измъкна заднишком.

Той намери телефонен автомат в главната сграда и оттам се обади на Теодор Уот.

XII

Бланш седеше на ръба на леглото в 105-а стая, трепереше, облечена с нощницата си, с пенъоара и наметната с едно одеяло. Теодор Уот, облегат вяло на тоалетната масичка, дръпна от пурата си и заговори:

— А сега ще пожелаете ли да ми разкажете точно какво се случи, мис Колби?

Бланш седеше, разтреперана и свита, с бледо лице. Тя понечи да заговори, не можа, поклати глава, кимна, прокашля се и явно се учуди, че все пак успя да проговори.

— Аз... аз бях сама. Котън бе слязъл да провери какъв... какъв е този шум.

— Какъв шум, Хос? — попита Уот.

— От точилото — отговори Хос. — Долу в работилницата за ски. Чух го и миналата нощ.

— Открихте ли кой работи с точилото?

— Тази нощ там беше един човек на име Хелмут Курц. Той също е учител по ски. Твърди, че миналата нощ не бил припарвал до работилницата. Но след полунощ видял да свети лампа там.

— Къде е той сега?

— Не зная. Шерифе, той беше с мен, когато са убили момичето. Не би могъл да...

Уот не му обърна внимание и се приближи до вратата. Отвори я и надникна в коридора.

— Фред — каза той, — намери ми Хелмут Курц, учител по ски.

— Аз пък намерих другия по-нататък в коридора — отвърна Фред.

— Ей сега ще дойда при него. Кажй му да почака.

— Кой е другият? — попита Хос.

— Учител по ски, в 102-а стая е. Лари Дейвидсън. — Уот поклати глава. — Извинете ме, мис, но тук гъмжи от калпави учители

по ски. Чудно е, че има място за скиори. — Пак поклати глава. — Вие, мис Колби, казахте, че сте били сама.

— Да. И аз... стори ми се, че чух нещо в коридора... като... не знаех какво. Внезапен силен шум.

— Вероятно вратата на банята е била разбита с ритник — каза Уот. — Карайте нататък.

— И тогава аз... чух глас на момиче, което казваше: „Махайте се оттук! Чувате ли ме? Махайте се оттук!“ И... и после стана тихо и чух някой да тича по коридора и надолу по стълбите, та... реших да... да погледна.

— Да, продължавайте.

— Тръгнах по... коридора и погледнах надолу по стълбата, но не видях никого. А после, когато... поех обратно към стаята... чух водата да тече в банята. Тъ-ъ... вратата беше отворена и тогава аз... О, боже, нужно ли е това?

— Намерихте момичето, така ли?

— Да — отговори Бланш много тихо.

— И тогава изпищяхте.

— Да.

— И тогава Хос дойде горе, така ли?

— Да — потвърди Хос. — И ви се обадох по телефона от главната сграда.

— А-ха — измънка Уот. Отиде до вратата и я отвори. — Ще заповядате ли тук, мистър Дейвидсън? — запита той.

Лари Дейвидсън влезе колебливо в стаята. Той беше висок и се наведе, като минаваше, създавайки впечатление, че е още по-висок, сякаш бе принуден да се наведе, за да не се чукне в касата на вратата. Носеше тъмни панталони и карирана спортна риза от вълнен плат, косата му беше остригана чак до кожата. Сините му очи гледаха зорко, дори бдително.

— Предполагам, че знаете за какво става дума, а, мистър Дейвидсън? — запита Уот.

— Да, мисля, че зная — отвърна Дейвидсън.

— Ще имате ли нещо против да отговорите на няколко въпроса?

— Нямам нищо против. Аз ще... ще отговоря на всичко, което вие...

— Отлично. Бяхте ли в стаята си през цялата нощ, мистър Дейвидсън?

— Не, не през цялата нощ. Известно време бях горе в главната сграда.

— Какво правехте?

— Хм, аз...

— Да, мистър Дейвидсън, какво правехте там?

— Аз... тренирах. Вижте какво, аз нямам нищо общо с тази работа.

— Какво правехте, мистър Дейвидсън?

— Тренирах. Намерихме там горе няколко шпаги и аз... просто си поиграх. Вижте какво, зная, че Хелга е била прободена с щека, но...

— Кога се прибрахте тук, мистър Дейвидсън?

— Към... към десет и половина-единайсет.

— И после бяхте все в стаята си?

— Да.

— Какво правихте, когато се върнахте тук?

— Писах писмо на жена си и после си легнах.

— Кога си легнахте?

— Към полунощ.

— Чухте ли някакъв силен шум в коридора?

— Не.

— Чухте ли някакви гласове?

— Не.

— Чухте ли писъка на мис Колби?

— Не.

— Защо?

— Сигурно съм спял вече.

— Облечен ли спите, мистър Дейвидсън?

— Какво? О, О, не. Вашият колега... вашият помощник каза, че мога да си навлека някоя дреха.

— С какво спите?

— С пижама. Слушайте, аз слабо познавах тия момичета. Постъпих в школата тук само преди две седмици. Искам да кажа, познавах ги, колкото да разговарям с тях, но нищо повече. А фехтовката, това е просто съвпадение. Искам да кажа, че често си

играем с шпагите. Искам да кажа, че откакто дойдох тук, винаги има някой горе да се забавлява с тях...

— Колко пъти изпищяхте, мис Колби? — попита Уот.

— Не помня — каза Бланш.

— Изпищя два пъти — обади се Хос.

— А вие къде бяхте, Хос, когато чухте писъците?! — Долу. В скиорската работилница.

— А вие сте се намирали в стаята си, в този коридор, мистър Дейвидсън, и не сте чули нищо, хммм? Може да сте били много зает...

И изведнъж Дейвидсън се разплака. Лицето му се изкриви в гримаса, рукнаха сълзи и той каза:

— Аз нямам нищо общо с това, кълна се. Моля ви, нямам нищо общо с това. Моля ви, аз съм женен, жена ми е в града и очаква дете, аз се нуждая от тази работа, дори не съм поглеждал ония момичета, кълна се в бога, какво искате от мен. Моля ви, моля ви.

В стаята беше тихо, чуваше се само хълцането му.

— Кълна се в бога — промълви той тихо. — Кълна се в бога. Аз спя дълбоко. Вечер съм много уморен. Заклевам се. Моля ви. Аз не съм го направил. Познавах ги само колкото да си кажем „здравей“. Не съм чул нищо. Моля ви. Повярвайте ми. Моля ви. Аз трябва да си запазя работата. Единственото нещо, от което разбирам, е скиспортът. Не мога да си позволя да бъда замесен в това. Моля ви.

Той наведе глава, мъчейки се да скрие сълзите, които се стичаха по лицето му, раменете му трепереха, дрезгави хълцания се изтръгваха дълбоко от гърдите му и разтърсваха цялото му тяло.

— Моля ви — повтори той.

За пръв път, откакто бе започнала цялата тази работа, Уот се обърна към Хос и го помоли за съвет.

— Какво мислите вие? — попита той.

— Аз също спя дълбоко — отговори Хос. — Може да вдигнете сградата във въздуха, пак няма да чуя.

XIII

В неделя сутринта църковните камбани огласиха долината.

Камбаните забиха в град Роусън, звънът им отекна рязко и ясно в планинския въздух, понесе се над снеговете надолу към долината. Хос отиде до прозореца, вдигна щорите, заслуша се в звъна на камбаните и си спомни за своята младост, за баща си, преподобния Джеръмая Хос, и за неделните църковни камбани, и за екливия, звучен глас на баща си, когато четеше проповед. В проповедите на баща му винаги имаше логика. От детското си обкръжение Хос не беше наследил религиозен плам, но бе изпълнен с голямо уважение към логиката. „За да ти вярвам — бе казал баща му, — трябва да говориш разумно. А да си разумен, означава да си логичен. Не бива да забравяш това, Котън.“

В убийството на Хелга Нилсън и Мария Файърс като че ли нямаше много логика, освен ако в безсмислената жестокост има някаква логика. Той се опита да осмисли фактите, докато гледаше към мирната долина и слушаше отмереното биене на камбаните. Зад него Бланш спеше, свита на кълбо; дишаше спокойно, обгърнала с ръце възглавницата. Той не искаше да я буди, особено след това, което бе преживяла нощес. За него седмичната почивка бе свършила; не можеше вече да кара ски с удоволствие през тия почивни дни. Най-голямото му желание беше да се махне от планината Роусън; не, и това не беше съвсем вярно. Искаше да намери убиеца. Повече от всичко друго желаше това. Не защото му плащаха за тази работа, не защото искаше да докаже на Теодор Уот, че детективите от големия град са способни да свършат нещичко — просто при мисълта за двете убийства го обземаше ярост. Той все още помнеше животинската сила на човека, който го бе нападнал в планината, и мисълта, че тази сила е била насочена срещу две безпомощни млади момичета, направо вбесяваше Хос.

Защо? — запита се той.

Къде е логиката?

Нямаше логика. Нямаше логика в избора на жертвите, нямаше логика, и в избора на местопрестъплението. Защо някой ще реши да убие Хелга посред бял ден, на столче, увиснало някъде между два и десет метра над земята, като използва за тази цел щека? Щека, наточена и превърната в смъртоносно оръжие, не забравяй това, спомни си Хос. Такова нещо просто не се случва, това не беше плод на необмислен порив, бе предумишлено, истинско убийство. Някой е бил в работилницата за ски през нощта преди първото убийство, послужил си е с пила, а после с точило, за да наостри оная проклета щека, та да е сигурен, че върхът ѝ ще може да пробие един дебел скиорски анорак, и един скиорски пуловер, и едно сърце.

Тогава трябва да има логика в избора на местопрестъплението, разсъди Хос. Убиецът на Хелга е замислил убийството по-рано, щом е подготвил оръжието предишната нощ. И ако допуснем, че е предварително замислено, значи се предполага, че има логика, че убийството точно на седалковия лифт е било част от замисъла — навярно така се е налагало.

Да, ето ти и логиката, мислеше си той... само че пак е нелогично.

Зад него Бланш се размърда. Той се обърна да я погледне бегло, спомняйки си ужаса, изписан върху лицето ѝ миналата нощ, който бе в контраст с успокоените ѝ от съня черти. Тя бе разказала историята на Уот три пъти, разправяла му бе отново и отново как е намерила мъртвото момиче.

Мария Файърс, на двацет и една години, брюнетка, родом от Монпелие, Върмонт. Започнала да се занимава със ски-спорт на шест години, първо място в слалома за жени четири пъти поред, преподавателка от седемнайсетгодишна възраст. Освен това караше кънки, бе участвувала в училищния плувен отбор, състезателка по многобой, хубаво, възпитано момиче, с приветлива усмивка — сега мъртво.

Защо?

Нейната стая бе до стаята на Хелга, познаваха се от близо една година. Не бе се приближавала до седалковия лифт в деня на убийството на Хелга. Всъщност тогава преподавала на начинаещи скиори близо до Т-образния влек — на значително разстояние от седалковия лифт. Не е могла да види убийството на Хелга, нито убиеца на Хелга.

Но все пак някой я бе убил.

Но ако това е предумишлено убийство, и ако се допусне, че има логика, и ако убийството на Хелга на едно столче на половината път по склона на планината е логично, тогава смъртта на Мария Файърс също е част от тази логика.

Но как така?

По дяволите логиката, мислеше си Хос. Вече не мога да разсъждавам правилно. Толкова много искам да разнищя случая, че не мога да разсъждавам правилно, а това ме прави повече от безполезен. Значи трябва да се махна оттук, да събудя Бланш, да ѝ кажа да се облече, да си стегна багажа, а после да си платя сметката и да напусна, да се върна в града, в 87-и район, където по-често стават убийства, и то не по-малко жестоки — но там смъртта не идва като изненада. Ще оставя тая работа на шерифа Теодор Уот, който държи на собствените си грешки. Ще я оставя на него и на сръчните му помощници; може би те ще я разнищят, а може и да не успеят, но тя не е по силите ми, аз не съм в състояние вече да разсъждавам правилно.

Той се приближи до леглото и събуди Бланш, а после отиде в главната сграда, искаше час по-скоро да плати сметката и да си тръгне. Някой се упражняваше да свири на пианото. Хос мина покрай него и камината и зави към кабинета на Уландър. Почука на вратата и зачака. Зад вратата някой се поколеба, после каза: „Да, влезте“ и Хос натисна бравата.

Всичко изглеждаше точно така, както и в петък вечерта, когато Хос пристигна, преди цяла вечност. Уландър седеше зад бюрото си, мъж на трийсетина години, с тъмна коса и тъмни вежди, надвиснали ниско над тъмокестеняви очи. Носеше бяла риза с отворена яка, а върху нея — ярък пуловер, с щампосан елен. На десния му крак, изпънат неподвижно напред, все още имаше гипс, стъпалото бе опряно на нисък диван. Всичко изглеждаше съвсем същото.

— Искам да си платя сметката — каза Хос. — Заминавам.

Той стоеше точно до вратата, на петнайсетина крачки от бюрото. Патериците на Уландър бяха подпрени близо до вратата, Уландър изрече с усмивка „Разбира се“, а после отвори най-долното чекмедже на бюрото, извади регистъра си и внимателно написа квитанция. Хос се приближи до бюрото, провери сметката, а после попълни чек. Докато го размахваше във въздуха, за да изсъхне мастилото, запита:

— Какво правехте в стаята ми вчера, мистър Уландър?

— Проверяха отоплението — отговори Уландър.

Хос кимна.

— Ето ви чека. Ще отбележите ли на тази квитанция, че е платено, моля?

— С удоволствие — каза Уландър. Той сложи печат и върна квитанцията на Хос. За момент Хос изпита странното чувство, че има нещо нередно. Една абсурдна мисъл се врязва в съзнанието му: КАКВО НЕРЕДНО ИМА ТУК? Той погледна Уландър, косата, очите, бялата риза, пуловера с елена, изпънатия крак, гипса на него, дивана. Имаше някаква промяна. Това не беше същата стая, нито същата гледка, която бе видял в петък вечерта. КАКВО НЕРЕДНО ИМА ТУК? — мислеше си той и не знаеше.

Взе квитанцията и каза:

— Благодаря. Някакви новини за пътищата?

— Те са отворени чак до щатската магистрала. Няма да имате никакви затруднения.

— Благодаря — каза Хос. Поколеба се, вторачи поглед в Уландър. — Знаете ли, стаята ми е точно над работилницата за ски.

— Да, известно ми е.

— Имате ли ключ от работилницата, мистър Уландър?

Онзи поклати глава.

— Не. Работилницата е частна собственост. Тя не е част от хотела. Предполагам, че собственикът позволява на учителите по ски да...

— Но вие сте и ключар, нали?

— Какво?

— Нали сам ми казахте това, когато пристигнах? Заявихте, че като мине сезонът, сте ключар, така ли беше?

— О! О, да. Да, така казах. — Уландър се размърда неловко на стола, като се опитваше да намести по-удобно крака си. Хос погледна пак крака и в този момент си помисли: Дявол да го вземе, какво не е наред?

— Може би сте влезли в стаята ми да подслушвате, мистър Уландър? Не е ли така?

— Какво да подслушвам?

— Шумовете, които идват от скиорската работилница долу — каза Хос.

— Толкова ли са интересни тези шумове?

— Посред нощ са интересни. Посред нощ човек може да чуе какво ли не. Тъкмо започвам да си спомням всичко, което чух.

— Така ли? А какво чухте?

— Чух как газовата горелка щракна и как някой пусна водата в тоалетната, и как машините за затъпкване на пистите се изкачваха по склона, и как някой спореше в коридора, и как някой пилеше и точеше нещо в работилницата за ски. — Той говореше на Уландър, но всъщност не се обръщаше към него. Припомняше си ония среднощни гласове, извисяващи се гневно, спомняше си, че едва по-късно чу шумовете в работилницата, отиде до прозореца и видя лампата, която светеше долу. И тогава се случи нещо странно. Вместо да го нарече „мистър Уландър“, изведнъж го нарече „Елмър“.

— Елмър — каза Хос, — току-що ми хрумна нещо.

Елмър. И с тази дума нещо ново се появи в стаята. С тази дума той изведнъж се пренесе обратно в стаята за разпити на 87-и участък, където наричаха обикновените крадци и престъпници с малките им имена — Чарли, Хари, Мартин, Джо, и където тази фамилиарност някак си ги поставяше в отбранителна позиция, някак си ги стряскаше и им даваше да разберат, че разпитът не е дребна работа.

— Елмър — каза той, — току-що ми хрумна, че щом Мария не е могла да види нищо в планината, сигурно е била убита, понеже е чула нещо. Сигурно е чула същия спор, който и аз чух. Само че нейната стая е точно до стаята на Хелга. И навярно е разбрала кой спори. — Той се поколеба. — Това е много логично, не мислиш ли и ти така, Елмър?

— Предполагам, че е така — отвърна Уландър учтиво. — Но щом знаете кой е убил Мария, защо не отидете...

— Не зная, Елмър. А ти знаеш ли?

— Съжалявам. Не зная.

— Е, и аз не зная, Елмър. Имам само едно особено чувство.

— А какво е то? — попита Уландър.

— Че ти си влизал в стаята ми, за да подслушваш, Елмър. Да разбереш какво съм чул аз през нощта, преди Хелга да бъде убита. И

навярно си стигнал до заключението, че съм чул прекалено много и може би затова някой ме нападна в планината вчера.

— Моля ви, мистър Хос — каза Уландър и лека надменна усмивка докосна устните му, а ръката му се вдигна вяло, за да посочи гипсирания крак.

— Разбира се, разбира се — рече Хос. — Как може да ме нападне човек с гипсиран крак, човек, който не е в състояние да се движи без патерици? Разбира се, Елмър. Не мисли, че това не е подслуш... — Хос внезапно млъкна. — Патериците ти — каза той.

— Какво?

— Патериците ти! Къде са, дявол да ги вземе?

Само за миг кръвта се отцеди от лицето на Уландър. После той съвсем спокойно изрече:

— Ей там. Зад вас.

Хос се обърна и погледна патериците, подпрени близо до вратата.

— На петнайсет крачки от бюрото ти — каза той. — Аз пък мислех, че не можеш да ходиш без тях.

— Аз... аз се подпирах на мебелите, за да... да стигна до бюрото. Аз...

— Лъжеш, Елмър — каза Хос, пресегна се над бюрото и издърпа Уландър от стола.

— Кракът ми! — извика онзи.

— Вятър! От колко време стъпваш на крака си, Елмър? Затова ли я уби в планината? За да...

— Аз не съм убивал никого!

— ... за да имаш алиби, а? Човек с гипсиран крак не би могъл да се вози на лифт или да скочи от него, нали? Освен ако не е слагал и свалял този гипс господ знае колко пъти!

— Кракът ми е счупен! Аз не мога да вървя!

— А да убиваш можеш ли, Елмър?

— Аз не съм я убил!

— Чу ли ви Мария да се карате, Елмър?

— Не. Не...

— Тогава защо я нападна?

— Не съм я нападал! — Той се опита да се отскубне. — Вие сте луд. Причинявате ми болка! Пуснете ме...

— Аз ли съм луд? Мошеник такъв, аз ли съм луд? Ти си пробол с щека едно момиче и си усукал хавлиена кърпа около...

— Не съм, не съм!

— Ние намерихме розетката от твоята щека! — крясна Хос.

— Каква розетка? Не разбирам какво...

— По нея има отпечатайки от пръстите ти! — излъга Хос.

— Вие сте луд — каза Уландър. — Как съм се качил на лифта? Та аз не мога да вървя. Счупих крака си на две места. Една кост проби през кожата. Не мога да се кача на лифт дори и да искам...

— Кожата — каза Хос.

— Какво?

— Кожата! — Сега очите му гледаха гневно. Той дръпна Уландър към себе си и крясна: — Къде те одраска тя?

— Какво?

Сграбчи го с две ръце за ризата, дръпна силно и я разкъса.

— Къде е драскотината, Елмър? На гърдите ти ли? На шията?

Уландър се мъчеше да се отскубне, ала Хос улови главата му с две ръце. Натисна я силно надолу и дръпна яката на ризата отзад.

— Пуснете ме! — изкрещя Уландър.

— Какво е това, Елмър? — Пръстите му стиснаха крайчеца на лейкопласта на врата на Уландър. Гневно го отлепиха. От едно място точно под линията на косата на Уландър диагонално се спущаше нарастваща драскотина, дълга пет сантиметра, намазана с йод.

— Сам се одрасках — обясни Уландър. — Блъснах се в...

— Хелга те е одраскала — каза Хос. — Когато си я пробол с щеката! Кожичката е у шерифа, Елмър. Тя се намираще под ноктите й.

— Не — каза Уландър. Той заклати глава.

В стаята изведнъж стана много тихо. И двамата бяха изтощени. Хос продължаваше да стиска ризата на Уландър, дишаше тежко, чакаше. А Уландър продължаваше да клати глава.

— Искаш да ми разкажеш ли?

Уландър поклати глава.

— Откога можеш да ходиш?

Уландър пак поклати глава.

— Защо държиш крака си в гипса?

Уландър отново поклати глава.

— Ти си убил две млади момичета! — изрева Хос. С изненада усети, че трепери. Ръката му стисна още по-силно предницата на ризата, така че кокалчетата побеляха. Може би Уландър усети внезапно напрежение, може би Уландър знаеше, че в следния миг Хос ще го сграбчи за гърлото.

— Добре — каза той. Гласът му беше много тих. — Добре.

— Защо продължаваш да носиш гипса?

— За да... за да... за да не разбере тя. За да си помисли, че аз... аз съм... съм неспособен да вървя. И по този начин можех... можех да я следя. Без тя да знае.

— Коя тя?

— Хелга. Тя... Тя ми беше приятелка, разбирате ли. Аз... аз я обичах, разбирате ли.

— Аха, толкова си я обичал, че си я убил — каза Хос.

— Не затова... — Уландър поклати глава. — Заради Курц. Тя все отричаше, но аз знаех за тях. И я предупредих. Повярвайте ми, предупредих я. И аз... държах гипса на крака си, за да... за да я заблудя.

— Кога ти махнаха гипса? — попита Хос.

— Миналата седмица. Тъ-ъ... докторът го свали точно в тази стая. Разреза го на две точно отстрани, с електрическо трионче. И... и когато си отиде, аз... реших да съединя пак двете половинки и... и... да ги залепя с... лейкопласт. Така можех да я следя. Тя не знаеше, че мога да ходя.

— И какво видях?

— Вие знаете какво видях!

— Разкажи ми.

— В петък вечерта тя... аз... видях Курц да излиза от пристройката. Разбрах, че е бил с нея.

— Той е бил там, за да вземе кънките на Мария — каза Хос. — Да ги наточи.

— Не! — извика Уландър и за момент гласът му прозвуча силно, като взрив, яростно и мощно, и Хос си спомни отново с каква зверска сила го бе нападнал този човек в планината. Гласът на Уландър пак замря. — Не — каза той тихо, — грешите. Той е бил с Хелга. Да зная. Мислите ли, че щях да я убия, ако... — Гласът му секна: Очите му внезапно се замъглиха. Той извърна глава, но не гледаше Хос, вторачи

се в пространството, очите му се наляха със сълзи. — Когато се качих в стаята ѝ, аз я предупредих — заговори той тихо. — Казах ѝ, че съм я видял, видял съм я с очите си, а тя... тя каза, че си въобразявам. И се разсмя. — Лицето му изведнъж се изопна. — Разсмя се, разбирате ли. Тя... не трябваше да се смее. — Очите му се напълниха със сълзи, погледът му беше някак странно изцъклен. — Не трябваше да се смее — повтори той. — Не беше смешно. Аз я обичах. Не беше смешно.

— Да — съгласи се Хос уморено. — Никак не е било смешно.

XIV

Бурята утихна.

Бурята, започнала внезапно и бушувала яростно, престана. Вятърът разпръсна облаците и замря. Двамата се возеха в топлия уют на колата, небето над главите им беше светлосиньо, снегът се бе натрупал от двете страни на пътя.

Бурята утихна.

Сега имаше само следи от нейната ярост — утъпкания сняг под автомобила, снегът, натрупан покрай пътищата, снегът, посипал клоните на дърветата. Бурята утихна и отмина; оставаше само да се преброят щетите, да направят поправки.

Той седеше мълчаливо зад волана на колата — едър червенокос мъж, който шофираше с лекота. Гневът му също бе преминал като гнева на бурята. В душата му се таеше само огромна тъга.

— Котън? — заговори Бланш.

— Мм-мм? — Той не откъсваше очи от пътя. Следеше лъкатушната бяла лента и се вслушваше в скърцането на снега под дебелиите гуми и в звука на нейния глас.

— Котън — каза тя, — много се радвам, че съм с теб.

— И аз също.

— Въпреки всичко — рече тя — много, много се радвам.

Тогава той направи нещо необичайно. Внезапно свали дясната си ръка от кормилото, сложи я на бедрото ѝ и леко го стисна. Помисли си, че прави това, понеже Бланш беше много привлекателно момиче, към което току-що бе изпитал за момент духовна близост.

А може би я докосна, защото смъртта внезапно се промъкна в автомобила и Хос си спомни отново за двете млади момичета, станали жертва на Уландър.

А може би това нежно и топло докосване на бедрото бе като утвърждение на живота.

БИЛ ПРОНЗИНИ

КРАДЕЦ НА КНИГИ

Беше четвъртък следобед в края на май, мрачно време, навън валеше дъжд, а аз седях в новеничката си кантора на Дръм Стрийт и ми се искаше да бъда някъде другаде. По-точно в апартамента на Кери на „Дайамънд Хайтс“ — да се сгушим двамата пред хубавата й голяма камина. Като че ли напоследък все такива мисли ми се въртяха в главата. Познавах Кери само от две седмици, ала отношенията ни вече бяха доста близки. Поне за мен.

Но нямаше да се гушкаме с нея тази вечер. Нито пък утре вечер. Тя работеше за „Бейтс и Карпентър“, рекламна агенция в Сан Франциско, и когато й се обадох сутринта, каза, че тъкмо била стигнала до средата на важен материал; щяло да се наложи да работи две вечери до късно, за да го свърши в срок. „А събота вечер?“ — попитах. „Добре“ — каза тя. Така получих поне обещание, което е за предпочитане пред нищо, но до събота имаше цели два дена. Перспективата да прекарам следващите четиридесет и осем часа сам, затворен тук, в апартамента си на Пасифик Хайтс Булевард, ме караше да се чувствам мрачен като времето.

Апартаментът ми не беше толкова лош, но лъскавата нова кантора не ми допаднаше особено. Тя се състоеше от две стаи — чакалня и кабинет, стени в пастелни цветове, бежови килими, няколко метални стола с бежови кадифени възглавнички и жалузи на прозорците. Ярकोжълтият телефон, който някой от телефонната компания бе сметнал за нужно да ми постави, не изглеждаше на мястото си върху олющеното ми старо бюро. Бюро то също не изглеждаше на мястото си в баналната обстановка. Такъв бях и аз: висок едър мъж с излишно тегло, космат, с лице, което някои смятаха за грозно, а други — включително и аз, когато бях в добро настроение — за много изразително. Малко като на покойния артист Ричард Бун.

Такава обстановка не ми подходеше. Това място беше безлично — просто кантора от две стаи в току-що ремонтирана сграда близо до

морския бряг. Можеше да бъде кантората на когото и да е, с каквато и да е професия. Старата ми кантора обаче, която бях заемал повече от двайсет години, преди да се преместя тук преди две седмици, никак не правеше впечатление на безлична, което беше главната причина да се реша да я напусна. Тя се намиреше в старомодна вехта сграда в покрайнините на „Тендърлойн“, един от градските райони с висока престъпност, и тъй като кварталът ставаше все по-лош, накрая се примирих с факта, че евентуалните клиенти няма да се натискат много да наемат частен детектив с такъв адрес.

Това бе най-хубавото място, което можах да намеря, доколкото ми позволяваха средствата. И ето, аз бях тук, издокаран в новото си превъплъщение, а телефонът все още не звънеше и клиентите все още не се редяха на опашка пред вратата ми. Толкова за преместването ми в по-изискан квартал и останалите глупости. Толкова за работата на детектива изобщо.

Започвах да се чувствавам потиснат. Имах нужда да се махна поне до утре вечер; имах нужда да работя нещо. „Но защо ли никой не идва?“ — мислех си аз. Погледнах към входната врата. „Е, хайде влизай де!“ — казах си.

И вратата се отвори, и някой влезе.

Замигах изненадано. Това е достатъчно, за да се запиташ дали в края на краищата няма нещо вярно в солипсизма^[1].

Посетителят ми беше мъж и аз бях вече на крака, когато той прекоси с куцукане кабинета ми и се спря пред бюрото.

— Не знам дали ме помните — заговори той. — Аз съм Джон Ротман.

— Да, сър, разбира се, че ви помня. Приятно ми е да ви видя отново, мистър Ротман.

Познах го веднага, въпреки че не бях го виждал повече от година; аз имам полицейска памет. Беше собственик на най-голямата антикварна книжарница в Сан Франциско — цяла сграда на Голдън Гейт Авеню, три етажа и сутерен, пълни с всякакви стари книги, от художествена и научна литература до ценни книги, списания и други подобни. Бях се запознал с него преди няколко години, когато булевардните списания бях все още страшно евтини и в града имаше само неколцина сериозни колекционери като мен; при една разпродажба той се бе сдобил с около хиляда почти нови броя на

„Черна маска“, „Детективски роман“, „Булевардна мистерия“, „Сензационен детектив“ и други такива списания от трийсетте и четирийсетте години и понеже се случи навремето да бъде доста платежоспособен, можах да закупя цялата партида за не повече от един долар на брой. Същите тези хиляда броя днес биха стрували повече пари, отколкото изкарвам обикновено за една година.

Четири-пет пъти след това, щом му попаднеше нова партида булевардни списания, Ротман ми се обаждаше. При тези растящи цени вече не купувах кой знае колко от него, но то бе достатъчно, за да остане името ми в неговата картотека и в паметта му.

Но днес тук бе го довела моята, а не неговата професия.

— Имам един сериозен проблем в книжарницата — каза той — и искам да ви наема да разследвате случая.

— Стига да мога да помогна, с удоволствие ще направя всичко, което е по силите ми.

Почаках го да седне на един от двата стола за клиенти, а после и аз седнах. Той беше над петдесетте, висок, с аристократичен вид, с посребрена коса и толкова изпъкнали скули, че приличаха на заострени ръбчета. Накуцването му беше последица от някаква болест или злополука в детството — веднъж бе намекнал смътно за това — и трябваше да си служи с бастун, дебел, чепат и чер, с обла дръжка, сега подпрян на страничната облегалка на стола. Цветът му бе в тон с официалния костюм, който носеше.

— Ще мина направо на въпроса — рече той. — През последните няколко месеца ме тормозят крадци и да пукна, ако мога да открия кой е виновникът или как го прави.

— Какво е откраднато?

— Ценни антикварни предмети. Първо редки книги; напоследък гравюри, списания и стари карти. Общата им стойност досега е над двайсет хиляди долара.

Повдигнах вежда.

— Много пари.

— Да, а всичко не е застраховано. Ходих в полицията, но при това положение явно не могат да направят много. В такива случаи рядко може да се направи нещо.

— Искате да кажете, че кражбите на книги са обичайно явление?

— О, да — отговори Ротман. — Крадците са нападнат за всеки книжар. Всяка година губя стока за стотици, ако не и за хиляди долари. Колкото и внимателно да следим клиентите си, опитният крадец винаги може да намери начин да пъхне някоя книга, списание или стара карта в джоба или под дрехите си. Преди няколко години един много знатен джентълмен в напреднала възраст успя да открадне първото издание на „Хъкълбери Фин“ от Твен, макар че — още съм готов да се закълна — през цялото време не го изпусках от очи.

— За печалба ли крадат тези хора? Препродават ли после?

— Понякога — каза той. — Други са колекционери, но нямат пари или желание да платят за нещо, което страстно желаят да притежават. Много по-малък процент са клептомани. Ала този случай е необикновен поради количеството и стойността на откраднатото, а също и поради обстоятелствата, при които стават кражбите, и съм почти сигурен, че подбудата е препродажба за печалба. Не на други търговци, а на безскрупулни частни колекционери, които не се интересуват как са придобити книгите и не задават въпроси, когато им ги предлагат.

— Значи смятате, че крадецът е професионалист?

— Не. Смятам, че е някой от моите служители.

— Така ли? А защо?

— По няколко причини. Всичко е откраднато от Антикварната стая на третия етаж, която винаги е заключена. Аз имам ключ, имат — или имаха — също и двама от служителите ми. Никой клиент не влиза вътре сам. А след първите две кражби — отличен екземпляр от моралистичния роман на Т. С. Артър „Десет нощи в един бар“ и една необикновена детска книга, „Оригинални истории от действителния живот“ от Мери Улстоункрафт — наредих в Антикварната стая да не се пускат клиенти, които не познавам лично. Освен това поръчах да инсталират на входа фотосензорно устройство. Знаете какво представлява, нали?

Кимнах. Беше нещо като електронна контролна врата, като на използваните на летищата металотърсачи, с които проверяват пътниците. Клиентите се проверяват, като покупките минават по една сензорна лента. Ако някой се опита да напусне книжарницата с нещо, за което не е платил и което не е проверено, прозвучава сигнален

звънец. Много книжарници, както и повечето библиотеки, използваха напоследък такива сигнални инсталации.

— Три седмици след това — продължи Ротман — изчезна офорт от шестнайсети век, за чийто автор се смята един от пионерите на графиката, Албрехт Дюрер. Това бе един от двата офорта, които купих наскоро. Извънредно ценни. Ако се докажеше, че този е автентичен, щеше да бъде безценен. Дори при това положение аз бях на път да спечеля няколко хиляди долара от един колекционер в Хилсбъро. — Той помълча. — Работата е там, че оная сутрин, преди да изляза да обядвам, проверих Антикварната стая, както правя обикновено; тогава офортът на Дюрер си беше на мястото. Но когато късно следобед пак проверих, бе изчезнал, междувремето никакъв клиент не бе допускан вътре, а и ключалката на вратата не беше пипана.

— Взехте ли някакви допълнителни предпазни мерки след тази кражба?

— Да. Прибрах другите два ключа от Антикварната стая. Но и това не спря крадеца. Оттогава станаха още четири кражби, все по-често — всички между единайсет и два часа, когато аз отсъствам от магазина. Вторият Дюреров офорт, две японски цветни гравюри от седемнайсети век и една рядка карта на Ориента; картата изчезна преди два дена.

— Крадецът може да е имал ключ-дубликат, направен преди да вземете оригиналните ключове — предположих аз.

— Зная; и аз си помислих същото. Всеки от четиримата ми служители всъщност би могъл да си поръча дубликат, а не само двамата, у които бяха ключовете. Понякога те даваха ключовете си на другите двама, когато искаха да им донесат нещо от Антикварната стая и бяха много заети.

— Не ви ли дойде наум да смените ключалката?

— Да. Но се отказах.

— Защо?

— Предполагам — отговори Ротман, — че този хитър крадец ще намери начин да заобиколи и тази пречка. И искам не само да прекратя кражбите; искам виновникът да бъде заловен и наказан, искам също да разбера как измъква откраднатите предмети от магазина, за да мога да взема мерки, та да не се повтаря това. Въпросът „как“ ме тревожи почти толкова, колкото и самите кражби.

— А дали крадецът просто не е прекарвал предметите през фотосензорното устройство, без да го видят, и след това си е излизал с тях, скрити под облеклото му?

— Не. Единствената сензорна лента се намира на касата и никой освен Адам Търнър не е имал достъп до нея в дните на кражбите. Адам е единственият от моите хора, на когото имам пълно доверие; той е при мен от двайсет години и е безкрайно верен и честен. Откакто започнаха кражбите, сам се зае да пази сензорното устройство и се къльне, че най-малко два дена не се е отделил нито за миг от касата.

— Изключвате ли тази сигнална инсталация в края на работния ден?

— Да.

— Е, не е ли възможно крадецът да е скрил предметите някъде в магазина и да е излязъл с тях след изключването на сигналната инсталация?

Ротман поклати глава.

— Почти всеки ден аз напускам последен. А когато ме няма, Адам заключва. Никой освен нас двамата няма ключ за входната врата. Не само това, но и всички останали трябва да минат през контролния изход, когато си отиват, преди да го изключим; това се спазва строго; никакви изключения.

Поразмислих.

— Дали крадецът не се е измъкнал през друга врата в работно време? Не е нужно да отсъства повече от две минути; може дори да е подал откраднатото на съучастник...

Ротман поклати глава.

— Всички други врати на магазина — задната на първия етаж и аварийните изходи на втория и третия етаж — са заключени и имат отделни сигнални инсталации.

— Колко души имат ключове за тези врати?

— Само аз. Дори някой друг да успее да го вземе и да си поръча дубликат, сигналната инсталация пак ще зазвъни, ако някоя врата се отвори.

— Къде се намира контролната кутия на тези сигнални инсталации?

— Зад касата. Но е заключена, а Адам я пази така ревностно, както сензорната лента.

— Ами някой прозорец? — попитах аз. — И там ли има сигнални инсталации?

— Не, но всички прозорци са заключени здраво и освен това са замазани с боя. Нито един от тях не е докоснат.

Пак помислих.

— Има и една друга възможност — рекох най-после. — Ами ако крадецът не е изнесъл откраднатите предмети от магазина? Ако ги е скрил някъде с цел да ги измъкне по-късно, тъй като още не е измислил начин да надхитри сигналните инсталации?

— Боя се, че и това не е обяснение — каза Ротман. — Първо, двамата с Адам претърсихме магазина няколко пъти; вярно, той е доста голям, но съм сигурен, че щяхме да намерим липсващите предмети, ако бяха там. И второ, най-малко едно нещо — първият офорт на Дюрер, — изглежда, вече е притежание на чикагски колекционер на име Мартъл.

— Искате да кажете, че сте чули подобни слухове?

— Не са само слухове. За всяка кражба аз съобщавах на антикварни книжари из цялата страна и в Европа, както и на „АВ-Седмичник на книжаря“ и други издания от нашия бранш; така постъпват винаги когато е откраднато нещо ценно. Един търговец в Чикаго ми се обади малко след като разгласих кражбата на първия офорт и ми каза, че Мартъл намекнал пред друг колекционер, че се е сдобил с него. Разбира се, това е сведение от втора ръка. Но аз познавам Мартъл; той е запален колекционер на религиозни офорти от петнайсети и шестнайсети век и е известен като безскрупулна личност. Колегата ми в Чикаго познава Мартъл лично и казва, че щом се е похвалил, че има офорта на Дюрер, значи наистина го има.

— Опитайте ли се да се свържете с Мартъл?

— Да. Той, разбира се, отрича, че го притежава.

— Не можете ли да докажете това по някакъв начин?

— Не. Щом нямам доказателство, че го е купил, нямам и законно основание да поискам да претърсят жилището му или да го принудят да признае, че притежава офорта.

— Значи единственият начин да се сдобием с това доказателство — рекох — е да открием кой е откраднал офорта от вас и го е продал на Мартъл.

— Точно така.

— Подозирате ли някого от служителите си повече от другите?

— Всъщност не. Както ви казах, аз изключвам Адам; може да бъде всеки от другите трима.

Докато разговаряхме, аз си вземах бележки; обърнах на чиста страница.

— Разкажете ми за тия тримата.

— Том Ленъкс е при мен от най-дълго време, но дойде след Адам. От четири години. Той е тих, усърден, с широки познания — добър книжар. Надява се някой ден да си отвори собствен антикварен магазин.

— Значи според вас е амбициозен?

— Да, но не прекалено.

— Той ли е единият от двамата, които са имали ключове за Антикварната стая?

— Да. Другият беше Адам. И двамата с готовност предадоха ключовете си.

— А-ха. Продължете, мистър Ротман.

— Хармън Бойет — произнесе той следващото име. — Работи при мен малко повече от две години; премести се тук от Сиатъл. Няколко години е притежавал там книжарница, но фалирал, когато жена му се развела с него. Изглежда, това много го измъчва.

— Можете ли да разчитате на него?

— През повечето време — да. Но има алкохолни проблеми. Не че пие в работно време, не бих му позволил, понякога сутрин е махмурлия и от време на време отсъствава от работа.

— Как ви се струва, алчен ли е за пари?

— Дори и да е така, никога не е казал нищо по този въпрос. И никога не е споменавал, че иска отново да се залови с търговия.

— А третият?

— Нийл Вайнинг. Англичанин, от Лондон. Баща му е книжар там. Оженил се за американка и дошъл в Сан Франциско преди около година и половина. Взех го на работа, защото много разбира от английски и европейски книги — и антикварни, и съвременни. Научил е занаята от баща си, и то за извънредно кратко време, а е само на двайсет и шест години.

— Амбициозен ли е според вас?

— Да. Запален, все пита, събира допълнителни познания. Единственият му очевиден недостатък е, че понякога е малко самолюбив.

Прегледах набързо бележките си.

— Преди колко време започнаха кражбите? — попитах аз.

— Приблизително преди пет месеца.

— Имаше ли много откраднати ценни неща, да речем, една година преди това?

— Две книги, доколкото си спомням. — Ротман се намръщи. — Мислите ли, че и те са откраднати от същия човек?

— Възможно е — рекох. — Виновникът може да е започнал най-напред на дребно, а после е решил да рискува да краде по-често. Особено ако смята, че е неуловим. Нетърпение, алчност, чувство за превъзходство — всички тези неща вероятно са го подтиквали.

Ротман кимна неуверено.

— Сега се сетих — рече той, — едно първо издание на „Черна пролет“ от Хенри Милър с посвещение изчезна около три месеца след като Нийл Вайнинг дойде да работи при мен.

— Ако се съди по разказаното от вас, Ленъкс и Бойет също може да са виновни. Ленъкс може да е вземал редки книги от време на време в течение на четири години, Бойет — от време на време в течение на две.

— Да, имате право. — Ротман прокара пръсти по сребреещата си коса. — Как ще водите следствието?

— Е, най-напред ще проуча миналото на всеки от тримата заподозрени. И добре ще бъде, ако прекарвам известно време в магазина, особено след като крадецът явно става все по-смел; може да успея да открия нещо, което ще ни покаже как извършва кражбите. Бихте могли да ме представите като нов служител, да ми възложите някаква работа.

— Отлично. Можете ли да започнете веднага?

— Още днес следобед, ако искате. Но мисля, че ще изглежда по-добре, ако дойда утре рано сутринта. Така че днес ще мога да използвам останалата част от деня за проучване на биографиите им.

Ротман се съгласи. Даде ми адресите на Ленъкс, Бойет и Вайнинг, след което се разбрахме за хонорара ми, попълних един от стандартните договори и го накарах да го подпише. Разбрахме се и

какво ще работя в книжарницата — ще бъда продавач, което включваше подреждане на книги, изпълняване поръчки на клиенти и други подобни неща; така щях да мога да се движа свободно из магазина; разбрахме се и за новото ми име: Джим Марлоу в чест на Реймънд Чандлър. След това си стиснахме ръцете и Ротман излезе, като накуцваше, а аз се залових за работа.

Обадих се на един мой познат, който работеше в Картотеката на Съдебната палата; той ми обеща да вкара трите имена в техния компютър и да се свърже с Федералното бюро за разследване, за да види дали някой от тримата има криминално досие. Щеше да ми се обади преди пет часа. Следващата точка от дневния ми ред беше да се сдобия с данни за финансовото положение на всеки от тримата, затова се обадих на друг приятел, който пък работеше в една кредитна компания, и го помолих да потърси сведения за тримата. Той също каза, че ще разполагам със сведенията до пет часа.

Извадих адресния си указател на града и проверих адресите на Ленъкс, Бойет и Вайнинг. И тримата живееха в жилищни блокове, което малко улесняваше работата ми. Направих списък на имената и телефонните номера на всички други обитатели на тези блокове; след това се обадих по телефона на всеки поотделно, казвах, че съм представител на застрахователната кампания „Северно крайбрежие“ и че извършвам обичайна проверка във връзка с една застрахователна полица за значителна сума. Като се има предвид човешката природа, този номер почти винаги кара хората да се поотпуснат и да говорят откровено за съседите си.

Двама от съседите на Ленъкс казаха, че бил много саможив, нямал лоши навици и изглеждал горе-долу щастлив в брака си. Трето лице, което го познаваше по-добре, имаше малко по-друго мнение за брачния живот на Ленъкс; това лице — жена — каза, че съпругата му Фран все се оплаквала и се карала с него за пари. Жената каза също, че Ленъкс страшно обичал книгите и че апартаментът му бил претъпкан с книги. Тя не знаеше дали книгите му са ценни; заяви, че нямала време за такова глупаво занимание като четенето и нищо не знаела за книгите, освен че събират прах.

Съседите на Хармън Бойет потвърдиха, че е алкохолик; казаха, че пиел главно у дома си и щом се накъркал, изпадал в мрачно настроение. Изглежда, не го обичаха много. Никой не знаеше дали има

пари и ако има, за какво ги харчи. Никой от тях не бе стъпвал в апартамента му.

Нийл Вайнинг пък бил дружелюбен, общителен, обичал да кани хората на гости и се радвал на симпатиите им. Такава била и жена му Сара, чийто баща държал галантериен магазин на Гирардели Скуеър, специализиран за английски стоки, запознала се с Вайнинг при едно от пътуванията на баща ѝ до Лондон. Научих също, че Вайнинг е спортен тип — бягал редовно, играел тенис — и обичал да прави впечатление на хората с познанията си за книги и въобще за литература. Подобно на Ленъкс и Бойет, явно не разполагаше с много пари и не харчеше безразборно.

Във всичко това нямаше нищо подозрително, което да ме насочи, да ми подсказе кой от тримата би могъл да е виновен. Мислех да проверя и Адам Търнър, макар че Ротман изглеждаше сигурен в неговата невинност; обичам да изпипвам работата си докрай. Но реших да се задоволя поне засега с мнението на Ротман.

С приятеля от картотеката разговарях отново в четири и половина, сведенията му бяха, общо взето, отрицателни: никой от тримата заподозрени нямаше криминално досие и с изключение на Бойет никой от тях не е бил арестуван. Бойет бил два пъти в затвора, и двата пъти за по една нощ — за пиянство и нарушение на обществения ред.

Малко преди пет се обади и приятелят ми от кредитната компания. И неговите сведения не бяха нещо особено. Вайнинг имаше добър кредит, Ленъкс — средна работа, а Бойет хич го нямаше. Единственият може би интересен факт беше, че преди девет месеца Ленъкс просрочил вноската си за заем за закупуване на автомобил, в резултат на което колата — нов мерцедес — му била отнета. Дотогава Ленъкс имал добър кредит. Това ме накара да се запитам преди всичко защо е решил да си купи такава скъпа кола като мерцедес, щом не е получавал много висока заплата. Но в такъв случай покупката може да е била дело на жена му, ако беше вярно това, което ми бяха разказвали за нея.

Прегледах отново всичко, прочетох повторно бележките, които бях направил по време на разговора си с Ротман, прибрах написаното в една папка и ето че стана пет и двацет и вече бях готов да приключи работния си ден. Чувствувах се значително по-добре, отколкото преди

идването на Ротман; имах работа и нямаше да прекарам утрешния ден в тази проклета кантора, като гледам дъжда, чакам да се случи нещо и копнея за Кери.

След един час влязох в апартамента си. Телефонът звънеше. Изтичах в спалнята и вдигнах слушалката.

— Здравей — произнесе гласът на Кери. — Май си запъхтян.

— Тъкмо влизам. Ти пък си май уморена.

— Уморена съм. И по всяка вероятност няма да мръдна оттук до девет часа.

— Как върви рекламният материал?

— Много добре. Трябваше да го свърша до обед, но сигурно ще се наложи да работя и в събота сутринта.

— Значи уговорката за събота вечер остава?

— Остава. Какво имаше предвид?

— Ами тъкмо се чудех...

— Ох, по дяволите! — каза тя. — Можеш ли да почакаш за минутка? Шефът ме вика.

— Разбира се.

Чу се изщракване. Свалих мокрия си балтон, захвърлих го на пода и седнах на измачканото легло. Докато чаках, представях си мислено Кери. Биваше си я. Не говоря за някаква класическа хубост, ала беше поразително привлекателна: меднорижи коси, дълги до раменете; живо лице с весели бръчици; пълни устни; зеленикави очи, които сякаш меняха цвета си според настроението ѝ — като хамелеон. И прекрасно стройно тяло, с крака, по които мъжете се заглеждаха, а повечето жени ѝ завиждаха.

И както много пъти досега, пак се зачудих какво намираще тя у мен. Аз бях на петдесет и три при нейните трийсет и осем и не бях кой знае какъв красавец, но все пак тя ме намираще за страшно привлекателен. Възбуждащ, както бе казала веднъж. Кое то за мен беше лъжа, но я обичах, защото мислеше така.

Важното беше, че наистина я обичах, въпреки че се познавахме само от две седмици. Запознахме се на една среща на любителите на булевардни списания, на която тя присъствуваше, тъй като и баща ѝ, и майка ѝ — Иван и Сибил Уейд — били навремето сътрудници на такива списания, известни през четирийсетте години, Иван публикувал фантастичните разкази на ужасите в „Зловещи истории“ и

„Мистерии“, а Сибил — цяла детективска поредица на ужасите под мъжкия псевдоним Самюъл Ледърман. Моята слабост към булевардните списания първоначално привлече Кери към мен, както и аз бях привлечен от факта, че под влияние на майчините ѝ писания частните детективи винаги ѝ били интересни. Така че веднага се сприятелихме и се влюбихме много по-скоро, отколкото можех да се надявам.

Междувременно на тази среща станаха неща, които завършиха с убийство, и аз се оказах въввлечен в разследване, при което едва не ме убиха. Когато приключи, предложих на Кери да се оженим, което изненада еднакво и нея, и самия мен. Тя не отказа; всъщност отговори, че и тя ме обича посвоему. Но вече е била омъжена веднъж, злополучен брак, и просто не е сигурна дали ще иска да опита пак. Каза, че ѝ трябвало повече време, за да обмисли предложението. Такова бе положението в момента.

Но аз се надявах, че няма да е за дълго. Никога не съм бил толкова сигурен в нещо, колкото бях сигурен, че искам мисис Кери Уейд с прекрасните крака и чудните хамелеонови очи да ми стане жена.

Нещо избуча в слушалката и телефонната връзка се възстанови:

— Още ли си там? — попита Кери.

— Не бих могъл да затворя телефона на прекрасна дама като теб.

— Прекрасна — повтори тя. — Ха! Та какво казваше за събота вечер?

— Просто се питах какво ще кажеш, ако се сгушим двамата в твоя апартамент пред хубав пламтящ огън?

— О-хо. Значи такава била работата.

— Да. И тъй, какво ще кажеш?

— Е, може би ще ме убедиш. При условие, разбира се, че първо ме изведеш и ме нахраниш хубаво.

— Дадено. Какво ще кажеш за „Оаксака“?

— Мммм, добре. Можем да прекараме и целия следобед заедно. И ще пийнем в Саусалито, нали?

— Изглежда чудесно — рекох. — Само че следобед може да бъде зает. Днес се захванах с една работа. — Разправих ѝ за Джон Ротман и за какво ме бе ангажирал. — Тъй че ако не успея да я свърша утре,

което е много вероятно, цял ден ще бъда в книжарницата. Затварят в шест. Мога да те взема към седем.

— Отлично — рече тя. — А сега да се връщам да работя. Ще ми се обадиш ли утре вечер? Пак ще остана тук до късно.

— Добре. И, Кери... обичам те.

— И аз — каза тя и вече я нямаше.

Усмихнат, ободрен, аз влязох в кухнята, отворих си една бира и си направих два сандвича със салам и сирене. Кери нямаше да одобри това; тя беше на мнение, че навиците ми на хранене не са на нужната висота. Е, когато ми стане жена, нека ги промени. Толкова дълго бях ерген, че няхах желание да ги променя сам.

След като се нахраних, свих се на кушетката в претъпканата всекидневна — друго нещо, което Кери не одобряваше и можеше да промени, беше моята небрежност в домакинството — с книжка първа на „Детективски мистерии“ от октомври 1937 година. Най-хубавият роман на Норвил Пейдж „Когато литне прилепът на смъртта“ ме забавлява един час, а разкази от Норбът Дейвис, Уейн Роджърс. Пол Ърнст и Артър Загат ми помогнаха да прекарам останалата част от вечерта.

В петък сутринта в девет без пет отидох в книжарницата, облечен в спортна риза и стари панталони вместо с обичайния костюм и вратовръзка. Сградата, голяма стара постройка с фасада във викториански стил, беше притисната между зала за търгове и китайски ресторант. От двете страни на входа имаше по една витрина от огледално стъкло, а зад всяка витрина бяха изложени различни видове книги. И на двете витрини беше изписан с тъмночервени букви еднакъв текст:

ДЖ. РОТМАН, КНИЖАР

ХУБАВИ КНИГИ — СТАРИ, РЕДКИ, АНТИКВАРНИ

Входната врата беше заключена; почуках по стъклото. Доста скоро отвътре се показа някакъв прегърбен човек в напреднала възраст, без сако, но с официална бяла риза и папийонка. Когато стигна до

вратата, той се взря в мен през очилата си без рамки, а после дръпна райбера и отвори.

— Името ми е Джим Марлоу — казах. — Аз съм новият служител: мистър Ротман ме назначи вчера.

— А, да. — Подаде ми ръка и аз я стиснах. — Търнър, Адам Търнър. Помощник-управител.

— Приятно ми е да се запозная с вас, мистър Търнър.

Той кимна и се дръпна настрана, за да вляза. Докато спускаше отново райбера на вратата, аз огледах главното помещение. Касата беше вляво, до широката врата на фотосензорното устройство; и на влизане, и на излизане трябваше да се мине през тази врата, защото отдясно имаше преграда, висока два метра. По-нататък няколко дълги маси, отрупани с книги за продажба и новополучена стока, бяха подредени така, че да бъдат леснодостъпни за клиентите. Страничните стени бяха покрити от пода до тавана с рафтове, а задната половина на помещението беше заета от стелажи с тесни пътечки между тях. Отстрани, в дъното, една стълба водеше за втория етаж, а друга — надолу към сутерена.

Оставих Търнър да мине преди мен. Той изглеждаше някъде към шейсет и пет годишен, безличен и тих; но влажните му сини очи, будни и умни, не биха пропуснали почти нищо, както си помислих.

— Тук ли е мистър Ротман? — попитах аз.

— Да. В кабинета си е горе, на втория етаж. Помоли ме да ви заведа веднага при него; той лично ще ви покаже магазина.

— Благодаря.

По-голямата част от втория етаж беше заета от стелажи; както бе обявено на няколкото грижливо изписани табелки, всички книги тук бяха стари, художествена проза с твърди корици — обикновени романи, криминални, приключенски и научна фантастика. Друга стълба водеше за третия етаж, но бе преградена с верижка и имаше табелка: „Вход забранен“. Отсреща се виждаше коридор, по-широк от пътечките между стелажите, и когато стигнах там, видях три врати, средната от които бе отворена. Спрях се пред нея. Представляваше просторен кабинет — навярно на Ротман, ако се съди по размерите на бюрото и големия старомоден сейф в един ъгъл, — но там нямаше никого.

Стоях така и оглеждах стаята, когато чух, че някой пусна вода в тоалетната. След това третата врата се отвори и се появи Ротман. Той ме видя, взе бастуна си, който беше подпрян на стената, и закуцука към мен.

— Един от признаците на напредналата възраст е слабият пикочен мехур — рече той и ми се усмихна тъжно. — Отдавна ли чакате?

— Не, току-що дойдох.

— Сигурно сте говорили с Адам. Аз не му казах, че сте детектив; сметнах за най-добре само двамата с вас да знаем истинската ви задача тук.

Кимнах.

— Винаги ли идва толкова рано?

— Доста често. Понякога ме изпреварва, а аз пристигам обикновено в осем и половина. Жена му умря преди няколко години; самотен е и магазинът е за него като втори дом.

— Разбирам.

— Искате ли първо да видите Антикварната стая, преди да си покажа и останалото?

— Да, моля.

Върнахме се до стълбата, Ротман откачи верижката и ме поведе към третия етаж. Горے имаше врата, отвори я със своя ключ, запали лампите.

Антикварната стая беше разделена на две отделения — в първото, по-голямото, се намираха няколкостотин книги и брошури, в другото — пет пъти по-малко — гравюри, списания, офорти, плакати и карти. Половината бяха поставени в стъклени витрини или в шкафове за книги със стъклени вратички; останалите, главно многотомници, бяха на открити рафтове: енциклопедии, истории, събрани съчинения на автори от деветнайсети и началото на двайсети век. В средата на всяко отделение имаше дълги тесни маси, за да могат евентуалните купувачи да седнат и да прегледат каквото ги интересува. Цялото помещение беше изпълнено със силна, приятна, застояла миризма на стари книги и стари кожени подвързии.

— Тук всичко ли е ценно? — попитах аз.

— Не съвсем — отговори Ротман. — Някои неща струват по-малко от петдесет долара; държим ги тук, защото са стари и защото

интересуват само сериозни колекционери. Преди няколко месеца преместих десетина от най-ценните неща в моя сейф, но тук все още има няколко, които струват по хиляда и повече долара.

— Главно гравюри и други такива?

— Не. Книги.

— Но откраднатите гравюри, офорти и карти струват повече, нали?

— Само двата офорта на Дюрер.

— Тогава защо крадецът взема гравюри и карти вместо по-ценните книги?

— Сигурно защото хората, на които ги продава, се интересуват от такива неща.

Обиколих помещението, огледах витрините. Повечето от тях бяха заключени, но ключалките бяха слаби; вмъкнеше ли се крадецът, нямаше да му е нужно много време, за да ги разбие. По ключалката на една витрина в отделението за гравюри имаше драскотини, сякаш някой я бе издраскал с остър инструмент. Именно тук, както ми каза Ротман, се намирала картата на Ориента, изчезнала преди три дена.

Когато свършихме огледа, Ротман заключи пак вратата, слязохме на втория етаж. Обиколихме набързо отдела за художествена литература; заведе ме на първия стаж, където се намиреше по-голямата част от научната литература; посочи разположението на различните раздели. Рафтовете до една стена бяха пълни с каубойски писания и пътеписи, но останалата част от сутерена беше претъпкана с книги, посветени на търговията на дребно и пазара и със стари списания. Тук отзад имаше и склад.

Докато се върнем оттам, стана десет без четвърт и другите служители започваха да пристигат. Пръв от тримата се яви Хармън Бойет. Той беше около четиридесетгодишен, слаб, с къдрава черна коса, аскетично лице и рунтави мустаци. Ако се съди по кръвясалите очи, петната по кожата и лекото треперене на ръцете, бе прекарал още една бурна нощ с бутилката.

Ротман ни запозна. Бойет ме измери с бегъл поглед — изглежда, заключи, че не съм особено интересна личност и каза с безразличие, че му е приятно да се запознае с мен. Не ми подаде ръка.

Нийл Вайнинг дойде пет минути по-късно. Ротман се извини и отново се качи горе, за да задоволи естествените си нужди, така че

този път Адам Търнър ме запозна. Вайнинг имаше кестеняви очи, гладка кестенява коса, ведро усмивка, която показваше много зъби, и от ония жилести, атлетични фигури, които ви напомнят за бегачи на дълги разстояния. Беше облечен много добре — със спортно яке и панталони — и изглеждаше по-възрастен от двайсет и шестте години, които Ротман му даде.

— Марлоу — повтори той, стискайки ръката ми. — Английско име. Но ми се струва, че не приличате ни най-малко на англичанин.

— Майка ми беше италианка — казах аз. Това отговаряше на истината.

— Чудесни хора са италианците. Били ли сте някога там?

— В Италия ли? Не, не съм бил.

— Трябва да отидете при първа възможност. Познавате ли добре книгите, Джим?

— Не колкото бих искал.

— Тогава ще ги опознаете тук. Нали, Адам?

— От него зависи — каза Търнър.

Не успях да се запозная с Том Ленъкс, тъй като той още не се бе явил, но Търнър ме избута в склада и ме остави да работя. На една маса имаше двеста току-що пристигнали книги с мека подвързия; задачата ми беше да ги разпределя и да ги наредя по азбучен ред на съответните рафтове. Сметнах, че ще е по-добре да изпълня тази задача, за да направя подходящо впечатление, преди да съм започнал да обикалям из книжарницата. Работата ми отне повече от час и магазинът беше вече пълен с клиенти, когато най-последно отново се качих горе.

Вайнинг беше в Окултния отдел, опитваше се да продаде на една пълна жена някаква книга за магьосничество; когато минавах, чух как я отрупва с трудносмилаеми сведения на тази тема. Търнър беше на касата, до него седеше един нисък набит човек с оредяла коса, който говореше по телефона. Нямахме и следа от Бойет.

Онзи свърши разговора си по телефона и сложи слушалката, когато се приближих. Той беше около трийсетгодишен, луничав, с тъжни очи и тъжно сплеснато лице на булдог; малкото коса, която имаше, беше тъмнорижа. Помислих си, че трябва да е Том Ленъкс и Търнър потвърди това, като ни запозна.

— Приятно ни е, че ще бъдете сред нас, мистър Марлоу — каза Ленъкс. Тихата реч на образован човек никак не подхождаше на външността му.

— Благодаря. Радвам се, че съм при вас.

— Вече имате опит като книжар, нали?

— Донякъде — отговорих. — Освен това съм и колекционер.

— Така ли? А какво колекционирате?

— Булевардни списания.

Това не му направи добро впечатление. Или беше сноб, или просто не се интересуваше от булевардни списания; във всеки случай каза:

— Напоследък имате много съмишленици. Цените растат.

— Зная — рекох. — Търсене и предлагане. Затова колекционирам по-евтини списания.

Ленъкс ме попита дали съм подредил онези книги по рафтовете и аз му отговорих, че всичко е готово. След това рече:

— Хармън е горе, работи в отдела за художествена литература с твърда подвързия. Искам да идете при него да му помогнете.

Когато се качих на горния етаж, намерих Бойет в отдела за криминална литература, разчистваше книгите — очевидно за да направи място за нова стока. До стената бе струпана цяла камара книги.

— Мистър Търнър ме прати тук да ви помогна — казах аз.

— Нямам нужда от помощ.

— Е, така ми е наредено.

Той избърса покритото си с петна лице; потеше се и имаше болнав вид.

— Добре тогава. Свалете оная купчина книги на долния етаж и ги подредете в кашоните за намалени цени. Но първо се отбийте на касата. За да може Търнър да ги провери, преди да излезете. Нали ви казаха за сигналната инсталация?

— О, разбира се. Според мен това е добра предпазна мярка.

— Така ли?

— Предотвратява кражби, нали?

— Понякога — рече той. — Но не винаги.

— Искате да кажете, че някои хора все пак успяват да откраднат книги? Не виждам как.

— Има си начини.

— А какви са начините?

— Не ви ли разказаха за кражбите, които стават при нас?

— Не — отвърнах. — Какви кражби?

— На ценни неща от Антикварната стаи на горния етаж. Пет-шест за последните няколко месеца. Никой не знае как е станало. — Устата му се изкриви иронично. — Ротман мисли, че някой от нас е виновен.

— Някой от служителите ли?

— Именно.

— И вие ли мислите така?

— Не ми плащат да мисля — отговори Бойет. — Лично аз не се интересувам кой е виновният. Който и да е, и да обере Ротман до шушка, пет пари не давам за това.

— Вие май не обичате много мистър Ротман.

— Може да си имам причина да не го обичам.

— Той ми се струва добър човек...

— Такъв е, ако му се подмазвате. Аз имам пет пъти по-голям стаж от Ленъкс и Вайнинг, ама на мен се пада всичката мръсна работа тук. Защото не се подмилквам на никого.

— А Ленъкс и Вайнинг се подмилкват, а?

— Ленъкс ходи на разпродажби, изкупува книги и ги препродава на Ротман. Няколко цента парчето. Вайнинг пък му прави луксозни подаръци от магазина за мъжка мода на тъста си. А от мен Ротман получава само осем часа работа.

— Това би трябвало да го задоволи.

— Но не го задоволява — каза той злобно. Изглежда ме с присвити очи. — А вие, Марлоу? Подмазвач ли сте?

— Не.

— Значи сме на един хал. Но дори да бяхте подмазвач, все ми е едно. Окото ми няма да мигне дори да идете при Ротман и му разправите всичко, което току-що казах.

— Не бих го направил...

— И да ме уволни утре, пет пари не давам. Не обичам нито него, нито това място и не обичам непрекъснато да ме подозират.

— Защо не напуснете тогава?

— Тъкмо това смятам да направя. Веднага щом си намеря друга работа.

Точно в този момент по стълбата изтрополи един клиент, тръгна по пътеката към нас; това сложи край на разговора. Бойет каза: „Хайде, вървете да пренесете ония книги на долния етаж“ — и отново се залови с работата си.

Аз отнесох купчината книги долу при касата, почаках Търнър да ги пусне по сензорната лента, а после ги замъкнах навън, пред витрините, където бе изложена стока на намалени цени. Когато се върнах на втория етаж, опитах се да заговоря отново Бойет, за да измъкна от него още нещо, но той бе потънал в мрачно мълчание. В течение на два часа ми каза не повече от десетина думи.

Ротман излезе да обядва в дванайсет и половина, Вайнинг — към един, а Бойет — в един и половина. Ленъкс и Търнър носеха обеду си в кафяви кесии и ядяха в работните помещения, Търнър — направо на касата. Аз също обядвах в книжарницата (бях си направил два сандвича, преди да изляза от апартамента си тази сутрин), на втория етаж, откъдето можех да следя стълбата, водеща към Антикварната стая. Ротман ми бе казал, че всички кражби ставали между единайсет и два; затова не исках да се отлъчвам дори за половин час и да рискувам да пропусна нещо.

Но нямаше нищо особено. Никой не се приближи до Антикварната стая и никой не стори нещо подозрително, поне доколкото можех да съдя.

Бойет се върна в два и петнайсет. Той вече нямаше толкова болнав вид; лицето му беше зачервено, очите му — малко изцъклени. Когато влезе, аз се намирах на долния етаж, работех с отдела, обозначен като „Belles Lettres“^[2]. Ленъкс се случи наблизко, та се приближи до него, докато Бойет изкачваше стълбата към втория етаж.

— Хармън май е полял обеду си — рекох.

Ленъкс изсумтя неодобрително.

— Обикновено така прави.

— Алкохолик ли е?

— Личи му доста, нали?

— Мисля, че да. Той изглежда много озлобен човек, ако съдя по някои от нещата, които ми каза тази сутрин.

— Не му обръщайте внимание — рече Ленъкс. — Този човек много се заяжда. Смята се за онеправдан и понякога става страшно досаден.

— Мислите ли, че е честен?

Ленъкс се намръщи.

— Що за въпрос?

— Е, той ми разправи за кражбите от Антикварната стая — рекох. — Според него мистър Ротман смята, че е виновен някой от служителите.

— Не е негова работа да ви говори за това — каза Ленъкс рязко. — Кражбите не ви засягат.

— Може би, но нали сега и аз работя тук...

— Да. И ако искате да продължавате да работите тук, добре ще е да си гледате работата и да не се бъркате другаде.

Той закрачи важно към касата. В този момент Нийл Вайнинг се подаде иззад близкия стелаж и се приближи до мен; в ръката си държеше дебела книга за археологията.

— Хармън не е единственият, който може да бъде досаден — каза той. — Самият Том е малко opak човек, знаете.

— Чухте ли разговора ни?

— Да, случайно.

— Какво му е на Ленъкс?

— Ами гледа на себе си и на работата си прекалено сериозно. Както се държи, ще помислиш, че той е собственикът на книжарницата.

— Тия кражби наистина изглеждат много сериозни — казах аз.

— Сериозни са, разбира се. Гадна работа. Струва ми се, че затова всички сме нервни.

— Съгласен ли сте с мистър Ротман, че крадецът работи тук?

Той повдигна рамене.

— Така изглежда.

— А кой може да е според вас?

— Откровено казано, нямам представа — отговори Вайнинг. — Според мен дори самият Ротман би могъл да се измъкна с плячката. Не че съм убеден в това, разбирате ли? — добави той бързо. — Ротман е напълно безупречен. Работата е там, че всеки би могъл да бъде крадецът.

— Дори Адам Търнър?

— Адам ли? Едва ли. Но, от друга страна, бяха откраднати два офорта, приписвани на Албрехт Дюрер, а Адам има наистина широки познания в тази област. Веднъж написа статия за творчеството на Дюрер. Освен това той уреди мистър Ротман да закупи двата офорта от един частен колекционер.

— Така ли? Как успя?

— Колекционерът беше познат на Адам — каза Вайнинг. — След като статията излезе в печата, двамата започнаха да си кореспондират.

Ленъкс се върна и повика Вайнинг на телефона, затова нямах възможност да измъкна повече сведения. Но казаното от него ме накара да се позамисля. Ако Търнър бе крадецът, всъщност не беше тайна как го е правил. Би могъл да пусне откраднатите неща през сензорното устройство по всяко време, тъй като работеше на касата, и да излезе с тях, като ги скрие под дрехите си. Или пък просто да пристигне рано сутринта, както правел понякога според думите на Ротман, и да ги изнесе от магазина, преди да дойде собственикът.

Реших в понеделник все пак да проверя миналото на Търнър.

Останалата част от следобедата премина безинтересно. Бях на първия етаж, като от време на време се качвах горе да проверя Бойет. Той беше все тъй необщителен, а към четири часа, когато съвсем изтрезня, стана раздражителен; отговори троснато и на мен, и на един клиент, който го попита за някаква книга. Когато дойде време за затваряне, пръв изхвъркна навън.

Аз останах до шест и петнайсет, давайки си вид, че съм зает. А Вайнинг и Ленъкс си бяха отишли. Ротман слезе и ни освободи двамата с Търнър, за да спре фотосензорната инсталация и да заключи, както правеше обикновено. Почаках го отвън. Дъждът бе спрял и между облаците на изток се показваха петънца ясно небе; ако имах късмет, времето щеше да бъде хубаво за уикенда с Кери.

Ротман излезе след две минути.

— Къде е колата ви? — запита той, след като заключи вратите.

— На паркинга през две пресечки.

— И аз съм в същата посока. Можем да разговаряме, докато вървим.

Той тръгна с бърза крачка въпреки сакатия си крак.

— Наред ли е всичко в Антикварната стая? — попитах аз.

— Да. Проверих я сутринта и още веднъж тази вечер. Преди да сляза. Нищо не е пипнато. А вие открихте ли досега нещо?

— Не, нищо особено — отговорих. Нямаше смисъл да създавам неприятности на Бойет, като спомена за намеците му по адрес на Ротман, освен ако не се окажеше, че това няма никаква връзка с разследването. И не исках да го притисна за Търнър, докато не проуча миналото му. — Боя се, че тази работа ще изисква време, мистър Ротман.

— Не очаквам от вас чудеса — каза той. — За мен времето не е от значение; важното е да откриете кой от тях е виновен и как го върши.

Бяхме изминали една пряка и когато прекосихме улицата, Ротман се спря пред сграда с надпис: „Тихоокеански здравен клуб“.

— Тук ще вляза — каза той.

— Да не сте член на здравен клуб?

Ротман се усмихна.

— Не вдигам тежести, нито играя тенис с Нийл Вайнинг, ако имате предвид това. Използвам главно басейна; къпането ми помага да си почина и облекчава болката в крака ми.

— Аха, разбирам.

— Ако искате, можете да дойдете с мен. Пускат и гости.

— Не, благодаря. Мисля да се прибера вкъщи. Искам да си почина с чаша студена бира.

Той погледна изпъкналия ми корем.

— Виждам — рече, но вежливо, без укор.

Казахме си „лека ноци“ и Ротман влезе в сградата, а аз отидох да взема колата си и поех към къщи. Изпих две консервени кутии „Шлиц“ — по дяволите и здравните клубове, и шкембето ми!, — а после се обадох на Кери в „Бейтс и Карпентър“. Но тя беше заета и не можеше да разговаря повече от две минути. Каза обаче, че работата ѝ напредва и че все още се надява да свърши утре до обед.

— Имаш ли нещо против да намина в книжарницата, като свърша? — попита тя. — Аз обичам книжарниците; и обичам да те гледам как се мотаеш сред книгите.

— Нямам нищо против. Стига да не казваш никому, че съм всъщност частен детектив.

— Ще се старая да се въздържам. Значи довиждане до утре!

— Прекрасна лейди, ще броя минутите.

— Пфу! — произнесе тя и затвори телефона.

Приготвих си нещо за ядене, почетох и си легнах рано. Бях доволен от изминалия ден. Бях научил някои неща; утре може би щях да науча още и щях да си съставя известна представа за положението. Утре, мислех си, денят може да се окаже още по-плодотворен.

Събота беше наистина плодотворен ден.

Крадецът „обра“ пак Антикварната стая, и то под носа ми.

Стана, както преди, някъде между единайсет и половина, когато Ротман проверяваше стаята, преди да излезе рано да обядва, и два часа, когато се качи да я провери отново. Когато той откри кражбата, аз се намирах на главния етаж, разговарях с Кери. Тя беше тук от около половин час, прелистваше книги и изглеждаше много елегантна с черен костюм и бяла блузка с жабо; тъкмо се канеше да си купи една книга, която бе намерила — рядка стара книга на баща ѝ, един от първите му романи, — и ми разправяше колко доволен ще бъде той, защото от това заглавие му били останали само два архивни екземпляра.

Аз не обичах Иван Уейд — наричах го Иван Грозни, — а и той не ме обичаше; отнасяше се прекалено покровителствено към Кери, беше високомерен, без чувство за хумор и падаше малко мижитурка. Затова казах:

— Страшно се радвам за него.

— Хайде, не бъди такъв — рече тя. — „Ужас в Редмейн“ наистина е рядка книга. И искат за нея само петнайсет долара.

— Това е тъпо заглавие — казах аз.

— Първоначално бе поместен на части в едно списание. Такива заглавия слагаха на булевардната литература през четиридесетте години и в списанията, и на книгите. Това ти е известно.

— Все пак заглавието е тъпо.

— О, я си гледай работата — каза Кери и ми направи гримаса. — Не виждаш ли колко се вълнувам? Едва не съборих един човек, с бастун, когато намерих книгата на горния етаж.

— Трябва да е бил мистър Ротман. Много ти върви.

— Е, съжалявам: Но аз...

Точно в този момент Ротман се показва на стълбата и ми махна да побързам. Оставих Кери, качих се с него в кабинета му и веднага щом затвори вратата, ми съобщи за най-новата кражба.

— Още една рядка карта — обяви той. Лицето му беше пламнало, а кокалчетата на пръстите — побелели; стискаше дръжката на бастуна си. — Карта от шестнайсети век на Фламандския картограф и географ Меркатор.

— Ценна ли е?

— Много! Дявол да го вземе, трябваше още преди месеци да я прибера в сейфа си.

— Къде я държахте?

— В един от остъклените шкафове. Ключалката беше счупена, досущ както при другите кражби.

— Независимо кой от тях е, този човек е смел и действа бързо — казах аз. — Откакто излязохте да обядвате, все се навъртах на този етаж. Той не може да е останал много време тук; сигурно е знаел точно какво търси.

— Какво да правим сега?

— Какво направихте, след като открихте другите кражби?

— Помолих клиентите да излязат, затворих магазина до края на деня, после събрах хората си и ги разпитах.

— Добре. Същото направете и този път, само ми разрешете аз да отпратя клиентите. Когато започнете разпита, попитайте всеки има ли нещо против да бъде обискиран. Ако някой откаже, притиснете го. След това оставете на мен да направя обиска.

— Да им кажа ли, че сте детектив?

— Не. Няма да постигнем нищо, като разкрием какъв съм. Кажете само, че искате аз да ги обискирам, защото съм нов и нямате причина да ме подозирате.

— Крадецът едва ли ще държи картата у себе си — каза Ротман мрачно. — Не е толкова глупав.

— Зная. Но искам да видя как ще реагират и какво имат в джобовете си. Мисля, че той няма да държи у себе си и ключ-дубликат — вероятно го е скрил някъде в магазина, но все пак си заслужава да се провери.

— Ами ако не излезе нищо?

— Тогава ще трябва да ги пуснете да се разотидат по домовете си. И двамата ще претърсим книжарницата отгоре надолу. Щом никой от тях не може да излезе с картата, значи ти е все още някъде тук.

Слязохме заедно на долния етаж. Кери продължаваше да чака; когато отидох при нея, запита:

— Какво става? Изглеждаш разстроен.

— Неприятност. Нова кражба. А сега по-добре си върви затваряме магазина.

— О, боже мой! Все пак ще можеш ли да дойдеш довечера?

— Надявам се. Ако не мога, ще ти се обадя.

Нужни ми бяха двацет минути, за да изпратя клиентите и да заключа входната врата. Търнър и другите веднага разбраха какво става; отначало нямаше какво да кажат и виждах, че си хвърлят малко недоверчиви погледи. Ленъкс изглеждаше огорчен, сякаш се чувствуваше лично засегнат от кражбите и парите излизаха от неговия джоб. Бойет изпитваше по-скоро гняв, отколкото нещо друго, но потискаше гнева си; той беше пак махмурлия и кръвясалите му очи показваха, че за нищо на света не иска да си има нови разправи. Вайнинг беше потиснат, със сериозно и загрижено лице. Лицето на Търнър изразяваше напрежение и тревога — така изглежда верен на компанията служител, чийто началник си има неприятности. Никой от четиримата не личеше да е нервен. Или по-гузен от мен.

Шестимата се бяхме събрали близо до касата. Най-напред Ротман обясни какво е откраднато този път. После запита дали са забелязали някой да се качва в Антикварната стая. Никой нищо не бе видял. Забелязал ли е някой нещо подозрително между единайсет и половина и два часа? Никой не бе забелязал. Кой е напуснал магазина през това време? Бойет, а също и Ленъкс. Ала Търнър видял и двамата да излизат, както винаги, през контролния изход.

Тогава Ротман каза:

— Съжалявам, господа, но тези кражби стават нетърпими; нужни са крайни мерки, за да ги разкрием. Има ли някой от вас нещо против да бъде обискиран?

Възрази само Бойет.

— Защо, по дяволите, да търпя това? — кипна той. — Дори да съм виновен, няма да съм толкова глупав, че да държа картата у себе си.

— Тогава няма защо да възразяваш — обади се Ленъкс.

— До гуша ми е дошло от тези щуротии. Кражби, подозрения, обиски — още малко и ще стигнем до обвинения. Не мога да търпя това; напускам веднага и няма да се върна вече.

— В такъв случай, Хармън — рече Вайнинг, — знай, че изглеждаш подозрителен.

— Пет пари не давам — каза Бойет. — Той бе озлобен и настръхнал; брадичката му беше вирната воинствено напред. — Ще се опита ли някой да ме спре?

Ротман ме погледна, но аз поклатих леко глава. Нямах право да спра Бойет, нито да го претърся, без да имам доказателство за вината му. Ако някой от нас се опиташе, той можеше да ни съди.

— Добре, Хармън — каза Ротман студено. — Смятай, че си уволнен. Ще ти пратя заплатата по пощата. Адам, пусни го.

Търнър мина през контролния изход и отключи външната врата. Сигналната система още работеше и когато Бойет прекрачи след него, звънецът не зазвъня. Можеше и да е виновен, но явно не излезе с картата на Меркатор.

Когато Търнър заключи отново вратата и се върна при нас, Ротман запита:

— Има ли някой друг, който да мисли като него? Или всички ще се съгласите да бъдете обискирани?

Повече възражения нямаше. Ротман нареди аз да ги обискирам, както се бяхме уговорили, и аз ги претърсих един по един. Първо Търнър, тъй като знаех, че картата не е у него; той бе минал през контролната врата, както Бойет. После Вайнинг, а след това Ленъкс. Никаква карта нямаше. И тримата носеха ключове — но не отделни; всички бяха с ключодържатели или в кутийки — и Ротман прегледа спокойно всеки ключ. Мълчанието му показваше, че тук няма дубликат от ключа за вратата на Антикварната стая.

Тъй че не оставаше нищо друго, освен да пуснем и тримата да си отидат. Търнър си тръгна последен, но без желание.

— Ако смятате да претърсите магазина, мистър Ротман — каза той, — аз мога да помогна...

Щом Търнър си излезе, двамата с Ротман започнахме претърсването. Най-напред — от Антикварната стая; крадецът едва ли щеше да скрие картата там, но все пак огледахме добре. Никаква карта

нямаше. Слязохме на втория етаж и претърсихме стелажите, склада до кабинета на Ротман, тоалетната. Никаква карта нямаше. Преровихме стелажите и рафтовете на първия етаж, масите, касата, дори външните витрини. Никаква карта нямаше. В сутерена претърсихме отделенията за книги с мека подвързия, рафтовете с пътеписи и материали за Америка и склада. Никаква карта нямаше.

Огледахме всяка педя в сградата, отгоре надолу. Нямаше начин картата да бъде изнесена, а ние не бяхме пропуснали нито едно място в магазина, където можеше да е скрит предмет с такива размери.

И тъй, какво се бе случило с нея?

Къде, по дяволите, беше изчезналата карта?

Бе седем без десет, когато най-после двамата с Ротман казахме „край“, напуснахме магазина и всеки тръгна по пътя си. В този момент аз бях не по-малко объркан от него. Поех с колата към апартамента си, непрекъснато ме глождеше мисълта за тази явно невъзможна кражба, както куче гложди кокал. И колкото повече ме глождеше, толкова по-близо се чувствувах до ключа на загадката.

Вярно, ставаше въпрос за хитро и дръзко извършено престъпление, но чувствувах също, че отговорът е много прост. През последните три дни бях чул достатъчно и видял достатъчно, за да сглобя множеството дребни детайли, които трябваше само да подредя в съответния ред. Дявол да го вземе, почти усещах вкуса на кокала.

Обадих се на Кери, за да ѝ кажа, че ще закъснея, а после се измих от книжарския прах и облякох костюма си. Когато поех към „Дайамънд Хайтс“, вече се здрачаваше. Небето се беше прояснило и отгоре се откриваше величествена гледка; виждаха се и двата моста, широката извивка на залива оукландските възвишения и Тихият океан. Вечерта е толкова хубава, си рекох аз, че не бива отчаянието ми да развали срещата с Кери, тъй че когато паркирах колата пред дома ѝ, твърдо реших да не допускам подобно нещо.

Влязох в преддверието, натиснах звънеца ѝ и Кери ме пусна веднага. Когато се качих горе, тя ме чакаше в дълбоко изрязана рокля от блестяща зелена материя — рокля, ушита, за да ти събере очите, както се изразяват частните детективи в булевардните списания.

— Извинявам се, че закъснях толкова — казах, като ѝ се любувах. — Прекарах тежък следобед.

— Нищо, нищо. Хванахте ли крадеца?

— Не. Задигна още една рядка карта и успя пак да я измъкне от магазина въпреки сигналната инсталация. Трябваше да отгатна кой е виновникът и как го е направил, но май не ме бива.

— А-ха. Значи ли това, че тази вечер ще бъдеш в лошо настроение?

— Не. Тази вечер няма да бъда в лошо настроение.

— Но си вече в лошо настроение — рече тя.

— Ами. Хайде да отидем да вечеряме.

Слязохме и се качихме на колата.

— Умирам от глад — каза Кери. — Сигурно и ти.

— Да. В „Оаксака“ правят отлично черизо, много люто в пикантно.

— Затова, разбира се, ще трябва да изпиеш много бира.

— Не ще и дума. Какво е мексиканското ястие без студена мексиканска бира?

— Не съм виждала друг човек толкова да се налива с бира — каза тя. — Понякога си мисля, че имаш кух крак.

Наведох се напред да запаля мотора. Изведнъж замрях с ключа в ръка и я изгледах втренчено.

— Какво каза?

— Казах: понякога си мисля, че имаш кух крак. Защо питаш?

— Ето, това е! — възкликнах.

— Какво е това?

— Това е обяснението.

— Не разбирам какво говориш...

Махнах ѝ да мълчи, запалих мотора, включих фаровете — беше вече съвсем тъмно — и колата се отдели от бордюра; докато шофирах, вече мислех по-ясно. Когато наближихме „Дайамънд Хайтс“, картината бе почти сглобена. А когато се запускахме по този полегат, лъкатушен булевард и наближихме каньона Глен, всичко беше подредено в главата ми. Оставаше само да се провери още нещо, и самата Кери можеше да ми помогне.

Но преди да успея да я попитам, чу се рев на мотор и вътрешността на колата ни бе обляна от ярка светлина на фарове. Друга кола, движеща се с пълна скорост зад нас, се бе приближила толкова, че светлините ѝ приличаха на огромни очи, вторачени през задното прозорче. Нахалник, мъкне се подире ми, помислих си аз и

натиснах леко спирачката, колкото да дам на другия шофьор да види проблясването на задните светлини.

Само че той не намали скорост, просто продължаваше да се приближава. Удари задната ми броня толкова силно, че колата подскочи и едва не изпуснах кормилото.

Кери се обърна назад.

— Боже мой! Какво му става? Какво прави тоя?

— Дръж се!

Другата кола се блъсна отново в нас, още по-силно, като счупи единия или двата задни фара. Макар че бях готов за това, трябваше да овладея кормилото и спирачките, за да не позволя на колата да излезе от пътя. Гумите изсвистяха по паважа; усещах миризмата на горещия каучук и внезапния кисел мирис на собствената си пот.

Пътят беше станал стръмен и завиваше към дългото, тясно, запушено с дърветата гърло на каньона Глен; булевард „Дайамънд Хайтс“ минаваше на около петстотин метра от източния ръб на каньона. В обсега на фаровете видях, че няма предпазен парапет, само тротоар и ивица висока до коленете кафеникава трева по тесния насип, а после — урвата, стръмна, почти отвесна. Ако паднехме, нямаше голяма вероятност да оцелеем.

А тъкмо това искаше шофьорът на другата кола. Зад нас не беше някой пияница, нито деца, занимаващи се с опасни игри, а човек, решил да предизвика катастрофа.

Долу, вляво, отвъд завоя, се виждаше улица. Викнах пак на Кери да се държи здраво и се приготвих да намаля скоростта, за да успея да направя бърз остър ляв завой и да поема по улицата. Нищо друго не можех да сторя; колата се беше лепнала за бронята ми.

Но шофьорът също видя улицата и преди да се приближа достатъчно, за да взема завоя, фаровете му светнаха наляво, към нагорнището. В огледалцето си за обратно виждане зърнах очертанията на голямата кола; после оня ускори и ме изпревари. Хвърлих поглед, но не можах да различа лицето му — бяло петно в мрака. После приковах очи в пътя, напрегнах мускули и вкопчих ръце в кормилото, защото се досетих какво ще се опита да направи той.

Само след две секунди, точно когато навлизах в широкия ляв завой покрай ръба на каньона, непознатият излезе малко напред, а после се блъсна в мен, като удари силно предната ми броня. Чу се

працене, Кери изпищя, колата се заклати и дясната предна гума застърга по бордюра. Но аз успях да овладее кормилото, макар че все още бях притиснат, а оня се опита да използва инерцията си, за да ни изтласка от пътя.

Натиснах спирачките, като напрегнах всички сили и сложих дясната си ръка пред Кери, за да не полети към предното стъкло. Гумите изсвистяха отново; колата подскочи, плъзна се по завоя, губейки скорост. Другата кола закачи моята — пак се чу стържене на метал — и занесе настрани. Тогава шофьорът я овладя и като мен натисна спирачките, след което мина в другата лента на пътя, за да може да се опита отново да ни блъсне.

И щеше да го направи, ако не беше третата кола, която се зададе иззад завоя долу.

Видях как приближаващите фарове осветяват евкалиптите, растящи тук-там по-надолу в каньона, но вниманието на другия шофьор беше така съсредоточено в моята кола, че не ги забеляза и не се опита да мине отново по надолнището. Натиснах силно спирачката и се приготвих да дръпна аварийната спирачка, ако станеше нужда; сблъскването ставаше неизбежно и аз мислех само едно: Кери може да пострада, не бива да позволявам да пострада.

Но все пак не се сблъскахме. Шофьорът на третата кола видя какво става, натисна силно клаксона и успя да свърне към тротоара и мина през моравата пред някаква къща. Но човекът, който се бе опитал да убие Кери и мен, нямаше късмет. Като видя третата кола навреме, той се отклони обратно по надолнището, но го направи много рязко; вярно, успя да се размине с третата кола най-малко на седем метра разстояние — и избягна и моята, като зави рязко на същото разстояние пред мен, — но задната част на колата му се занесе, той не можа да я овладее.

Колата му стана неуправляема, завъртя се около себе си, а после се удари в бордюра и отскочи като гумена топка. Фаровете ѝ зашариха по дърветата, докато летеше към тях. След секунда тя изчезна, а след още две секунди от дъното на каньона се чу трясък на изкорубен метал, стросено стъкло и раздробено на трески дърво.

Успях да спра колата си. Когато свалих ръце от кормилото, те бяха толкова мокри, като че ги бях топил във вода.

— Господи! — произнесе Кери с тих, треперлив глас.

— Здрава ли си?

— Да. Аз... дай ми само минутка...

Докоснах ръката ѝ, а после отворих вратичката и излязох. От околните къщи излизаха хора и тичаха към каньона; шофьорът на третата кола се оказа една пълна жена, която се бе подпряла на предната броня без да мърда, явно бе зашеметена. Притичах към тротоара и по-нататък, откъдето другата кола се бе търколила в пропастта. Тя се бе закачила за едни от евкалиптите на склона; върхът на дървото беше пречупен и клямнал като пиян. Съдейки по разнебитения вид на колата, не виждах как човекът вътре би могъл да оцелее.

Но тук грешах. Когато стигнах там с още двама души и го измъкнахме, той бе жив. В безсъзнание и страшно изпонаранен, но ако нямаше вътрешни рани, навярно щеше да си отърве кожата.

Не се учудих, когато видях кой е. Защото беше същият човек, който бе извършил кражбите в книжарницата на Джон Ротман — същият хитър, алчен, глупав млад човек.

Нийл Вайнинг.

Три часа по-късно седях в една стая на Съдебната палата с Кери, Джон Ротман и познатия ми инспектор Джек Лоуган — следовател, на когото Ротман първо съобщил за кражбите. Вайнинг се намираше в болницата под полицейска охрана. Той беше вече обвинен в опит за убийство и толкова уплашен, че едва можа свързано да си признае вината, а когато аз завърших обясненията си, щеше да бъде обвинен и в няколко големи кражби.

Говорех аз:

— Още преди Вайнинг да се опита да ни изблъска от пътя, знаех, че той е крадецът. Зная също как е измъквал откраднатите предмети от магазина. Бях чул и видял някои неща и когато Кери подхвърли, че съм имал кух крак, тъй като обичам да пия бира, изведнъж ми проблясна нещо и всичко са дойде на мястото.

— Кух крак ли? — учуди се Ротман. — Не разбирам какво...

— След минута ще разберете какво имам предвид. Цялата работа е всъщност много проста; фактически самият Вайнинг ми разказа как е успял да извърши кражбите или без да съзнава какво говори, или — което е по-вероятно — защото беше толкова уверен в себе си, че

искаше да се похвали. Вчера той каза: „Доколкото зная, самият мистър Ротман може да се е измъквал с плячката.“

Всички ме гледаха с широко отворени очи, Ротман като че не можеше да повярва.

— Искате да кажете, че аз съм изнасял предметите от магазина, за да му ги дам? Това е абсурдно...

— Не, не е абсурдно — рекох. — Наистина вие сте ги изнасяли; там е цялата хитрост. Той ви е направил неволен съучастник.

— Как е могъл?

— Като слагал откраднатото в бастуна ви — отговорих аз.

— В бастуна ли?

— Нали Вайнинг ви го е подарил? Преди няколко месена? Харман Бойет ми каза, че Вайнинг имал навик да ви прави подаръци от магазина за мъжка мода на тъста си.

— Да, но... — Ротман изглеждаше малко смутен. Той посегна към бастуна, подпрян на стола му, и го загледа втренчено, сякаш никога не беше го виждал.

Лоуган се обади:

— Искаш да кажеш, че има кухня в бастуна?

— Да. Именно. На тази мисъл ме наведе забележката на Кери за кухнята. И затова, след като сте сложили сигналната инсталация, вместо книги, които са по-ценни, Вайнинг е крадял само офорти, гравюри и карти — те могат да бъдат навити и пъхнати в бастуна. В Англия все още се правят такива бастуни; хората държат във вътрешността им пари и други малки ценни предмети — колкото и да е смешно. Тъй че не би било трудно за Вайнинг да се сдобие с вносен бастун с помощта на тъста си.

Ротман плъзгаше пръсти по бастуна, взираше се в него.

— Как ли става тая дяволска работа?

— Не зная. Но скоро ще разберем.

Нужни ни бяха около две минути. Копчето за отваряне и продълговатият отвор с пантички бяха добре скрити; човек не би могъл да ги забележи с просто око, не би могъл да напипа с пръсти хлебовете и едва ли би могъл да го отвори случайно. Майсторска английска изработка. Най-после Лоуган успя да открие копчето и когато го натисна, видях каквото бях очаквал да видя: в кухнята вътрешност имаше навит на руло пергамент.

Ротман взе пергаментата и го разви внимателно.

— Боже мой — възкликна той, — картата на Меркатор.

— Точно там, където Вайнинг я е сложил днес следобед — казах аз, — след като я е откраднал от Антикварната стая.

— Но аз постоянно нося бастуна със себе си; трябва ми. Не мога да проумея как.

— Но не го внасяте в тоалетната, мистър Ротман. Вчера сутринта дойдох в магазина и се качих да поговоря с вас, а вие бяхте в тоалетната, бастунът — подпрян на стената отвън. Спомням си, че го взехте оттам, когато излязохте.

Ротман кимна.

— Прав сте, разбира се; аз никога не нося бастуна в тоалетната; заема много място в тази килийка. Винаги го подпирам на стената отвън.

— И използвате тоалетната доста често през деня, нали?

— Да.

— Затова е било много лесно за Вайнинг да пъкне някой откраднат предмет в бастуна. За да бъде сигурен, че няма да го хванете на местопрестъплението, той е извършвал кражбите си, докато сте били навън, на обед, или по някаква друга причина сте отсъствували от магазина рано следобед. Тогава или скривал вещите някъде, или ги държал под дрехите си, докато се върнете и му се представи възможност да ги пъкне в бастуна, когато вие сте в тоалетната и няма никой друг наблизо. Всеки път са му били достатъчни само няколко секунди.

Цялата работа е била да надхитри фотосензорното устройство. Всеки, който напускал магазина, е трябвало да мине през контролния изход, с изключение на вас; вие сте си отивали винаги последен и сте изключвали сигналната инсталация, преди да минете сам през контролния изход, за да затворите книжарницата. Единственият, който е могъл да изнесе предметите, сте вие.

— Но как ги е изваждал Вайнинг от бастуна после? — попита Ротман. Изведнъж видях, че е разбрал и сам отговори на въпроса си: — Хм, дявол да го вземе. Тихоокеанският здравен клуб.

— Точно така. Вайнинг също е негов член, нали?

— Да, член е. Отде научихте?

— Вие сам ми казахте снощи. Казахте, че не ходите в клуба да вдигате тежести или да играете тенис с Нийл Вайнинг; нямаше да се изразите така, ако и той не беше член на клуба.

— Как е измъквал Вайнинг предметите от бастуна? — запита Лоуган.

— Аз ходя всяка вечер в здравния клуб, да плувам в басейна — обясни Ротман. — Той е точно до гардеробната, затова никога не вземам бастуна със себе си; няма къде да го сложа, преди да вляза в басейна.

— Значи го оставяхте в гардеробчето си?

— Да. Гардеробчето има секретна брава, но предполагам, че не е било трудно на Вайнинг да открие шифъра. Спомням си, няколко пъти, докато я отварях, той стоеше до нея и разговаряхме.

— Значи — рекох — достатъчно е било да почака да влезете в басейна и тогава да отвори гардероба ви, да премести откраднатите неща от бастуна под облеклото си и да излезе с тях. Ей толкова е просто!

Ротман поклати озадачено глава.

— Имам само още един въпрос — каза той, — защо Вайнинг се опита да убие вас и мис Уейд тази вечер?

— Днес следобед в магазина той е направил грешка, когато е пъхал картата в бастуна. По-рано се е пазел да не го забележи някой; този път не е бил толкова предпазлив и някой го е забелязал.

— Аз — обади се Кери. — Е, не го видях точно да пъха нещо в бастуна; видях го само с бастуна в ръка.

— Как стана това? — попита Лоуган.

— Преглеждах книгите в дъното на отдела за художествена литература. До задната стена, точно зад последния стелаж, сигурно е близо до тоалетната. Предполагам, че не ме е забелязал, когато е оглеждал пътеките, затова е помислил, че няма никого. Намерих една рядка стара книга на баща ми — той е писател от четирийсет години, разбирате ли — и това ме развълнува; грабнах я от рафта и излязох бързо на последната пътека, а там стоеше някакъв мъж с тоя бастун в ръка. Блъснах се право в него.

— Тя ми каза за това няколко минути по-късно — рекох. — Тогава, разбира се, предположих, че човекът, в когото се е блъснала, е

бил мистър Ротман. Но по-късно се сетих, че може да е бил Вайнинг. И така излезе.

— Значи тази вечер той е преследвал мис Уейд? — попита Ротман. — Защото се е опасявал, че го е видяла да слага картата в бастуна?

— Не е точно така — възразих аз. — Вайнинг се опитваше да убие и двамата ни. Вярно, опасявал се е, че Кери го е видяла с картата и е искал да разбере коя е тя. Ако се съди по това, което каза преди малко на полицаите в болницата, тогава още нямал определени планове. Проследил я до долния етаж, чул я да говори с мен за срещата ни тази вечер и така разбрал, че сме приятели. След като напуснал магазина, почакал навън да изляза в седем часа и тогава ме проследил до сградата, в която е апартаментът на Кери. Аз бях толкова улисан, когато слязох там, че оставих колата си незаклучена. Вайнинг надникнал вътре и по регистрацията разбрал, че съм детектив. Това много го уплашило. Ето защо, когато малко по-късно тръгнах с Кери, пак ни проследил — може да е имал намерение да извърши убийство, а може и да не е така. Той каза, че не искал да ни изблъска от пътя; просто го направил, без да се замисли. Дали е било предумишлено, или не — съдебните заседатели ще решат.

Ето това беше горе-долу положението. Ротман все още имаше един проблем — да си възвърне откраднатото, но едва след като Вайнинг направеше пълни самопризнания и вероятно полицията щеше да успее да ги изтръгне — щеше да узнае на кого е продадено всичко това и имаше шанс да успее да принуди собствениците да му го върнат.

Съботната вечер може да беше злополучна, що се отнасяло срещата ми с Кери, но рано сутринта в неделя в апартамента ѝ всичко пак си беше наред. Рано сутринта в неделя се чувствавах царски.

— Обичам да те гледам, като работиш — каза тя по едно време. — Ти си много добър детектив, знаеш ли?

— Е — отвърнах скромно, — старая се колкото мога.

— Да, стараяш се. Каквото и да вършиш.

— Огънят отслабва. Да стана ли да сложа още една цепеница?

— По дяволите огънят! — рече тя.

Никой от двамата ни не забеляза кога най-после той угасна.

[1] Философско течение, според което съществува само логическото съзнаване на субекта, а външният свят, заедно с останалите хора, съществува само в съзнанието на индивида. — Б.пр. ↑

[2] Белетристика (фр.) — Б.пр. ↑

ХЕЛЪН НИЛСЪН ИЗЧЕЗНАЛАТА ЖЕНА

Тялото на Ейнар Питърсън бе уморено от живота. Ейнар заспа веднага щом посребрената му глава се допря до възглавницата, ала когато жена му Амелия го улови за раменете и го раздруса със силните си ръце на домакиня, той се събуди, мъчейки се да си спомни къде се намира и защо вече не е младежът, когото сънуваше да се носи с малката лодка в слънчева неделя по езерото Ватърн. Тъй като Ейнар беше без очила, лицето на Амелия се рееше над него като светъл балон.

— Ейнар... Ейнар. Нещо лошо става отзад!

— Какво? Къде? — измънка Ейнар.

— В къщата на наемателя отзад. Май че мисис Трейси пак е болна.

Ейнар Питърсън се привдигна на леглото и заопипва нощната масичка, докато малко изкривените му от артрит пръсти намериха очилата. Когато си ги сложи, светлият балон вече имаше посивяла коса и уплашени очи.

— Мисис Трейси? — повтори той. — Какво има, майчице? Какво се е случило?

— Не зная. Събудиха ме светлините на фарове по алеята и бръмчене на мотор.

— Може да е господинът.

— На алеята за коли? Знаеш, че той винаги се прибира вкъщи по малката уличка. Пък и е едва десет и половина. Погледнах часовника, когато светлините ме събудиха. Стани, Ейнар. Върви да видиш. Тази клета, слаба мисис Трейси...

Амелия обичаше да се безпокои за хората, а нощният въздух беше влажен и студен за Ейнар. Не му се ставаше, но видя, че светлината, която обливаше лицето на жена му, не идеше от лампата на тавана, а ослепителен лъч проникваше през прозореца на спалнята, и шумът, който чуваше, не беше от стария хладилник в кухнята, а от

бръмчене на автомобилен мотор. Неохотно се раздели с уютния покой и се помъкна към прозореца, където Амелия вече го бе изпреварила.

— Някой заобиколи зад къщата на наемателя — прошепна тя. — Беше мъж.

— Ти видя ли го? — попита Ейнар.

— Ш-шт, недей толкова високо. Не, не го видях, но чух стъпките. Сигурно е лекар.

— Лекар ли! Че защо ще остави лекар мотора си да работи?

— Мисля, че е линейка. Отгоре има особена светлина.

Прозорецът беше открянат. Ейнар повдигна безшумно рамката и подаде глава навън. Амелия беше права. Автомобилът, който видя, наистина имаше някаква светлина на покрива.

— Такси е — каза той.

— Такси? Тук?

— Тихо! — Ейнар се дръпна обратно вътре. — Някой иде.

Ейнар Питърсън следеше светлото пространство пред фаровете; но тежките мъжки стъпки заобиколиха светлината и покрай прозореца се озоваха в сянката. Спряха се до таксито. Отвори се вратичка; после — тишина зад бездействащия мотор и мрак зад фаровете, ако не се смяташе малката кръгла светлинка на цигара.

— Гледай — прошепна Амелия. — Тя иде.

Линда Трейси беше много млада, бе трудно да се повярва, че е жена на мистър Трейси и можеше да бъде майка на негово дете, ако бог не бе решил друго. Тя приличаше повече на малолетните внучки на Ейнар Питърсън, с изключение на едно нещо... В съзнанието на Ейнар Питърсън винаги се промъкваше това особено усещане, когато мислеше за мисис Трейси. Имаше нещо. Тя навлезе бързо в светлината на фаровете, крачейки с наведена глава, като само за миг се обърна и се загледа в тъмния прозорец, зад който бяха скрити двамата невидими наблюдатели. Носеше светла връхна дреха и токчетата ѝ шумно тракаха — щяха да запомнят това, за да го кажат на полицията, — лицето ѝ имаше много уплашено изражение. Светлинката на горяща цигара полетя и изчезна в мрака. Вратата на таксито се затръшна. Само след няколко секунди колата замина.

— Е? — каза Амелия. — Какво беше това?

Ейнар Питърсън свали очилата си и се помъкна обратно към леглото.

— Ейнар, безпокоя се. Мисис Трейси никога не излиза нощем. Лампите ѝ угасват винаги точно след десет часа. Ейнар...

Ейнар отговори с хъркане. Тя притвори прозореца и се върна в леглото, но не заспа. Имаше нещо странно около Линда Трейси. Амелия никога не бе споменавала за чувствата си пред някого, дори пред Ейнар, ала имаше нещо...

Честър Трейси беше слаб сивокос мъж с втренчен поглед. С това именно направи впечатление на сержант Майк Шели. Вероятно е започнал да се взира още когато е бил дете, залепило нос на витрините, пълни с коледни играчки, които никога нямаше да получи. Децата, които са правили това, винаги гледат така; остаряват с този поглед. На лицето му беше изписан също страх, страх, притъпен от шока. Шели трябваше да измъква думите от устата му.

— Кога се прибрахте вкъщи, мистър Трейси? — запита той. — В колко часа точно.

Трейси беше може би четиридесетгодишен. Носеше жълтеникаво-кафяви летни панталони и кафяво кожено яке с цип и забодена на горния джоб значка на авиатор. Снимката, отпечатана на тази значка би объркала паспортната служба.

— В обичайното време — отговори той. — Аз съм на смяна от 5,45 следобед до 2,45 сутринта.

— В колко часа? — настояваше Шели.

— С кола стигам до дома за осемнайсет минути. Проверявал съм го стотици пъти — просто за да не заспя. Може да станат осемнайсет и половина, ако пропусна зеления светофар при Слосън.

— Значи сте си били вкъщи няколко минути след три.

— В три часа и три минути точно. Погледнах кухненския часовник, когато влязох.

— Запалена ли беше лампата? — попита Шели.

— Тя винаги е запалена, когато се прибирам. Линда я оставя за мен, преди да си легне.

— И значи всичко изглеждаше нормално.

— До момента, когато тръгнах по коридора към банята — каза Трейси. — Забелязах, че вратата на спалнята е отворена. Обикновено тя е затворена заради лампата в кухнята. Надникнах да проверя дали

Линда е добре и тогава открих... — Сега очите на Трејси не бяха така безжизнени. Прозираше вълнение. — Защо задавате всички тези глупави въпроси? — попита той. — Жена ми е изчезнала... не разбирате ли? Аз ви повиках, защото Линда е изчезнала!

Изчезнала съпруга може да значи много неща — Майк Шели бе носил в джоба си полицейската значка достатъчно дълго, за да знае това. Бе разговарял със старите хора в къщата отпред, но трябваше да разпита Трејси насаме. Навън колегата на Шели, сержант Кьониг, претърсваше двора. А Шели стоеше във всекидневна, която побираше само една малка кушетка и два стола с калъфи, разпитваше Честър Трејси и се чудеше на фотографиите, които бе намерил в двойна рамка на масичката до кушетката. От едната страна се виждаше Линда Трејси, снимана отблизо: руса, усмихната, очарователна; от другата страна Линда беше в цял ръст, пременена в тесен бански костюм: руса, усмихната, очарователна. Беше на деветнайсет години. Четиридесетгодишният мъж с втрънен поглед му бе казал това.

— Зная, че жена ви е изчезнала — отвърна спокойно Шели. — Аз я търся. Търся я непрекъснато, откакто съм тук. Една фотография не е достатъчна, мистър Трејси. Трябва да зная какво представлява съпругата ви.

Човешките реакции могат да бъдат неочаквани, особено в предутринните часове след мъчителна нощ. Лицето на Честър Трејси се наля с кръв.

— Какво представлява ли? — повтори той като ехо. — Така ли се говори на човек в моето положение?

— Мистър Трејси...

— Тя е моя съпруга. Ето това е! Моя съпруга!

Ако някой бе купил най-хубавата играчка в магазина за онова дете, залепило лице на витрината, а после му я бе отнел, емоционалната реакция би била същата като тази, изписана върху лицето на Честър Трејси.

— Аз имах предвид по-скоро нейните навици — обясни Шели. — Къде ходи. С кого се вижда...

— Но тя не се вижда с никого! Не ходи никъде... без мен! Жена ми загуби дете преди четири месеца. Оттогава не е добре. Не излиза никога, ако не я изведе с колата.

— А къде ходите?

— На пазар. От време на време отиваме в открито кино за автомобилисти.

— И никога у приятели на гости?

— При моето работно време? След като Линда забременя, аз минах втора смяна от четири часа следобед до полунощ — за повече пари. Оттогава нямаме приятели. Запитайте Питърсънови отпред. Линда ходи всяка сутрин да взема пощата — кутията е в къщата на Питърсънови. По-далеч не отива без мен. Всяка вечер се обаждам по телефона вкъщи по време на почивката в десет часа...

— Десет часа — повтори Шели. — Говорихте ли с жена си в десет часа снощи?

— Говорих.

— Изглеждаше ли нервна или разстроена?

— Не повече от обикновено. Линда е нервна и разстроена непрекъснато, откакто загуби детето. Затова ѝ се обаждам всяка вечер. Свързвам се с нея точно преди да вземе приспивателно.

Гласът на Трейси секна, когато входната врата се отвори. Беше Кьониг. Той погледна Трейси, после се обърна към сержант Шели.

— Не намерих никакви отпечатъци от стъпки — докладва той. — Тази къща е построена върху циментова плоча, която продължава от дясната страна на около три метра ширина чак до уличката. На това продължение е паркиран един стар фургон.

— Той е мой — призна Трейси.

— Отпред — добави Кьониг — има пътека, която води към алеята за коли на Питърсънови — оттам дойдохме. Надявах се, че нашият човек, може да се е отклонил от пътеката и да е оставил отпечатък в меката цветна леха под прозорците на Питърсънови, но намерих само това...

Кьониг държеше в шепата си угарка от цигара — обикновена, с филтър.

— Питърсън каза, че човекът, който дошъл за мисис Трейси, е хвърлил цигарата в цветната леха — забеляза Шели. — Запази я.

— Само това можах да намеря — повтори Кьониг.

— Провери в банята — каза Шели. — А може би жена ви държи тия приспивателни таблетки в спалнята си, мистър Трейси? — Шели сложи фотографията с двойна рамка обратно на масичката и се обърна

към коридора. — Ти се занимай с банята — каза той на Кьониг, — а аз ще видя спалнята. Елате с мен, Трейси. Ще ми трябват.

В една квадратна стаичка с един-единствен прозорец с пердетата и спуснати щори леглото беше приготвено за спане и на него бе сложена меката розова нощница на липсващата обитателка. Шели разгледа всичко това, докато Честър Трейси по негова молба провери шкафа на жена си.

— Мисля, че една синя рокля липсва — съобщи той.

— Синя рокля — повтори Шели.

— Нещо като костюм. Нали разбирате, рокля с жакетче.

— Нещо друго? — подкани го Шели. — Обувки?

При бърз оглед на шкафа за обувки вътре се оказаха цели дванайсет чифта пантофки и дамски обувки.

— Мисля, че обикновено със синята рокля носеше черни обувки — каза Честър. — Само че не ги виждам тук.

— Черни обувки — повтори Шели. — А какво палто?

— Питърсънови казаха светло палто. Сигурно онова, което тя наричаше кашмирено. Беше ново. Купих ѝ го от последното си възнаграждение за извънредна работа.

Шели вдигна от поставката една от обувките и я огледа. Размер 5А. С остро токче от светла пластмаса. Заобръща я в ръцете си. Подметките бяха силно протрити, особено отпред. Токчетата бяха здрави.

— И тези ли са нови? — попита той.

— Купих ѝ ги за Коледа — отговори Честър.

— Липсва ли нещо друго?

Този въпрос отвори работа на Честър, докато Шели изучаваше останалото съдържание на шкафа. Повечето от обувките бяха официални, имаше и сандали, но един чифт обувки за разходка с ниски токчета биеше на очи. Когато Кьонинг дойде от банята с приспивателните таблетки, Шели още държеше в ръката си една от ниските обувки. Побутна с нокът и от подметката се отлепи коричка засъхнала кал и падна на пода.

— Трябваше доста да ровя, но ги намерих в аптечката — каза Кьониг. — Сега може би ще ми кажете защо.

— Защото мисис Трейси е вземала приспивателно всяка вечер след обаждането на мъжа ѝ по телефона в десет часа.

— Но не и тази вечер — забеляза Кьониг.

— Очевидно. Тъкмо това е интересно, нали? Дай да видя това шишенце. — То бе пълно почти до половина. Шели прочете етикета и се намръщи. — Доктор Йънгстън — изрече той гласно. — По две таблетки преди лягане. 7.X.1959 г. Кьониг, коя дата сме днес?

— От полунощ насам е дванайсети януари — отговори Кьониг.

— Доктор Йънгстън — произнесе Шели замислено. — Жена ви се е срещала с някого извън тази къща, Трейси. С кого?

Човекът все още бе шокиран. Той се мъчеше да намери думи.

— Нали ви казах... с никого.

— По някое време... преди женитбата ви.

— Аз се запознах с Линда много скоро преди женитбата ни. Лео ме убеди да ида на гости...

— Лео ли? Кой Лео?

— Лео Манфред. Работехме заедно в Изследователския институт на авиационната школа. Слушайте, защо не престанете да ми задавате въпроси? Защо не потърсите онова такси?

— Къде мога да намеря Лео Манфред? — настоя Шели.

— Не зная! У тях, предполагам. Загубих му следите, когато преминах на нощна смяна. Не зная дори дали е още в Авиационната школа.

— Но той се е познавал с жена ви?

— Това беше преди месеци... преди седем-осем месеца.

— Лео Манфред и доктор Йънгстън. — Шели пъкна шишенцето с таблетките в джоба си. — Кой друг, Трейси? Кой друг е знаел, че жена ви ще бъде тук сама в десет и половина? С кого би могла да тръгне без страх?

— Но тя е била уплашена възрази Кьониг. — Питърсънови казаха...

— Кой Друг, Трейси?

Честър Трейси се свлече на края на леглото. Детето със залепено на витрината лице беше готово да се разплаче; но сега то беше четиридесетгодишен мъж, тъй че вместо това извади от джоба си пакет цигари, обикновени, без филтър, издърпа една и я задържа между палеца и показалеца си, докато палецът побеля и цигарата се пречупи на две. Той вдигна глава.

— Не мога да мисля! Вие сте полиция. Намерете жена ми! Моля ви, намерете жена ми!

Линда Трейси, от бялата раса, жена. Възраст: 19. Ръст: 163. Тегло: 50. Коса руса. Кестеняви очи. Вероятно носи синя рокля с жакет, черни обувки и светлокафяво кашмирено палто. Видяна за последен път да се качва на такси на Северна улица 1412...

Описание на изчезналата жена се предаваше по радиото, преди Шели и Кьониг да напуснат дома на Питърсънови. Шели обиколи помещенията, докато Кьониг използваше телефона. Имаше още цял час до зори и лека мъгла обгръщаше света с плътно влажно покривало. От едната страна на къщата Шели намери фургона, предното му стъкло и прозорците бяха запотени. Зад него павираната площадка завършваше с непавирана тясна уличка. Шели направи няколко крачки по уличката и се загледа в уличната лампа на най-близкия ъгъл. Тя беше най-малко през четири къщи — мракът и мъглата не му позволяваха да я разгледа по-добре — и в задния двор не се виждаха никакви пристройки като на Питърсънови. Това беше пътят, по който Честър Трейси се бе прибрал вкъщи — единственият достъп до къщата освен входната алея за коли. Върху глинестата почва под краката му имаше чакълена настилка и бледата светлина на лампата на ъгъл се отразяваше в малките локви, останали след дъжд. Шели остърга обувките си в бордюра до паркинга и се върна при колата и Кьониг.

— Няма нищо трудно... в тази работа с таксито — рече Кьониг. — Такси лесно се издирва.

— Знам — произнесе замислено Шели. — Именно това ме озадачава.

Такси лесно се издирва, но това изисква време. Време да се направи справка във всяка кантора на всяка таксиметрова компания; да се прегледа всеки списък на поръчките; да се измъкне от леглото шофьор, който е работил почти цяла нощ. А в това време слънцето изгрява, градът се събужда, въздухът започва да се изпълва с мирис на кафе, пържен бекон и най-вече на въглероден двуокис. Шели не можеше да чака. В телефонния указател за южния район бе отбелязан

някой си доктор Карл Йънгстън, живеещ на Манчестър Булевард; приемни часове от девет до пет.

В девет без десет Майк Шели чакаше във фоайето на красива нова сграда и гледаше как един строен рус млад мъж със сив балтон отключва дървената врата, водеща към кабинета на доктор Йънгстън. Той се наведе да извади една рекламна диплянка, пъхната в процепа на пощенската кутия, и като се изправи, измъкна от вътрешен джоб очила с рогови рамки. Сложи си ги навреме, за да изгледа Майк Шели отгоре додолу.

Лекарят явно не се обърка от изненада.

— Имате ли определен час? — попита той.

Определеният час на Шели беше значката, която му даваше право да изпревари всички други. Вътре в кабинета доктор Йънгстън свали балтона си, оправи вратовръзката, която отразяваше синевата на очите му зад роговите рамки на очилата, а после се загледа внимателно в шишенцето с приспивателни таблетки, което Шели държеше в ръката си.

— Линда Трейси — прочете той гласно. — По две всяка вечер преди лягане. Да, помня мисис Трейси. Много млада жена. Много... — Той се подвоуми и добави: — ... привлекателна.

— Помните мисис Трейси — повтори Шели. — Тя не е ли вече ваша пациентка?

— Сигурно е моя пациентка. Картотекирана е при мен. Само че от известно време не съм я виждал.

— Откакто загуби детето си ли?

— Е, да. Разбира се. Преди това и след това.

— Значи тежко го преживя?

— Всяка жена преживява тежко такова нещо. Някои може да изглеждат безразлични, но само външно.

— Помятането не се ли отразява различно на различните жени?

Доктор Йънгстън нямаше повече от трийсет и пет години. Русата му коса бе подстригана късо; по гладко избръснатото му лице бе изписана някаква войнишка суровост.

— За какво става дума, сержанте? — попита той. — Да не би мисис Трейси да си има неприятности?

— Защо ми задавате такъв въпрос?

— А защо тази сутрин на вратата ми стои полицейски служител?

— Мистър Трейси може да си има неприятности.

— Мистър Трейси никога не е бил мой пациент. Виж, мисис Трейси беше.

— Вие пак говорите в минало време, докторе.

— Добре, Сержанте, ще приема предизвикателството ви. Убита ли е мисис Трейси?

Беше ранно утро, ала мъглата се бе вдигнала и слънцето грееше през прозорците. Светът бе светъл и доктор Йънгстън никак не приличаше на мизантроп.

— Това е интересно хрумване — произнесе замислено Шели, — но доколкото е известно на полицията, мисис Трейси е само жертва на отвличане.

— Отвличане ли? Какво искате да кажете?

— Не съм сигурен. Затова дойдох при вас. Лекарят не се занимава само с лекуване на тялото, нали? Трябва да разбирате и нещо от психологическата нагласа на пациента.

— Аз съм само акушер-гинеколог — възрази Йънгстън.

— Само? Един акушер-гинеколог не би ли трябвало да разбира нещичко от женска психология — да не говорим за семейни отношения? И тъй, обмислете това, докторе. Тъй като познавате мисис Трейси и следователно сте по-добре осведомен от мен, какво ще си помислите, ако ви кажа, че някакъв мъж с неустановена самоличност е дошъл за нея с такси снощи в десет и половина, докато съпругът ѝ е бил на работа нощна смяна. Хазаинът и жена му, събудени от бръмченето на мотора под прозореца, станали и погледнали навън. Видели чакащото такси. След няколко минути чули стъпките на мъжа — той явно внимавал да не го осветят фаровете, — идвал от къщата на семейство Трейси, която е в задната част на двора.

— Аз познавам къщата на Трейси в задната част на двора — каза доктор Йънгстън. — Повикаха ме там, когато мисис Трейси загуби детето си.

— Добре. Значи картината ви е ясна. Скоро след като човекът стигнал до таксито, мисис Трейси излязла от къщи. Тя не избягвала светлината на фаровете. И Хазаинът, и жена му твърдят, че изглеждала уплашена. Приближила се до таксито, качила се и заминали.

Йънгстън бе следил разказа внимателно.

— И оттогава няма никаква вест от нея, предполагам.

— Именно — каза Шели. — Впрочем мога ли да ви помоля за една цигара, докторе?

— Съжалявам — отвърна Йънгстън. — Аз никога не съм имал навика да пуша. — Той, изглежда, се замисли за малко, после запита: — Какво казва шофьорът на таксито?

— Сега го издирваме — отговори Шели. — Интересува ме вашето мнение. Какво се е случило нощес според вас?

Въпросът беше труден за човек, станал толкова рано сутринта.

Йънгстън се замисли навъсено.

— Искате да кажете, докато мистър Трейси е бил на работа?

— Нощна смяна — от 5 часа и 45 минути до 2 часа и 45 минути. Обажда се по телефона на жена си всяка вечер по време на почивката в десет часа, за да провери дали е добре.

Доктор Йънгстън взе шишенцето с таблетките от ръката на Шели и пак разгледа етикета.

— Като лекар — произнесе той бавно — може би мисля шаблонно; но дали човекът, който е дошъл с таксито не е съобщил на мисис Трейси, че мъжът ѝ е претърпял трудова злополука?

— Много е възможно — съгласи се Шели. — Но защо ще ѝ казва такава нещo?

— Тя беше много привлекателна жена — подхвърли лекарят.

— Това ли пише на етикета, докторе?

Йънгстън не отговори с думи. Вместо това отиде до картотеката си, след няколко минути се върна със сведението, че Линда Трейси е идвала при него на седми октомври и се оплакала от силно нервно напрежение и безсъние. Дал ѝ рецепта за шейсет таблетки, като я предупредил да не взема повече от две наведнъж.

— Колко таблетки има в това шишенце според вас, докторе? — попита Шели.

Йънгстън намести очилата си.

— Няма да гадая — рече той. — Само ще запитам. Колко са, сержанте?

— Двайсет и осем — каза Шели. — Това значи, че са взети само трийсет и две таблетки, или седемнайсет нощи...

— Няма нищо необикновено в това един пациент да не спазва предписанията — каза Йънгстън.

— ... за повече от три месеца — довърши Шели. — Идвала ли е мисис Трейси отново, след като сте ѝ дали тази рецепта?

— Не — отговори Йънгстън. — Ако беше идвала, щеше да е отбелязано в картотеката.

— Когато дойде, сама ли беше?

Доктор Йънгстън се поколеба.

— Не — изрече той замислено. — Придружаваше я мистър Трейси. Всъщност той я накарал да дойде. Винаги се безпокоеше много за нея.

— Как преживя той загубването на детето?

— Тежко, Не, всъщност не чак толкова тежко. Безпокоеше се повече за здравето на мисис Трейси. Имаше почти бащинско... — Йънгстън помълча, докато мълчанието стана непоносимо — ... чувство за собственост — добави той.

— Споделяше ли, мисис Трейси това чувство?

Йънгстън се усмихна иронично.

— Бащиното чувство за собственост ли?

— Разбирате ли какво имам предвид? Обичаше ли го тя?

— Въпросът е особен, сержанте.

— Но необходим, докторе. В течение на няколко месеца вие сте били близко до тази жена... по-близко от всеки друг. В много отношения дори по-близко от мъжа ѝ. Изглеждаше ли тя щастлива?

— Сержанте, една бременна жена може да бъде всякаква. Щастлива, нещастна, уплашена, отчаяна...

— Доктор Йънгстън, напомням ви, че само седемнайсет пъти вечер Линда Трейси е вземала приспивателното, което вие сте ѝ предписали, и вероятно е заспивала. А нейният съпруг ми каза, че се обаждал по телефона на жена си всяка вечер в десет часа, точно преди тя да вземе приспивателните си таблетки и да си легне. Някой е лъгал, докторе. Или Честър Трейси е лъгал мен, или Линда Трейси е лъгала мъжа си. Затова ви запитах дали изчезналата снощи жена е обичала съпруга си.

Доктор Йънгстън не беше наивен. Хората се женят по много причини; понякога и по любов. Той дълго се колеба, преди да отвърне.

— Не мога да отговоря на това — каза той.

— Не можете или не искате, докторе?

— Не мога, сержанте. На вас ви трябват факти, нали? Запитайте ме нещо, на което да съм в състояние да ви отговоря с факти, и ще ви съдействувам.

Той беше непреклонен. Бе време да сложи диагноза, да анализира положението, да направи догадки или просто да сподели банални клюки; ала доктор Йънгстън не избра никоя от тези възможности и устните му бяха твърдо стиснати. А Шели признаваше поражението си, щом го сполетеше.

— Само още един въпрос — каза той. — Какво точно беше състоянието на мисис Трейси, когато я видяхте за последен път?

— Физически тя бе отлично — заяви Йънгстън.

— Благодаря ви, докторе. Ако се сетите за нещо друго, за някакъв факт, разбира се, който би могъл да ни помогне, името ми е Шели. Майк Шели. Можете да ме намерите в полицейското управление.

Двайсет и осем таблетки в едно шишенце и засъхнала кал по обувките ѝ за разходка. Думите образуваха нещо като джунгла в главата на Шели. Той продължаваше да търси Линда Трейси — не, разбира се, в онази малка стаичка в полицейското управление, където Честър Трейси ги умоляваше да действуват.

— Не сте ли намерили още таксиметровия шофьор? Боже мой, жена ми я няма от близо дванайсет часа!

— Открихме таксиметровата компания, мистър Трейси. Тя е от големите и беше нужно доста време, докато намерим списъка на поръчките. Шофьорът се казва Берендо... Дон Берендо.

— Какво казва той?

— В момента не е на работа. Изпратихме двама души да го доведат.

— Добре, добре! Но кога ще намерите Линда? Боже мой!

Не, Шели не можа да измъкне много от Честър Трейси. По-лесно е да разговаряш с човек, който се владее добре. Човек с половин глава по-висок от Шели, жилест, но силен. Черна къдрава коса, бели зъби, непринудена усмивка.

Казваше се Лео Манфред. Към трийсетгодишен. Живееше в малък апартамент над гараж, в който имаше — както се виждаше през разтворените врати — бракувани мебели под наем, каруца и автомобил с гюрук и прицеп за ремарке. Вътрешността на апартамента,

мебелиран с две големи кушетки и стереоуредба, от която се лееше джазова музика, беше богато украсена със снимки на коне, както и с малка колекция бокали. Самият Манфред беше пременен в панталони от габардин, дебело плетено поло и каубойски ботуши. Между белите му зъби стърчеше груба лула от корен на изтравниче, която той извади от устата си, щом видя значката на Шели. Беше още рано сутринта и Лео Манфред не очакваше посетител.

— Идвам от конюшнията — обясни той. — Показвах един кон на евентуален купувач. Паломино, добра порода. Обичам да го извеждам рано, докато е бодър.

— Аз пък мислех, че сте на дневна смяна — рече Шели.

— Какво? Къде?

— В Авиационната школа.

Ето че посещението се оказа служебно, при което Лео Манфред толкова се обърка, че даде възможност на Шели да се сдобие с известни сведения. Вече нямаше и следа от непринудената усмивка на Манфред.

— От една седмица не съм там — каза той.

— А какво се случи преди една седмица?

— Напуснах. Животът е твърде къс, за да го пропиляваш в работа, която не ти харесва.

Манфред отиде до стереоуредбата и намали силата на звука. Джазът звучеше едновременно с разговора като глухо пулсиране на сърце.

— Заплатата ли е малка? — попита Шели.

— Заплатата е добра — каза Манфред. — Просто имах нужда от промяна. Слушайте, какво става? Да не би някой да е офейкал със заплатите.

— Някой — отговори Шели — е офейкал с жената на Честър Трейси.

Майк Шели ценеше добрия джаз, а това, което се носеше от стереоуредбата, беше много добър джаз. Гладко, спокойно и добре изпълнено, също като държанието на Лео Манфред, който реагира на това съобщение с леко потрепване на лицевите мускули, което само специалист би забелязал. А после зачака, защото ако почакаше, Майк Шели щеше да престане да слуша джаз и да му разкаже същото, което

бе разказал вече на единствения друг човек, за когото беше известно, че се е познавал с Линда Трейси.

— Защо ми разказвате това? — запита той най-сетне.

— Честър Трейси спомена вашето име.

— Да не би да мисли, че съм офейкал с Линда?

Манфред владееше изражението на лицето си, но не и гласа си. В тона му се прокрадна явно насмешлива нотка.

— Какво й има на Линда Трейси? — попита Шели.

— Без коментар — отвърна Манфред.

— В такъв случай ще бъда принуден да ви запитам къде бяхте снощи в десет и половина?

Честър Трейси бе назовал двама мъже, които познаваха жена му. Единият беше лекар, който не пушеше; другият — човек с кон за продан, стигнал здраво с пръсти мундщука на лулата си.

— Сега разбирам — рече Манфред. — Аз запознах Линда с Честър... той трябва да ви е казал това.

— Каза ми — отвърна Шели.

— И сега искате да разберете какво зная за нея. Е, нищо не зная. Линда беше едното от двете момичета, с които веднъж имах среща. Мисля, че не знаех дори фамилното й име, преди да върже Честър.

— Да го върже ли? — повтори Шели.

— Тя беше от ония... затова я отстъпих на Честър. Търсеше си мъж, а Честър изглеждаше като в кърпа вързан.

Лицето на дете, залепило нос на витрината, помисли си Шели.

— Имаше вид на потенциален съпруг — обясни Манфред. — Аз нямам такъв вид. Повечето жени веднага усещат това; на някои им идва изневиделица — като удар по главата.

— А как го прие Линда? — попита Шели.

Джазът взе да му омръзва. Снимките на коне, накачени по стените, бяха по-интересни. На някои от тях Лео Манфред бе възседнал коня, на други стоеше до коня; на една Манфред показваше коня на хубава блондинка. И Манфред, и блондинката носеха тъмни очила, но бе ясно кои са. Блондинката беше Линда Трейси.

— Коя беше другата дама на онази среща? — попита настоятелно Шели. — Паломино ли?

Няколко секунди Манфред не каза нищо. Той все още владееше лицето си, ала жлезите му вече реагираха. Бръчките на челото му се

овлажниха от пот.

— Вижте какво — рече той внезапно, — снощи дори не бях в града. Вчера ходих с колата си в Сан Диего да проверя на едно място, където искам да работя. Върнах се към полунощ.

— Сам ли пътувахте?

— Сам ли? Разбира се. Сержанте, аз познавах това момиче само две седмици, преди да го представя на Честър. Ходехме на танци и тъй нататък. Чифтосах я с Честър ей така, на шега. Той се страхуваше от жените. Не предполагах, че ще лапне по нея. Според мен Линда не беше жена за Честър. Мисля, че тя е нагласила оная работа снощи, за да се отърве от него.

— Защо? — попита Шели.

— Разцъфнала любов. Линда винаги е била романтична жена с въображение.

— Тя не е единствената — каза Шели студено. — Ако мисис Трейси е искала да избяга с друг мъж, можеше да предизвика една голяма кавга с Честър и тогава да изчезне. Щяхме да класифицираме това като още една семейна кавга и да изчакаме три дена, преди да съобщим за изчезването ѝ.

Джазът беше добър, но свърши. Лео Манфред отиде до стереоуредбата и я изключи. Беше гърбом към Шели и в този момент като че ли настръхна.

Обърна се и каза:

— Просто се постарах да ви бъда полезен, сержанте.

— Благодаря — отвърна Шели. — Ще ми бъдете много полезен, ако намерите някого в Сан Диего или по пътя насам, който ще подкрепи твърдението ви, че в десет и половина снощи сте пътували сам в колата си.

Дон Берендо. Той още изглеждаше сънлив. Копя гъста, непокорна черна коса, която се бореше за място на темето му, бе избуяла и върху челото. Той не бе имал време да се обръсне, преди да го доведат на разпит, и брадата му бе набола. Носеше кафяво кожено яке и мачкаше в ръце шофьорската си фуражка.

— Взех тоя човек от летището — каза той. — Излезе от чакалнята на „Интерконтинентал“ и ме спря точно като се готвех да

тръгна; бях свалил един джентълмен и една дама, които щяха да летят за Париж. И двамата трябва да бяха към седемдесетте, ама милички като тръгнала на меден месец млада двойка. Париж! — Лицето на Берендо разцъфна в сънлива усмивка. — Бас държа, че прекарват дяволски весело във „Фоли Бержер“.

— А човекът, който излезе от чакалнята — настоя Кьониг. — Как изглеждаше той?

— Той ли? Чакайте да помисля. Беше с шлифер... такива носят частните детективи, кафява мека шапка с прихлупена периферия, тъмни очила.

— Тъмни очила и шлифер? — повтори Шели.

— Какви ли ги няма на международното летище, сержанте.

— Какъв беше на ръст? — запита Кьониг. — На тегло? Пълен или слаб.

Берендо се намръщи. Втренчи се в Кьониг; втренчи се в Шели. После се втренчи и в Честър Трейси, който, седнал на ръба на стола, направо се бе превърнал в слух. Изведнъж Берендо се развесели.

— Беше горе-долу колкото мен на ръст — каза той. — Среден ръст. Не разгледах добре лицето му... периферията на шапката и очилата ми пречеха.

— Имаше ли багаж? — попита Шели.

— Не, нямаше. Заинтересувах се за това. Провериха го — десет и половина свалих онзи човек на адреса, който ми даде. Тогава ми даде този адрес — къщата, за която говорите, била на Питърсънови. Там живее този човек, Трейси де. Непрекъснато ме подканяше да бързам.

— В колко часа го взехте от летището?

— В десет и десет. Отбелязах това в пътния си лист. Преди десет и половина свалих онзи човек на адреса, който ми даде. Каза ми да почакам на пътя със запален мотор, докато отиде в къщата отзад. Нямаше го около две минути. Когато се върна, помислих, че пак ще тръгваме; но той само отвори задната вратичка, застана там и запуши цигара. След около една минута дойде жената.

— Видяхте ли жена ми? — попита Честър. — Как изглеждаше тя?

— Уплашена — отговори Берендо. — Не, има по-точна дума... потресена беше.

— Като че е научила лоша новина ли? — подхвърли Шели.

— Нещо такова. Качи се в таксито, а мъжът — след нея. Измъкнах се от алеята за коли и поех обратно към летището, като си мислех, че трябва да гоним самолет, и се чудех как един човек може да тръгне така и да забрави жена си вкъщи.

— Разговаряха ли? — запита Кьониг. — Чухте ли някакъв разговор?

Берендо се поколеба.

— Аз бях зает с шофирането — каза най-последно. — Чаакайте... имаше нещо. Цигарата. Мъжът ѝ даде цигара. Тя сигурно беше нервна, защото изхаби три клечки, докато я запали.

— Тя ли изхаби клечките? — повтори Шели. — Мъжът не и ли завали цигарата?

— Не. Дори не седна до нея. Настани се в единия край на седалката, а тя — в другия, и двамата бяха напрегнати. Помислих, че може да са се карали и затова той е трябвало да се върне да я вземе. Тогава се случи нещо странно. Знаете къде Еърпорт Булевард се пресича със Сенчъри... онова кръстовище точно преди летището? Докато карах, все си мислех, че трябва да гоня самолет и започнах да увеличавам скоростта, за да мина на зелено. Ама онзи се наведе напред и рече: „Тук завий наляво!“ Натиснах спирачките, мислейки, че се шегува. „Слушайте, мистър“ — понечих да възразя; ама той ме сръза: „Казах, тук завий наляво“! Е, добре, нали е клиент. Завих наляво.

— Къде отидохте след това? — попита Шели.

— Минахме само около половин пряка — до оня, Изследователския институт на авиацията. „Спри тука!“ — заповяда той и спрях. Жената слезе, мъжът също слезе и ми плати. „Да чакам ли?“ — попитах го аз. „Няма нужда“ — отговори той. Не можех да проумея какво става, но както казах, всякакви съм ги виждал.

— Влязоха ли вътре? — запита Кьониг.

— Това е интересното — отвърна Берендо. — Понечих да тръгна, но усетих, че нещо гори. Спрях и погледнах отзад. Жената беше изпуснала цигарата си в колата и килимчето димеше. Спрях, отворих задната вратичка и естествено погледнах натам, където бях оставил ония двамата, защото ми дойдоха наум няколко хубави приказки, дето ми се щеше да им кажа, ама те бяха изчезнали.

— Какво искате да кажете с това — изчезнали?

— Каквото казах — изчезнали! Все едно че имах работа с призраци.

— Искате да кажете, че са влезли в сградата? — запита Шели.

— Невъзможно е да са влезли там. Тя е доста навътре в улицата — една от ония много модерни сгради: без прозорци, само един голям остъклен, вход, фойе с портиерска будка и редица врати по-нататък. Преди два месеца озелениха наоколо и прекараха дълга лъкатушна пътека, настлана с някакви каменни или по-точно аспидни плочи. Засадиха трева, която няма нужда от косене, а също дървета и храсти, та да не прилича на завод. Нощем край пътеката светят матови глобуси, а във фойето блестят лампи. На пътеката нямаше никого, във фойето също нямаше никого.

— Възможно е да са минали през някои от страничните врати — предположи Кьониг.

В този момент Дон Берендо се усмихна сънливо, но някак лукаво.

— Тази пътека се вие цели петдесет-шейсет метра — каза той, — а аз още не се бях отделил от бордюра. С какво са стигнали до входа? С ракета ли?

Имаше само един начин да се провери разказът на Берендо — разходка до Авиационната школа. Минаваше единайсет, когато Шели и Кьониг пристигнаха. Берендо се оказа прав. Пътеката, настлана с аспидни плочи, с бял чакъл помежду им, образуваше огромно S, което завиваше към входната врата от огледално стъкло. Цялото фойе се виждаше от улицата. — Било е тъмно — напомни Кьониг. — Храстите може да са хвърляли сенки.

— Храстите може да са послужили за скривалище — каза Шели.

На половината път до входа, на първата извивка на пътеката, някаква полутропическа растителност образуваше подобна на ветрило преграда, която стигаше до зданието. Шели излезе от пътеката и се приближи до живия плет. Растителността беше плътна и мека като възглавница, като гъсто изтъкан килим. Краката потъваха в нея и тя отново се изправяше. Ала установи, че зеленината не е само за украса. Тя закриваше не толкова живописната гъста телена мрежа, с която бяха оградени местата за товарене и паркиране отстрани и зад сградата.

Отначало изглеждаше като че няма никаква пролука в оградата; после Шели забеляза една вратичка, вероятно използвана от градинаря. Тръгна към нея, после спря. В тревата — кръгла дупчица, голяма почти колкото един цент, малко сплескан от едната страна. Наблизо едва течеше фонтанче, което оросяваше почвата. Очите на Шели зашариха по това пространство. Други дупки нямаше. Той продължи към вратичката, следван по петите от Кьониг; беше заключена. Над един звънец на стената на сградата имаше табелка: „Звънете, за да ви пуснат.“ Шели позвъни. След няколко минути се появи пазач с униформа, поиска документи за самоличност и вместо тях, му бяха показани полицейски значки. Вратичката се отвори. Вътре Шели се обърна и огледа ключалката.

— Може ли това да се нагласи така, че да остане незаключено?
— попита той.

— Отвътре — отговори пазачът.

— Много удобно — каза Шели.

Подминаха пазача и товарната платформа и продължиха към паркинга, който се разстилаше пред тях с две редици на шест коли. В това време един служител по риза, повикан от пазача, дойде да се осведоми по каква работа са дошли. На значката му пишеше, че е С. Х. Досън, инспектор, отдел Е.

— Колко служители имате тук? — попита Шели.

— Четиристотин и петдесет — приблизително — отговори Досън. — Триста на дневна смяна и сто и петдесет втора и трета.

— Екипи с намален състав — подхвърли Кьониг.

— Донякъде. Знаете ли, ние произвеждаме много прецизно оборудване за военновъздушните сили. Дневната смяна е предимно производствена, но голяма част от експерименталната ни работа изисква денонощни смени. Нощем поддържаме работилница с малко хора и транспортен екип, но техническият персонал е почти в пълен състав.

Шели продължаваше да оглежда паркинга.

— Прецизно оборудване — каза той. — Това предполага пропуски и проверки на входа за всички служители.

— Именно.

— И никой не може да влезе или да излезе оттук, пеша или с автомобил, ако пазачът или дежурният не го познават.

— Не може без съответните документи — отговори Досън. — Какво интересува господата полицаи? Вътре имаме служител от военновъздушното разузнаване.

— Не става дума за такова нещо — каза Шели. А после помълча, размишлявайки. — През цялото денонощие — произнесе той замислено. — Мистър Досън, имате ли в момента в завода човек, който да е бил тук през миналата нощ?

Досън се усмихна уморено.

— Няколко души — призна той, — между които и аз. Ние правим опити...

— Да познавате служител на име Честър Трейси?

За момент изглеждаше, като че се е натъкнал на стена, но изведнъж Досън се оживи. Честър. Разбира се, че познава Честър. Той отговаря за инструменталния цех през нощната смяна.

— Видяхте ли го миналата нощ?

Досън бе озадачен, но все още отзивчив. Честър прекарал по-голямата част от нощта в лабораторията, но излязъл да пие кафе...

— По кое време? — попита Шели.

— Време ли? Ние губим всякаква представа за време, когато правим опити. О, да, помня. Беше единайсет часът. Точно единайсет. Погледнах часовника над машината за кафе, като все си мислех, че ще се прибера вкъщи до полунощ. Само че още съм тук.

— Къде беше Честър?

— До машината. Ръчката за захарта заяждаше и той ми я поправи. „Скучна нощ — каза. — Имам нужда от нещо ободряващо.“ Струва ми се, че търсеше оправдание за присъствието си, тъй като не беше време за редовната почивка. Някои работници винаги предпочитат чистичката работа дори когато си има недостатъци. — След това Досън млъкна и, изглежда, се замисли върху целия разговор.

— Надявам се, че Честър не си е навлякъл никакви неприятности — рече той, — нито пък жена му.

— Защо споменавате жена му? — попита Кьониг.

— Защото е болнава. Зная с положителност, че Честър ѝ телефонира всяка вечер по време на почивката в десет часа. Една нощ — е, преди около шест седмици — го заварих до телефоните, беше като обезумял. Тази нощ духаше силен вятър и телефонните жици бяха скъсани. Той обясни колко нервна била, откакто загубила детето си.

Беше толкова разстроен, та му казах да изкръшка от работа и да си иде вкъщи да види как бурята се отразява на жена му.

— Да изкръшка ли? — каза Шели.

— За Честър това беше лесно. Той има работа главно в началото и в края на смяната. Може да се измъкне неусетно през товарния изход.

— Така ли направи?

— Да, точно така. Около четиридесет и пет минути по-късно забелязах, че пак е в цеха. Подкачих го, че като си е отишъл, дори не е спрял мотора на колата, и той ми каза, че жена му спяла и не искал да я безпокои. Честър е добросъвестен работник, господин полицай. Не бих казал същото за никой друг.

— Все пак е трябвало да мине с колата си покрай портиера — забеляза Шели.

— Да, минал е.

— Има ли начин да се установи дали някой е напуснал паркинга ви с колата си снощи между смените.

Начин имаше. Той отне малко време, но нищо не се промени. Двама офицери напуснали паркинга, а също и жената на един от работещите до късно техници, която му донесла диетична храна за вечеря. Никой друг. Така че оставаше да се зададе на отзивчивия мистър Досън само още един въпрос.

— Познавате ли бивш служител на име Лео Манфред? — попита Шели.

Този път Досън се усмихна.

— Донжуанът на чертожната дъска — каза той. — Лео беше добър човек, но много разхайтен. Напусна ни. Ще се върне, когато се позабрави работата.

— Каква работа, мистър Досън?

— Това, което го е накарало да реши, че е време да се махне — вероятно някоя жена. Лео обича жените, но ги зарязва. — Изведнъж Досън млъкна и се втренчи в безизразните лица пред себе си. — Май няма да има никаква полза, ако запитам защо е целият този разпит — добави той.

Шели му даде единствения възможен отговор.

— Ще има толкова полза — каза той, — колкото ако ви запитаме какви опити сте правили снощи.

Когато се озоваха отново на тротоара, Майк Шели постоя на тротоара, за да наблюдава автомобилното движение на кръстовището пред входа на летището. Повечето коли, отиващи към летището, бяха такситата. Той преброи шест, преди Кьониг да го повика обратно в радиофицираната кола. Търсеха ги от полицейското управление. Доктор Йънгстън бе дошъл да даде показания.

Факти. Това бе последната дума, която Шели и доктор Йънгстън си казаха на раздяла. Докторът чакаше сам в една малка стаичка. Предупреди, че показанията му са, поверителни.

— Това е сержант Кьониг — обясни Шели. — Той работи с мен върху случая.

— Много добре — рече Йънгстън. — Мисля, че трябваше да ви кажа това, когато дойдохте в кабинета ми тази сутрин, но нямах време, да осъзная сериозността на положението. Пък и между лекаря и пациента има неща, които са свети като онези, които свещеникът чува в изповедалнята. Казах ви, че мисис Питърсън ме повика. Тогава всичко беше свършено, но мисис Трейси не знаеше какво се е случило. Когато ѝ казах, тя спомена нещо, което може би има връзка с изчезването ѝ.

— Какво каза тя? — попита Шели.

— Обадила се на някого.

— На съпруга си ли?

— Съпругът и се казва Честър. Името, което назова, беше Лео.

Йънгстън можеше да каже и повече, но не му дадох възможност. Откъм вратата се чу шум; Йънгстън, Шели, Кьониг, всички се обърнаха едновременно. Честър Трейси стоеше там и ги гледаше с тъжни очи.

— Лео... — повтори той като ехо.

— Мислех, че сме сами — заяви Йънгстън.

— Той е отвлякъл Линда. Лео. Ще го убия!

Честър Трейси беше все още на вратата, но в следващия миг вече бе изчезнал. След като се съвзе от изненадата, Шели поведе всички навън. Коридорът бе вече пуст; лампичката на асансьора показваше, че той слиза надолу.

— Кой е Лео? — попита Кьониг. — Къде се намира?

Лео беше мишена в другия край на града. Лео се намираше в апартамент с гараж, където Шели бе ходил веднъж, а Честър Трейси — навярно десет пъти. Сега асансьорът бе слязъл долу и Трейси сигурно вече тичаше към своя автомобил. С мрачно лице Шели гледаше как светлинката пълзи отново нагоре.

— Лео — каза той — се намира там, където отиваме веднага!

В задната част на апартаментата с гараж, която не се виждаше от улицата, една плъзгаща се стъклена врата се отваряше към слънчева тераса. Малко след пладне слънцето надникна над покрива и обля терасата с топлите си зимни лъчи. Лео Манфред се бе изтегнал на ниския шезлонг. Той беше все още с ботуши и каубойски панталони, но бе свалил пуловера. Захвърли тъмните си очила на една масичка наблизо и затвори очи. Можеше да заспи, ако не беше дразнещият шум, идещ от шосето долу. Най-после шумът престана и Лео се отпусна. До момента, когато една сянка падна върху голите му гърди. Тъй като слънцето не грееше ярко, въздухът бе студен. Лео отвори очи и погледна. Над него се бе надвесил Честър Трейси, метнал шлифер на дясната си ръка, с кафява мека шапка в лявата. Той наблюдаваше как Лео отваря очи, а после с презрителен жест хвърли шапката върху гърдите му.

За опора Лео смъкна единия си крак на пода.

— Честър... — проговори той.

Шлиферът се плъзна от ръката на Честър. В нея стискаше пистолет. Нямаше време за разговор, само миг за действие. Лео хвърли шапката в лицето на Честър и се хвърли напред. Честър успя да стреля само веднъж, наслуки, после ръцете на Лео обгърнаха тялото му и го блъснаха назад в стаята със стъклени врати. Честър падна, а Лео се освободи и хукна към стълбището. Бе стигнал до гаража, когато пред него се изпречи мощното тяло на Майк Шели с пистолет в ръка.

— Хвърли пистолета! — заповяда Шели.

Лео се завъртя кръгом. Честър се бе надвесил над него от горната площадка на стълбището. Той бе взел отново пистолета си и се целеше в главата на Лео.

— Аз намерих шлифера — крясна той — и кафявата шапка...

— Хвърли пистолета! — повтори Шели.

— Намерих ги... в шкафа на Лео!

— Хвърли го или ще стрелям в ръката ти!

Сега срещу Честър не стоеше само Майк Шели; Кьониг бе дошъл зад него. Ръката с пистолета бавно се отпусна... пистолетът падна.

— Слезте! — заповяда Шели.

Честър се подчини. Слезе и застана на няколко крачки от Лео, а Кьониг се завтече горе да намери и донесе шапката и палтото. Като ги видя, Честър възвърна способността си да говори.

— Накарайте го да каже какво е направил с моята Линда — настоя той. — Накарайте го да каже!

— Аз не съм направил нищо на Линда — възрази Лео. — Бях в Сан Диего...

— Отвякъл си я с такси! Ти винаги си бил луд по Линда!

Шели пое шапката и шлифера от ръцете на Кьониг; изглеждаха доста стари.

— Аз да съм бил луд по Линда? — кресна Лео. — Да бъдем наясно. Линда беше луда по мен! Защо мислиш, че се омъжи за теб; ще ти кажа защо. Защото беше луда по мен, а аз не я исках. Омъжи се за теб, за да ме вбеси...

Честър вече нямаше пистолет. Но преди някой да успее да го спре, той се хвърли към Лео и го блъсна назад към вратата на хладилника, сложен сред мебелите на хазаина. Лео изпъшка и политна. В този момент вратата на хладилника бавно се отвори, с което издирванията на Майк Шели приключиха. Всичко бе извадено, за да се освободи място за трупа на Линда Трейси.

— Боже мой! — ахна Лео. — О, боже мой!

Доктор Йънгстън пръв се овладя от шока на откритието. Той се приближи до трупа и направи бърз оглед. Линда Трейси беше ударена по главата.

— С обичайния тъп инструмент — каза той. — Мъртва е. Мъртва е най-малко от дванайсет часа.

— От малко повече — каза Шели тихо. — От около 10 часа и 55 минути миналата вечер.

Думите му прозвучаха странно сред мълчанието, което все още цареше в гаража.

— Отде знаете това? — попита Кьониг.

— Защото — отговори Шели — ако са нужни осемнайсет минути, за да се стигне с кола от Изследователския институт на Авиационната школа до къщата на Трейси, трябва да е нужно същото време, за да пристигнеш от къщата на Трейси до Изследователския институт. Разсъдете, Кьониг. Шофьорът на таксито ни каза, че взел човек с шлифер, кафява мека шапка и тъмни очила в десет часа и десет минути пред чакалнята на летището. Тръгнал към адреса на Трейси, пристигнал там малко преди 10,30, взел Линда Трейси и поел към Изследователския институт, където свалил пътниците си.

— Където те веднага изчезнали — добави Кьониг. — Безследно.

— Но не са изчезнали. Заобиколили зад храстите и тръгнали към вратата в широката ограда, а после... — Шели подаде шлифера и шапката на Кьониг и се приближи до трупа. Той беше напълно облечен — леко светлокафяво палто, син костюм, черни обувки. Измъкна дясната обувка и огледа токчето. То беше много висока и тясно, с връх почти колкото едноцентова монета и сплескано от едната страна. — Доктор Йънгстън, ако на жена, носеща такава обувка, нанесат силен смъртоносен удар изотзад, отляво, тежестта на тялото ѝ няма ли да падне върху десния крак?

— Предполагам, че така ще стане! — каза Йънгстън.

Палецът на Шели разчопли остатъка от засъхнала кал върху токчето.

— По тревата в двора на Изследователския институт не остават следи — изрече той замислено, — ала близо до фонтанчето имаше малка кръгла дупка, която съвпада точно с това токче. Женските обувки са много интересни, особено тия на мисис Трейси. Тя има в шкафа си чифт пантофки от изкуствена кожа, купени преди по-малко от един месец; но подметките са протрити, сякаш много е танцувала. И в същия шкаф има чифт изкаляни ниски обувки за разходка. По пътя до пощенската кутия не е кално, обаче сигурно има кал по непавираната уличка, която води към голямата улица.

Продължавайки да държи обувката, Шели закрачи покрай зашеметения Лео и потресения Честър към багажника на колата на Лео. Отвори го и надникна вътре. Крик, щанга за монтиране на автомобилни гуми, резервна гума и сгъната, покривка за конско седло. Извади покривката с една ръка и после я захвърли обратно в багажника.

— И освен това — продължи той — остава въпросът за приспивателните таблетки, които Линда Трейси не е вземала... но е казвала на мъжа си, че взема. Какво ѝ пречело след всяко обаждане в десет часа да се измъкне през задния вход, да повърви по уличката и да се срещне с някой Очарователен принц, който да я заведе на бала? Но и тя като Пепеляшка е имала определен от вълшебницата час — три часа сутринта. В три, когато верният съпруг се върне, тя трябва да си бъде отново в леглото и да спи.

— Пепеляшка направила грешка — забеляза Кьониг.

— И Линда Трейси също. И нейният убиец.

— Аз бях в Сан Диего! — запротестира Лео. — В 10 часа и 55 минути пътувах с колата си към къщи.

— Ами през нощта, когато вятърът скъсал телефонните жици? — попита Шели. — Къде бяхте тогава?

Лео не отговори. Все още не можеше да се съвземе от шока.

— Не чакахте ли с колата си в края на уличката.

— Аз не съм я убил — запротестира Лео.

— ... с шлифера и кафявата шапка...

— Аз излязох с нея няколко пъти и нищо повече. Само... само няколко пъти...

— ... под уличната лампа, където можел да ви забележи всеки, който е имал причина да бъде подозрителен?

— Аз не исках да излизам с нея! — извика Лео. — Беше ми омръзнала. Затова си търсех работа в Сан Диего.

— Той лъже... — подзе Честър.

— Не — каза Шели твърдо. — Мисля, че не лъже. Но слуховете се разпространяват бързо в един малък завод, нали? Какво си помислихте, мистър Трейси, когато чухте, че Лео Манфред е напуснал и се мести на юг? Страхувахте ли се да не би да вземе и жена ви?

Въпросът завари Честър Трейси неподготвен. Той замига глупаво, като човек, заслепен от внезапна светлина.

— Палтото е на Лео — запелтечи той. — Шапката е на Лео...

— Да, и жена ви ги е виждала толкова често, че ще познае Лео моментално, ако той е бил мъжът, който е дошъл да я вземе с таксито. Но не би могла да познае един нов шлифер и една нова шапка — особено ако някой ѝ се е обадил по телефона в десет часа и е казал, че мъжът ѝ е претърпял трудова злополука и компанията праща човек да

я вземе с такси. Човекът, който дошъл да я вземе, гледал да не говори повече, отколкото е необходимо. Седнал в срещуположния край на седалката. Когато и дал цигара — не от онези, които пушел, а от купените от чакалнята на летището, където сигурно е държал шлифера и шапката на гардероб, — той я оставил сама да си я запали. Може да има една-единствена причина за такава предпазливост.

Шели стоеше с черните обувки в ръце, а пред него бяха напрегнатите лица на четирима мъже. Но едно лице беше по-напрегнато от другите.

— Ако Линда Трейси не е била разстроена — добави той, — тя е щяла да познае човека, който дошъл да я вземе, въпреки че е бил дегизиран. Тя го е познавала достатъчно добре. Това е бил нейният съпруг.

— Не — възрази Трейси. — Лео е бил...

— Всичко е било нагласено така, че съвпада с описанието на Лео, когато шофьорът на таксито дава показания. Това такси ме озадачи още отначало. Много лесно го издирихме. Не следяхте ли жена си от оная вечер, когато Досън ви е изпратил вкъщи и случайно сте открили, че тя не взема таблетките си в десет часа?

— Аз работя — каза Трейси. — Работя нощем.

— Но Досън ви е показал как да влизате и да излизате от завода по всяко време, без да се забележи отсъствието ви. Вие сте знаели, че тя излиза с Манфред, знаели сте също, че Манфред се мести в друг град. Вие сте убили жена си, мистър Трейси.

— Не...

— И направихте жалък опит да прехвърлите вината върху Лео Манфред. Начинът, по който го блъснахте преди малко в оня хладилник, беше красноречив. Ако Манфред беше сложил трупа на жена ви там, той нямаше да стои на пет-шест метра от него!

Автомобилът на Честър Трейси беше паркиран точно пред отворения гараж. Шели отиде до него и отвори задната врата. Рано сутринта прозорчетата бяха запотени; нищо не можеше да се види вътре. Но сега той откри парче брезент, вехт и мръсен, но изцапан с петна, които в полицейската лаборатория биха сметнали за интересни.

— Време на смъртта: приблизително 10 часът и 55 минути, докторе — каза той, — а после тялото било пренесено до паркинга.

След това Честър Трейси влязъл да изпие чаша кафе, преди да свърши смяната му. Но нощта не беше скучна, нали, Трейси?

Шели се обърна и зачака Трейси да му възрази, но това не стана. Честър Трейси бе свел глава и тихо плачеше.

— Линда — произнесе той. — Моята Линда... Лицето му бе като на дете, което е получило най-хубавата играчка от витрината на магазина и я е счупило.

С. Б. ГИЛФОРД УБИЙ МЕ НЕЖНО

Когато Уинт Маршъл чу този звук, макар далечен и слаб, той знаеше, че е изстрел. Дали го бе очаквал? Или пък се бе надявал да го чуе?

— Уинт, какво беше това? — попита от другия край на дългата маса жена му Вивиан, спокойна, хладнокръвна.

— Не зная.

Излъга. Знаеше. Беше изстрел.

— Всъщност, мили, звучеше почти като пистолетен изстрел. — Сивите и очи блестяха от светлината на свещите. — Фил, Хариет, не ви ли се струва, че приличаше на изстрел? — Тя се бе обърнала към гостите им, семейство Дженингс.

Уинт знаеше, че звукът беше от изстрел. Позна по посоката, от която бе дошъл.

— Уинт, мили, трябва да е било у Листърови. — Устните ѝ, само устните ѝ, се усмигнаха. — Мислиш ли, че са се изпозастреляли?

Той затвори очи, усещайки в стомаха си твърдата буца на страха. Затвори очи и това бе всичко.

Даяна Листър бе живяла в тази просторна съседна фермерска къща почти една година, преди той да се забърка с нея. Листърови имаха басейн и през лятото Даяна прекарваше по-голямата част от времето си в него и край него. Устройваха си увеселения там, шумът от които долиташе през живия плет, ѝ той и Вивиан бяха поканени два пъти. Уинт харесваше фигурата на Даяна и недвусмислените погледи, които му хвърляше тя. Хрумна му, че може би ще бъде интересно, ако се опита да разгадае тези погледи.

Но като че ли най-интересното в цялата тази работа беше забавното затруднение, породено от обстоятелството, че Даяна им

беше съседка. Бе нещо като игра — да се измъква от наблюдението на Вивиан, да я мами, да се наслаждава на измамата.

Всъщност всичко започна с телефонно обаждане през една дъждовна събота. В слънчеви съботни дни обикновено Уинт играеше голф. Може би Даяна познаваше донякъде навиците му. Може би знаеше също, че колата на Вивиан току-що е потеглила по алеята. Но потърси Вивиан.

— Жена ми отиде на някакъв базар — отговори ѝ той.

После настъпи пауза.

— Май днес и двамата сме изоставени — каза тя най-после. — Хауард трябваше да замине за Калифорния тази сутрин.

Той се усмихна, зарадван. Търпението му бе възнаградено. Тя бе поела инициативата. Сега той чакаше тя да направи поканата.

— Желаете ли чаша кафе? — запита тя.

— Няма да е зле — призна той небрежно.

— Тъкмо се вари. Защо не дойдете?

— Добре.

— Можете да минете през гаража. Оттам е по-пряко.

Уинт се измъкна от къщата си през вратичката на гаража.

Забеляза, че дърветата и храстите го закриваха почти напълно, ако не излезеше по алеята за коли на улицата, а минеше през една пролука в живия плет. Мокри листа навлажниха спортното му яке. Още няколко крачки — чудно колко гъста беше зелената завеса и в двора на Листъррови — и стигна до вратичката на съседския гараж.

Там се поколеба, наслаждавайки се на примамката, изкушението, риска. После влезе.

Даяна беше в кухнята. Тя носеше три четвърти панталони и блуза с дълъг ръкав, спретната, изискана, привлекателна, нищо очебийно, не повече, отколкото бе необходимо за непредвидена среща на чашка кафе.

Седнали във всекидневната, в двата края на канапето, някак бързо станаха близки.

— Вивиан е все заета, нали? — подзе Даяна.

— Тя е активна членка на клуб.

— Значи не е добра домакиня.

— Нашата прислужница е на непълнен работен ден и върши по-голямата част от домакинската работа.

— Би била идеална съпруга на Лауард.

— Какво искате да кажете?

— Той отсъства толкова често. Все е извън града. Пък и не е много претенциозен.

Очите им се срещнаха — продължителен прям поглед. Беше само въпрос на време, на подготовка, на любезности. Нали и двамата бяха възпитани хора...

— Уинт, мили — каза Вивиан от другия край на масата за ядене — не те ли интересува поне мъничко какъв беше оня звук?

— Не!

Той избъбри отговора прекалено бързо. Веждите на Вивиан се повдигнаха почти незабележимо. Неспособен да срещне погледа ѝ, той набоде с вилица филийката препечен хляб в чинията си и започна да я реже ожесточено с ножа. Но и двете му ръце трепереха и сигурно тя забелязваше това. Тя забелязваше всичко. Не биваше да се издаде сега, след като през всичките тия месеци я бе мамил толкова успешно.

— Вивиан нищо ли не знае за нас? — бе запитала Даяна. Въпросът не беше нов. Даяна изпитваше почти болезнено любопитство към всичко, което се отнасяше до жена му.

— Нали ти казах — отговори той, стараейки се да бъде търпелив, — че Вивиан е прекалено заета.

Вечеряха в „Леон“ — заведение, в което нито Вивиан, нито която и да било от приятелките и някога би влязла. Можеха да бъдат спокойни, Хауард беше в Чикаго. Всъщност положението бе много удобно, от нищо не можеха да се оплачат. Стига Даяна да се задоволи с това. Той никога не ѝ натякваше за Хауард.

— Просто не мога да проумея — настояваше Даяна — как е възможно една жена да има неверен съпруг и да не усети нищо, да не се усъмни поне.

— А Хауард винаги ли ти е верен при тези дълги служебни пътувания?

— Напълно. — Тя каза това съвсем категорично.

— Как можеш да бъдеш толкова сигурна?

Тя сви почти голите си рамене.

— Той ме обича.

Даяна отпи от своето мартини. Тя бе очарователна. По-скоро физически, с меденорусата си коса, с прекрасната си гладка, безупречна кожа, цялата винаги толкова свежа, благоуханна.

Но същевременно бе повърхностна, понякога Уинт си мислеше — почти глупава. Той много скоро бе забелязал това. Но пък от колко ли жени можеше да се очаква да бъдат физически привлекателни и плюс това умни? Виж, Вивиан беше умна. Интелигентна.

Хауард Листър вероятно обичаше тази своя хубава жена. Хауард беше лековерен. Трудолюбив, амбициозен, много тъп, но способен да обича Даяна, да я обгръща с нежност и преданост, и толкова глупав, че не можеше да си представи изневяра.

— Кога ще кажеш на Вивиан? — запита внезапно Даяна.

— Какво да ѝ кажа?

— За нас, за теб и мен — рече тя.

Обзе го мъчително смущение.

— Аз не мисля да ѝ казвам — отговори той.

— Но трябва, мили. Точно за това искам да поговорим сега. Защото аз искам да кажа и на Хауард...

Той стисна силно ръката ѝ, за да я накара да млъкне.

— Не разбирам защо — заяви откровено, — защо трябва да казваме на някого каквото и да било.

— Но ще трябва да кажем.

— Защо?

— Все някога трябва да се разведем.

— Развод ли!

— Не можем да караме вечно така.

Той я изгледа втренчено. Не, разбира се, не бе и помислял, че това положение ще продължи вечно. То беше просто приятно и толкова.

— Ако Вивиан още не е подразбрала, просто ще трябва да ѝ кажеш.

— Даяна, моля те, изслушай ме. — Той се приближи до нея на кожената седалка така, че раменете и коленете им се докоснаха. Докато едната му ръка стискаше нейната нежно и успокоително, другата

галеше леко голото ѝ рамо. — Мила, не разбираш ли в какво затруднено положение съм поставен?

Тя поклати отрицателно глава; беше искрена.

— Работата ми... фирмата ми... Аз дължа всичко на семейните връзки на Вивиан.

— Какво значение има това?

— Какво значение ли! Ако се разведе с Вивиан, ще умра от глад. Ще умрем от глад.

Очите ѝ бяха топли, любящи. Тя се наклони още по-близо до него и нежно докосна с устни неговите.

— Уинт, мили, това няма да има значение за мен. Ще бъде интересно да умрем от глад заедно.

Ако някога се бе съмнявал, че е повърхностна и глупава, сега тези съмнения мигом се разпръснаха.

— Не искаш ли да се ожениш за мен, Уинт?

— О, разбира се, че искам. Но не мислиш ли... — Той направи един последен, отчаян, безнадежден опит. — Не мислиш ли, че всичко е много хубаво така, както си е сега? В края на краищата ние имаме само преимуществата без неприятности.

Изражението на очите ѝ не се промени — дълбоката любов беше примесена със също толкова дълбока увереност. В този момент той със съжаление заключи, че това е краят.

Вивиан от другата страна на масата за ядене го наблюдаваше внимателно.

— Уинт, няма ли да направиш нещо?

— Какво да направя?

— Например да отидеш у съседите и да разбереш какво става.

Той се опита да се ориентира в настоящето, да се откъсне от миналото. Колко ли време бе изтекло, откакто бяха чули изстрела? Една минута? Минута и половина?

— Каквото и да е станало, всичко е свършено вече — каза той.

— Свършено е — бе казал ѝ на Даяна.

Известно време тя го гледа втренчено, оставяйки мартинито си недокоснато. Очите ѝ бяха стъклени, без всякакво изражение, просто нещо като имитация на човешки очи. Душата на Даяна Листър се бе отдръпнала някъде дълбоко, в някаква скрита ниша, за да не я наранят.

Но Уинт продължаваше.

— Край — каза той.

Тя не искаше нито да възрази, нито да задава въпроси. Вярно, това беше като малка бомба и той не бе очаквал красноречие. Но нейното мълчание не му харесваше. В него имаше нещо злокобно.

— Разбираш ли, Даяна, всъщност нашите отношения не бяха сериозни. И двамата скучаехме много и установихме, че можем да се забавляваме заедно. После просто някак си се увлякохме. Ти се влюби в мен и, разбира се, аз също се влюбих в теб. — Той изрече тази лъжа без колебание. — Но ако се опитам да се разведа с Вивиан, това ще бъде край за мен. Аз съм на трийсет и шест години, Даяна. Знаеш, че не можем да продължаваме да се забавляваме, защото, както казах, ние сме влюбени един в друг. Затова има само един изход. Да скъсаме напълно. Отначало ще бъде трудно, но в крайна сметка така ще бъде най-добре.

Той млъкна, защото разбра, че няма полза. Тя седеше там, продължаваше да го гледа втренчено и да клати тъпо глава.

— Аз няма да те пусна, Уинт. — Думите дойдоха внезапно, гласът ѝ прозвуча тихо, уплашено. — Не бих могла да живея без теб. Аз те обичам, Уинт.

— Знам това, мила. Аз също те обичам и любовта ще ни помогне да преживеем този труден период, докато свикнем.

— Добре, няма да настоявам да се разведеш веднага с Вивиан. Все ще измислим нещо, докато сме заедно, докато...

— Не! Трябва да скъсаме веднъж завинаги, Даяна. Напълно и окончателно.

Най-после сълзите потекоха.

— Ще се самоубия!

* * *

И тъй сега, докато той и Вивиан гощаваха семейство Дженингс със скромна вечеря, отсреща, у Листърови, бе прозвучал изстрел.

Имаше опасност да го обземе паника. Вивиан бе подхвърлила язвително, че Листърови може би са се изпозастреляли, но той бе почти уверен, че Хауард е тръгнал на някое от честите си пътувания. От четири седмици не бе виждал Даяна, ала следеше внимателно къщата. Тя не се опитваше да му се обади по телефона, нито да му пише писма. Дори бе започнал да се надява, че се е отървал от нея, че се е измъкнал невредим.

Но дали сега в глупостта си, в неблагоприятието си не е стигнала дотам, че да се застреля? Не че това имаше голямо значение за него. Ако беше мъртва, щеше завинаги да се отърве от нея, докато съвсем не се е забъркал. Страшният въпрос беше: дали се е забъркал?

Съзнанието му, допреди малко помътено от спомените за това как се бе забъркал в тази каша, най-после започна да се съсредоточава върху мрачното настояще. Ако Даяна се е застреляла, ако е мъртва, какво го свързва със самоубийството ѝ? Извън подозрение ли е?

Снимката! С ужасно, тягостно чувство си спомни, че бе отстъпил пред малко романтичната ѝ молба да ѝ даде своя снимка. „Да я държа до сърцето си, когато ти не си с мен“ — бе казала тя и Уинт се бе съгласил. Това бе погъделичкало самочувствието му — колко много го обожаваше тя. Уинт ѝ даде една малка моментална снимка, от ония, които правят за паспорт, и тя беше толкова щастлива, че я целуна, преди да я прибере в портмонето си. Къде ли беше сега тази снимка?

Щом започна да търси опасности, те се умножиха. Дали Даяна не е написала някакво писъмце? Самоубийците често постъпват така. Дали в това писъмце не е назовала името му, не е посочила кой е виновен? И как ще погледнат на това колегите му, а Вивиан?

Ами ако... ами ако опитът за самоубийство не е успял? Той виждаше страниците на вестниците, чуваше клюките — привлекателна блондинка прави опит за самоубийство; упреква прелъстителя-съсед — и Даяна, с малка драскотина на ръката, демонстративно превързана, ще бръщолеви истерично за разбитата си любов с Уинт Маршъл.

— Уинт!

— Да? — Той спря, разбра, че се е размърдал, че машинално е станал от масата, че излиза от стаята.

— Къде отиваш?

— Отивам да видя какво става у Листъррови.

Изхвъркна навън и пое по най-краткия път, през гаража.

Дъждът продължаваше да вали. В този момент си спомни смътно, че когато Дженингсови дойдоха, тъкмо бе започнало да ръми. Но вече бе закъснял, може би много бе закъснял, та за всеки случай пое направо. Не обръщаше внимание на калта, а едва не се подхлъзна.

Няколко прозореца на съседната къща светеха. Но не се виждаше нищо, защото пердетата в осветените стаи бяха спуснати. Къщата беше тиха, сякаш опустяла.

Направи две крачки към предната врата, готов да почука или да позвъни, но разсъди, че някой там вътре може да е жив и да държи пистолет — Хауард, който ще го насочи към него или към Даяна, която може да поиска да отведе любовника, със себе си, като го застреля. Ключът на малката врата към гаража беше все още у него. Порови в портфейла си, намери го, пхна го в ключалката и отвори вратата.

Гаражът беше тъмен, но той познаваше пътя достатъчно добре, за да върви пипнешком покрай стената, докато стигна до кухненската врата. Кухнята също беше тъмна, но той пак беше на позната територия. Успя да намери пътя, без да вдига шум.

Най-близката светлина идваше от всекидневната. Запромъква се към нея. Видя, че една лампа е запалена. Светлината бе мъждива. После, зад ъгъла, видя Даяна.

Беше сама, облечена в черна официална рокля, седеше точно в средата на канапето. Пистолетът лежеше в скута ѝ, но го стискаше с дясната си ръка, с пръст на спуська. В стаята се долавяше остра миризма на кордит. С пистолета бе стреляно. На лявата ръка на Даяна, близо до рамото, имаше дълбока червена рана, от която кръвта се бе стекла надолу към лакътя, по полата и по седалката на канапето.

Уинт се вторачи смаяно в нея. Тя бе отслабнала. Сега чертите ѝ бяха изострени, бузите ѝ — хлътнали. Под очите ѝ имаше тъмни, подпухнали кръгове, подчертавани от смъртната бледност на лицето, ала самите очи бяха зачервени, помътени. Тези очи не гледаха в нищото и Уинт Маршъл се запита: дали тя не си представя, че се е самоубила, че е вече мъртва?

Но през главата му пробягаха и още по-лоши мисли, мисли за собствената му съдба. Вестта за това неизбежно ще се разчуе, както и обяснението за случилото се. Гласността, обвиненията, изневярата.

Вивиан — обект на съжаление и насмешки, тя няма да търпи нито миг. Уинт ще бъде уволнен, разорен, няма да има връщане назад.

Ами ако накара тази глупава жена да млъкне!

Оттук нататък Уинт действуваше, подтикван от най-дълбокия инстинкт за самосъхранение. Не спря, за да се подготви или да размисли. Приблужи се предпазливо до Даяна изотзад; застана от дясната ѝ страна. Тя не помръдна и отначало дори като че ли не усещаше присъствието му. Той седна до нея, но не много наблизко, като гледаше цевта на пистолета да не е обърната към него.

— Уинт, ти ми липсваше толкова много.

— И ти на мен.

— Значи се върна? — В безжизнените ѝ очи трепна светлинка.

— Аз съм тук...

— Май не съм насочила пистолета както трябва, отскочи. Уинт, ако ме напуснеш, ще намеря друг начин да направя това...

Разбира се, че ще намери. Тя беше упорита. Тъй че той нямаше избор.

— Мила, дай ми пистолета. Не искам да се нараниш.

Той провря ръка под нейната, обви с пръсти нейните, леко натисна с показалеца си пръста ѝ върху спусъка. Направи го нежно, внимателно. Тя беше покорна, не се съпротивляваше. Дори като че ли не забелязваше какво прави той или поне не разбираше.

Той повдигна ръката ѝ, която все още държеше пистолета. При това трябваше да извие малко китката ѝ, но успя да намести цевта на малкия пистолет между гърдите ѝ. Даяна бе доверчива, не се съпротивляваше. Все така нежно той натисна спусъка.

Гърмежът беше неочаквано силен. Главата на Даяна трепна; за миг, за секунда тя го погледна — знаеше, разбираше. После главата ѝ клюмна на другата страна и тялото ѝ се наклони навред. Той пусна бързо ръката ѝ и пистолета. Тя се свлече от канапето на килима — сгърчена купчинка, безмълвна и неподвижна.

Уинт се изправи и моментално се отдръпна. Видя локвата кръв, която се разливаше под трупа. А после забеляза и собствените си кални стъпки по килима. За момент едва не изпадна в паника, но разбра, че няма да се опитва да скрие, че бил тук.

Но трябваше да действува бързо. Гостите му сигурно са чули втория изстрел. Вивиан може да се обезпокои за него. Може да прати

Фил Дженингс да провери какво става или пък да дойде самата тя. Във всеки случай само след няколко минути някой щеше да бъде тук.

Той не можеше да претърси наоколо с тези кални обувки щеше да остави очебийни следи навсякъде, където стъпеше, затова се събу и се насочи незабавно към спалнята на Даяна. Изведнъж спря и изруга силно. Защо не бе запитал Даяна къде е снимката, дали е оставила писмо? Щеше да бъде толкова просто!

Бореше се с почти обзелата го паника. Лампата в спалнята светеше. Навред цареше безредие. Върши си работата, рече си той.

Всеки самоубиец оставя писъмце на такова видно място, че да бъде намерено. Един бърз оглед показа, че няма писмо, поне в тази спалня. Снимката — когато ѝ я даде, тя пъкна в портмонето си. Защо и сега да не е там?

Уинт се движеше бързо, извади носна кърпа, с която забърсваше отпечатъците от пръстите си върху всичко, до което се докоснеше. В шкафа имаше десетина портмонета. Но никаква снимка. Портмонето с парите на Даяна беше на тоалетната ѝ масичка. Кредитни карти, членски карти, всякакви боклуци, но не и снимка. В чекмеджетата на Даяна нямаше нищо. Кутия за скъпоценности...

Защо не я бе запитал къде е! Губеше самообладание, губеше сили, пилееше време. Трябваше да размисли.

Но изведнъж стана много късно. На вратата се позвъни. Когато отвори, насреща му стоеше Фил Дженингс. Като видя Уинт, изглежда, се успокои.

— Жената се е застреляла — каза Уинт. — Върни се да повикаш полиция и лекар.

Фил се мъчеше да надникне над рамото на Уинт. Уинт се отдръпна малко настрана, така че му позволи да погледне, но не и да влезе.

— А ти какво ще правиш? — попита Фил.

— Ще стоя тук.

Фил беше блед и толкова объркан, че не възрази срещу разпределението на задачите. Той изчезна в мрака на двора и Уинт затвори вратата подире му.

Сега разполагаше с няколко извънредни минути. Може би не повече от пет, зависи колко бързо ще се оправи Фил с телефонните разговори. Затова вече беше смел и само по чорапи. Палеше лампите

безразборно, претърсваше всяка стая, за да намери писмото. След две минути се убеди, че го няма, което беше обяснимо. Даяна не е мислила за мъжа си, а не би оставила писмо на любовника си тук, в тази къща. Това беше почти сигурно.

Но проблемът със снимката оставаше. Дали полицията ще претърси къщата? Защо да я претърсва? Не, Хауард ще намери снимката по-късно. Трябва да накара Хауард да мълчи. Може би...

Но вече нямаше къде да рови, освен ако обърнеш къщата с главата надолу. Изведнъж му хрумна, че Даяна може да е загубила снимката. Да, тя би могла да направи с нея какво ли не.

На вратата пак се позвъни. Сега беше вече много късно за каквото и да било; оставаше му най-безочливо да се прави на невинен. Прикрит зад спуснатите пердета, той нахлузи отново изкаляните си обувки. Когато отвори вратата, видя двама униформени полицаи и една кола на пътя.

— Тъкмо вечеряхме, когато чухме първия изстрел — подхвана той. — Аз живея в съседната къща...

Но двамата полицаи не се интересуваха от неговите обяснения. Те бяха дошли, за да вземат положението в ръцете си и да пазят, та хора като него да не пипат нищо. Той ги следеше, докато оглеждаха и си вземаха бележки.

Бележките бяха за лейтенант Бенджамин от отдел „Убийства“. Той беше дребен мургав мъж, който се движеше и говореше спокойно и никога не се усмихваше. Лейтенантът проучи положението, прегледа бележките и даде разпореждания. После се обърна към Уинт Маршъл.

— Чухме този изстрел от съседната къща — каза Уинт. — Имахме гости за вечеря и още седяхме около масата. Първо не направихме нищо, но жена ми все повтаряше, че приличало на изстрел и че трябвало да дойда тук да проверя. Е, дойдох и натиснах звънеца, но никой не ми отвори. Няколко лампи обаче светеха и помислих, че може би тук има някой, който е пострадал. И тъй, успях да се вмъкна през гаража и видях Даяна — мисис Листър, — бе седнала на канапето, цялата ѝ ръка беше окървавена и пистолетът беше още в ръката ѝ. Тръгнах към нея и рекох: „Дай ми пистолета.“ Тя размаха пистолета и ми рече да не се приближавам, затова се отдръпнах. Опитвах се да ѝ кажа нещо, но тя не ми отговаряше...

— Нищо ли не каза?

- Само ме предупреди да не се приближавам до нея.
— Добре, а после?
— Е, нямаше никаква полза от приказките ми. Тя се застреля.
— Видяхте ли я наистина да стреля втори път?
— Да.
— Опитайте ли се да я спрете тогава?

Уинт се поколеба. Той знаеше, че могат да се направят тестове и да се установи дали нечия ръка е стреляла с пистолет.

— Ами аз съм малко объркан, не знам какво точно се случи. Когато я видях да насочва пистолета към себе си, скочих към нея, за да се опитам да я спра.

— Борихте ли се за пистолета?

Уинт усети как дланите му се изпотяват.

— Ами не. Мисля, че стигнах до нея точно когато стреля, или миг след това, но борба за пистолета нямаше.

— Да, тя просто е паднала от канапето и се е строполила там, на килима.

Обяснението беше правдоподобно, малко мъгляво, както можеше да се очаква. Като свидетел на самоубийство Уинт би трябвало да изпадне почти в шоково състояние. Лейтенант Бенджамин не проявяваше нито съчувствие, нито подозрение. Той каза на Уинт, че може да се прибере у дома си и че по-късно пак ще го разпитат.

Вивиан и Дженингсови го чакаха. Вивиан беше толкова потресена, че у съседите е станало самоубийство, та и през ум не й минаваше каквото и да било подозрение.

— Според теб защо го е направила? — чудеше се тя. — Даяна беше млада, хубава, състоятелна. Да не би да е имала неприятности с Хауард?

— Хауард ще трябва да ни осведоми по този въпрос.

Уинт ги остави набързо, отиде в банята и изми старателно ръцете си. Сега започваше да му се повдига, закъсняла реакция, и то не поради смъртта на Даяна или защото той беше виновен за това, а поради огромния риск, който бе поел.

Зад живия плет къщата на Листърови бе обляна в светлина; хората на Бенджамин претърсваха. Ами ако намереха оная снимка? Едно досега очевидно самоубийство щеше да придобие други измерения.

Първия изстрел бяха чули около осем и половина. В десет без четвърт на вратата на Маршъллови се позвъни, беше Бенджамин. Уинт излезе от банята, блед и с болнав вид.

Бенджамин задаваше спокойно въпроси и получи потвърждение поне на част от показанията на Уинт. Ясно беше, че първият изстрел е прозвучал, докато двете семейства са вечеряли. Ясно беше също, че Уинт Маршъл е отишъл да види какво става заради настояването на жена си. Докато слушаше, Уинт се почувствува по-самоуверен. Той имаше алиби.

Тогава лейтенантът им сервира малка изненада.

— Това е убийство — подзе той, — значи работата е сериозна. Искаме точни факти. Мистър Дженингс, мистър Маршъл, надяваме се, че няма да възразите, ако вземем отпечатъци от пръстите ви.

— Отпечатъци от пръстите ли! — възкликна Фил.

Бенджамин кимна.

— Ние вече имаме отпечатъците, оставени върху копчето на звънеца. Сигурно са ваши, мистър Дженингс. А отпечатъците върху ключа на вратата за гаража сигурно са ваши, мистър Маршъл.

Ключът! Ключът, който Даяна му бе дала, за да може да влиза по всяко време, когато пожелае! Дали наистина го бе оставил в ключалката?

— Впрочем, мистър Маршъл, как намерихте този ключ, за да влезете през вратата на гаража? — Вежлив, спокоен, Бенджамин палеше цигара, докато задаваше този въпрос.

Отговорът на Уинт също бе вежлив.

— Сега си спомням, стоеше си в ключалката. Това ме зарадва, защото не се налагаше да разбия някой прозорец или нещо друго.

Бенджамин изглеждаше доволен. Той телефонира у Листърови, повика един от хората си и след пет минути имаше и двата вида отпечатъци.

— Всъщност моята цел е — обясни лейтенантът — да се уверя, че няма чужди отпечатъци в къщата на Листърови.

— Чужди отпечатъци ли? — учуди се Уинт.

— Вие не сте видели никого в къщата, мистър Маршъл, затова предполагам, че не е имало друг човек, поне докато сте били там, но по-рано може да е имало. Разбирате ли, ние още не сме установили

подбудата. Защо една красива млада жена като мисис Листър ще се самоубие?

— За това може да разпитате съпруга ѝ — предложи Вивиан.

— Ще го разпитам, когато пристигне — обеща Бенджамин. — Той е уведомен. Още една дреболия, мистър Маршъл. Аз казах, че ни трябват точни подробности за случая. Вие ни казахте, че сте посегнали към мисис Листър, когато тя натиснала спусъка. Бихме искали да знаем на какво разстояние сте се приближили до нея. Ще можете ли да дойдете в полицейското управление, за да направим парафинов тест? Той може да ни покаже дали действително ръката ви е била върху пистолета, когато е гръмнал.

Този развой на нещата не се харесваше на Уинт. Защо Бенджамин не се бе задоволил с очевидните факти? Той едва ли можеше да се откаже от теста, затова тръгна с колата на лейтенанта към центъра на града. Пътьом се водеха откъслечни разговори. Бенджамин искаше да научи нещо за Даяна Листър. Уинт твърдеше, че много слабо я познава.

В полицейското управление вече ги чакаше специалист. Той изля на два пъти парафин върху ръцете на Уинт, като сложи памук между двата слоя, тъй като Уинт бе заявил, че не помни точно как е посегнал към пистолета. Когато отливките бяха свалени, върху тях изляха някаква течност. Почакаха двайсетина минути. И тогава в отливката от лявата ръка се появиха няколко, много малко на брой тъмносини точки.

— Положителен резултат — каза лейтенантът. — Мистър Маршъл, вашата ръка е била много близко до пистолета или може би дори го е докоснала.

— Аз вече ви казах това — отвърна Уинт.

— Но сега вече сме малко по-сигурни.

Лейтенант Бенджамин щеше да му създаде проблеми. Изглежда, знаеше нещо, което все още не разкриваше, но изчакваше да сглоби детайлите. Дали полицията не бе намерила снимката?

Един униформен полицаи заведе Уинт у дома му. Дженингсови го бяха чакали да се върне. Той трябваше да разкаже на Вивиан и на тях всичко. Когато си отидоха, Вивиан стана замислена.

— Защо ти трябваше да се замесваш? — рече тя предизвикателно.

— Нали ти настояваше да отида и да разбера какво става.

— Едно е да разбереш какво става, а съвсем друго е да се опиташ да попречиш на Даяна Листър да се застреля.

— Искаш да кажеш, че трябваше да стоя в да гледам?

Тя сви невъзмутимо рамене.

— Всъщност влизаше ли ти това в работата, мили?

Лейтенант Бенджамин се отби в кантората му на другия ден. Секретарката на Уинт съобщи за посетителя с равнодушен глас: сутрешните вестници бяха поместили вълнуващо съобщение.

— Помислих, че ще искате да научите всичко от първа ръка — каза лейтенантът. — Аз прекарах цялата сутрин с Хауард Листър.

— Помогна ли ви?

— Човекът е съкрушен. Според него през последните няколко месеца жена му била малко разстроена. „Замислена“ — това беше думата, с която си послужи. После, преди около четири седмици, симптомите се влошили. Станала много потисната. Разбира се, той нито за миг не можел да предположи, че ще посегне на живота си. Но интересното е, че мистър Листър, съпругът ѝ, човекът, който живеел с нея и би трябвало да я разбира, не е в състояние да даде никакво обяснение за причините на тази замисленост, потиснатост, нито на самоубийството. Той разпитвал жена си много пъти и тя не му казвала нищо. А твърди, че не ѝ е давал никакъв повод да бъде нещастна. Доставял ѝ всичко необходимо и бил верен съпруг.

Уинт не каза нищо.

— Намерихме на звънеца на главния вход хубав отпечатък от пръста на приятеля ви Дженингс. Но нито един ваш, мистър Маршъл. Вие казахте, че сте натиснали звънеца, нали, Мисис Листър е била предупредена, че някой идва.

— Отпечатъкът на Дженингс трябва да е заличил моя — изтъкна Уинт. — Да, аз наистина се опитах да вляза първо през главния вход.

— Ние намерихме хубав отпечатък от десния ви палец върху ключа на вратата за гаража благодарение на това, че сте я оставили отворена и не я е навалял дъждът. Но досега не открихме никакви чужди отпечатъци.

Уинт се почувствува малко по-спокоен. Като търсеше следите на неизвестен човек, полицията явно не е открила никакви следи, че той е търсил снимката.

— Самоубийците обикновено предпочитат да останат сами — замисли се лейтенантът, — а мисис Листър се е застреляла точно пред вас.

— Някои хора скачат от прозореца пред цели тълпи.

— Разбира се, знам. Впрочем, мистър Маршъл, тази сутрин поискахме от жена ви вашите кални обувки. Всички следи вътре и вън от къщата на Листъррови, изглежда, са ваши. Хипотезата ми не се потвърди.

— А каква беше хипотезата ви, лейтенанте?

Бенджамин седеше свит на стола си, очите му бяха вторачени някъде покрай Уинт, може би в прозореца, а може би в нищото. Изражението му беше загадъчно. Обаче у него имаше нещо, някаква разпаленост, решителност, която го правеше явно опасен.

— Аз търсех някакъв тайнствен човек. Този човек всъщност не е натиснал спусъка; но той е накарал Даяна Листър да се самоубие. Бил е неин любовник.

Уинт остана спокоен.

— Какво ви кара да мислите, че е имала любовник?

— Почувствувах го. А и показанията на Хауард Листър потвърдиха това мое предположение. Какво друго би довело една жена до депресия? Любовно разочарование.

Уинт не се поддаваше на паниката. Ако Бенджамин бе намерил снимката, щеше да каже. И дори да я беше намерил, смъртта на Даяна пак си беше самоубийство, а не убийство.

— Тази нещастна жена се е застреляла, това може да се допусне — продължи Бенджамин. — И на нея направихме парафинов тест. Нейната ръка е стреляла с пистолета. Но човекът, който я е накарал да направи това, е истинският виновник.

— Дори и да го откриете, какво бихте могли да му направите? — попита Уинт с подходящ за случая интерес и нищо повече.

— Зависи — каза Бенджамин — колко тясно ще го свържа с престъплението.

— Листър е съкрушен. Казва, че не иска да живее повече в тази къща. Вече се е преместил в хотел. Хората ми може да са влизали и излизали няколко пъти. Тъй че ако забележите да се въртят наоколо някакви подозрителни субекти, не си правете труда да съобщавате в полицията. Те ще бъдат полицаи.

Даяна Листър бе положена в земята. Уинт и Вивиан присъствуваха на погребалната служба. Вивиан отбеляза бездушието на вдовеца, застанал до гроба.

— Можеше поне да се държи малко по-прилично за пред хората — рече тя. — Можеше да прояви поне малко разкаяние. В края на краищата той я е подтикнал към това.

Уинт не пожела да спори. Нека Вивиан си мисли така. Нека всеки си мисли така. Това беше удобно за него.

Единствената беда беше, че лейтенант Бенджамин не мислеше същото. Бенджамин не беше вчерашен и нямаше да остави работата недовършена. Той си имаше хипотеза — логична, точна хипотеза, и не се бе отказал от опитите си да я докаже. Имаше само едно нещо, с помощта на което можеше да я докаже — снимката.

Колко ли старателно е претърсвана къщата? Нямаше начин да се узнае. Но от време на време полицаи продължаваха да ходят там; имаха нещо наум. А и всеки момент Хауард можеше да промени решението си, да се върне в къщата, да започне да събира нещата на Даяна или просто да порови в тях.

Тогава Уинт Маршъл щеше да бъде въввлечен в скандал, скандал, свързан не само с любовна история, но и със самоубийство. И независимо дали Бенджамин можеше, или не можеше да докаже, че Уинт е извършил убийство, светското му и служебно положение щеше да рухне. Той щеше да бъде все едно мъртъв.

Така че въпросът се свеждаше до това кой пръв ще намери снимката. Веднага след погребението на Уинт му се удаде възможност да се спаси.

Хауард се приближи до мястото, където стояха Уинт и Вивиан. Едрото му невзрачно лице беше почти безизразно, но мускулите бяха изопнати, а гласът му — дрезгав.

— Уинт, няхах възможност да ти благодаря.

— Аз не съм направил нищо.

— Но си се опитал. Искам да ти благодаря.

— Няма защо, Хауард.

— Можеш ли да ми направиш една услуга? Аз не искам да се връщам в онази къща. Искам да ти оставя ключа, в случай че някой

трябва да влезе вътре.

— Разбира се, Хауард.

Той почти грабна ключа от ръката на Хауард. Това беше невероятен късмет. Надяваше се поне, че е прикрил радостта си.

Но мина цяла седмица, докато му се предостави възможност да влезе. Той искаше да отиде в къщата денем, за да не става нужда да пали лампите. Симулира сериозно стомашно разстройство, за да остане вкъщи, и започна да наблюдава от прозореца си. Хората от отдел „Убийства“ не се бяха мярвали от няколко дена. Сега се отбиваше само лейтенантът, лейтенантът с един цивилен, който караше колата. Той идваше всяка сутрин, стоеше около половин час, навярно се мъчеше да открие някаква следа за оня липсващ „любовник“. Но после си отиваше и никой от полицията не се мяркаше до края на деня.

Вивиан се грижеше за Уинт, но накрая се наложи да прескочи до козметичния салон, а и да направи някои покупки. Тя излезе от къщи в девет часа. Лейтенантът си тръгна след няколко минути.

Уинт не се поколеба. Той се облече, пое по познатия път през живия плет и с ключа на Хауард смело влезе в къщата на Листърови. Всекидневната беше в същото състояние, в което я бе видял предишния път, имаше само една промяна. Трупът на Даяна липсваше. Бе останало само едно огромно ръждиво петно на бежовия килим. Там видя и своите кални стъпки, размесени със старата кръв, цялата драма на престъплението му тук беше запазена — като вкаменена, ясна за всички.

Той се облегна на стената — потресен, отвратен. Снимката, натрапчивият ужас — каква беля можеше да му се стовари на главата заради това картонче, ако го намереха други хора. Намери я! Намери я, дори ако това ти отнеме цял ден, цяла нощ; дори ако трябва да разглобиш къщата.

Той се втурна в спалнята на Даяна и претърси всичко отново, както през нощта на убийството. Кутия за скъпоценности, портмонета, чекмеджета — само че този път не беше толкова внимателен. Не се стараеше да оставя нещата точно така, както са си били. Сега имаше много по-важна работа — да я намери!

Но никъде я нямаше. Той счупи кутията за скъпоценности, разкъса подплатата на портмонетата на Даяна, разрови дрехите,

козметичните принадлежности в чекмеджетата, остави съдържанието им разпиляно наоколо. Същото направи с рафтовете в шкафа, с кутиите за шапки, торбите с дрехи, леглото, калъфките за възглавници, всичко...

Точно когато надничаше зад картините на стената, забеляза един човек на входа, непознат, в цивилен тъмен костюм, с морна усмивка на лицето. Този човек го погледна, после отиде до телефона върху масичката до леглото на Даяна и набра един номер.

— Лейтенанте — произнесе той в слушалката, — тук е.

— Трябваше да има някой, заплетен с мисис Листър — каза Бенджамин. Той стоеше в средата на всекидневната, с ръце в джобовете на панталоните си, спокоен, отпуснат, дори не тържествуваше. — Вие бяхте най-вероятният кандидат.

Уинт Маршъл се мъчеше да мисли, мъчеше се да събере сили.

— Е, признаваме, че мисис Листър е направила опит за самоубийство. Тя е стреляла първия път. Но всички знаем, че изстрелът е бил несполучлив. Тогава вие сте дошли да „разберете какво става“. Наличието на ключ във вратата за гаража не беше убедително доказателство, но изглеждаше странно. После направихме парафинов тест. И той не беше убедително доказателство, тъй като вие твърдахте, че сте се опитали да й попречите. Повече ни допаднаха, мистър Маршъл, следите от калните ви обувки.

Уинт се изправи рязко.

— Какво?

— По килима имаше голямо количество кал, смесена с кръв. Малко се поизмъчихме, докато я отлепим. Вие казахте, че сте се хвърлили към мисис Листър, когато понечила стреля втори път с пистолета. Само че следите по килима не потвърждаваха думите ви. Пред канапето имаше отпечатъци от вашите обувки, от които личеше, че вие сте седели там, до мисис Листър, преди втория изстрел. Откъде знаем, че е било преди, а не след това ли? Защото кръвта беше върху отпечатъците от стъпките ви. Вие сте седели до нея, докато тя е била още жива. Просто, нали?

Уинт се вторачи в килима. Струваше му се, че разбира накъде бие лейтенантът, но не беше сигурен. Щеше да почака за обяснение.

— Ето защо, мистър Маршъл, заключихме, че вие някак сте помогнали на мисис Листър да стреля втори път.

Той поклати слабо глава.

— Мислех да ви арестувам незабавно, но липсваше един фактор — подбудата. Защо съседът ще се завтече тук и ще помогне на тази нещастна жена да довърши опита си за самоубийство? Защо, освен ако не е имал любовна връзка с нея? Защо тя ще иска да умре, освен ако не е изоставена? Защо той ще я изостави, освен ако тя не е смятала да го разобличи? Ако е имал връзка с нея, нямало ли да поиска да унищожи всички следи от тази връзка? Затова нагласихме един малък капан. Накарахме мистър Листър да ви даде ключ. После всеки ден влизах и излизах от тази къща с придружител, и то така, че да ме виждате от прозорците си. Само влизах с един човек, а излизах с друг. Тук винаги имаше човек, който ви чакаше. И вие дойдохте. Но не намерихте снимката, нали?

Уинт Маршъл скочи като обезумял, но двама полицаи го задържаха.

— Вие сте я намерили! — изстена той. — Къде беше?

Лейтенантът кимна.

— Да, намерихме я, формат за паспорт. Сигурно сте си поръчали и други. Ще вземем и тях и ще ги сравним, просто за да сме сигурни.

Уинт успя само да простене:

— Искате да кажете, че не сте ме познали на снимката?

— Как да ви познаем?

Лейтенантът извади малко пакетче от един вътрешен джоб. Разгъна картон, а после — тънката хартия. Вътре имаше измачкано квадратче от гланцова хартия с кървави петна и кръгла дупка в средата. Снимка без лице.

— Беше в един медальон на шията на Даяна Листър — каза лейтенант Бенджамин. — Куршумът е минал право през него.

ХЕНРИ СЛЕСАР

УВОЛНЕНИЕ С ПРЕДИЗВЕСТИЕ

Имаше забележима разлика в широтата на усмивката и дължината на крачките на Харисън Фел, който слезе от асансьора във фоайето на агенцията „Блис и Бейкърфийлд. Реклама“. Портиерът чу едно приветливо „добро утро“; разсилният — едно необичайно „Здравей“; а Хилда, секретарката, получи карамфила, който Фел носеше на ревера си. За човек, вече смлян и изхвърлен от клюкарската мелница на агенцията, Харисън Фел се държеше необикновено спокойно.

— Свържи ме с големия шеф — ухили се той на Хилда. — Кажи му да се подготви. Кажи му, че ще хвърля водородна бомба право в скута му. Е, хайде, хайде. Предай на Блис, че искам да се видя с него!

Хилда преглътна и вдигна слушалката. Тя проговори малко със секретарката на Блис и уреди хвърлянето на бомбата. Когато осведоми шефа си, че Блис го чака, Фел изхвъркна от своя въртящ се стол като от катапулт.

На стълбището между двата етажа счетоводителят загуби отчасти приповдигнатото си настроение. Той беше едър човек с широки гърди и рамене от „Брукс Брадърс“, коса от „Брилкрийм“, кожа от „Мантан“ и душа от „Кадилак“. Само преди месец беше ярка звезда в небосвода на агенцията. Тогава Уилсън Старк, завеждащ рекламата на корпорацията за сейфове „Холдуел“, бе поискал уволнението му. За неуспеха на рекламите си Фел упрекуваше всеки друг, само не и себе си: авторът на рекламните текстове беше пияница, началникът на художествения отдел — комунист, режисьорът на телевизионните реклами — наркоман. Ала Блис, хитра стара лисица в рекламната гора, спокойно стовари вината там, където трябваше.

Изпълнен със самоувереност, Фел влезе в кабинета. Но изражението на Блис си остана хладно. Дребният елегантен човек разроши мустаци като космат териер и изръмжа:

— Пет минути. Само пет минути ти давам, Харисън.

— Напълно достатъчно, шефе. Вече имам рецепта за болестта на „Холдуел“.

— Това вече го знаем, Харисън.

— Но не сме преровили онази копа сено. Аз идвам с иглата и ще я забия право в главата на тоя тъпак Старк. Това е най-великият проект за рекламиране на сейфове, за който си чувал досега. Само ми позволи да стартирам!

Блис въздъхна.

— Защо говориш така, Харисън? Половината не разбрах.

— Но това ще разбереш, шефе. Нали знаеш за оня нов сейф, който от „Холдуел“ се готвят да пуснат на пазара?

— 801 ли?

— Именно. Е, може досега да са смятали, че идеите ни не ги бива, но тази е страхотна, шефе. Само почакай да я чуеш...

— Чакам.

Фел замълча и с мелодраматичен жест извади от джоба си изрезка от вестник. Плясна я върху бюрото на Блис и се отдръпна със скръстени ръце. Блис погледна снимката — оплешивяващ мъж с големи невинни очи.

— Какво е това? — попита той.

— Моят кандидат за изпробване на 801. Осемстотин и едно — първият наистина недостъпен за крадци сейф! — обяви Фел.

— Сами Морисън Сръчния — прочете Блис. — Искаш да кажеш, че смяташ него да използваш за реклама на „Холдуел“?

Фел се засмя.

— Можеш ли да измислиш по-добра препоръка? Точно там е недостатъкът на рекламната ни кампания, шефе. Каква полза от препоръката на Доволния потребител? Този човек действително знае дали един сейф е недостъпен за крадци. Най-изпеченият касоразбивач в бранша!

— Сериозно ли говориш, Харисън?

— Разбира се! Не можеш ли да проумееш? Ще наемем Сами лично да се опита да отвори 801. Публично, с репортери и всичко останало. Голяма работа ще бъде! Ще вдигнем страхотен шум, страхотна рекламна кампания!

— Но ако е още в затвора...

— Преди една година го пуснаха; обеща да кротува. Оттогава няма престъпления. Бих го нарекъл принудително оттегляне от работа. Но все още е сръчен, шефе, и ако той не може да отвори 801, кой ще може?

Блис се замисли над снимката, подръпвайки мустаците си. Когато вдигна глава, в очите му се четеше неволно възхищение.

— Е, всъщност идеята не е лоша...

— Кажи истината, шефе. Това е бомба!

Блис посегна към телефона.

— Нека да не избързваме. Да видим какво мисли Старк за това.

Фел отвори кутията върху бюрото на Блис и си взе една хаванска пура. Шефът не му попречи.

Костюмът, шапката с тясна периферия, карамфилът и самата личност на Фел явно бяха не на място в къщата с мебелирани стаи под наем, където живееше Сами Морисън. Фел паркира ягуара си между хладилен камион за месо и великолепен шевролет, озъби се на рошавите дечурлига, които гледаха ококорено тасовете на колата, и пое по протритите стъпала така безгрижно, като че беше стълбата на университетския клуб. Дъхащата на джин хазайка го посрещна и го поведе към горния етаж, където Сами Морисън живееше честно, в ницета.

Сами го разочарова. Той беше дребен, мършав, нямаше нищо страшно в него, липсваше му хитрост и дори характер. Очите му по-скоро гледаха втренчено, отколкото да избягват погледа ти, и бяха кръгли, с цвета на избелял док — очи на застарял командир на скаутски отряд, а не на изпечен престъпник. Фел въздъхна скришом и се опита да си представи триковете, които би използвал един фотограф, за да направи Сами Сръчния да изглежда по-опасен, отколкото бе в действителност.

— Седнете — предложи любезно Сами. — Получих писмото ви, мистър Фел, само че не...

— Всъщност тук няма нищо сложно — каза Фел учтиво, настанявайки се на стола с най-малко тапицерия. — Моят клиент, корпорацията „Холдуел“, има нов сейф, който според тях е абсолютно

недостъпен за крадци. Трябва ни само вашата помощ, за да докажем, че това е вярно.

— Ъ-хъ, това разбирам — рече Сами. — Само че, мистър Фел, не искайте от мен да се занимавам със сейфове. Аз съм зарязал завинаги тоя занаят.

— Е, тук няма нищо незаконно — усмихна се Фел. — Що се отнася до полицията, напълно законно е. Разбирате ли, ние смятаме, че човек с вашата голяма слава...

— Аз се старая да живея така, че да я забравя, мистър Фел.

Фел се намръщи. Нямахше да бъде лесно.

— Сами... нали мога да те наричам Сами?... Сами, знаещ какво е реклама, нали?

— Ъ-хъ, разбира се, нали все реклами гледам.

— Е, Сами, тъкмо за това става въпрос. Искаме да се явиш в нашия рекламен отдел, да дадеш показания...

— Показания ли? — произнесе Сами плахо.

— Не като в съда — обясни Фел. — Просто ще препоръчаш нашия сейф и това е всичко. Ще разкажеш на хората как си се опитал да отвориш 801, но си се убедил, че е абсолютно недосегаем за крадци.

— Ех, мистър Фел, няма такъв сейф.

— Как така?

— Искам да кажа, че такова нещо не съществува. Извинете ме за думите. Ама ако имате достатъчно време и инструменти, можете да отворите какъвто и да е сейф. Във всеки случай аз не се интересувам от такива неща, мистър Фел, сега работя в друг бранш...

Фел стисна зъби.

— Сами, помъчи се да разбереш. Ние ти предлагаме хиляда долара само за да се опиташ да отвориш този сейф, като използваш всички трикове, които знаеш. Ще ти дадем три часа да направиш това, и то пред много свидетели. Репортери, полицаи...

— Полицаи ли? — пребледня Сами.

— Само като свидетели, само за да се убедят, че работата е законна. Сейф 801 не е много голям, около метър и двайсет на метър и двайсет, но има нов часовников механизъм, който хората от „Холдуел“ смятат за съвършен. Всъщност те са толкова сигурни, че няма да успееш, Сами, това ще бъде истинско предизвикателство. Ще сложат в

сейфа плик с петдесет банкноти по хиляда долара. Ако отвориш сейфа за по-малко от три часа, парите са твои.

Невинните очи на Сами замигаха.

— Шегувате ли се, мистър Фел? Петдесет хилядарки?

— Петдесет хиляди, Сами, и всички ще бъдат твои, ако успееш. Това ще бъде най-голямата плячка в живота ти и после няма да има вече полицаи по петите ти. Е, не се ли изкушаваш?

— Вярно — призна Сами. — Само че...

— Знам — каза Фел кисело. — Ти работиш в друг бранш. Но доходен ли е, Сами? Колкото този ли е доходен?

— Не — призна Сами. — Не е като този.

— Ще бъде много изгодно за теб. И за нас ще бъде много изгодно, що се отнася до продажбите. Какво ще кажеш?

Сами потърка оплешивяващото си чело. После кимна.

— Добре, мистър Фел, ще го направя.

— Чудесно! Приятно е да се работи с теб, Сами.

— И на мен ми е приятно — каза Сами стеснително.

Напливът за рекламната демонстрация на 801, организирана от Харисън Фел, надмина предвижданията му, изказани пред клиента. Репортери от пет градски ежедневника, от девет провинциални вестника и две големи осведомителни агенции дойдоха в лонгайландския завод на „Холдуел“ за операцията „Разбиване на сейф“. „Ню Йоркър“ изпрати своя човек — Станли, свои представители изпратиха и четири детективски списания, служещи на различни интереси. Най-доброто официално присъствие, което Фел можа да осигури, беше помощник-полицейският комисар, който доведе със себе си почетна стража — четирима яки полицаи. Като видя сините униформи, Сами Мориси Сръчния преглътна нервно и взе да мърмори, че ще се откаже. Наближи времето за старт — девет часът — и тълпата стана още по-голяма. Трийсетина служители на „Холдуел“ и петнайсетина завистливи конкуренти влязоха в празния тухлен склад, подготвен за случая. Тук беше Блис, директорът на агенцията, а също и Уилтън Старк, завеждащ рекламния отдел на „Холдуел“, който сияеше, ръкуваше се с всички и се държеше така, като че ли цялата тази рекламна демонстрация бе негова идея. Щедро сервираха напитки и

атмосферата стана празнична, димна, шумна, напомняше за новогодишна вечер. Докато напирещата тълпа се натискаше, блъскаше, разливаше спиртни напитки, разказваше вицове и страшно се веселеше, Сами и 801 чакаха спокойно началото на двубоя.

Най-после Харисън Фел, самозваният церемониалмайстор, се качи на един стол, за да привлече внимание.

— Господа! Господа, моля за тишина!

Мина известно време, докато настъпи тишина.

— Господа, искам да благодаря на всички ви за присъствието; знам, че ще бъдете доволни тази вечер. Затова без повече церемонии, позволете ми да ви представя почетните гости. В този ъгъл, господа... — той направи жест като спортен коментатор на боксов мач и това накара тълпата да се разсмее — е 1066-килограмовият „Холдуел 801“, световен шампион — неразбиваем сейф. А в този ъгъл — петдесеткилограмовият Сами Мориси Сръчния!

Аплодисментите за дребния Сами бяха още по-бурни; дори помощник-комисарят се присъедини.

— Както е известно на всички ви — каза Фел, доволен, че е център на вниманието, — като касоразбивач Сами Мориси държи световния рекорд във всички категории. Главно по разбиване на сейфове и тавани. — Почака публиката да се засмее. — Но корпорацията „Холдуел“ смята, че 801 ще устои на най-енергичните усилия на Сами. И е толкова сигурна, че отправя това невероятно предизвикателство. — Извади от джоба си един бял служебен плик. — В този плик, господа, има петдесет банкноти по хиляда долара. Петдесет хиляди долара! Мистър Грейди, ще бъдете ли така добър да отворите сейфа?

Грейди, пазач на „Холдуел“, изпълни нареждането.

— Мистър Грейди, ще бъдете ли така добър да поставите плика вътре?

Грейди взе обемистия плик от ръката му и го сложи в сейфа.

— А сега, мистър Грейди, ще бъдете ли така добър да заключите вратата на сейфа и да нагласите часовниковия механизъм? За девет часа утре сутринта?

С енергично, отмерено движение Грейди затръшна стоманената врата и завъртя циферблатите.

— Всичко е готово, сър — каза той и сръчно отдаде чест.

— Господа — обърна се Харисън Фел към притихналото множество, — ръкавицата е хвърлена. С това корпорацията „Холдуел“ предизвиква най-големия касоразбивач на Америка, почитаемия Сами Мориси Сръчния в оставка, да отвори преди полунощ. И ако мистър Мориси успее, съдържанието на този сейф става негова собственост. Готов ли си, Сами?

Адамовата ябълка на Сами подскочи.

— Готов съм — прошепна той.

— Мистър Грейди, моля подайте инструментите, които мистър Мориси поиска.

Грейди пристъпи напред, бутайки пред себе си дълга метална количка, върху която бяха струпани всевъзможни инструменти.

— Моля мистър Мориси да провери оборудването, за да се увери, че всичко е в ред.

— Вече проверих — заяви Сами.

— Всичко ли е налице? Резачки, свредели, лостове, длета, маркуч, цилиндри с ацетилен, горелки, експлозиви?

— Всичко е тук, мистър Фел.

— Тогава започваме, господа. Ония от вас, на които им омръзне да гледат усилията на мистър Мориси, ще бъдат добре дошли в столовата в главната сграда на „Холдуел“. Там ще сервираме ядене и пиене. Хайде, започвай, Сами! И нека победи по-добрият!

Той скочи от стола сред бурни аплодисменти. Сами почака множеството отново да притихне и се приближи внимателно до сейфа.

Необикновена, почти зловеща тишина се възцари в помещението, докато Сами обикаляше 801. Той се движеше безшумно с гуменките си, като котка, която изучава странно безразлична мишка. Имаше нещо дръзко във външността на сивата стоманена кутия, курдисана на четири слонски крака; тежка, войнствена, предизвикателна. Сами се движеше бавно, без да я докосва, дребното му лице на скаутски командир се набръчка от усилие да се съсредоточи.

После допря пръст до металната повърхност и драсна леко. Един репортер в задната част на помещението се изкиска.

Сами не се смути. Той като че ли вече не усещаше присъствието на публиката си. Подраскваше, гладеше, милваше и галеше сейфа. Докосваше нежно сложните му циферблати. Навеждаше се и

изучаваше вратите, невидимите им панти, болтовете, редицата малки цифри. От четирите му страни имаше настолни лампи; той отмести мъничко една от тях. После огледа отново вратата на сейфа, неподвижен, клекнал, съзерцаващ като Буда.

Свидетелите се размърдаха неспокойно, очакваха действия.

Сами се приближи бавно до количката с инструменти и избра една електрическа бормашина и един сгъваем лост.

Когато включи бормашината в контакта, помощник-комисарят захихика и зашепна на един от полицаите. Касоразбивачът остана невъзмутим. Той допря върха на бормашината до горния ляв ъгъл на вратата на сейфа и натисна копчето. Шумът на свредела, който стържеше метала, дразнеше всички. После свределът се счупи и Сами погледна печално уреда. Един-двама се засмяха.

След това Сами направи много прост избор: метална бургия и тежък ковашки чук. Занесе и двете до 801, огледа внимателно плоските циферблати, после сви тесните си рамене. Каквото и да си беше наумил, нямаше да успее; с добродушна усмивка на професионалист върна инструментите на мястото им.

Наблизо Харисън Фел побутна Уилтън Старк с лакът. Преди един месец Старк би пламнал от тази фамилиарност; сега той отвърна с усмивка и изглеждаше доволен. Един фоторепортер от тълпата засне Сами в действие.

В този момент обаче нямаше кой знае какво за снимане. Сами изучаваше 801 със смутено изражение. Очевидно беше, че се е натъкнал на нещо ново и озадачаващо. Сложи ръце от едната страна на сейфа и натисна; сейфът устоя на хилавите му мускули. С почти умолително изражение той улови погледа на Фел. После му каза шепнешком молбата си и Фел я изпълни. Махна на тримата полицаи, които се приближиха и помогнаха на Сами Сръчния да обърне 801 на едната му страна. Гледката как полицаите помагат на един касоразбивач поотслаби напрежението. Разнесе се хихикане.

После Сами коленичи и взе да оглежда дъното на сейфа; Фел знаеше, че това няма да помогне. Има някои сейфове с меки дъна, ала 801 не беше от тях. Сами сложи на електрическата си бормашина нов свредел и се залови за работа. Свределът се счупи и Сами загледа отчаяно отчупения връх. С морен жест даде знак на полицаите да изправят сейфа.

В девет часа и четиридесет и пет минути сейфът беше невредим и Сами посягаше към ацетиленовата горелка. Половин час горещият бял пламък лиза стоманената врата на 801.

Когато Сами се отказа, получи се петно, голямо колкото чиния, но сейфът си оставаше здрав както преди.

Ризата на Сами беше мокра, а очите му — още по-бледи и по-печални.

— Не може да го направи — прошепна Уилтън Старк на Фел. — Никога няма да разбие нашата рожба!

Харисън Фел се усмихна самоуверено, но погледна напрегнато, когато Сами посегна към шишенцето с нитроглицерин. Истинската проверка едва сега предстоеше и това налагаше да се опразни цялото помещение. Специалистите от лабораторията на „Холдуел“ се бяха опитали да разбият сейфа с малкото количество нитроглицерин, необходимо за взривяването му, но не и с по-голямо, достатъчно да разбие цялата сграда. Все пак това беше момент на изпитание.

— Всички да се отдръпнат — завика Фел властно. — Всички към изхода, моля!

801 нямаше ключалки или други отвори, в които Сами да постави експлозива, ала той реши проблема, като залепи шишенцето с лейкопласт до една от пантите. После избра един чук, отдръпна се десет крачки назад и го запокити по шишенцето. Улучи — металната глава на чука удари шишенцето и то избухна. Сами залегна на пода и прикри главата си с ръце. От взрива издрънчаха стъклата на всички прозорци в сградата, ала когато димът се разнесе, 801 изглеждаше почти нагъл при своята непробиваемост.

Сега Сами беше наистина поставен натясно. Наближаваше единайсет часът, а той явно не бе стигнал доникъде. Почти две трети от публиката се пръсна, за да се възползува от гостоприемството на корпорацията „Холдуел“. В единайсет и половина Сами клечеше и човъркаше безполезно ключалките със стоманена игла, бяха останали само пет-шест свидетели.

Сами започна да си служи с дефектоскоп, вслушвайки се в звъна на реверсивния механизъм. Джими Валънтайн беше мит, прословутата „сръчност“ на Сами също беше мит. Сами бе сякъл, горил, удрял и разрязвал сума сейфове; никога не бе успявал да отвори някой сейф с чувствителните връхчета на пръстите си. И доколкото му беше

известно, никой друг не бе вършил това. Но сега Сами се опитваше, потта струеше по челото му и зад щръкналите му уши, очите му бяха втренчени в изцъклени, устните му — сухи, дишането му — запъхтяно, ръцете трепереха. Отчаяние, последна надежда.

В дванайсет без петнайсет тълпата се върна, за да проследи последния рунд.

Пет минути по-късно, когато всички бяха затаили дъх и никой не смееше да се покашля, Сами все още бърникаше часовниковия механизъм.

Но ето че останаха само няколко минути.

Сами се изправи. Той се олюляваше на крака като пиян. Издаде животински звук, домъкна се до количката и затърси инструмент, съществуващ само във въображението му. Разхвърляше инструментите надясно и наляво, избра един и го захвърли, грабна друг, загледа го ядно и го запокити. После вдигна тежкия ковашки чук и го пренесе до сейфа. С всичката сила, все още останала в мършавите му ръце, удари вратата — чу се кънтящо „дум!“. Трептенията преминаха по дръжката в тялото му и ръцете му отмаляха. Чукът падна на пода, а Сами, дишайки като запъхтян кон, застана пред 801 с клюмнала глава, увиснали рамене и поражение в очите.

Беше полунощ и 801 бе победил.

Оваците, които гръмнаха, не бяха за бездушната метална кутия, а за Сами. Дори полицаите викаха „ура“ при тези специални аплодисменти, предназначени за храбрия победен. Фел се завтече да стисне ръката му, прегърна дребния касоразбивач с мускулестите си ръце. Защракаха светкавиците на фотоапаратите. Под влиянието на вълнуващия миг някои от репортерите се втурнаха към телефоните, сякаш щяха да предават репортаж за изстрелване на ракета. Уилтън Старк с тържествуваща усмивка се стараше да раздава материали на репортерите от списанията. От задната част на помещението подадоха една бутилка за касоразбивача и Сами пое дълга, освежителна глътка хубаво уиски.

Тогава Фел се качи на стола си и произнесе заключителната реч. Поблагодари им за присъствието, поблагодари на Сами за доблестното усилие, възхвали американската изобретателност и упорство, а после връчи на Сами Мориси Сръчния дела на победения — хиляда долара в брой.

— Благодаря — каза Сами, вземайки парите. — Според мен вие имате тук наистина чудесен сейф.

Тълпата бурно се вълнуваше.

Веселието още продължаваше, когато Сами, унижен и незабелязан, се измъкна през вратата.

Секретарката на Фел не отговори на веселия му поздрав на другата сутрин.

— Има съобщение за вас — каза тя хладно. — Уилтън Старк иска да му се обадите незабавно. Фел се усмихна и изтупа праха от ревера си.

— Пак ще се сипят похвали — въздъхна той. — Свържи ме с него, миличка.

Хилда го свърза. Старк ревна като ранен бик от другия край на телефона и Фел вторачи удивен поглед в апарата.

— Но какво лошо има, Уилтън? — запита той.

— Лошо ли? Ей сега ще ти кажа какво е лошото! — кресна Старк. — Когато тази сутрин ключалката с часовниковия механизъм се отвори, погледнахме вътре. И знаеш ли какво намерихме? Плик с петдесет хубави ленти зелена хартия. Хартия, Фел, чуваш ли ме?

— Хартия ли? — преглътна Фел. — Ами пари?

— Няма пари! — изкрещя Старк. — Само хартия! Това са петдесет хиляди долара, Фел, и ще ги смъкнем от гърба ти!

— Но това е невъзможно! Аз лично сложих парите. Някой... — Той седна бързо. — Някой трябва да е сменил пликете...

Гласът на Старк продължаваше да бълва несекващ поток от ругатни, обиди и заплахи, но Харисън Фел не чуваше нито дума.

— Сами — едва промълви той.

— Какво?

— Сами — изпъшка Фел. — Той ми каза, че работел в друг бранш. Трябваше да го послушам! Защо ли не го послушах? Та той не е вече касоразбивач... а джебчия!

ДОНАЛД ХОУНИГ

ХУБАВА РАБОТА, СТИГА ДА Я ИЗПИПАШ

Заплахата от конкуренция, този застрашителен шум, който обикновено се чува зад гърба ти, може да събуди гордостта ти и чувството за собствено достойнство, докато то най-после заблести като око на тигър. Конкуренцията е болест, която рано или късно заразява всеки занаят и професия и те подтиква да направиш голямата крачка. Все пак задължение на всеки почтен човек е да ѝ се противопоставя, доколкото е способен на това.

Фактически аз и моите съдружници Джек и Бък дълго време бяхме най-видните представители на деликатното изкуство.

„Обери ги“, тоест изкуството на присвояването, изпитано така, че да се превърне в наука — не остава нито отпечатък от стъпка, нито от пръст, нито стон, нито вик, нито съжаление. Съвършенство е единствената формула за успех в тази трудна професия. Новаци дълго са изучавали нашата техника и са се опитвали безуспешно да ни подражават.

Затова много се изненадах, като чух един ден, че друга организация е събрала хора, смелост и средства, за да ни конкурира. Срегнах капитана на отбора им един следобед, след поредното посещение, което правех два пъти в годината на стария си баща (крадец, който се вмъкваше през прозорците, но се бе оттеглил от занаята, понеже страдеше от виене на свят) в Дома за бивши викинги, прекрасно старо заведение, поддържано от бранша, в което се грижеха за бандити с болни крака, обзети от угризения на съвестта мошеници, въздържатели — контрабандисти на спиртни напитки, поразени от артрит фалшификатори и крадци на добитък, станали вегетарианци.

На път към автобусната спирка случайно срегнах Барни Блу, стар приятел от баровете, законни и с продажба на алкохол. Барни бе ходил да види баща си, стар касоразбивач, принуден да се оттегли преждевременно от занаята, след като бе заболял от необясним страх от тъмното.

— Буш — каза ми Барни, когато тръгнахме заедно към спирката, — отдавна се възхищавам от вашата организация. Ти и твоите момчета от години сте пионери и първенци в бранша. Вашите подвизи завладяха сърцата на смелчаците навред и станаха истински учебници в това изкуство. Всичко това ми е известно, понеже от години ги изучавам. И сега, след като научих занаята от майстора, съм си образувал малка група и започваме да ви конкурираме.

— Ние сме страна на свободната инициатива, Барни — рекох аз. — Няма нищо лошо в това сам да влезеш в бизнеса, но трябва да те предупредя, че ще сбъркаш много, ако се обявиш за конкурент. Ти нагазваш в много, много запазен периметър. Защо се перчиш със съвършенството си? Защо вие с момчетата не се заловите с нещо, което изисква инициатива, например да ограбвате дилижанси или да предлагате закрила на амбулантните търговци по Орегонския път срещу съответно възнаграждение?

Той се засмя; но смехът му прозвуча нервно.

— Май не ти харесва, че някой навлиза в твоята ливада, а, Буш? — каза той. — Е, може би в нашата професия са нужни повече решителност и смелост. Говори се, че ти и твоите момчета сте станали напоследък малко самодоволни и старомодни. Гроздето съхне на лозата ти, драги.

Е, засмях се добродушно на думите му. Ала се върнах вкъщи и ето че се позамислих. Може пък да беше вярно, че напоследък донякъде почивахме на лаврите си. Смятах, че сме в апогея си и можем да не си даваме много зор. Но сега при тази заплаха от конкуренция виждах нещата в нова светлина. Не беше изключено Барни Блу и неговите момчета да успеят и с някакъв страхотен удар да ни изтикват на заден план. Реших, че има един-единствен изход: да увенчая кариерата си с нов подвиг. Затова събрах момчетата и им обясних каква е работата.

За да отблъснем тази мрачна заплаха — казах на Бък и Джек, — ще трябва да свършим някоя работа, дето по ловкост и дързост да засенчи всичко, което Барни Блу и момчетата му биха могли да измислят, и в сравнение с нея всичките ни досегашни усилия да изглеждат като пародия. Трябва така да изпипаме някоя работа, че да зарадва всяко сърце в Дома за бивши викингци, да даде подтик на новациите и да вдъхне надежда на неудачниците, а и да дадем

незабравим урок на Барни Блу и неговите момчета. — И държах да бъде незабравим.

— Май ще бъде голяма работа — каза Джек.

— Трябва да бъде голяма — рекох. — Нещо не по-дребно от най-голямото отвличане в историята. Искам да бъде работа от такава величина, че конкурентите ни да потънат от срам, толкова блестяща, че историците от цял свят да зачеркнат сто страници в ръкописите си и да започнат да пишат за нас през следващия век.

Джек засия от задоволство; момчетата се палеха и бяха неудържими в такива неща. Биг Бък продължаваше да се чумери, но усещах, че дори и той е навит.

— А кой ще е обектът, Буш? — запита Джек.

— Опитай се да отгатнеш: кой е най-богатият човек на света?

— Баш него ли? — възкликна Джек потресен.

— Да, него — потвърдих аз.

— Ама то е направо невъзможно да се приближиш до него — изтъкна Джек. — Той знае много добре, че има хора като нас. Колата му е същински танк, а телохранилите му — същински неандерталци.

— Има си преимущества човекът — рекох. — Но си има и слаби места. Милионерите и разни други съмнителни знаменитости го впечатляват и обезоръжават.

— За кои става дума? — попита Бък. Неочакван въпрос. Той беше само мускули.

— За Григън, болния от жлъчка милиардер — казах аз.

— Петролният магнат — вметна Джек.

— Да — рекох, — същият. Щом нещо в света спре, засече или заскърца, то е добре дошло за Григън.

— Струва ми се подходящ — каза Бък.

— Можем да поискаме за него пет милиона — рекох. — И ще ги получим. Ще го лишим от заплатата му за една седмица, но какао от това? Той ще подкупи няколко конгресмени, за да ги убеди да прокарат закон за компенсиране на откупа чрез данъците и ще забрави цялата работа.

— Но как ще го отвлечем? — попита Джек.

— Вече съм разработил плана — рекох. — Дръзкото нахълтване на Барни в запазения ни периметър ме подтикна да скроя най-знаменитото покушение в нашата кариера. Григън ще присъствува на

Благотворителния бал за децата с големи привилегии, който ще се състои след две седмици. Балът се урежда с цел да се съберат средства за построяване на волейболни игрища, настлани с мозайка за тези деца в летните им лагери в Адирондак. И най-очарователното е, че ще бъде бал с маски. Пише го във вестниците. Момчета — рекох, — изберете костюмите си, освободете вашето второ аз и нека сърцата ви запеят, защото отиваме на бал!

От Ханди Хари, фалшификатора, се сдобихме с покани за бала. Възхваляваха бала като най-голямото светско събитие на сезона и едва ли подозираха колко изпълнен със събития ще бъде той. Балът щеше да се състои в една от ония големи представителни къщи в Лонг Айланд, където в дъждовни дни можеше да играеш поло във всекидневната. Няколко пъти ходихме с колата да разучим мястото, после се връщяхме в града да разработим плана, който окачествявахме ту като осъществим, ту като безпогрешен, ту като находчив, ту като демоничен.

Аз избрах костюмите за моя антураж. Бък щеше да се яви като пещерен човек, *Номо extinctus*, с препаска, тояга и намръщено лице. Джек щеше да бъде лорд Байрон, с къдрици, жабо и пламенни куплети. Аз щях да бъда Милърд Филмор, важен и дискретен. А със себе си водехме един допълнителен, необявен гост, който щеше да играе важна роля по-късно вечерта.

Пристигнахме на бала към девет и половина. Мястото пламтеше от светлини и бижута. Тук имаше всякакви — херцози и херцогини, принцове и принцеси от страни, които се помнят днес само от филателистите и пенсионираните картографи; и всякакви безделници, магнати и титани на бизнеса, хората, които живеят в сянката на Уолстрийт, и жени, които ходят по петите на хората от Уолстрийт. Всички бяха костюмирани. Главната зала за танци гъмжеше от странни знаменитости. Аз се ръкувах с Оливър Кромуел, Талейран, Уилям Маккинли^[1] (имаше трима такива), Юлий Цезар, Бо Бръмъл^[2], Мария Антоанета, мадам Дю Бари и десетки други.

След около един час преднамерено шляене най-последен съзрях Григън. Колкото и скромна да беше, той се представяше в ролята на Мойсей; не Мойсей на Микеланджело, а Мойсей на Григън, нисък, шкембест и със зачервени очички. Като виждаш как всеки му прави път и гледа облещено подире му, ще речеш, че е истинският Мойсей.

Аз го спипах до масата за пунш.

— Прощавай, Мойсее — рекох и той се засмя. Това му хареса.

— Значи ме познахте, а? — каза той.

— Лесно беше.

— А вие кой сте? — попита той.

— Президентът Милърд Филмор — отговорих.

— Президент на какво? На „Дженерал Мотърс“ ли?

— На „Юнайтед Стийл“^[3].

— Аха, стомана! — каза той и снизходително ме потупа по гърба. — За мен е удоволствие, винаги е удоволствие. Наистина ли произвеждате стомана, сър?

— В известен смисъл, ако го сметнете за игра на думи.

Заговорихме и докато залъгах стария човек с анекдоти, постепенно го изтиках на един балкон. Отвън, на балкона, където никой не ни виждаше, срещнахме един пещерен човек. С тояга.

— Аха — възкликна Григън, като се смееше, — представител на Организираните трудещи се! — Той понечи да се ръкува. Но този пещерен човек не разбираше от светски етикет. Един удар с тоягата и Григън се просна на балкона.

Тогава пристъпихме към работа. Бък извади скрития там пакет с необявения гост — меча кожа, купена от един магазин, където се продават мечи кожи, алебарди, каски, изсушени глави и гюллета от бойното поле при Гетисбърг. Аз вдигнах стария Григън, а Бък го напъха в мечата кожа и я затвори с цип. После Бък вдигна мечката на ръце и аз ги поведох обратно към танцувалната зала.

— Томас Джефърсън — обявих на всички усмихнати костюмирани гости, — който води след мен символичната мускулеста, животинска сила на Америка. — Няколко мъже, по-специално Луис и Кларк, изръкопляскаха, а една жена се възхити колко сме били находчиви.

Изведох символите през главния вход по пътеката към паркинга. Там заварих лорд Байрон на кормилото на колата ни, моторът работеше, а задната вратичка беше отворена. Бък изтърси мечката на задната седалка и се намърда до нея. След това поехме по алеята за коли и минахме през входната врата, където специалната полиция, сложена там на пост за вечерта, учтиво ни отдаде чест; в края на

краищата не виждаха всяка вечер Милърд Филмор, лорд Байрон, пещерен човек и най-богатата мечка на света.

Забързахме по тъмните горски пътища на Лонг Айланд към подготвената от мен колибка, напълно уединена край един черен път. Макар и да не беше от големите къщи, с които Григън бе свикнал, през следващите няколко дена тя щеше да бъде негов дом.

Когато спряхме на това място в тъмната, топла, огласена от цвъртенето на щурци нощ, Григън взе да се размърдва. Предполагам, че нямаше представа с какво е облечен (мисля, че едва ли има някъде човек, който да допусне, че ще се събуди в мечка кожа), но ни закрепя да махнем това ужасно нещо с оня властен глас, с който караше подчинените си да бързат, тормозеше келнерите, плашеше портиерите и пробиваше петролни кладенци. Но тази грубост не минаваше пред нас. Бък, който беше богат само на мускули и приятели, му каза да си затвори плювалника. Григън едва не се задави.

Вкарахме го в колибата и тогава свалихме мечката кожа. Григън гледаше смаяно това облекло, после се взря в костюмите ни и сигурно от удара по главата все още не можеше да се ориентира, защото каза:

— Къде съм попаднал — в машина на времето или в лудница?

— Нито в едното, нито в другото, мистър Григън — рекох аз. — Всички ние сме бегълци от благотворителния бал, а вие сте наш гост. В духа на вечерта бих могъл да кажа, че ние сме предрешени като ваши похитители, а вие — като наша жертва, но не вярвайте на това — балът свърши и всичко е вече действителност.

— Това е насилие! — изрева той.

— Съгласен съм — рекох. — Но не ви доведохме тук само защото ни трябва четвърти човек за бридж. Предупреждавам ви, ние не си поплюваме и няма да се спрем пред нищо, за да постигнем целите си. Затова ви моля да седнете и да се успокоите. Цялата тази насилническа работа няма да трае повече от ден-два, зависи от вашето съдействие.

— Да ви съдействувам ли? За какво става дума? — запита той, изобразявайки много възмутена фигура в своята тога.

— Ще ви разменим срещу пет милиона долара и същевременно ще ви направим прочут не само във висшия свят на финансистите и тъмните сделки, но и в книгите по история. Сега вие сте ключова фигура в най-голямото отвличане на всички времена. Добре дошли в

книгите по история, мистър Григън! Тази вечер вие се издигнахте от бележките под линия до заглавието на първа глава.

Това обаче не направи ни най-малко впечатление на тази тъпа кратуна.

— Вие няма да постигнете нищо, мистър... мистър...

— Филмор.

— Да пукнете, Филмор. Този номер няма да мине. Това е скандално, пък и аз не желая гласност.

— Вече свършихме половината работа, мистър Григън. В хладилника имаме бира и салам. Не е много хранително, но го бива. Няма ли да ни правите компания?

По-късно се преоблякохме и Мойсей, Байрон, Филмор и безименният пещерен човек изчезнаха. Както може да се очаква от личност с такова икономическо положение, Григън се оказа много досаден. Той непрекъснато искаше телефон, за да се обади на адвокатите си. Едва когато го заплашихме, че ще го напъхаме отново в мечата кожа и ще го дресираме да кара велосипед, най-после миряса и заспа. Бък седна да бди над него, а ние с Джек седнахме в кухнята, пиехме бира и се поздравявахме.

— Нека сега Блу и момчетата му да ни надминат — казах със заслужена гордост. — Щом чуят, ще приберат мрежите си, ще спуснат ролетките и ще оставят терена на професионалистите.

— Трябва да призная превъзходството ти, Буш — рече Джек. — Ти си гений. Но наистина ли мислиш, че ще получим пет милиона за него?

— Не може да има никакво съмнение в това — отвърнах. — Виж, за краля на Англия или за внука на някой милиардер няма да получиш пет милиона, но за човек като Григън — непременно, защото той е в състояние да плати още сто пъти: затова с когото и да се свържем, ще бърза да брой парите и да го измъкне. Така Григън ще може да се върне веднага на бюрото си, да запретне ръкави и да започне отново да печели пари. Разбираш ли?

— Каква логика! — възкликна Джек с възхищение. — Истински гений. — В най-добрия случай това беше скромна оценка, но все пак се изчервих.

На другата сутрин измъкнахме Григън от леглото, дадохме му безплатна закуска и после пристъпихме към голите факти, както се

изразяваше старият ми дядо.

— С кого да се свържем за плащането? — попитах аз.

— Няма да кажа нито дума — заяви Григън.

— Мистър Григън — рекох, стрелвайки го с най-мрачния си и най-убийствен поглед, — в избата на тази колиба имаме средновековна камера за изтезания, пълна с уреди за изтезания, бичове, менгемета и дългосвирещи плочи с телевизионни реклами. Ако не се окажете сговорчив клиент, ще опознаете варварската страна на човешката природа. И тъй, отговорете на въпроса.

Той въздъхна. Беше победен и като умен бизнесмен разбираше това. Но не падна духом.

— Свържете се с жена ми, мисис Хилдегард Григън. — Каза ни телефонния номер. — Тя единствена може да направи нещо. Има ключа от сейфа ми.

— Истерична жена ли е?

— Студена е като лед.

— Ще изпълни ли нарежданията ми?

— Непременно, ако знае, че благополучието ми зависи от това.

— Отлично.

Този следобед отидох с колата в града, влязох в една телефонна кабина, готов да превърна една нищожна десетцентова монета в пет милиона долара. Набрах номера, даден ми от Григън, и зачаках. Телефонът звънеше ли, звънеше, звънеше ли, звънеше. След пет минути реших, че няма да получа отговор. Върнах се в колибата.

— Какво си ми дал тук, момче — попитах Григън, — да не би да е номерът на Къстър при Литъл Биг Хорн^[4]?

— Какво искате? — попита той. — Та това е частният телефон на мисис Григън.

— Толкова е частен, че никой не отговаря.

— Нищо чудно. Мисис Григън е много дейна личност.

— Не се ли е разтревожила, че ви няма?

— Все още не. Аз често нощувам вън от дома си. Интересите ми са широки, мистър Филмор; те налагат постоянно, денонощно внимание; както скоро ще се убедите.

По-късно същия следобед позвъних пак, после отново вечерта. Никой не отговаряше. Положението започна да ме изнервя. Човек като Григън не може да изчезне за дълго, без поне хиляда души да усетят

отсъствието му. Разбере ли някой какво става, ще стане така напечено, че всички яйца в Ню Джърси ще се изпържат наведнъж.

— Жена ви не беше ли с вас на бала? — попитах това пребогато създание.

— Не — отвърна Григън. — Тя не обича такива неща. Дано да я намерите и да приключите тази сделка. Това място ми е страшно противно.

Мина още една нощ, после отново настъпи утро.

— Време е да завършим работата — казах на Джек. — Днес трябва или да се свържем със старата дама, или да го пуснем. До довечера отсъствието му ще стане толкова явно, че няма да се учудя, ако рухне и Уолстрийт, и Китайската стена. Армията, флотът, морската пехота, военновъздушните сили, бреговата охрана и мобилизираният за случая Граждански корпус ще започнат да ни търсят.

Ето защо отново отидох с колата в града, мислейки си пак за нищожната десетцентовата монета, която стоеше между мен и петте милиона долара. Щях да кажа на мисис Григън да не се паникьосва, да не казва никому, просто да влезе в сейфа с лопата и варел и след това ще получи съпруга си обратно.

Но не й казах нищо, защото я нямаше. Срещу десетцентовата си монета получих само тих, непрекъснат телефонен звън. Тогава, волюневолю, качих слушалката и се върнах в колибата.

— Мистър Григън — рекох му аз, — вие сте свободен. Върнете се при петролните си кладенци.

— Получавате ли петте милиона? — запита той с известен интерес.

— Вървете си вкъщи, мистър Григън — казах. Искрах час по-скоро да ми се махне от очите. Призляваше ми, като го гледах.

Наблюдавахме как мина през вратата, тръгна по пътеката и излезе на пътя.

— Отиват си пет милиона долара, необложени с данък — казах на опечалените си съдружници. — Загубени поради липса на един женски глас. Достатъчно беше да се прибере вкъщи от козметичния салон или след чая у мисис Ванърфелър, или откъдето и да е и да каже „ало“ — и щяхме да имаме пет милиона.

— Отсега нататък за мен това ще бъде ден на траур — обади се Джек.

Бък изръмжа.

Тъй като бе особняк, който не обичаше гласността, Григън не каза на полицията нищо за случилото се. И аз, разбира се, не възнамерявах да го споменавам пред хора. Преди всичко не исках нашите отявлени съперници, момчетата на Барни Блу да научат как съм изпуснал пет милиона долара. Това щеше да лепне върху репутацията ми такова петно, че и най-новият перилен препарат не би могъл да го изчисти.

При това положение след няколко седмици срещнах Барни Блу в една кръчма в центъра на града, където обикновено се събират джентълмени от определена порода.

— Как е моят конкурент? — попитах го аз.

Вместо слънчева усмивка и шеговитата реплика, той ме дари само с мрачен поглед.

— Ние вече не се занимаваме с тая работа, Буш — заяви той. — Теренът е отново ваш. И повярвай ми, след като си изпатих в този занаят и разбрах колко сложен е той, приеми моето дълбоко уважение и възхищение.

— Е, благодаря ти, Барни, много ти благодаря. Значи се отказваш?

— Опитвахме нещо голямо, но не стана. Предполагам, че просто нямаме твоя талант. Знаеш ли кого отвлякохме, Буш?

— Кажу де.

— Жената на най-богатия човек в света — мисис Григън. Вървеше отлично, само че не можахме да се свържем по телефона със стария, за да му поискаме откуп.

— Това е било преди около три седмици, нали? — попитах аз, мъчейки се да запазя самообладание, докато цялото ми тяло отмаля.

— Точно тогава. Отде знаеш?

— В този занаят, Барни, тайни няма. Абсолютно никакви — казах аз.

И за пръв път се видях седнал на люлеещ се стол на верандата в Дома за бивши викинги, където говоря за сигнални инсталации против крадци, за бдителни полицаи, свидетели и всички други клопки, свързани със занаята.

[1] Президент на САЩ от 1897 до 1901 г. — Б.пр. ↑

[2] Богат англичанин (1770–1840), известен като конте. — Б.пр. ↑

[3] Тук има игра на думи: под „Дж. М.“ милионерът разбира компанията „Дженерал Мотърс“, а под „Ю. С.“ — „Юнайтед Стийл“ (стоманодобивна компания), докато всъщност Милърд Филмор е бил президент на Съединените щати, инициалът на които е също US. — Б.пр. ↑

[4] Иронична забележка, отнасяща се за американския генерал Къстър, който заедно с отряда си бил унищожен от индианците при Литъл Биг Хорн на 25 юли 1876 г. — Б.пр. ↑

РОГ ФИЛИПС

ПОЛЕЗНО Е ДА ИМАШ ОПИТ

Когато Марк Спенсър плати на шофьора на таксито и видя колата на шефа си, паркирана до бордюра, усети, че през цялото време бе знаел всичко — от деня преди две години когато бе повишен и получи новосъздадената длъжност инженер със специални пълномощия.

Колата на шефа беше паркирана пред неговия жилищен блок. Марк вдигна очи към прозорците на апартамента на третия етаж, където живееше. Те бяха тъмни.

Приблужи се бавно откъм шофьорската страна на лъскавата кола, наведе се и надзърна през прозорчето. Да, наистина това беше колата на Хюго Райе. И ключовете си бяха на мястото. Хюго имаше тоя лош навик да оставя ключовете си в колата. И сега, когато Марк се замисли върху това, Хюго имаше и други лоши навици, например да държи пистолет в жабката.

Като отхвърли тези мисли, Марк Спенсър се изправи и поклати енергично глава, после пак погледна. Все още се намираше на притъмнялата улица; колата все още бе там; прозорците на апартамента горе безразлично се вираха в небето. Изведнъж го обзе силно, неудържимо желание да е в Чикаго, където трябваше да остане още един ден. Тогава нямаше да знае...

Дойде му наум, че все още нищо не знае с положителност. Можеше да има сума обяснения. Сложи куфара си на земята, отвори внимателно вратичката на колата, взе ключовете и внимателно затвори, при което се чу само слабо изщракване. Пъхна ключовете в джоба си и вдигна куфара.

Със своите ключове влезе в сградата и скри куфара си в шкафчето на портиера под стълбата, преди да се изкачи по дебелия пътека до третия етаж. Апартаментът му беше 3-С. Прилепи ухо до вратата, после пъхна ключа в бравата и го превъртя полека; вратата се отвори.

След миг той беше вътре.

Вратата на спалнята бе откритата. Не светеше лампа, а и нямаше нужда; чуваха се шумове. Марк Спенсър направи крачка напред и разпери пръсти като нокти на хищник. После бавно отстъпи назад и излезе в коридора, затваряйки вратата.

Веднъж, преди около шест месеца, Марк се бе прибрал у дома си един ден по-рано. Тогава се обади на Клер по телефона от летището, преди да вземе такси. Сега си мислеше за онова време. Тогава гласът на Клер звучеше малко задъхано по телефона, но неподозиращият съпруг не забелязваше нищо особено, когато си пристигна вкъщи.

А Хюго явно не се зарадва, като го видя отново на работа на другата сутрин. Сега Марк разбираше причината. Хюго е бил измъкнат от леглото предишната нощ и вероятно е трябвало да се настани в някой хотел до края на нощта — защото Хюго сигурно е казал на собствената си жена Милдред, че заминава „извън града“.

Милдред. Как ли щеше да се отнесе тя към това? Твърде обикновена жена към четиридесетте, която тихомълком се гордееше, че е мисис Хюго Прайс. Това щеше да я убие.

Марк се спря на площадката на втория етаж, полуобърна се и се загледа нагоре към безкрайното пусто стълбище. Как ли щеше да преживее това?

Можеше, разбира се, да загуби работата си, а също щеше да изгони Клер от апартамента и да заведе бракоразводно дело. Щеше да постъпи някъде на работа като стругар. Длъжност като инженер със специални пълномощия не се намира под път и над път.

Той беше добър инженер. Бе открил у себе си особена дарба с лекота да оправя дефектите на извънредно сложни уреди и машини по места. Но едва ли можеше да се очаква Хюго да му даде добра препоръка, след като се разкрие работата.

Марк Спенсър продължи да слиза по стълбата полека, крачка по крачка. На тротоара отвън се спря и на лицето му бавно разцъфна усмивка.

Извадя от джоба си Хюговата връзка с ключове. Ключове за кола, ключът за кабинета, ключът за задния вход на завода и два ключа, непознати за Марк.

Отиде до колата на Хюго и се настани зад кормилото. Преди да запали мотора, бръкна в жабката да види дали пистолетът е там. След

като размисли, реши да го извади и да провеси зареден ли е пълнителят.

Залапали мотора и потъна в нощта.

Да убие Милдред не беше толкова трудно, колкото бе предполагал Марк. Тя дори не помръдна в съня си, когато той влезе тихо в спалнята ѝ и запали лампата.

Сега Марк вече мислеше за полицейското разследване. Или дори за предварителното полицейско разследване. Той докосваше всичко само с кърпата си. Все си мислеше, че прави добро на Милдред. Колко жени с неверни мъже са умрели в съня си, без да разберат какво става? Милдред наистина имаше голям късмет.

Марк остави лампата в спалнята запалена, предната врата — незаклучена. Спря се в полумрака на входната площадка и почака да се увери, че няма да срещне никого по пътя обратно към колата на Хюго, паркирана до бордюра.

Свърна към завода и влезе с ключа на Хюго. Сложи пистолета в средното чекмедже на бюрото на Хюго, след като го избърса отново, за да не останат пръстови отпечатьци, избърса и пълнителя. Марк установи, че вторият неизвестен ключ от връзката на Хюго е точно за това чекмедже. Заклучи чекмеджето.

Преди да излезе от завода, се отби в своя кабинет и телефонира на полицията — преправи гласа си така, че да звучи сънливо.

— Ало? Полицейският участък ли е? — измънка с вял глас. — Струва ми се, че чух изстрел откъм къщата на съседите Райе. Хюго може да е застрелял Милдред, не се погаждат твърде много. Живеят на Крест Драйв 1936. Разбрахте ли? Крес Драйв 1936. — Затвори апарата, докато дежурният сержант питаше за името му и телефонния номер.

Подкара право към жилищния блок, където беше собственият му апартамент, и паркира колата на Хюго на същото място, както преди, като остави ключовете да висят на мястото си.

Измина две преки до кварталната бензиностанция, която сега, през нощта, беше вече затворена. Влезе във външната телефонна кабина, набра номера на апартамента си и го остави да звъни. Представи си Клер и Хюго в леглото — Клер се колебае дали да отговори, а Хюго твърди, че ако Марк се връща един ден по-рано, по-добре е да се обади.

На седмото извънпяване тя отвърна със сънен и изненадан глас.

— Мила! — произнесе Марк развълнувано. — Аз съм на летището. Свърших работата с един ден по-рано. Нямах търпение да се прибера вкъщи. Ще хвана такси и ще бъда при теб след дваайсет минути.

— Ох... — Клер помълча малко. — Толкова се радвам, мили! Ще ти сваря кафе, докато се прибереш. Дочуване...

Марк чака дваайсет минути в телефонната кабина, пушейки първата си цигара, откакто бе напуснал летището. Кога се бе случило това? В някакъв друг живот.

Измина пак двете преки на път към блока, в който се намираше апартаментът му. Колата на Хюго бе изчезнала. Марк взе куфара си от портиерското шкафче под стълбата и заизкачва по две стъпала наведнъж, като си придаде обичайното възторжено и щастливо изражение.

Клер го посрещна на вратата с вечната си кратка силна прегръдка, бърза целувка и потайна усмивка.

Едва сега Марк също се усмихна потайно.

Марк с учудване установи колко е лесно да гледа Клер и да се усмихва сега, когато знаеше каква е тя и че не я обича вече. Кафето бе отлично. Усети, че е гладен. Клер му направи сандвич с риба тон върху бял препечен хляб. Това му напомни как веднъж му бе казала, че докато ходела в търговското училище една година, работила като сервитьорка. Сандвичът явно бе приготвен с професионално умение.

След като го изяде, Марк се протегна и се прозина. „Уморен съм!“ — излъга той. Стана, бръкна в джоба на панталоните си за дваайсет и пет цента и пусна монетата на масата до чинията си.

— За какво е това? — учуди се Клер.

— Кое? — попита Марк. — Аха. — Погледна 25-центовата монета, после се усмихна на Клер. — По навик. Толкова често отсъствавам от къщи. Но защо пък и съпругите да не вземат бакшиш? — Прозина се широко и се извърна от масата, а монетата продължаваше да стои все там.

— Благодаря ви, сър — каза Клер, когато той отвори вратата на всекидневната. Гласът и беше само с една нотка по-висок и тънък.

— Тъкмо се сетих — рече Марк, като се спря и се обърна. — Тази сутрин на една витрина в Чикаго видях няколко хубави комплекта мебели за спалня. Нали знаеш, от време на време хората трябва да си сменят мебелите. Утре не се налага да отида в службата. Мисля да спя цяла сутрин.

— Добре, Марк — каза Клер. — Ще дойда при теб веднага щом измия съдовете.

— Няма защо да бързаш — рече Марк. — Аз съм уморен. Работих цял ден. Отивам да си легна.

Пусна кухненската врата да се затвори сама и влезе в спалнята. Леглото беше грижливо приготвено. Клер трябва доста да се е потрудила през тия двацет минути: да застеле леглото, да разтреби, да измие съдовете, да провери дали Хюго не е оставил някъде угарки от пури и да освежи въздуха. Той усети леката люлякова миризма на дезодоранта с пулверизатор.

Марк си легна. Когато Клер дойде по-късно, той се престори на заспал. Лежеше по корем, полузаровил глава във възглавниците, със свити ръце.

След няколко минути лампите угаснаха. Марк се напрегна — да не трепне, ако Клер го докосне. Тя се мушна в леглото, без да се допре до него, и лежеше на мястото си, без да помръдне.

Мракът и тишината се превърнаха в самота, а той лежеше със сухи очи. Най-после заспа. Когато се събуди, беше сутрин и чуваше прахосмукачката, която работеше във всекидневната. Погледна часовника — беше единайсет и половина. Надигна се тромаво и седна, посягайки за цигара; тогава си спомни за снощи.

Споменът бавно оживя в съзнанието му и сякаш нещо го жегна в стомаха. Смукна дълбоко от цигарата, оставяйки пресния дим да прониква в дробовете му като успокоително средство. Най-после можеше да гледа на нещата със снощното безпристрастие.

Като смачка цигарата си, стана и започна машиналната процедура — душ, миене на зъбите, бръснене, сресване и обличане. Приятно беше да не мисли цели десет минути.

Пое дълбоко дъх, преди да отвори вратата на спалнята. Клер стоеше на входната врата и гледаше към някого навън. Тя извърна глава. Лицето ѝ се бе състарilo с десет години.

— Марк — каза, — полицията. Искат да говорят с теб.

— Е, нека влязат! — рече Марк. — И ми донеси кафе. — Забърза към вратата, за да вземе положението в ръцете си, а Клер избяга в кухнята.

Двамата полицаи носеха обикновени служебни униформи.

— Аз съм лейтенант Джонс, а това е лейтенант Стивънс — обясни по-високият от двамата, показвайки служебната си карта.

— Влезте — каза Марк. — Аз съм Марк Спенсър. Какво се е случило? Обир ли? Желаете ли кафе? Клер, донеси още две чаши.

Клер вече влизаше заднишком през кухненската врата с табла в ръце. Тя се приближи бързо и сложи таблата на масичката.

— Нямаше нужда от кафе, моля... е, добре, щом сте го донесли вече. Хубав аромат има — каза лейтенант Джонс.

— Аз пък имам нужда от кафе — каза Марк сред мълчанието, когато двамата полицаи седнаха на кушетката, а Клер вече наливаше. — Току-що станах. Успал съм се. Е, кой апартамент е ограбен?

— Няма обир — отвърна лейтенант Джонс. — О, това кафе е чудесно! Искаме само да зададем няколко обичайни въпроса. Вие и жена ви бяхте ли си вкъщи снощи?

— Тя беше — отговори Марк. — Аз не. Върнах се от Чикаго и й телефонирах от летището, за да й кажа, че се прибирам, после хванах такси от летището и направо вкъщи. През останалата част от нощта бяхме тук заедно.

— Вярно ли е? — обърна се лейтенант Джонс към Клер.

— О, разбира се — каза тя, — но защо е всичко това?

— В колко часа пристигна самолетът ви, мистър Спенсър? — запита Джонс.

— В десет, десет и половина, не знам точно — отвърна Марк. — Беше полет 807.

— Помните ли какво такси взехте? — попита Джонс.

Марк каза името на фирмата.

— Този адрес ли му дадохте? — продължи Джонс.

— О, разбира се! — отвърна Марк.

— Добре. — Джонс се усмихна дружелюбно, после лицето му стана сериозно. — Можем да проверим. А, да, още нещо. Имахте ли снощи някакви посетители, вие или жена ви?

Марк погледна дръзко Клер.

— Имала ли си някакъв гост снощи, Клер? — попита той с подобаващ тон. Тя поклати глава и шумно преглътна. Марк се усмихна на лейтенант Джонс и колегата му. — Никакви посетители не е имало — каза той.

— Добре — рече Джонс. И двамата с лейтенант Стивънс се усмихнаха самодоволно. — Сега трябва да си тръгваме. — Той допи чашата си и я сложи на масата. — Много хубаво кафе, мисис Спенсър — рече и стана.

— Защо е всичко това? — попита Марк, като се стараеше в гласа му да прозвучи искрено любопитство, докато ги изпращаше до вратата.

— Просто обичайната проверка на всеки, който може да има дори далечна връзка със случая — обясни Джонс на изхода. — Няма защо да се безпокоите.

— А какъв е случаят? — попита Марк.

— Убийство — отговори лейтенант Джонс. — Вие познавате човека. Работите в една и съща фирма. Хюго Прайс.

— Убит ли е? — Гласът на Клер отекна остро и прегракнало в ушите на Марк.

— Не, не — отвърна лейтенант Джонс. — Арестуваха го тази сутрин, убил е жена си. — Той затвори вратата.

— Хюго? — произнесе Марк със старателно премерен учуден тон, като се вторачи в затворената врата. — ... убил Милдред? — Почака един миг, после се обърна с лице към Клер.

Клер слагаше чашите и чинийките на таблата.

— Човек не знае какво може да се случи — каза тя небрежно, но по кокалчетата на пръстите ѝ имаше следи от зъби. — Убийците са нещо, за което четеш във вестниците. Докато един ден се окаже, че познаваш някой от тях.

Тя взе таблата и влезе в кухнята. Марк понечи да я последва, но се отказа и седна на кушетката. Какво искаше да каже Клер с това: „Докато един ден се окаже, че познаваш някой от тях?“ Него ли имаше предвид или Хюго? Хюго явно се е опитал да убеди полицаите, че е бил тук снощи по време на убийството. Не са му повярвали, но са проверили. Клер сигурно е била толкова обърквана снощи, докато измъкне Хюго от апартамента и подреди, че наистина не е разбрала по кое време мъжът ѝ е телефонирал и кога си е пристигнал вкъщи.

Стюардесата и таксиметровият шофьор ще потвърдят алибито му — от самолета до самия жилищен блок. Всичко беше безупречно — като машина в пълна изправност!

Марк запали цигара, изпъна крака и ги кръстоса върху малка купчинка списания на масичката, за да се отмори. Дръпна дълбоко от цигарата и издуха дим към тавана.

— Клер! — подвикна той. — Ще ми донесеш ли още малко кафе?

— Идвам веднага, мили! — отвърна Клер. Гласът ѝ звучеше весело. Когато влезе с кафеника, чиста чаша и чинийка, дори изглеждаше весела. — Ти си седи там — каза тя, след като му наля кафето. — След минута закуската ти ще бъде готова и ще ти я донеса.

Марк удивено гледаше гърба ѝ, когато тя тръгна обратно към кухнята. Клер безспорно умееше да крие мъката си!

Страшно я биваше. Една тревожна мисъл обзе Марк. Щом Милдред е мъртва, Хюго си развързва ръцете и е свободен да се ожени за Клер. Сигурно същата мисъл бе хрумнала и на Клер. Обзе го моментна паника и стомахът му се сгърчи. Той прогони мисълта от главата си. Нямаше от какво да се страхува! И тъй като знаеше това, доброто му настроение се възвърна.

Клер му донесе закуската, подреди я грижливо на масичката за кафе, после седна на пода, облакът се на масичката и го загледа как яде. Усмихна се леко, когато той я погледна.

Изведнъж всичко това го разтревожи.

Усмихна се подигравателно на Клер, бръкна в джоба си, извади половин долар и го пусна на масичката.

— Благодаря ви, сър! — рече Клер, изправи се и прибра парите в джоба на домашната си роба.

Подигравателната му усмивка стана по-открита. Потисна презрението, което изпитваше към Клер. Знаеше, че то личи в очите му. Затвори ги. Сви юмруци в очакване тя да се разкреци. Но вместо това...

— Зная как се чувстваш, Марк — я чу да казва. — Ти се възхищаваше от мистър Райе и не можеш да си помислиш нищо лошо за него. Но това не ме изненада. Той е себелюбив, егоист. Не го жали, жали за жена му.

Марк отвори очи и втренчи невярващ поглед в Клер. Сигурно тя беше отлична артистка — не, никой не можеше да се мери с нея. Беше глупава. Тъпа. Досега не бе разбрал това. Дори не разбираше, че той я презира. Не забелязваше, както не бе забелязала и обидата с бакшишите.

— Излизам — каза той.

— Добре, Марк — рече Клер.

Тя започна да прибира чиниите и да ги слага отново на таблата. Жалка, тъпа сервитьорка! Марк взе сакото си и тръшна вратата. Какво да направи, за да я накара да разбере, че знае?

Измина няколко преки; бе ядосан, обезсърчен. Какво да направи, за да разбере Клер, че може да остане в къщата му като домакия срещу квартира и храна, като сервитьорка, която го обслужва срещу бакшиш, като проститутка, на която плаща, когато и ако реши да опита от нейната стока? Ако остави двайсетдоларова банкнота на нощната й масичка, Клер навярно от глупост ще помисли, че това е специален подарък и ще излезе да си купи нова рокля!

Да ѝ каже ли направо, без заобикалки, за новото положение?

Внезапно той се спря със светнало от радост лице. Имаше човек, комуто не беше нужно да се обяснява.

Хюго Райе. Ето кой беше човекът!

Марк спря едно минаващо такси. На път към полицейското управление се облегна назад на седалката и присви очи, усмихвайки се с най-голямо задоволство. Щеше да играе ролята на глупав, но верен приятел. Хюго знаеше кой е убил Милдред и защо. Хюго знаеше, че е в капан, от който не може да се измъкне.

В полицейския участък Марк запитва за лейтенант Джонс, а после заяви на Джонс, че иска свиждане с Хюго, за да се опита да направи нещо за своя „приятел и началник“.

— Според мен няма пречка — отговори лейтенант Джонс любезно. — Интересно как приятелите винаги изоставят човека, който е арестуван. Вие единствен идвате на свиждане.

Марк бе въведен в една стая с голи стени, маса и четири стола. Вратата се затвори и той остана сам почти десет минути. Използува това време, за да търси скрити микрофони, не камери, но беше убеден, че ги има. Каквото и да кажеше Хюго, щеше да внимава самият той да не се издаде с нещо.

Усмивка непрекъснато разтягаше ъгълчето на устните му. Това щеше да му достави огромна наслада.

Най-после вратата се отвори и влезе Хюго с намръщено от гняв лице и пламтящи очи.

Лейтенант Джонс погледна Марк многозначително.

— Полицейският служител ще бъде точно пред вратата — каза той.

— Останете да слушате, лейтенанте — озъби се Хюго. — Аз ще накарам този неблагодарник да признае, че е убил жена ми.

— Мистър Спенсър, наистина ли искате свиждането да продължи? Не ви препоръчвам.

— Да — каза Марк. — Но може би ще е по-добре да останете тук. Какво ти се е случило, Хюго?

Джонс затвори вратата, дръпна един стол настрана, кръстоса крака и запали цигара.

— Какво ми се е случило ли? — попита Хюго. — Ти уби Милдред и лепна убийството на мен. Използувал си моя пистолет и си го сложил в бюрото ми в завода. И мога да докажа това, ако този тъп детектив тук направи каквото му кажа.

— Какво по-точно? — любопитствува Марк.

— Да отиде в апартамента ти и да потърси отпечатъци от пръсти — каза Хюго. — Навсякъде там има следи от моите пръсти. Пресни следи от пръсти. Аз бях там снощи, когато ти задигна колата ми, отиде да убиеш Милдред, сложи пистолета в бюрото ми, върна колата там, където беше паркирана по-рано, после съобщи по телефона на жена си, че току-що си пристигнал на летището, за да ме отпрати, а в това време полицията е открила трупа на жена ми след твоето анонимно телефонно обаждане.

Студена тръпка полази по гърба на Марк. Хюго бе напипал единствената улика, чрез която можеше да разкрие истината.

— Ти не си на себе си, Хюго — каза Марк с треперещ глас.

— Не се разстройвайте, мистър Спенсър — обади се Джонс. — Всеки ден виждам да се случват такива неща. Пипнем някого, той знае това и побеснява, удря накъдето завърне, само и само да се измъкне.

— А защо не потърсите отпечатъци от пръсти в апартамента на Спенсър, за да разберете какво се е случило? — попита Хюго.

— Не искам да си губя времето — отговори лейтенант Джонс.

— Че защо не? — каза Марк. — Това може да успокои душата на горкия Хюго.

— И жена ви да вдигне олелия до бога, задето ръся с прах стените и мебелите й? — рече Джонс. — Пък и вие нямате представа колко труд ще хвърлим, там има хиляди отпечатъци от пръсти, все ваши и на жена ви. Не, благодаря. Особено след като сам ми предложихте да направя това.

— Ще те насадя аз по някакъв начин, идиот такъв, та ако ще това да е последното нещо, което ще направя — обърна се Хюго към Марк. — Като си помисля, че аз те измъкнах от цеха и те направих инженер със специални пълномощия. Защо, а? Защото имаш някакви особени дарби ли? Има си хас! Направих го, защото на заводския пикник свалих жена ти. Дадох ти тая длъжност, та да те няма в града по три-четири дни, когато поискам да се срещна с нея.

— Горкият Хюго — каза Марк, клатейки глава с престорено съжаление. — Колко си се променил! — Обърна се към лейтенант Джонс и попита с престорена сериозност: — Ще можели да се отърве, ако го обявят за невменяем? Според мен той е невменяем. Поне в момента.

— Учудих се, че не го ударихте — рече Джонс.

Марк се взря в очите на Хюго и леко се усмихна.

— Той е болен, лейтенанте — каза Марк.

Вените на слепоочията на Хюго се издуха и видимо запулсираха.

— Нали не бесят болни? — каза Марк.

— В този щат пращат в газовата камера — отвърна Джонс. — Той ще отиде там.

— Да можех да му помогна с нещо — каза Марк.

— ПРИЗНАЙ, ДЯВОЛИТЕ ДА ТЕ ВЗЕМАТ! — кресна Хюго. — СЛЕД ВСИЧКО, КОЕТО НАПРАВИХ ЗА ТЕБ...!

Марк погледна лейтенант Джонс, разпери ръце и сви рамене. Джонс отиде до вратата и я отвори. Униформеният полицай изведе Хюго.

— Наистина съм разстроен — каза Марк.

— Недейте — рече Джонс. — Много често се случва с хора, които горе-долу спазват законите, а после стават убийци и ги залавяме. И не подозирайте жена си. Ако е вярно, той по-скоро щеше да умре, отколкото да я натопи в тая работа. Не само за да я защитя, но и защото

това е най-опасното алиби, което би могъл да измисли. Признавам, че направих справка за вас, Спенсър, и се оказа, че вие наистина сте пристигнали с оня самолет и сте отишли направо в апартамента си с такси, както казахте. Но не защото мислех, че може да сте виновен. Направих я, за да може окръжният прокурор да попречи на защитника да принуди вас и жена ви да се явите в съда. Няма смисъл да ви създават неприятности.

— Благодаря ви — каза Марк. Ръкува се с лейтенанта. После напусна сградата, сияейки от вътрешно задоволство, с лека усмивка на устните.

Навън се поколеба. Разполагаше с по-голямата част от следобедата. Не искаше да се прибере къщи. Дали да отиде в завода? Ще трябва да се отбие къщи и да извади чантата си от куфара, за да представи доклад за работата и разноските си в Чикаго. Но се отказа.

Вървеше бавно, като се спираше край витрини и разглеждаше изложените там стоки. Някои бяха интересни, други не.

Стигна до един мебелен магазин. Изложената гарнитура за спалня го подсети. Влезе вътре и разгледа ъгловите легла. Избра един комплект за спалня, наистина беше хубав. Да, с удоволствие ще приемат старото обзавеждане на спалнята, за да прихванат от цената, а и за него ще бъде изгодно, но не бива да забравя, че старите дюшеци не струват нищо, разходите за подновяването им ще излязат колкото продажната цена. Не, невъзможно е да му ги доставят днес. Не по-рано от три дни. Поръчката ще изпратят в склада, опакованите мебели ще изнесат на товарната платформа, камионът има да изпълнява много други доставки, нужни са три дена.

Да, кредитът му е добър, ще вземат десет долара депозит, ще го уведомят за отстъпката, която му правят срещу старите мебели, и той ще може да плати разликата в едномесечен срок без таксата за превоза, така е чудесно.

Марк плати десетте долара и напусна магазина разочарован. Още две нощи щеше да спи на едно легло с Клер. Е, нека тя си лежи на своята половина от леглото. Ако я пожелае, ще ѝ даде да разбере това. И ще ѝ плати. Тя може да помисли, че двайсетте долара са подарък, за да си купи нова рокля, но с тях той ще ѝ плати за услугата. Нека тя продължава да се самозалъгва, щом иска.

Продължи да разглежда витрините. Стигна до едно заведение и реши да пие кафе, а може би да хапне и сандвич.

Седна до бара. Сервитьорката прибра чиниите и забърса с мокър парцал, оставяйки влажни ивици, които бавно, безследно изсъхнаха. Косата ѝ беше изрусена до сламенорусо, вдигната прекалено високо и малко разчорлена. Лакът на ноктите ѝ бе напукан.

Щедро наля кафето. Малко изплиска в чинийката. Чашата бе нацърбена, та стана нужда Марк да я завърти и да не използва дръжката. Отказа се от сандвича.

Коланът на панталоните ѝ под тясната бяла престилка силно пристягаше обемистата ѝ талия. Кафето имаше лош вкус. Старо.

Изведнъж останал сам, Марк сложи на бара двацет и пет цента и излезе. Застана унило на тротоара. Погледна часовника си. Беше само три часът и две-три минути. По улицата се приближаваше такси. Марк неволно излезе напред и го спря. Каза на шофьора адреса на завода и се настани на задната седалка.

Може да се намери някаква работа за него, та да се измъкне от града за два-три дни, докато доставят новите легла. Да! Може да се намери! Радваше се, че бе решил да отиде в завода.

На пропуска Гъртруд го поздрави с лъчезарна усмивка, която бързо стана мрачна.

— Чу ли новината, Марк? — попита тя.

— Чух я — отговори Марк, минавайки покрай нея към малката си стаичка. Погледна любопитно табличката за документи и писма. Беше празна.

Щом седна на бюрото, телефонът иззвъня. Грабна слушалката и каза: „Спенсър...“

— Марк, ти ли си? — Беше Гъртруд. — Забравих да ти кажа. Мистър Макхейл искаше да говори с теб веднага щом дойдеш. Сега е в кабинета си. Може да те приеме.

— Така ли? — рече Марк. — Да видим дали ще е за добро. Отивам веднага.

Марк не се бе сетил. Със слизането на Хюго от сцената в Горните инстанции се откриваше вакантно място. Разбира се, то трябваше да се попълни незабавно.

Взе малкото огледало от най-горното чекмедже на бюрото и се огледа, оправи яката си и махна една прашинка от рамото си.

Телефонът извън. Обаждаше се пак Гъртруд.

— Ще те приеме незабавно — съобщи тя.

Макхейл бе президентът на компанията. Той седеше зад огромно лъскаво махагоново бюро, но сякаш се извисяваше над него като планински връх. В устата му имаше току-що запалена скъпа пура, която пръскаше синкави струйки дим из стаята. Той извади пурата от устата си и посочи с нея един стол.

— Седнете, Спенсър.

— Да, сър — рече Марк. Отпусна се на стола в щастливо очакване.

— Жалко за Хюго — каза Макхейл навъсено, като захвапа отново пурата и запуфка бързо-бързо, за да я разпали.

— Да, жалко — повтори Марк. — Той е прекрасен човек... Той... е сигурно невинен... Не мислите ли така?

— Свършено е с него — отсъди Макхейл категорично. — Той беше голям проблем за нас. На обед имахме спешно заседание на управителния съвет. Хюго е уволнен. — Президентът на компанията се намръщи, загледан покрай Марк към далечните, внушителни хоризонти на висококвалифицирания си началнически ум. Марк изпитваше чувство на благоговение. Щеше да бъде чудесно да работи за този човек...

— А сега за вас... — подхвана директорът.

— Какво? — запита Марк нетърпеливо.

— Все не можем да проумеем защо Хюго ви изтегли от цеха — каза Макхейл. — Линията на нашата компания му е известна. Но трябва да бъде справедлив. Извадих досието ви. Прочетох го.

Той отвори средното чекмедже на бюрото си и измъкна една лапка, набъбнала от книжа. Сложи я на бюрото, затвори средното чекмедже, после махна неопределено с пурата си към папката и каза:

— Знаете ли какво показва това досие?

— Не, сър — отвърна Марк, потискайки нетърпението си.

— Показва, че линията ни е правилна — обяви Макхейл. — Вие сте добър стругар. Но защо сте извън завода? Извършвате поправки. Но не предлагате подобрения. Нямате ум на висшист. Е, Хюго ви прикриваше; но факт е, че един инженер трябва да има висше образование, а не да е монтьор. Липсват ви технически познания, за да предложите някакви изменения в дизайна.

Марк мълчеше, кръвта застиваше в жилите му.

— Просто не зная защо Хюго ви е изтеглил от цеха — каза Макхейл. — Но трябва да бъда справедлив към вас. Вие не можете да запазите сегашната си длъжност. Фактически ние нямаме нужда от инженер със специални пълномощия, из цялата страна имаме местни инженери, които се занимават с повредите и предлагат изменения в проектите. Но вие сте добър служител на компанията. Не виждам как мога да ви върна отново при струга. Там е проблемът. Ето какво ще направя. Ще ви направя специалист по организацията на труда във втора смяна — докато се открие вакантно място за ръководна длъжност. Заплатата ви ще бъде много по-малка, но никой не бива да разбере това освен счетоводството. Естествено е там да знаят. Или ако предпочитате да си потърсите друга работа, ще се постарая да ви дам най-добра препоръка. Стремете се към върха. Няма да ви преча да постъпите в друга компания, ако можете да се справяте с работата там.

Смаян, Марк стоеше като статуя. По едно време лицевите му мускули трепнаха забележимо. Очите му бавно угаснаха.

Макхейл гледаше тавана, пушеше ожесточено пурата си и чакаше.

— Може би ще пожелаете да размислите — каза той рязко. — Вземете си двуседмичен отпуск и помислете. Имате достатъчно време. Мястото е ваше. Аз ще уредя формалностите. Със сегашната ви заплата!

— Не! — отсече Марк и си пое дълбоко дъх. — По-право ще си взема отпуска. Със сегашната заплата. Защо не? — Усмивката му беше крива, примирена. — Ще приема длъжността. Все пак е повишение — в сравнение с това, което бях, нали?...

— Правилно — каза Макхейл с явно облекчение. — И можете да бъдете сигурен, че няма да ви изпускам от очи. — Той заобиколи бюрото си и стисна ръката на Марк. — Човек като вас със стаж на инженер ще бъде добър цехов майстор, щом придобие опит.

Той побутна Марк към изхода, като стискаше въодушевено ръката му и пуфкаше син дим от скъпата си пура.

На път към стаичката си Марк се усмихна лъчезарно на Гъртруд. Затвори вратата си и седна зад бюрото. Погледна името си, изписано обратно върху матираното стъкло на затворената врата. И по лицето му бавно се разля червенина.

Клер бе купила за него тази стаичка с името му на вратата. Най-после цялата, голата истина блесна пред очите на Марк. Облекчението ѝ, което не можа да скрие, когато узна, че Хюго е арестуван и няма да е нужно да продължава да му плаща.

„Ти се възхищаваше от мистър Райе и не можеш да си помислиш нищо лошо за него — бе казала Клер, — но това не ме изненада. Той е себелюбив, егоист. Не го жали, жали за жена му.“

И мистър Макхейл произнесе навъсено: „ПРОСТО НЕ ЗНАЯ защо Хюго ви е изтеглил от цеха.“

И свитите от омраза устни на Хюго, който казва: „Защо, смяташ, че те измъкнах от цеха? Защото имаше някакви особени дарби ли?“

Изведнъж устните на Марк затрепериха. Сълзи бликнаха от очите му. После положи глава върху свитите си ръце на бюрото, като хлипаше несдържано, тресеше се от мъката, която го бе обзела, от душевната болка, която не можеше да сподели с никого, от това, което Клер никога не биваше да разбере, че той знае.

Успокои се. Накрая вдигна глава. Извади цигара и я запали, втренчи невиждащи очи в повърхността на бюрото.

Бръкна в страничния джоб на самото си и измъкна едно листче. Разгъна го и го приглади върху бюрото. Разгледа го, после посегна към телефона.

— Искам външна линия, Гъртруд — каза с тих, унил глас.

Прочете на глас телефонния номер, докато го набираше.

— Бих искал да говоря с мистър Роузън — каза той.

Почака доста.

— Мистър Роузън ли е? — попита Марк Спенсър. — Днес рано следобед бях при вас и поръчах комплект за спалня с две легла. Спомняте ли си! Обаждам се да отменя поръчката.

ДЖАК РИЧИ

ДВАДЕСЕТ И ДВА ЦЕНТА НА ДЕН

— Озлобен ли сте? — запита репортерът.

Повдигнах вежди.

— Озлобен ли? Бога ми, не.

— Но вие прекарахте четири години в затвора за престъпление, което не сте извършили.

Усмихнах се благо.

— Затова пък държавата щедро ми плати шест хиляди хубави щатски долара.

Очевидно той бе направил изчисленията преди интервюто.

— Това прави по около седемнайсет цента за всеки час, който сте прекарвали зад решетките.

Свих рамене.

— Сигурно помните, че освен другото, изкарвах полагаемите се двайсет и два цента на ден. Може би при това положение ще ме впишат в Програмата за подпомагане на бедните, но, от друга страна, по време на престоя си аз имах много малко разходи.

— Какво ще правите отсега нататък?

Репортерът беше много млад, затова му простих.

— Млади човече, за четири години не успяха да ме разсипят напълно. Най-хубавото все още е пред мен.

Директорът на затвора Денинг ми връчи един кафяв плик.

— Моля те, Джордж, провери съдържанието и подпиши разписка. Това са личните ти вещи.

— Кое е първото нещо, което ще направите, когато излезете оттук? — запита репортерът.

— Ще си купя пистолет — отговорих аз.

Директорът ме изгледа пронизително.

— Слушай, Джордж, много добре знаеш, че когато човек е освободен условно...

Усмихнах се.

— Но аз не съм освободен условно, директоре. Освободен съм безусловно, имам избирателни права и какво ли не.

Репортерът гризеше края на молива си.

— Защо искате да си купите пистолет?

— Обичам пистолетите — заявих аз. — Всъщност имах малка колекция, преди да вляза в затвора.

Той продължи да опипва почвата.

— А какво е второто нещо, което ще направите, когато излезете оттук?

— Ще се срещна с адвокатата си.

— С Хенри Макинтайър ли?

— Не, не с него. Говоря за Мат Нелсън. Винаги съм смятал, че неговата некадърност е най-малко петдесет на сто от причината да загубя четири години от живота си.

— Той ли ви беше защитник на процеса?

— Да.

Репортерът се замисли.

— Ще потърсите ли двамата души, които свидетелствуваха против вас?

Извадих от кафявия плик портфейла си, проверих съдържанието му и го сложих в джоба.

— Светът е малък. Случват се непредвидени срещи.

Директорът ме прати в „Личен състав“, където бе изпълнена някаква последна бюрократична формалност, а когато се върнах, разговаряше с Хенри Макинтайър. Щом влязох отново в стаята, те прекъснаха разговора си.

На Хенри Макинтайър дължах освобождаването си. Той е член на една адвокатска колегия, занимаваща се специално с дела, при които има съмнение, че е извършена неправда. Той е енергична, всеотдайна личност, никой не може да го отклони от пътя му, щом се убеди, че е прав — а това става доста често. С една дума от ония хора, които обикновено мразя. Обаче сега не беше време да бъда неблагодарен.

— Можете да ми изпратите сметката си — рекох. — Аз изплащам в срок всичките си задължения.

Той поклати глава.

— Не. Ние вършим тази работа в името на справедливостта. Парите — или личната реклама — нямат нищо общо с това. Пък и вие сте получавали само по седемнайсет цента на час и ако ви взема пари и вестниците узнаят това... — Той въздъхна и мина на друга тема. — И вижте какво, не бихме искали да извършите нещо неразумно.

— Неразумно ли?

— Искам да кажа, че правдата вече възтържествува... макар и малко късно.

— Така ли? Правдата възтържествува, а? Искате да кажете, че двамата жалки мерзавци, които лъжесвидетелствуваха, сега са заели мястото му в затвора?

— О, не. Всъщност ние не сме очаквали чак толкова много.

— Но въпреки това аз трябва да се усмихвам и да си живея весело?

— Е, да, донякъде. Искам да кажа, че от отмъщение полза няма. И освен това ще изложите нашата колегия. В края на краищата благодарение на нас вие се върнахте към обществото, а репутацията ни ще бъде опетнена, ако изведнъж ви хрумне да... Той махна с ръка и краят на изречението увисна във въздуха.

Взех чантата си и се приготвих да си тръгна.

— Уверявам ви, Макинтайър, аз не върша нищо прибързано. Винаги обмислям внимателно нещата, преди да реша да действам.

До града имаше два часа път с автобус и аз пристигнах там със четири следобед.

Тръгнах по булеварда към спортния магазин на Уитко и доста се порових, преди да си купя един нов пистолет „Рюгер“. Помолих да ми го сложат в кутия и да го опаковат и продължих към Форт Стрийт.

Пред „Сакстън“ се подвоумих, после взех решение. Не, Маг Нелсън беше човек, с когото не исках да се срещам на празен стомах. Преди да се явя пред него, щях да се нахраня добре и да поспя.

Вечерях и се регистрирах в хотел „Медуин“. Когато се озовах в стаята си, поръчах да ми пратят уиски и сода; едва се бях разположил за пръв път от четири години да пийна като човек, и звънецът на вратата ми забръмча.

В коридора стояха двама души, и двамата ми показаха значките си на детективи.

Единият, с прошарена коса и очевидно ветеран в службата, водеше разговора:

— Аз съм сержант Дейвис. Може ли да разменим няколко думи с вас?

— Разбира се — рекох и ги пуснах вътре.

Дейвис отказа питието, което предложих, и пристъпи към въпроса.

— Ние винаги се стараем да предотвратяваме опасността. Смятаме, че профилактиката струва повече от лечението.

Запитах се разсеяно така ли би се изразил един лекар.

Дейвис седна.

— Вие сте си купили пистолет, нали, мистър Уиткоум?

Намръщих се.

— Следили ли сте ме?

Той кимна.

— Осведомиха ни няколко души, между които и вашият адвокат. Описаха ни положението и откакто слязохте от автобуса, непрекъснато ви държим под око. Какво смятате да правите с пистолета?

— Да пострелям някога — отговорих аз. — И да се грижа за него, да го почиствам и лъскам.

Очевидно това не бе отговор на въпроса му.

— Знаете, че не си заслужава — каза той. — Няма да можете да се отървете.

— От какво да се отърва?

Той ме погледна.

— Слушайте, вие сте умен човек. В затвора сте станали секретар на директора и той твърди, че никога не е имал по-способен човек на тази длъжност. Защо трябва сега да вършите глупости?

Усмихнах се.

— Моля, не се безпокойте, сержанте. Аз никога не върша глупости. Само случайно.

Той ме изгледа, без да мигне, и после въздъхна.

— Добре. Виждам, че доникъде няма да стигна. Но помнете, ние продължаваме да ви следим.

Когато си отидоха, аз се залових отново с моето уиски със сода и си наливах, колкото беше нужно. На другата сутрин са събудих точно в шест и петнайсет — навик, който бях придобил през последните

няколко години — и можех дори да стана от леглото, ако не бях още махмурлия. В края на краищата май е хубаво човек да води честен, редовен живот.

Останах в леглото цялата сутрин и постепенно се съвзех. Като се наобядвах, отидох в Първа национална банка и депозирах чека си за шест хиляди долара. После продължих към „Сакстън“.

Когато влязох в кантората на Мат Нелсън, приближаваше три. Сержант Дейвис, колегата му и една малко плаха на вид секретарка чакаха в преддверието.

Дейвис погледна пакета, който носех под лявата си мишница.

— Какво е това?

— Пистолет — отговорих.

Той поклати тъжно глава.

— Слушайте, имате ли разрешително за носене на оръжие?

— Не ми е нужно разрешително, за да го нося в кутия; само ако го пъхна под дрехите си, тогава.

— Защо не оставихте пистолета в стаята си? Защо го носите тук?

— Тази сутрин напуснах хотела. Нали знаете, че хотелите са много скъпи. Не знаете ли случайно къде мога да си намеря един малък удобен апартамент?

— Защо не приберете този пистолет в чантата си?

— Претърпкана е. Просто не мога да го напъхам в нея.

Въпреки протестите ми Дейвис се залови да претърсва и мен, и вещите ми. Когато свърши, се обърна към вратата, водеща за частния кабинет на Мат Нелсън, и извика с басов глас:

— Чист е.

Вратата на кабинета на Мат Нелсън се отвори леко и той надзърна навън.

— Как така „чист“? Нали има пистолет!

— Но няма патрони.

Вратата се отвори по-широко и Нелсън придоби вече по-уверен вид.

— Охо, охо, мистър Уиткоум, приятно ми е да ви видя отново след толкова години. Радвам се, че всичко се оправи.

— Но няма за какво да ви благодаря — казах студено. — Имам да разменя някоя и друга дума с вас.

— Разбира се — каза Нелсън. — Влезте веднага. — Той спря Дейвис, който понечи да ме последва. — Искам да поговоря с мистър Уиткоум насаме, моля.

Нелсън беше човек с малко остри черти и ниско чело. Когато го наех, имах известни съмнения, но ги отхвърлих заради препоръката на един познат. Но направих грешка.

Нелсън седна зад бюрото си откряна леко най-горното чекмедже.

Забелязах дръжката на револвер. Очевидно се застраховаше срещу опасността да го удуша.

Усмихна се отново.

— Мистър Уиткоум, зная, че сте умен човек.

— Благодаря ви — рекох. — Чувал съм го много пъти напоследък, но не съм дошъл тук да слушам комплименти. — Изгледах го с натрупалото се за четири години отвращение. — Вие не само изпортихте напълно и непоправимо защитата ми по време на делото, но имахте и невероятната наглост да ми представите сметка за 876 долара и 14 цента.

Той сви рамене.

— Какво значение има това сега? Вие не ми платихте нито цент.

— Така се случи, че нямах толкова пари. Но най-много ме вбеси вашият опит да наложите заповед върху надницата ми в затвора. Аз се потях в затворническата пералня за някакви си жалки двацет и два цента на ден и на всичко отгоре...

Той махна умолително с ръка.

— Просто мислех, че имате спестявания и мога да измъкна нещо със заплаха. — Сви рамене. — Обаче съдията не ми разреши.

— Все пак за мен това е направо непростимо.

Нелсън се наклони напред.

— Вижте какво, аз не съм глупак, а и вие не сте. Зная, че няма просто така да влезете тук и да ме застреляте.

— Сигурен ли сте?

— Е... не напълно. Всъщност си мисля, че вие отдавна се подготвяте и тъй като умът ви сече, сигурно сте намислили нещо наистина хитро, не е ли така? Нещо наистина страхотно? Може би не с пистолет? Нито с нож? Нито... хм... с нещо обикновено? И можете да чакате? Имате време? Бива ви да водите тази война на нерви.

Погледнах през прозореца.

— Слушайте — каза Нелсън, — не ме е страх от вас, но аз съм зает човек и не мога да си играя на котка и мишка. Просто нямам време за това. Ето какво ще направя. Вие не ми дължите вече 876 долара и 14 цента. — Той извади един лист от полуотвореното чекмедже на бюрото и го бутна пред мен. — Разписка. Отбелязано е, че е изплатена и е подписана от мен.

Погледнах листа.

— Зная, зная — побърза да каже Нелсън. — Разписката е само къс хартия и с нея не можете да си купите нищо. Държавата ви е дала шест хиляди долара и сигурно си мислите, че ще ви паднат и още? Не ви упреквам. Това беше съдебна грешка. Може да не ми вярвате, но аз направих всичко възможно.

Беше прав. Не му вярвах.

Бръкна пак в бюрото и този път извади един дебел плик. Размаха банкнотите.

— Пребройте ги. Шест хиляди долара в банкноти по сто. Аз ще ви дам колкото държавата, с точност до долар. Но това не значи, че признавам нещо. Просто имам милостиво сърце.

Огледах парите.

— Аз не съм дошъл точно за това. И какво трябва да направя за вас срещу тези шест хиляди?

— Просто да ме оставите на мира. — Той леко повиши глас. — Не ме интересува какво ще направите на когото и да било друг. Това не е моя работа. Но мен оставете на мира.

Пъхнах банкнотите в джоба си и бавно се усмигнах.

— Отлично. Вие ме убедихте в искреността си. Ще си отида и никога няма да се върна.

Слязох долу и на втората пресечка разбрах, че ме следят. Започнах да влизам в разни сгради, да се возя в асансьори, да се качвам и да слизам по стълби. Накрая излязох на една малка уличка, убеден, че съм се изплъзнал от преследвача си.

Свърнах по булеварда и попаднах почти в ръцете на един доста висок енергичен човек. Като че ли само мен чакаше.

— Отървахте се — каза той.

— От кого? — попитах предпазливо.

— От ченгето.

— Вие кой сте?

— Джеймс Хоугън, частен детектив за поверителни случаи и прочие. Канеха се да наемат адвокат, но после решиха, че той може да сметне за неетично това, което искат от него. Но в наше време един частен детектив е готов да върши почти всичко, затова наеха мен.

— Кой ви наеха?

— Кларк и Тилфорд.

— А, да, гадните лъжци, които ми отнеха четири години от живота.

Той размаха заканително пръст.

— Да знаете, че нищо не можете да направите. Властите са предупредени и Кларк и Тилфорд имат полицейска охрана. През цялото денонощие.

— Блазе им.

Той се усмихна лукаво.

— Но вие умеете да изчаквате, нали? Седмици, месеци, години и накрая ще си отмъстите? Ще чакате благоприятен случай и ще дебнете. Сто години, ако трябва, а?

— Право да ви кажа, изключено е да чакам сто години.

— Аха, значи имате наум нещо, което ще стане по-бързо? Нещо дяволски хитро?

— Защо пък не? Разполагах с достатъчно време да обмисля всичко и още щях да гния в затвора, ако адвокатът ми не бе открил, че Кларк е късоглед.

— Е, Кларк не е знаел, че е късоглед. Мислел си, че всички виждат като него, докато на жена му омръзнало да го гледа как се спъва час по час и го пратила при очен лекар. Но всъщност не е имало никакво значение дали е късоглед, или не, пак с щял да излъже.

Въздъгнах.

— Защо?

— Станало е неволно — рече Хоугън. — Кларк водел съвсем еднообразен, скучен живот, всички дни били еднакви за него. Всъщност той бил съвсем незначителен човек... за жена си, за близките си, за съседите си... за света. И ето че се появила възможност, шанс да бъде... хм, забелязан.

Не можех да повярвам.

— Искате да кажете, че само защото е искал да го забележат, Кларк е бил готов да лъжесвидетелствува и да вкара в затвора невинен човек...

Хоугън ме прекъсна:

— Той не е знаел точно, че вкарва в затвора невинен човек. Мислел е, че просто подкрепя Тилфорд.

Поех си дълбоко дъх.

— Ами Тилфорд? Защо той излъга?

— Не искал да претърсят колата му.

— Сигурно в багажника е имало труп?

— Не, петдесет килограма маргарин.

Затворих очи.

— Та ето каква е картината — заразправя Хоугън. — Било два часа след полунощ. Тилфорд току-що се бил върнал от Илинойс, където гостувал на брат си, и бил натоварил маргарина, защото е много по-евтин от маслото. И тъй, когато минавал с колата си през пустите улици на града, чул звъна на сигналната инсталация в големия гастроном на Карнецки. От любопитство спрял колата, слязъл, приближил се до витрините от огледално стъкло и надникнал вътре. Не видял нищо, но изведнъж чул, че идват полицейски коли. Не искал да бъде замесен, затова тръгнал обратно към колата си. Но точно в този момент първата полицейска кола спряла и полицаите наизскочили с извадени пистолети. Тръгнали към него и той веднага разбрал какво имат наум. Мислели, че той е задействувал сигналната инсталация и затова се паникьосва.

— Защо ще се паникьосва, дявол да го вземе? В наше време един невинен човек няма защо да се страхува от полицията. — Позамислих се върху това и се прокашлях. — Продължавайте.

— Всъщност той не се е страхувал, че ще го обвинят в опит да обере гастронома. Но дали полицаите немало да претърсят колата му? И тогава щели да открият маргарина. Представете си, че това стигне до вестниците?

Поклатих глава.

— Доколкото ми е известно, Уискънсин си остава единственият щат с ограничителен данък върху маргарина. Но е обичайна практика уискънсинци да товарят колите си с маргарин винаги, щам имат

възможност да прекосят границите на щата, и не съм чувал досега някой да е арестуван от полицията само защото у него е намерен...

— Вярно — съгласи се Хоугън. — Но не помните ли какво стана на процеса? Тилфорд работеше във фирмата за млечни продукти „Лейксайд“ — в цех „Масла“. Ако се разчуеше, че семейството му яде маргарин, знаете ли...

Разбрах.

— Щеше да се изложи? Щяха да го уволнят?

— Именно — потвърди Хоугън, — затова посочил някъде на запад и извикал: „Ей го там! Избяга отзад!“

— Разбирам желанието му да отклони вниманието от себе си — рекох, — но когато мен и половин дузина души ни измъкнаха от съседните улици и ни доведоха пред него, защо не каза просто, че не е виждал никого от нас?

— Точно това щял да каже, но докато полицаите го разпитвали, усетил, че стават малко подозрителни, защото бил нещо нервен. Помислил, че може да решат да претърсят колата му. Затова просто посочил още веднъж и казал: „Ето го! Този е!“

— Значи за да продължи да се превъплъщава в доктор Джекил и мистър Хайд^[1], е решил да ме прати в затвора?

— Не е точно така. Той искал да се прибере вкъщи, да сложи маргарина в хладилника си, после да иде отново в полицията и да заяви, че за съжаление е сбъркал.

— Но очевидно не е направил това.

— Не. Защото точно когато Тилфорд завършил показанията си за самоличността на крадеца, Кларк видял възможност да се прочуе и като се измъкнал от насъбралата се малка тълпа, тъй да се каже, запял друга песен. Затова по-късно Тилфорд, мислейки, че показанията на Кларк за самоличността на крадеца са верни, решил, че всъщност няма смисъл да променя собствените си показания. Полицията можела пак да се усъмни и той да си навлече куп неприятности.

Въздъгнах.

— И сигурно Кларк сметнал, че може съвсем спокойно да си направи малко самореклама, тъй като мислел, че Тилфорд казва истината?

Хоугън кимна.

— Така се развивали нещата до момента, когато Макинтайър открил, че Кларк е късоглед, но му предписали очила едва два месеца след вашето осъждане. Кларк не можел да иде ей така и да признае, че е излъгал, но все пак казал, че не бил напълно сигурен, че изобщо ви е видял. После, разбира се, когато Тилфорд чул това, съвестта започнала да го гризе и накрая бил принуден да признае, че и той всъщност не е чак толкова сигурен. И... е, нали сте тук, свободен като птица.

— Очевидно Кларк и Тилфорд няма да кажат на властите цялата истина, но защо вие я казахте на мен?

— Защото ви моля за съчувствие и снизхождение. Те не са лоши хора. Не са искали да ви причинят зло.

— Но успяха да ме лишат от четири години свобода.

Той вдигна ръка.

— Двамата са си поговорили за тия неща. Съгласни са, че може да е имало малка съдебна грешка, затова са решили да изкупят вината си, като всеки ви изпраща по петнайсет долара седмично. До края на живота ви.

Потърках буза.

— Ad infinitum?

— Е — каза Хоугън, — което е по-дълго.

Половин минута мислих върху това предложение.

— Защо просто не ми дадат някаква обща сума? Например шест хиляди долара?

Той се усмихна лукаво.

— А като вземете шестте хиляди долара, какво ще ви попречи все пак да си отмъстите на Кларк и Тилфорд? — Той захихика. — Не. Аз ги посъветвах да ви плащат по този начин. Така няма да се изкушите да убиете кокошките, които снасят златните яйца.

Позамислих се пак.

— Е, това ще им бъде наказанието — казах накрая.

Разделихме се приятелски с Хоугън и аз влязох в най-близката пивница.

Какви странни обрати на съдбата, мислех си аз. Бях отишъл при Мат Нелсън със собствен чек за 876 долара и 14 цента в портфейла си. В бележника ми дългът си е дълг, дори и към такъв некадърник като Нелсън, а вместо това...

Пийнах от уискито си.

Що се отнасяше до Кларк и Тилфорд, не им желяех точно дълъг живот, но и не възнамерявах да повлияя на естествената продължителност на живота им... Сега имах дванайсет хиляда долара и ежеседмична рента от трийсет долара.

Така човек става предпазлив — избягва да поема рискове.

Но не, трябваше да си довърша работата. Това беше въпрос на професионална гордост. Никога досега не бях претърпявал несполука.

Затова в два часа след полунощ отново бях пред сейфа в гастронома на Карнецки, но този път не направих грешката да се спъна в сигналната инсталация.

[1] Двучичен герой от повестта на Робърт Луис Стивънсън. — Б.пр. ↑

СТЕНЛИ ЕЛИН

НАЙ-ХУБАВОТО ОТ ВСИЧКО

В очите на Артър всички те изглеждаха като скроени по един модел. Бяха еднакво високи и добре сложени. Имаха правилни черти на добре загорелите лица, увенчани с ниско подстригана коса. Облеклото им беше скъпо, но строго; обноските — безупречни. Те идваха от реномирани Семейства и реномирани Училища и гледаха на това с пренебрежение. Сред мравуняка в градския център, сред готическите колони на ценните книжа, от които лъхаше приятен мирис, сред стъклените куполи, подобни на футуристични аквариуми, те не биеха много на очи и все пак не оставаха незабелязани.

На работните си места идваха с предимствата на Семейството и Училището, с уменията да си придават учтиво заинтересован вид, когато им говори началник. Всъщност те се отнасяха към работата си със същата небрежност, както към всичко друго, защото бяха „тъпкани“ с пари. И заради всичко това Артър ги мразеше и беше готов да продаде душата си, за да е един от тях.

Физически той би могъл да издържи проверката. Беше висок, изключително красив млад мъж — когато минаваше по улицата, малко жени устояваха на изкушението да му хвърлят набързо кос поглед, който означава, че той ги е заинтригувал, макар и да е недостъпен — и имаше сериозно държане, плод преди всичко на изключителна наблюдателност и добро самообладание. Но не произхождаше от реномирано Семейство, нито пък бе завършил реномирано Училище — а и нямаше излишни пари, само скромна заплата. Родителите му бяха умрели (завещанието им едва бе стигнало да се платят разносните за погребението), бе напуснал училище, за да постъпи на работа, и колкото и да му беше неудобно, често сменяше работата си, а наскоро се бе настанил в „Хортън и син“ и ако го запитаха, с точност до цент можеше да каже с колко пари разполага: сбора от банковата му сметка, портфейла и джобните пари. Явно не можеше да си позволи да се държи небрежно, както се очаква от един изискан млад човек.

В този израз — „изискан млад човек“ — бе кристализирана омразата му към въпросния тип хора. Една сутрин той стоеше пред вратата на мистър Хортън, когато бяха въведени двамата синове на някакъв клиент. За част от секундата очите им се спряха върху Артър, мигновено забелязаха, че той не е един от тях, и се извърнаха с пълно безразличие. Нищо не бе казано, нищо не бе направено, ала в този момент Артър бе сложен най-безцеремонно на мястото си и оставен да стои там, а душата му кипеше от омраза и гняв. И най-лошото беше, че не можеше да си го върне; нямаше начин да ги засегне. Домовете им, клубовете им, животът им бяха недосегаеми.

Чак когато вратата на асансьора се затвори зад тях, мистър Хортън, изглежда, за пръв път забеляза Артър. „Изискани млади хора“ — изрече той почти завистливо, като махна с ръка към асансьора, и този израз пусна корени в душата на Артър. Не само пусна корени, но и бе наторен веднага от тона на мистър Хортън, който във възбуденото въображение на Артър като че искаше да добави: „Те спадат към моя свят, а ти не.“

И на всичко отгоре, разбира се, съществуваше Ан. Ан Хортън.

Традиционно право на всеки предприемчив млад мъж е да се старае усърдно както в бизнеса, така и в любовта и да достигне най-висша степен на успех, като съчетае и двете, и се ожени за дъщерята на шефа. И ако се случи тази дъщеря да е красива и желана и — да си послужим с възторжения израз на ония, които я познаваха — непокварена като Ан Хортън, още по-добре.

Но Артър усещаше инстинктивно, че има различни степени на непоквареност. Например ако едно момиче страшно много мечтае за дванайсетметрова моторна яхта и накрая се примири с шестметрова бързоходна моторна лодка, то е непокварено. Значи Ан Хортън беше непокварена. За да се сближиш с такава, не е достатъчно да се опитваш само да показваш пламенната си страст и готовността си да убиваш змейове. Необходимо е да се явиш със златни доспехи и яхнал расов кон, да носиш билети на първия ред за най-хубавата музикална комедия в града. И ухажорът да изразява чувствата си открито, и то не в редки случаи, а колкото може по-често.

Върху това и още някои други неща размишляваше Артър, докато лежеше нощ след нощ на леглото си в къщата с мебелирани стаи под наем на мисис Марш и гледаше тавана. Мислите го

подлудяваха, гърчеха се като змии, които захващат опашката си и после се самоизяждат. Неведнъж Ан Хортън го бе поглеждала така, както го поглеждаха другите жени. Да можеше поне да се срещне с нея, да ѝ се представи в мечтания образ, дали после бракът щеше да бъде невъзможен? Но за да се срещне с нея така, както тя искаше, трябваше да има пари, а по ирония на съдбата единствената възможност да се сдобие с пари беше да се ожени за нея! Боже мой, мислеше си той, да можеше да се ожени за нея, щеше да има достатъчно пари, за да ги хвърли в лицето на всеки изискан млад мъж, когото мразеше.

Така мислите бавно се оформяха в главата му и без сам да съзнава това, Ан Хортън стана средството, а не целта. Целта щеше да бъде славата, която постигат ония, които, без да броят парите си, могат да си позволят най-хубавото. Най-хубавото от всичко, казваше си Артър замечтано и пред очите му се редяха красиви скъпи картини, плуващи като облаци по тавана.

Чарли Принс беше млад мъж, който явно бе вкусил най-хубавото от всичко. Той влезе в живота на Артър по обед, когато Артър седеше и допиваше кафето си, на масата пред него бе отворен проспект на „Хортън и син“, а мислите му се носеха в шестметровата бързоходна моторна лодка с Ан Хортън.

— Нали нямате нищо против да ви запitam дали не работите при стария Хортън? — заговори Чарли.

Това беше глас на човек със Семейство и Училище; дори думичката „стария“ бе естествена част от всичко това, тъй като сега тази дума беше на мода сред тях и можеше да се каже за всичко, независимо от възрастта му. Артър вдигна очи от обувките към костюма, ризата, вратовръзката, шапката, като в съзнанието си машинално им слагаше етикети — „Оливър Мур“, „Брукс“, „Сълка“, „Бронзини“, „Кавано“, а после изведнъж погледът му спря на лицето. Наистина то беше загоряло, с правилни черти и увенчано с неизбежната ниско подстригана коса, ала в него имаше и нещо друго. Някакви ситни бръчици около очите. Особена извивка на устните...

— Вярно е — отговори Артър уморено, — аз работя при Хортън.

— Ще ми позволите ли да седна тук? Казвам се Чарли Принс.

Оказа се, че Чарли Принс бе видял проспекта на масата, някога самият той бе работил при Хортън и не можеше да се сдържи да не запита как върви някогашната му служба.

— Според мен добре — каза Артър, а после забеляза: — Не си спомням да съм ви виждал.

— О, предполагам, че е било преди да постъпите вие, и съм сигурен, че фирмата едва ли има желание да говори за мен. Знаете ли, аз съм нещо като петно върху нейния герб. Като напуснах, бях малко дискредитиран, ако разбирате какво искам да кажа.

— О! — възкликна Артър и почувствува остра, горчива завист към всеки, който можеше да си позволи да бъде некадърен, дори недисциплиниран и да напусне така нехайно фирма като тази на Хортън.

Изглежда, че Чарли Принс четеше мислите му много точно.

— Не — каза той, — не че бях неспособен да се справям с работата, ако мислите така. Всъщност се касаеше за една малка измама. Фалшифицирах няколко чека... нещо от тоя род.

Артър зяпна.

— Разбирам — забеляза Чарли Принс весело. — Вие си мислите, че като пипнат някого за такава работа, той трябва да лее сълзи и да се разкъсва от угризения, дълбока скръб, разкаяние и тем подобни. Ала с мен не е така. Е, вярно, изпитвах угризение, че ме хвана оня идиот счетоводителят, дето се бърка навсякъде, но едва ли можете да ме упрекнете за това.

— Но защо го направихте?

Чарли Принс се намръщи.

— Нали не приличам на ония глупави психопати, които крадат само заради вълнението, което преживяват? Беше за пари, разбира се. Винаги е за пари.

— Винаги ли?

— Е, работил съм и на други места, не само при Хортън, и винаги съм напускал малко дискредитиран. Фактически едва когато постъпих у Хортън, аз научих най-важния урок в живота си. — Той се наклони напред и многозначително почука с показалец по масата. — Тая работа — да се мъчиш да подправиш подписа на някого — е глупост. Абсолютна глупост. Ако ще подправяш едно име, трябва просто да се упражняваш да го изписваш и да не преставаш да се упражняваш, докато не се научиш да го правиш бързо, ей така. Друг начин няма.

— Но все пак са ви хванали.

— Това се дължеше на небрежност. Аз осребрявах чековете, но не си правех труд да ги вписвам в счетоводните книги. А знаете на какво е способен един счетоводител, ако книгите му не са в ред.

Артър бе възхитен и същевременно неспособен да формулира въпроса, който искаше да зададе, без да прекрачва границите на учтивостта.

— Какво стана след това? Какво направиха те... вие...?

— Питате дали ме арестуваха, дали ме пратиха в затвора, или нещо от този род? — Чарли Принс погледна Артър със съжаление. — Не, разбира се. Знаете как се отнасят към подобен род гласност и щом баща ми възстанови сумата, въпросът бе приключен.

— И абсолютно нищо ли не ви се случи? — попита Артър смаяно.

— Е — призна Чарли Принс, — разбира се, все нещо трябваше да се случи, особено след последния ми подвиг, когато баща ми кипна като стар парен котел. Но всъщност не беше чак толкова лошо. Само станах нещо като местен лентяй.

— Какъв? — попита Артър озадачен.

— Нещо като местен лентяй. Нали знаете, как ония стари родове в Англия изпращали своите „черни овце“ в Австралия или някъде другаде, само и само да са по-далеч, а после им осигурявали издръжка, като уведомявали синчето, че ще си я получава редовно, докато не се мярка пред очите им? Е, същото стана и с мен. Отначало старият искаше просто да ме изгони на улицата без цент в джоба, ама жените в нашия род са с добри сърца и го убедиха да не постъпва така. Съгласи се да ми дава месечна издръжка — около половината от това, което ми беше нужно, за да преживявам, — но до края на живота си не биваше да имам никаква връзка със семейството си и цялото му обкръжение. А мога да ви кажа, че това обкръжение е доста голямо.

— Значи не би трябвало да сте в Ню Йорк?

— Казах, че бях местен лентяй. Тоест мога да бъда където си поискам, но никой от семейството ми или неговите три милиона познати не бива нито да ме чува, нито да ме вижда. Затова просто пускам едно писъмце до семейния адвокат, с което съобщавам адреса си, и всеки месец на първо число получавам издръжката си.

— Е — рече Артър, — след всичко това бих казал, че баща ви е постъпил много благородно.

Чарли Принс въздъхна.

— Да си призная, той съвсем не е лош старец. Но изпитва патологично влечение към определен тип благочестив млад педант, какъвто аз не съм. Нали разбирате какво имам предвид? От ония млади парвенюта, които са много лъскави отвън, лъскави отвътре, но иначе са безчувствени. Ако бях станал такъв, всичко щеше да бъде тип-топ. Но не станах. Затова съм тук, нещо като прокудения син, две седмици преди да дойде издръжката, изгонен от хотелската си стая...

Артър почувствува необяснимо вълнение.

— Изгонен ли сте?

— Така става, като не можеш да си платиш наема. Това е закон или правилник, или кой знае какво. Във всеки случай, каквото и да е, то е крайно неучтиво и ако искате да разберете накъде бия, срещу историята на живота ми, намерете начин да ми дадете заем. Не много малък; някакъв заем със средни размери. Обещавам да ви се издължа на първо число и с прилична лихва. — Сега в гласа на Чарли Принс ясно се долавяше умолителна нотка. — Признавам, че съм и малко нечестен, но през целия си живот не съм пропускал да върна дълг. Всъщност — обясни той — единствената причина да съм в това бедствено положение е, че винаги съм бързал да изплатя дълговете си.

Артър гледеше изрядното облекло на Чарли Принс; забелязваше небрежното държане на Чарли Принс; чуваше благозвучния глас на Чарли Принс, който отекваше приятно в ушите му, и изведнъж разбра какво го вълнува толкова.

— Слушайте — каза той, — къде живеете сега?

— Никъде, разбира се, поне докато съм изгонен. Но ще се срещнем с вас тук на първо число с точност до минута. Мога да ви се закълна, че няма защо да се безпокоите за парите си. Начинът, по който ви говоря, би трябвало да ви убеди, че съм честен с вас.

— Не е това — рече Артър. — Думата ми е дали желаете да живеете в моята стая? Ако ви заема достатъчно пари, за да платите сметката си в хотела и да изнесете багажа си оттам, бихте ли се преместили при мен? Аз имам хубава стая; тя е в стара къща, но я поддържат много добре. Мисис Марш, хазайката, е бърлива и е много придиричива за някои неща, но ще видите, че умее да поддържа приятна обстановка. И е много евтино; ще си спестите сума пари.

Внезапно той се спря, тъй като усети, че разговорът се превръща в разгорещен пазарлък и че Чарли Принс го гледа насмешливо.

— Какво има? — запита Чарли Принс. — Да не би и вие да сте закъсали?

— Не, не е свързано с пари. Аз имам пари, за да ви дам назаем.

— Тогава защо се натискате толкова да имате съквартирант? И то непременно искате да бъда аз.

Артър най-последно събра кураж.

— Е, добре, ще ви кажа. Вие имате нещо, което ми е нужно.

Чарли Принс замига.

— Аз ли?

— Изслушайте ме — заговори Артър. — Аз никога не съм притежавал нещата, които сте притежавали вие, и това си личи. Някак си личи. Знам, че личи, защото вие никога не бихте разговаряли с някого от ония младежи, които допадат на баща ви, така както разговаряте с мен. Но това не е важно. Важното е да разбере точно какво ви прави да изглеждате такъв, както и другите като вас. Това е нещо като лустро, което доброто семейство и парите могат да втрият така в кожата ви, че никога да не се изтрие. А на мен тъкмо то ми трябва.

Чарли го гледеше учудено.

— И мислите, че ако живеем в една стая, част от това тайнствено лустро, това дявол знае какво, ще се втрие във вашата кожа?

— Оставете на мен тая грижа — рече Артър. Той извади чековата си книжка и писалка, сложи ги на масата пред себе си и попита: — Е, какво ще кажете?

Чарли Принс гледеше замислено чековата книжка.

— Да ви призная, нямам представа какво продавам — каза той, но сделката е сключена.

Те се оказаха отлични съквартиранти. Няма хора, които да си подхождат така, както един добър разказвач и един добър слушател, и тъй като Чарли Принс обичаше най-много на тоя свят да черпи обилно от бездънния кладенец на анекдотите и спомените, а пък Артър беше пламтяща от любопитство публика, животът на втория етаж откъм улицата в пансиона на мисис Марш бе идиличен.

Разбира се, имаше и малки камъчета, които аха да преобърнат колата. Понякога Чарли Принс може би имаше причина да се замисли върху това, че бе намерил в лицето на Артър прекалено добър слушател, като се има предвид ненаситната жажда на Артър за подробности. Разказвач, заел се да разправя за някое свое преживяване на яхта, може доста да се обърка, като разбере, че трябва да опише размерите на яхтата, устройството ѝ, начина на управление, а после да изнесе лекция за сравнителните качества на разни малки плавателни съдове, преди да успее да стигне до същността на самия разказ. Или пък да извлечеш най-ценното от някаква интересна малка случка, свързана с млада жена, срещната в известен ресторант, когато е нужно също да добавяш бележки под линия по такива въпроси, като например какво трябва да кажеш на един оберкелнер, как да си поръчаш, как да дадеш бакшиш, как да се обличаш за всеки случай и тъй нататък, *ad infinitum*^[1].

На всичко отгоре Чарли Принс, който притежаваше похвални наблюдателни способности, с огорчение забелязваше, че Артър неусетно става негов образ и подобие. Интонацията, подборът на думи и тяхната употреба, начинът на седене, ходене, стоене, жестовете, нюансите на речта, с която Артър си служеше, всичко това даваше смущаващата възможност на Чарли Принс да вижда своето живо огледално отражение.

Що се отнася до Артър, единственото нещо в отношенията им, което го стресна, беше, че откри нещо детинско у Чарли Принс и в неговия малък свят. От всичко, което можа да схване, Артър заключи мрачно, че Чарли Принс и подобните му от деца ставаха юноши и спираха дотам. Физически успяваха да израснат — да станат още по-едри и по-внушителни, но в умствено и емоционално отношение не отиваха по-далеч. Усвояваха мъдрите думи и маниерите на възрастните, но какво имаше под тях? Разбира се, Артър не би се осмелил да спомене това гласно.

Мнението му по този въпрос бе потвърдено от проблема с издръжката на Чарли Принс. Всеки месец на първо число мисис Марш с усмивка влизаше в стаята, носейки плик, адресиран до Чарли Принс. Луксозен на вид плик, а ако го държиш замислено срещу светлината, както правеше Чарли Принс винаги, преди да го отвори, можеха да се различат очертанията на лист луксозна хартия. Чек за петстотин

долара, подписан от Джеймс Луелин. „Личният адвокат на семейството — бе обяснил веднъж Чарли Принс, добавяйки с известно огорчение: — Не стига, че имам баща, с когото не може да се излезе наглава, ами и старият Луелин играеше ролята на мой втори баща още когато бях дете.“

За Чарли Принс тази сума беше жалко подаяние. За Артър беше Ключът. Ключът за вълшебната градина, до която Артър не можеше да се приближи: Ключът за стаята на Синята брада, който ти е забранено да използваш; ключът за Ан Хортън. С него няма да постигнеш каквото желаеш, но поне ще отвориш вратата.

Още по-мъчително за Артър беше обстоятелството, че за няколко часа всеки месец този ключ беше негов. Чарли Принс подписваше чека, а после Артър, за да му услужи, се отбиваше в банката, където имаше своя малка сметка, и там го осребряваше. Когато се върнеше, старателно удържаше частта на Чарли Принс от наема, сумата, която Чарли Принс бе взел на заем от него през последните една-две седмици на предишния месец, и след това предаваше остатъка на съквартиранта си. Той вършеше това по настояване на самия Чарли Принс. „Ако искаш да си сигурен, че ще плащам честно и почтено наема си и всичко, което ти дължа — обясняваше Чарли, — това е най-добрият начин. Пък и ти можеш лесно да го осребриш, а аз все срещам разни затруднения.“

Така всеки месец в течение на няколко часа Артър ставаше друг човек, Чарли Принс му услужваше щедро с дрехи от своя гардероб и в деня, когато осребряваше чека, Артър непременно носеше от тези чудесно скроени костюми от луксозен плат, които изглеждаха като ушити тъкмо за него. А в горното джобче на костюма имаше портфейл с петстотин долара в нови-новенички банкноти. Нищо чудно, че в такива дни правеше впечатлението, за което мечтаеше.

Когато влезе в кабинета на работодателя си, Ан Хортън седеше на ръба на бюрото и разговаряше с баща си. Тя хвърли поглед към Артър, а после се спря напред думата, за да го огледа отгоре додолу с явно възхищение.

— Знаеш ли — каза тя на баща си, — аз съм виждала този младеж из твоята кантора няколко пъти. Не мислиш ли, че е крайно време да благоволиш да ни запознаеш?

Държането ѝ смая Артър, който някак си винаги си бе представял мистър Хортън като недостъпна фигура, изправила се на планински връх с мълния в ръка. Но още повече се смая, когато мистър Хортън — както му се стори, той се поколеба дали го познава — ги представи един на друг с думи, които прозвучаха като музика в ушите на Артър. Артър, каза той топло, е изискан млад човек. Приятно ми е да ви запозная.

Това беше блестяща възможност за Артър — но той я пропусна. Пропусна я като последния левак. Каза нещо безсмислено; и го каза така, че прозвуча дори по-банално и нескопосано, отколкото можеше да се очаква. И докато гледаше как лицето на Ан Хортън посърна, разбра каква е бедата и прокълна за това и себе си, и целия свят.

Парите не бяха негови, там беше цялата беда. Ако бяха негови, можеше да се срещне с нея тази вечер, и следващата, и по-следващата. Но не бяха. Те представляваха само безполезна издупина в портфейла му, с която можеше да стигне дотук, но не и по-далеч. И като осъзна това, всичко останало стана безсмислено: облеклото, маниерите, онова, в което той се бе превърнал. Без пари то беше глупост. С тях...

С тях! По-рано той се бе чувствувал просто неловко; а сега бе съкрушен до дъното на душата си при мисълта, която му дойде наум. В прекрасните очи на Ан Хортън се мярна мимолетно безпокойство. Очевидно това момиче имаше силен майчински инстинкт.

— Вие не сте добре — рече тя.

Хрумването, бляскавото просветление сега беше пламък, който гореше буйно в душата му. Той се издигна като феникс.

— Вярно е, че не се чувствавам много добре — отвърна Артър и докато говореше, едва можеше да познае собствения си глас, — но не е нещо сериозно. Наистина не е.

— О, трябва веднага да се приберете вкъщи — каза тя твърдо. — Колата ми е долу, няма да ми бъде никак трудно...

Артър мислено се плесна по челото. Той бе пропуснал една възможност; трябваше ли да пропусне и тази? Ала пансионът на мисис Марш никога не му бе изглеждал толкова мизерен, както сега; невъзможно беше да я помоли да го закара там.

Вдъхновението вложи думи в устата му, точно такива думи, които щяха да направят впечатление на бащата и дъщерята.

— Толкова много работа имам да върша — каза Артър, у когото копнежът бе пробудил смелостта, — че няма как да я изоставя. — И после добави така непринудено, като че с часове бе репетирал тази реплика: — Но искрено желая да се срещна отново с вас. Мислите ли, че ако се обадя утре вечер...?

След това вече нямаше избор, както си казваше той тъжно винаги когато имаше опасност вътрешният огън да припламне. А Чарли Принс, разбира се, дори нямаше право на избор. Точно седем минути преди полунощ, след задавени викове и мятане, Чарли Принс легна мъртъв в леглото си. Съвсем мъртъв, макар че пръстите на Артър останаха вкопчени в гърлото му още една дълга минута, просто за да е сигурен.

Казват, че най-голяма вероятност да се отърве има оня убиец, който се изправя пред жертвата си в навалищата, изстрелва куршум в нея и после си отива — тоест именно сложният и прекалено хитър начин на извършване на престъплението ще доведе убиеца до бесилката. С оглед на това Артър бе извършил убийството благодарумно, при все че не притежаваше здрав разум.

Истината е, че от момента, в който се раздели с Ан Хортън, до момента, в който най-после отдръпна пръстите си от шията на Чарли Принс, той бе живял в нещо като транс — знаеше какво трябва да направи, без да помисли как ще го направи. И когато най-сетне стоеше и гледаше трупа пред себе си, в съзнанието му нахлу целият ужас на случилото се, той беше напълно объркан. Душата бе излетяла от тялото, в това нямаше никакво съмнение. Но тялото бе останало и какво, за бога, да прави с него?

Можеше да го напъха в гардероба, поне никой да не го вижда. Но каква щеше да бъде ползата от това? Мисис Марш идваше всяка сутрин да разтреби стаята и да изпразни кошчетата за книжни отпадъци. Тъй като вратата на гардероба нямаше ключалка, невъзможно беше тя да не надникне там.

Или да вземе големия куфар на Чарли Принс, който стоеше в ъгъла? Можеше да сложи трупа в него и да го прати някъде. Но къде да го прати? Артър напрегна отчаяно мозъка си да измисли нещо, но накрая, волю-неволю, стигна до заключението, че няма място на света, където да можеш да пратиш куфар с труп в него и да си сигурен, че убийството ще остана неразкрито.

Но що се отнася до този голям куфар, Артър беше на прав път и когато най-сетне измисли решението, моментално и с готовност го оцени. Мазето на мисис Марш представляваше усойна пещера в дълбините на къщата, затворена с дебела врата, която, макар и никога да не се заключваше, го превръщаше в мрачно и студено място по всяко време на годината. Тъй като никой не влизаше в това помещение, един труп можеше да гние там с години, без да бъде забелязан. В края на краищата лесно щеше да се отърве от него; главното сега беше да го напъха в куфара и да го смъкне в избата.

Артър се притесни, макар че бе голям, куфарът се оказа тесен и беше грозна работа да натика трупа вътре. Но най-после го затвори плътно и го изнесе в коридора. Нещастieto се случи точно когато бе слязъл до средата на стълбището. Усети, че куфарът се свлича от гърба му, повдигна го енергично, за да го намести, и в следния миг той се плъзна над главата му и шумно тупна на пода, като разтърси къщата. Артър мигом се втурна към него, видя, че е останал здраво затворен, и тогава разбра, че стои пред мисис Марш.

Тя бе застанала там като уплашено видение, облечена в бяла бархетена нощница, която се спускаше до глезените ѝ, пръстът ѝ бе на устните, очите — облепени.

— Боже мой — възкликна тя, — боже мой, трябва да внимавате!

— Извинявам се — запъна се той, — много се извинявам. Не исках да вдигам шум, но някак си се изхлузи...

Тя поклати глава с добродушна строгост.

— Можеше да издраскате стените. Или да се ударите.

— Не — побърза да я увери той, — нищо не е повредено. Нищо.

Тя се взря покрай него в куфара.

— Ах, но това е хубавият куфар на мистър Принс, нали? Къде го мъкнете по това време?

Артър усети как на челото му изби пот.

— Никъде — отвърна той прегракнало, а после, когато тя сбърчи учудено вежди, добави бързо: — По-точно в мазето. Знаете ли, Чарли... мистър Принс... трябваше да ми помогне да го пренеса, но още го няма и реших да опитам сам.

— Но сигурно е много тежък.

Топлият ѝ съчувствен тон подеждествува успокоително на нервите му. Сега мислите му започнаха да се движат с равномерната точност на

голямата стрелка на хубав часовник.

— Така е — каза той и се засмя нехайно, — но реших, че е по-добре да го сваля сам, вместо да чакам мистър Принс. Нали знаете, на него не може да се разчита. Изпарява се, когато си иска, и никога не знаеш колко време ще отсъства.

— Срамота! — заяви твърдо мисис Марш.

— Не, не, той е само малко особняк и нищо повече. А всъщност е много симпатичен, когато го опознаеш. — Артър сграби куфара. — Лесно ще го смъкна додолу — каза той.

— О, боже мой — изчурулика тя, — май имате късмет. Добре че вдигнахте шум и ме накарахте да изляза и тъй нататък. Знаете ли, сега мазето се заключва с катинар и нямаше да можете да влезете. Ей сега ще си навлека една рокля и ще се погрижа за това.

Тя го изпревари по скърцащите стъпала и изчака в мазето, докато той замъкна куфара вътре. Там светеше мъждива лампа и както си спомняше, върху всичко наоколо лежеше дебел слой прах. Това накара мисис Марш да поклати глава.

— Ужасно е — рече тя, — но пък няма смисъл да се мъча да оправям. Не вярвам някои да използват това помещение дори веднъж в годината! Аз сложих катинар на вратата само защото застрахователната компания настоя.

Артър пристъпяше от крак на крак. След като бе изпълнил задачата си, искаше само — по-точно нямаше търпение — да се махне оттук, но мисис Марш, изглежда, не забелязваше това.

— Аз не обичам приходящи — заяви тя. — Предпочитам някой изискан наемател за постоянно, който да не ми създава грижи и ядове. А сега сложете тоя куфар там — тя посочи с костелив показалец нещо, което приличаше на купчина пепел, но при по-внимателно вглеждане се оказа куфар, потънал под многогодишен прах. — Когато се нанесе оня джентълмен...

Артър усети, че се олюлява, а нежното чуруликане продължаваше ли, продължаваше. По този начин той научи за джентълмена от задната стая на първия етаж, за джентълмена от задната стая на втория етаж и за джентълмена на третия етаж. Сякаш говорният й апарат е бил задръстен толкова дълго, че сега, след като се отрици, нямаше спиране. И през всичкото това време го крепеше една-единствена мисъл. Той бе успял да извърши безнаказано едно

убийство — действително и буквално бе успял да извърши безнаказано едно убийство. Когато вратата на избата се затвореше подире му, Чарли Принс можеше да изгние, без никой на тоя свят да разбере за това. Чековете щяха да пристигат всеки месец, по петстотин долара всеки месец, пред Артър бяха Ан Хортън и светът на благополучието. Най-хубавото от всичко. Така си мислеше Артър, докато слушаше неуморния глас на мисис Марш, и в този момент разбра какво е да си император инкогнито.

След известно време монологът свърши, плътната врата бе заключена и си остана заключена, и Артър встъпи в новото си положение с увереността, присъща на добродетелните, но която спохожда и ония, които безнаказано са извършили убийство и съзнават напълно това. И най-малката следа от безпокойство изчезна, след като една вечер, няколко седмици по-късно, Артър срещна мисис Марш в коридора.

— Вие бяхте прав — каза тя, свивайки съчувствено устни. — Мистър Принс наистина е особняк.

— Така ли? — изрече Артър неуверено.

— О, да. Например все се упражнява да пише името си на всяка хартийка, която му попадне подръка. Просто лист след лист, и нищо друго освен името му!

Артър изведнъж се сети за кошчето си с книжни отпадъци, а после изпита незаслужено самодоволство, като си помисли как всичко, дори непростимата небрежност, работи в негова полза.

— Сигурна съм — забеляза мисис Марш, — че един зрял човек може да си намери по-подходящи занимания за прекарване на времето. Това просто показва що за човек си.

— Да — съгласи се Артър, — наистина е така.

Така в пансиона на мисис Марш се възцари безметежно спокойствие. То цареше навсякъде, откакто Артър започна без всякакво затруднение да осребрява тези ценни чекове и още по-лесно да харчи парите. Използувайки гардероба на Чарли Принс като начало, той напълни своя с изискано великолепие. Ръководеше се от разказите на Чарли Принс и ходеше на местата, където трябваше да го виждат, и се държеше така, както трябваше да се държи. Работодателят му го гледаше със сияещи, ласкави очи, които станаха почти нежни, когато Артър спомена за дохода, осигурен му от една щедра леля; а

запознанството му с Ан Хортън, която явно бе почувствувала влечение към него още от първата прекарана заедно вечер, скоро разцъфна в любов.

Той намери у Ан Хортън всичко, за което бе мечтал някога — страст, чар, преданост. Разбира се, тя си имаше своите малки тайни, тъмни петънца в миналото си, до които предпочиташе да не се докосва, но кой беше той, че да ѝ придирия? Затова се държа безупречно до момента, когато трябваше да поговорят за сватбата, и тогава избухна първата им свата.

Не ставаше въпрос за самата сватба. Тя щеше да се състои през юни, месеца на младоженките; щеше да бъде последвана от блажен меден месец; след това Артър щеше да заеме важен пост в „Хортън и син“, разбира се, със съответна за този пост заплата. Не, не ставаше въпрос за сватбата — за това свидетелствуваше завистта в очите на всеки изискан млад мъж, който бе ухажвал някога Ан Хортън, — ала имаше един сериозен въпрос, свързан с церемонията.

— Но защо държиш на голяма сватбена церемония? — попита тя. — Според мен това са скучни неща. С всички тия хора и всичкото това суетене. Също като в римски цирк.

Той не можа да ѝ обясни и това усложни положението. В края на краищата не беше лесно да се обясни на което и да е момиче, че сватбата му ще бъде не само брачна церемония, но и в известен смисъл сладко отмъщение. Вестниците ще разтръбят за нея; цялото общество на изисканите млади мъже ще присъствува на нея. Те трябваше да бъдат там, иначе нямаше да изпита наслада.

— А ти защо настояваш да претупаме всичко набързо като някаква частна дреболия? — запита той на свой ред. — Според мен сватбата на едно момиче трябва да бъде за него най-важното нещо на света. Трябва да бъде грандиозна. Каква ти церемония, ако се изправиш във всекидневната с баща си и леля си!

— Но нали и ти ще бъдеш там — каза тя. — Именно това ѝ с важното на церемонията.

Артър обаче нямаше да отстъпи пред такива женски философии и ѝ даде да разбере това. Накрая Ан се разплака и избяга, оставяйки го все така непоклатим в решението си. Дори и това да му струва главата, си каза ядно той, няма да му натрапят една претупана набързо работа вместо истинската церемония. Той ще има на разположение най-

голямата катедрала в града, най-важните личности — най-хубавото от всичко.

Когато се срещнаха отново, Ан се държеше прилично и смирено, затова и той се държеше прилично и великодушно.

— Мили — каза тя, — мислиш ли, че миналия път се държах много глупаво?

— Разбира се, че не, Ан. А ти мислиш ли, че не разбирам колко си притеснена и колко на сериозно вземаш всичко това?

— Ти си толкова мил, Артър — рече тя, — наистина си мил. И може би настояването ти за голяма сватбена церемония е по-полезно за нас, отколкото можеш да си представиш.

— В какъв смисъл? — попита той.

— Не мога да ти кажа това. Но мога да ти кажа, че от години не съм била толкова щастлива, както ще бъда сега, ако нещата се развият както трябва.

— Какви неща? — попита той, тъй като нищо не разбираше от тези женски недомлъвки.

— Преди да мога дори да ти говоря за това, има един въпрос, на който трябва да отговориш, Артър. И те моля да обещаеш, че ще отговориш честно и откровено.

— Разбира се, че обещавам.

— Можеш ли да намериш в душата си сили да простиш някому, който е сторил голямо зло? Някому, който е сторил зло, но е страдал за него?

Мислено той направи гримаса.

— Разбира се, че мога. Не ме интересува какво зло е сторил някой. В характера ми е да му простя.

Той едва не й каза, но млъкна навреме. В края на краищата, щом Ан искаше да направи по този начин моминската си изповед, защо да й пречи? Но, изглежда, не предстоеше изповед. Тя не каза нищо повече на тази тема. Вместо това прекара останалата част от вечерта в обсъждане на такива главозамайващи планове и приготовления, че когато Артър се раздели с нея, въпросът бе напълно забравен.

Късно следобед на другия ден бе повикан в кабинета на мистър Хортън и когато влезе, видя там Ан. По нейното изражение и по изражението на баща й отгатна какво са обсъждали и го обзе ликуване.

— Артър — каза мистър Хортън, — седни, моля.

Артър седна, кръстоса крака и се усмихна на Ан.

— Артър — рече мистър Хортън, — искам да поговоря с теб за нещо сериозно.

— Да, сър — отвърна Артър и зачака търпеливо мистър Хортън да довърши подреждането на три молива, една писалка, нож за хартия, бележник и телефона пред себе си на бюрото.

— Артър — подзе мистър Хортън най-последно, — ще ти кажа нещо, което малцина знаят, и се надявам, че ще последваш примера им и никога няма да говориш за това с когото и да било.

— Добре, сър — заяви Артър.

— Ан ми каза, че ти настояваш за голяма сватбена церемония с всички приготовления и ето къде е проблемът. Една церемония в строго интимен кръг ще остави нещата такива, каквито са, и нищо лошо няма да се случи. Ясно ли ти е?

— Да, сър — отвърна Артър, като лъжеше смело. Той погледна крадешком Ан, но и тя не му подсказа нищо. — Разбира се, сър — рече той.

— Е, тогава, тъй като съм човек, който обича да говори прямо, ще ти кажа, че аз имам син. Ти много приличаш на него — всъщност преди известно време ние с Ан бяхме поразени от тази прилика, — но за нещастие моят син се оказа непоправим негодник. И след като извърши куп щуротии, просто се запиля някъде, за да живее само от издръжката, която му отпуснах. Оттогава нямам никаква вест от него — адвокатът ми се грижи за подробностите, — но ако ще има голяма сватбена церемония, на която всички присъстващи ще вземат да задават въпроси, той трябва непременно да присъства.

Стаята сякаш се стесни около Артър и лицето на мистър Хортън изведнъж се превърна в дяволска маска, която се рееше до стената.

— Да, сър — прошепна Артър.

— Това значи, че сега трябва да направя нещо, за което Ан ми натяква от години. Аз имам адреса на момчето; всички ще отидем веднага да се срещнем с него, да му поговорим и да видим дали може да започне нов живот, като следва твоя пример.

— Принц Чарли — произнесе Ан нежно. — Така го наричахме всички, толкова очарователен беше.

Сега стените изглеждаха още по-близо, стените на една тъмна стая, и лицето на Ан се рееше до лицето на баща ѝ. И колкото и да е

странно, тук беше и лицето на мисис Марш. Добродушното лице на бъривата мис Марш, което се разрастваше и ставаше по-голямо от другите две. И един куфар, който го чакаше.

[1] До безкрайност (лат.). — Б.пр. ↑

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР МОЛИВЪТ

Той беше възпълен мъж с нечестна усмивка, която леко разтегляше ъгълчетата на устата му, обаче дебелите му устни оставаха стиснати, а очите — студени. За възпълен човек походката му беше бавна. Повечето дебели хора са пъргави и подвижни в краката. Носеше сив габардинен костюм и вратовръзка с ръчно изрисувано гмуркащо се момиче. Ризата му беше чиста, което ме успокои, а кафявите му мокасини, неподходящи за костюма, както и за вратовръзката му, блестяха, явно току-що лъснати.

Мина боязливо покрай мен, докато държах вратата между чакалнята и „стаята за размишления“. Щом се озова вътре, хвърли бърз поглед наоколо. Ако ме бяха запитали, щях да го нарека бандит второ качество. Този път се оказах прав. Ако носеше пистолет, той не се намираще в джоба на панталоните му. Сакото беше твърде тясно, за да скрие издутината, образувана от кобура под мишницата му.

Седна предпазливо, аз се настаних отсреща му и се загледахме. На лицето му бе изписана някаква лисича алчност. Леко се потеше. Аз се стараех да изобразя на лицето си заинтересованост, но не и дружелюбие. Посегнах за лулата си и кожената кесийка за тютюна. Подадох му цигари.

— Не пуша. — Гласът му беше хриплив. Този човек не ми харесваше, не ми харесваха нито дрехите, нито лицето му. Докато пълнех лулата, той бръкна под сакото си, потършува в някакъв джоб, измъкна една банкнота, погледна я и я подхвърли през бюрото към мен. Беше хубава банкнота, чистичка, и новичка. Хилядадоларова.

— Спасявал ли си някога човешки живот?

— От време на време може би.

— Спаси моя.

— Какво става?

— Чух, че се погаждаш с клиентите си, Марлоу.

— Затова съм беден.

— Все още ми се намират двама приятели. С теб ще станат трима, а ти ще си оправиш положението. Ще получиш пет бона, ако ме отървеш.

— От какво?

— Много дрънкаш тази сутрин. Не загреваш ли какъв съм?

— Не.

— Никога ли не си бил в източните щати?

— Разбира се..., но не и в твоето обкръжение.

— Какво е според теб моето обкръжение?

Започваше да ми писва.

— Ако не престанеш да го увърташ, вземай си хилядарката и изчезвай.

— Аз съм Ики Розенщайн. И ще изчезна завинаги, ако не измислиш някакъв изход. Сети се сам.

— Вече се сетих. Разправяй по-бързо. Няма да те гледам цял ден и да ти тегля думите с ченгел от устата.

— Чупих се от тайфата. А това не се харесва на големите шефове. За тях то значи, че си станал доносник, че си започнал да мислиш самостоятелно или те е хванало шубе. Е, мен ме гони шубето. Дойде ми ей дотук. — Той допря с показалец адамовата си ябълка. — Вършех лоши неща. Плаших разни хора и ги измъчвах. Но до убийство никога не съм стигал. За тайфата това е все едно нищо. Не вървя в крак. Затова взеха молива и ми теглиха чертата. Получих предупреждение. Изпълнителите са на път. Направих голяма грешка. Опитах се да се скрия в Лас Вегас. Не се надявах да им мине през ум, че се спотайвам в тяхното свърталище. Но ме надушиха. И други са правили като мен, ами не го знаех. Когато взех самолета за Лос Анджелис, в него сигурно е имало някои от тях. Защото знаят къде живея.

— Премести се.

— Вече няма смисъл. По петите ми са.

Разбрах, че е прав.

— Защо досега не са ти видели сметката?

— Имат си начини. Винаги наемат специалисти. Не знаеш ли как стават тия работи?

— Горедолу. Собственик на солиден железарски магазин в Бъфало. Или на млекарничка в Канзас Сити. Все с подходящ параван.

Съобщават в Ню Йорк или някъде другаде. Когато се качат на самолета за западните щати или за където и да е другаде, в чантите си носят пистолети. Те са кротки, добре облечени и не сядат заедно. Може да бъдат двойка адвокати или данъчни мошеници — не бият на очи, имат добри маниери. А кой ли не носи чанта. Дори жените.

— Много вярно. А когато слязат, ще ги насочат към мен, ама не от летището. Имат си похвати. Ако отида при ченгетата, някой ще узнае. Доколкото разбирам, май имат двама мафиоти в градската управа. Случвало се е. Ченгетата ще ми дадат двацет и четири часа да напусна града. Тъй че няма отърване. Да избягам в Мексико? Там е по-лошо отгук? Канада? По-добре ще бъде, но все пак няма смисъл. И там имат връзки.

— Ами Австралия?

— Няма начин да се сдобия с паспорт. Тук съм от двацет и пет години... незаконно. Не могат да ме депортират, докато не успеят да ми лепнат някое престъпление. Тайфата ще се погрижи да не ми лепнат нищо. Да речем, че ме натикат в дранголника. След двацет и четири часа съм навън със съдебно решение. И „добрите“ ми приятели ще ме чакат с кола, за да ме закарат вкъщи — само че не в моя дом.

Бях запалил лулата си и тя гореше добре. Погледнах намръщено хилядарката. Хубава работа можеше да ми свърши. Спестяванията ми бяха равни на нула.

— Стига си го усуквал — рекох. — Да предположим, само да предположим, че намеря начин да се измъкнеш. Какво ще правиш после?

— Знам едно място... ако мога да се добера дотам, без да тръгнат по петите ми. Ще оставя автомобила си и ще взема кола под наем. Ще я продам малко преди да мина границата на окръга и ще си купя някоя на старо. На половината път до мястото, където отивам, ще я заменя за най-нов модел, от излишъка. Сега е най-подходящото време на годината. С добра отстъпка, защото новите модели ще излязат скоро. Не за да спестя пари, а за да не бия на очи. Мястото, където отивам, е доста голямо, но все още никой не го знае.

— Ъ-хъ — казах. — Доколкото разбирам, Уичита. Но може нещо да се е променило там.

Той ме погледна навъсено.

— Много си умен, Марлоу, но не прекалявай.

— Ще бъда толкова умен, колкото е нужно. Не се опитвай да ми диктуваш какво да правя. Ако се заема с тази работа, сам ще решавам. Съгласен съм заради тази хилядарка, а остатъка ще получа, ако всичко свърши благополучно. Не ми възразявай. Може да те издам. Ако ме пречукат, сложи само една червена роза на гроба ми. Аз мразя брани цветя. Обичам да ги гледам как растат. Но розата ще приема, защото си симпатяга. Кога пристига самолетът?

— По някое време днес. Пътят от Ню Йорк дотук е девет часа. Сигурно ще кацне към пет и трийсет следобед.

— Може да минат през Сан Диего, с прехвърляне, или през Сан Франциско, пак с прехвърляне. Има сума самолети от Сан Диего и Фриско. Само че ми трябва помощник.

— По дяволите, Марлоу...

— Чакай. Познавам едно момиче. Дъщеря на полицейски началник, който се провали със своята честност. Дори да я изтезават, няма да издаде нищо.

— Нямах право да я излагаш на опасност — рече троснато Ики.

Толкова се смях, че чак зяпнах. Затворих бавно уста и преглътнах.

— Велики боже, значи този човек имал сърце!

— Жените не са за такава груба работа — каза той без желание.

Взех хилядарката и я подхвърлих във въздуха.

— Съжалявам. Не мога да ти дам разписка — рекох. — Не искам да намерят името ми в джоба ти. А и няма да има груба работа, ако ми работи късметът. Те са далеч по-силни от мен. Виждам само един начин да успеем. А сега ми дай адреса си и всички сведения, които ти дойдат наум — имена, описания на агентите им, които си виждал в плът и кръв.

Даде ми всичко. Излезе много наблюдателен. Бедата беше там, че тайфата знаеше какво е видял. „Изпълнителите“ щяха да бъдат непознати за него.

Той стана и мълчаливо протегна ръка. Нямахше как, стиснах, я, ала това, което ми бе казал за жените, ме предразположи към него. Ръката му беше влажна и моята щеше да бъде такава в неговото положение. Кимна и излезе, без да обели дума.

Беше тиха улица в Бей Сити, ако изобщо има тихи улици при това поколение на битници, когато не можеш да се храниш, без някой певец или певица да бълва някоя любовна песен, старомодна като турнюр, или някое пиано да разтърсва с джазовата си музика супата на клиента.

Малката двуетажна къщурка беше спретната като нова детска престилчица. Моравата отпред бе много зелена и окосена старателно. По гладката алея за автомобили нямаше мазни петна от бензин, а живият плет край нея изглеждаше така, като че всеки ден го минаваха с бръснач.

На бялата врата имаше чукче с тигрова глава, решетесто прозорче и някакво приспособление, през което можеш да си разговаряш с някого, без да отваря прозорчето.

Бих ипотекирал левия си крак, за да живея в такава къща. Но мисля, че никога няма да ми се случи.

Звънецът запя вътре и след малко тя отвори вратата. Носеше бледосиня спортна риза и бели къси панталонки, достатъчно къси, за да се държиш приятелски с нея. Имаше сивосинкави очи, тъмнорижа коса и фини черти на лицето. Обикновено в сиво-синкавите очи се долавяше мъка. Тя не можеше да забрави, че животът на баща ѝ бе съсипан от един безчестен собственик на игрален дом; че майка ѝ също бе умряла. Успяваше да потисне мъката, като пишеше глупости на тема младежката любов за разни лъскави списания, но това не бе живот. Всъщност за нея нямаше живот. Само съществуване без особени затруднения и с достатъчно пари, за да се чувства осигурена.

Поставеха ли я натясно обаче, тя проявяваше хладнокръвието и находчивостта на добър полицаи. Казваше се Ан Райърдан.

Тя се дръпна от вратата и минах съвсем близо до нея. Но и аз си имам правила. Тя затвори вратата, настани се на една кушетка и пристъпи към обичайната си процедура с цигара. Ето ви кукла, която може сама да запали цигарата си.

Аз стоях прав и се оглеждах. Забелязах известни промени, но не много.

— Нуждая се от твоята помощ — казах.

— Само в такива случаи те виждам.

— Имам един клиент, бивш гангстер, вършел мръсната работа на тайфата, синдиката, голямата банда или както щеш я наречи. Знаеш много добре, че тайфата съществува и е богата като Рокфелер. Не можеш да им излезеш насреща, защото малцина биха се заловили с тая работа, особено адвокатите, които се трудят за тях и изкарват по един милион годишно, нито адвокатските сдружения, дето пък се стараят май повече да защитават други адвокати, отколкото собствената си родина.

— Боже мой, да не би да искаш да се докопаш до някоя служба? Досега не съм чувала от теб такива засукани речи.

Тя пораздвижи краката си, не го направи предизвикателно — не беше от тия, — но все пак това затрудни правилното ми мислене.

— Стига си си показвала краката — рекох. — Или си сложи дълги панталони.

— Върви по дяволите, Марлоу! Не можа ли да измислиш нещо друго?

— Ще се опитам. Приятна ми е мисълта, че познавам поне една хубава и очарователна жена, която няма обли пети. — Преглътнах и продължих: — Човекът се казва Ики Розенщайн. Не е красавец и не ми харесва — с едно изключение. Побесня, когато подхвърлих, че ми трябва помощничка. Каза, че жените не били за такава груба работа. Затова именно се залових с нея. За истинския гангстер жената е чувал брашно. Използуват жените по обичайния си начин, но ако се наложи да се отърват от тях, правят го, без да им мигне окото.

— Досега ми каза нищо и половина. Може би имаш нужда от чаша кафе или нещо по-силно.

— Много си мила, но сутрин не пия... само понякога, но сега случаят не е такъв. Кафе по-късно. Та... Ики бил зачеркнат.

— Какво значи пък това?

— Имаш списък. Теглиш с молив черта на някое име. Човека го пиши умрял. Тайфата си има причини. Вече не го вършат само за удоволствие. Не им прави кеф. За тях това е счетоводство.

— Какво мога да сторя аз... какво можеш да сториш ти?

— Бих могъл да опитам. А можеш да ми помогнеш да засека самолета им и да разбере къде отиват агентите, натоварени с тази работа.

— Да, но какво изобщо би могъл да направиш ти?

— Казах, че бих могъл да опитам. Ако са взели нощен самолет, трябва да са вече тук. Ако пък са тръгнали със сутрешен, ще бъдат тук не по-рано от пет часа. Разполагаме с много време за действие. Знаеш как изглеждат.

— О, разбира се. Всеки ден се срещам с убийци. Каня ги на лимонов коктейл с уиски и препечен хляб с хайвер.

Тя се усмихна. Докато се усмихваше, аз направих четири едри крачки по килима със светлокафяви фигури, повдигнах я и я целунах по устата. Тя не се възпротиви, но и не се разтрепери от вълнение. Върнах се на мястото си и седнах.

— Изглеждат като обикновени хора, които работят в прилично, добре ръководено предприятие, имат прилична професия. Носят скромни дрехи и са учтиви — такива са, когато искат. В чантите им има огнестрелно оръжие, което толкова често е минавало от ръка на ръка, че не можеш да установиш чие е. Когато и ако свършат работата си, ще захвърлят оръжието. Сигурно си служат с револвери, но може и с пистолети. Няма да използват заглушители, защото заглушителите може да предизвикат засечка, тежки са и пречат да стреляш точно. В самолета няма да седнат един до друг, а щом слязат от него, сигурно ще се престорят, че не са се познавали по време на полета. Възможно е да си стиснат ръцете с подходящи усмивки, да тръгнат заедно и да се качат на едно и също такси. Предполагам, че първо ще отидат в хотел. Но много скоро ще се преместят другаде, откъдето ще могат да следят Ики и да се запознаят с „разписанието“ му. Няма да бързат, докато Ики не предприеме нещо. Така ще разберат, че Ики ги е надушил. Той все още има двама приятели... поне така казва.

— Оттам ли ще го застрелят, от апартамента на отсрещната страна на улицата — при положение че има такъв?

— Не. Ще го застрелят от три крачки. Ще се приближат изотзад и ще кажат: „Здрасти, Ики!“ Той или ще се закове на място, или ще се обърне. Ще го натъпчат с олово, ще хвърлят пистолетите и ще скочат в колата, която ги чака. После друга кола ще ги прикрива, за да изчезнат от сцената.

— Кой ще шофира другата кола?

— Някой благонадежден и материално обезпечен гражданин, който не е имал разпавии със закона. Той ще шофира собствената си кола. Ще им разчисти пътя, дори ако се наложи — уж случайно — ще

блъсне някого, дори полицейска кола. И толкова ще се разкайва, че сълзите ще се стичат по ризата му. А убийците ще офейкат.

— Боже господи! — възкликна Ан. — Как ще опазиш живота си? Ако им пречиш, ще пратят убийци и след теб.

— Нищо подобно. Те не убиват пазители на закона. Вината ще падне върху изпълнителите. Виж какво, тези гангстерски главатарии са бизнесмени. Имат нужда от много, много пари. Стават груби само когато трябва да се отърват от някого, но и това не е по вкуса им. Винаги има възможност да стане някоя грешка. Не много голяма възможност. Нито едно такова убийство не е било разкрито тук или където и да било другаде, има само две-три изключения. Лепке Бухалтер например отиде на електрическият стол. Помниш ли Анастасия? Той беше страшно голяма клечка и страшно брутален. Прекалено голяма клечка, прекалено брутален. Зачеркнаха го от списъка.

Тя потръпна.

— Май и аз имам нужда от нещо подкрепително.

Усмихнах ѝ се.

— Улучи, мила. Вече не съм въздържател.

Тя донесе две чаши уиски със сода. Докато пиехме, аз рекох:

— Ако ги откриеш или мислиш, че си ги открила, проследи ги, но без да се излагаш на опасност. Иначе недей. Ако са в хотел — а залагам десет срещу едно, че ще бъдат в хотел, — настани се там и върти телефоните, докато ме намериш.

Ан знаеше номера на кантората ми, аз бях все още на Юка Авеню. Това също ѝ беше известно.

— Ти си голям дявол — каза тя. — Жените правят всичко, каквото пожелаеш. Как така съм могла да остана девственица на двайсет и осем години?

— Де да имахме няколко като теб! Защо не се омъжиш?

— Че защо? За някой циничен свалач ли, дете не знае нищо друго освен техниката на свалянето? Не познавам други наистина изискани мъже... освен теб. Аз не се подлъгвам по бели зъби и евтини усмивки.

Приближих се и я изправих на крака. Целунах я силно и продължително.

— Аз съм честен — почти прошепнах. — А това все пак е нещо. Но съм доста плесенясал за момиче като теб. Мислел за теб, желяех те, но този нежен, чист поглед в очите ти ми подсказва да не посягам.

— Вземи ме — каза тя тихо. — И аз имам мечти.

— Не мога. Това не ми се случва за пръв път. Имал съм прекалено много жени, за да заслужавам такава като теб. Ние трябва да спасим живота на един човек. Тръгвам си.

Тя стана и ме проследи с мрачен поглед, докато излизах.

Жените, които притежаваш, и жените, които не притежаваш, живеят в различни светове. Не пренебрегвам нито единия, нито другия свят. Самият аз живея и в двата.

На лосанджелеското летище няма как да припариш до самолетите, ако не пътуваш с някой от тях. Виждаш ги как се приземяват, ако се случи да бъдеш където е нужно, но трябва да чакаш пред бариерата, за да можеш да огледаш пътниците. Сградите на летището не те улесняват. Те са пръснати оттук до не знам къде си и има опасност да ти излязат мазоли, докато стигнеш от „Трансуърлд Еър Лайне“ до „Американ“.

Преписах разписанието за пристигащите самолети и взех да шаря насам-натам като куче, което е забравило къде е оставило кокала си. Самолети пристигат, самолети заминават, хамали носят багаж, пътници се потят и подтичват, деца реват, високоговорителят заглушава всички други шумове.

Няколко пъти се разминах с Ан. Тя не ми обръщаше внимание.

Трябва да са пристигнали в 5 часа и 45 минути. Защото Ан изчезна. Дадох ѝ половин час, просто за в случай, че е имала някаква друга причина да се изпари. Но не. Никъде я нямаше. Излязох, качих се на колата си, изминах няколко предълги мили по задръстения път до Холивуд и кантората ми. В 6 часа и 45 минути телефонът иззвъня.

— Така и предполагаш — каза тя. — Хотел „Бевърли-Уестърн“. Стая 410. Не можах да науча имената им. Знаеш, че сега не оставят картите за регистрация да се търкалят къде да е. Не исках да задавам въпроси. Но се качихме заедно с асансьора и открих в коя стая са. Минавах покрай тях, докато пиколото пъхаше ключа в бравата, и

слязох на мецанина, а после на по-долния етаж заедно с група жени от кафенето. Не стана нужда да наемам стая.

— Как изглеждаха?

— Вървяха заедно, не ги чух да разговарят. И двамата имаха чанти, и двамата носеха обикновени костюми, нищо крещящо. Бели колосани ризи, единият със синя вратовръзка, другият — с черна на сиви райета. Черни обувки. Двама бизнесмени от източното крайбрежие. Биха могли да бъдат издатели, адвокати, лекари, банкови директори — не, зачеркни последното, защото не бяха толкова крещящо облечени. Не, ще ги подминеш, без да ги погледнеш повторно.

— Но ти непременно ги огледай повторно. В лицата.

— И двамата имат средно дълги кестеняви коси, на единия малко е по-тъмна. Гладки лица, доста безизразни. Единият е със сиви очи; другият, с по-светлата коса — със сини. Очите им са интересни. Много подвижни, много пронизателни, нищо не пропускат. Но може и да греша. Възможно е вниманието им да е заето с това, за което са дошли, или пък Калифорния им се вижда интересна. Но се заглеждаха в лицата на хората. Добре че ги открих аз, а не ти. Ти нямаш вид на ченге, но не приличаш и на човек, който не е ченге. Като белязан си.

— Пфу. Та аз съм страшно красив покорител на женските сърца.

— В лицата все едно че бяха излезли от конвейер. Но никой от двамата не приличаше на италианец. И двамата носеха дипломатически куфарчета. Едното куфарче беше сиво, с две хоризонтални ивици — червена и бяла, другото — в сиво и бяло — шотландско каре. Не знаех, че има такъв плат.

— Има, но не съм сигурен дали така се казва.

— Аз пък мислех, че знаеш всичко.

— Почти всичко. А сега бързо се прибирай.

— Ще получа ли вечеря или поне целувка?

— По-късно, и ако внимаваш, може да получиш повече, отколкото искаш.

— Изнасилване, а? Само че аз ще нося пистолет. Ще поемеш ли щафетата да ги следиш по-нататък?

— Ако са хората, които ми трябва, те самите ще ме следят. Аз вече наех апартамент срещу дома на Ики. Блокът на Пойнтър Стрийт,

пък и всички останали там имат по шест евтини апартамента. Предполагам, че процентът на проститутките е много висок.

— Напоследък навсякъде е висок.

— И тъй, довиждане, Ан. Ще се видим пак.

— Когато имаш нужда от помощ.

Тя затвори телефона. И аз също. Това момиче ме озадачаваше. Прекалено, за да бъде толкова хубаво. Май всички хубави жени са умни. Позвъних на Ики. Той бе излязъл. Пих уиски от служебната бутилка, пуших половин час и пак позвъних. Този път го хванах.

Съобщих му за досегашните резултати и добавих, че вярвам Ан да е попаднала на хората, които ни трябва. Казах му за апартамента който бях наел.

— Ще ми покриеш ли разходите? — попитах.

— С пет бона ще се покрие всичко.

— Ако ги заслужи и ги получа. Чух, че си имал четвърт милион — подхвърлих наслуки.

— Възможно е, приятелче; но как да си ги взема? Босовете знаят къде са. Парите ми ще стоят дълго време замразени.

Казах, че това не е беда. Аз самият от дълго време бях замразен. Разбира се, не очаквах да си получа четирите бона дори и да завърших успешно работата. Хора като Ики Розенщайн са способни да откраднат дори златните зъби на майка си. Все пак като че ли в него имаше нещичко добро — „нещичко“ е точната дума.

Следващия половин час прекарах в усилия да намисля някакъв план за действие. Нищо обещаващо не ми идеше наум. Беше почти осем часът, та трябваше да хапна. Смятах, че тази вечер ония момчета няма да помръднат. На другата сутрин щяха да минат с кола покрай квартирата на Ики, да огледат квартала.

Точно когато се канех да изляза от кантората, на вратата на чакалнята ми се позвъни. Отворих междинната врата. Насред стаята стоеше някакъв дребен, спретнат на вид човек, който се поклащаше на пети, с ръце зад гърба. Усмивваше ми се, но някак насила. Тръгна към мен.

— Ти ли си Марлоу?

— Че кой друг? С какво мога да ви бъда полезен?

Сега беше съвсем близо до мен. Измъкна бързо иззад гърба си дясната си ръка, с която държеше пистолет. Ръгна ме с пистолета в

стомаха.

— Зарежи Ики Розенщайн — каза той с глас, който много подхождаше на лицето му, — докато не съм ти натъпкал търбуха с олово.

Беше аматьор. Ако стоеше поне на четири крачки от мен, можеше да успее. Аз посегнах, извадих цигарата от устата си и я задържах небрежно в ръка.

— Какво те кара да мислиш, че познавам някой си Ики Розенщайн?

Той се изсмя пискливо и натисна стомаха ми с дулото на пистолета.

— Искаш ли да знаеш?

Глупава усмивка, суетно чувство на превъзходство и сила, когато държиш голям пистолет в малка ръка.

— Редно би било да ми кажеш.

Щом отвори устата да изгърси някое ново остроумие, аз пуснах цигарата и замахнах с ръка. Има и по-бързи момчета от мен, но те не опират пистолети в стомаха ти. Сложих ръка върху неговата, палец — зад спусъка. Ударих го с коляно в слабините. Той се преви на две и заскимтя. Извих ръката му надясно и му взех пистолета. Спънах го и той се озова на пода. Лежеше там, мигаше от изненада и болка, свил колене до стомаха си. Търкаляше се ту на една, ту на друга страна и охкаше. Посегнах, сграбчих лявата му ръка и го изправих рязко на крака. Бях със седемнайсет сантиметра по-висок и с осемнайсет кила по-тежък от него. Трябвало е да пратят някой по-едър, по-добре трениран посланик.

— Да влезем в моята „стая за размишления“ — предложих аз. — Можем да си побърим, а и ти ще пийнеш нещо ободрително. Следващия път не се приближавай до жертвата си толкова, че да може да улови ръката ти с пистолета. Трябва да проверя дали не носиш и друго оръжие.

Не носеше. Избутах го през вратата и го тръшнах на един стол. Дишането му вече не беше толкова тежко. Извади носна кърпа и обърса лицето си.

— Следващия път — процеди през зъби той. — Следващия път.

— Не бъди оптимист. Не ти подхожда ролята.

Налях му уиски в хартиена чаша, сложих я пред него. Извадих пълнителя на 38-калибровия му пистолет и изсипах патроните в чекмеджето на бюрото си. Върнах пълнителя и доставих пистолета на бюрото.

— Можеш да го вземеш, когато си отиваш... ако изобщо си идеш.

— Това е нечестна борба — каза той, все още задъхан.

— Не ще и дума. Да застреляш човек е къде-къде по-чиста работа. И тъй, как се добра дотук?

— Върви по дяволите!

— Не се перчи. Аз имам приятели. Не са много, но все пак ги имам. Мога да те натопя за нападение с оръжие и знаеш какво ще стане тогава. Ще те пуснат със съдебно разрешение или срещу гаранция и повече никой няма да чуе за теб. Шефовете ти не обичат провалите. И тъй, кой те прати и как разбра къде да ме намериш?

— Следят Ики — отговори онзи мрачно. — Той е глупав. Проследих го дотук без никакво затруднение. Защо отива да се среща с частен детектив? Някои искат да знаят това.

— Друго?

— Върви по дяволите!

— В последна сметка не е нужно да те натопявам за въоръжено нападение. Мога да измъкна от теб каквото ми трябва тук, и то веднага.

Станах от стола, а той вдигна ръце да се запази.

— Ако ме пречукаш, ще те навестят двама здравеняци, които не си поплюват. Ако не се върна да докладвам, пак същото те чака. Козовете не са в твоите ръце. Само така изглежда — каза той.

— Ти пък няма какво да кажеш. Дори този Ики да е идвал при мен, не знаеш за какво и дали съм приел да работя за него. Ако е гангстер, значи не е клиент по вкуса ми.

— Дошъл е да те накара да се опиташ да спасиш кожата му.

— От кого?

— Това е вече друг въпрос.

— Кажи го веднага. Устата ти май работи отлично. И предай на момчетата, че реша ли да закрилям бандит, връщане няма.

От време на време в занаята ми се налага да поизлъжа. И в случая поизлъгах.

— Какво е направил Ики, та сте го намразили толкова? Или и това е друг въпрос?

— Придаваш си важности — рече насмешливо той, разтривайки мястото, където го бях ръгнал с коляно. — В моя отбор няма да те вземат дори да прибиращ топките.

Изсмях се в лицето му. После сграбчих дясната му китка и я извих зад гърба му. Той завряка. Бръкнах с лявата си ръка в горния джоб на сакото му и извадих портфейл. Пуснах нашия човек. Той посегна за пистолета си на бюрото, но аз го фраснах през ръката. Строполи се на стола за клиенти и заохка.

— Можеш да си вземеш пистолета — казах. — Но само когато аз ти го дам. А сега мирувай, иначе ще трябва да те смлатя просто за кеф.

В портфейла намерих шофьорска книжка, издадена на името на Чарлс Хикън. Това с нищо не ми помагаше. Такива негодници винаги имат вулгарни псевдоними. Навярно са го наричали Малкия или Тънкия, или Топчето, или дори просто „ей ти“. Подхвърлих му обратно портфейла, който падна на пода. Онзи дори не можа да го улови.

— Дявол да го вземе — рекох. — Трябва да има някаква кампания за правене на икономии, щом са те пратили да вършиш и нещо друго, освен да събираш угарки по улиците.

— Млъкни де.

— Добре, храбрецо. А сега тичай в пералнята. Ето ти пистолета.

Той го взе, пъкна го с усилие в колана си, изправи се, хвърли ми най-смъртоносния поглед, на който беше способен, и закрачи към вратата бавно и небрежно като крадец, който току-що е задигнал нововеничка кожа от норка. На вратата се обърна и ме изгледа с мънистените си очички.

— Остани си чист, фукльо. Но и ти ще се огънеш.

С тази съкрушителна реплика отвори вратата и се измъкна навън.

След малко заключих другата врата, изключих звънеца, затъмних прозорците и излязох. Не се виждаше никой, който да прилича на убиец. Стигнах с кола до къщи, приготвих си куфара, подкарах към сервиза, където почти ме обичаха, оставих там автомобила си и взех един „Шевролет“. Стигнах с него до Пойнтър Стрийт, стоварих куфара си в мърлявия апартамент, който бях наел рано следобед, и влязох в заведението „При Виктор“. Беше девет часът, твърде късно, за да отида

до Бей Сити и да доведе Ан на вечеря. Тя сигурно отдавна вече си бе сготвила.

Поръчах си двоен джин с лимон я го изпих, а бях гладен като вълк.

По пътя обратно към Пойнтър Стрийт дълго обикалях и спирах, а на седалката до мен имаше пистолет. Доколкото виждах, никой не се опитваше да ме следи.

Спрях в един автосервиз на Сънсет Булевард и проведох два разговора от телефонната кабина. Хванах Бърни Олс точно когато си тръгваше за вкъщи.

— Бърни, обажда се Марлоу. От години не сме се карали. Чувствам се самотен.

— Е, ожени се тогава. Сега аз съм главен следовател при шерифа. Още съм капитан, докато мине изпитът. Почти не разговарям с частни детективи.

— Разговаряй поне с мен. Може да ми потрѐбва помощ. Заел съм се с една завързана работа и току-виж, че ме претрепали.

— И искаш да се намеся в естествения развой на събитията?

— Недей така, Бърни. Аз не съм лошо момче. Опитвам се да спася един бивш гангстер от двама палачи.

— Колкото повече се изстребват помежду си, толкова по-добре.

— Така е. Ако ти се обадя, притичай сам или прати две добри момчета. Ще имаш време да ги обучиш.

Разменихме си още няколко невинни шегички и затворихме телефона. Набрах номера на Ики Розенщайн. Твърде неприятният му глас произнесе:

— Хайде, казвай.

— Обажда се Марлоу. Бъди готов да се изнесеш оттам около полунощ. Открихме приятелите ти. Окопали са се в „Бевърлиуестърн“. Тази вечер няма да припарят до твоята улица. Запомни: не знаят, че си надушил работата.

— Май върви на добре.

— Велики боже, да не мислиш, че си на неделен ученически пикник! Ти си непредпазлив, Ики. Проследили са те до моята кантора. Това съкращава времето, с което разполагаме.

Той помълча. Чувах дишането му.

— Кой ме е проследил? — запита.

— Някакъв дребосък, който набута пистолет в корема ми и ме принуди да му го отнема. Мога само да гадая защо са пратили този негодник: не искат да науча твърде много, в случай че още не зная нищо.

— Загазил си, приятелче.

— Че кога не съм загазвал? Ще прескоча до апартамента ти около полунощ. Бъди готов. Къде е твоята кола?

— Пред блока.

— Закарай я в някоя странична улица и се погрижи да я заключиш добре. Къде е задният вход на бърлогата ти?

— Отзад. Че къде искаш да бъде? Откъм малката уличка.

— Остави там куфара си. Ще излезем заедно и ще се качим в колата ти. Ще минем по уличката и ще приберем куфара или куфарите ти.

— А я си представи, че някое леке ги задигне?

— Ами да. Но я си представи, че умреш? Кое е за предпочитане?

— Добре де — изръмжа той. — Ще чакам. Но поемаме големи рискове.

— Така е и със състезателите. И няма това ги спира? Нямаме друг начин да се измъкнем бързо. Към десет угаси лампите и разбъркай добре леглото си. Хубаво ще бъде, ако можеш да оставиш малко багаж. Така няма да изглежда толкова нагласено.

Той изръмжа пак „добре де“ и аз затворих телефона. Кабината беше добре осветена отвън. Обикновено така е в автосервиза. Не забелязах нищо обезпокоително. Взех карта на Сан Диего и се качих на колата, която бях наел.

На Пойнтър Стрийт паркирах зад ъгъла, влязох в мърлявия си апартамент на втория етаж, седнах в тъмното и се загледах през прозореца. Не забелязах нищо обезпокоително. От сградата, където се намираще апартаментът на Ики, излязоха два типа — средна хубост, взе ги една кола последен модел. Някакъв човек почти с ръста и телосложението на Ики влезе в жилищния блок. Разни хора идваха и си отиваха. Улицата беше сравнително спокойна. Откакто построиха холивудската магистрала, никой не използва много страничните улици, ако не живее в квартала.

Беше хубава есенна нощ — доколкото хубава може да бъде при отвратителния климат на Лос Анджелис, — почти ясна, но не хладна. Не зная какво е станало с времето в нашия пренаселен град, ала не е вече същото, каквото беше, когато дойдох тук.

Минутите до полунощ като че течаха безкрайно бавно. Не забелязвах никой да следи някого, нямаше двойка мъже в обикновени костюми, които да търсят нещо в някой от шестте жилищни блока. Бях почти сигурен, че когато дойдат, първо ще опитат в моя блок — ако Ан ги бе познала, ако изобщо бяха пристигнали и ако имах някаква полза или вреда от онова, което оня дребосък е казал на шефовете си. Макар че имаше сто възможности Ан да е сбъркала, усещах, че е права. Убийците нямаха причина да бъдат предпазливи, щом не знаеха, че Ики е бил предупреден. Никаква причина освен една. Той бе идвал в кантората ми и го бяха проследили. Но на Тайфата с цялата й арогантна мощ май и се виждаше смешно, че той е надушил работата или че е дошъл при мен за помощ. Аз бях такава дребна риба, че едва ли щяха да ме забележат.

В полунощ излязох от апартамента си, изминах две преки, като се озърнах да не би да имам „опашка“, прекосих улицата и се вмъкнах в бърлогата на Ики. Вратата не беше заключена, но нямаше и асансьор. Изкачих стъпалата до третия етаж и потърсих апартамента му. Почуках леко. Той отвори вратата с пистолет в ръка. Изглеждаше някак уплашен.

До вратата имаше два куфара, а до отсрещната стена още един. Приблжих се до третия и го вдигнах. Тежеше доста. Отворих го. Не беше заключен.

— Няма защо да се безпокоиш — каза той. — Вътре има всичко, от което ще се нуждае човек за три-четири дни, и някои дрехи, дето не могат да се намерят в магазин за конфекция.

Вдигнах другия куфар.

— Да измъкнем тоя през задния вход.

— Можем да излезем през уличката.

— Не, през главния вход. В случай че ни следят — в което не вярвам — ние просто сме двама души, които излизат заедно. И още нещо. Дръж си и двете ръце в джобовете на сакото, пистолета — в дясната. Ако някой зад теб извика името ти, обърни се бързо и стреляй. Само убиец би направил така. И аз ще стрелям.

— Страх ме е — каза той с хрипливия си глас.

— И мен, ако това те утешава. Но нямаме друг изход. Бъди нащрек, те ще държат пистолети в ръцете си. Не си прави труда да им задаваш въпроси. Няма да отговорят с думи. Ако е моят малък приятел, ще го усмирим и ще го набутаме във входа. Разбра ли?

Той кимна, облизвайки устни. Свалихме куфарите долу и ги сложихме пред задния вход. Огледах уличката. Нямаше никого, а страничната уличка не беше далеч. Влязохме обратно и по коридора стигнахме до главния вход. Излязохме на Пойнтър Стрийт с небрежността на съпруга, която, купува вратовръзка за рождения ден на съпруга си.

Нищо не помръдваше. Улицата беше пуста. Заобиколихме и се добрахме до наетата кола на Ики. Той я отключи. Върнах се с него за куфарите. Никакво движение. Настанихме куфарите в колата, потеглихме и стигнахме до съседната улица.

Светофар, който не работеше, едно-две спирания на булевард, началото на магистралата. Дори в полунощ по нея има голямо движение. Калифорния гъмжи от хора, които отиват някъде, и то все с голяма скорост. Не се ли движиш с осемдесет мили в час, всички те изпреварват. Ако пък караш с такава скорост, трябва да следиш в огледалото за обратно виждане за полицейски патрули. Тук е най-бясната надпревара.

Ики караше с безопасната скорост от седемдесет мили. Стигнахме до разклонението на шосе 66 и свърнахме по него. Дотук нищо. Останах с него до Помона.

— Тук ще сляза — рекох. — Ще взема автобус, ако има такъв, или кола под наем. Да отидем до някой автосервиз да попитаме къде е автобусната спирка. Трябва да е близо до магистралата. Карай към търговския квартал.

Той подкара и спряхме по средата между две преки. Ики ми подаде четири банкноти от по хиляда долара.

— Струва ми се, че не съм заслужил толкова. Беше прекалено лесно.

Той се позасмя, топчестото му лице се разкриви от малко кисела гримаса.

— Не бъди глупав. Аз успях. Ти не знаеш каква беля щеше да си навлечеш. Пък и неприятностите сега започват. Тайфата има очи и уши

навсякъде. Ако внимавам, може нищо да не ми се случи. Но може и да не съм в безопасност, както си мисля. Така или иначе ти направи каквото искаш. Вземи парите. Аз имам много.

Взех ги и ги прибрах в джоба си. Той ме закара до един автосервиз, който работеше цяла нощ, и там ни казаха къде ще намерим автобусната спирка.

— В 2 часа и 25 минути има маршрутен автобус — каза служителят, гледайки някакво разписание. — Ще ви вземат, ако има място.

Ики ме закара до автобусната спирка. Стиснахме си ръцете и той запраши към магистралата. Погледнах часовника си, открих един все още отворен магазин за спиртни напитки и купих половинлитрова бутилка уиски. После намерих бар и си поръчах двойно уиски с вода.

Неприятностите ми сега започваха, както бе казал Ики. И излезе напълно прав...

Слязох на холивудската автогара, взех такси и стигнах до кантората си. Помолих шофьора да почака няколко минути. Той прие това с удоволствие, защото беше на нощна тарифа. Цветнокожият нощен пазач ме пусна в сградата.

— Работите до късно, мистър Марлоу. Но винаги е така, нали?

— Такава ми е работата — отвърнах. — Благодаря, Джаспър.

Когато се качих в кабинета си, огледах пода за пощата, но не намерих нищо освен една продълговата тясна кутийка, специална пратка, с пощенско клеймо от Глендейл.

В нея имаше само нов, току-що подострен молив — гангстерският знак на смъртта.

Това не ме разтревожи особено. Ако наистина възнамеряват да го направят, не ти пращат такова нещо. Сметнах го за строго предупреждение да зарежа тази работа. Може би щяха да ми дръпнат един бой. От тяхна гледна точка това беше добро наказание. „Като зачеркнем някого, всеки, който се опита да му помогне, може да очаква един хубав пердах.“ Вероятно това искаха да ми кажат.

Мислех да отида в къщата си на Юка Авеню. Но тя беше много усамотена. Мислех да прескоча до квартирата на Ан в Бей Сити. Още по-лошо. Ако я усетят, истинските гангстери не биха се поколебали да я изнасят и после да я пребият.

Най-добре щеше да бъде да се завра в бърлогата на Пойнтър Стрийт. Несъмнено това беше най-безопасното място в момента. Слязох долу и помолих шофьора на чакащото такси да ме закара през три пресечки до така наречения жилищен блок. Качих се по стълбата, съблякох се и си легнах гол. Нищо не ме смущаваше освен една счупена пружина на леглото. Убиваше ми. Лежах до 3 часа и 30 минути, обмисляйки положението със свършения си мозък. Заспах с пистолет под възглавницата — неподходящо място за държане на пистолет, когато възглавницата ти е тънка и мека като подложка за пишеща машина. Пречеше ми, затова го преместих в дясната си ръка. Практиката ме е научила да го държа така дори когато спя.

Като се събудих, слънцето светеше. Чувствувах се като парче развалено месо. Влязох с мъка в банята, облях се със студена вода и се обърсах с толкова изтъняла хавлиена кърпа, че няма да я забележиш, ако не я държиш здраво. Апартаментата наистина си го биваше. Липсваха само мебели в стил Шипъндейл^[1], за да го причислим към копторите.

Нямаше нищо за ядене, но ако излезех, Всевиждащият Марлоу този път можеше да пропусне нещо. Имах половин литър уиски. Погледнах го, помирисах го, но не вървеше да го пия вместо закуска на празен стомах, дори и да успеех да достигна стомаха си, който се рееше към тавана. Надзърнах в долапите да не би някой предишен наемател при спешното си заминаване да е оставил коричка хляб. Нямаше. Но дори натопена в уиски, нямаше да ми е по вкуса. Затова седнах до прозореца. След като прекарах един час така, бях готов да отхапя дори мръвка от някое пиколо.

Облякох се, качих се в наетата кола, която бях оставил зад ъгъла, и стигнах до нещо като закусвалня. Сервитьорката също беше кисела. Прокара набързо един парцал по бара пред мен и изтърси в скута ми трохите, оставени от предишния клиент.

— Слушай, сладур — рекох, — не бъди толкова щедра. Спести си трохите за черни дни. Аз искам само две яйца, варени три минути — не повече, филийка от вашия прословут циментов препечен хляб, висока чаша доматиен сок с капчица „Лий и Перинс“^[2], широка, щастлива усмивка и не давай кафе другиму. Може да имам нужда от всичкото.

— Настинала съм — каза тя. — Не ме разигравай. Може да те цапна по физиономията.

— Хайде да бъдем приятели. Не ми се сърди, аз също изкарах тежка нощ.

Тя ме дари с полуусмивка я мина през двукрилата врата. Така показва заоблените си форми, доста заоблени, дори прекалено. Но получих яйцата каквито ги обичах. Препеченият хляб беше оцветен с топено масло, преминало първа младост.

— Няма „Лий и Перинс“ — каза тя, слагайки на масата доматиения сок. — Искаш ли малко „Табаско“? Арсеникът ни също се свърши.

Сложих си две капки „Табаско“, излапах яйцата, изпих две чаши кафе и се канех да ѝ оставя препечения хляб за бакшиш, но се трогнах и оставих двайсет и пет цента. От това тя буквално светна. Заведението беше такова, че или оставяш десет цента, или нищо. В повечето случаи нищо.

Когато се върнах на Пойнтър Стрийт, всичко си беше на мястото. Приблжих се пак до прозореца си и седнах. Към 8 часа и 30 минути човекът, когото бях видял да влиза в отсрещния жилищен блок — с ръста и телосложението на Ики, излезе с малка чанта и тръгна в източна посока. От една тъмносиня лимузина изскочиха двама души. Те бяха еднакви на ръст, много скромно облечени и с меки шапки, ниско прихлупени. Всеки измъкна револвер.

— Хей, Ики! — подвикна единият от тях.

Човекът се обърна. „Сбогом, Ики“ — каза другият. Сред сградите отекнаха револверни изстрели. Човекът се строполи и замря неподвижно. Двамата хукнаха към колата си и се понесоха в западна посока. От пресечката излезе кадилак, който потегли и ги изпревари.

Още миг и изчезнаха.

Бяха свършили работата си добре, бързо и чисто. Единствената им грешка се състоеше в това, че не бяха предвидили достатъчно време за подготовка.

Бяха застреляли друг човек.

Излязох бързо, почти толкова бързо, колкото двамата убийци. Около трупа се бе струпала малка тълпа. Не беше нужно да го

погледна, за да разбере, че е мъртъв — момчетата бяха професионалисти. Не можех да го виждам, както лежеше на тротоара, от другата страна на улицата, защото хората ми пречеха. Но знаех точно как изглежда и вече чувах сирените в далечината. Значи някой бе телефонираше. Беше рано за обяда на полицаите.

Свърнах с куфарчето си зад ъгъла, напъхах се в наетата кола и подкарах, за да се махна по-скоро оттук. Кварталът вече не беше удобен за мен. Можех да си представя как щяха да ме разпитват:

— Какво те привлече тук, Марлоу? Квартира ли имаш?

— Нае ме един бивш гангстер, който си имал неприятности с Тайфата. Пратили убийци по петите му.

— Не ни ги разправяй тия. Да не е искал да стане честен?

— Не знам. Но парите му ми дойдоха тъкмо на място.

— Но не си направил кой знае какво, за да ги заслужиш, нали?

— Миналата нощ го измъкнах. Не знам къде е сега. И не искам да зная.

— Измъкна ли го?

— Точно това казах.

— Аха... само че е в моргата с много рани от куршуми. Опитай нещо по-сполучливо.

— Но в моргата може да е някой друг.

И тъй нататък, и тъй нататък. Полицейски диалог. Излиза като от стара кутия за обувки. Думите им нямат смисъл, въпросите им — също. Просто дълбаят, докато толкова се измориш, че объркаш някоя подробност. Тогава се ухилват доволно, потриват ръце и викат: „Май се препъна, а? Хайде да започнем всичко отначало.“

Колкото по-малко от това, толкова по-добре. Паркирах на обичайното място и влязох в кантората. Тя беше пълна само със застоял въздух. Всеки път, когато отивах в бърлогата си, се чувствавах все по-отегчен. Защо, по дяволите, не си намерих някаква държавна служба преди десет години? Е, нека са петнайсет. Имах достатъчно ум да следвам задочно и да стана адвокат. Страната гъмжи от адвокати, които не могат да напишат дори една жалба, без да надникнат в учебника.

И тъй, седнах на креслото в кабинета си, разочарован от себе си. След малко си спомних за молива. Приготвих един 45-калибров пистолет, необичайно за мен оръжие — прекалено е тежко. Набрах по

телефона шерифското управление и поисках Бърни Олс. Веднага ми го дадоха. Гласът му беше кисел.

— Тук е Марлоу. В беда съм... истинска беда.

— Защо го казваш на мен? — изръмжа той. — Би трябвало вече да си свикнал с това.

— С такива бедни не се свиква. Искам да се отбия при теб и да ти разкажа.

— В същата кантора ли си?

— В същата.

— Тъкмо имам път натам. Ще намина.

Той затвори телефона, а аз отворих два прозореца. Лекият ветрец довя откъм близката закусвалня „При Джо“ мирис на кафе и гранясала мазнина. Мразех това, мразех себе си, мразех всичко.

Олс не си направи труда да mine през моята елегантна чакалня. Почука направо на вратата ми и го пуснах. Седна намръщен на стола за клиенти.

— Окей. Разказвай.

— Чувал ли си за някакъв субект на име Ики Розенщайн?

— Защо трябва да съм чувал? Какво му е досието?

— Бивш гангстер, който станал несимпатичен на бандата. Теглили черта на името му и пратили със самолет обичайните двама убийци. Той подушил каква е работата и ме нае да му помогна да се измъкне.

— Хубава, чиста работа.

— Стига, Бърни! — Запалих цигара и издухах дима в лицето му. За отмъщение той пък задъвка тютюн. Никога не палеше, просто обезобразяваше цигарите.

— Виж какво — продължих аз. — Да предположим, че човекът иска да стане честен, или пък да предположим, че не иска. Той има право да живее, поне докато не е убил някого. А ми каза, че никога не е убивал.

— И ти повярва на тоя бандит, а? Кога ще поумнеееш?

— Нито му повярвах, нито се усъмних. Просто се съгласих с него. Нямаше причина да не се съглася. Двамата с едно познато момиче следихме самолетите вчера. Тя разпозна убийците и ги проследи до един хотел. Беше уверена, че са именно те. Изглеждали

такива от главата до петите. Слезли от самолета поотделно, а после се престорили, че едва сега се виждат. Това момиче...

— Има ли си име?

— Само за теб.

— Ще я понеса, ако не е нарушила законите.

— Името ѝ е Ан Райърдан. Живее в Бей Сити. Баща ѝ е бил едно време полицейски началник там. И не казвай, че поради това е бил мошеник, защото не е така.

— Ъ-хъ. Да чуем останалото. И по-накратко.

— Аз наех апартамент срещу този на Ики. Убийците още бяха в хотела. В полунощ измъкнах Ики и стигнахме с автомобил чак до Помона. Той продължи с наета кола, а аз се върнах с автобус. Настаних се в апартамента си на Пойнтър Стрийт точно срещу неговата бърлога.

— Защо... щом вече го няма?

Отворих средното чекмедже на бюрото си и извадих красивия подострен молив. Написах името си на едно листче и го зачеркнах с молива.

— Защото някой ми е изпратил това. Не мислех, че ще стигнат до убийство, но смятах, че ще ме пребият от бой, та да не смея да върша повече лудории.

— Знаеха ли, че си се заел с тази работа?

— Ики е бил проследен дотук от един нахален дребосък, който после се отби при мен и ме смушка с пистолет в стомаха. Поотупах го, но се наложи да го пусна. Разсъдих, че след това на Пойнтър Стрийт ще бъде по-спокойно. Аз живея усамотено.

— Аз пък обикалям — каза Бърни. — Получавам доклади. Значи са застреляли друг човек.

— Със същия ръст, същото телосложение, подобен на вид. Видях като го гръмнаха. Не мога да кажа дали бяха ония типове от „Бевърли-Уестърн“. Аз изобщо не съм ги виждал. Бяха просто двама души с тъмни костюми, с ниско прихлупени шапки. Скочиха в един син понтиак и офейкаха, а един голям кадилак ги прикриваше.

Бърни стана и дълго, ме гледа вторачено.

— Мисля, че засега няма да те закачат — каза той. — Улучили са когото не трябва. Известно време бандата ще кротува. Знаеш ли какво? Този град става мръсен, кажи-речи, като Ню Йорк, Бруклин и Чикаго. Накрая може съвсем да се скапем.

— Имаме добър старт.

— Ти не ми каза нищо, което да ме накара да действам, Фил. Ще поговоря с момчетата от отдел „Убийства“. Май не си в беда. Но ти си видял убийството. А това им стига.

— Аз не мога да позная никого, Бърни. Не познавам човека, който бе застрелян. А ти отде разбра, че са сбъркали и са убили друг?

— Нали ти ми каза, глупчо.

— Мислех, че момчетата вече са го регистрирали.

— Дори да беше така, нямаше да ми кажат. Освен това едва ли са имали време дори да излязат да закусят. За тях той е само един труп в моргата, докато не е идентифициран. Но сигурно ще искат да си поговорят с теб, Фил. Просто обичат магнетофоните.

Той излезе и вратата се затвори със скърцане подире му. А аз седях и се чудех дали не сбърках, че разговарях с него. Или че се бях заел да спасявам Ики. Петте хилядарки обаче казваха „не“. Но може и да грешаха.

Някой похлопа на вратата ми. Държеше телеграма. Взех я, разписах се и я отворих. Тя гласеше:

НА ПЪТ СЪМ ЗА ФЛАГСТАФ. МОТЕЛ „МИРАДОР“. МИСЛЯ, ЧЕ СА МЕ ОТКРИЛИ. ЕЛА БЪРЗО.

Накъсах телеграмата на парченца и ги изгорих в големия си пепелник.

Обадих се на Ан Райърдан.

— Случи се нещо странно — казах и ѝ разправих всичко.

— Моливът не ми харесва — рече тя. — Не ми харесва и това, че е убит друг човек, сигурно е някой беден счетоводител в бедно предприятие, иначе нямаше да живее в този квартал. Не биваше да се захващам с тази работа, Фил.

— Ики има право на живот. Там, където отива, може да стане честен. Би могъл да смени името си. Трябва да е червив с пари, иначе нямаше да ми плати толкова много.

— Казах, че тоя молив не ми харесва. Я по-добре ела тук за известно време. Може да прехвърлиш пощата си на моя адрес — ако изобщо получаваш поща. Във всеки случай сега нямаш кой знае каква работа. Пък и Лос Анджелис гъмжи от частни детективи.

— Не ме разбираш. Аз не съм приключил работата. Градските ченгета трябва да знаят къде съм, а в такъв случай и всички репортери

от криминалната хроника ще узнаят. Ченгетата може дори да решат да прехвърлят подозренията си върху мен. Никой очевидец на убийство няма да даде смислено описание. Американците не обичат да стават свидетели на гангстерски убийства.

— Добре, умнико. Но предложението ми остава в сила.

На входната врата се позвъни. Казах на Ан, че се налага да прекъсна разговора. Отворих вратата към чакалнята. Там стоеше някакъв добре облечен — бих казал елегантно облечен — човек на средна възраст. На лицето му бе изписана приятно нечестна усмивка. Носеше бяла широкопола шапка и една от ония много тесни вратовръзки. Кремавият му спортен костюм имаше хубава кройка.

Запали цигара със златна запалка и ме погледна над първото облаче дим.

— Мистър Марлоу?

Кимнах.

— Аз съм Фостър Граймс от Лас Вегас. Собственик съм на ранчо „Есперанса“. Чувам, че сте се позабъркали с един човек на име Ики Розенщайн.

— Няма ли да влезете?

Той мина край мен и се вмъкна в кабинета ми. Външността му не ми говореше нищо. Заможен човек, който обича или смята, че е хубаво да има малко вид на западняк. В Палм Спрингс през зимния сезон можете да ги видите с дузини. Акцентът му показваше, че е от източните щати, но не от Нова Англия. Вероятно от Ню Йорк или Балтимор. Не от Лонг Айланд или Бъркширс — много е далеч от големия град.

Посочих му със замах стола за клиенти и седнах на старомодния си скърцащ въртящ се стол. Зачаках.

— Да знаете къде е Ики?

— Не зная, мистър Граймс.

— Как така се забъркахте с него?

— Ами за пари.

— Страшно основателна причина — усмихна се той. — Докъде е стигнала работата?

— Помогнах му да напусне града. Казвам ви това, макар че не зная кой, по дяволите, сте вие, защото вече съобщих на един мой стар приятел и враг, който е шериф.

— Какво е това приятел и враг?

— Блюстителите на закона не се надпреварват да ме целуват, но него познавам от години и сме приятели дотолкова, доколкото една частна детективска звезда може да бъде приятел с човек на закона.

— Аз ви казах кой съм. Ние имаме голяма организация в Лас Вегас. Градът е в наши ръце с изключение на един опърничав издател на вестник, който все се катери по гърбовете ни и по гърбовете на нашите приятели. Оставяме го да живее, понеже така имаме по-добра репутация, отколкото ако го пречукаме. Убийствата вече не са изгодни.

— Като Ики Розенщайн.

— Това не е убийство, а екзекуция. Ики излезе от строя.

— И затова вашите стрелци трябваше да очистят друг човек. Можеха да се повъртят наоколо, за да са сигурни.

— Така и щяха да направят, ако не си бяхте напъхали носа, където не ви е работа. Избързаха. Няма да ги похвалим за това. Ние искаме да действуват трезво и хладнокръвно.

— Кой са тия големи, велики, мастити „ние“, за които говорите непрекъснато?

— Я не се правете на хлапак, Марлоу.

— Добре. Да речем, че зная.

— Ето какво искаме. — Той бръкна в джоба си и извади едра банкнота. Сложи я до себе си на бюрото. — Намерете Ики Розенщайн, кажете му да се върне в строя и всичко ще се оправи. Не искаме неприятности и излишна гласност, след като е застрелян един невинен минавач. Работата е проста. Ще получите това веднага — кимна към банкнотата. Беше хилядарка. Вероятно най-дребната банкнота, която имаха. — И още една, когато намерите Ики и му съобщите каквото ви казах. Ако се опъне — завесата пада.

— Ами ако ви кажа да си вземете мърлявата хилядарка и да се изсекнете с нея?

— Ще бъде неблагоприятно. — Той извади „Колт Удсман“ с къс заглушител. С такъв пистолет ще те пречукат без засечка. При това този човек беше и бърз, бърз и сръчен. Добродушното изражение на лицето му не се променяше.

— Аз не съм напуснал Лас Вегас — каза той спокойно. — Мога да докажа това. Вие ще умрете на този стол и никой нищо няма да разбере. Просто още един частен детектив, който е объркал конците.

Сложете ръцете си на бюрото и помислете малко. Впрочем аз съм отличен стрелец дори с този проклет заглушител.

— Няма да сложа ръце на никакво бюро, нито ще сляза малко пониско в обществената стълбица, мистър Граймс. Но я ми кажете нещо за това.

Извадих изящно подострения молив и го подхвърлих към него. Той го грабна, след като премести пистолета в лявата си ръка бързо, много бързо. Държеше молива така, че да може да го разгледа, без да ме изпуска от очи.

— Получих го със специална поща — казах аз. — Без съобщение, без обратен адрес. Само молива. Мислите ли, мистър Граймс, че никога не съм чувал за такъв молив?

Той се намръщи и захвърли молива. Преди да успее да премести пистолета обратно в дясната си ръка, аз пъхнах моята под бюрото, сграбчих дръжката на 45-калибровия и сложих пръст на спусъка.

— Погледнете под бюрото, мистър Граймс. Ще видите 45-калибров пистолет в отворен кобур. Закрепен е там и сочи към корема ви. Дори да успеете да ме простреляте в сърцето, 45-калибровият пак ще гръмне само от конвулсивното движение на ръката ми. И коремът ви ще се изсипе на пода, а вие ще изхвъркнете от тоя стол. Куршум от 45-калибров пистолет може да ви отхвърли на шест стъпки. Дори в киното най-после се научиха на това.

— Май така действуват мексиканците — каза той спокойно. Прибра пистолета си в кобура. Ухили се. — Браво, добре изпипано, Марлоу. Ти можеш да ни бъдеш полезен. И имаш много време, а ние нямаме. Издири Ики и не бъди глупав. Той ще се вслуша в здравия разум. Сигурно не иска да се крие до края на живота си. Накрая все ще го намерим.

— Я ми кажете, мистър Граймс, защо се хващате за мен? Като изключим Ики, какво съм направил, че не ви се харесвам?

Без да помръдне, той помисли малко или се престори, че мисли.

— Заради случая Ларсен. Ти помогна да изпратят един от нашите хора в газовата камера. А ние не забравяме такова нещо. Бяхме те набелязали като изкупителна жертва на мястото на Ики. Ти винаги ще бъдеш изкупителна жертва, докато не си на наша страна. Нещо ще те улучи, когато най-малко очакваш.

— Човек с моя занаят винаги е изкупителна жертва, мистър Граймс. Вземете си хилядарката и се измитайте тихомълком. Може и да реша да бъда с вас, но трябва да помисля. Що се отнася до случая Ларсен, ченгетата свършиха цялата работа. Аз просто случайно узнах къде е той. Мисля, че Ларсен не ви липсва чак толкова.

— Ние не обичаме да ни се месят. — Той стана. Пъхна небрежно едрата банкнота обратно в джоба си. Докато вършеше това, аз пуснах 45-калибровия пистолет и извадих моя 38-калибров „Смит и Уесън“.

Граймс го изгледа презрително.

— Ще бъда в Лас Вегас, Марлоу. Всъщност аз изобщо не съм напуснал Лас Вегас. Можеш да ме намериш в „Есперанса“. Вярно е, че не ни пука за Ларсен. Просто още един от охраната. Такива с лопата да ги ринеш. Но ни пука за това, че някакъв си некадърен частен детектив го спипа.

Той кимна и излезе от кабинета ми.

Замислих се. Знаех, че Ики няма да се върне в Тайфата. Дори и да имаше такава възможност, не можеше да им вярва вече. Но сега се явяваше и друга причина. Обадох се пак на Ан Райърдан.

— Тръгвам да търся Ики. Налага се. Ако не ти се обадя до три дни, свържи се с Бърни Олс. Заминавам за Флагстаф, Аризона. Ики ми съобщи, че ще бъде там.

— Ти си глупак — каза жално тя. — Това е някаква клопка.

— Някой си мистър Граймс от Лас Вегас ме посети с пистолет със заглушител. Оправих се с него, ама няма да имам винаги такъв късмет. Ако намеря Ики и съобщя на Граймс, бандата ще ме остави на мира.

— Нима ще осъдиш този човек на смърт? — Гласът ѝ прозвуча рязко, сякаш тя не вярваше на ушите си.

— Не. Него няма да го има, когато им съобщя. Ще се качи на самолет за Монреал, ще си купи фалшиви документи — Монреал е корумпиран, кажи-речи, колкото нас тук — и ще отлети за Европа. Там може да бъде горе-долу в безопасност. Но Тайфата има дълги ръце и Ики ще трябва да живее страшно скучно, за да остане жив. Няма избор. Или трябва да се крие, или и той ще получи молив.

— Много си умен, мили. А какво става с твоя молив?

— Ако имаха намерение да ме убият, нямаше да ми го пращат. Просто малък опит за сплашване.

— А ти не се плашиш, прекрасно животно такова.

— Плаша се. Но не съм се парализирал от страх. Довиждане. Не си хващай любовник, докато не се върна.

— По дяволите, Марлоу!

Затвори телефона. И аз направих същото.

Едно от специалните ми достойнства е, че все говоря каквото не трябва.

Измъкнах се от града, преди момчетата от отдел „Убийства“ да са ме надушили. Щеше да мине доста време, докато ми хванат дирите. А Бърни Олс не би дал за частен детектив дори пробита книжна кесия. Хората на шерифа и градската полиция се погаждат като два котарака на плет.

Пристигнах във Финикс вечерта и спрях пред един мотел в предградията. Във Финикс беше адски горещо. Мотелът имаше ресторант, та вечерях. Взех от касиерката няколко дребни монети, затворих се в една телефонна кабина и се помъчих да се свържа с „Мирадор“ във Флагстаф. Ама че глупост! Ики можеше да се е регистрирал под всякакво име — от Коен до Кордилеоне, от Уотсън до Войчеховски. Все пак се обадох и в отговор получих само усмивка, доколкото е възможно да ти се усмихнат по телефон. Поисках стая за следващата нощ. Нямамо места, освен ако някой не напуснел, но все пак щели да ме запишат, в случай че някой отмени резервацията си или стане нещо друго. Флагстаф е твърде близо до Големия каньон. Ики навярно си беше запазил място предварително. Върху това човек би трябвало да се замисли.

Купих един евтин роман и го зачетох. Нагласих будилника си за 6 часа и 30 минути. Тоя роман така ме уплаши, че пъхнах два пистолета под възглавницата си. Разказваше се за някакъв субект, който се опънал на гангстерския главатар в Милуоки, и го пердашели на всеки петнайсет минути. Мислех си: от главата му трябва да е останало само парче кост, от което виси ивица кожа. Но в следващата глава беше весел като полска чучулига. Тогава се запитах защо чета тоя боклук, когато бих могъл да науча наизуст „Братя Карамазови“. Тъй като не намерих сполучлив отговор на въпроса, угасих лампата и заспах. В 6 часа и 30 минути се обръснах, взех душ, закусих и тръгнах за

Флагстаф. Пристигнах там за обяд и заварих Ики в ресторанта да яде планинска пъстърва. Седнах срещу него. Той, изглежда, се изненада, че ме вижда.

Поръчах си същото. Започнах да ям планинската пъстърва според правилата. Предварителното вадене на костите малко разваля удоволствието.

— Какво става? — попита ме той с пълна уста. Изискан човек.

— Чете ли вестниците?

— Само спортната рубрика.

— Хайде да идем да поговорим в стаята ти. Има и още нещо.

Платихме обяда си и минахме в една хубава стая с две легла. Мотелите вече са толкова комфортни, че в сравнение с тях много хотели изглеждат долнопробни. Седнахме и запалихме цигари.

— Дватама убийци станаха много рано и отидоха на Пойнтър Стрийт. Паркираха пред твоя жилищен блок. Не са били осведомени добре. Застреляха един тип, който малко приличаше на теб.

— Оплескали са я — ухили се той. — Но ченгетата ще разберат, Тайфата също ще разбере. Така че аз пак съм белязан.

— Май ме мислиш за глупак — рекох. — Такъв съм си.

— Според мен ти свърши екстра работа, Марлоу. Какво глупаво има тук?

— За късмет, не. Но е хубаво човек да си има помощник.

— Искаш да кажеш балама.

Лицето му се изопна. Той изръмжа:

— Не те разбирам. И ми върни част от ония пет хилядарки, чуваш ли? Аз съм по-закъсал, отколкото си мислех.

— Ще ти ги върна, когато си видиш ушите.

— Не бъди такъв — леко въздъхна той и измъкна пистолет. Аз нямах нужда да измъквам пистолет. Държах го в страничния си джоб.

— Не трябваше да върша глупости — казах. — Махни тоя патлак. От него ще имаш толкова полза, колкото от игрален автомат в Лас Вегас.

— Грещиш. От тия автомати често излиза печалба. Иначе няма да има клиенти.

— Рядко, искаш да кажеш. А сега слушай добре.

Той се ухили. На зъболекаря сигурно му е омръзнало да го чака да дойде.

— Тази работа ме озадачи — продължих аз весело; бях поумнял малко. — Първо, можеше ли да стане това? Второ, ако можеше да стане, къде щеше да е моето място? Но постепенно забелязах малките петънца, които развалиха картинката. Защо въобще трябваше да идваш при мен? Та ония от Тайфата не са толкова наивни. Защо ще пращат дървенияк като тоя Чарлс Хикън или каквото е там поредното му име. И защо изпечен мъж като тебе ще се остави някои да проследят и да открият една опасна връзка?

— Ти ме закла, Марлоу. Толкова си блестящ, че мога да те видя дори на тъмно. Но толкова си тъп, че не можеш да разпознаеш една жирафа на червени, бели и сини райета. Обзалагам се, твоят безмозъчен център си е играл с тия пет бона като котка с торбичка валерианови корени. Обзалагам се, че си целувал банкнотите.

— Не, след като си ги пипал ти. Защо ми изпратиха молива, а? Страхотно опасна заплаха. Тя допълваше останалото. Но както казах на вашия левак от Лас Вегас, не пращат моливи, когато имат сериозно намерение да те очистят. Той също носеше пистолет. „Удсман“, 22-калибров, със заглушител. Наложих се да го накарам да си го прибере. Беше много любезен. Размаха под носа ми хилядарка, за да узная къде си и да му кажа. Добре облечен, симпатичен параван на тайфа мръсници. Женското въздържателно дружество и някои политици-подлизурковци са им дали пари да се издигнат, а те са се научили как да ги харчат и да ги умножават. И сега, кажи-речи, никой не може да ги спре. Но пак са си тайфа мръсници. И никога няма да сбъркат. Това не са хора. Всеки човек има право да направи някоя и друга грешка. Но не и мръсниците. Те винаги са свършени. Иначе ще загазят с такива като теб.

— Какви ги плямпаш, дявол да го вземе? Разбирам само, че много дълго дърдориш.

— Е, позволи ми тогава да ти го кажа просто и ясно. Някакъв жалък шушумига от източните щати влиза в една банда, сред низшите чинове. Знаеш ли какво е чин, Ики?

— Нали съм служил в армията — озъби се той.

— Та израства той в бандата, но не е съвсем покварен. По-точно не е достатъчно покварен. Затова се опитва да се измъкне. Идва тук, намира си някаква нископлатена работа, променя името си или имената си и заживява тихомълком в евтин жилищен блок. Но бандата

вече си има агенти къде ли не. Някой му улавя дирята и го разпознава. Може би пласьор на наркотици, шеф на комарджийски вертеп, проститутка, дори полицай, който си получава пая. Тогава бандата, или наречи я Тайфата, си казва през дима на пурите: „Ики не може да ни направи този номер. Той е дребна риба, затова не е толкова важен. Но ни досажда. Лошо се отразява на дисциплината. Повикайте две момчета и да му зачеркнем името.“ Но какви момчета повикват? Двама, които са им омръзнали. Прекалено много са се навъртали около големите. Може да сбъркат нещо или да ги хване шубе. Може да им хареса да убиват. А това вече е лошо. Прави ги неблагоприятни. Може да се разчита само на ония, които си правят пас. Тъй че повиканите момчета са вече отписани, без да знаят това. Но ще бъде много хитро да натопят и един човек, който не им е симпатичен, тъй като е натопил един гангстер на име Ларсен. От ония малки шегички, за които Тайфата мре. „Слушайте, момчета, имаме време дори да погодим номер на един частен детектив.“ И за целта пращат един негодник.

— Братята Тори не са негодници. Те пипат здраво. И го доказаха... макар че направиха грешка.

— Грешка, друг път. Те светиха маслото на Ики Розенщайн. А ти си просто една пееща търговска реклама в това шоу. И сега си арестуван за убийство. Но има и нещо по-лошо. Тайфата ще те измъкне от драматика и после ще те изрита. Ти изпълни задачата си, но не успя да ме баламосаш.

Пръстът му стисна спуська. Избих пистолета от ръката му. Моят в джоба на самото ми беше малък, но на такова разстояние е точен. А това бе един от дните ми, когато съм точен.

Той простена и взе да смуче ръката си. Приблжих се и го блъснах силно в гърдите. Любезниченето с убийци не влиза в репертоара ми. Той залитна назад и настрана и направи четири-пет крачки, като се олюляваше. Взех пистолета му и като го държах насочен срещу него, опипах всички места, където човек може да скрие втори пистолет. Не намерих нищо.

— Какво искаш от мен? — захленчи той. — Нали ти платих. Сметките ни са чисти. Платих ти много добре.

— И двамата имаме проблеми. Твоят е да останеш жив.

Извадих от джоба си чифт белезници, извих ръцете му отзад и щракнах белезниците. От едната му ръка течеше кръв. Отидох до

телефона.

Флагстаф беше достатъчно голям, за да има своя полиция. Дори окръжният прокурор можеше да се е настанил тук. Това е Аризона, сравнително беден щат. Възможно бе дори полицаите да са честни.

Трябваше да кисна тук няколко дена, но това нямаше значение, стига да имах на разположение пъстърва, уловена на 2000–2500 метра височина. Обадох се на Ан и на Бърни Олс. Аризонският окръжен прокурор се оказа енергичен млад човек, а началникът на полицията — един от най-отзивчивите хора, които съм срещал.

Върнах се в Лос Анджелис навреме, за да заведа Ан в „Романов“ на вечеря с шампанско.

— Не мога да разбера — каза тя на третата чаша — защо те забъркаха в тази каша, защо ти пробутаха мнимия Ики Розенщайн? Защо просто не оставиха двамата убийци да си свършат работата?

— Откровено казано, и аз не знам. Сигурно големите клечки се смятат за толкова недосегаеми, че развиват чувство за хумор. А може би тоя тип Ларсен, който отиде в газовата камера, е бил по-важен, отколкото изглеждаше. Само трима-четирима високопоставени гангстери са стигнали до електрическия стол, въжето или газовата камера. И доколкото знам, няма такъв случай в нито един от щатите като Мичиган, където най-тежкото наказание е доживотен затвор. Ако Ларсен е бил по-голяма клечка, отколкото може да се предположи, възможно е да са нанесли името ми в дългия списък, докато ми дойде редът.

— Но защо трябва да чакат?

— Те имат време да чакат. Кой ще им попречи? По нареждане на Капоне са убити стотици души, само няколко от тях са убити лично от него. Но се наложи да се намесят хората от данъчната служба, да го пипнат. Тайфата рядко прави такива грешки.

— Ще ти кажа какво ми харесва у теб освен огромния ти чар: Когато не знаеш какво да отговориш, сам си съчиняваш отговора.

— Парите ме безпокоят — рекох. — Цели пет хилядарки от техните мръсни пари. Какво да ги правя?

— Не бъди балама цял живот. Ти заслужи тези пари, рискува живота си заради тях. Можеш да си купиш държавни облигации. Така парите ти ще станат „чисти“. А за мен това ще бъде само част от шегата.

— Я ми кажи защо се лепнаха точно за мен.

— Ти имаш по-голямо реноме, отколкото си представяш. И какво щеше да стане, ако мнимият Ики бе успял да те очисти? Той не е от ония, дето се церемонят много.

— Тайфата щеше да му иска сметка, задето е действувал на своя глава... в случай че си права.

— Стига окръжният прокурор да не му поиска сметка. А аз пет пари не давам какво ще стане с него. Още шампанско, моля.

Екстрадираха „Ики“, той се огъна под натиска и посочи имената на двамата убийци — след като аз вече ги бях назовал, — братята Тори. Но никой не успя да ги намери. Те повече не се появиха. А не можеш да обвиниш един-единствен човек в заговор. По закон дори не може да бъде съучастник. Нямаше начин да се докаже, че е знаел за убийството на истинския Ики.

Можеха да го пратят в затвора за някоя дреболия, но им хрумна нещо по-добро. Оставиха го на приятелите му. Пуснаха го.

Къде е сега? Шестото ми чувство казва: никъде.

Ан Райърдан се радваше, че всичко свърши и аз съм в безопасност — израз, който не върви за хора с моята професия.

[1] Мебели от XVIII век; рококо с изящна резба. — Б.пр. ↑

[2] Фирма за производство на сосове. — Б.пр. ↑

Издание:

„Н“ като нож
Американска, I издание

Съставител: Жечка Георгиева

Редактор: Иванка Савова

Художник: Димо Кенов

Художник-редактор: Веселин Христов

Технически редактори: Ирина Йовчева, Бонка Лукова

Коректори: Стоянка Кръстева, Донка Симеонова, Боряна
Драгнева

ЕКП 07/9536672611/5637-352-88

Издателски №2700

Формат 60/90/16

Печатни коли 36,00

Издателски коли 36,00

Условно издателски коли 39,04

Дадена за набор на 15.VIII.1988 г.

Излязла от печат на 30.XI.1988 г.

Цена 6,15 лв.

Издателство „Христо Г. Данов“ — Пловдив

Печатница „Димитър Благоев“ — Пловдив

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.